Manuale ad vsū īsignis eccl'e Sar̄ correctū iuxta exēplar pridē parisi⁹ nouiter īpresse pro Johāne caillart librarii ī ciuitate Rothomageñ. in parrochia scti Michaelis morā trahēti

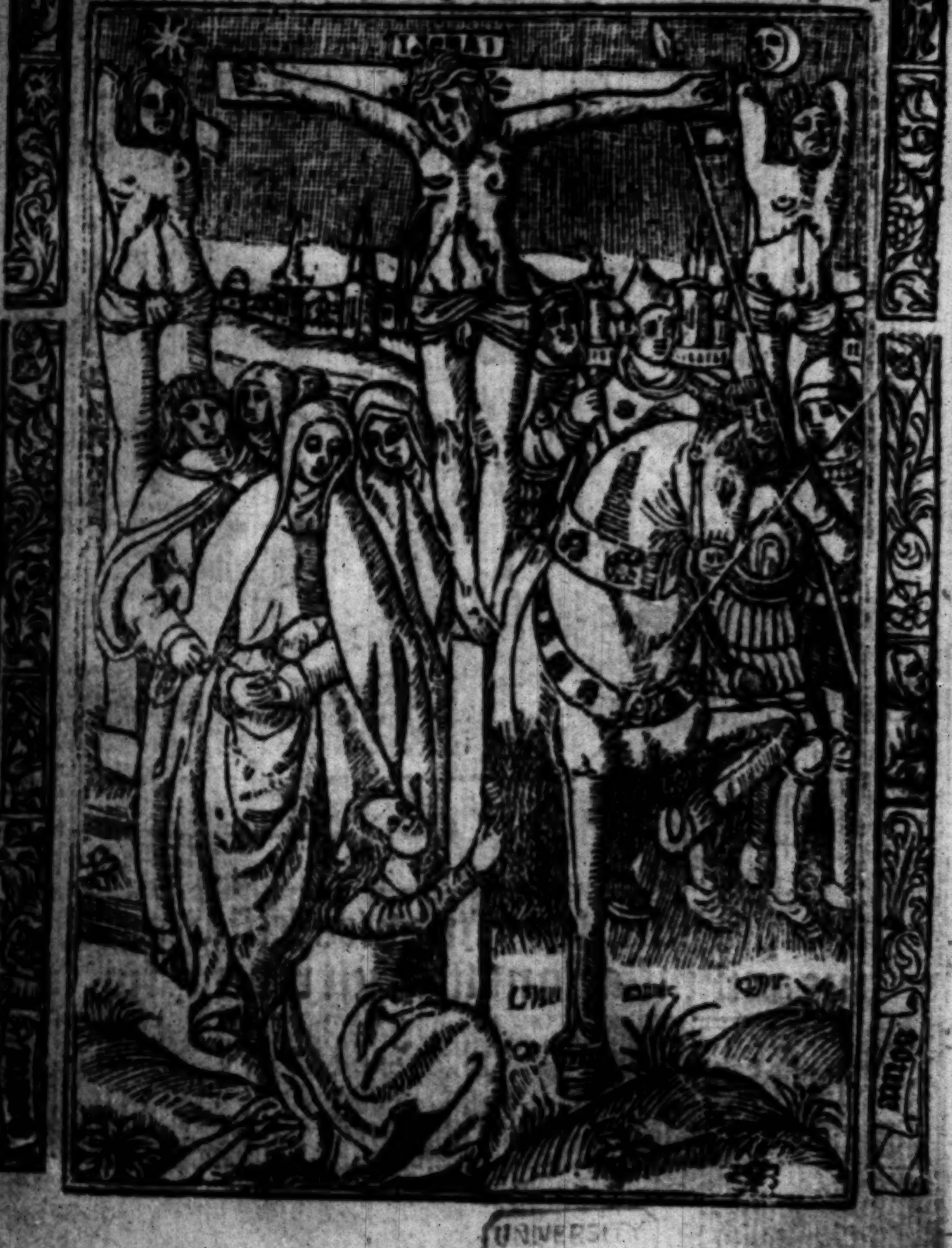

UNIVERSITY
LIBRARY
CAMBRIDGE

UNIVERSITY
LIBRARY
CAMBRIDGE

N1

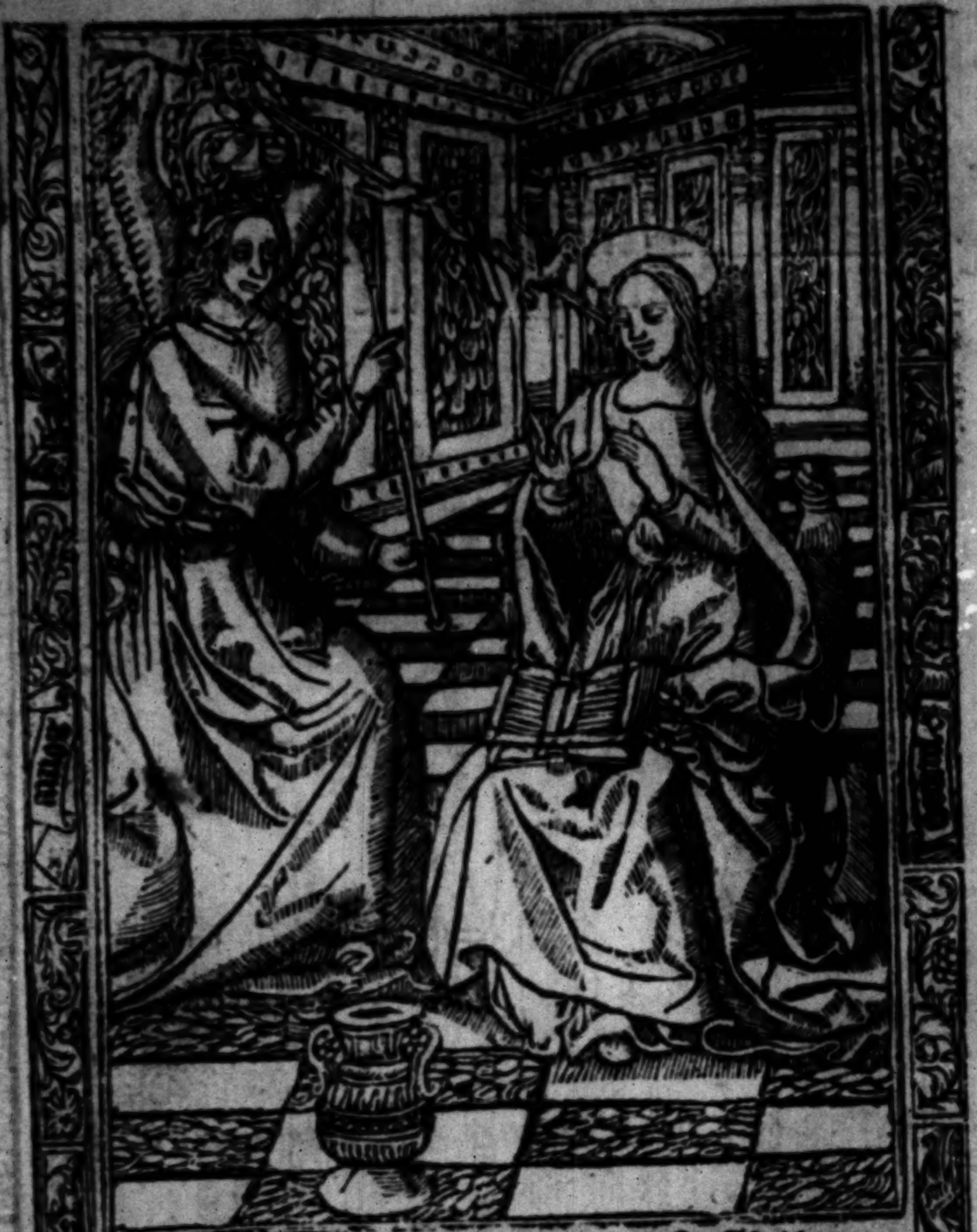

Aue pia humilitas ſine viro fecūditas cu
ius annunciatio noſtra fuit redemptio.

5 j 15

RBK.

Benedictio salis et aque.

Omnibus dñicis dieb⁹ per annū et in festis simplicib⁹ dñicis ꝯtingētibus post primā et capitulū vel missam ī capitulo si habeāt tres cāpane breuiter pulsentur singillatī ad aquā bñdictā incipiēdo a maiore cāpana/deīde ī fine ꝓcessiōis cū dr āñ. ī introitu chori pulsatur ad terciā dicto modo nisi sermo diceretur ad ppl'm: tūc ī fine sermonis pulsatur ad terciam nisi in duplicib⁹ festis et ī dñica ī ramis palmaꝝ a sacerdote heddomadario alba ⁊ capa serica rubea induto cū diacono et subdiac. text⁹ deferētib⁹ cū thuribulariis et duob⁹ ceroferariis ⁊ acolytho crucē deferēte oībus albis cū amict. īdutis ī medio ꝑsbyterii ad altare ꝯuersis ac etiā cū duob⁹ pueris quoꝝ alter scȝ puer q̄ ad aquā scribit ī tabula in sale tenēdo ⁊ aquā bñdictā gestādo: alter scȝ puer hebdomadari⁹ lector ad matutinas ī librū tenēdo eidē sacerdoti ī supplliciis ministrēt: ⁊ ad gradum chori fiat benedictio salis et aq̄ hoc modo

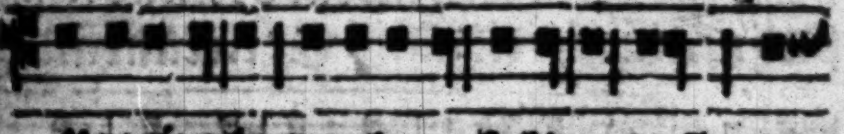

Exorcizo te creatura salis ꝑ deū ✠ viuū: per deum ✠ verū: per deū ✠ sanctū: per deum qui te per helizeū ꝓphetam in aquam mit

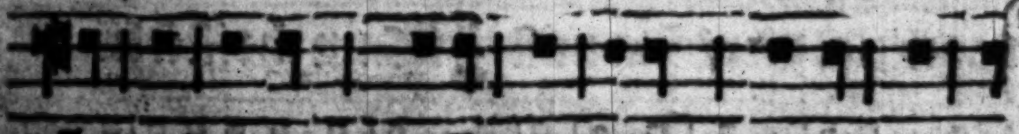

UNIVERSITY LIBRARY CAMBRIDGE

ti iuſſit vt ſanaret ſterilitas aque: vt efficiaris ſal. Hic reſpiciat ſacerdos ſal. exorcizatū ī ſalutē credentiū. Et ſis oībꝰ te ſumētibꝰ ſanitas aīe et corporis: et effugiat atqꝫ diſcedat ab eo loco quo aſperſū fueris: oīs fātaſia ꝛ neqcia vel verſutia diabolice fraudꝫ: oīſqꝫ ſpūs īmūdꝰ adiuratꝰ.

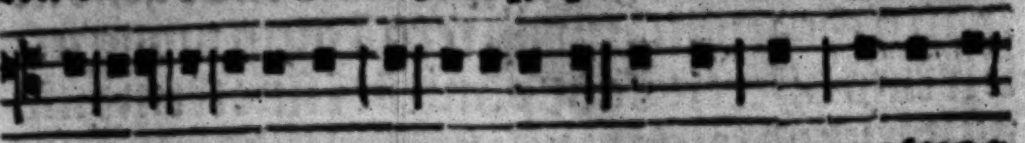

Per eū ꝗ̇ vēturꝰ eſt iudicare viuos et mortuos.

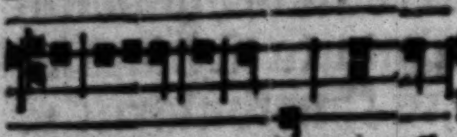

et ſeclm ꝑ ignē. Amē.

Et ſic finiant oēs exorciſmi ꝑ totū ānū. Sequatur Or. ſine Dñs vo. ſꝫ tm̄ cū Oremꝰ.

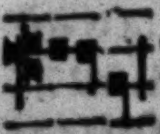

IN mēſā clemētiā tuam oīps eterne deꝰ: hūiliter īploramꝰ. Hic reſpiciat ſacerdꝰ ſal. Vt hāc creaturā ſalis quā in vſū hūani gn̄is tribuiſti: bn̄ ✠ dicere ꝛ ſctī ✠ ficare tua pietate digneris: vt ſit oībꝰ ſumētibus ſalꝰ mētis ꝛ corporis: vt qcqd ex eo tactum vel reſperſū fuerit: careat oī īmūdicia / oīqꝫ impugnatiōe ſpiritualis Et ſic tantū modo finitur

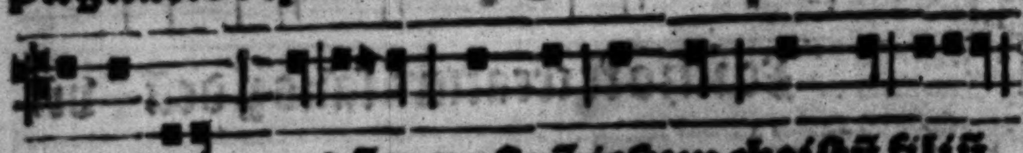

nequicie. Per dñm noſtrū ieſum chriſtū filiū

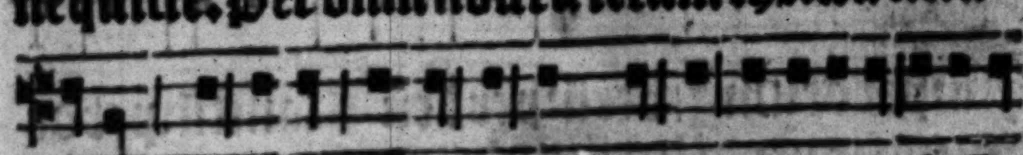

tuū. qui tecū viuit et regnat in vnitate ſpūs

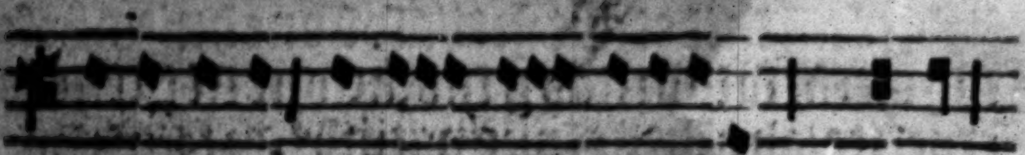

ſancti de⁹. Per oīa ſecula ſeculoꝝ. ℟. Amen

¶ Sub eodē tono ſcītantur oēs oꝛōnes ſequētes: et etiam oꝛationes poſt aſperſionem aque benedicte ſequatur exoꝛciſmus aque.

EXoꝛcizo te creatura aq̄ ī noīe dei pa ✠ tris oīpotētis: ⁊ ī noīe ie ✠ ſu xp̄i filii eius dn̄i nr̄i ⁊ ī vtute ſpūs ✠ ſctī vt fias aqua exoꝛcizata ad effugādā oēm poteſtatē īimici: et ip̄z inimicū eradicare ⁊ explātare valeas cū angelis ſuis apoſtaticis. Per vtutē eiuſdē dn̄i nr̄i ieſu xp̄i: q̄ vēturus eſt iudicare viuos ⁊ moꝛtuos ⁊ ſclm̄ p ignē. ℟. Amē. Sequatur oꝛō ſine Dn̄s vobiſcū. ſed tantū cum Oremus. Oratio.

DEus q̄ ad ſalutē hūani gn̄is maxīa q̄q; ſacramēta in aquaꝝ ſubſtātia ꝯdidiſti/ adeſto ꝓpici⁹ īuocatiōib⁹ nr̄is: ⁊ elemēto huic Hic reſpiciat ſacerđ aquā multimodis purificationib⁹ ꝑparato/ virtutē tue bn̄ ✠ dictionis infūde: vt creatura tua myſteriis tuis ſeruiēs ad abiiciēdos demones moꝛboſq; pellēdos diuine grē ſumat effectū: vt q̄cq̄d in domib⁹ vel ī locis fideliū hec vnda reſpſerit: careat oī īmundicia / liberetur a noxa: non illic reſideat ſpūs peſtillēs nō aura coꝛrūpēs: diſcedāt oēs īſidie latētis inimici/ et ſi q̄d eſt qđ aut incolumitati habitãtiũ ĩuidet aut q̇eti/aſpſione hui⁹ aq̄ effugiat: vt ſalubꝛitas ꝑ ĩuocationẽ ſcĩ tui noĩs expetita/ab oĩb⁹ ſit ĩpugnatõib⁹. Et finiat̃ ſic

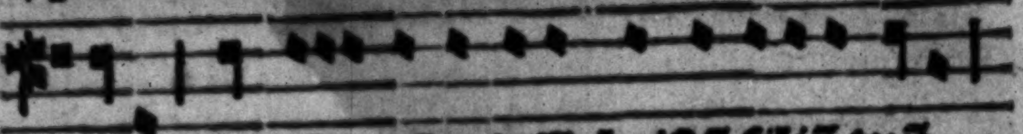

defẽſa. Per dñm nr̃m ieſũ chꝛiſtũ filiũ tuũ. ⁊c.

Hic mittat ſacerdos ſal in aquã ĩ modũ crucis pꝛiuatĩ ita dicẽs Cõmixtio ſalis ⁊ aq̄ parit̃ fiat In noĩe patris ⁊ filii ⁊ ſpiritusſancti. ℟. Amẽ

¶ Sequat̃ bñdictio ſalis ⁊ aq̄ pariter hoc mõ.

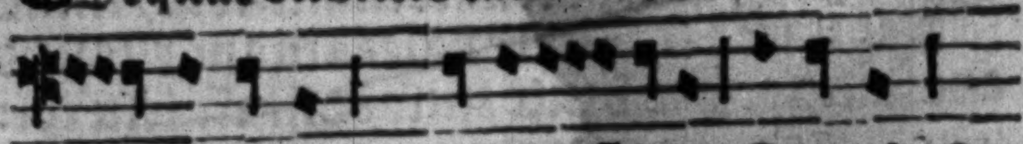

Dñs vobiſcũ. ℟. Et cũ ſpũ tuo. Oꝛem⁹. Oꝛ.

DE⁹ ĩuicte ꝟtutꝫ auctoꝛ ⁊ ĩſupabilis ĩperii rex ac ſẽꝑ magnific⁹ triũphatoꝛ: q̇ aduerſe dñatiõis vires repꝛĩs/ q̇ ĩimici rugiẽtis ſeuitiã ſuꝑas/ q̇ hoſtiles neq̇tias potens expugnas: te dñe tremẽtes ⁊ ſupplices deꝑcamur ac petim⁹: vt hãc Hic reſpiciat aquã ſale mixtam creaturã ſalis ⁊ aq̄ dignãt̃ accipias/ benign⁹ illuſtres pietatꝫ tue moꝛe ſã ✠ ctifices: vt vbicũqꝫ fuerit aſpſa ꝑ ĩuocationẽ ſcĩ tui noĩs oĩs infeſtatio ĩmũdi ſpũs abiiciat̃/ terroꝛqꝫ venenoſi ſerpẽtis ꝓcul pellat̃: et ꝑſẽtia ſcĩ ſpũs nobis mĩaꝫ tuã poſcẽtib⁹ vbiqꝫ adeſſe dignetur. Per dñꝫ nr̃ꝫ ieſũ xp̄ꝫ filiũ tuũ: q̇ tecũ viuit ⁊ regnat ĩ vnitate ſpũſcĩ de⁹. Per oĩa ſcl'a ſcl'oꝝ. Amẽ.

¶ Si fuerit duplex feſtū: extra chorꝝ fiat bn̄dictio ſalis ⁊ aq̄ priuatī ante aliq̄d altare: ⁊ hora vi. cātata aſꝑgat̄. Jn aliis vero dn̄icis ſimplicibus ī choro bn̄dicat̄: ⁊ āte tertiā aſꝑgat̄ vt ſupdictū eſt. niſi ī dn̄ica ī ramis palmaꝝ: tūc eī extra chorꝝ bn̄dicat̄: ⁊ poſt ſextā aſꝑgat̄ more duplicis feſti licet duplex feſtū nō fue. Peracta bn̄dictiōe ſalis ⁊ aq̄ accedat ip̄e ſacerd̄ ad prīcipale altare: ⁊ ip̄ȝ ſtādo circūquaq; aſꝑgat. Jn redeūdo ab altari ī primis aſꝑgat miniſtros ordinatī īcipiēdo ab acolytho q̄ crucē defert: deīde ad gradū chori rediēs: ibidē ſingulos clericos ad ſe accedētes aſꝑgat: īcipiēs a maioribꝰ. Tamē ſi ep̄s p̄ſēs fuerit ad eū ꝑtinet aſꝑſio clericorū: vt infra dicetur. Poſt aſꝑſionē clericorū laicos ī preſbyterio hincinde ſtātes aſꝑgat. Dū ſpargitur aqua benedicta: cātetur hec ān a toto choro cantore incipiente hoc modo.

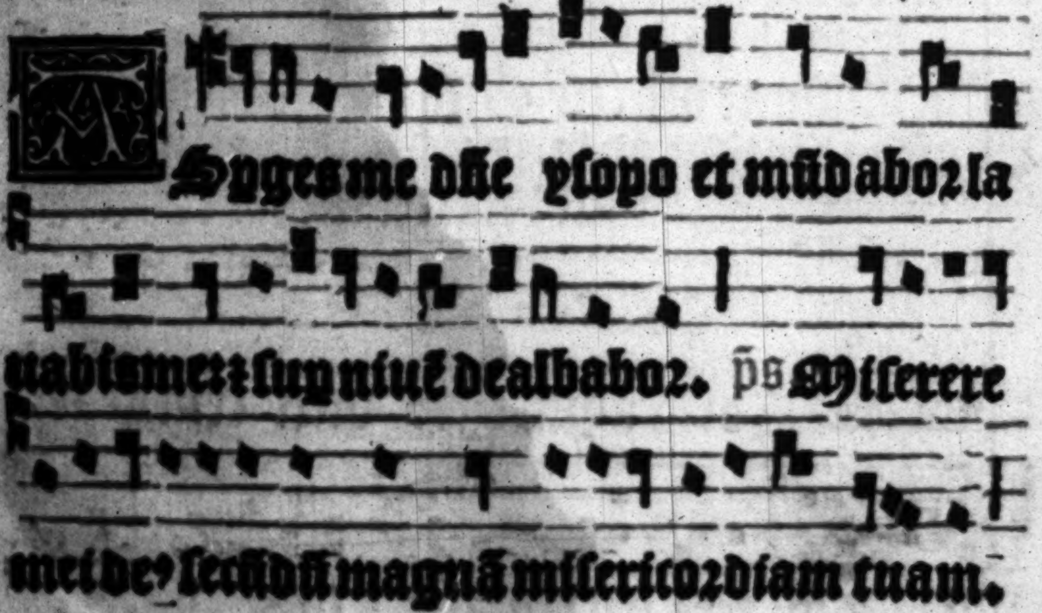
Aſperges me dn̄e yſopo et mūdabor la
uabis me: ⁊ ſup niuē dealbabor. p̄s Miſerere
mei deꝰ ſcd̄m magnā miſericordiam tuam.

Repetatur antiphona Aſperges me. verſus.

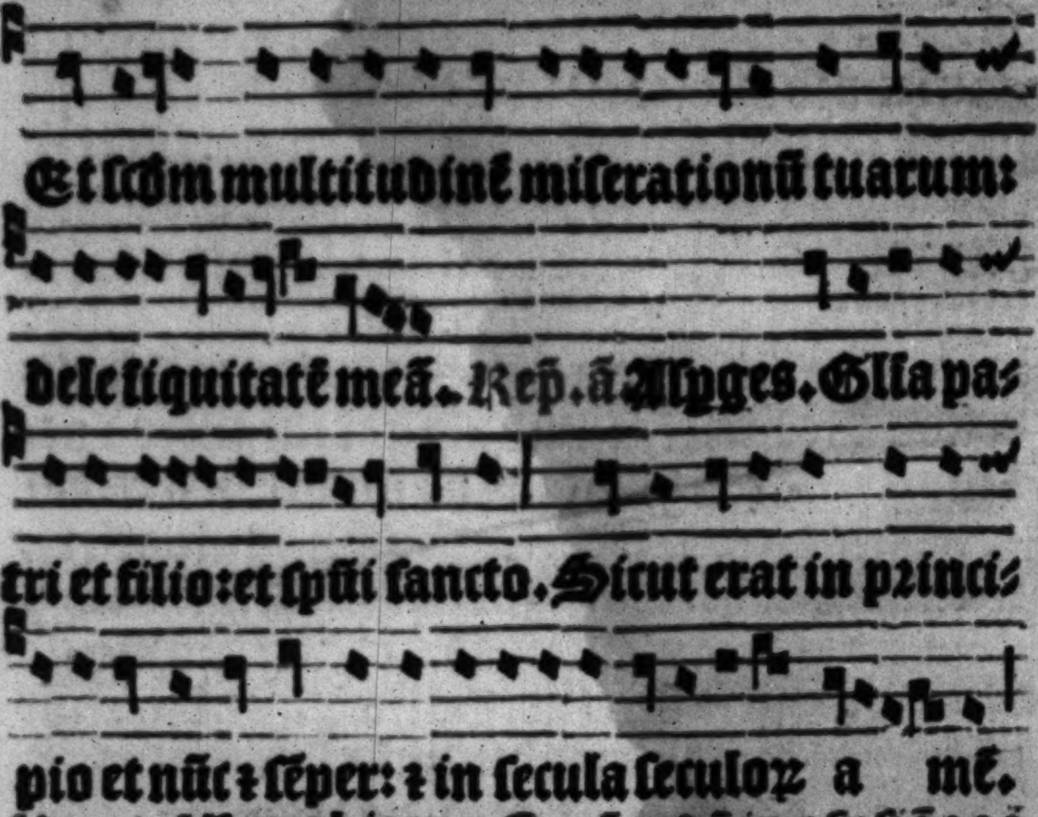
Et ſcd̃m multitudinẽ miſerationũ tuarum:
dele iniquitatẽ meã. Rep̃. añ. Aſp̃ges. Glĩa pa-
tri et filio: et ſp̃ui ſancto. Sicut erat in princi-
pio et nũc ⁊ ſẽper: ⁊ in ſecula ſeculoꝝ a mẽ.

Repetat̃ Lauabis me. Hec añ. dr̃ in aſpſiõe aq̃ bñdicte oĩb⁹ dñicis p annũ: p̃terq̃ a paſcha vſqȝ ad fe. tri. dicetur etiã ĩ do. in ramis pal. ⁊ in do. in paſſione dñi. cũ Glĩa p̃ri. ⁊ Sicut erat. A paſcha vo vſqȝ ad fe. trini. dicat̃ hec añ. in aſpſione aque bñdicte cãtore ĩcipiẽ. añ.

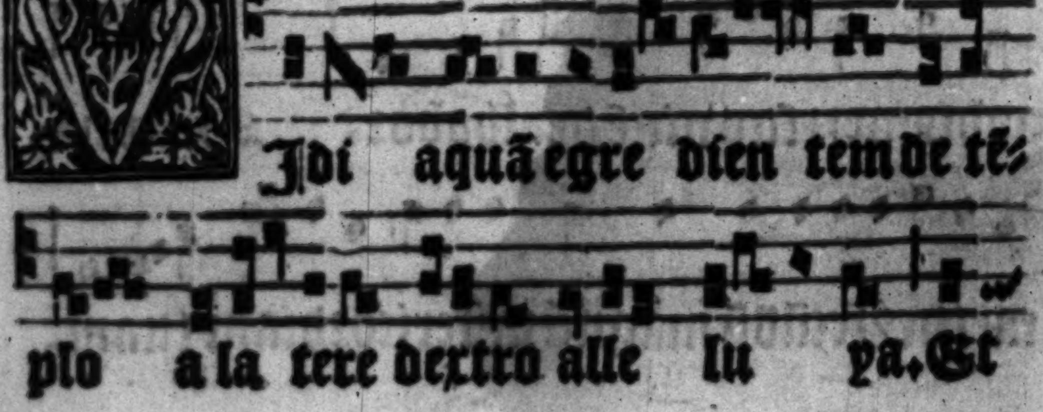
V Idi aquã egre dien tem de tẽ-
plo a la tere dextro alle lu ya. Et

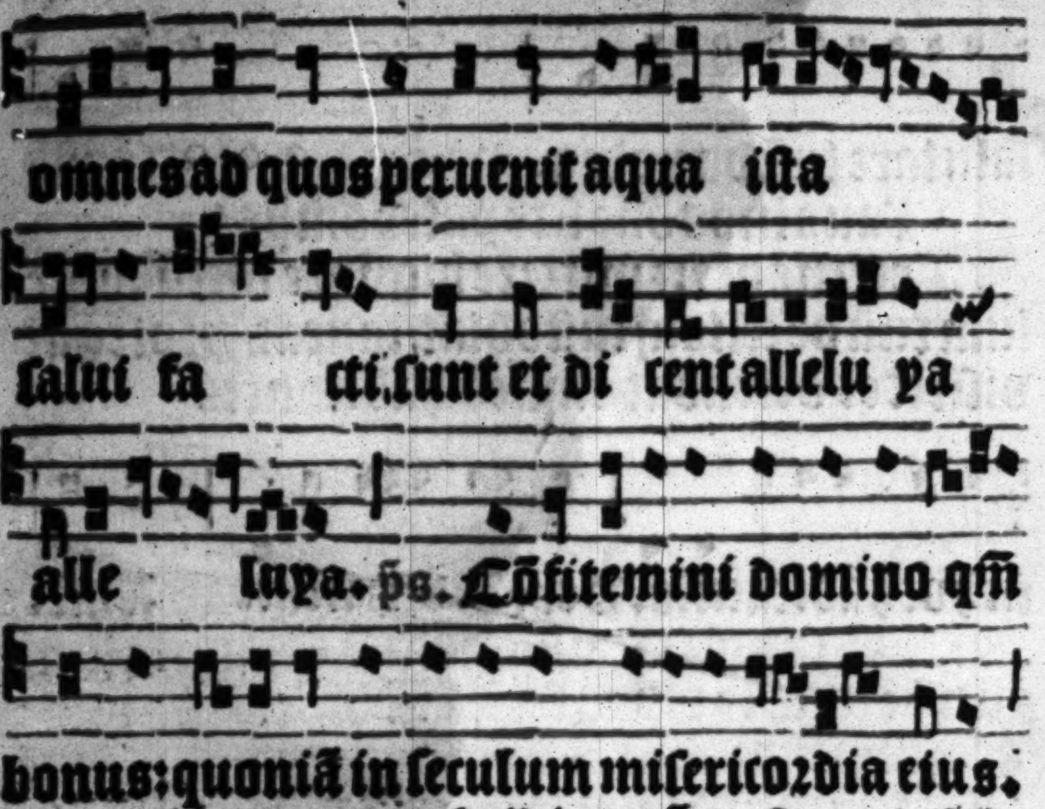
omnes ad quos peruenit aqua iſta
ſalui fa cti ſunt et di cent allelu ya
alle luya. Ps. Cõfitemini domino q̃m
bonus: quoniã in ſeculum miſericordia eius.

Reptat̃ antiphona. Vidi aquã poſtea dicit̃ V.

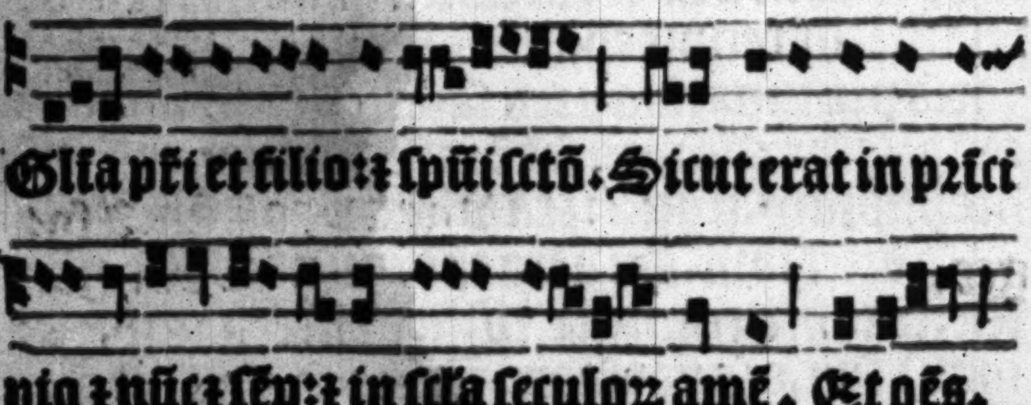
Gl̃ia pr̃i et filio: ꝛ ſpũi ſctõ. Sicut erat in prĩci
pio ꝛ nũc ꝛ ſẽp: ꝛ in ſcl'a ſeculoꝝ amẽ. Et oẽs.

Peracta aſpſiõe aq̃: ſacerdos ad grad̃ cho. di. V.

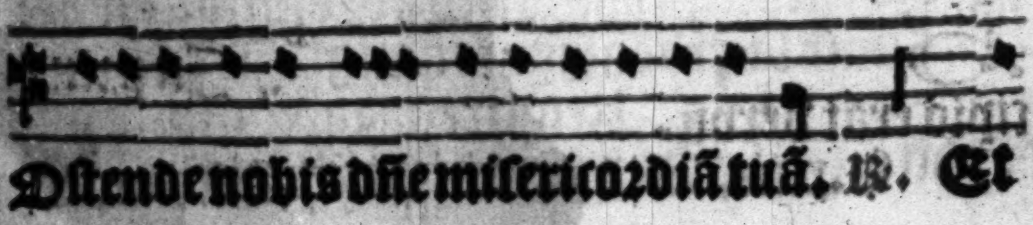
Oſtende nobis dñe miſericordiã tuã. R. Et

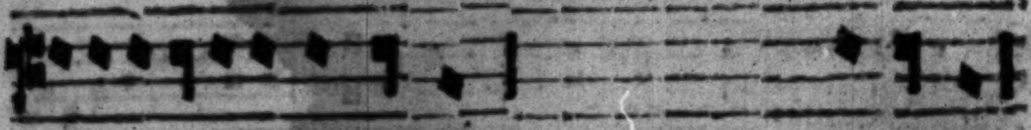

ſalutare tuū da nobis. Deiñ pbr̄ dicat **Oremꝰ.**

Exaudi nos dñe ſcte pater omp̄s (Oratio
**Eterne deꝰ ⁊ mittere dignare ſc̄tū ange
lum tuū de celis: q̄ cuſtodiat/ foueat/ protegat
viſitet et defendat omnes habitantes**

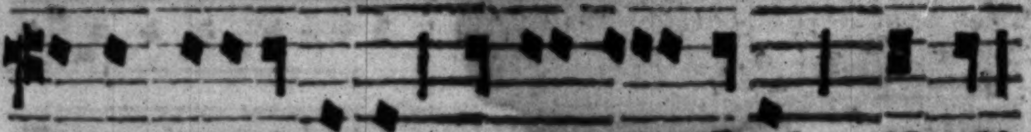

in hoc habitaculo. Per xp̄z dñz nr̄m. ℞ **Amē.**
Si ep̄s in aliqua ſimplici dñica exequat̄ offm̄:
tūc ip̄e ſductus cappa ſerica cū mitra ⁊ baculo:
ac oı̄bus ſupradictis miniſtris ad bn̄dictionē
ſalis ⁊ aq̄ chorū ſolet īntrare qui dū fit bn̄dictio
ſalis et aque a ſacer. vt p̄dicitur ad hoc ſducto:
ſeſe in ſedē recipit ep̄alē: ibiq̄z poſt aſp̄ſionē al
taris principalis a pred̄ ſacerd̄ factā tā canoni-
cos q̄ ceteros cl'icos ad ſedē ipſā accedere. mō ⁊ or
dīe p̄notato aſpget: ⁊ tā ℣. q̄ or poſt ān **Aſp-
ges.** dicet ibid̄. Si vero ep̄s executor offi. non
fue. tūc ī hitu cho. cū cirothec̄ tm̄ et baculo cli-
cos vt ſup. aſpgat ſacer. p̄dicto ℣. ⁊ or. pꝰ ān.
Aſpges. more ↄſueto ſp̄ dicēte Bn̄dictio panis

Benedictio panis in diebꝰ dñicis. Impri
mis ſacerdos legat euangeliū. **In prin-
cipio erat verbū.** Require ad catecuminū faci
endū **fo. xliii.** Et poſtea dicat ℣ꝰ **Sit nomen**

dñi bñdictū. ℟. Ex hoc nūc et vſqꝫ in ſeculu. ℣.
Bñdicam⁹ dño. ℟. Deo grãs. Deiñ dicat ſic
Dñs vobiſcū. ℟. Et cū ſpũ tuo. Oremus.
Bñ ✠ dic dñe creaturã iſtã panis: ſicut bñdixiſti quinqꝫ panes ĩ deſerto: vt oẽs ex eo guſtãtes tã corpis ꝙ aĩe accipiãt ſanitatẽ. In noĩe pa ✠ tris ⁊ fi ✠ lii ⁊ ſpũs ✠ ſancti. Amen.
Tūc aſpgat aqua bñdicta ſr panẽ ⁊ diſtribuat.

¶ In nocte nati. dñi dū canit nonū. ℟. cū ſuo ℣. ⁊ **Gl'a pri.** pcedat diacon⁹ cū ſubdiacono ⁊ thuribulario ⁊ ceroferar. ⁊ acholyts crucẽ deferẽte oĩb⁹ ſolẽni appatu ĩdutis: ad thurificãdū altare ⁊ accepta bñdictiõe ab executore officii p mediū chori ĩ pulpitū accedat ad cãtãdū euangelium hoc mõ ĩcipiẽ.

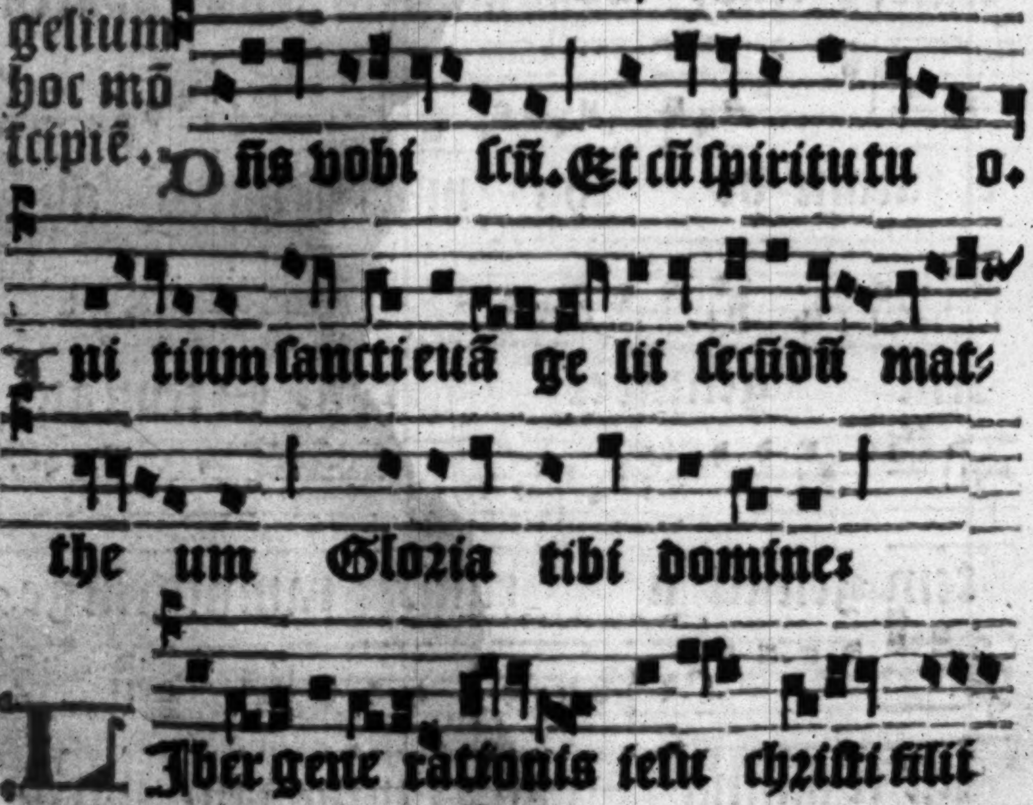
Dñs vobi ſcū. Et cū ſpiritu tu o.
Ini tium ſancti euã ge lii ſecūdū mat
the um Gloria tibi domine.
Liber gene rationis ieſu chriſti filii

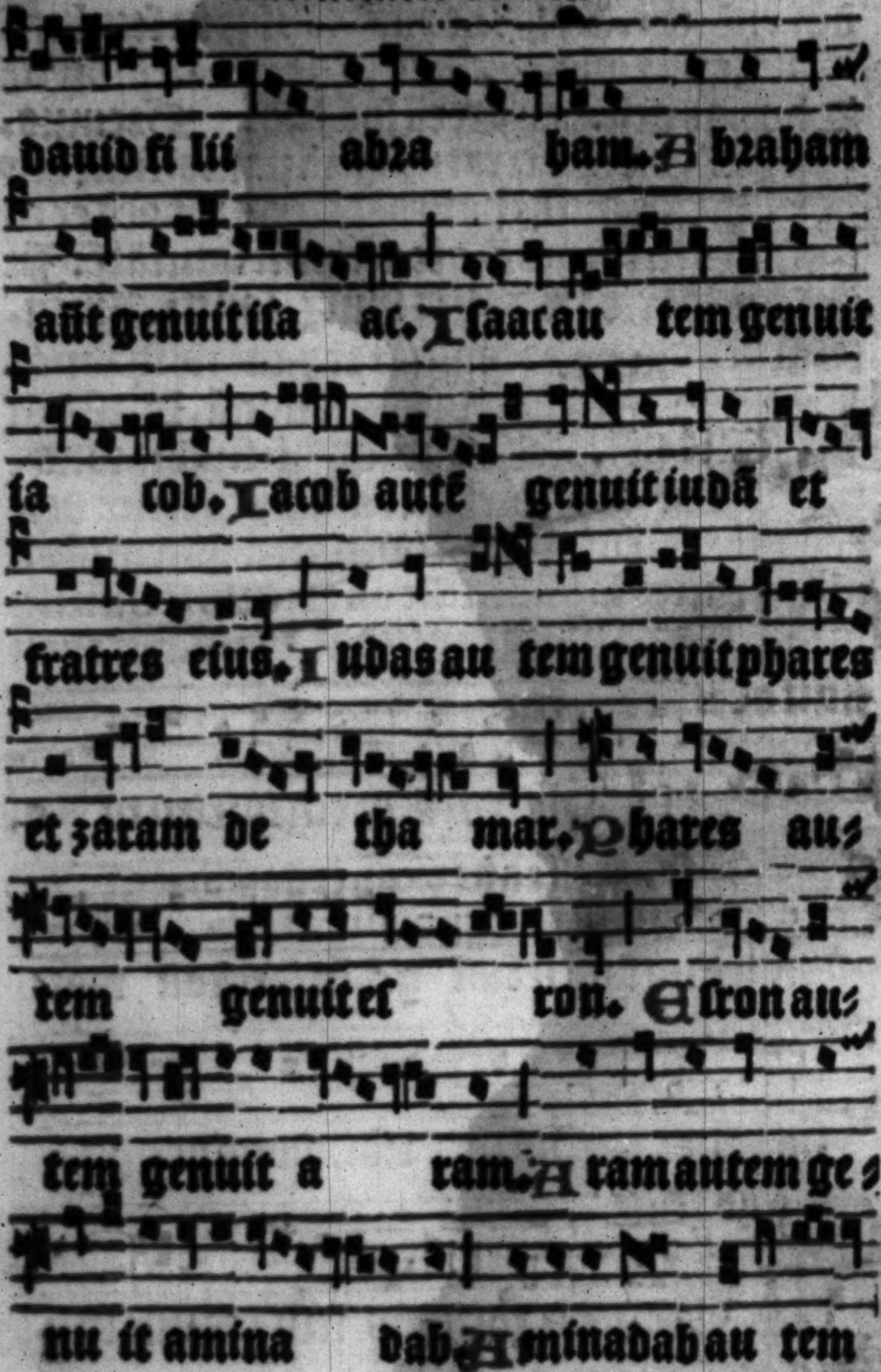
dauid fi lii abra ham. Abraham
aũt genuit isa ac. Isaac au tem genuit
ia cob. Iacob autẽ genuit iudã et
fratres eius. Iudas au tem genuit phares
et zaram de tha mar. Phares au-
tem genuit es ron. Esron au-
tem genuit a ram. Aram autem ge-
nu it amina dab. Aminadab au tem

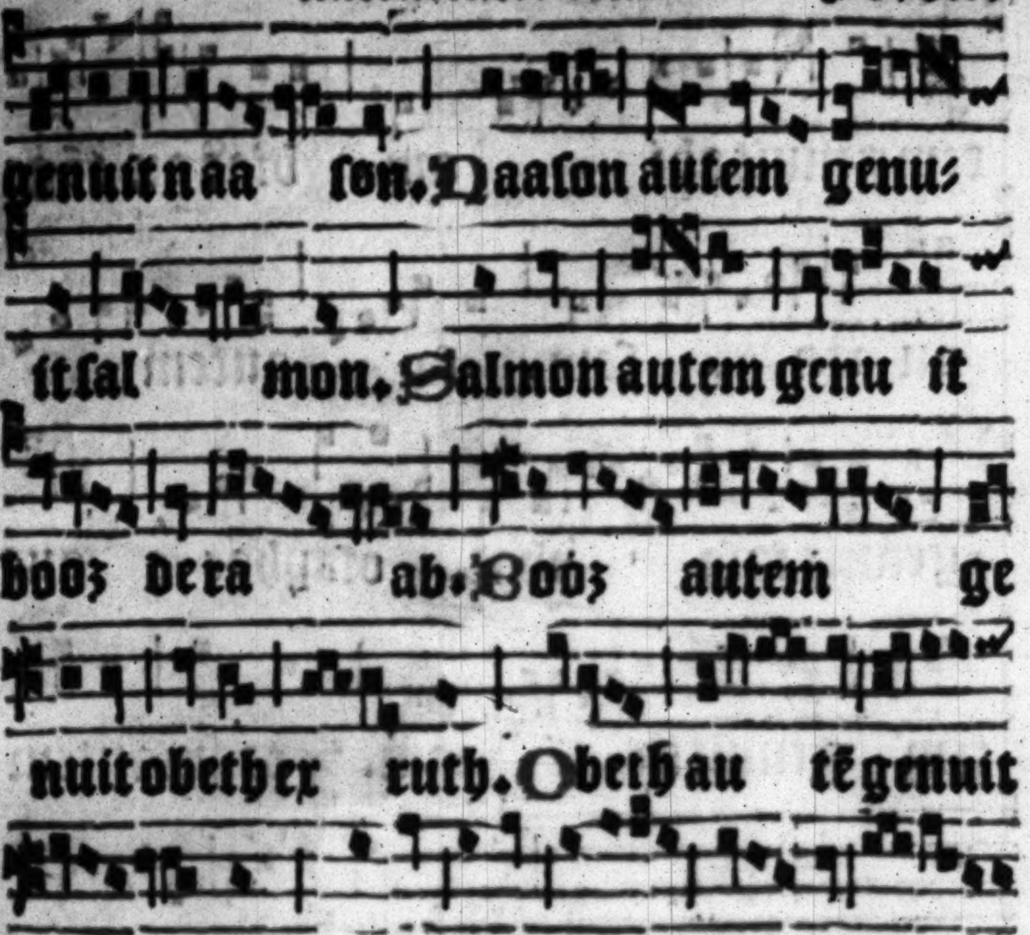
genuit naa son. Naason autem genu-
it sal mon. Salmon autem genu it
booz de ra ab. Booz autem ge
nuit obeth ex ruth. Obeth au tē genuit
ies se. Iesse aūt genuit dauid regē.
Dauid autem rex genuit salomo nem ex
e a que fuit v ri e. Salomon au-
tem genuit robo am. Roboā au-

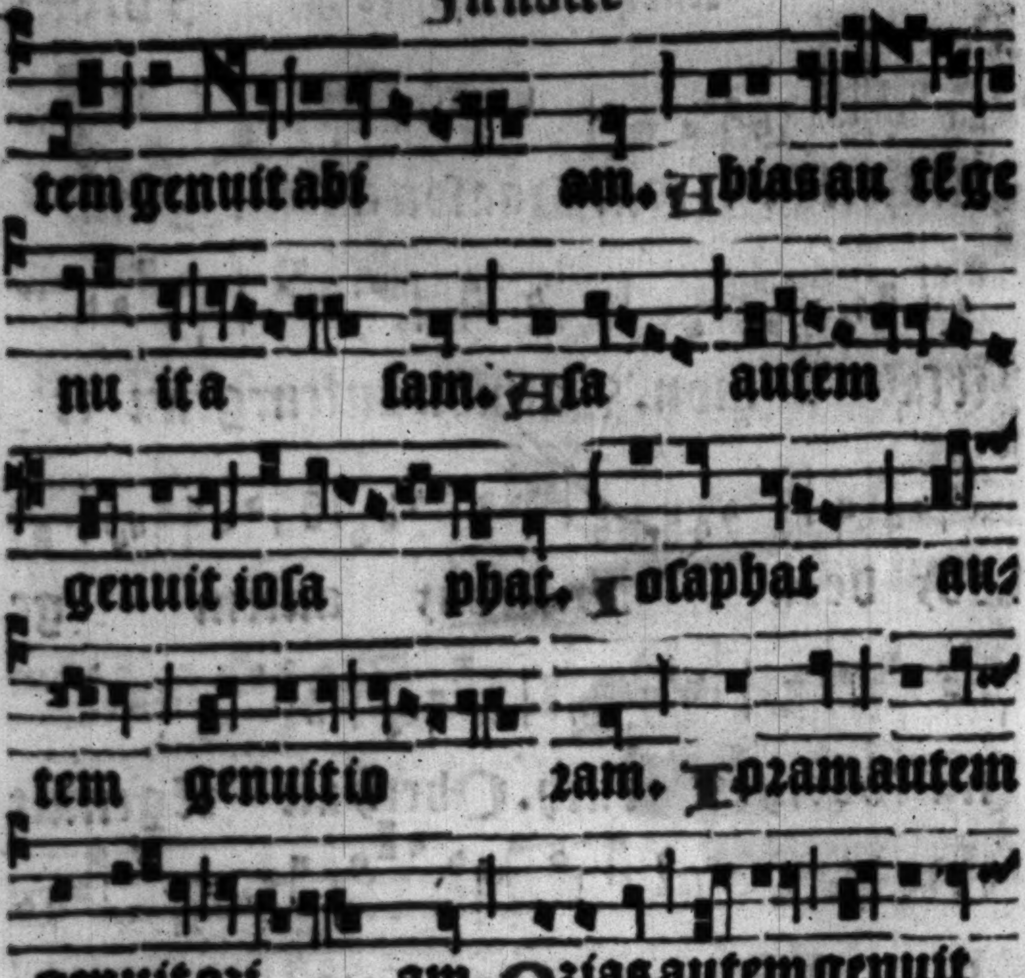
tem genuit abi am. Abias au tẽ ge
nu it a sam. Asa autem
genuit iosa phat. Iosaphat au
tem genuit io ram. Ioram autem
genuit ozi am. Ozias autem genuit
ioa tham. Ioathas au tem
genuit a chaz. Achaz au tem genuit
ezechi am. Ezechias autem ge

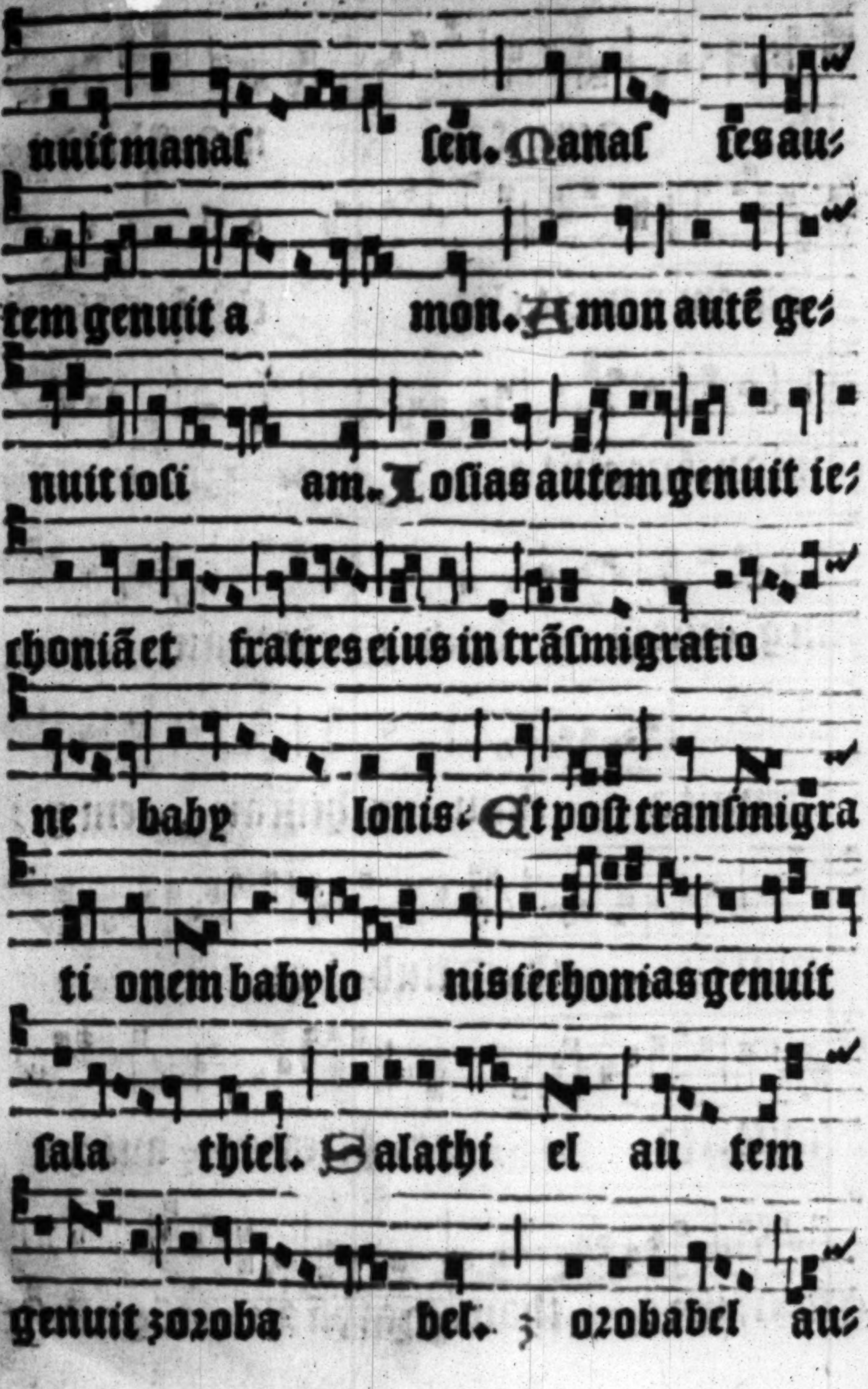
nuit manaſ ſen. Manaſ ſes au-
tem genuit a mon. Amon autẽ ge-
nuit ioſi am. Ioſias autem genuit ie-
choniã et fratres eius in trãſmigratio
ne baby lonis. Et poſt tranſmigra
ti onem babylo nis iechonias genuit
ſala thiel. Salathi el au tem
genuit zoroba bel. Z orobabel au-

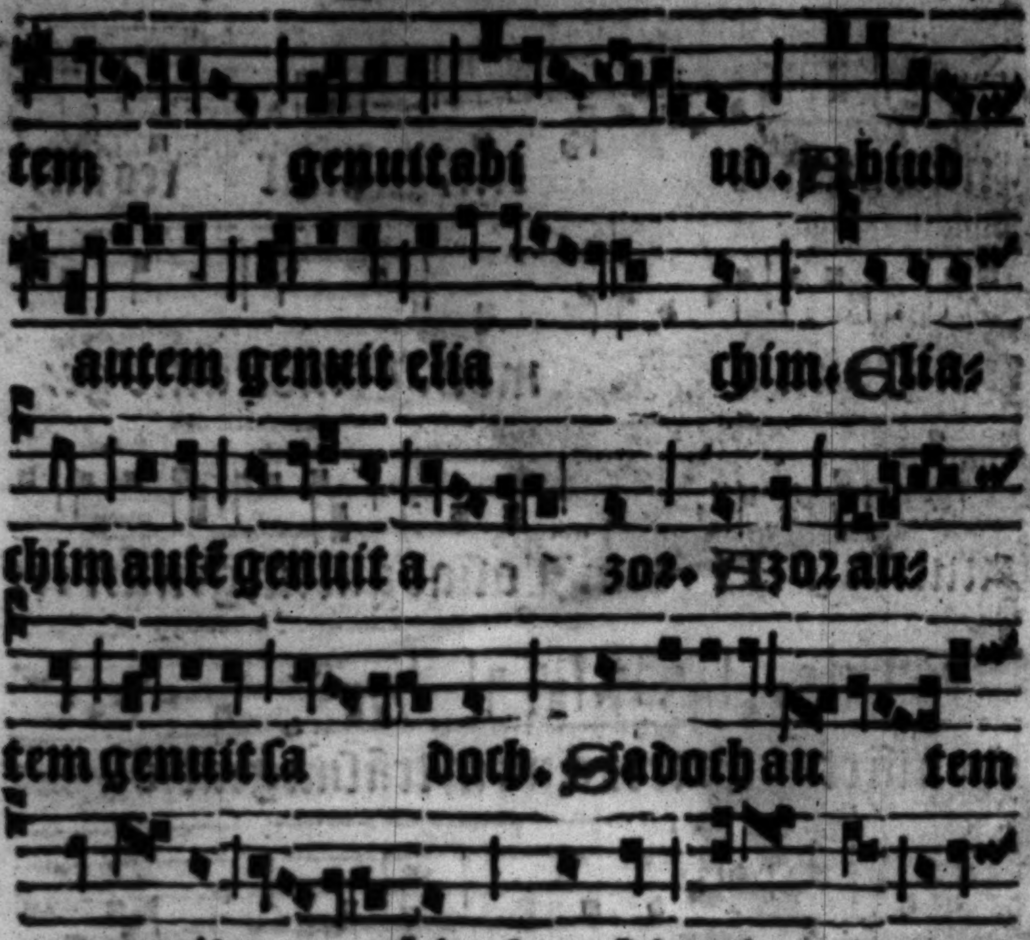
tem genuit abi ud. Abiud
autem genuit elia chim. Elia-
chim autē genuit a zor. Azor au-
tem genuit sa doch. Sadoch au tem
genuit a chim. Achim au tem ge-
nuit eli ud. Eliud autem
genuit elea zar. Eleazar autem
genuit ma than. Mathā au tē genuit

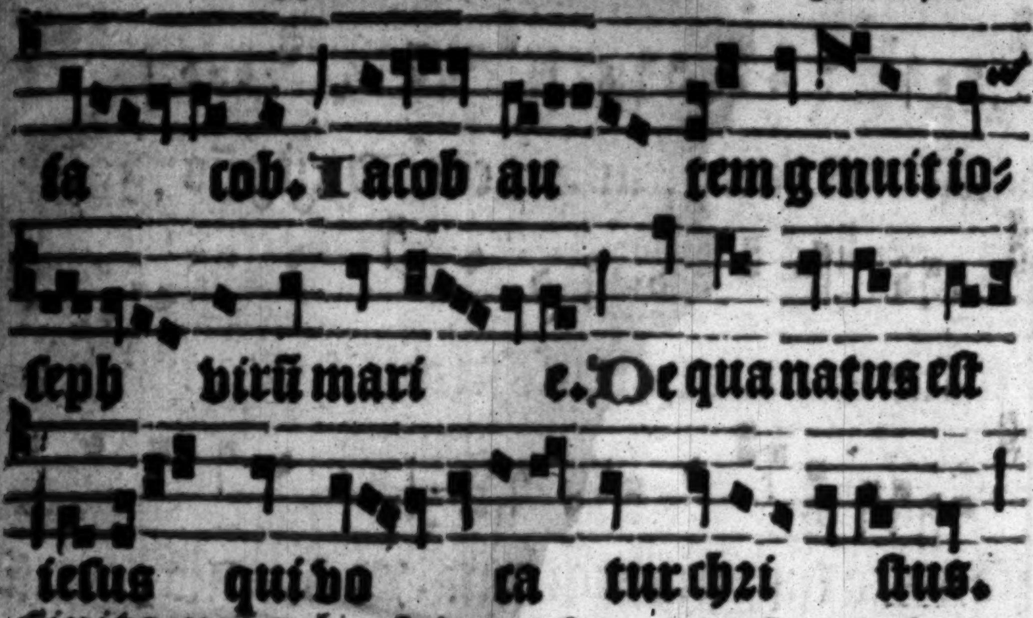
sa cob. Iacob au tem genuit io-
ſeph virũ mari e. De qua natus eſt
ieſus qui vo ca tur chri ſtus.

Finito euãgelio ĩcipiat ſacerdos ĩ capa ſerica Te deũ. Quo dicto rectores chori ĩcipiãt miſſã: ad quã miſſã duo clerici de ſcd̃a forma ĩ cappis ſericis ĩ pulpito ſimul cãtẽt iſtã lectionem.

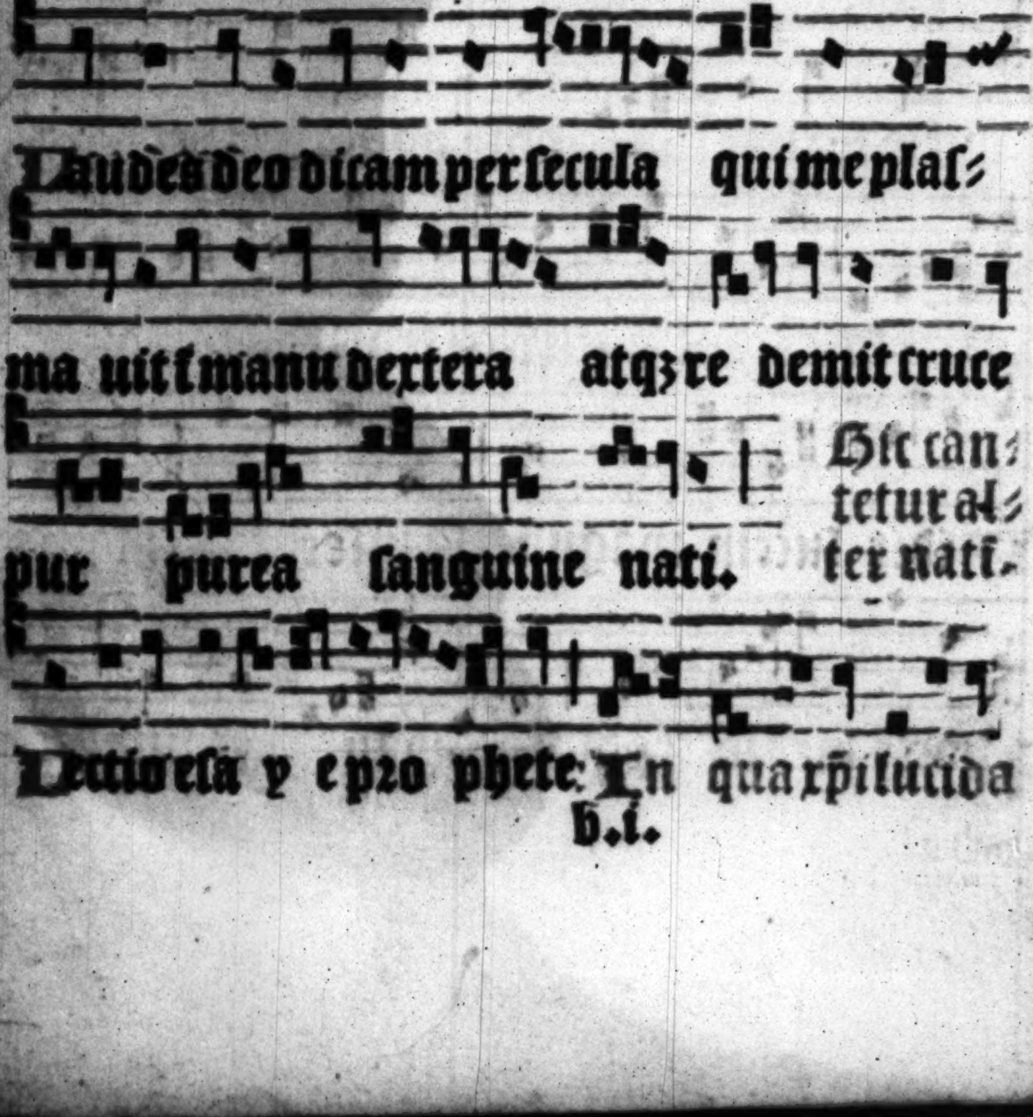
Laudes deo dicam per ſecula qui me plaſ-
ma uit ĩ manu dextera atq; re demit cruce
pur purea ſanguine nati.
Lectio eſa y e pro phete: In qua xpi lucida

Hic cantetur alter nati.

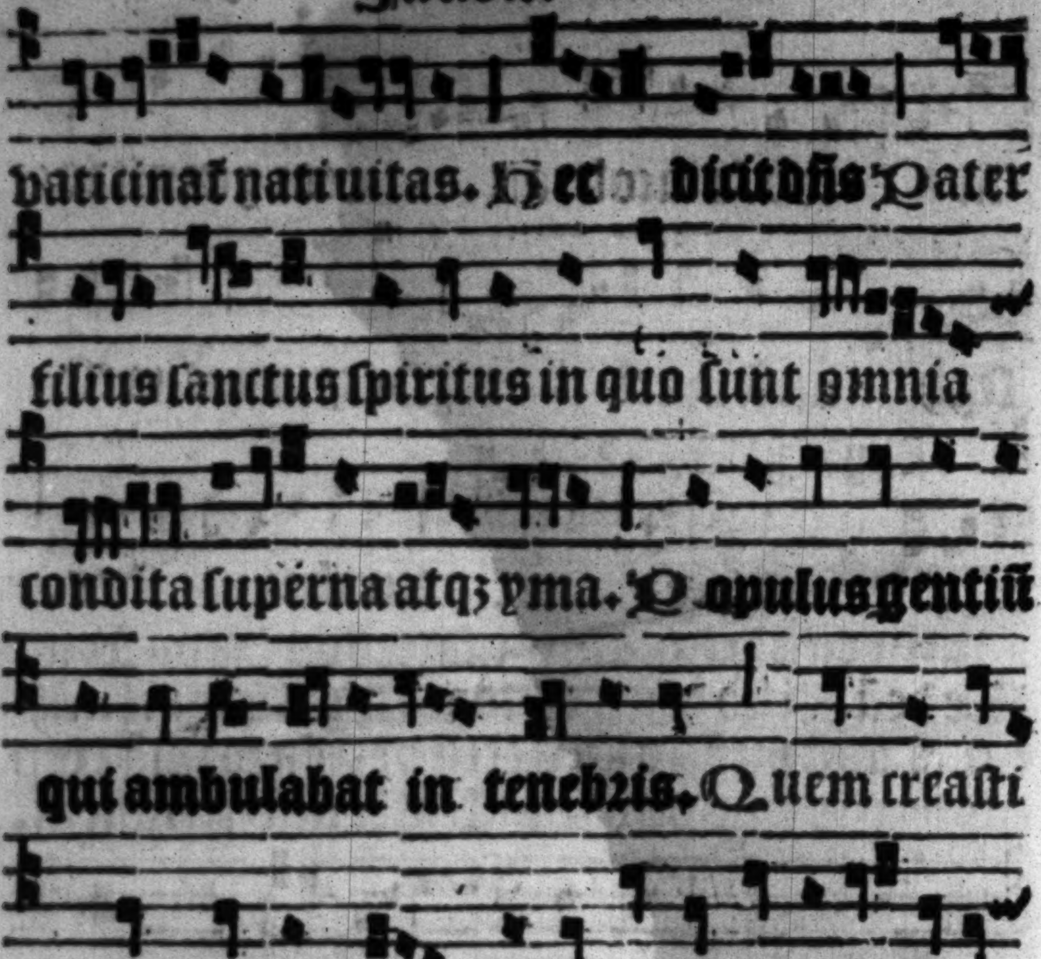
vaticinaꝛ natiuitas. Hec dicit dñs Pater
filius ſanctus ſpiritus in quo ſunt omnia
condita ſuperna atqꝫ yma. Populus gentiū
qui ambulabat in tenebris. Quem creaſti
quem fraude ſub dola hoſtis expulit para
di ſo. et captiuatū ſecū traxit ad tartara.
Vidit lucem magnā. Fulſerūt ꝛ imania
nocte media paſtoribus lu mina.

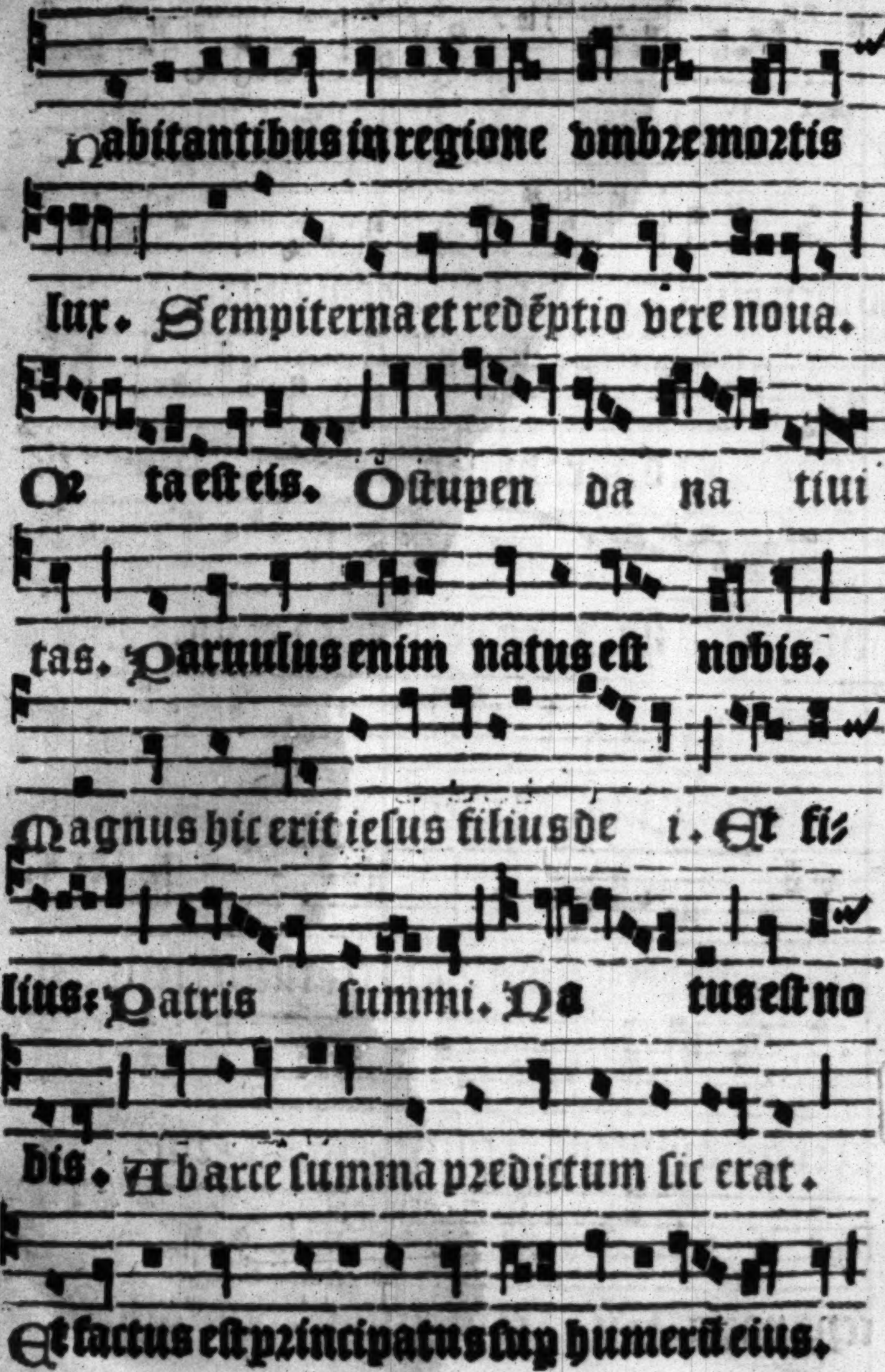
Habitantibus in regione vmbꝛe moꝛtis
lux. Sempiterna et redēptio vere noua.
Orta eſt eis. Oſtupen da na tiui
tas. Paruulus enim natus eſt nobis.
Magnus hic erit ieſus filius de i. Et fi-
lius: Patris ſummi. Na tus eſt no
bis. Ab arce ſumma pꝛedictum ſic erat.
Et factus eſt pꝛincipatus ſup humerū eius.

UNIVERSITY LIBRARY CAMBRIDGE

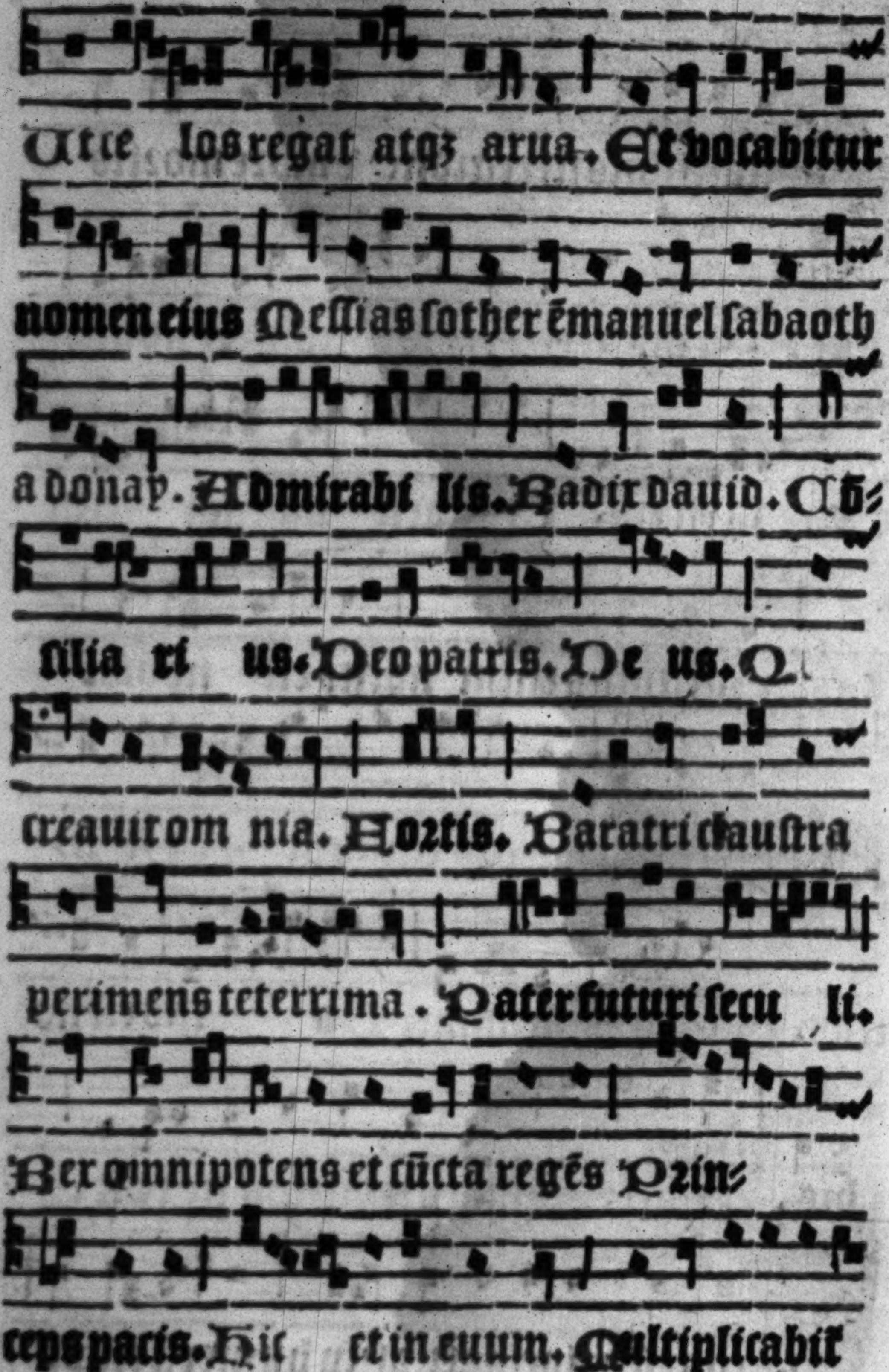
Ce los regat atqꝫ arua. Et vocabitur
nomen eius Messias sother ẽmanuel sabaoth
adonay. Admirabi lis. Radix dauid. Cõ-
silia ri us. Deo patris. De us. Q
creauit om nia. Fortis. Baratri claustra
perimens teterrima. Pater futuri secu li.
Rex omnipotens et cũcta regẽs Prin-
ceps pacis. Hic et in euum. Multiplicabit

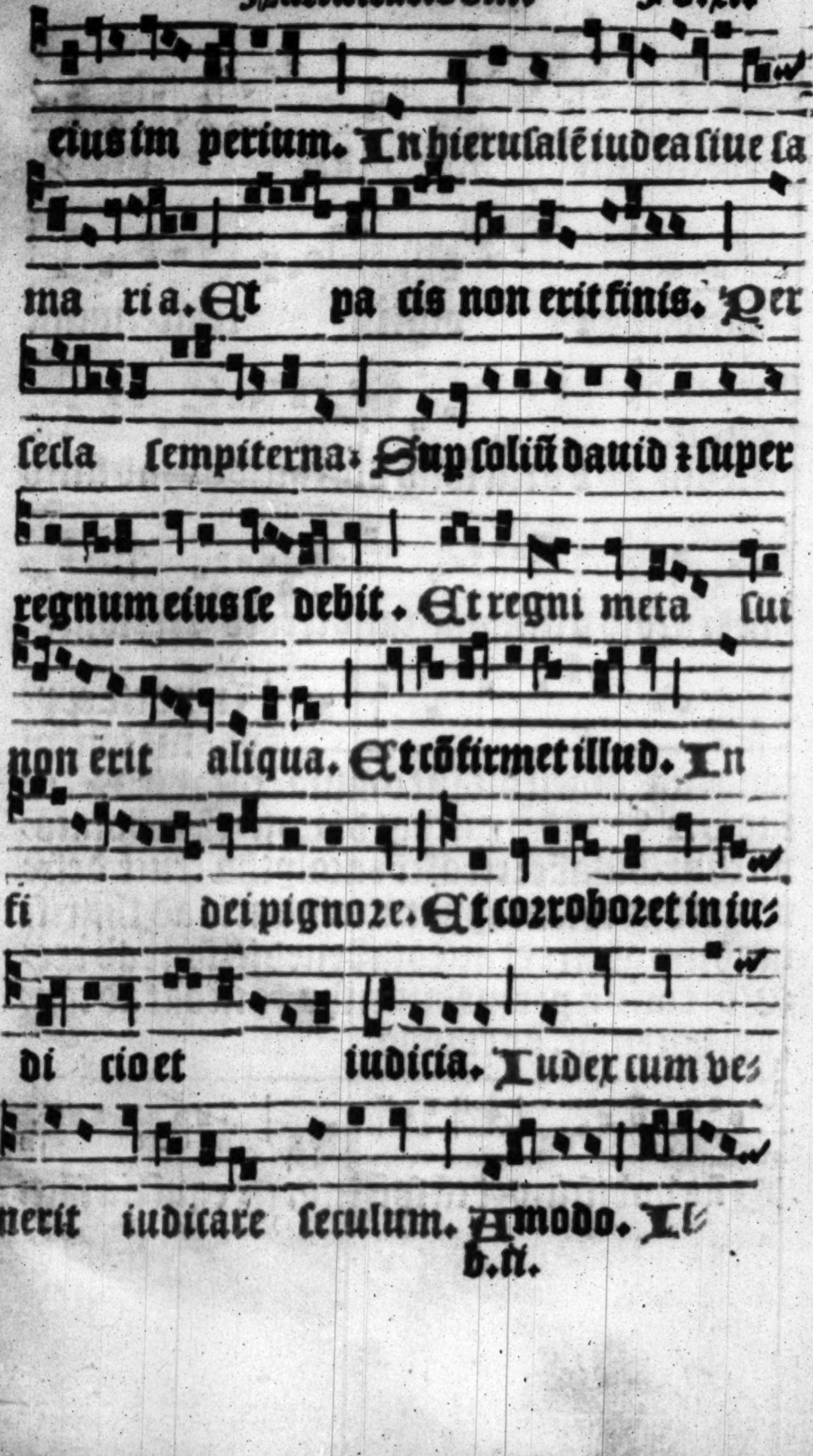
eius im perium. In hieruſalē iudea ſiue ſa
ma ri a. Et pa cis non erit finis. Per
ſecla ſempiterna: Sup̄ ſoliū dauid ꝛ ſuper
regnum eius ſe debit. Et regni meta ſui
non erit aliqua. Et cōfirmet illud. In
fi dei pignore. Et corroboret in iu-
di cio et iudicia. Iudex cum ve-
nerit iudicare ſeculum. Amodo. I

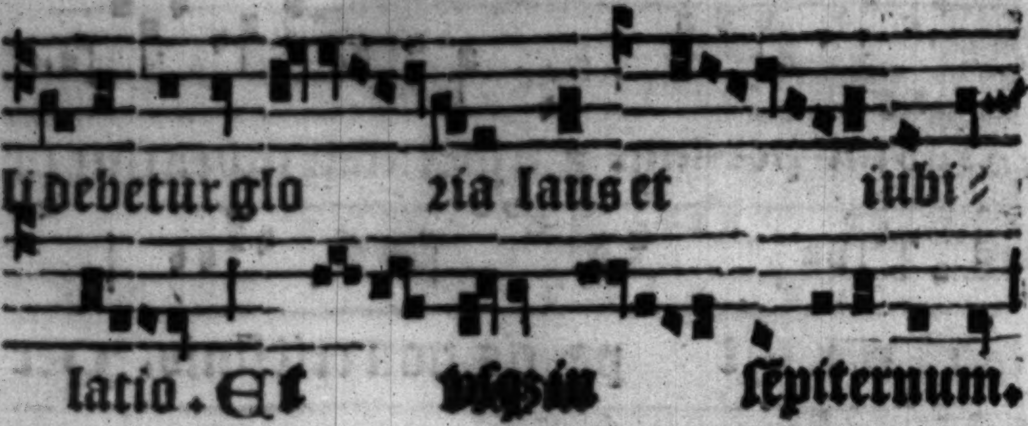
li debetur glo
ria laus et
iubi-
latio. Et
usq3 in
sẽpiternum.

Hic can-
tet sil' us-
q3 in finē

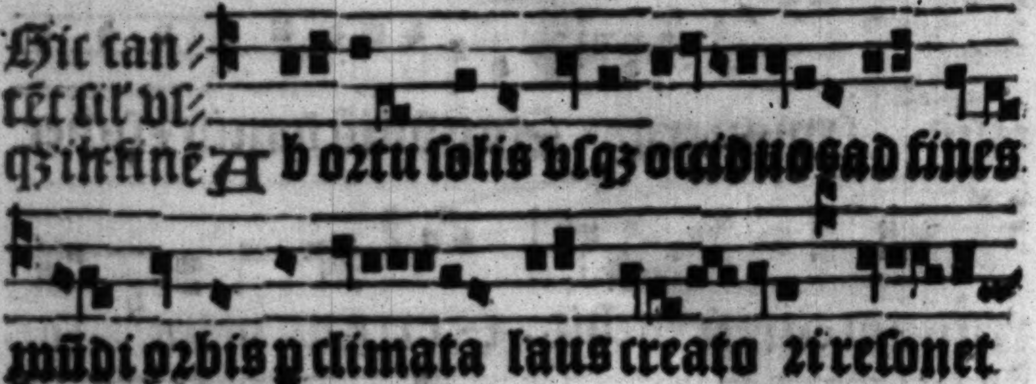
Ab ortu solis usq3 occiduos ad fines
mũdi orbis ꝑ climata laus creato ri resonet

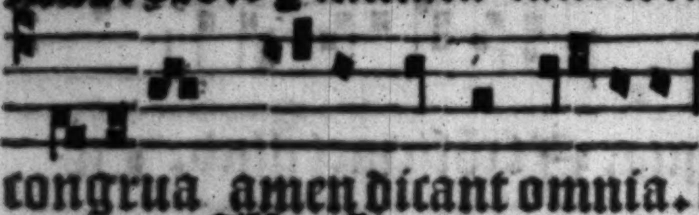
congrua amen dicant omnia.

In nocte epyphanie dñi dũ cãtat̄ ix ℞. cũ suo ℣. ⁊ Gl'ia p̄ri. ꝓcedat diacon⁹ cũ subdiacono thuribular̄ et cerofer̄ ⁊ acolytho crucē deferēte oībus solēni apparatu indutis ad thurificandum altare et accepta benedictione ab executore officii per medium cho. accedat ad cantan. hoc euan. hoc modo.

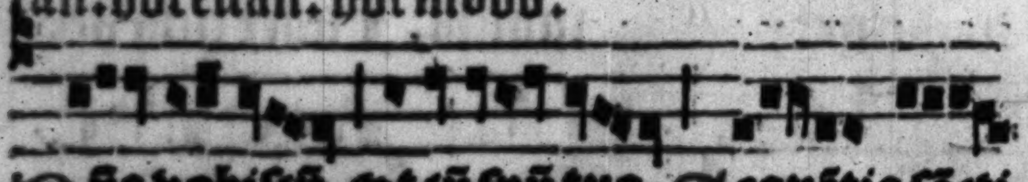
Dñs vobiscũ. Et cũ spũ tuo. Sequẽtia sãcti

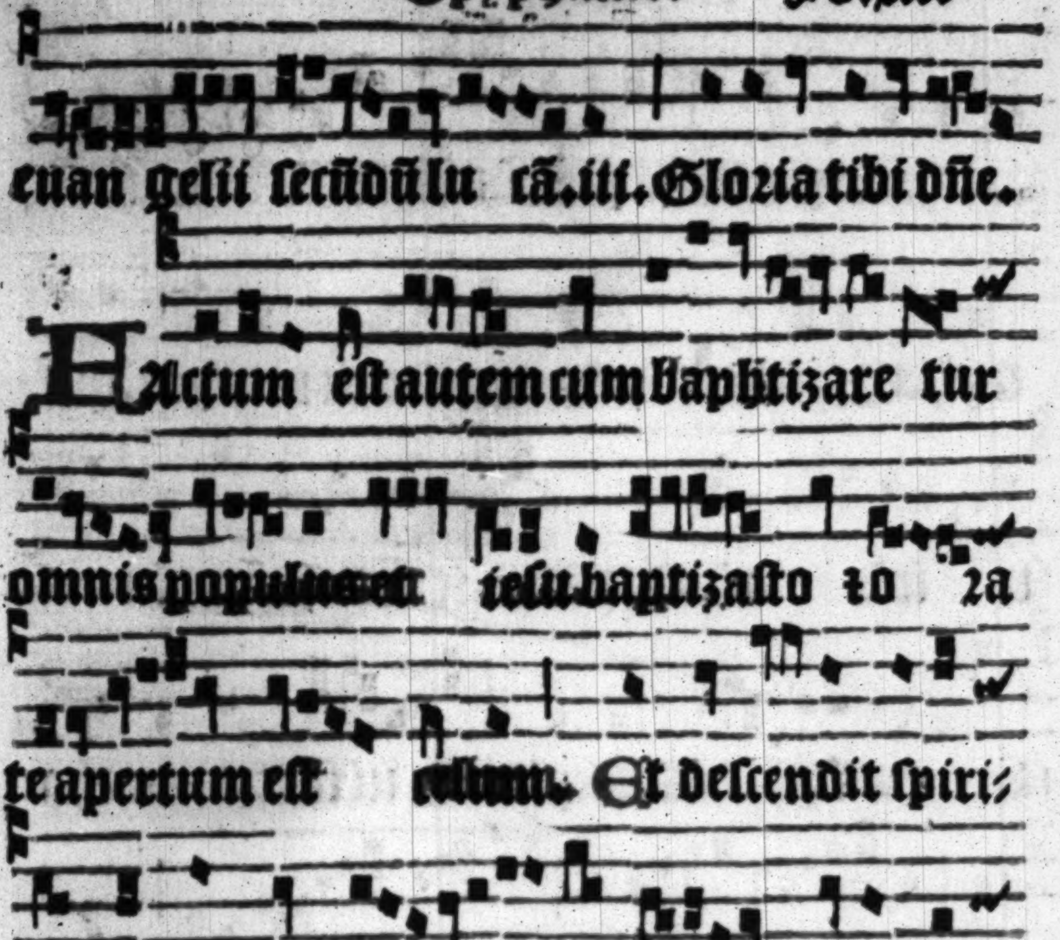
euan gelii ſecũdũ lu cã.iii. Gloria tibi dñe.
Factum eſt autem cum baptizare tur
omnis populus et ieſu baptizato ⁊ o ꝛa
te apertum eſt celum. Et deſcendit ſpiri-
tus ſanctus corpo ꝛali ſpe cie ſicut co-
lũba in ipſũ et vox de ce lo facta eſt. Tu
es filius meus dilectus in te compla cuit
michi. Et ip ſe ie ſus erat in cipiẽs quaſi

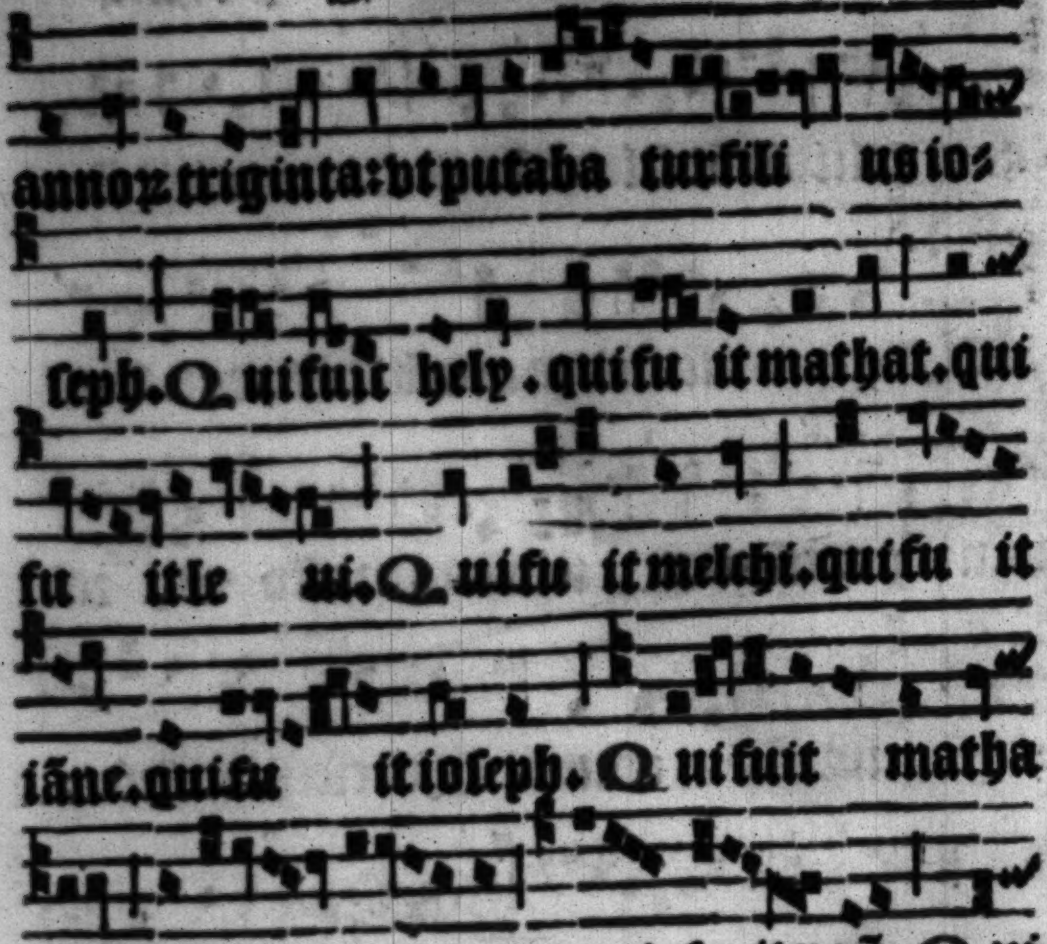
annoꝝ triginta: vt putaba tur fili us io-
ſeph. Q ui fuit hely. qui fu it mathat. qui
fu it le ui. Q ui fu it melchi. qui fu it
iãne. qui fu it ioſeph. Q ui fuit matha
thie. q̃ fuit a mos. qui fu it naũ. Q ui
fu it hely. qui fu it nagge. qui fu it ma
that Q ui fu it mathathie. qui fu it ſemei.
qui fu it ioſeph. Q ui fu it iuda. qui

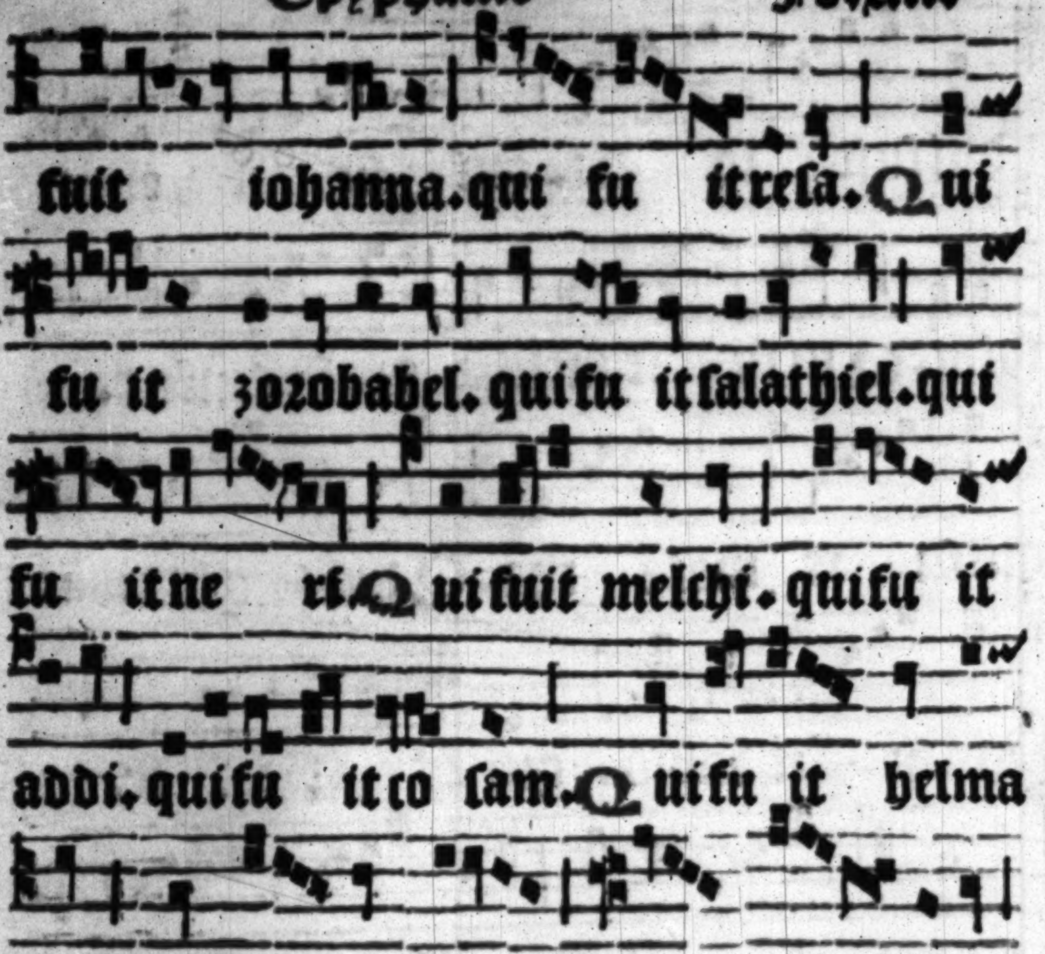
fuit iohanna. qui fu it reſa. Qui
fu it zorobabel. qui fu it ſalathiel. qui
fu it ne ri. Qui fuit melchi. qui fu it
addi. qui fu it co ſam. Qui fu it helma
dã. qui fuit her. qui fu it ieſu.
Qui fu it heliezer. qui fu it iorim. ꝗ fu it
ma that. Qui fuit leui. qui fu it ſymeõ.
qui fu it iu da. Qui fu it ioſeph.

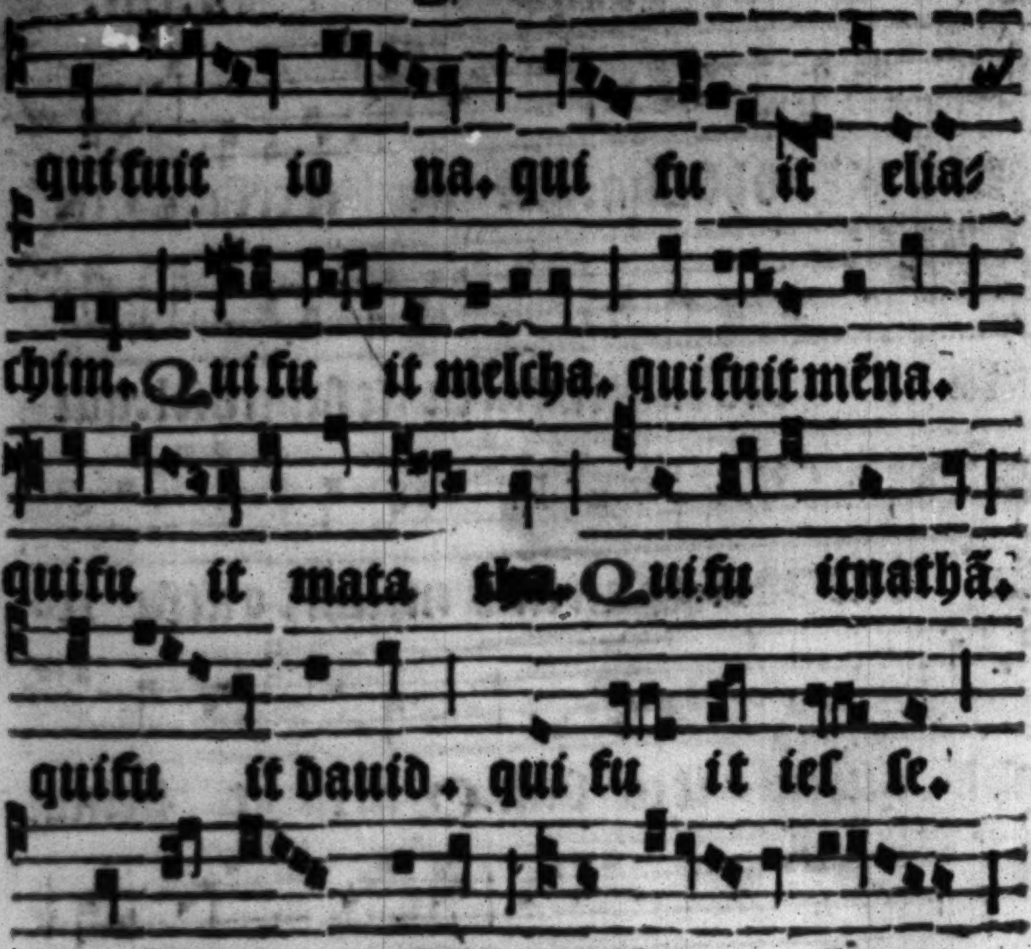
qui fuit io na. qui fu it elias
chim. Qui fu it melcha. qui fuit mēna.
qui fu it mata tha. Qui fu it nathā.
qui fu it dauid. qui fu it ieſ ſe.
Qui fu it obeth. qui fuit booz.
qui fu it ſalmon. Qui fu it
naaſon. qui fu it amina dab. ꝗ fu it a rā.
Qui fu it eſron. qui fu it phares. ꝗ fu it

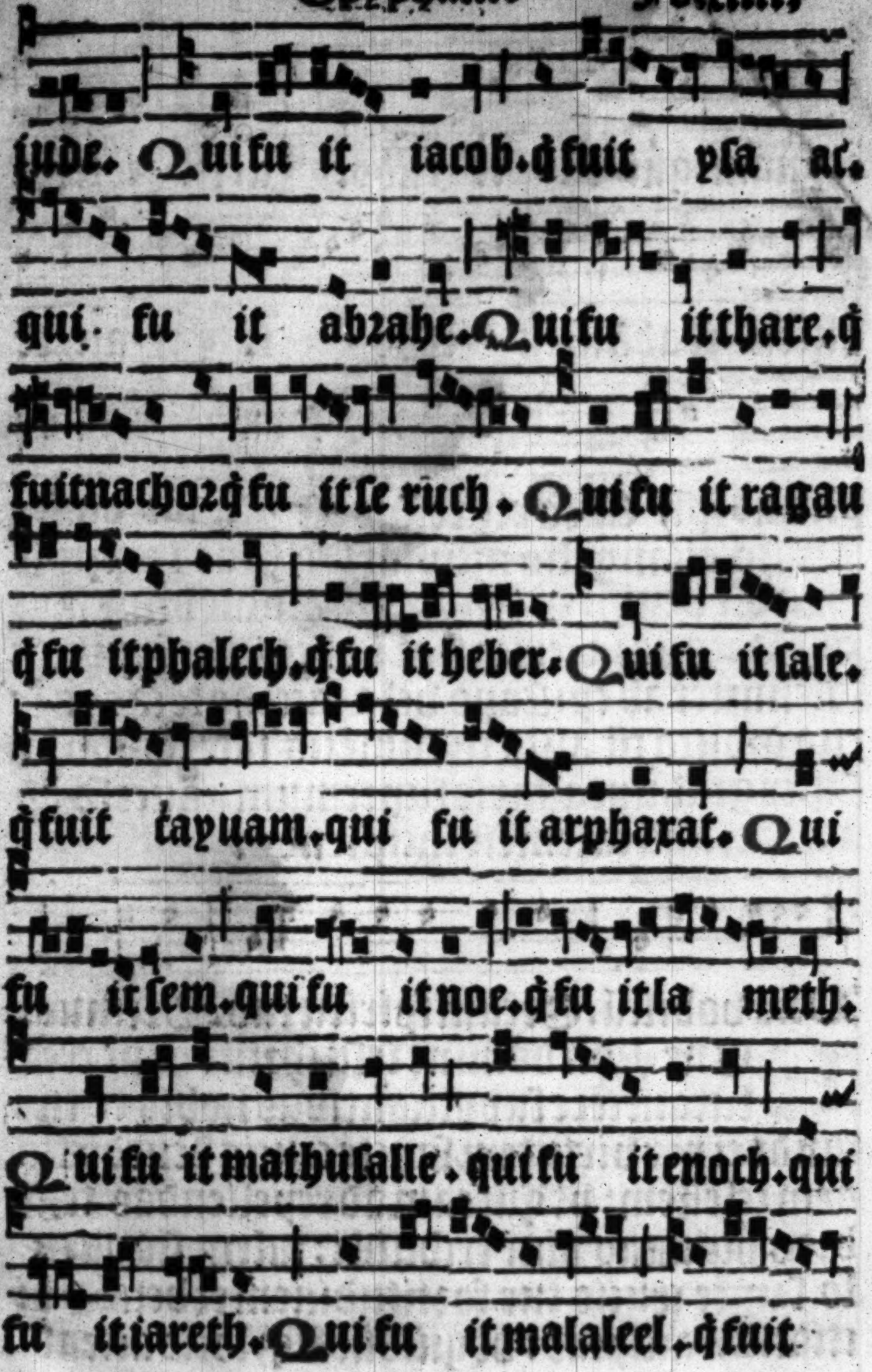
iude. Qui fu it iacob. q̃ fuit ysa ac.
qui fu it abrahe. Qui fu it thare. q̃
fuit nachor q̃ fu it ſe ruch. Qui fu it ragau
q̃ fu it phalech. q̃ fu it heber. Qui fu it ſale.
q̃ fuit cayuam. qui fu it arphaxat. Qui
fu it ſem. qui fu it noe. q̃ fu it la meth.
Qui fu it mathuſalle. qui fu it enoch. qui
fu it iareth. Qui fu it malaleel. q̃ fuit

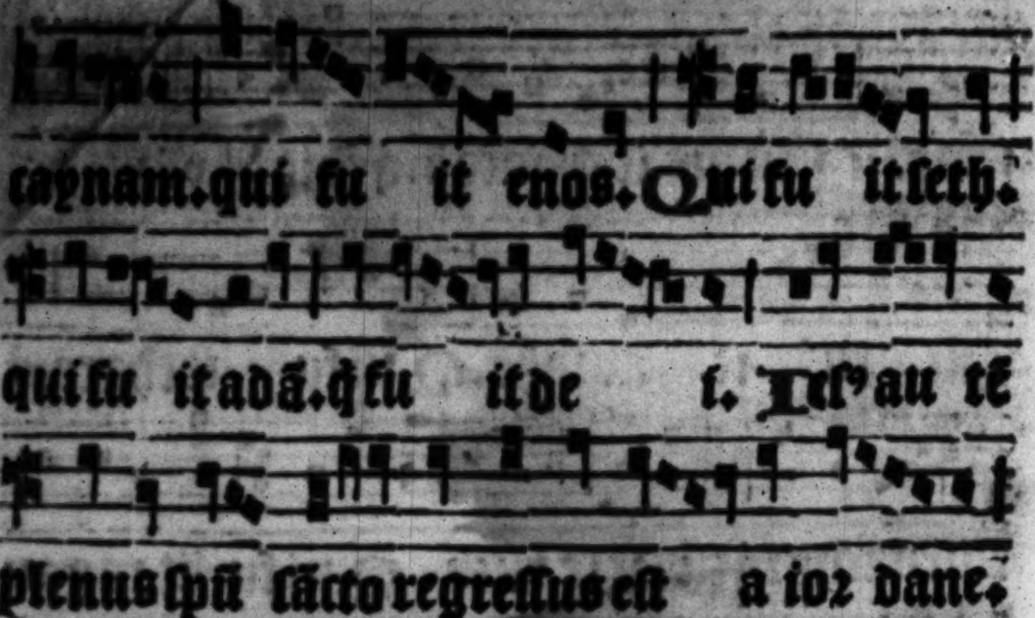
caynam. qui fu it enos. Qui fu it ſeth.
qui fu it adã. q̃ fu it de i. Jeſꝰ au tẽ
plenus ſpũ ſãcto regreſſus eſt a ioꝛ dane.

Finito euangelio incipiat ſacerdos ĩ cappa ſerica Te deum. ¶ In purificatione beate marie cãtata hoꝛa ſexta: fiat benedictio luminis ſolenniter ab epiſcopo vel a ſacerdote cappa ſerica induto cũ aliis indumẽtis ſacerdotalibꝰ ſuper gradum altaris ſupꝛemum, cõuerſo ad partem auſtralem ſic incipiendo.

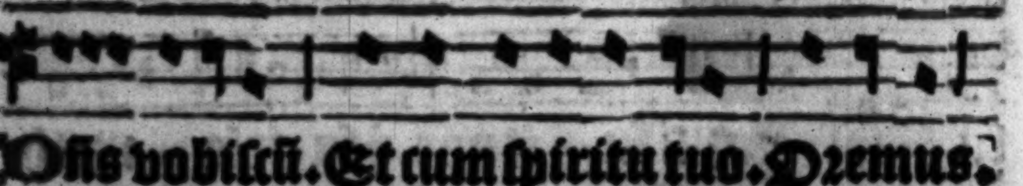
Dñs vobiſcũ. Et cum ſpiritu tuo. Oꝛemus.

Bene ✠ dic domine ieſu chriſte hanc creaturam cere ſupplicantibus nobis et infunde ei per virtutem ſancte crucis benedictionem celeſtem: vt qui eam ad repellendas tenebꝛas humano vſui tribuiſti: talem ſignaculo ſancte crucis tue foꝛtitudinem et bene ✠ dictionem accipiat: vt quibuſcũq; locis accenſa ſiue appoſita fuerit: diſcedat dyabolus et contremiſcat et fugiat pallidus cum omnibus miniſtris ſuis de habitationib⁹ illis nec p̄ſumat amplius inquietare. Et finiatur hoc modo.

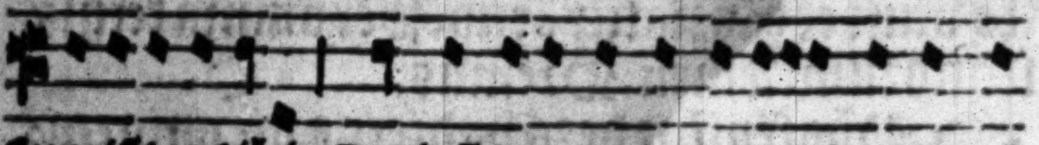

ſeruiētes tibi. Qui cū deo patre ⁊ ſpū ſancto vi

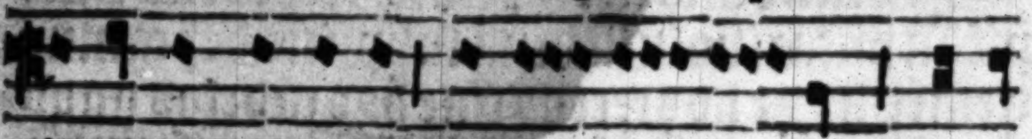

uis et regnas de⁹. Per oīa ſcla ſcloꝝ. ℟. Amē.

Oēs orones cū Oremus. ſub eodē tono dicantur. Nō dicatur Dñs vobiſcū. niſi āte primā orationem tantum. ſed Oremus. Oratio.

Domine ſancte pater omnipotens eterne deus/ qui omnia ex nichilo creaſti: et iuſſu tuo per opera apum hunc liquorē ad perfectionē cereorum peruenire feciſti. et qui hodierna die petitionē iuſti ſymeonis impleſti/ te humiliter deprecamur: vt has candelas ad vſū hominū ⁊ ſanitatē corporū et animarū p̄paratas/ ſiue in terris ſiue in aquis: per inuocationē ſanctiſſimi noīs tui et ꝑ interceſſionē ſancte marie ſemper virginis cuius hodie feſta deuote celebrātur/ ⁊ ꝑ preces oīꝫ ſctōꝝ tuoꝝ bene ✠ dicere et ſan ✠ ctificare digneris: vt et huius plebis tue deuote que illas honorifice ī manib⁹ portare deſyderat/ teq₃ laudādo exul tare: exaudias voces de celo ſancto tuo et de ſede maieſtatis tue. Et propicius ſis omnibus clamantibus ad te: quos redemiſti precioſo ſanguine filii tui. Qui tecum et cum ſpiritu ſancto viuit et gloriatur deus. Per omnia ſecula ſeculorum. Amen. Oremus. Oratio.

OMp̄s ſẽpiterne deꝰ q̇ hodierna die vnigenitũ tuũ vlnis ſcti ſymeõis ĩ tẽplo tuo ſuſcipiẽdũ p̄ſẽtari voluiſti/ tuã ſupplices dep̄camur clemẽtiã: vt hos cereos ſiue has cãdelas quos nos famuli tui in tui nominis magnificentia ſuſcipientes geſtare cupimus luce accenſos: bene ✠ dicere et ſancti ✠ ficare atqꝫ lumĩe ſup̄ne bñdictiõis accẽdere digneris/ quatenꝰ eos tibi dño deo nr̃o offerẽdo digni ſcõ igne dulciſſime tue claritatis ſuccẽſi: ĩ tẽplo ſctõ glorie tue repreſentari mereamur. Per eundẽ dñm nr̃m ieſũ chriſtũ filiũ tuũ. Qui tecũ viuit ꝛ regnat ĩ vnitate ſpũs ſcti deus. Mutet vocẽ more p̄fa.

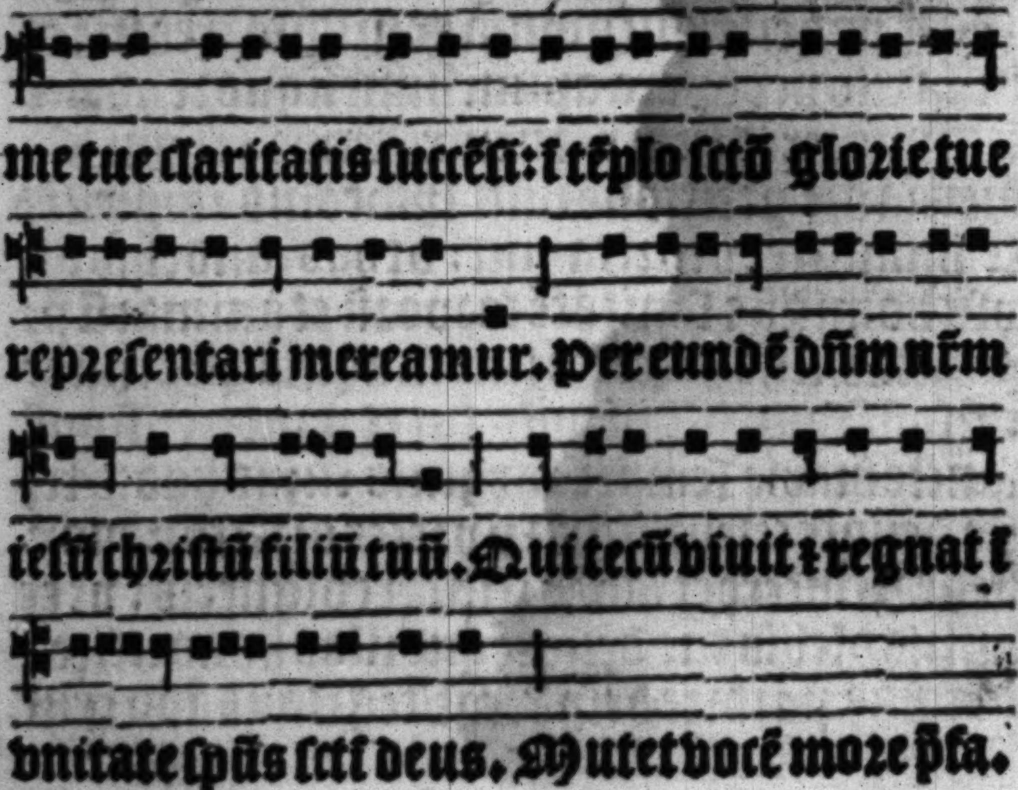

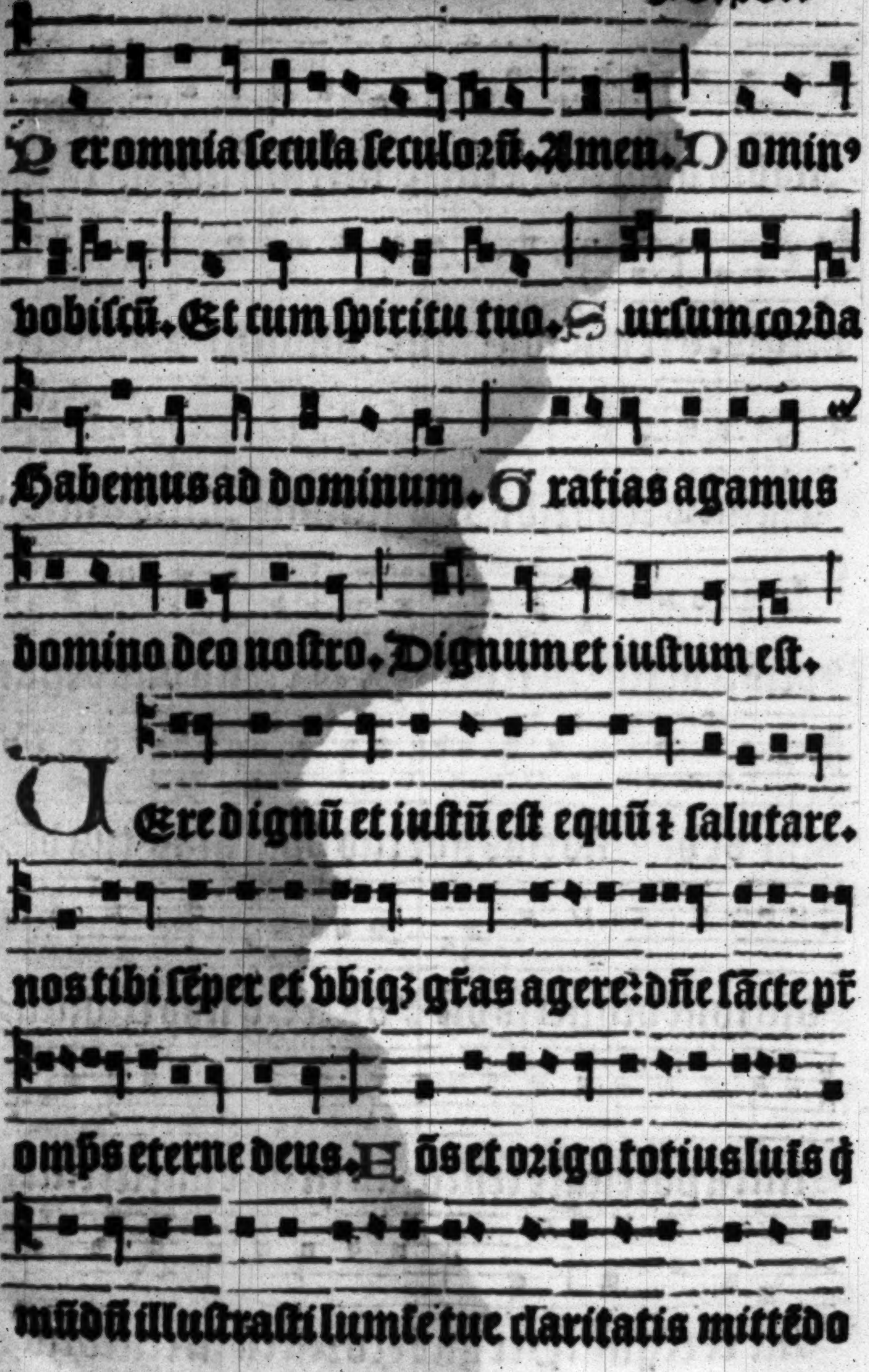
Per omnia ſecula ſeculoꝝ. Amen. Dominꝰ
vobiſcũ. Et cum ſpiritu tuo. Surſum coꝛda
Habemus ad dominum. Gratias agamus
domino deo noſtro. Dignum et iuſtum eſt.
Vere dignũ et iuſtũ eſt equũ ⁊ ſalutare.
nos tibi ſẽper et vbiqꝫ grãs agere: dñe ſãcte pr̃
omĩps eterne deus. Fõs et oꝛigo totius luĩs q̃
mũdũ illuſtraſti lumĩe tue claritatis mittẽdo

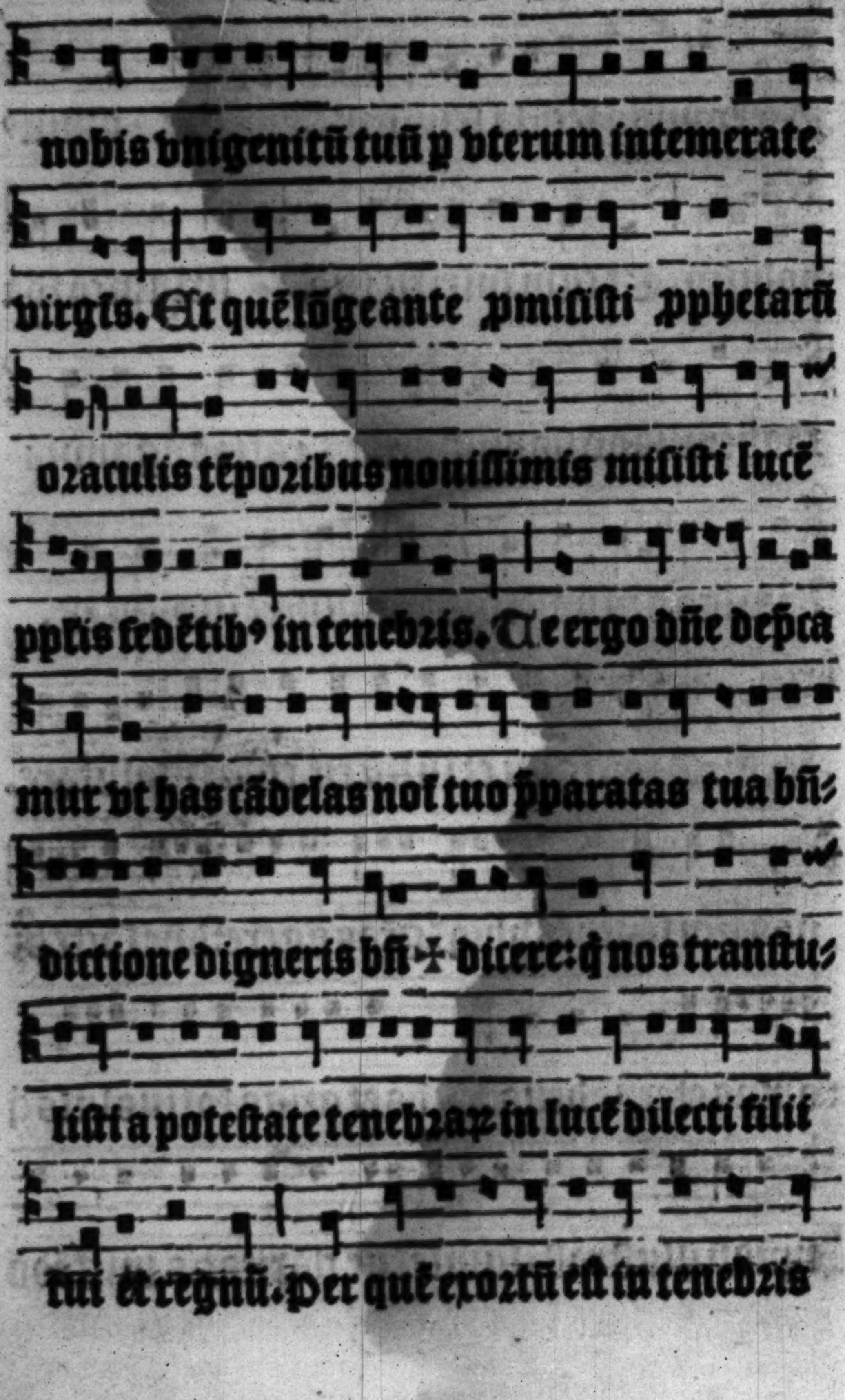
nobis vnigenitū tuū ꝑ vterum intemerate
virgis. Et quē lōge ante ꝑmiſiſti ꝓphetarū
oraculis tēporibus nouiſſimis miſiſti lucē
ppl̄is ſedētib⁹ in tenebris. Te ergo dn̄e dep̄ca-
mur vt has cādelas noī tuo p̄paratas tua bn̄-
dictione digneris bn̄ ✠ dicere: q̄ nos tranſtu-
liſti a poteſtate tenebraꝝ in lucē dilecti filii
tui et regnū. Per quē exortū eſt in tenebris

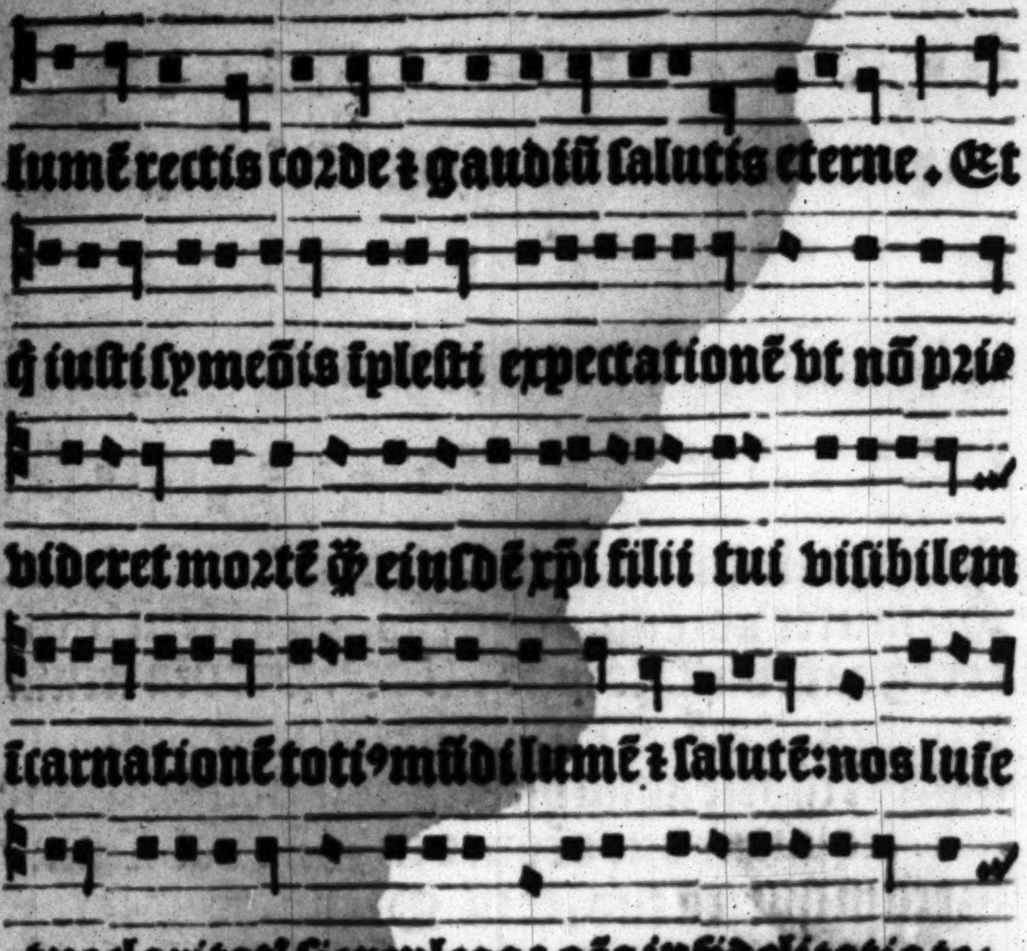
lumē rectis coꝛde ꝛ gaudiū salutis eterne. Et
q̄ iusti symeōis īplesti expectationē vt nō pꝛius
videret moꝛtē q̄ eiusdē xp̄i filii tui visibilem
īcarnationē toti9 mūdi lumē ꝛ salutē: nos luce
tue claritatꝫ sic repleas ꝛ oēs infidelitatis te-
nebꝛas a nobis repellas Et sicut seruū tuū ho-
die dimisisti ī pace: sic nos in pace ecclīe tue scē
digneris gubernare: vt poꝛtū q̄etis eterne va-

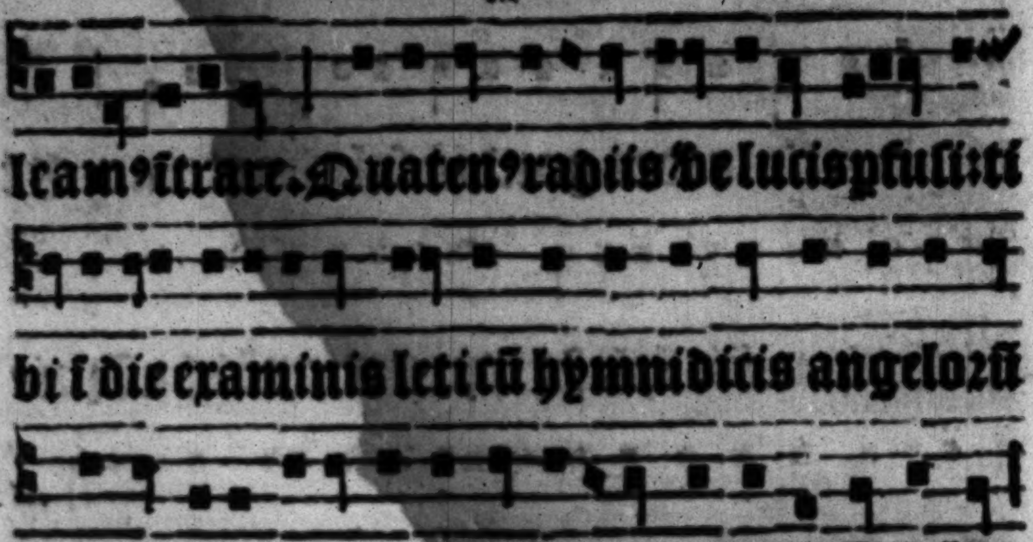

lcamꝰ iſtrare. Quatenꝰ radiis de lucis ꝑfuſiti
bi ī die examinis leti cū hymnidicis angelorū
choris valeamꝰ videre faciem indefeſſi ſolis.

Hic mutet vocē quaſi legēdo. Qui tecū viuit et regnat ī vnitate ſpūs ſctī deꝰ. Per oīa ſecula ſeculorū. Amē. Cantata prefatione tunc aſꝑgantur cādele aqua bñdicta: ⁊ thurificent̄. Deinde ſequātur due orōnes cū Dñs vobiſcum. Et cum ſpiritu tuo. et cū Oremus. Oratio.

Domine ſancte pater oīps/ luce indeficiēs ꝗ̄ es cōditor oīꝫ luminū: bñ ✠ dic hoc lumen tuis fidelibꝰ ī honorē nominis tui portandū. quatenꝰ a te ſanctificati atqꝫ benedicti: lumine tue claritatis accēdamur ⁊ illuminemur et ꝓpiciꝰ cōcedere digneris: vt veluti eodē igne quōdā illuminaſti moyſē famulū tuū: ita illumines corda nr̄a ⁊ ſēſus nr̄os. quatenꝰ ad viſionē eterne claritatis ꝑuenire mereamur. Per xp̄m dn̄m noſtrū. Amen. Oremꝰ. Alia oratio

Omīps ſēpiterne deꝰ: ꝗ vnigenitū tuū āte tēpora de te genitū/ ſed tēpaliter de maria virgine incarnatū lumē verū et indeficiēs ad repellēdas hūani generis tenebras: ⁊ ad ſcedēdū lumē fidei et veritatis miſiſti in mūdū/ cōcede ꝓpicius: vt ſicut exteri⁹ corporali/ita etiā interi⁹ luce ſpūali irradiari mereamur. Per eundē dñm nr̄m. Poſtea accēdant candele ⁊ diſtribuantur cātore incipiente anti. hoc modo.

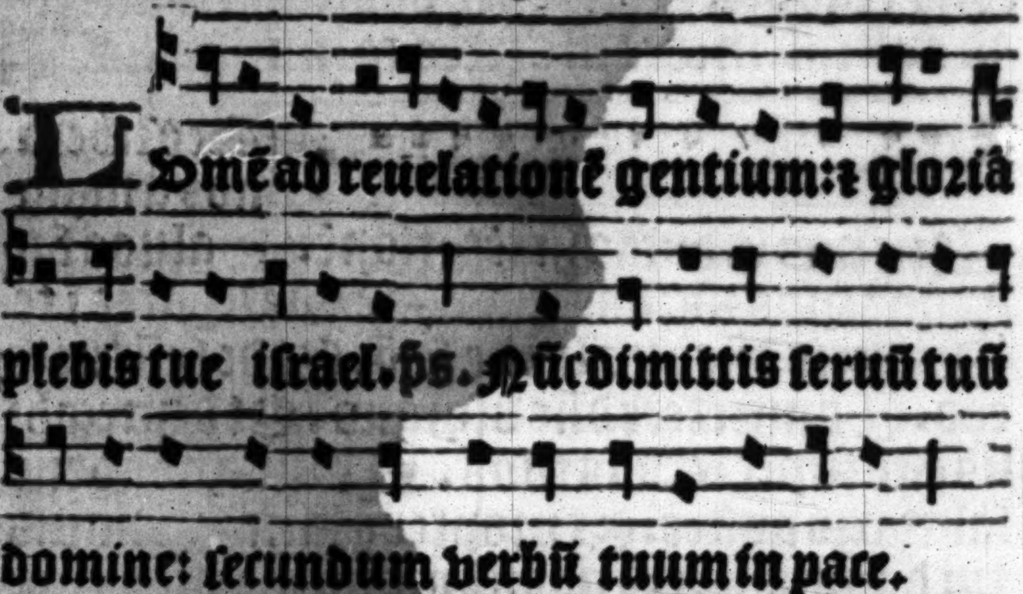
Lumē ad reuelationē gentium: ⁊ gloriā
plebis tue iſrael. p̄s. Nūc dimittis ſeruū tuū
domine: ſecundum verbū tuum in pace.

Repetatur ān Lumen. totus p̄s dicatur cum Gloria patri. vt in ꝓceſſionalib⁹ continetur.

¶ Fer. iiii. in capite ieiunii poſt ſextā. Imprimis fiat ſermo ad populū ſi placuerit: deinde ꝓſternāt ſe clerici in choro et dicāt ſeptē pſal. peniteñ. cū Glīa p̄ri. et cū ān. Ne reminiſcaris Excellētior vero ſacerdos indut⁹ cappa ſerica rubea cū aliis veſtib⁹ ſacerdo. cū diacono a dextris ⁊ ſubdiacono a ſiniſtris ⁊ ceteris miniſtris altaris q̄ oēs ſint albis cū amictib⁹ īdutis a veſtibulo ad gradū altaris ꝓcedāt ⁊ ibi dicāt ꝓ ſe āte altare ſeptē pſalmos peniteñ. ⁊ ī ꝓſtratiōe vt ſupꝛa d̄ eſt. Finitis pſalmis dicatur añ. Ne reminiſcaris domine delicta noſtra vel parentū noſtroꝝ neqꝫ vindictam ſumas de peccatis nr̄is. Kyꝛie eleyſon. Chꝛiſte eleyſon. Kyꝛie eleyſō. Et hec onmia dicantur ſine nota tam a ſacerdote q̄ȝ a toto choꝛo. Deinde erigat ſe ſacerdos cū dyacono ⁊ ſubd̄. et dicat ſuper populum conuerſꝰ ad auſtralem coꝛam dextro coꝛnu altaris.

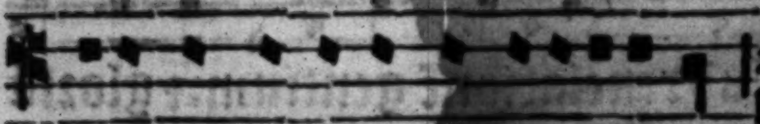

Sed libera nos a malo

Et ne nos inducas in tētationē. Saluos fac ſeruos tuos ⁊ ācillas tuas. Deꝰ meꝰ ſpātes ī te. Mitte eis dn̄e auxiliū de ſctō. Et de ſyō tuere eos. Conuertere dn̄e vſqꝫquo. Et deprecabilis eſto ſupeꝛ ſeruos tuos. Adiuua nos deus ſalutaris noſter. Et propter gloꝛiaꝫ nominis tui domine libera nos: et ꝓpicius eſto peccatis noſtris propter nomē tuum. Domine exaudi oꝛōnē meā. Et clamoꝛ meꝰ ad te veniat.

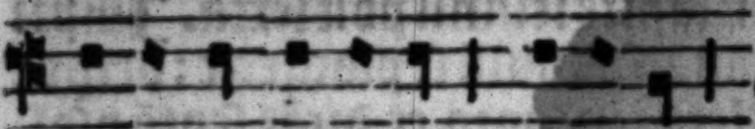

Dominus vobiſcū. Oꝛemus.

Exaudi dn̄e p̄ces nr̄as ⁊ cōfitētiū tibi parce pc̄tis: ⁊ quos cōſciētie reatꝰ accuſat īdulgētia tue miſerationis. Et finiat̄ ſic.

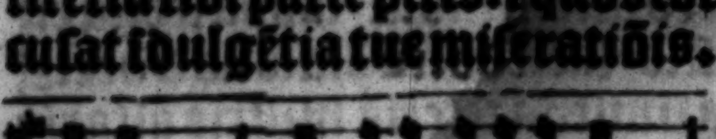

abſoluat. Per xp̄m dn̄m nr̄m.

Et dicantur ōēs oꝛationes ſequentes cū

Oremꝰ. Nō dicat Do. vo. niſi āte primā orō (nē tm̄. orō.

ASſit q̄s dn̄e deus famulis tuis inſpiratio gratie ſalutaris que corda eoꝝ fletuū vbertate reſoluat: ſicqꝫ macerādo conficiat vt iracundie tue motus idonea ſatiſfactione cōpeſcat. Per xp̄m dn̄ꝫ nr̄ꝫ. Oremꝰ

DA queſumus domine deus noſter his famulis tuis cōtinuā purgatiōis ſue obſeruātiā penitendo gerere: et vt hoc efficaciter implere valeant: gratia eos tue viſitationis ꝛ preueniat et ſequatur. Per xp̄m. Oratio.

PReueniat hos famulos tuos queſumus domine mi̅a tua: vt omnes iniquitates eorū celeri indulgentia deleant. Per chriſtū.

ADeſto dn̄e ſupplicationibꝰ noſtris: nec ſit ab his famulis tuis clementie tue lōginqua miſeratio ſana vulnera eorū: remitte peccata vt nullis iniquitatibus a te ſeparati: tibi dn̄o ſēp valeant adherere. Per xp̄m. Orō

DOmine deus noſter qui offenſione noſtra non vinceris ſed ſatiſfactione placaris: reſpice queſumꝰ ſuper hos famulos tuos qui ſe tibi grauiter peccaſſe cōfitentur: tuum eſt enim ablutionē criminum dare et veniam preſtare peccantibꝰ: qui dixiſti penitentiam te malle peccatoꝝ q̄ mortē. Cōcede ergo dn̄e his penitentie vt tibi excubias celebrent: et correctis actionibꝰ ſuis cōferri ſibi a te ſempiterna gaudia gratulentur. Per xp̄m dn̄m nr̄m. Or

Bñdictio cinerũ

DEꝰ cuiꝰ ĩdulgẽtia oĩs hõ ĩdiget: memẽto famuloꝝ famulaꝝq; tuaꝝ: ⁊ q̃ ſubrita terrenaq; corporis fragilitate nudati virtute ĩ multis deliquerũt/q̃s: vt des veniã cõfitentibꝰ/parcas ſupplicibꝰ: vt q̃ ſuis meritis accuſãtur/tua miſeratiõe ſaluẽtur. p r. Hic nõ dicatur Do. vo. neq; Oremꝰ. ſed vertat ſe ſacerdos ad pplm: et extendẽs manũ dicat ſuꝑ eos abſolutionem hoc modo. ¶ Abſolutio.

ABſoluimꝰ vos vice bti petri apoſtolorũ principis cui collata eſt poteſtas a dño ligãdi atq; ſoluẽdi: ⁊ quãtũ ad vos pertinet accuſatio et ad nos remiſſio: ſit vobis op̃s deus vita et ſalus/et oĩm peccatoꝝ vr̃oꝝ piꝰ ĩdultor. Qui viuit ⁊ regnat cũ deo patre ĩ vnitate ſpũſſcti deꝰ. ¶ Tũc ſurgat oẽs a proſtratiõe oſculãtes formulas vel terrã: ſacerdote dicẽte ſic Qui viuit. vt ſup. deiñ fiat bñdictio cineꝝ a ſacerd̃ ſine Dñs vo. et ſine Oremꝰ. hoc modo incipi.

OMp̃s ſẽpiterne deꝰ qui miſereris oĩm et nichil odiſti eoꝝ q̃ feciſti. diſſimulãs pctã hoĩm ꝓpter penitẽtiã: q̃ etiã ſubuenis ĩ neceſſitate laborãtibꝰ: bñ ✠ dicere ⁊ ſancti ✠ ficare digneris hos cineres quos cauſa hũilitatis et ſctẽ religionis ad emũdãda nr̃a delicta: ſuper capita nr̃a more niniuitaꝝ ferre cõſtituiſti: et da per inuocationẽ ſcti tui noĩs vt oẽs q̃ eos ad deprecandã mĩaz tuã ſuper capita ſua tulerint:

a te mereātur oīꝫ delictoꝝ ſuoꝝ veniā accipere: et hodie ſic eoꝝ ſctā ſchoare ieiunia: vt ī die reſurrectionis purificatis mētibꝰ ad ſctm̄ mereantur accedere paſcha/ ⁊ ī futuro ꝑpetuā accipere gloꝛiā. Per xp̄m. Hic aſpergantur cineres aqua bñd. deſde di. Dñs vo. ⁊ Oꝛemꝰ. Oꝛ.

DEꝰ ꝗ nō moꝛtē ſed penitētiā deſyderas pctōꝝ fragilitatē cōditionis hūane benigniſſime reſpice: ⁊ hos cineres quos cauſa pꝛoferēde hūilitatis atqꝫ pꝛomerēde venie capitibus nr̄is īponi decreuimꝰ: bñ ✠ dicere pꝛo tua piete digneris: vt ꝗ nos cineres eſſe monuiſti/ et ob pꝛauitatis nr̄e meritū ī puluerē reuerſuros cognoſcimꝰ: pctōꝝ oīm veniā ⁊ pꝛemia penitētibꝰ repꝛomiſſa miſericoꝛditer cōſequi mereamur. Per x̄. Poſtea diſtribuātꝰ cineres hoc mō. Executoꝛ officii in ſede ep̄ali ⁊ die excellentiones ꝑſone ſtolis amicti ex vtraqꝫ parte choꝛi in ſtallis ſuis capita quoꝛūcūqꝫ ad ſe veniētiū ſigno crucꝭ cineribꝰ ſignēt di. Memēto hō qꝛ cinis es: ⁊ in cinerē reuerteris. In nōie pr̄is et filii ⁊ ſp̄ūſſcti. ⁊c. Interī cātentur āñe. vt in pceſſionali cōtinētur. Per cantātis āis dicat ſacerdō ad gradū choꝛi Dñs vo. et Oꝛemꝰ. Oꝛ.

DEus qui iuſte iraſceris et clemēter ignoſcis: afflicti populi tui lachꝛymas et irā tue indignationis quam iuſte meremur pꝛopiciatus auerte. Per chꝛiſtum. Oꝛemus.

Benedictio frondiū.

Concede nobis q̄s dn̄e p̄ſidia militie xp̄iane ſc̄tis ĩchoare ieiuniis: vt ꝯtra ſp̄uales neq̄tias pugnaturi/ ꝯtinētie muniamur auxiliis. p. d. Cũceat ꝓceſſio. vt ĩ ꝓceſſiōalibus ꝯtinet. ¶ Dñica in ramis palmaꝝ poſt aſperſionem aque benedicte legatur hec lectio ante gradū altaris ab acolytho alba induto (et hoc ex parte auſtrali) ſuper flores ⁊ frondes cū ſuo titulo hoc modo. Lectō libri exodi. xv. ⁊. xvi.

In diebꝰ illis: Venerūt filii iſrael ĩ helim: vbi erāt duodecī fōtes aquaꝝ: ⁊ ſeptuagīta palme ⁊ caſtrametati ſūt iuxta aquas. Profectiq; ſūt de helim: ⁊ venit oīs multitudo filiorū iſrael ĩ deſertū ſyn qḋ eſt inter helim ⁊ ſinai: q̄ntodecimo die mēſis ſcḋi/ poſtq̄ȝ egreſſi ſūt de terra egypti. Et murmurauit oīs cōgregatio filioꝝ iſrl': cōtra moyſē ⁊ aaron in ſolitudine. Dixerūtq; ad eos filii iſrl'. Utinā mortui eſſemꝰ ꝑ manꝰ dñi ĩ terra egypti: qñ ſedebamꝰ ſup ollas carniū ⁊ comedebamꝰ panes ĩ ſaturitate Cur ēduxiſtis nos in deſertū iſtud: vt occideretis oēm multitudinē hāc fame? Dixit autem dñs ad moyſē et aarō. Ecce ego pluā vobis panes de celo. Egrediat̄ ppl's et colligat q̄ ſufficiunt ꝑ ſinglos dies: vt tēptē eū vtrū ābulet ĩ lege mea an nō? Die aūt ſexta parēt qḋ ĩferāt: et ſit duplū q̄ȝ colligere ſolebāt ꝑ ſingulos dies. Dixerūtq; moyſes ⁊ aarō: ad oēs filios iſrael.

Veſpe ſcietis ꝙ dn̄s eduxerit vos de terra egypti: ⁊ mane videbitis gl̄iaꝫ dn̄i. Audiui ei murmur vr̄ꝫ ꝯtra dn̄ꝫ. Nos vͦ q̇d ſumꝰ: qꝛ muſitaſtis ꝯtra nos? Et ait moyſes Dabit vobis dn̄s veſpe carnes edere: ⁊ mane panes ĩ ſaturitate: eo ꝙ audierit murmurationes vr̄as q̇bꝰ murmurati eſtis ꝯtra eũ. Nos ei q̇d ſumꝰ? Nec contra nos eſt murmur vr̄m: ſꝫ cõtra dn̄ꝫ. Dicitqꝫ moyſes ad aarõ Dic vniuerſe ꝯgregatiõi filiorũ iſr̄l. Accedite coꝛã dn̄o: audiuit ei murmur vr̄ꝫ. Cũqꝫ loq̄ret aarõ ad vniuerſũ cetũ filioꝝ iſr̄l. reſpexerũt ad ſolitudinē. Et ecce gl̄ia dn̄i apparuit in nube. Statī ſequat̄ euãgeliũ et legatur in eodē loco a diacono ad oꝛientē cõuerſo moꝛe ſimplicis feſti: poſt acceptã benedictionem cum Dominus vobiſcum. ⁊. Gloꝛia tibi domīe. moꝛe ſolito. Secundum ioãnem. xii.

In illo tp̄e. Turba multa q̄ cõuenerat ad diē feſtũ: cũ audiſſet qꝛ venit ieſꝰ hieroſolymã: acceperũt ramos palmaꝝ ⁊ ꝓceſſerũt obuiã ei/ ⁊ clamabãt. Oſãna: bn̄dictꝰ q̇ venit ĩ nomine dn̄i/ rex iſrael. Et inuenit ieſus aſellũ: ⁊ ſedit ſuꝑ eũ ſicut ſcriptũ eſt Noli timere filia ſiõ: ecce rex tuꝰ venit tibi mãſuetꝰ ſedēs ſuꝑ pullũ aſine. Hec nõ cognouerũt diſcipuli eiꝰ pꝛimũ: ſed q̄n gloꝛificatꝰ eſt ieſus/ tũc recoꝛdati ſũt qꝛ ſcripta erãt de eo/ ⁊ hec fecerũt ei. Teſtimoniũ ergo perhibebat turba que erat cũ eo q̄n lazaꝝ vocauit de monumēto: et ſuſcitauit eū a mortuis. Propterea et obuiā venit ei turba: quia audierunt eum feciſſe hoc ſignum. Phariſei ergo dixerunt ad ſemetipſos. Videtis quia nichil proficitis: ecce mūdus totus poſt eū abiit.

Finito euangelio ſequatur benedictio florū ⁊ frondium a ſacerdote cappa ſerica rubea induto ſuper gradum altaris ad auſtralem conuerſo: coram dextro cornu altaris hoc modo.

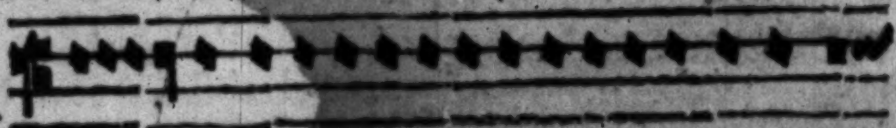

Exorcizo te creatura florū ⁊ frōdiū in noīe dei pa ✠ tris oīpotētis: ⁊ ī noīe ieſu ✠ xpi filii eiꝰ dñi nři: ⁊ ī ꝟtute ſpūs ✠ ſcti. Proīde oīs ꝟtꝰ aduerſarii/oīs exercitꝰ diaboli/oīs poteſtas inimici/oīs īcurſio demonū eradicare et explantare ab hac creatura florū ⁊ frōdiū: vt ad dei gratiā feſtinātiū veſtigia īſidiādo nō aſſequaris

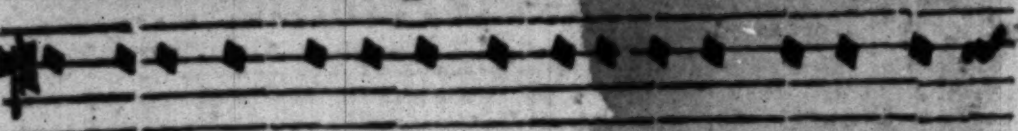

Per eum qui venturus eſt iudicare viuos et

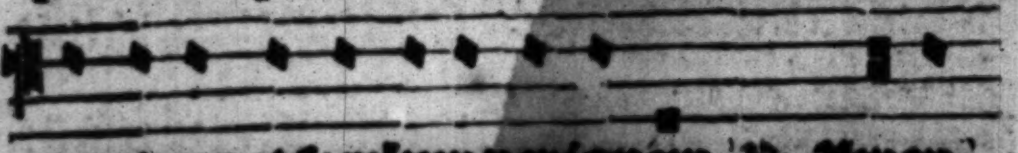

mortuos et ſeculum per ignem. ℟. Amen.

Deīde ſequātur hę ſeqūtes or̄. ſine Dñs vo. ſed tm̄ cū Oremꝰ. ⁊ finiātur ſub tono lec. Or̄.

Omīps ſēpitne deꝰ q̄ diluuii effuſiōe noe

famulo tuo ꝑ os colūbe gestātis ramū oliue pa
cē terris redditā nūciasti/te supplices exoꝛam⁹
vt hāc creaturā floꝛū et frōdiū spatulasqȝ pal-
maꝝ seu frōdes arboꝝ quas ante cōspectū glo
rie tue offerim⁹/ ꝟitas tua scti✠ficet: vt deuo
tus populus ī manib⁹ eas suscipiēs/ bn̄dictiōis

D Eus cui⁹ (tue grāz ꝯseq̄ mereat̄. per x. Oꝛ.
fili⁹ ꝓ salute gn̄is hūani de celo descēdit
ad t̄ras: ⁊ appꝛopīquāte hoꝛa passiōis sue hie
rosolymā ī asino sedēs venire ⁊ a turbis rex ap
pellari ⁊ laudari voluit: auge fidē ī te spātiū ⁊
supplicū p̄ces clemēter exaudi. Ꝟeniat q̄s dn̄e sr̄
nos mīa tua: ⁊ hos palmaꝝ ceterarūqȝ arboꝛū
ramos bn̄✠dicere dignare vt oēs q̄ eos laturi
sūt bn̄dictiōis tue dono repleātur. Cōcede er-
go vt sicut hebꝛeoꝝ pueri osāna in excelsis cla-
mātes eidē filio tuo dn̄o nr̄o cū ramis palmaꝝ
occurrerūt: nos itaqȝ arboꝝ ramos gestātes: cū
bonis opib⁹ curram⁹ obuiā x̄po ⁊ ꝑueniam⁹ ad

D Eus q̄ dispsa (gaudiū sēpiternū. ꝑ x. Oꝛ.
ꝯgregās ⁊ ꝯgregata ꝯseruas: q̄ pp̄lis ob
uiā x̄po iesu ramos palmaꝝ poꝛtātib⁹ ceteraꝝ
qȝ arboꝝ bn̄dixisti: bn̄✠dic etiā; et hos ramos
palmaꝝ ceteraꝝqȝ arboꝝ quos tui famuli ad
tui nōis bn̄dictionē fideliť suscipiūt vt ī quēcū
qȝ locū ītroducti fuerīt/ tuā bn̄dictionē hītato
res illi⁹ loci oēs ꝯsequāť: ita vt oī aduersa vali
tudīe effugata dexťa tua ꝓtegat quos redēit. ꝑ

Hic aſpgātur flores et frõdes aqua bñdicta et thuriſicētur. deīn dicat' Do. vo. Orem⁹. or.

DOmine ieſu xp̄e mundi cõditor ꝛ redemptor qui nr̄e liberatiõis ꝛ ſaluatiõis gra ex ſũma celi arce deſcēdere ꝛ carnē ſumere ꝛ paſſionē ſubire dignatus es: q̄ꝫ ſpōte ꝓpria loco eiuſdē ꝓpinquās paſſionis: a turbis cũ ramis palmaꝝ obuiātib⁹: bñdici/laudari et rex bñdictus q̄ venit ī noīe dn̄i veniens clara voce appellari voluiſti tu nūc nr̄e confeſſionis laudationē acceptare ꝛ hos palmaꝝ ceterarũq; arborũ ac floꝝ ramos bn̄ ✠ dicere et ſctī ✠ ficare digneris: vt q̄cũq; in tue virtutis obſeq̄o exinde aliq̄d tulerit: bñdictiõe celeſti ſctificat⁹: peccatorũ remiſſionē ꝛ vite etn̄e p̄mia ꝑcipere mereatur. Per te ieſu xp̄e ſaluator mũdi rex glīe q̄ cũ pa. ꝛc. His itaq; pactis ſtatim diſtribuantur palme: et interim cantentur he due. an̄.

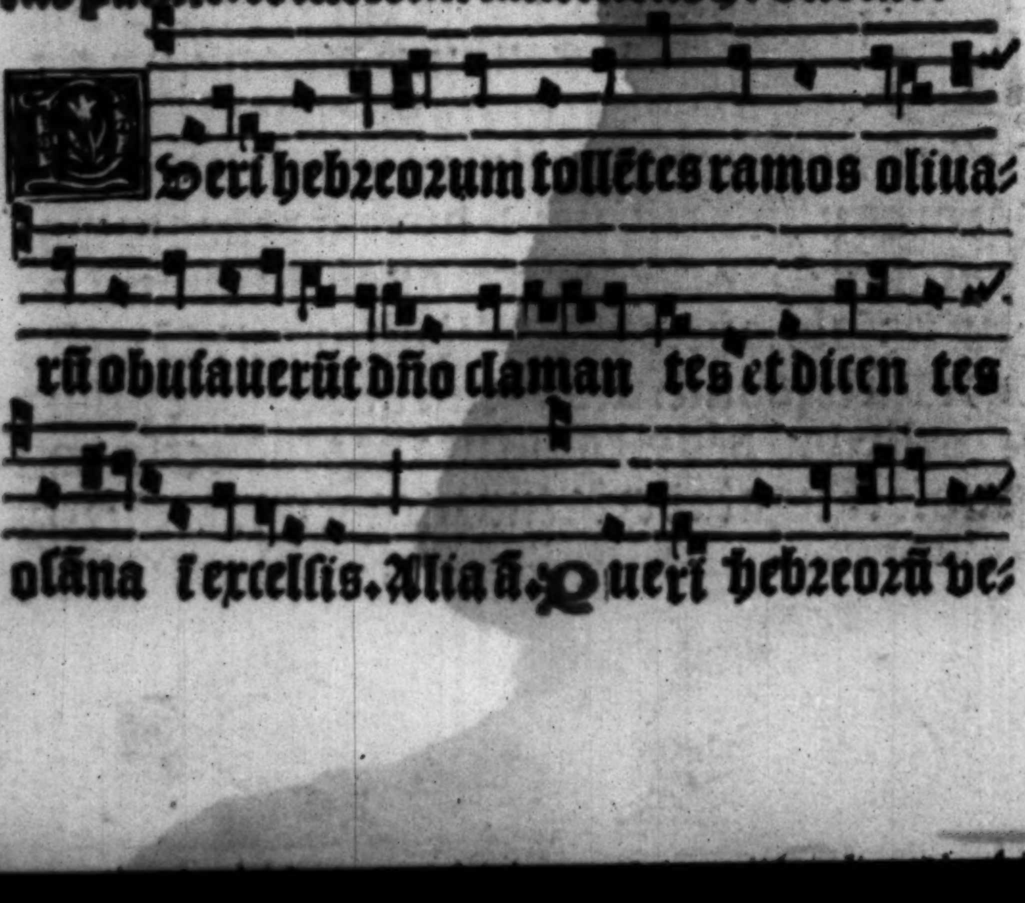
Pueri hebreorum tollētes ramos oliua-
rũ obuiauerũt dn̄o claman tes et dicen tes
oſāna ī excelſis. Alia an̄. Pueri hebreorũ ve-

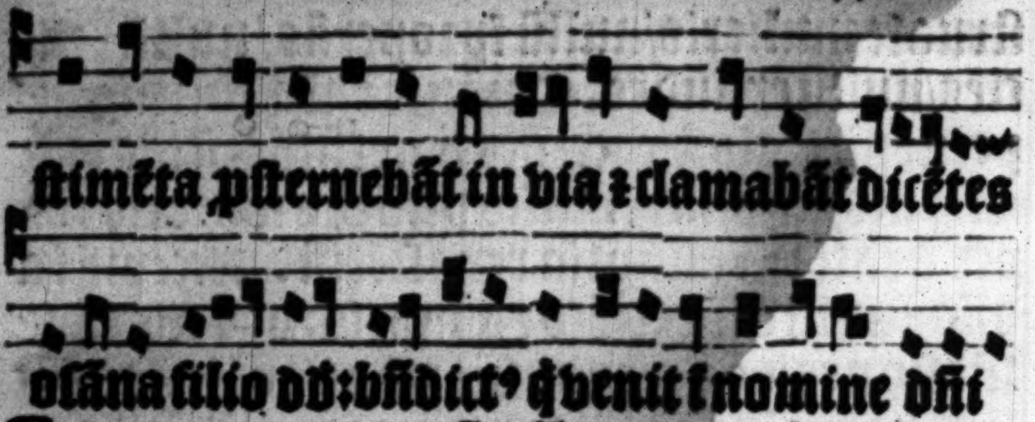
ſtimēta ꝓſternebāt in via ⁊ clamabāt dicētes
oſāna filio dd: bñdict⁹ q̄ venit ī nomine dñi

¶ Feria. v. in cena dñi. Imprimis fiat reconſiliatio penitentiū hoc modo. nona cātata eat proceſſio ſicut in capite ieiunii. Pergat excellētior ſacerd̄ ad oſtiū eccl'ie occid̄. indutus veſtibus ſacerdotalib⁹ in cappa ſerica rubea cum duobus diaconis albis cū amictibus indutis abſq; ſubdiac. ⁊ ſine cruce ꝑ mediū cho. preced̄ vexillo cilicino ſintq; pñtes in atrio qui reconciliādi ſunt. Et ſi ep̄s adeſt prīcipalis archid̄. ex ꝑte penitētiū. ſ. extra oſtiū eccl'ie in cappa ſerica legat hāc lec. ſeq̄ntē: q̄ nō legat ep̄o abſēte

ADeſt tēpus o venerāde pōtifex votiuū afflictis/ cōgruū penitētib⁹/ optabile tribulatis. Aſſūt filii tui pater quos deo per ſpm̄ ſctm̄ vera mr̄ ecclia cū leticia pepit: ſʒ iterū ſua dēte dyabolo/ a ſua integritate corruptos aūt miſeros factos exules nouis quotidie doloribus ingemiſcit. Pro his ſuppliciter orant quicūq; felices in ſinu ſuo remanſerint: quiq; diuina ꝓtegēte ſe clemētia fide ſtabiles ꝑſtiterūt. Parce hodie pr̄: ⁊ toto bonitatꝭ tue īpetu fluat nobis fons ille dauid: patēs in ablutione men

ſtruate mulieris/nullū ſpꝛoperās/nullū reiiciēs/nullū excludēs. Quāuis enī adiuuitiis ſuperne pietatis nichil t̄pis vacet: nūc tn̄ lagitoꝛ eſt ꝑ indulgētiā remiſſio pctōꝝ/ ⁊ copioſioꝛ eſt per gratiam aſſūptio renaſcētiū. Accepiſti a dn̄o anulū diſcretiōis ⁊ honoꝛis: vt q̄ ſignāda ſūt ſignes/⁊ q̄ apienda ſūt ꝓdas/⁊ q̄ ligāda ſūt liges/⁊ q̄ ſoluēda ſūt ſoluas: atq; credētib⁹ fidē baptiſmatis lapſis aūt ⁊ penitētib⁹ ꝑ myſteriū recōſiliatiōis ianuas regni celeſtis apias. Lauāt aq̄ lauāt lachꝛie. Maria fleuit: ⁊ ſuſcepta ē. Negauit apl's: ⁊ qꝛ fleuit amariſſie reſtitut⁹ ē. Publican⁹ de theloneo apl'atū meruit: latro de cruce ꝑadiſū ſtrauit. Suſcept⁹ a p̄re clemētiſſio fili⁹ ille iunioꝛ q̄ tā poꝛcos pauit: q̄ p̄rne hereditatꝭ p̄ciosā ſtipēdia īfelicit diſſipauit. Inde etiā ē ꝙ hodie tui ſupplices poſteaꝗ̄ ī varias foꝛmas criminū neglectu mādatoꝛū celeſtiū ⁊ moꝝ ꝓbabiliū trāſgreſſiōe ceciderūt hūiliati atq; ꝓſtrati ꝓphetica voce dicētes. peccauim⁹ cū p̄rib⁹ nr̄is: īiuſte egim⁹ īiq̄tatē fecim⁹. Mādauerūt ſicut ſcriptū ē: panē doloꝝ/ lachꝛis ſtratū rigauerūt/ coꝛ ſuū luctu/ coꝛp⁹ ſuuꝫ afflixerūt ieiuniis: vt aīaꝝ reciperēt quā ꝑdiderāt ſanitatē. Ploꝛat cū iſtis īmo ꝓ iſtis ploꝛarare ⁊ oꝛare nō deſiſti mr̄ ſctā eccl'a ⁊ lachꝛie ei⁹ ī maxillis ei⁹/ qꝛ t̄ps miſerēdi ei⁹. Moueat pietatē tuā p̄r vox fidelis ⁊ flebilis: moueat gēit⁹ ⁊ hīt⁹ ip̄e miſeroꝝ. Finita lctōne ep̄s āthipho.

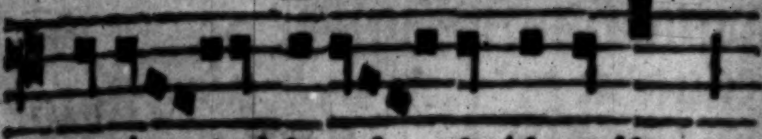

Veni te/ veni te/ venite. scilz extra p̄dictū ostiū cōuersus ad borialē signū faciēdo cū manu sua dexta ad penitētes quasi illos vocādo.

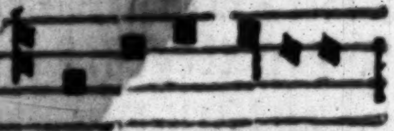

Dexde ex p̄te pēitētiū scilz extra hostiū dicat ita diacon9 **Flectam9 genua.** alius diaconus ex parte episcopi dicat.

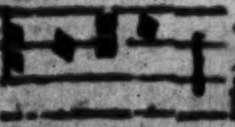

Leuate. Ita fiat trib9 vicibus: ita tn̄ q̄ post tertiā repetitionē anti: nō dicat᷑ **Flectam9 genua.** s3 chor9 sequat᷑ totam antiphonā: cantore incipiente hoc modo.

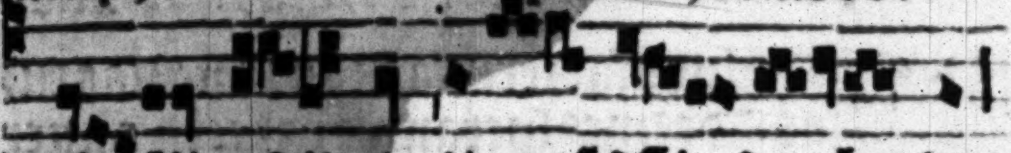

Filii audite me timorē dn̄i docebo vos

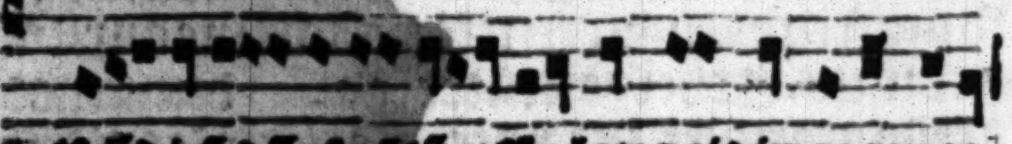

V. Bn̄dicā dn̄z i oī tp̄e: sēp laus ei9 in ore meo. Tot9 p̄s dr̄ sine **Glīa p̄ri.** et post vnūquēq3 v. rep̄. ān. **Venite.** Dū p̄s cātatur a choro cū ān. sp̄ manuatī penitētes ab aliquo p̄bro de choro hītu nō mutato reddātur sacerdoti executori offi. et ab ipso restituantur eccl̄ie gremio. Tamen si ep̄s presens fuerit: penitētes a p̄bris archidiacono: ⁊ ab archidiacono reddātur ep̄o et ab ep̄o restituātur eccl̄ie gremio Quib9 expletī ꝓceſ. moꝛe ſolito ī choꝛū redeat. Deinde pꝛoſternāt ſe oēs clerici ⁊ dicant ſeptē pſōs pniales in choꝛo. Sacerdos vero cū ſuis miniſtris per ſe ante altare dicat cū Glīa patri. Sicut erat. et cū Ne reminiſcaris. Qua finita ſequatur Kyꝛie eleyſō. Xpe eleyſō. Kyꝛie eleyſō. Pr nr̄. Et hec omnia ſine nota dicūtur: tā a ſacerdote cū ſuis miniſtris ꝙ̄ a toto choꝛo. deinde erigat ſe ſacerdos ⁊ dicat ſuꝑ populū cōuerſus ad auſtralem coꝛam dextro coꝛnu altaris ſic.

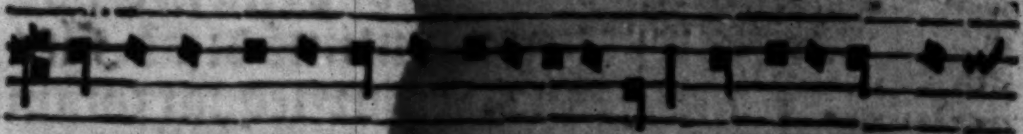

Et ne nos inducas ī tētationē. Sꝫ libera nos

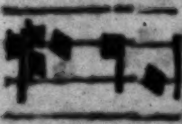

Saluos fac ſeruos tuos ⁊ ancillas tuas. Deꝰ meꝰ ſperantes in te. Conuer a malo. tere dn̄e vſqꝫquo? Et dep̄cabilis eſto ſuper ſeruos tuos. Mitte eis domine auxiliū de ſancto. Et de ſyon tuere eos. Adiuua nos deꝰ ſalutaris nr̄. Et ꝓpter gloꝛiā nōis tui dn̄e libera nos et ꝓpiciꝰ eſto pc̄cis nr̄is ꝓpter nomē tuū. Dn̄e exaudi orōnē meā. Et clamoꝛ meꝰ ad te veniat. Dn̄s vobiſcū. Et cū ſpū. Oꝛemꝰ

Adeſto dn̄e ſupplicationibꝰ nr̄is: et me q̄ etiā mīa tuā pꝛimꝰ indigeo clemēter exaudi: vt quē nō electione meriti/ ſed dono grē tue cōſtituiſti huius operis miniſtrū: da fiduciam tui numeris exequendi: et ipſe in noſtro miniſterio quod tue pietatis. Et ſic finitur.

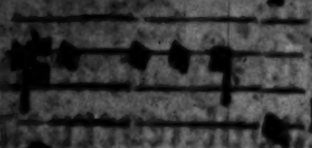

eſt operare.

Per dñm no. ⁊c. Et dñr oẽs orones ſequẽtes cũ Orem⁹. Et finitur ſub tono ſupradicto. Nõ dicitur Do. vo. niſi añ pmã orõem tm̃. Alia oꝝ.

DEus humani generis benigniſſime cõditor et miſericordiſſime reformator: q̃ hoīem inuidia diaboli ab eternitate deiectuz/ vnici filii tui precioſo ſanguine redemiſti: viuifica hos famulos tuos quos tibi nullaten⁹ mori deſyderas: et qui nulluz derelinquis/ deuios aſſumere correctos. Moueant pietatem tuã q̃s dñe horũ famuloꝝ tuoꝝ lachrymoſa ſuſpiria: tu eoꝝ medere vulnerib⁹/ tu iacentibus magnũ porrige ſalutarẽ ne ecclĩa tua aliqua ſui corporis portione vaſtetur/ ne grex tu⁹ detrimentũ ſuſtineat ne de familie tue dãno inimic⁹ exultet/ ne renatos lauacro ſalutari mors ſcđa poſſideat. Tibi ergo dñe ſupplices preces cordis et fletuũ effũdim⁹/ tu parce confitentibus: vt ſic in hac mortalitate pctã ſua te adiuuãte defleãt: quaten⁹ in tremẽdi iudicii die ſẽtẽtiã dãnationis eterne euadãt ⁊ neſciãt piiſſime pater: qđ terret in tenebris/ qđ ſtridet ĩ flãmis. atqʒ ab erroris ſui via ad iter reuerſuri iuſticie: nequaq̃ vltra vulneribus ſaucientur: ſʒ integrũ ſit eis atqʒ perpetuũ quod gratia tua cõtulit/et quod miſericordia reformauit. Per chriſtum dñm noſtrum. Oremus. Oratio.

Domine ſctẽ pr̃ oĩps eterne deꝰ q̃ vulnera nr̃a curare dignatꝰ es/te ſupplices exoramꝰ ⁊ petimꝰ nos hũiles tui ſacerdotes: vt nr̃is ꝓcibꝰ aurẽ tue pietatꝭ īclinare digneriſ/atqꝫ ad penitẽtiã ɔfeſſiõe moueariſ remittaſqꝫ oĩa crimina ⁊ pctã vniuerſa ɔdones. deſqꝫ his famulis tuis dñe ꝓ ſupplicijs veniã/ ꝓ merore leticiã/ ꝓ morte vitã. Vt q̃ ad tãtã opẽ celeſtis apicis deuoluti ſũt de tua mĩa ɔfidẽtes: ad bona pacifici ꝓmij tui: atqꝫ ad celeſtia dona ꝑuenire mereãt. Per do. Hic nõ dr̃ Oreꝰ. ſꝫ Abſolutio

Abſoluimꝰ vos vice btĩ petri aplõꝝ pꝛĩcipis cui dedit dñs poteſtatẽ ligandi atqꝫ ſoluẽdi/⁊ q̃tũ ad vos ꝑtinet accuſatio ⁊ ad nos remiſſio: ſit vobis oĩps deꝰ vita et ſalus et oĩm pctõꝝ vr̃oꝝ pius īdultor. Qui viuit et regnat cũ deo pr̃e. ⁊ ſic ſurgãt oẽs a proſtratione oſculãtes terrã vel formulas ſacer ſic dicẽtes. Qui viuit ⁊c. Tamẽ ſi ep̃s adeſt: fiat bñdictio ſuper populũ adhuc in ꝓſtratiõe hoc modo Benedictio dei patris om✠potẽtis et fi✠lii et ſpiritus ✠ ſancti deſcendat ſuper vos ⁊ maneat ſemper ℟ Amen. Deinde incipiatur miſſa vt in gradali continet. Et poſtea tres pueri ante olei cõſecrationem in ſuppellicijs ad gradum chori ſtantes ſimul cantent hunc hymnum.

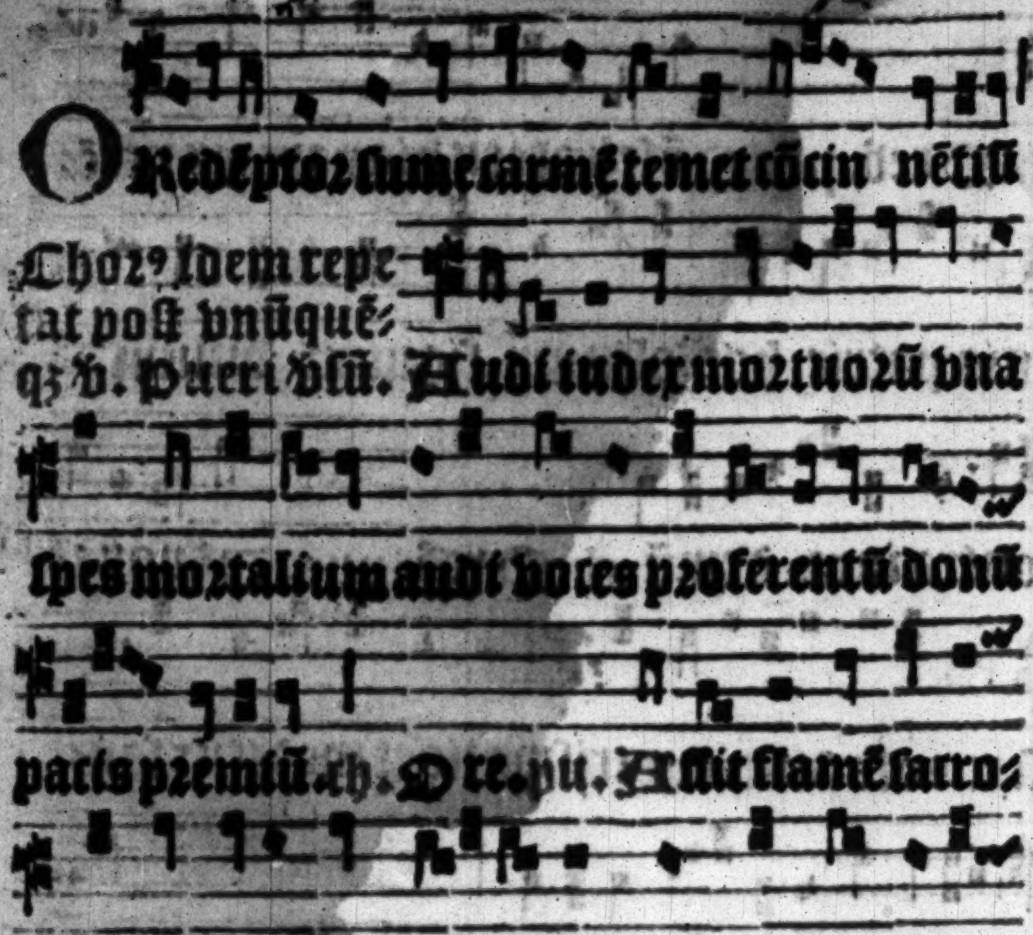
O Redēptoꝛ sume carmē temet cōcin nētiū
Choꝛꝰ idem repetat post vnūquēqꝫ v. Pueri vsū.
Audi iudex moꝛtuoꝝ vna
ſpes moꝛtalium audi voces pꝛoferentū donū
pacis pꝛemiū. ch. O re. pu. Assit flamē sacro-
sanctū olim per diluuium qui ramum tulit
oliue ad arcam ec clesie. ch. O re. pu. Arboꝛ
feta alma luce hoc sacrandum pꝛotulit: fert
hoc pꝛona pꝛesens turba saluatori seculi

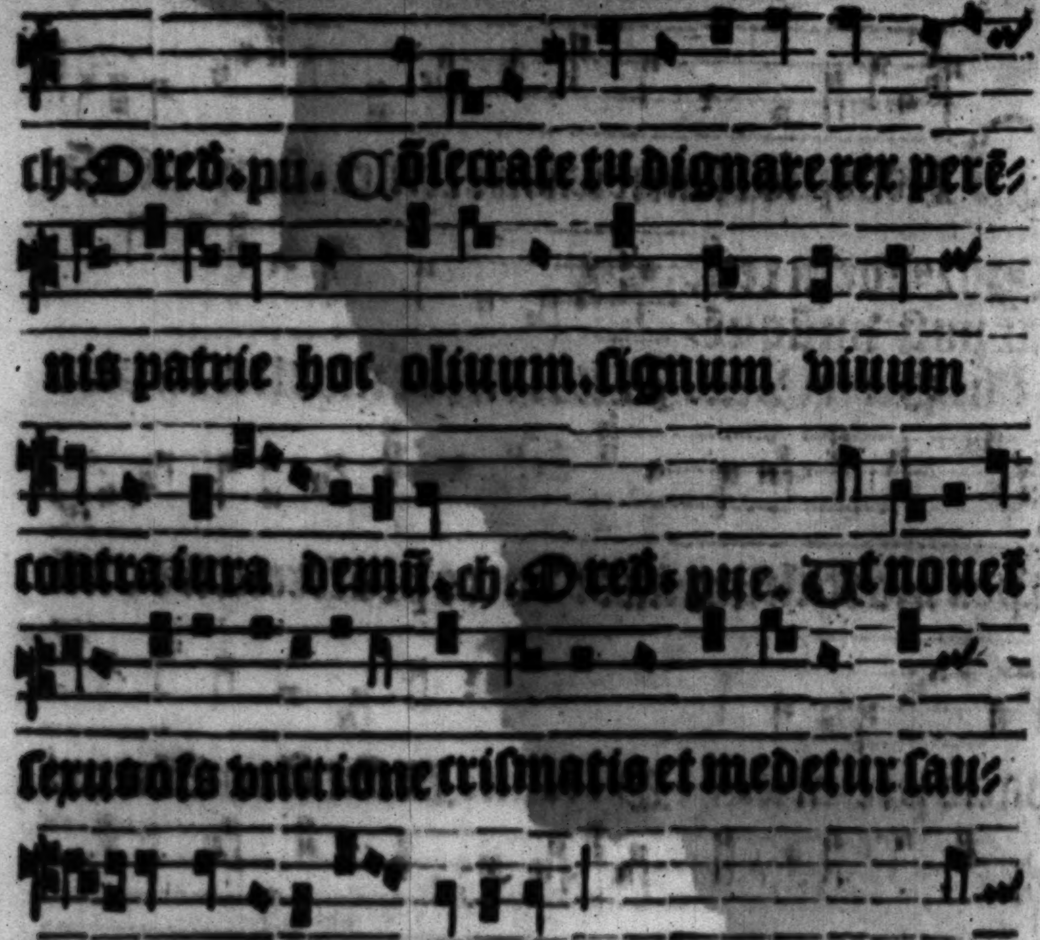
ch. O redẽ. pu. Cõſecrate tu dignare rex perẽ-
nis patrie hoc oliuum. ſignum viuum
contra iura demũ. ch. O redẽ. pue. Ut nouet
ſexus oĩs vnctione criſmatis et medetur ſau-
ciata dignitatis gloria. ch. O redẽ. pue. Stãs
ad arã ymo ſupplex īfulat⁹ põtifex debitũ p-
ſoluat oĩ ɔſecrato criſmate. ch. O. pu. Lota
mẽte ſacro fõte aufugãtur crimĩa viua mẽte.

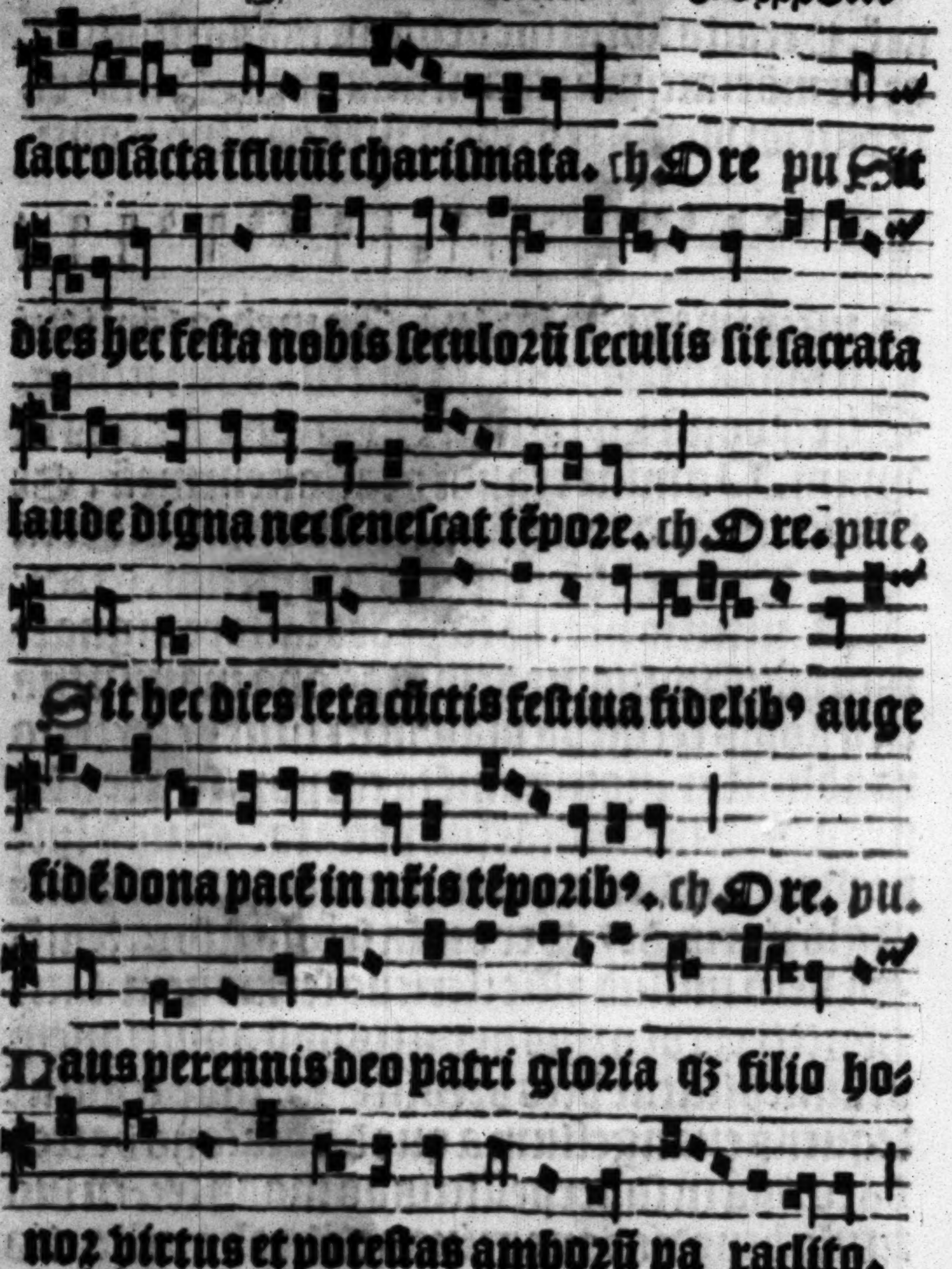
ſacroſācta īſtituīt chariſmata. ch O re pu Sit
dies hec feſta nobis ſeculoꝛū ſeculis ſit ſacrata
laude digna nec ſeneſcat tēpoꝛe. ch O re. pue.
Sit hec dies leta cūctis feſtiua fidelibꝰ auge
fidē dona pacē in nr̄is tēpoꝛibꝰ. ch O re. pu.
Laus perennis deo patri gloꝛia qꝫ filio ho-
noꝛ virtus et poteſtas amboꝛū pa raclito.

Choꝛus. O redēptoꝛ. Poſt pꝛandiū veniant oēs clerici ad ecclīam ad altaria abluenda et ad mandatū faciendū vt in ꝓceſſionalibꝰ cōti nel. Peracta ablutiōe pedū ad mādatū/dictoqꝫ ſermōe: accipiāt charitatis potū. Quibꝰ rite pactis: vnꝰ ſacerd̄. dicat p̄ces has mō ſeq̄nti.

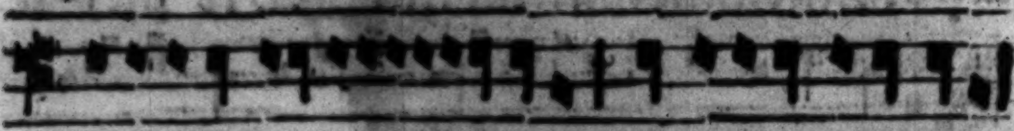

Suſcepimꝰ deꝰ miāz tuā. In medio tēpli tui Tu mādaſti. Mandata tua cuſtodiri nimis. Ecce ꝙ bonū ꝛ ꝙ iocūdū. Habitare fratres in vnum. Domine exaudi oꝛationem meā. Et clamoꝛ meꝰ ad te veniat. Dn̄s vobiſcū. Et cū

Adeſto q̄ſ dn̄e officio ſer(ſpū tuo. Oreꝰ. uitutis nr̄e: qꝛ tu pedes lauare dignatꝰ es tuis diſcipulis: ne deſpicias opa manuū tuarū q̄ nobis retinēda mādaſti: ꝛ ſicut hec exteriora abluūtur inquinamēta coꝛpoꝝ/ſic a te oīm nr̄oꝝ interioꝛa mūdētur peccata. Quod ipſe pꝛeſtare digneris qui cū patre et ſpū ſctō viuis et gloꝛiaris deꝰ. Per om̄ia ſecula ſcloꝝ. Amē.

Si vero nullus aſſit clericus ſermonem faciens: ceteris vt pꝛius peractis poſt ablutionem pedum dicūtur p̄ces predicte Deinde legatur ſequens euangelium a quodā diacono de ſecūda foꝛma in ſuperpellicíís ad modū lec. cū ſuo titulo benedictione pꝛius petita ab excellentiore: fratribus interim charitatis potum ſumētibus: et legatur vſqꝫ ad illum locū. Surgite eamꝰ hīc. ꝛ ita recedat. Euā. ſcd̄ꝫ io. xiij ꝛ xiiij.

Amen amē dico vobis: nō eſt ſeruus maioꝛ dn̄o ſuo/neqꝫ apoſtolꝰ maioꝛ eo qui miſit illū. Si hec ſcitis: beati eritis ſi feceritis ea. Non de oībus vobis dico. Ego ſcio quos elegerim: ſed vt impleatur ſcriptura. Qui māducat panē mecū: leuabit contra me calcaneuꝫ ſuū. Amodo iam dico vobis pꝛiuſq̄ fiat: vt cū factū fuerit credatis quia ego ſum. Amē amē dico vobis: qꝛ qui accipit ſi quē miſero me accipit. Qui autē me accipit eū qui me miſit. Cuꝫ hec dixiſſet ieſꝰ: turbatus eſt ſpū et turbatꝰ eſt et dixit. Amē amē dico vobis: qꝛ vnus ex vobis me tradet Aſpiciebāt ergo ad inuicē diſcipuli: heſitātes de quo diceret. Erat aūt recūbēs vnꝰ ex diſcipulis eiꝰ ī ſinu ieſu. Innuit ergo huic ſimō petrꝰ: ⁊ dixit ei. Quis ē de quo dicit? Ita qꝫ cū recubuiſſet ille ſupꝛa pectꝰ ieſu: dicit ei. Dn̄e quis eſt? Rn̄dit ieſus. Ille eſt cui ego intinctū panē poꝛrexero. Et cū intinxiſſet panē: tradidit iude ſimonis ſcariothis. Et poſt bucellā: tunc introiuit in illū ſatanas. Et dicit ei ieſꝰ. Quod facis: fac citius. Hoc aūt nemo ſciuit diſcūbentiū: ad quid dixerit ei. Quidā autē putabāt qꝛ loculos habebat iudas: qꝛ dixiſſet ei ieſus. Eme ea que vobis opus ſūt ad diē feſtum: aut egenis vt aliquid daret. Cum ergo accepiſſet ille bucellā: exiuit cōtinuo. Erat autem nox. Cum autem exiſſet: dixit ieſus.

Nūc clarificatus eſt filiꝰ hōis: et deꝰ clarificatꝰ
eſt in eo. Si deꝰ clarificatꝰ eſt in eo: et deꝰ clari
ficabit eū in ſemetipſo: ⁊ cōtinuo clarificabit eū
Filioli: adhuc modicū vobiſcū ſum. Queritis
me: et ſicut dixi iudeis/ quo ego vado vos non
poteſtis venire: et vobis dico modo. Mādatū
nouū do vobis/ vt diligatis inuicē ſicut dilexi
vos: vt et vos inuicē diligatis. In hoc cogno=
ſcēt oēs qꝛ diſcipuli mei eſtis: ſi dilectionē ha=
bueritis ad ſuicē. Dicit ei ſimō petrꝰ Dn̄e quo
vadis? Rn̄dit ieſꝰ Quo ego vado nō potes me
mō ſeq̄: ſeq̄ris aūt poſtea. Dicit ei petrꝰ. Qua
re nō poſſū te mō ſeq̄: aīaz meā ꝓ te ponā? Rn̄=
dit ieſus. Aīaz tuā pones ꝓ me? Amē amē dico
tibi: nō cātabit gallus/ donec ter neges me Et
ait diſcipulis ſuis. Nō turbetur coꝛ vr̄m: neqꝫ
foꝛmidet. Creditis in deū: ⁊ in me credite. In
domo p̄ris mei: māſiones multe ſūt. Si quo=
minꝰ dixiſſē vobis: qꝛ vado parere vobis locū.
Et ſi abiero ⁊ p̄parauero vobis locū: iterū ve=
niā ⁊ accipiā vos ad meipſm̄/ vt vbi ego ſū ⁊ vos
ſitis. Et quo ego vado ſcitis: et viā ſcitis. Di=
cit ei thomas. Dn̄e: neſcimꝰ quo vadis Et quō
poſſumꝰ viā ſcire? Dicit ei ieſꝰ. Ego ſū via: ve
ritas ⁊ vita. Nemo venit ad patrē: niſi ꝑ me Si
cognouiſſetis me: ⁊ patrē meū vtiqꝫ cognouiſ=
ſetis. Et amodo cognoſcetis eum: et vidiſtis
eum. Dicit ei philippus. Dn̄e/ oſtende nobis

patrem: ⁊ ſufficit nobis. Dicit ei ieſus. Tãto tp̄e vobiſcũ ſũ: ⁊ nõ cognouiſtis me? Philippe q̃ vidit me: videt ⁊ patrẽ meuꝫ. Quõ tu dicis: oſtẽde nobis patrẽ? Nõ creditis qꝛ ego in pr̄e: et pr̄ ĩ me eſt? Verba q̃ ego loquoꝛ vobis: a me ipſo nõ loquoꝛ. Pr̄ aũt in me manẽs: ip̄e facit oꝑa. Nõ creditis qꝛ ego ĩ pr̄e: ⁊ pr̄ ĩ me eſt? Alioquin ꝓpter ip̄a oꝑa credite. Amẽ amẽ dico vobis: q̃ credit in me opera q̃ ego facio ⁊ ip̄e faciet/ et maioꝛa hoꝝ faciet qꝛ ego ad patrẽ vado. Et qͦcũqꝫ petieritis patrẽ ĩ noĩe meo: hoc faciã vt glĩficetur pater in filio. Si qd̄ petieritis patrẽ in noĩe meo: hoc faciã. Si diligitis me: mãdata mea ſeruate. Et ego rogabo patrẽ: et aliuꝫ paraclitũ dabit vobis: vt maneat vobiſcum in eternũ. Spm̄ veritatis quẽ mũdus nõ poteſt capere: qꝛ nõ videt eũ nec ſcit eum. Vos aũt cognoſcetis eũ: qꝛ apud vos manebit et in vobis erit Nõ relinquã vos oꝛphanos: veniã ad vos Adhuc modicũ: et mũdus iã nõ videt me. Vos aũt videbitꝭ me: qꝛ ego viuo ⁊ vos viuetis. Jn illo die vos cognoſcetis qꝛ ego ſũ in pr̄e meo: et vos in me et ego in vobis. Qui habet mãdata mea ⁊ ſeruat ea: ille eſt qui diligit me. Qui aũt diligit me: diliget͛ a pr̄e meo Et ego diligã eũ et manifeſtabo ei meip̄m. Dicit ei iudas: nõ ille ſcariothis. Dñe qd̄ factũ eſt: qꝛ manifeſtaturus es nobis teipſũ ⁊ nõ mundo? Rn̄dit ieſus ⁊

dixit ei. Si q̄s diligit me: ſermonē meū ſeruabit: ⁊ pr̄ meꝰ diliget eū et ad eū venimꝰ ⁊ manſionē apud eū faciemꝰ. Qui non diligit me: ſermones meos nō ſeruat. Et ſermonē quē audiſtis nō eſt meꝰ: ſꝫ eiꝰ q̄ miſit me pr̄is. Hec locutꝰ ſū vobis: apud vos manēs. Paraclitꝰ aūt ſpūſ ſctūs quē mittet pr̄ ī noīe meo: ille vos docebit oīa et ſuggeret vobis oīa q̄cūqꝫ dixero vobis. Pacē relīquo vobis: pacē do vobis. Non quō mūdꝰ dat: ego do vobis. Nō turbet̄ coꝛ v̄rm: neqꝫ foꝛmidet. Audiſtis qꝛ ego dixi vobis: vado ⁊ venio ad vos. Si diligeretis me gauderetis vtiqꝫ qꝛ vado ad patrē: qꝛ pr̄ maioꝛ me eſt. Et nūc dixi vobis pꝛiuſq̄ fiat vt cū factū fuerit credatis. Jā nō multa loquar vobiſcū. Venit enī pꝛinceps mūdi huiꝰ: ⁊ ī me nō habet quicq̄. Sꝫ vt cognoſcat mūdꝰ qꝛ diligo patrē: et ſicut mādatū dedit mihi pr̄: ſic facio Surgite eamꝰ

¶ Sabbato ī vigilia paſche/ cōgregatis clericis ī choꝛo: dictaqꝫ hoꝛa nona executoꝛ officii īdutꝰ veſtibꝰ ſacerdotalibꝰ ī cappa ſerica rubea/ diaconus dalmatica/ ſubdiaconꝰ tunica īduat̄ cū ceteris miſtris altaris ablis cū amictibꝰ īdutis ſine luīe in cereis et ſine cruce ⁊ ſigne igne ī thuribulo quidā etiā de pꝛima foꝛma. ſcꝫ acolythus in ſuppelliciis cereū extinctū ex tribus cādelis toꝛtis in vnū ī parte īferioꝛi ⁊ īſup ab īuicē diuiſis: ſup quādā haſtā deferens: ⁊ p̄cet.

ꝓcedēs poſt portitorē aq̄ bn̄dicte ꝑ mediū chori ad fōtes ⁊ ad nouū ignē bn̄dicēdū ꝓceſſionaliter eāt choro ſequēte: hitu nō mutato excellētiorib⁹ ꝑced. et ad colūnā ex ꝑte auſtrali iuxta fōtē vbi executor officii ignē bn̄dicat q̇ accēdat ibidē videlʒ ī med̄ īter duas colūnas. In eūdo ꝟo dr̄ p̄. **Dn̄s illuſatio.** ſine nota et ſine **Gloria patri.** alternati a toto choro. ¶ Hoc modo fiat ſtatio ad ignē bn̄dicēdū **Sacerdos** ꝟo iuxta ignē ſtet ad oriētē cōuerſus: ⁊ ad ſiniſtrum ei⁹ ſtet diacon⁹/ ſubdiacon⁹ ad ſiniſtrū diaconi. vnus vero cerofer̄. ſtet ſacerdoti oppoſitus ad dextrū/ cuius ſtet puer ferēs librū ꝓximior ſacerdoti. alius vero cerofer̄. ſtet retro ſacerdotē ad dextrū cui⁹ ſtet portitor aq̄ ꝓximior ſacerdoti/ ⁊ vltimo loco retro oēs a parte occidētali ſtet portitor haſte cū cereo: ⁊ ex alia parte ignis videlʒ ex parte auſtrali ſtet thuribularius ad accipiendū ignē in thuribulū. poſt benedictionē oībus iſtis miniſtris ad ſacerdotez conuerſis choro interi circūſtante. videlʒ ex parte boriali. vt pʒ vbi protrahitur ſtatio. **Sequatur** bn̄dictione ignis ſolennit̄ a ſacer. incipiente ſic.

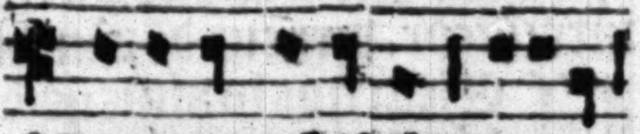

Domin⁹ vobiſcū. Orem⁹.

Dn̄e de⁹ nr̄ pater op̄s lumē īdeficiēs cōditor oīm luminum/ exaudi nos famulos

tuos⁊ bn̄ ✠ dic hūc ignē: q̄ tua ſctīficatiōe atqꝫ bn̄dictiōe cōſecrēt/tu illuſans oēꝫ hoīm veniētē ī hūc mūdū illuſa cōſciētias cordis nr̄i igne tue charitatis: vt tuo igne igniti/ tuo luſe illuminati/expulſis a cordib⁹ nr̄is pctōꝝ tenebris/ ad vitā te illuſtrāte peruenire mereamur eternā: ⁊ ſicut illuſaſti ignē moyſi famulo tuo ꝑ colūnā ignis ābulāti in mari rubro: ita illuſtra nrꝫ lumē ⁊ cādelā q̄ de eo fuerit accēſa/ ī honore maieſtatis tue ſēp ꝑſeueret bn̄dicta: vt q̄cūqꝫ ex eo luſe portauerit: ſit illuſat⁹ lumine gratie

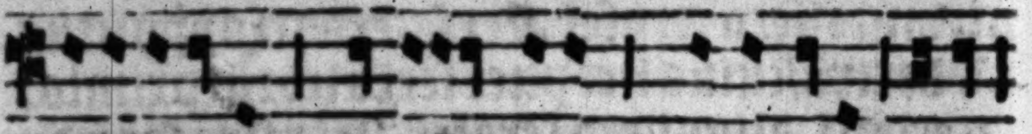

ſpiritualis. Per dn̄m nr̄m. ⁊c. ſeculoꝝ. Amē. Oēs orationes dr̄ cū Oremus. ſub tono predicto. Hic aſpergatur aqua bn̄d̄ ſuper ignem. deinde dicatur. Dn̄s vo. et Oremus. Oratio

Dn̄e ſctē pr̄ oīps etne de⁹ bn̄ ✠ dicere ⁊ ſctīficare dignare ignē iſtū quē nos īdigni ꝑ īuocationē vnigeniti filii tui dn̄i nr̄i ieſu xp̄i bn̄dicere ꝑſumim⁹/tu clemētiſſīe pr̄ eū tua bn̄dictiōe ſā ✠ ctifica: ⁊ ad ꝑfectū gn̄is hūani ꝑuenire cōcede. Per eundē xp̄m dn̄m nrꝫ. Orem⁹.

Celeſti nos lumine q̄s domine ſemper et vbiqꝫ preueni: vt myſteriū cuius nos ꝑticipes eſſe voluiſti: et puro cernamus intuitu et digno percipiamus effectu Per dominum.

¶ Deinde ſequatur benedictio thimiamatis ſiue incenſi hoc modo.

Exorcizo te īmundiſſime ſpūs ⁊ oē fantaſmata inimici In noīe dei patris oīpotentis ⁊ in noīe filii eius ieſu xp̄i dn̄i noſtri: vt exeas ⁊ recedas ab hac creatura thimiamatis ſiue incenſi cum oī fallacia atqꝫ nequitia tua: vt ſit hec creatura ſāctificata in noīe eiuſdē dn̄i noſtri ieſu chriſti vt oēs guſtātes/tāgētes ſiue odorātes eā: virtutem ⁊ auxiliū percipiāt ſpūſſācti: ita vt vbicūqꝫ hoc incēſū vel thimiama fuerit: ibidē nullatenus appropinquare audeas nec aduerſa inferre p̄ſumas: ſed quicunqꝫ ſpūs īmunde es cū oī verſutia tua procul inde fugias atqꝫ diſcedat adiuratus per virtutem ⁊ nomē dei patris oīpotentis: et ieſu xp̄i filii eius dn̄i noſtri qui vēturus eſt in ſpū ſancto iudicare viuos et mortuos: et te p̄uaricatorē et ſcl̄m ꝑ ignē. amē. Oreꝰ

Eternā ac iuſtiſſimā pietatē tuā dn̄e dep̄camur ſancte pater op̄s eterne deꝰ: vt be✠dicere digneris hanc thimiamatis vel incenſi ſpeciē: vt ſit icēſū maieſtati tue in odorē ſuauitatis acceptum ſit a te hec ſpecies bn̄dicta ſit per inuocationē ſcti noīs tui ſāctificata: vt vbicūqꝫ fumꝰ eius p̄uenerit: extricēt et effugēt oē genus demoniorū ſicut incēſū iecoris piſcis quē rephael archāgelꝰ thobiā famulū tuū docuit: cū aſcēdit ad ſare liberationē. ꝑ xp̄ꝫ. Oreꝰ.

Deſcendat b̄ndictio tua dn̄e ſuper hāc ſpeciē incenſi et thimiamatis: ſicut in illo die de quo dauid ꝓpheta tuus cecinit dicens Dirigat̄ orõ mea ſicut in īcēſū in cõſpectu tuo ſit nobis odoꝛ cõſolatiõis ſuauitatis ꝛ grē: vt fumo iſto effuget̄ omne fātaſma inimici mentis et coꝛpoꝛis: vt ſimus pauli apoſtoli voce bon⁹ odoꝛ deo. Effugiāt a facie hui⁹ incenſi et thimiamatis: oēs demonis incurſus ſicut puluis a facie vēti: et ſicut cera a facie ignis. Preſta hoc piiſſime pr̄ boni odoꝛis īcenſū ad opus eccl̄e tue ob cauſā religiõis iugit̄ ꝑmanere: vt myſtica nobis ſignificatiõe ſpūaliū ꝟtutū fragrās oſtēdat odoꝛ ſuauitatem. Tua ergo q̄s oṗs de⁹ īmēſe maieſtatꝭ dextra hāc creaturā bn̄✠dicere ꝛ diuerſaꝝ rerū cõmixtione cõfectā dignare: vt ī ꝟtute ſcti tui noſ oēs īmūdoꝝ ſpūum fātaſticos īcurſus effugare/ oēſqꝫ moꝛbos qꝫ reddita ſanitate expellere: vt vbicūqꝫ fum⁹ aromatū ei⁹ afflauerit: mirabiliter poſſit atqꝫ in odoꝛe fragrātiſſimo tibi ꝑpetua ſuauitate redolere. Per x. Poſtea īpleat̄ thuribulū de carbonib⁹ cū incēſo. et incēſ̄ nou⁹ ignis. Deinde accēdatur cere⁹ ſup haſtā de nouo igne: ceteris luſarib⁹ pri⁹ extīctis: ꝛ redeat ꝓceſ. moꝛe ſolito ī choꝝ. In redeūdo duo clerici de ſecūda foꝛma, in ſuperpellicus poſt ſacerdotē incedentes: cantent hos verſus ſequentes hoc modo.

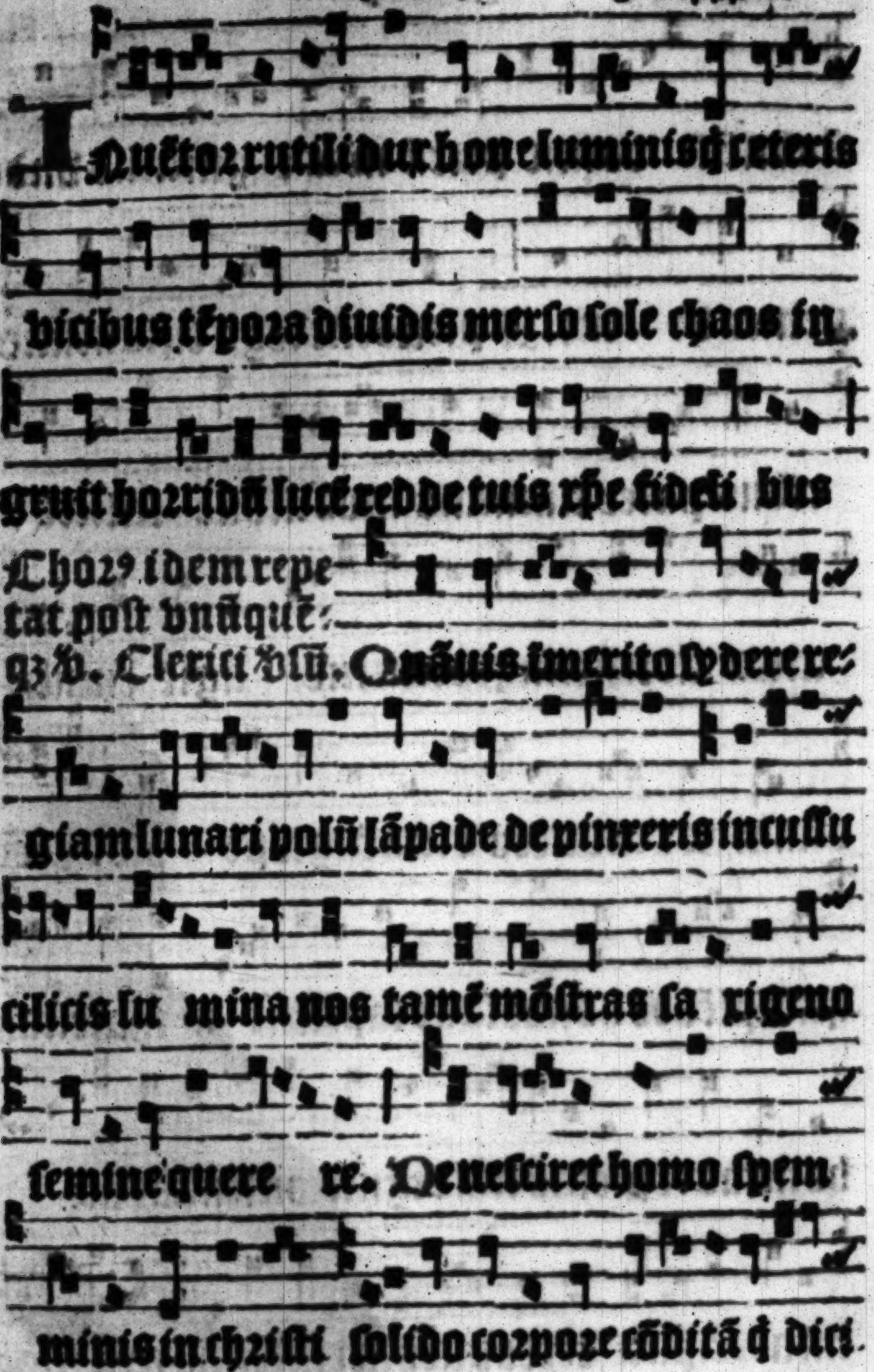
Inuẽtoꝛ rutili dux bone luminis q̃ certis
vicibus tẽpoꝛa diuidis merſo ſole chaos in
gruit hoꝛridũ lucẽ redde tuis xp̄e fideli bus
Choꝛ9 idem repe tat poſt vnũquẽ q3 V. Clerici V̄ſũ.
Quãuis ĩmerito ſydere re
giam lunari polũ lãpade depinxeris incuſſu
cilicis lu mina nos tamẽ mõſtras ſa xigeno
ſemine quere re. Ne neſciret homo ſpem
minis in chꝛiſti ſolido coꝛpoꝛe cõditã q̃ dici

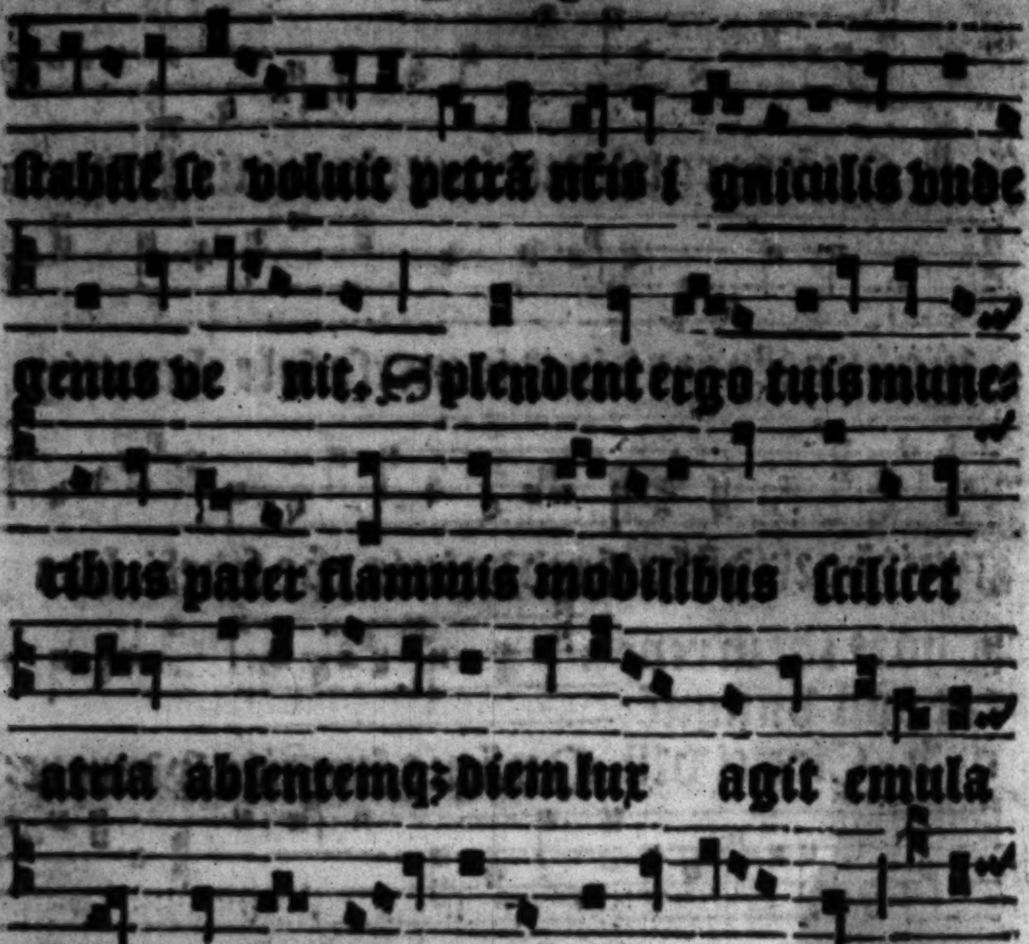
ſtabilē ſe voluit petrā ictis i gniculis vnde
genus ve nit. Splendent ergo tuis mune
ribus pater flammis mobilibus ſcilicet
aſtra abſentemqꝫ diem lux agit emula
quam nox cū latebro victa fugit pe plo. Per
quē ſplēdor honor laus ſapienti a maieſtas
bonitas et pietas tua regnū continuat nu
mine triplici texēs purpureis ſecula ſecu lis.

¶ Quo cātato ſequat̄ bn̄dictio cerei paſchalis ab ip̄o diacono ad ꝓc. induto: poſt acceptā benedictionē ad borialē conuerſo ad gradū preſbyterii cerofer̄. diacono aſſiſtētib⁹. vno a dextris/reliquo a ſiniſtris ad ip̄m conuerſis/ cereis extinctis. ſubdiacon⁹ vero textū tenēs ſtet ei oppoſitus: iuxta quē ſtet portitor haſte ex vna parte: et ceroferarius cuiuſcūq; parui cerei ad fontes bn̄dicēdos ex altera parte eodē modo cōuerſi. poſt diaconū vero ſtet thuribul̄. Diaconus accepta prius benedictione a ſacerdote executore officii dicat̄. **Exultet iā āgelica turba** et cetera. quam zozinius papa conſtituit ſic.

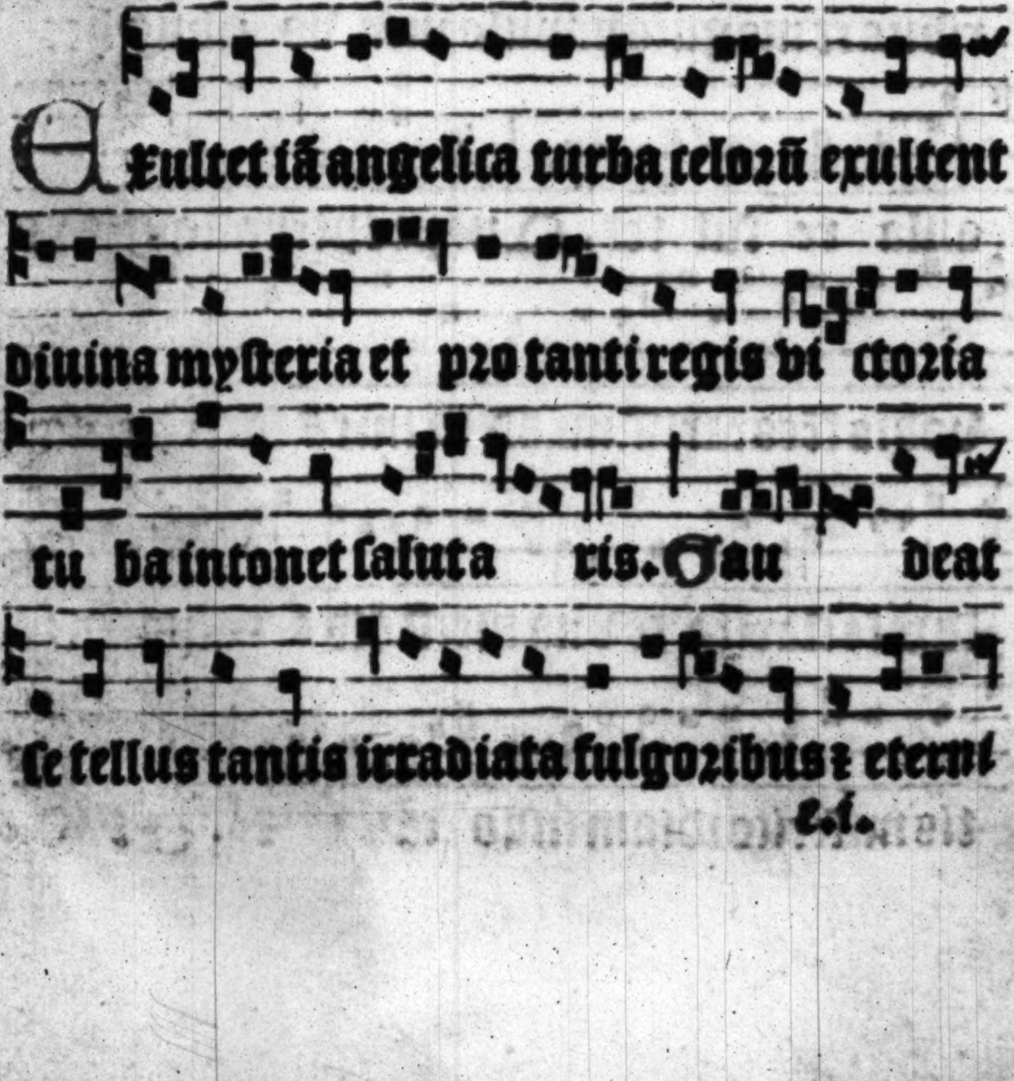
Exultet iā angelica turba celorū exultent
diuina myſteria et pro tanti regis vi ctoria
tu ba intonet ſaluta ris. Gau deat
ſe tellus tantis irradiata fulgoribus: et eterni

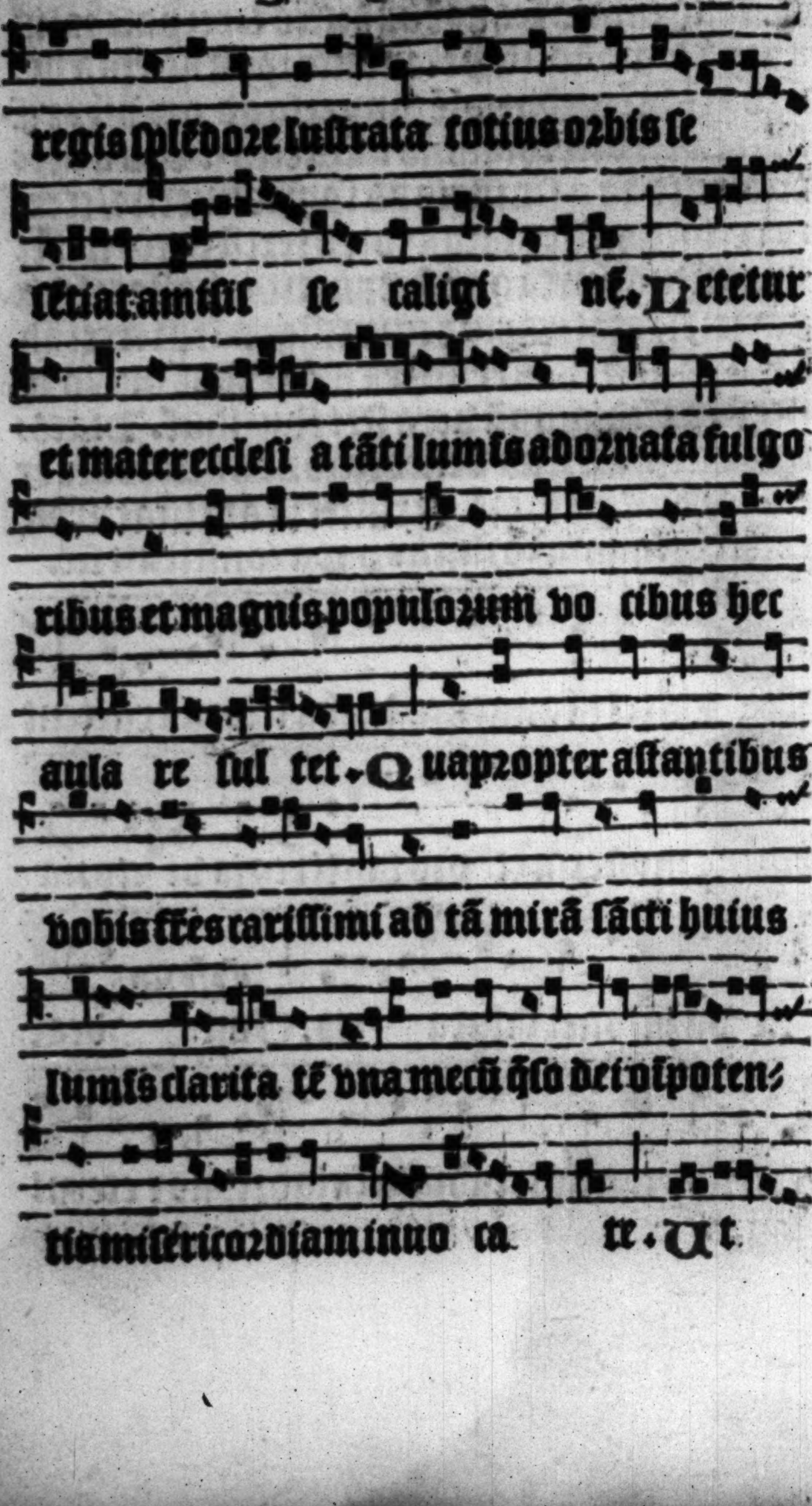
regis ſplēdoꝛe luſtrata totius oꝛbis ſe
ſētiat amiſiſ ſe caligi nē. Letetur
et mater eccleſi a tāti lumīs adoꝛnata fulgo
ribus et magnis populoꝛum vo cibus hec
aula re ſul tet. Quapꝛopter aſtantibus
vobis frēs cariſſimi ad tā mirā ſācti huius
lumīs clarita tē vna mecū q̄ſo dei oīpoten-
tis miſericoꝛdiam inuo ca te. Ut

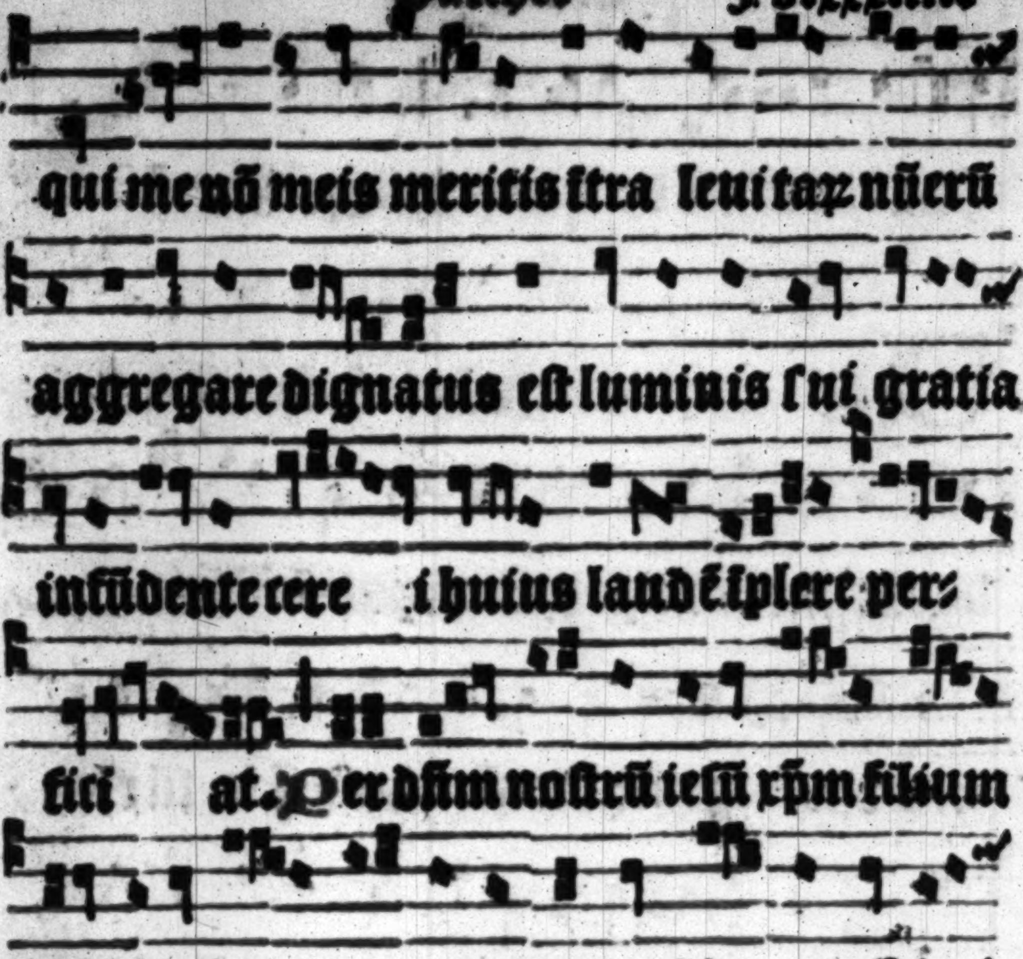
qui me nõ meis meritis ĩtra leuitaꝝ nũerũ
aggregare dignatus eſt luminis ſui gratia
infũdente cere i huius laudē ĩplere per:
fici at. Per dñm noſtrũ ieſũ xp̄m filium
ſuũ q̄ cũ e o vi uit et regnat de us ĩ vni:
ta te ſpũs ſctī. Per omnia ſe cula ſeculo ꝛũ
Amen. Dominꝰ vobiſcũ. Et cũ ſpiritu tuo.
Surſum corda. Habemꝰ ad dñm. Grati as

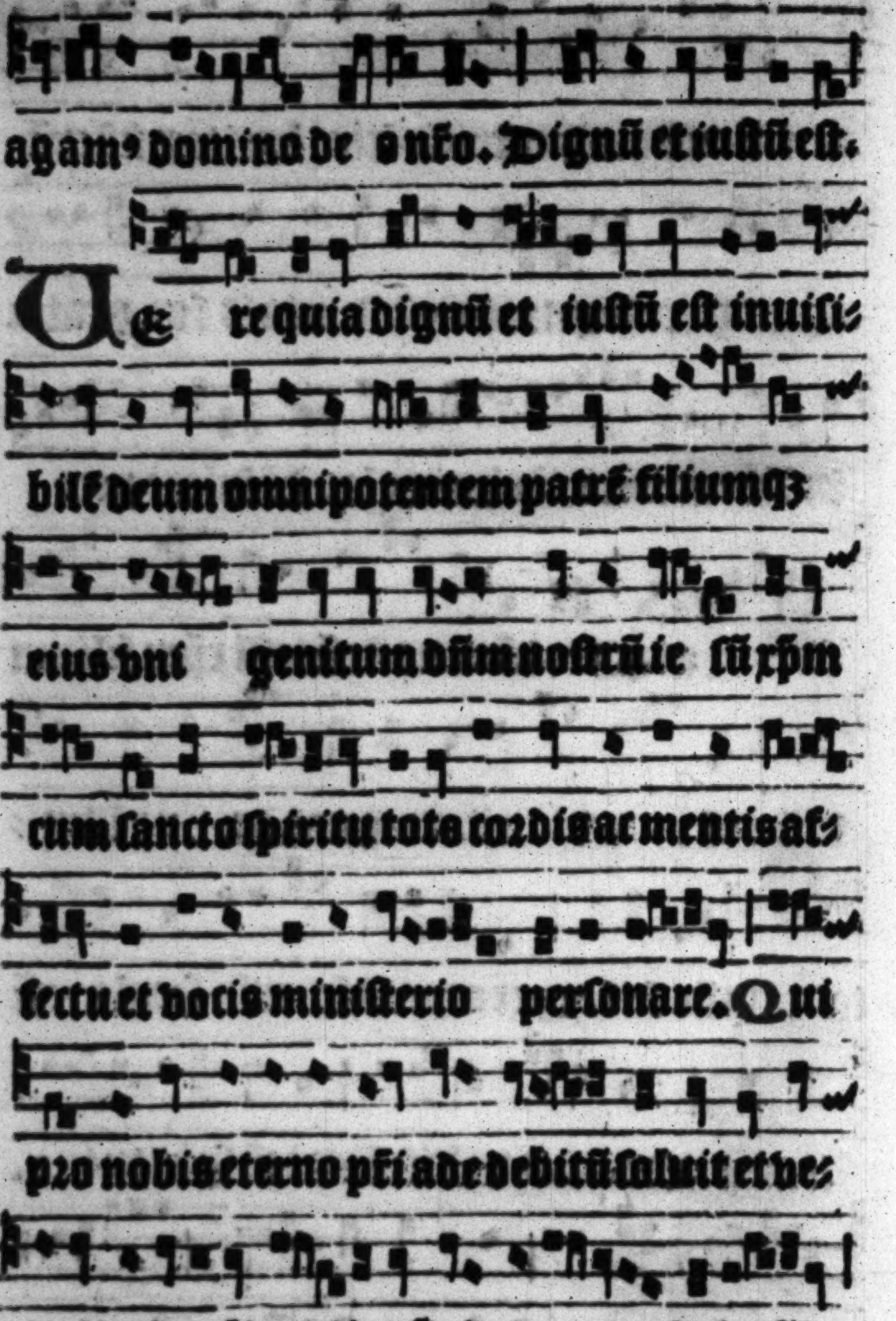
agamꝰ domino de o nr̄o. Dignū et iuſtū eſt.
Ve re quia dignū et iuſtū eſt inuiſi-
bilē deum omnipotentem patrē filiumqꝫ
eius vni genitum dn̄m noſtrū ie ſū xp̄m
cum ſancto ſpiritu toto cordis ac mentis af-
fectu et vocis miniſterio perſonare. Qui
pro nobis eterno pr̄i ade debitū ſoluit et ve-
teris piaculi cautionē pio cruo re deterſit.

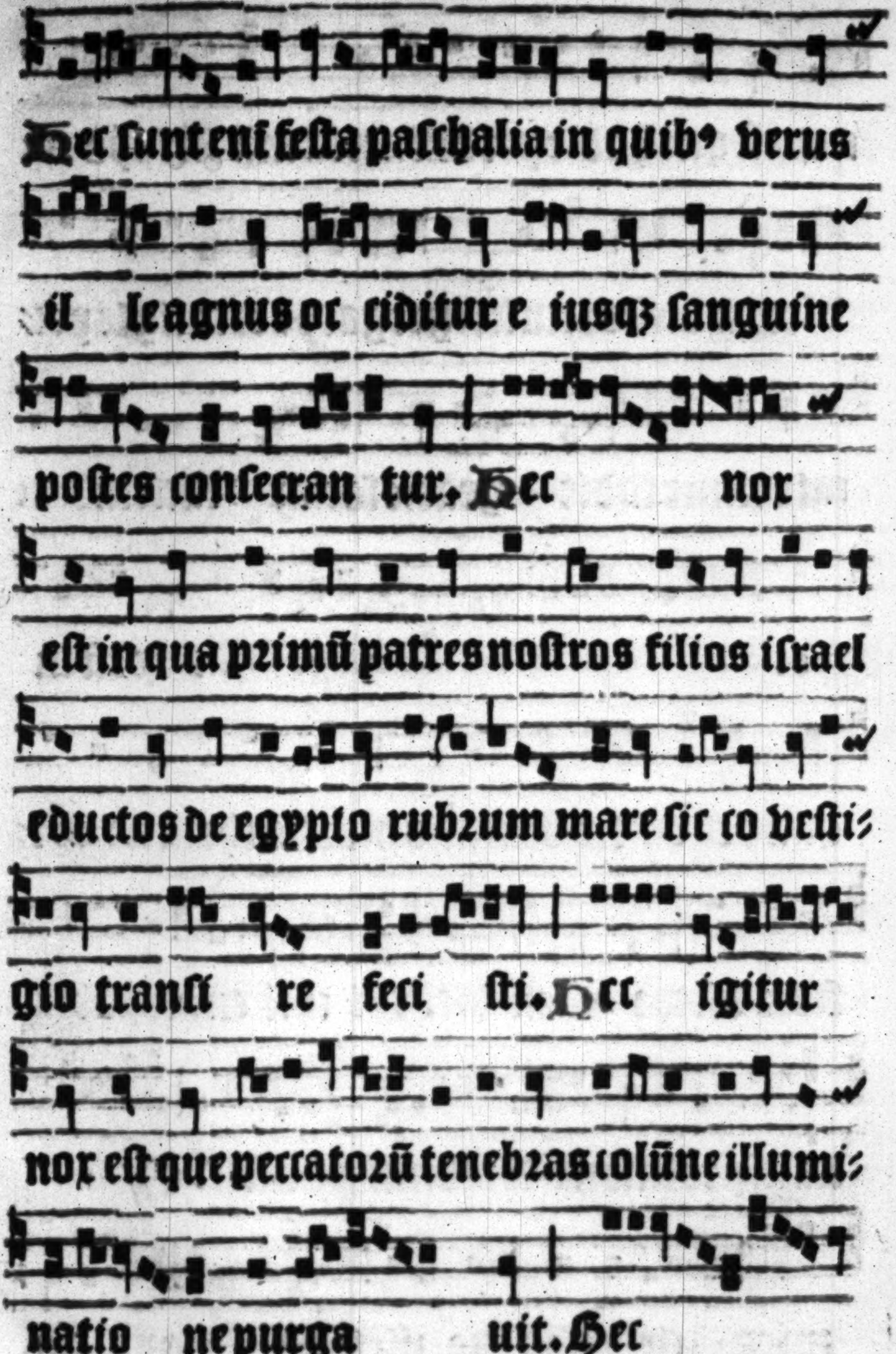
Hec ſunt eni feſta paſchalia in quib⁹ verus
il le agnus oc ciditur e iusqȝ ſanguine
poſtes conſecran tur. Hec nox
eſt in qua primū patres noſtros filios iſrael
eductos de egypto rubrum mare ſic co veſti-
gio tranſi re feci ſti. Hec igitur
nox eſt que peccatorū tenebras colūne illumi-
natio ne purga uit. Hec

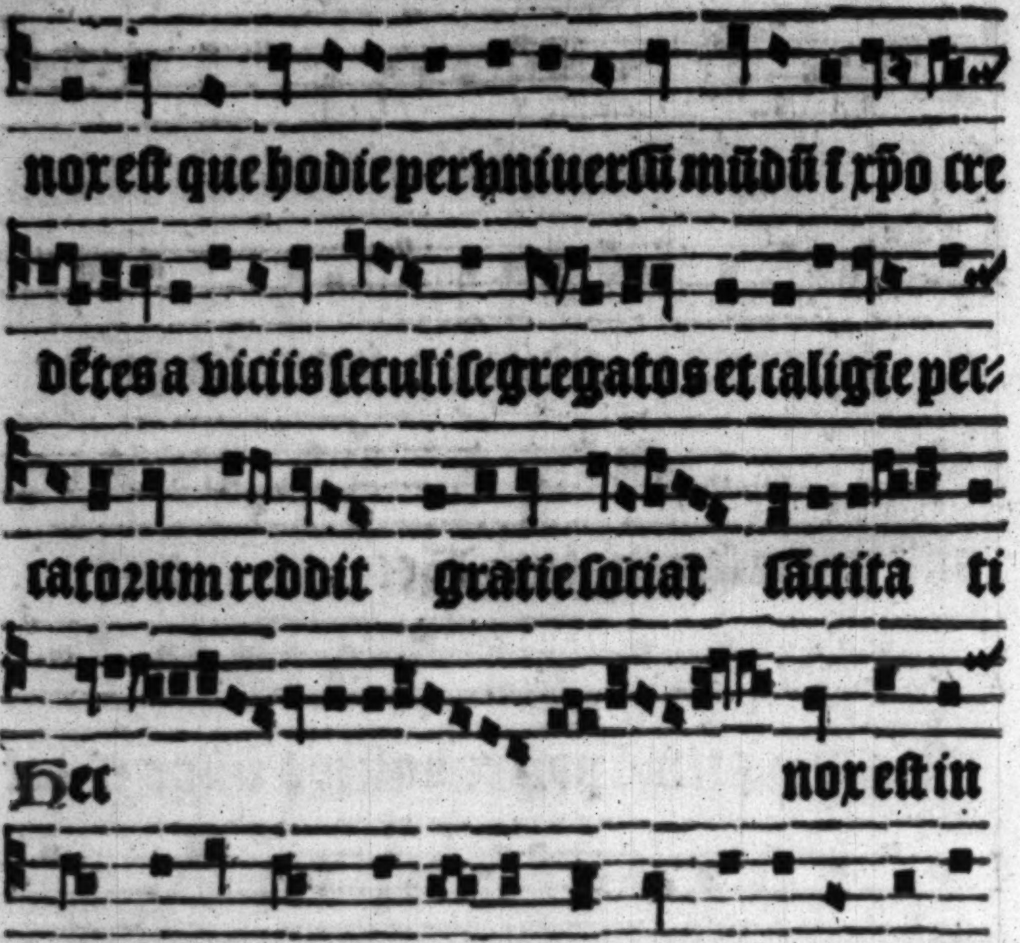
nox eſt que hodie per vniuerſũ mũdũ ĩ xp̃o cre
dẽtes a viciis ſeculi ſegregatos et caligĩe pec=
catorum reddit gratie ſociat ſãctita ti
Hec nox eſt in
qua deſtructis vinculis mortis chriſtus ab ĩ=
feris victor aſcen dit. Ni chil enim nobis
naſci profuit ni ſi redimi ꝓfuiſſet. O
mira circa nos tue pietatis digna tio.

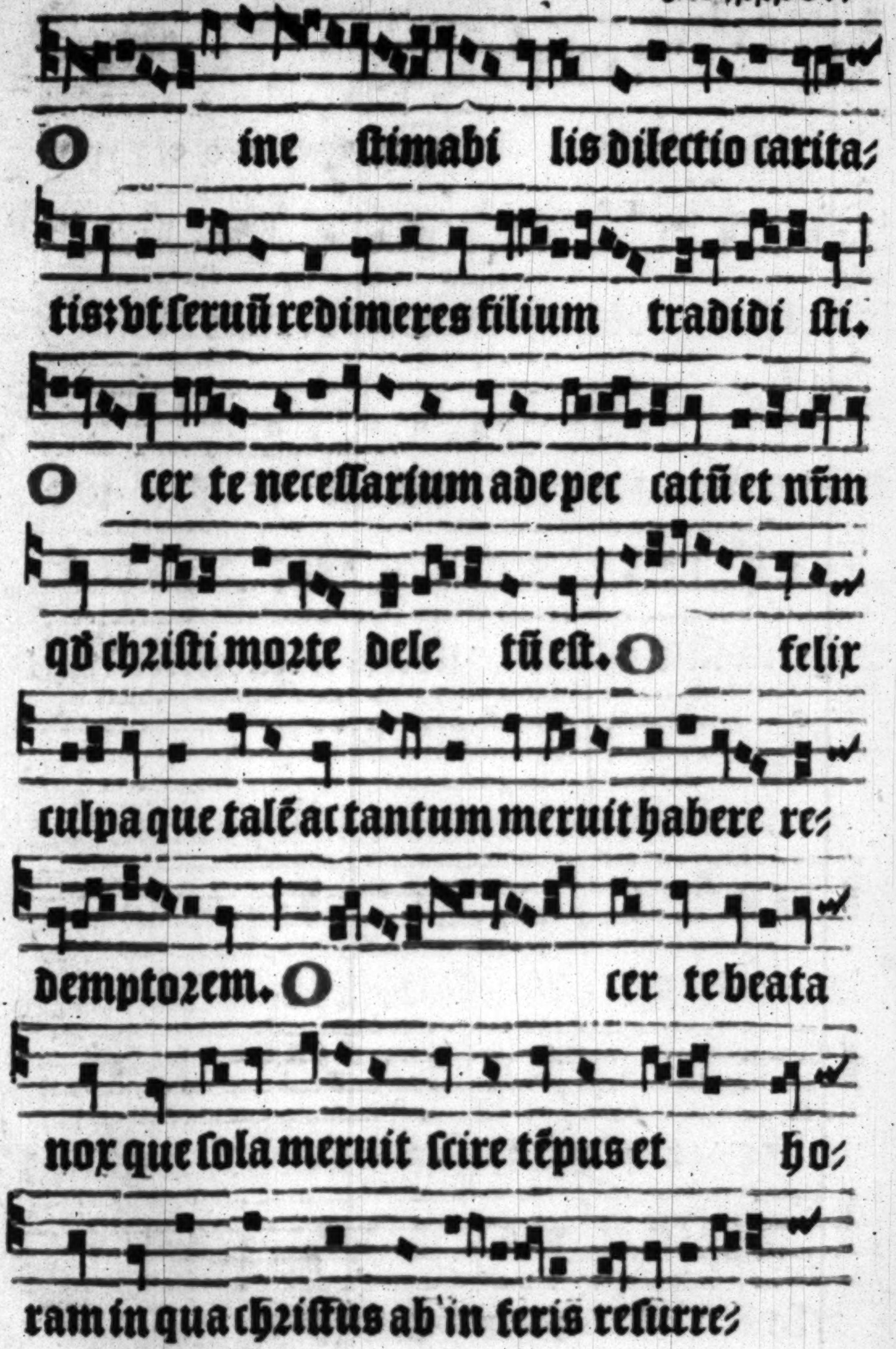
O ine ſtimabi lis dilectio carita:
tis: vt ſeruū redimeres filium tradidi ſti.
O cer te neceſſarium ade pec catū et nr̄m
qđ chriſti morte dele tū eſt. O felix
culpa que talē ac tantum meruit habere re:
demptorem. O cer te beata
nox que ſola meruit ſcire tēpus et ho:
ram in qua chriſtus ab in feris reſurre:

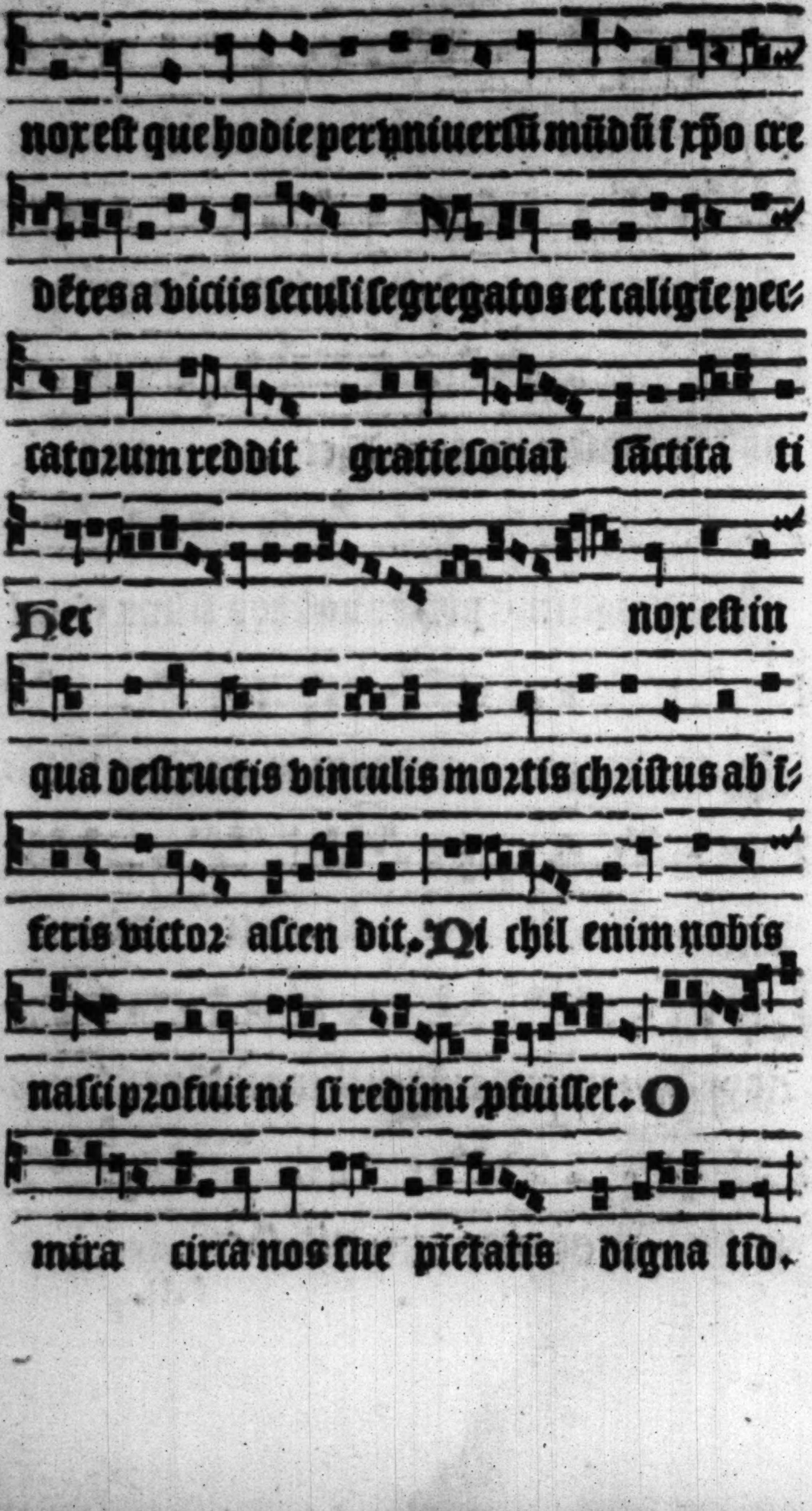
nox eſt que hodie per vniuerſū mūdū ī xp̄o cre
dētes a viciis ſeculi ſegregatos et caligīe pec
catorum reddit gratie ſociat ſāctita ti
Hec nox eſt in
qua deſtructis vinculis mortis chriſtus ab ī
feris victor aſcen dit. Ni chil enim nobis
naſci profuit ni ſi redimi p̄fuiſſet. O
mira circa nos ſue pietatis digna tio.

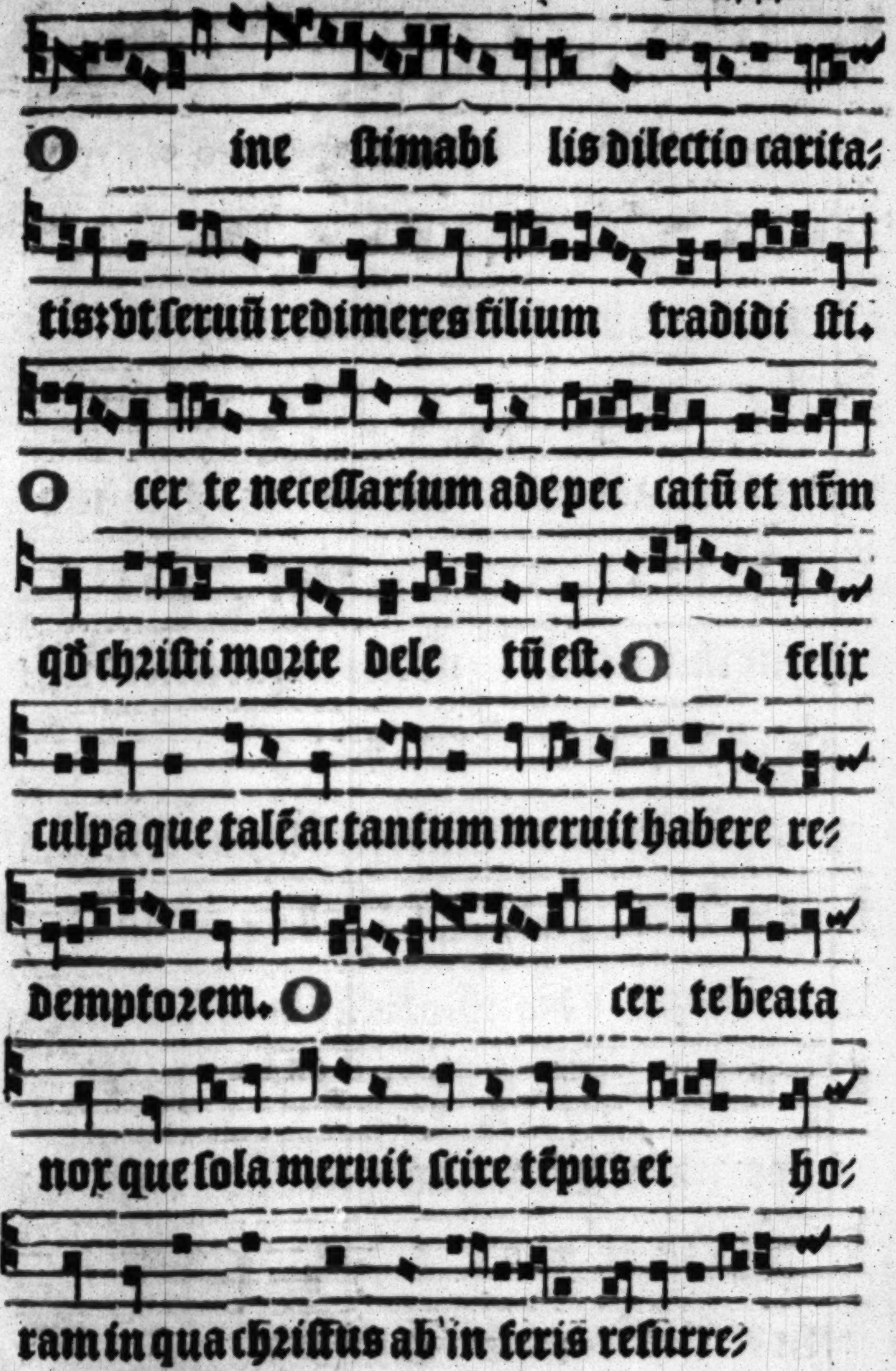
O ine ſtimabi lis dilectio carita-
tis: vt ſeruũ redimeres filium tradidi ſti.
O cer te neceſſarium ade pec catũ et nr̃m
qđ chriſti morte dele tũ eſt. O felix
culpa que talẽ ac tantum meruit habere re-
demptorem. O cer te beata
nox que ſola meruit ſcire tẽpus et ho-
ram in qua chriſtus ab in feris reſurre-

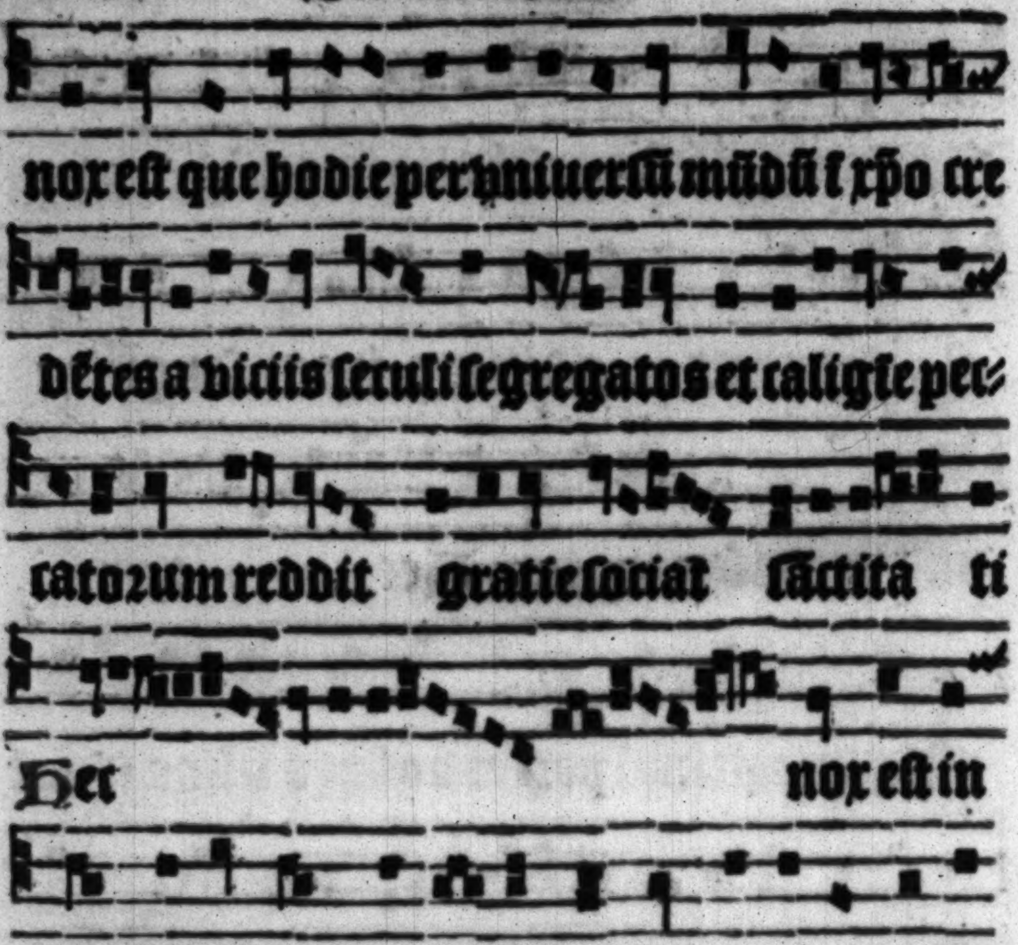
nox eſt que hodie per vniuerſū mūdū ī xp̄o cre
dētes a viciis ſeculi ſegregatos et caligīe pec-
catorum reddit gratie ſociat ſāctifica ti
Hec nox eſt in
qua deſtructis vinculis mortis chriſtus ab ī-
feris victor aſcen dit. Ni chil enim nobis
naſci profuit ni ſi redimi ꝓfuiſſet. O
mira circa nos tue pietatis digna tio.

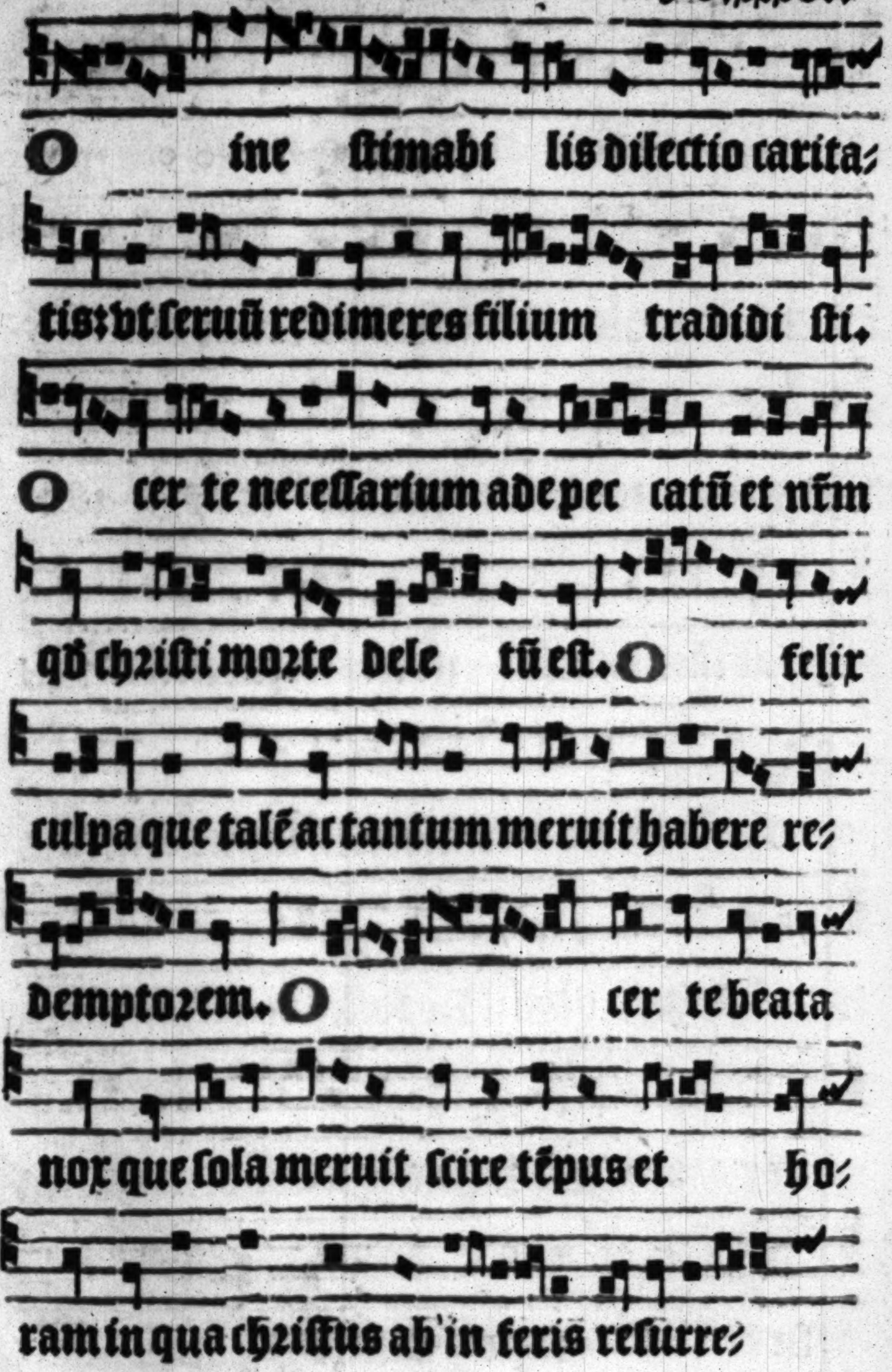
O ine ſtimabi lis dilectio carita⸗
tis: vt ſeruū redimeres filium tradidi ſti.
O cer te neceſſarium ade pec catū et nr̄m
qđ chriſti morte dele tū eſt. O felix
culpa que talē ac tantum meruit habere re⸗
demptorem. O cer te beata
nox que ſola meruit ſcire tēpus et ho⸗
ram in qua chriſtus ab in feris reſurre⸗

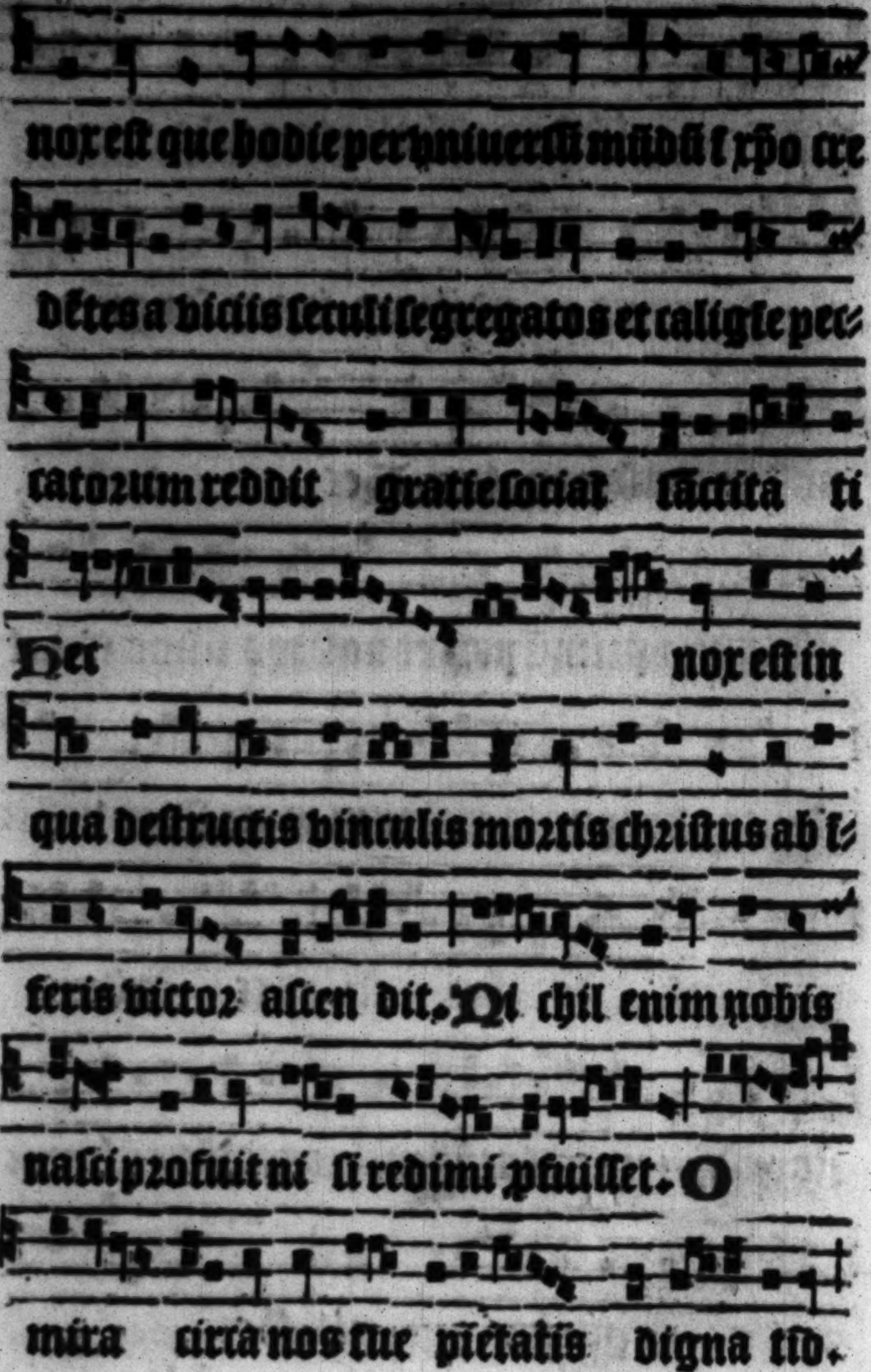
nox eſt que hodie per vniuerſum mũdũ i xp̃o cre
dẽtes a viciis ſeculi ſegregatos et caligĩe pec-
catorum reddit gratie ſociat ſanctita ti
Hec nox eſt in
qua deſtructis vinculis mortis chriſtus ab in-
feris victor aſcen dit. Ni chil enim nobis
naſci profuit ni ſi redimi pfuiſſet. O
mira circa nos ſue pietatis digna tio.

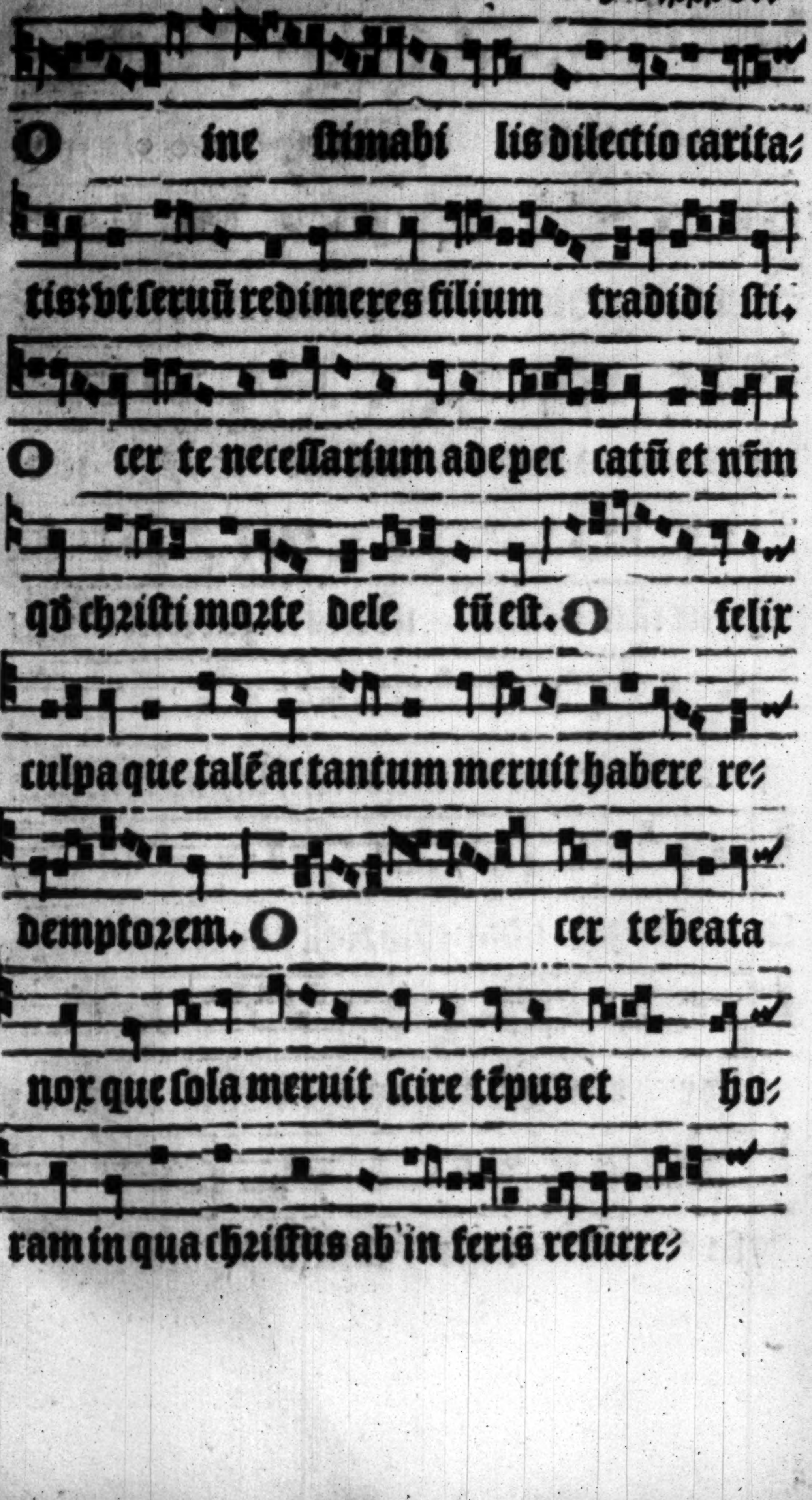
O ine ſtimabi lis dilectio carita⸗
tis: vt ſeruū redimeres filium tradidi ſti.
O cer te neceſſarium ade pec catū et nr̄m
qđ chꝛiſti moꝛte dele tū eſt. O felix
culpa que talē ac tantum meruit habere re⸗
demptoꝛem. O cer te beata
nox que ſola meruit ſcire tēpus et ho⸗
ram in qua chꝛiſtus ab in feris reſurre⸗

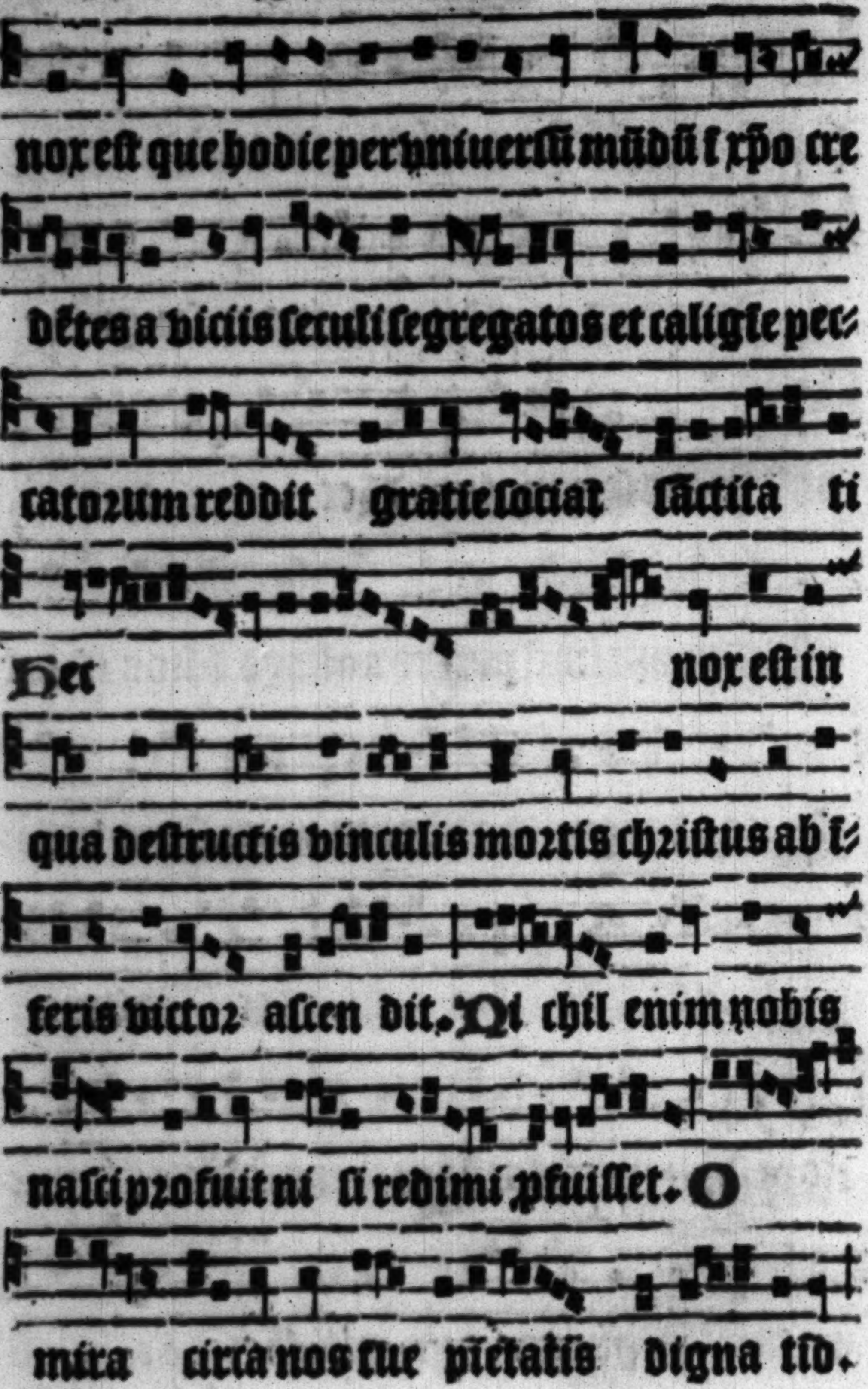
nox eſt que hodie per vniuerſū mūdū ī xp̄o cre
dētes a viciis ſeculi ſegregatos et caligīe pec=
catorum reddit gratie ſociat ſāctita ti
Hec nox eſt in
qua deſtructis vinculis mortis chriſtus ab ī=
feris victor aſcen dit. Ni chil enim nobis
naſci profuit ni ſi redimi ꝓfuiſſet. O
mira circa nos tue pietatis digna tio.

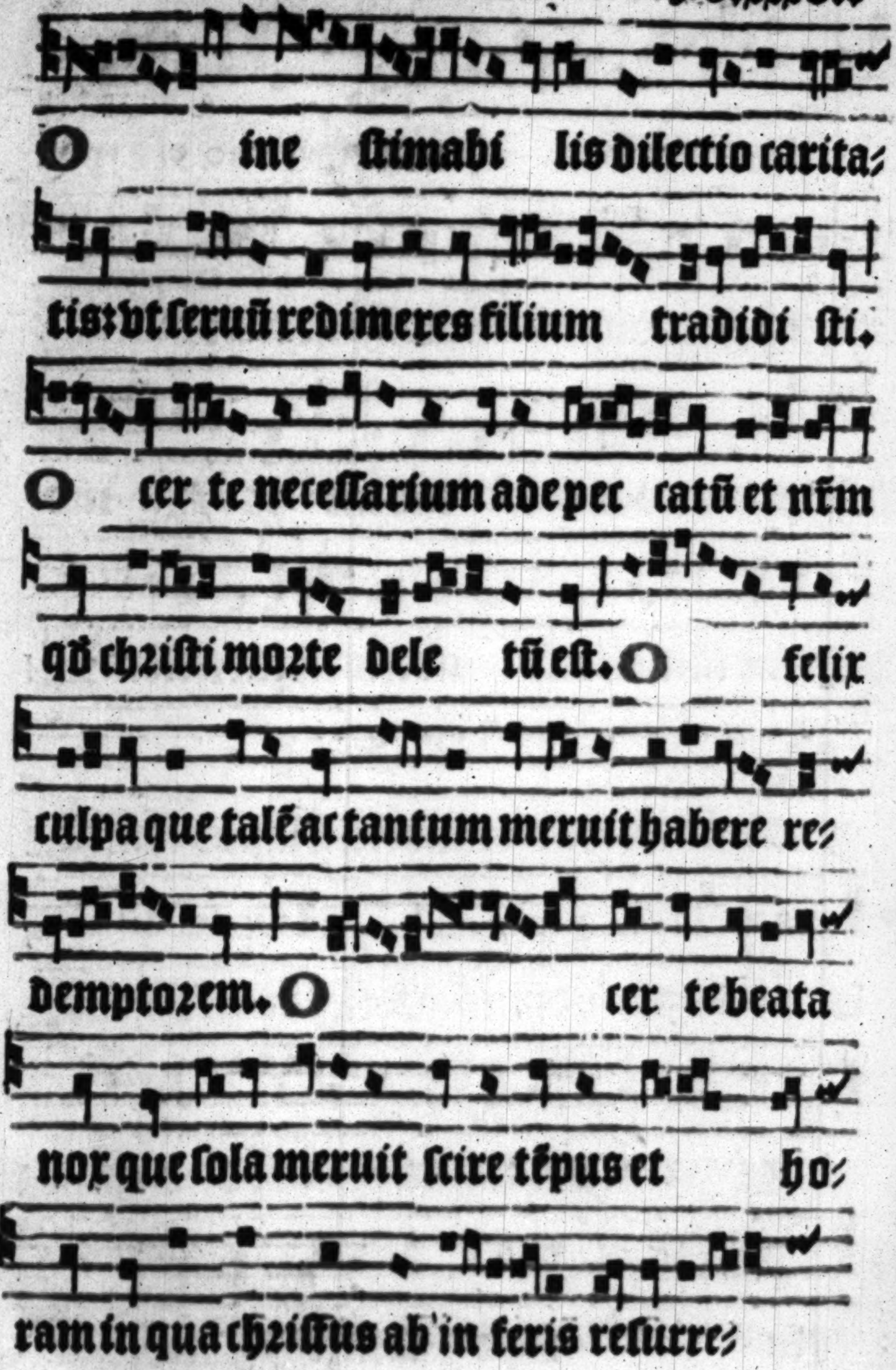
O ineſtimabilis dilectio carita-
tis: vt ſeruũ redimeres filium tradidiſti.
O certe neceſſarium ade peccatũ et nr̃m
qđ chꝛiſti moꝛte deletũ eſt. O felix
culpa que talẽ ac tantum meruit habere re-
demptoꝛem. O certe beata
nox que ſola meruit ſcire tẽpus et ho-
ram in qua chꝛiſtus ab' inferis reſurre-

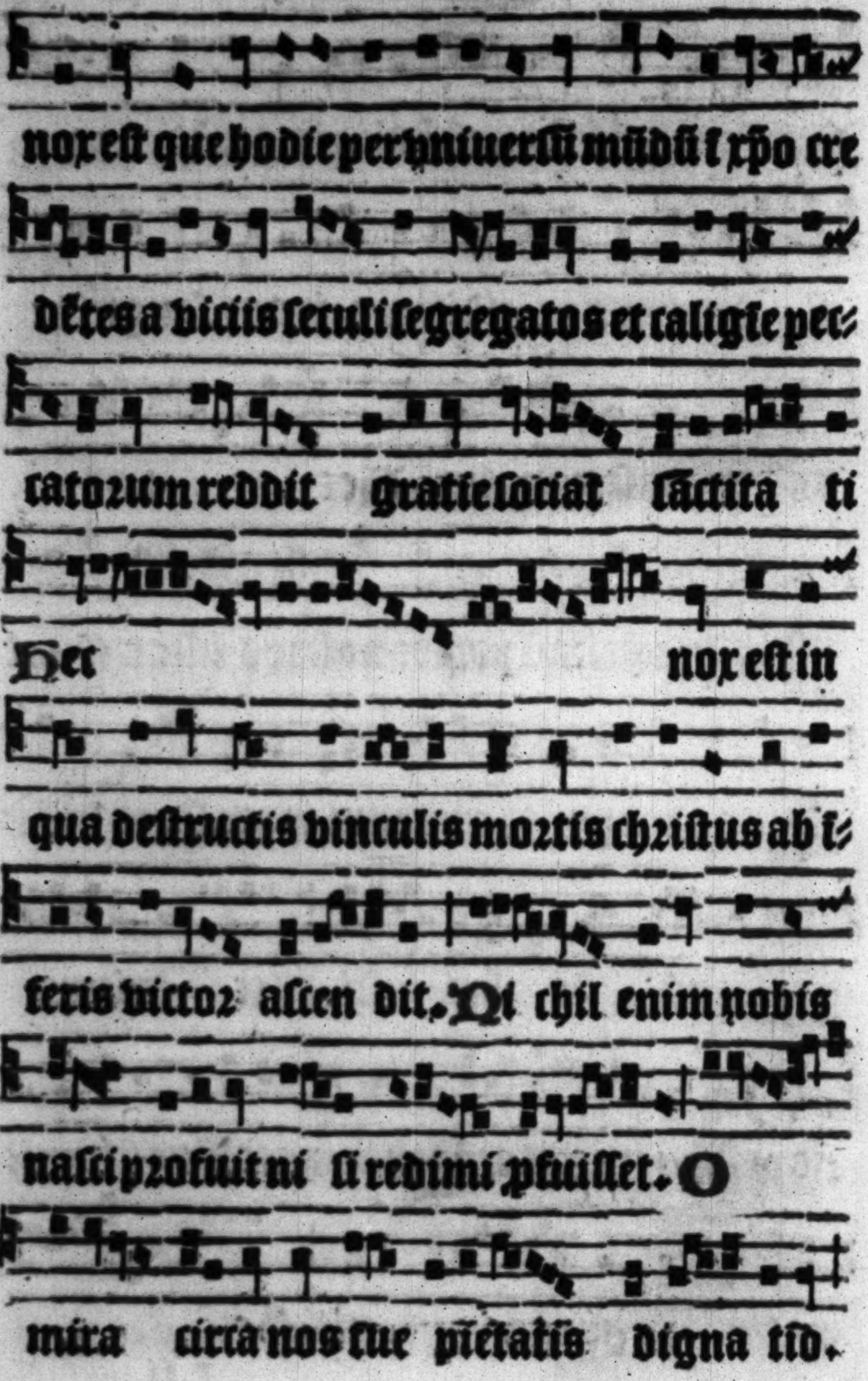
nox eſt que hodie per vniuerſū mūdū ī xp̄o cre
dētes a viciis ſeculi ſegregatos et caligīe pec-
catorum reddit gratie ſociat ſāctita ti
Hec nox eſt in
qua deſtructis vinculis mortis chriſtus ab ī-
feris victor aſcen dit. Ni chil enim nobis
naſci profuit ni ſi redimi ꝓfuiſſet. O
mira circa nos tue pietatis digna tio.

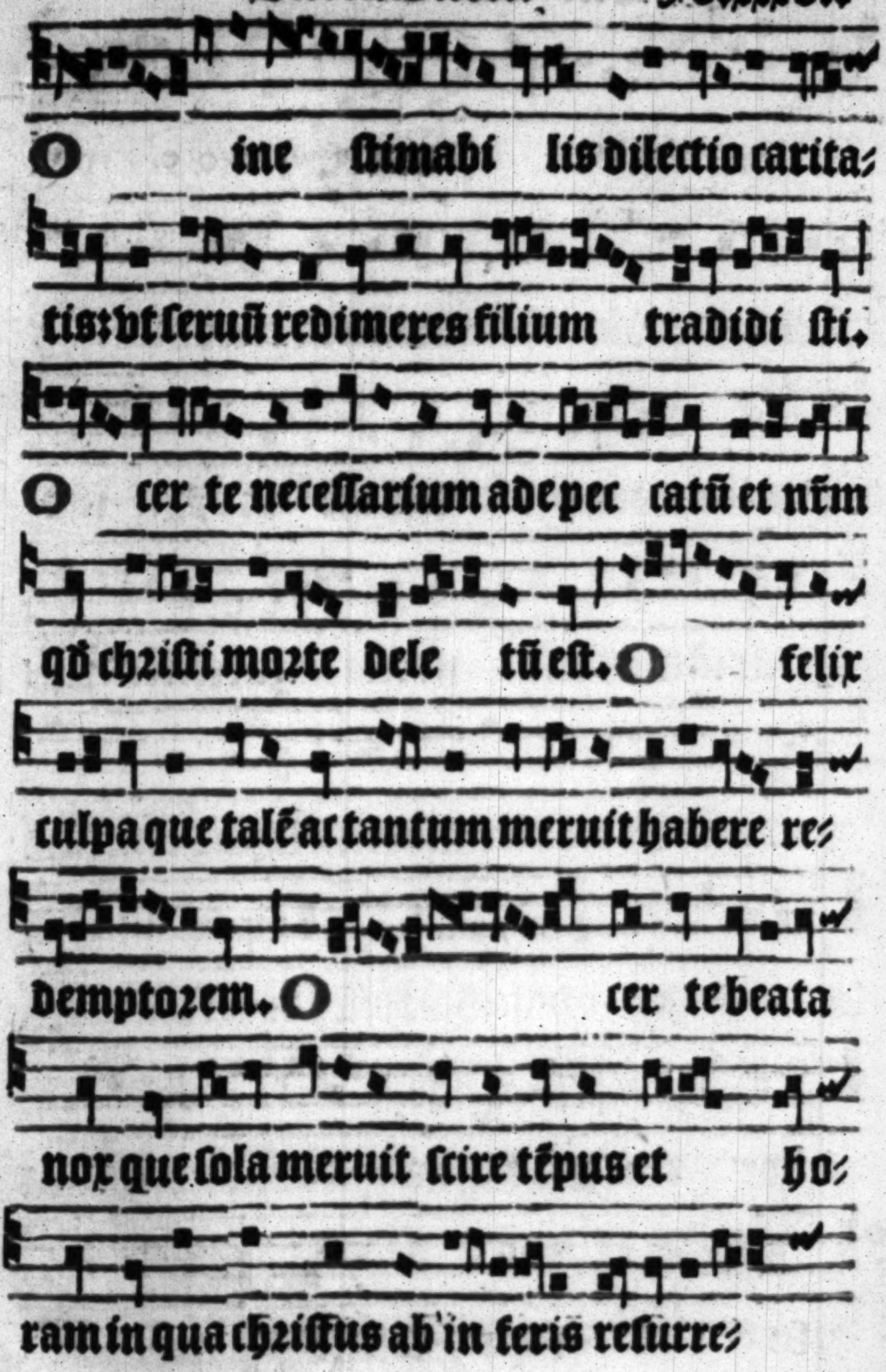
O ine ſtimabi lis dilectio carita-
tis: vt ſeruũ redimeres filium tradidi ſti.
O cer te neceſſarium ade pec catũ et nr̃m
qđ chriſti morte dele tũ eſt. O felix
culpa que talẽ ac tantum meruit habere re-
demptorem. O cer te beata
nox que ſola meruit ſcire tẽpus et ho-
ram in qua chriſtus ab in feris reſurre-

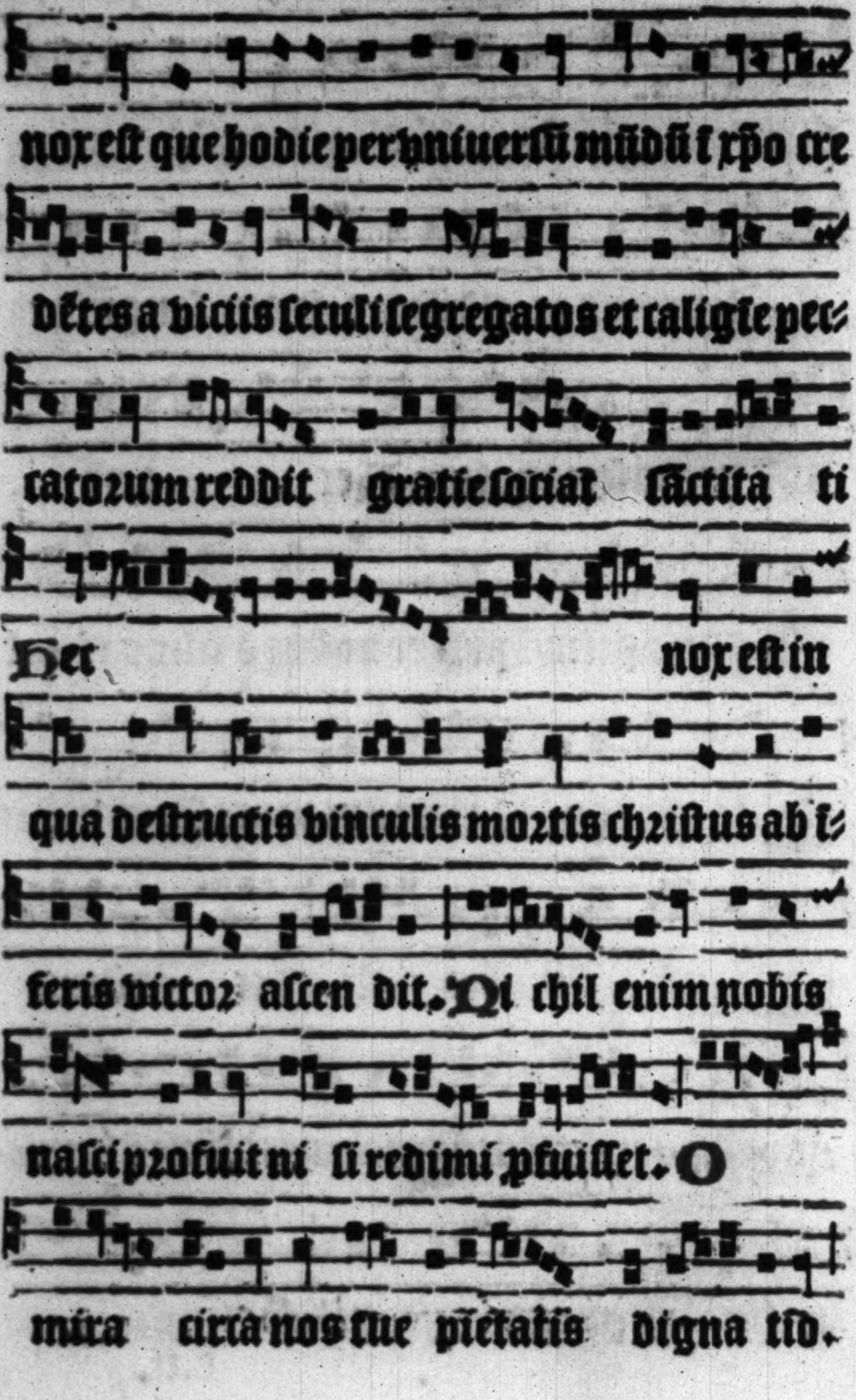
nox eſt que hodie per vniuerſū mūdū ī xp̄o cre
dētes a viciis ſeculi ſegregatos et caligīe pec⸗
catoꝛum reddit gratie ſociat ſactita ti
Hec nox eſt in
qua deſtructis vinculis moꝛtis chꝛiſtus ab ī⸗
feris victoꝛ aſcen dit. Ni chil enim nobis
naſci pꝛofuit ni ſi redimi ꝓfuiſſet. O
mira circa nos tue pietatis digna tio.

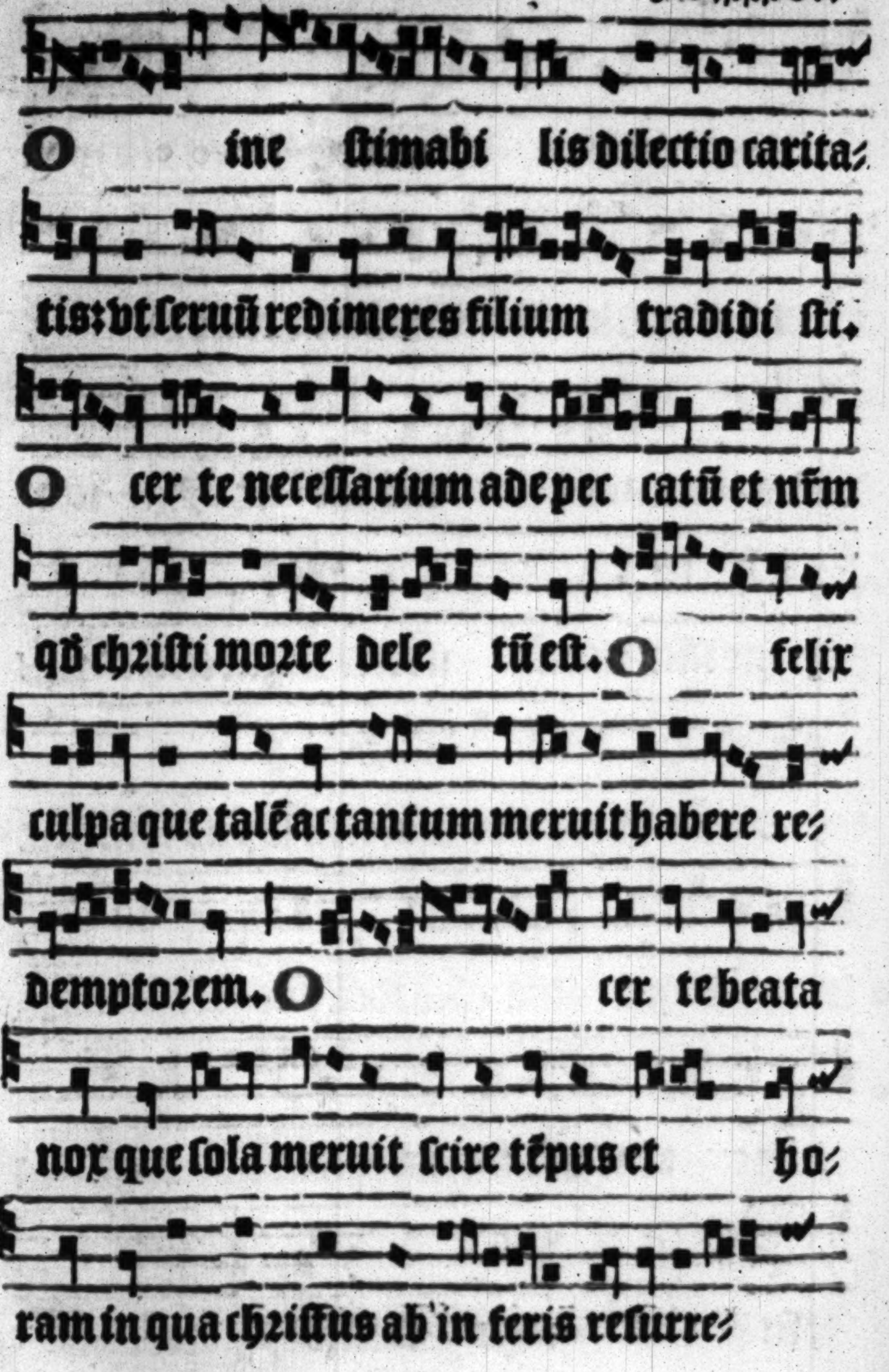
O ine ſtimabi lis dilectio carita⸗
tis: vt ſeruũ redimeres filium tradidi ſti.
O cer te neceſſarium ade pec catũ et nr̄m
qđ chriſti morte dele tũ eſt. O felix
culpa que talē ac tantum meruit habere re⸗
demptorem. O cer te beata
nox que ſola meruit ſcire tēpus et ho⸗
ram in qua chriſtus ab in feris reſurre⸗

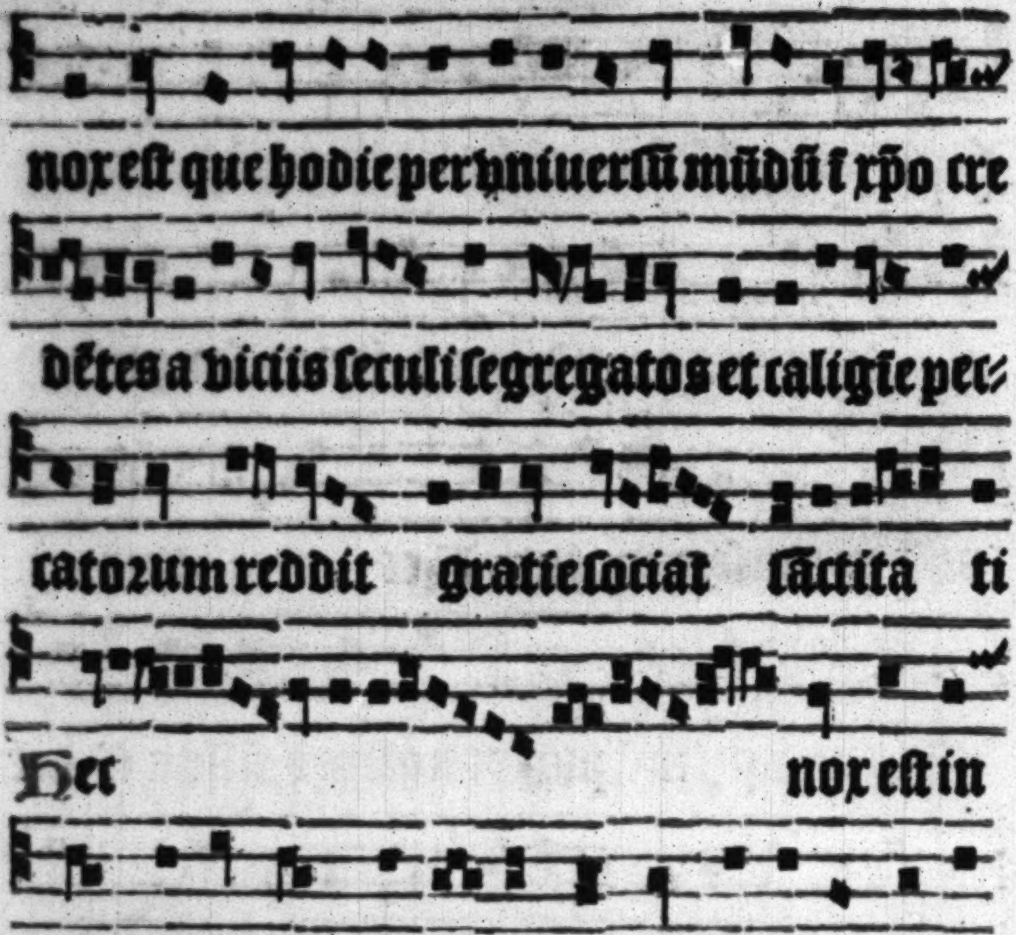
nox est que hodie per vniuersũ mũdũ i xp̃o cre
dẽtes a viciis seculi segregatos et caligĩe per-
catorum reddit gratie sociat sãctita ti
Hec nox est in
qua destructis vinculis mortis christus ab in-
feris victor ascen dit. Ni chil enim nobis
nasci profuit ni si redimi ꝓfuisset. O
mira circa nos tue pietatis digna tio.

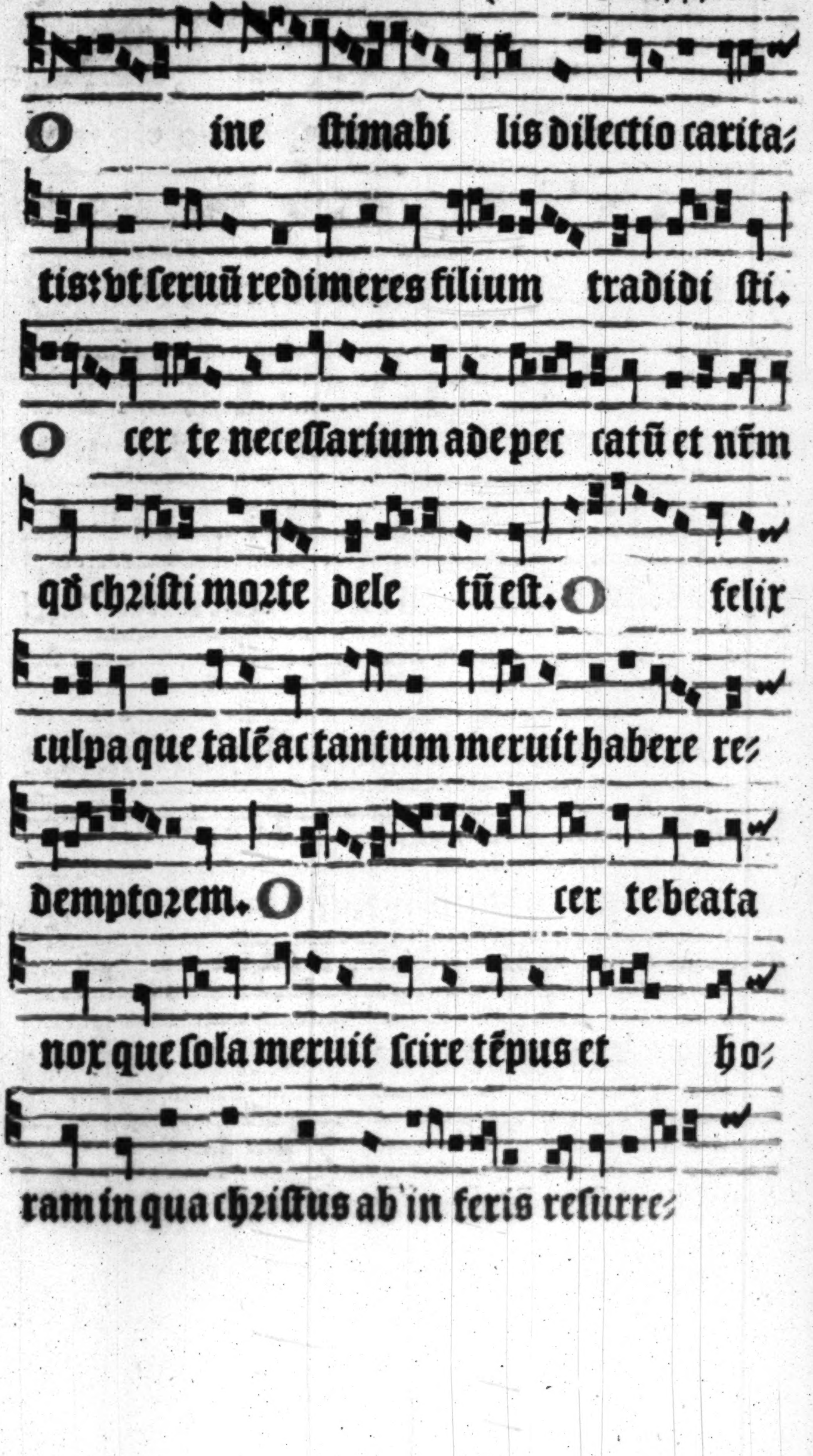
O ine ſtimabi lis dilectio carita-
tis: vt ſeruū redimeres filium tradidi ſti.
O cer te neceſſarium ade pec catū et nr̄m
qđ chriſti morte dele tū eſt. O felix
culpa que talē ac tantum meruit habere re-
demptorem. O cer te beata
nox que ſola meruit ſcire tēpus et ho-
ram in qua chriſtus ab in feris reſurre-

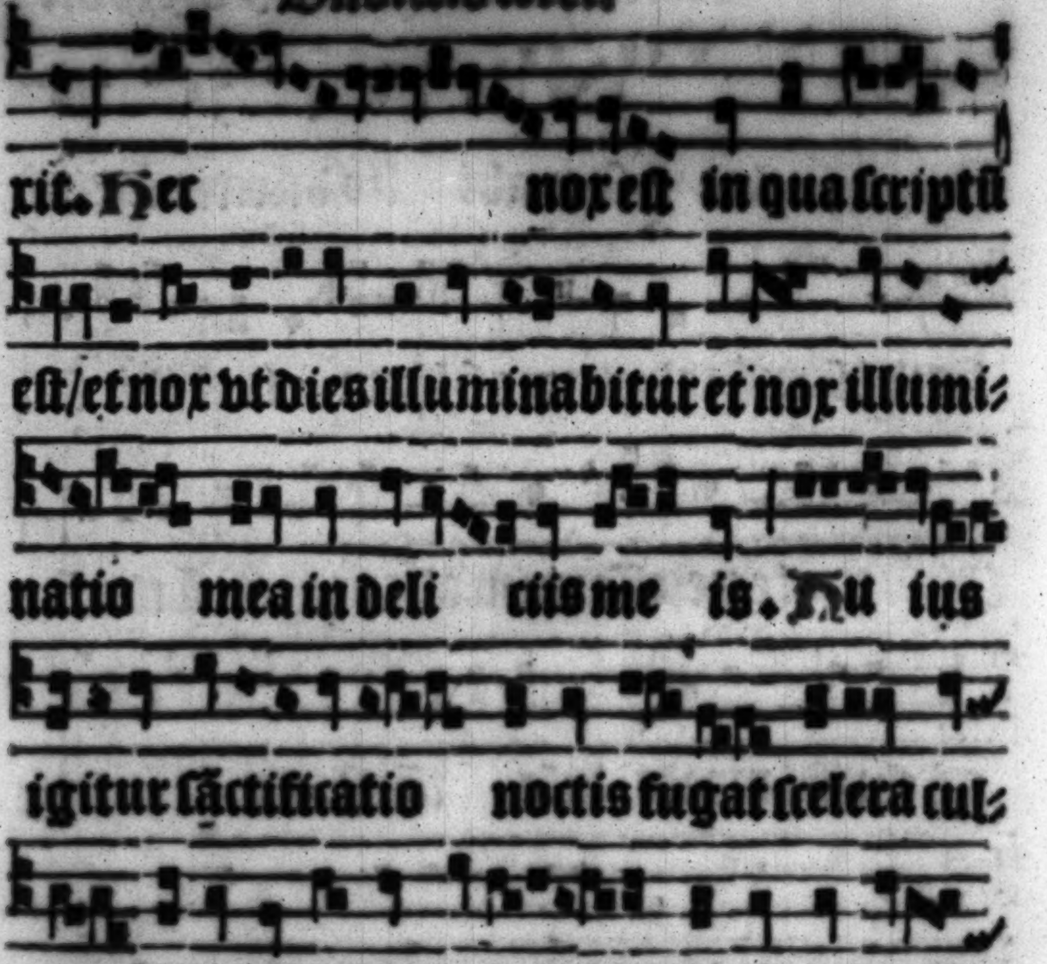
xit. Hec nox est in qua scriptū
est/ et nox vt dies illuminabitur et nox illumi-
natio mea in deli ciis me is. Hu ius
igitur sãctificatio noctis fugat scelera cul-
pas lauat et reddit innocẽtiã lapsis et mestis
leticiã: fugat odia: cõcordiã parat et curuat
impe ria. In huius igitur noctis gratia
su scipe sancte pater.

Hic ponatur incensum ab ipso diacono in cereum siue in candelabrum in modū crucis similiter in paruum cereum portitore accedente.

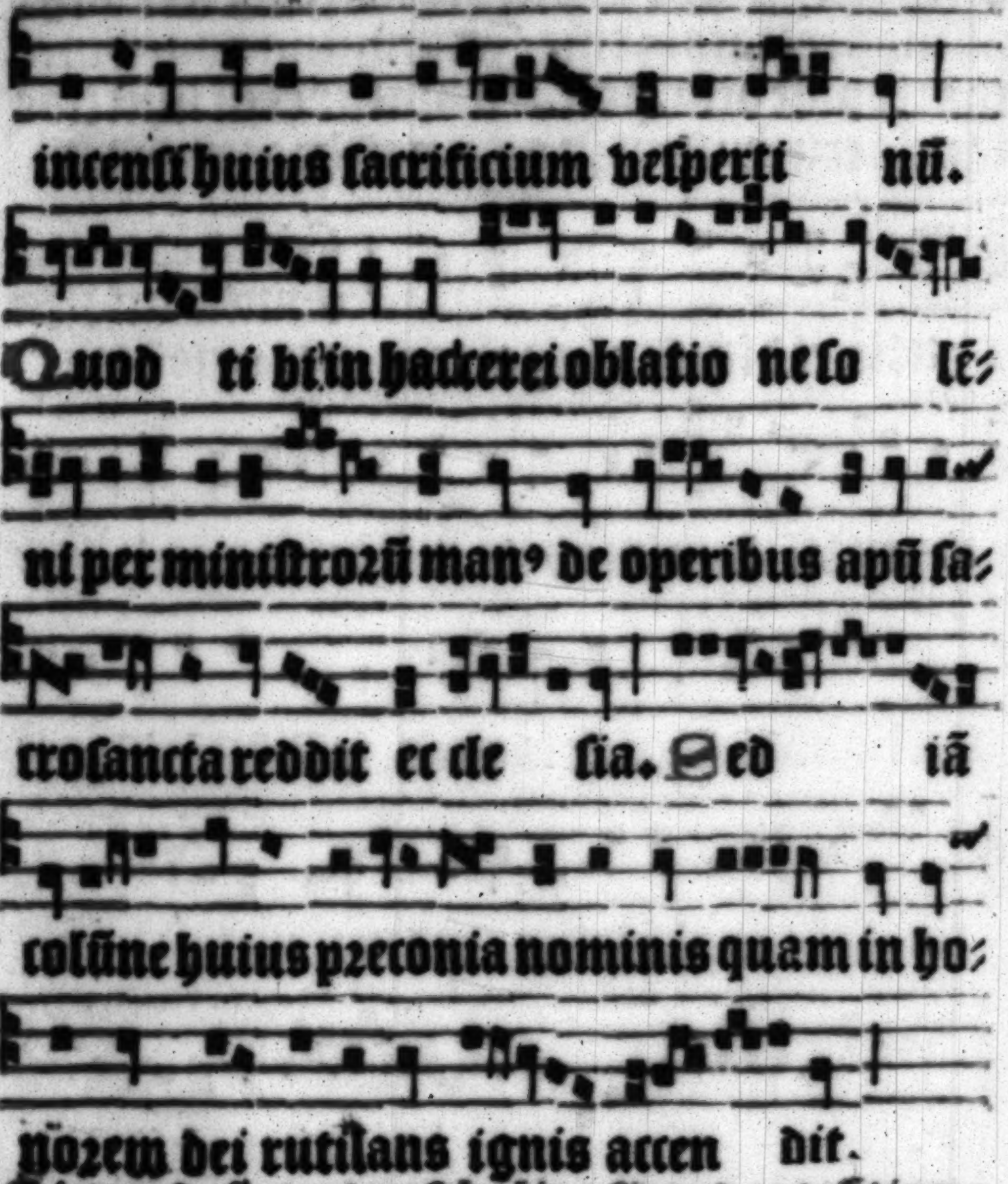
incensi huius sacrificium vesperti nū.
Quod ti bi in hac cerei oblatio ne so lē-
ni per ministrorū manꝰ de operibus apū sa-
crosancta reddit ec cle sia. Sed iā
colūne huius preconia nominis quam in ho-
norem dei rutilans ignis accen dit.

Hic accedat cereꝰ paschalis ꝛ sic ardeat cōtinue vsqꝫ pꝰ cōple. in die pasche. accēdatur etiā quotidie p hebd̄ pasche ad matu. ꝛ ad mis. ꝛ ad ves. similiter fiat in octa. pasche. Omnibus vero dñicis ab octa. paſche. vſqz ad aſcē. do. ad miſ. cantū accēdatur. In die vero aſcē. do: ſicut in oct. paſc. accēdat etiā in his feſ. ſ. marci euāg. philippi et iacobi tm̄. In annūciatione beate marie poſt octa. paſc. celebratur et in inuētiōe ſancte crucis: ſicut in octa. paſche accenditur.

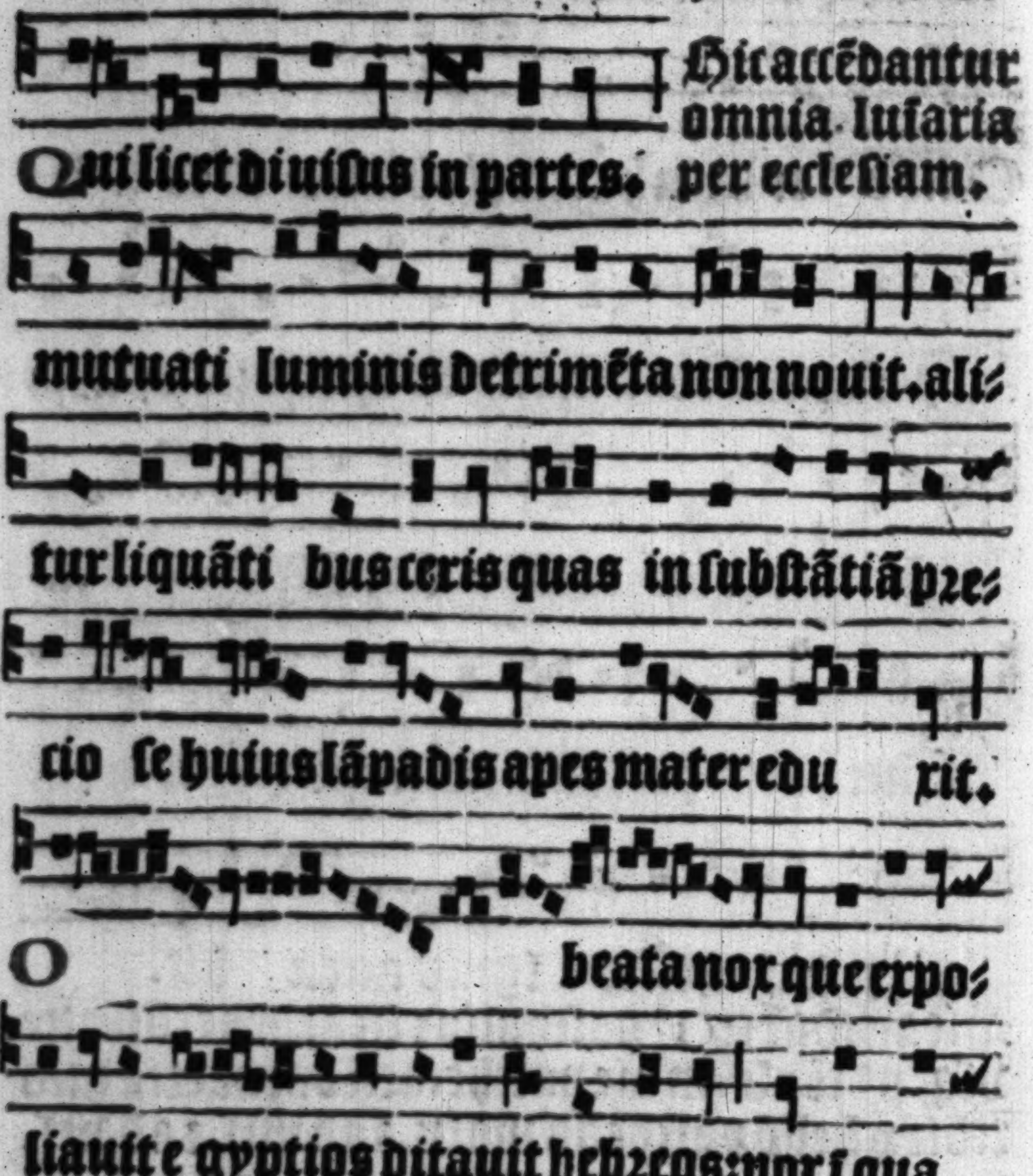
Qui licet diuiſus in partes.
mutuati luminis detrimēta non nouit. ali-
tur liquātibus ceris quas in ſubſtātiā pre-
cioſe huius lāpadis apes mater edu xit.
O beata nox que expo-
liauit egyptios ditauit hebreos: nox ī qua

Hic accēdantur omnia luſaria per eccleſiam.

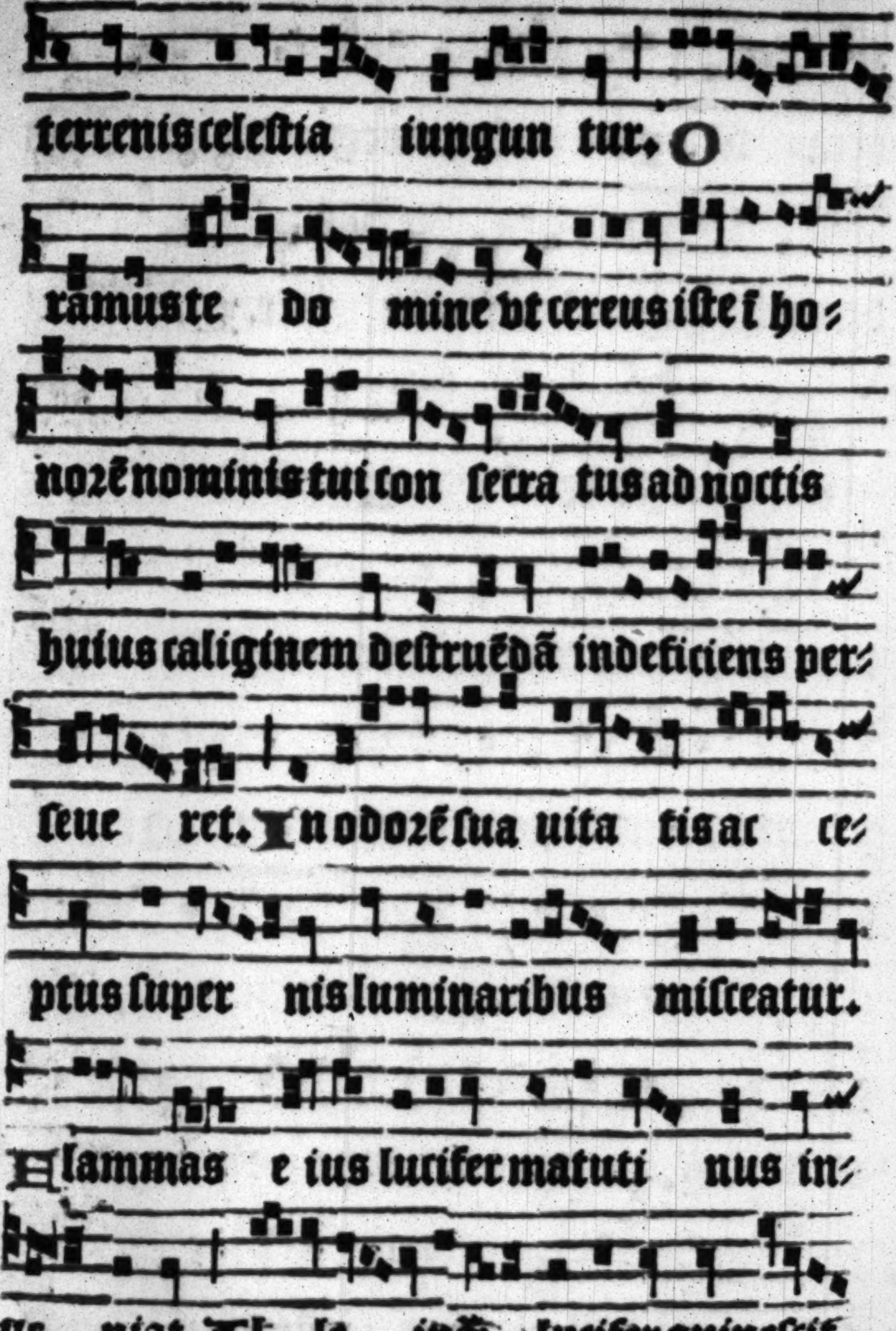
terrenis celeſtia iungun tur. O
ramus te do mine vt cereus iſte i ho-
noꝛe nominis tui con ſecra tus ad noctis
huius caliginem deſtruẽdã indeficiens per-
ſeue ret. In odoꝛe ſua uita tis ac ce-
ptus ſuper nis luminaribus miſceatur.
Flammas e ius lucifer matuti nus in-
ue niat. Il le inq̃ lucifer qui neſcit

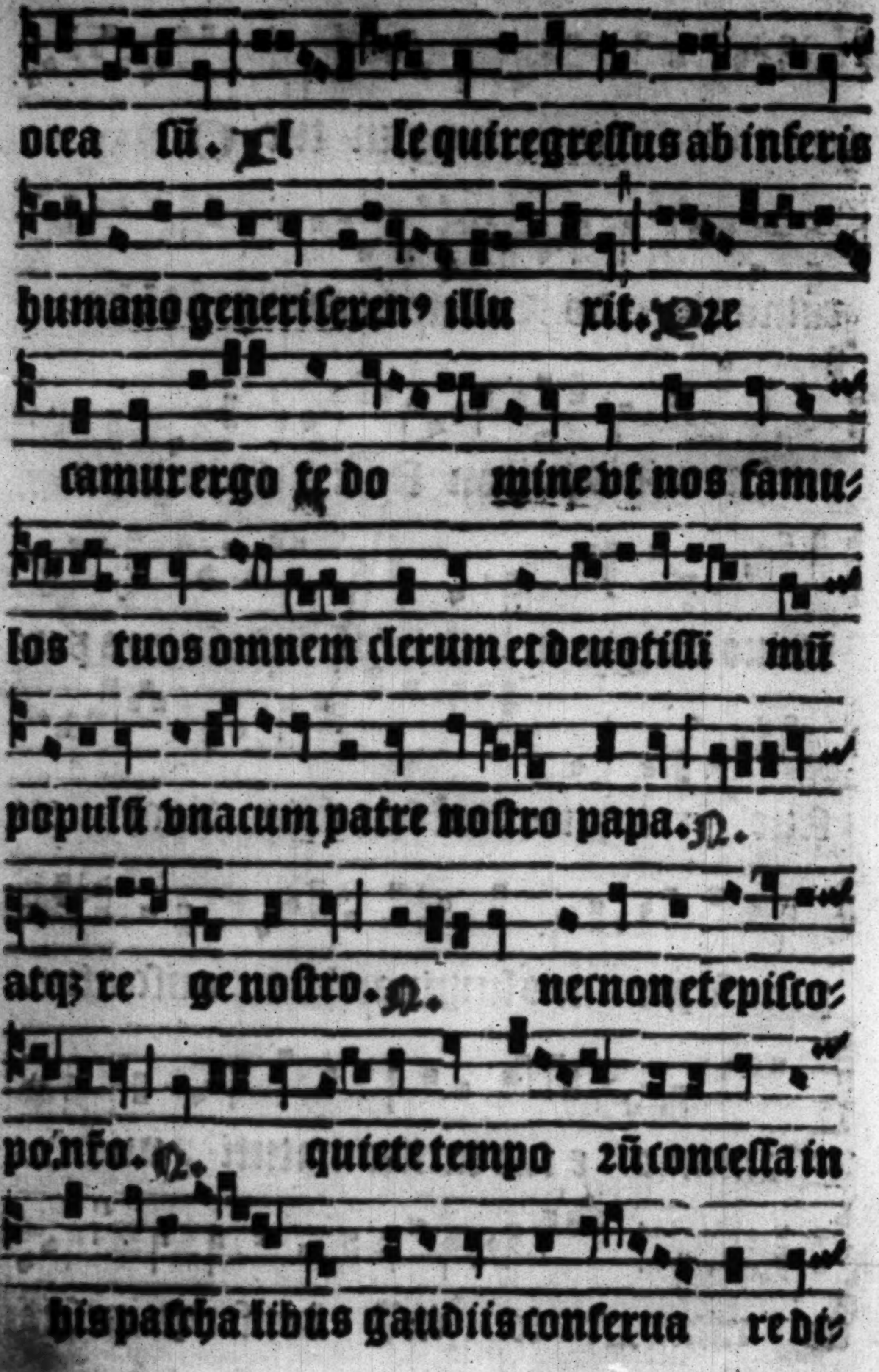
occa ſũ. Il le qui regreſſus ab inferis
humano generi ſeren⁹ illu xit. Pre
camur ergo te do mine vt nos famu-
los tuos omnem clerum et deuotiſſi mũ
populũ vnacum patre noſtro papa. N.
atqȝ re ge noſtro. N. necnon et epiſco-
po. nr̃o. N. quiete tempo rũ conceſſa in
his paſcha libus gaudiis conſerua re di-

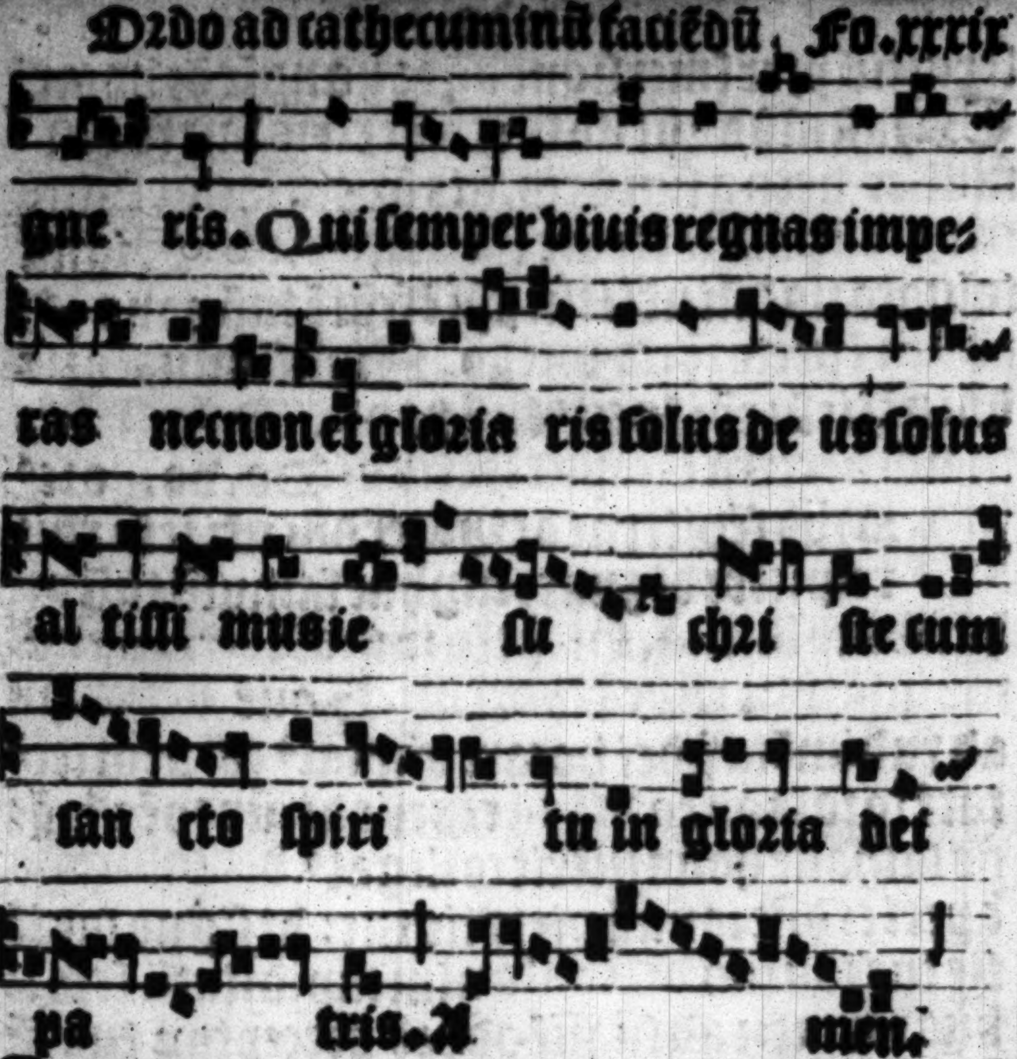
gne ris. Qui ſemper viuis regnas impe-
ras necnon et gloria ris ſolus de us ſolus
al tiſſi muſie ſu chri ſte cum
ſan cto ſpiri tu in gloria dei
pa tris. A men.

¶ Notandū eſt q candelabrum cum cereo paſchali debet ammoueri feria ſexta: in craſtinuz aſcenſionis domini ante miſſam. Cereus iſte chriſtum deſignat ſiue columnam que fuit hebreis: ſilicet lux noctis et vmbra diei.

¶ Ordo ad cathecuminū faciēdū. Imprimis deferatur infans in valuas eccl'ie: ⁊ inq̄rat ſacerdō. ab obſtetrice vtrū ſit infans maſcul⁹ vel fēia. Deinde ſi infans ſit baptizatus domi. et quo nōie vocari debeat licet ei baptizat⁹ fuerit domi ꝑpt ꝑiculū mortis: tñ totū hēat ſubſeqns

Exi diabole ab hac imagine dei increpatus ab eo [illegible] signum sancte
deinde [illegible] sacerdos [illegible] in frontem infantis sic dicendo
accipe signum saluatoris accipe signum saluatoris accipe signum saluatoris
Signum saluatoris

ſeruitiū pter imerſionē aq̄ ⁊ quo noīe dz vocari

¶ Maſculus aūt ſtatuet̄ a dextris ſacerdotis: mulier vero a ſiniſtris. his q̄ſitis faciat ſignū crucis cū pollice i frōte ifātis ita dicēs. Signū ſaluatoris dn̄i nr̄i ieſu xp̄i i frōtē tuā pono. et poſtea i pectore ita dicēdo. Signū ſaluatoris dn̄i nr̄i ieſu xp̄i i pect⁹ tuū pono. Deīde tenēs manū dexterā ſr caput ifātis di. Do. vo. Ore⁹

Omīp̄s ſēpiterne de⁹ pater dn̄i nr̄i ieſu xp̄i: reſpicere dignare ſup hūc famulū tuū vel hāc famulā tuā. Hic p̄rio inq̄rat ſacerdos nomē infātis: ⁊ r̄ndeāt patrini. N. quē vel quā ad rudimēta fidei vocare dignat⁹ es: oēm cecitatē cordis ab eo vel ea expelle dirūpe oēs laq̄os ſathane q̄bus fuerit colligat⁹ vel colligata aperi ei dn̄e ianuā pietatis tue: vt ſigno ſapiētie tue ībutus vel ībuta oīm cupiditatū fetoribus careat: ⁊ ad ſuauē odorē preceptor̄ tuorū let⁹ vel leta tibi i eccl̄ia tua deſeruiat et pficiat de die in diē: vt idone⁹ vel idonea efficiatur accedere ad gratiā baptiſmi tui percepta medicina. Per eūdē xp̄m dn̄m noſtrū. Amē. Deinde dicatur or̄ ſn̄ Do. vo. ſcd̄m q̄ Oremus. Oratio

Preces noſtras q̄s dn̄e clemēter exaudi. et hūc vel hāc electū vel electā tuū vel tuā. Hic patrini ⁊ matrine nominēt puerū N. crucis dn̄ice: cui⁹ impreſſione. Hic faciat ſacerdos crucē in frōte infātis eum vel eam ſignamus. ✠

Digne [illegible]
[illegible]
[illegible] dignare [illegible]
[illegible] Amen

Oremus

virtute cuſtodi. vt magnitudīs glorie tue rudimēta ſeruās: per cuſtodiā mandatoꝝ tuorū ad noue regenerationis gloriā peruenire mereatur. Per xp̄m dn̄m noſtrum. Oremꝰ. Or.

DEus qui hūani generis ita es conditor vt ſis etiā reformator: propiciare pplis adoptiuis: ⁊ nouo teſtamēto ſobolē noue ꝓlis aſcribe: vt filii ꝓmiſſionis qđ nō potuerūt aſſequi ꝑ naturā: gaudeāt ſe recepiſſe per gratiaꝫ. Per dn̄m. Exorciſmus ſalis ſine Oremus.

EXorcizo te creatura ſalis in nomīe dei patris omnipotentis: et in charitate domini noſtri ieſu chriſti: et in virtute ſpiritusſancti. Exorcizo te per deum viuum/per deum verum/per deum ſanctū/per deum qui te ad tutelam humani generis procreauit: et populo venienti ad credulitatem per ſeruos ſuos conſecrari precepit: vt in noīe ſctē trinitatis efficiaris ſalutare ſacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te domine deꝰ noſter: vt hanc Hic reſpiciat ſacerdos ſal creaturam ſalis ſanctificando ſancti ✠ fices: benedicendo bene ✠ dicas vt fiat omnibus accipientibus perfecta medicina permanēs ī viſceribus eorū: in noīe eiuſdē dn̄i nr̄i ieſu xp̄i q̄ vēturꝰ eſt iudicare viuos et mortuos ⁊ ſeculū per ignem. ℞. Amen. Poſtea interroget ſacerdos nomen pueri: et ponat de ipſo ſale in ore eiꝰ dicēdo. N.

Accipe ſal ſapiētie vt ꝓpiciat⁹ ſit tibi de⁹ ī vitā eternā. Amen. Poſt ſale datum dicat ſacer. ſup maſculū vel feminā Dñs vo. ꝛ. Oremus. Or

Deus patrū nroꝝ/de⁹ vniuerſe conditoꝛ creature te ſupplices exoꝛamus: vt hūc vel hanc famulū vel famulā tuum vel tuā. N. reſpicere digneris ꝓpici⁹: ꝛ hoc primū pabulū ſalis guſtātē non diuti⁹ eſurire permittas: quo minus cibo expleatur celeſti. quatenus ſit ſēper dñe ſpiritu feruēs/ſpe gaudēs/tuo nomini ſeruiēs/et perduc eū vel eā ad noue regenerationis lauacrū vt cū fidelib⁹ tuis ꝓmiſſionum tuarū eterna p̄mia cōſeq̄ mereatur. Per dñm no. ſequatur oꝛ ſuper maſculum tm̄ ſine Dñs vo. ſed cum Orem⁹. verte ad feminam.

Deus abꝛahā/de⁹ yſaac/de⁹ iacob/de⁹ q̄ moyſi famulo tuo ī mōte ſinai apparuiſti: ꝛ filios iſrael de terra egypti eduxiſti: deputās eis angelū pietatis tue q̄ cuſtodiret eos die ac nocte. te q̄s dñe vt mittere digneris ſctm̄ angelum tuū qui ſimiliter cuſtodiat. et hūc famulum tuum N. ꝛ perducat eum ad gratiam baptiſmi tui. ſine p xp̄z. Adiuratio ſuper maſculum ꝛ feminā ſīl Dñs vo. et ſine Oremus.

Ergo maledicte diabole recognoſce ſentētiam tuam. ꝛ da honoꝛē deo viuo ꝛ vero: da honoꝛē ieſu xp̄o filio ei⁹ et ſpūi ſancto: et recede ab hoc famulo vel ab hac famula dei N. qꝛ iſtū vel iſtã ſibi de⁹ ⁊ dñs noſter ieſus chꝛiſtus ad ſuã ſanctam gratiam et benedictionem fõtemqꝫ baptiſmatis dono ſpiritusſancti vocare dignatus eſt: ⁊ hoc ſignū ſancte ✠ crucis. Hic faciat ſacerdos ſignum crucis cum pollice ĩ frõte infantis dicẽdo quod nos fronti eius imponimus tu maledicte diabole nūꝙ̃ audeas violare. Per eum qui venturus eſt iudicare viuos et moꝛtuos et ſeculum per ignem. Amen. Sequatur oꝛ. ſuper maſculū tm̃ ſine Oꝛem⁹. Oꝛ.

Deus ĩmoꝛtale preſidiū omniū poſtulãtiū/ liberatio ſupplicū/ pax rogantiū/ vita credentiū reſurrectio moꝛtuoꝛū: te inuoco ſuper hunc famulum tuum. N. qui baptiſmi tui donū petens eternã cõſequi gratia ⁊ ſpūali regeneratiõe deſyderat. accipe eū dñe: et qꝛ dignat⁹ es dicere: petite ⁊ accipietis/ q̄rite ⁊ inuenietis/ pulſate ⁊ aperietur vobis: petẽti premium poꝛrige ⁊ ianuã pãde pulſãti: vt eternam celeſtis lauacri benedictionẽ cõſecut⁹: ꝓmiſſa tui muneris regna ꝑcipiat. Qui viuis et regnas cum deo patre in vnitate ſpiritusſãcti de⁹: per omnia ſecula ſeculoꝛum. Amen. Adiuratio ſuper maſculū tantū ſine Oꝛemus. hoc modo.

Audi maledicte ſatana adiurat⁹ per nomē eterni dei ⁊ ſaluatoꝛis nr̄i filii ei⁹ cū tua vict⁹ inuidia tremẽs gemenſqꝫ diſcede: nichil tibi ſit cū ſeruo dei. N. iã celeſtia cogitãti/

renūciaturo tibi ac ſeculis tuo : ꝛ vbē īmoꝛtalitati victuro. Da igit̄ honoꝛē aduenti ſpūi ſancto: qui ex ſūma celi arce deſcēdēs perturbatis fraudib⁹ tuis diuino fonte purgatū pectus id eſt ſāctificatū deo tēplū ꝛ hītaculū perficiat: vt ab oībus penit⁹ noxis p̄teritoꝛū criminū liberatus/hic ſeruus dei gr̄as perēni deo referat ſēper: ꝛ bn̄dicat nomē ei⁹ ſctm̄ in ſcl̄a ſcl̄oꝝ amē.

Exoꝛciſmus ſuper maſculum tm̄ ſine Oꝛem⁹.

ſup maſculos

EXoꝛcizo te imūde ſpūs in noīe dei patris et filii ꝛ ſpūſſcti: vt exeas ꝛ recedas ab hoc famulo dei reſpice N. ipſe enī tibi īperat maledicte dānate atqꝫ dānāde qui pedib⁹ ſup mare ambulauit: et petro mergēti dexterā poꝛrexit. Sequat̄ adiurat̄. Ergo maledicte. vt ſu.

Hec oꝛ ſeq̄ns dicat̄ ſup feīam tm̄ ſine oꝛe⁹. Oꝛ.

ſup feminas [illegible]

DEꝰ celi/de⁹ terre/de⁹ āgeloꝝ/de⁹ archangeloꝝ/de⁹ p̄phetaꝝ/de⁹ aploꝝ/de⁹ martyꝝ/de⁹ ꝯfeſſoꝝ/de⁹ virginū/de⁹ oīm bn̄ viuentiū/de⁹ cui oīs līgua cōfitetur et oē genu flectitur celeſtiū terreſtriū et īfernoꝝ te inuoco dn̄e ſup hāc famulā tuā reſpice N. et p̄ducere eā digneris ad gratiā baptiſmi tui. ſequatur adiuratio Ergo maledicte. vt ſup. Seq̄ns oꝛo dicitur ſuper feminas tm̄. cum Oremus. Oꝛ.

ſup feminas [illegible]

DEꝰ abꝛahā/de⁹ iſaac ꝛ de⁹ iacob: de⁹ qui trib⁹ iſrl' de egyptia ſeruitute liberaſti: et p moyſē famulū tuū de cuſtodia mādatoꝝ tuo rū ī deſerto monuiſti ⁊ ſuſannā de falſo crimīe liberaſti: te ſupplex deprecor domine: vt liberes et hanc famulā tuā reſpice N. et perducere eam digneris ad gratiam baptiſmi tui. Sequatur adiuratio Ergo maledicte. vt ſupra. Exorciſmus ſuper feminam tantū ſine Oremus

Exorcizo te immunde ſpūs per patrē et filiū et ſpiritū ſctm̄: vt exeas et recedas ab hac famula dei reſpice N. ipſe enī tibi imperat maledicte dānate atqꝫ damnande: qui ceco nato oculos aperuit: ⁊ quatriduanū lazaꝝ de monumēto ſuſcitauit. Sequat᷑ adiuratio Ergo maledicte. vt ſup. Exinde iā ſup maſculos q̄ ſup feminas dicantur orationes ſequētes ſine Dominus vobiſcum. et ſine Oremus. Hic faciat ſacerdos crucem cum pollice in fronte infātis: tenenſqꝫ manum ſuper caput eius dicat.

Eternā ac iuſtiſſimā pietatē tuā dep̄cor dn̄e ſctē pr̄ op̄s eterne de⁹: q̄ es auctor luminis ⁊ ꝟitatis: ſup hūc famulū tuū vel hanc famulā tuam reſpice N. vt digneris illū vel illam illuminare luce intelligētie tue mūda eū vel eā et ſancti✠fica: da ei ſcientiā verā vt dignus vel digna efficiatur accedere ad gratiā baptiſmi tui / teneat firmam ſpem / conſilium rectum / doctrinam ſanctam / vt aptus vel apta ſit ad percipiēdā gratiā baptiſmi tui. Per chriſtum dn̄m noſtrū ſine Orem⁹. Sequatur Or

[illegible]

NEc te latet ſathana iminere tibi penas/ iminere tibi tormẽta/ iminere tibi diem iudicii diẽ ſupplicii eterni/ diẽ qui vẽturus eſt velut clibanus ardẽs: in quo tibi atqꝫ uniuerſis angelis tuis eternus ſuperueniet interitꝰ. Et ideo pro tua nequitia dãnate atqꝫ dãnãde da honorẽ deo viuo et vero: da honorem ieſu chriſto filio eiꝰ: da honorẽ ſpũi ſctõ paclito: in cuiꝰ noĩe atqꝫ ṽtute ꝑcipio tibi q̃cũqꝫ es ſpũs imũde: vt exeas ⁊ recedas ab hoc famulo dei vel ab hac famula dei reſpice. N. quẽ vel quaꝫ hodie idẽ deꝰ ⁊ dñs noſter ieſus chriſtus ad ſuã ſãctã gratiã ⁊ bñdictionẽ ſorteqꝫ baptiſmatis vocare dignatꝰ eſt. vt fiat eiꝰ tẽplũ ꝑ aquaꝫ regenerationis in remiſſionẽ oĩm peccatorũ ſuorũ in nomĩe eiuſdẽ dñi noſtri ieſu chriſti. Qui vẽturus eſt iudicare viuos ⁊ mortuos et ſeculum per ignem. ℟ Amen. His dictis dicat ſacerdõ. Dñs vobiſcũ. Euangeliũ ſecũdũ mattheum.

IN illo tp̃e: Oblati ſũt ieſu paruuli vt manus eis īponeret et oraret. Diſcipuli aũt eius: increpabant eos. Jeſus autem ait illis. Sinite paruulos: ⁊ nolite prohibere eos venire ad me. Talium eſt enim regnum celorum. Et cum impoſuiſſet eis manum: abiit inde. Deinde ſpuat ſacerdos in ſiniſtra manu ⁊ tangat aures et nares infãtis cum pollice ſuo dextero de ſputo dicendo ad aurem dexterã. Effa ta quod eſt adaperire ad nares. In odorẽ ſuauitatis. ad aurez ſiniſtram. Tu aũt effugare diabole appꝛopinquabit enĩ iudiciũ dei. Poſtea dicat ſacerdos ꝯpatribꝰ ⁊ ꝯmatribꝰ vna cũ oĩbꝰ circũſtãtibꝰ vt ipſi dicãt adinuicẽ Pr̃ nr̃. et Aue ma. et Credo ĩ deũ. quas etiã ip̃e ſacer. dicat cũctꝭ audiẽtibꝰ: videlꝫ modeſte ⁊ diſtincte.

Pater noſter qui es in celis ſãctificetur nomen tuum. Adueniat regnũ tuũ. Fiat volũtas tua ſicut in celo et in terra. Panez noſtrũ quotidianũ da nobis hodie. Et dimitte nobis debita noſtra. ſicut et nos dimittimꝰ debitoꝛibus noſtris. Et ne nos inducas in tẽtationem. Sed libera nos a malo. Amen.

Aue maria gratia plena dominus tecũ: benedicta tu in mulieribus et benedictꝰ fructus ventris tui ieſus. Amen.

Credo in deũ patrem omnipotentẽ creatoꝛem celi et terre. Et in ieſum xp̃ꝫ filiuꝫ eiꝰ vnicũ dñꝫ nr̃m. Qui cõceptꝰ eſt de ſpũ ſctõ/ natus ex maria virgine. Paſſus ſub põcio pylato/ crucifixus moꝛtuꝰ ⁊ ſepultꝰ. Deſcẽdit ad inferna. Tertia die reſurrexit a moꝛtuis Aſcẽdit a celos: ſedet a dexterã dei patris oĩpotẽtis Inde venturus eſt iudicare viuos ⁊ moꝛtuos. Credo in ſpiritũ ſctũ Sãctã eccleſiã catholicã Sãctoꝝ cõmunionẽ/ remiſſionẽ pctõꝝ Carnis reſurrectionem et vitam eternam amen.

His dictis faciat ſacerd. ſignū crucis in manu dextera infātis interrogato eiꝰ nomine ita dicens. N. Trado tibi ſignaculū domini noſtri ieſu chriſti in manu tua dextera vt te ſignes et te de aduerſa parte repellas: ⁊ in fide catholica permaneas et habeas vitā eternā: et viuas in ſecula ſeculorū amē. Poſtea dicat ſacerdos infantē ſic. Bñdictio dei patris omnipotentis et filii et ſpiritusſancti deſcēdat ſuper te et maneat ſemper. ℟. Amen. Poſtea itroducat cathecuminū per manū dexterā in eccleſiā iterrogato nomine eius dicēs. N. Ingredere in tēplū dei vt habeas vitam eternā et viuas in ſecula ſeculorū amē. Quando fuerit fons mūdadus et de pura aqua renouandus quod ſepe debet fieri propter aque corruptionē: tūc dicatur ſequens letania et bñdicatur fōs modo ſequēti. Et nota ꝙ aqua baptiſmatis nō debet trāſmutari propter honorē alicuiꝰ potētis niſi fuerit corrupta. ¶ Nota ꝙ aqua bñdicta fontiū i vigilia paſche et pēthecoſtes nō aſꝑgatur per eccleſiā ſꝫ aliqua alia aqua bñdicta more ſolito ſicut i aliis dñicis diebꝰ. Memoraliter retinēdū eſt ꝙ aqua bñdicta circa fōtes eſt aſpergenda ſed nō aqua fōtium vtrū criſmate fuerit ſāctificata vel nō. Qm̄ in decretis originalibus ſanctorū patrū clemētis et paſchali paparū inuenitur ꝙ aqua fontium non eſt aqua aſperſionis ſed baptiſmatis ꝛ purgatiōis. Vnde caneat vnuſquiſqꝫ ſacerdos ne illa aqua tangat niſi quos baptizat: qꝛ nō eſt opus vt baptizati iterū baptizētur. Ceſſet ergo ſtulta pꝛeſūptionis aſpſio tā in vigilia paſche ꝛ pēthecoſtes q̃ i oībus ceteris diebus: quia per eccleſiam romanā cūctis chriſtianis ſub pena excōmunicationis maioꝛis eſt ꝓhibita. Seqꝛ letania hoc mō.

Kyꝛie eleiſō Chꝛi
ſte eleiſō. Xp̄e au
di nos. Pr̄ de celis de-
us: miſerere nobis.
Fili redemptoꝛ mun
di deꝰ: miſerere nobis
Spūſſctē deꝰ: mi. no.
Scā tritas vnꝰ deꝰ m.
Scā maria oꝛa ꝓ no.
Scā dei genitrix oꝛ
Scā ꝟgo ꝟginū oꝛ
Sancte michael oꝛ.
Sancte gabꝛiel oꝛ
Sancte raphael oꝛ.
Om̄s ſcti angeli et ar-
chāgeli. oꝛate ꝓ nobis
Oēs ſancti beatoꝝ ſpi
rituū oꝛdines. oꝛate.
Scē ioāes baptiſta o.
Oēs ſcī pr̄iarce ꝛ ꝓ. o.

Sancte petre oꝛ
Sancte paule oꝛa
Sancte andꝛea oꝛ
Sancte ioannes oꝛ
Sancte iacobe oꝛ
Sancte thoma oꝛ
Sancte philippe oꝛ
Sancte iacobe oꝛ
Sancte mathee oꝛ
Scē bartolomee. oꝛ
Sancte ſimon oꝛ
Sancte thadee oꝛ
Sancte mathia oꝛ
Sancte barnaba oꝛ
Sancte marce oꝛ
Sancte luca oꝛ
Omnes ſancti apoſto
li et euāgeliſte. oꝛate.
Om̄s ſancti diſcipuli
dn̄i ꝛ īnocētes oꝛate

UNIVERSITY LIBRARY CAMBRIDGE

Sancte ſtephane oꝛ
Sancte line oꝛ
Sancte clete oꝛ
Sancte clemens oꝛ
Sancte fabiane oꝛ
Sācte ſebaſtiane oꝛ
Sancte coſma oꝛ
Sancte damiane oꝛ
Sancte pꝛime oꝛ
Sancte feliciane oꝛ
Sancte dionyſi cum ſociis tuis oꝛ
Sancte victoꝛ cum ſociis tuis. oꝛ
Oēs ſcī martyꝛes oꝛte
Sancte ſilueſter oꝛ
Sancte leo oꝛ
Sācte hieronyme oꝛ
Sācte auguſtine oꝛ
Sancte yſidoꝛe oꝛ
Sancte iuliane oꝛ
Scte gildarde oꝛ
Omnes ſancti
Scte medarde oꝛ
Sancte albine oꝛ
Sancte euſebi oꝛ
Sancte ſwithine oꝛ
Sancte birine oꝛ
Omnes ſancti confeſſoꝛes oꝛate pꝛo nobis.
Omnes ſancti monachi et heremite. oꝛte.
Scā maria magda. o
S. maria egyptia. o.
Scā margareta oꝛ.
Scā ſcolaſtica oꝛ
Scā petronella oꝛ
Scā genoueſa oꝛ
Sancta pꝛaxedis oꝛ
Scā ſotheris oꝛ
Sancta pꝛiſca oꝛ
Sancta tecla oꝛ
Sancta affra oꝛ
Sancta editha oꝛ
Oēs ſcē ꝟgines oꝛte.
Oꝛate pꝛo nobis.

His itaqꝫ cōpletis accedat ſacerdos ad fontium conſecrationē q̄ ſemper dicatur ſine cantu: niſi tm̄ in vigilia paſche et pēthecoſtes. tūc enī cantata ſcda letania incipiat ſacerdos ad hunc locum et cantet modeſta voce hoc modo.

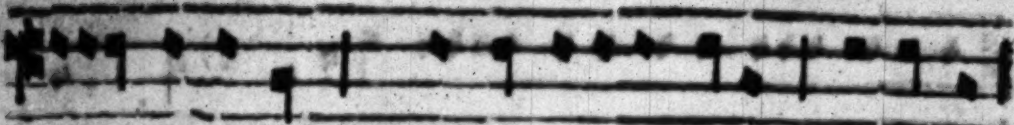

Dñs vobiſcū. ℟. Et cū ſpiritu tuo. Oremus

OMp̄s ſēpitne de⁹ adeſto magne pietatis tue myſteriis: adeſto ſacramētis: et ad recreādos nouos pplos quos tibi fōs baptiſmatis pturit: ſpm̄ adoptiõis emitte. vt qḋ nr̄e hūilitatis gerēdū eſt myſterio: tue vtutꝫ ipleat effectu. Per dn̄m nr̄m ieſū xp̄z filiū tuū. Qui tecū viuit ꝛ regnat i vnitate eiuſdē ſpūſſācti de⁹

Hic mutet vocem more prefa. ſic.

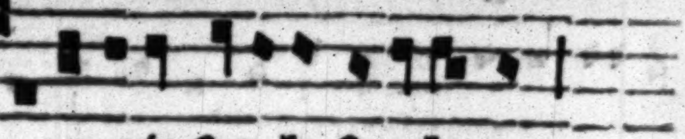

Per omnia ſecula ſeculorum.

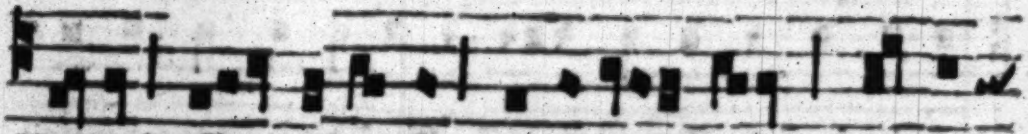

Amē. Dñs vobiſcū. Et cū ſpū tuo. Surſū

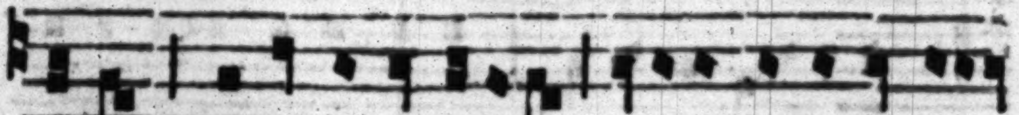

corda. Habem⁹ ad dn̄m. Gr̄as agamus dn̄o

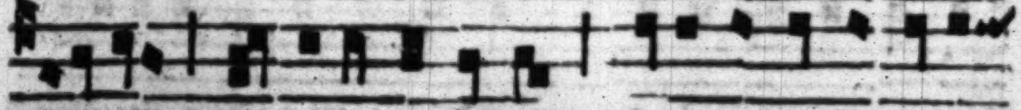

deo nr̄o Dignū ꝛ iuſtū eſt. Vere dignū ꝛ iuſtū

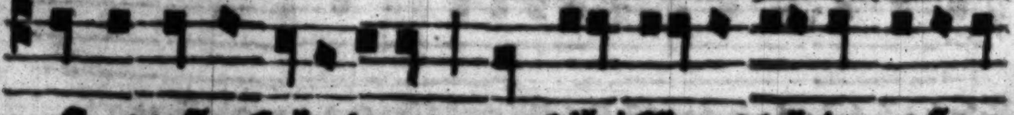

eſt equū ꝛ ſalutare: nos tibi ſēp et vbiqꝫ gr̄as

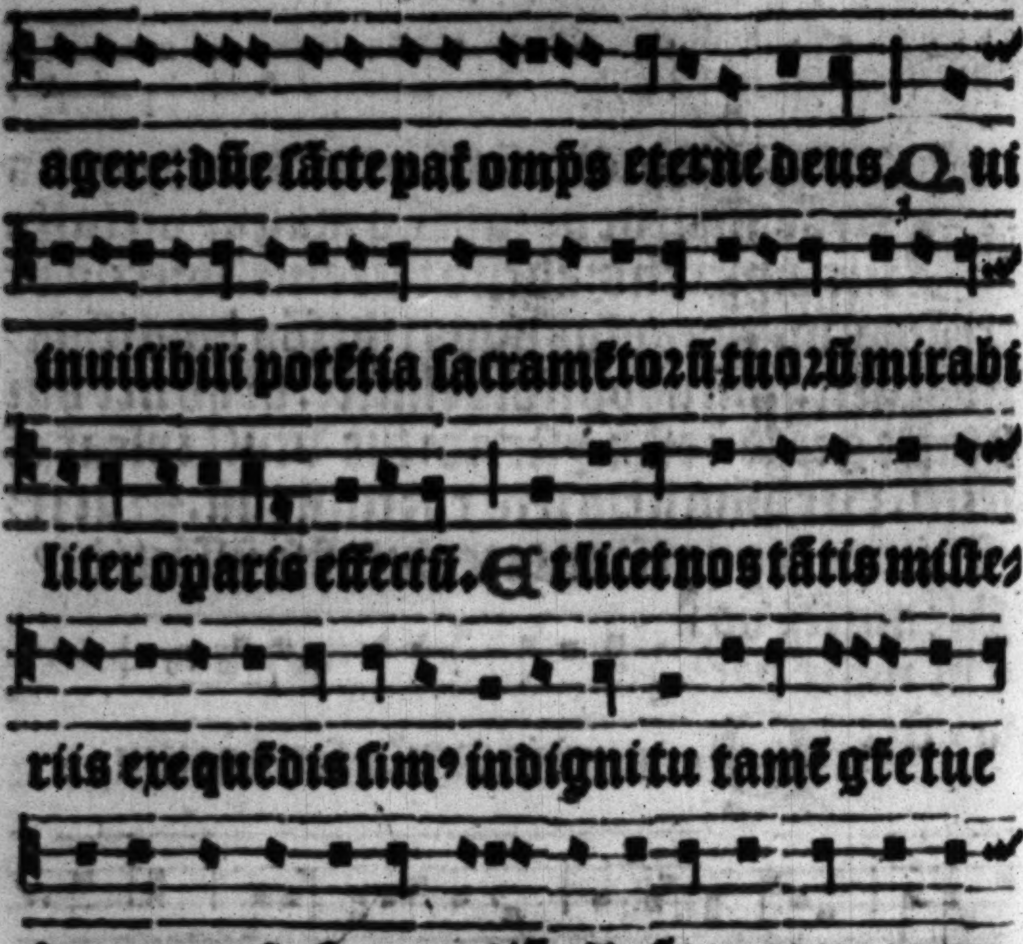
agere: dñe sãcte pat omñps eterne deus. Q ui
inuisibili potẽtia sacramẽtoꝛũ tuoꝛũ mirabi
liter oꝑaris effectũ. E t licet nos tãtis miste-
riis exequẽdis sim⁹ indigni tu tamẽ grẽ tue
dona non deserens etiã ad nr̃as pꝛeces aures
tue pietatis inclines. D eus cuius spũs sup
aquas inter ipsa mundi pꝛimoꝛdia ferebat
vt iã tũc virtutẽ sctificatiõis aquarũ natura

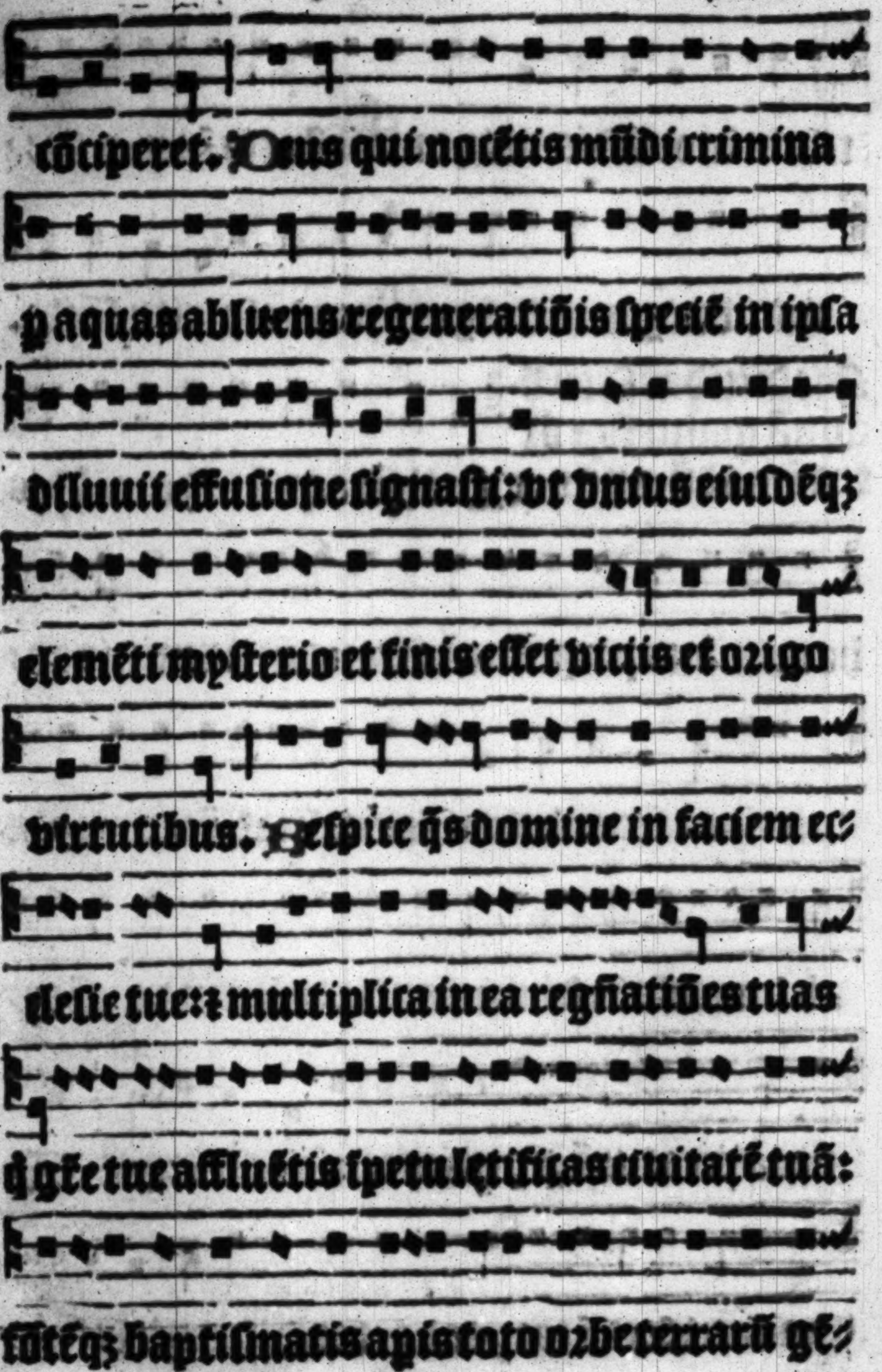
cõciperet. Deus qui nocētis mūdi crimina
ꝑ aquas abluens regeneratiõis ſpeciē in ipſa
diluuii effuſione ſignaſti: vt vnius eiuſdēqꝫ
elemēti myſterio et finis eſſet viciis et origo
virtutibus. Reſpice q̃s domine in faciem ec-
cleſie tue: ⁊ multiplica in ea regñatiões tuas
q̃ gr̃e tue affluētis ipetu letificas ciuitatē tuā:
fōtēqꝫ baptiſmatis apis toto orbe terrarū ge-

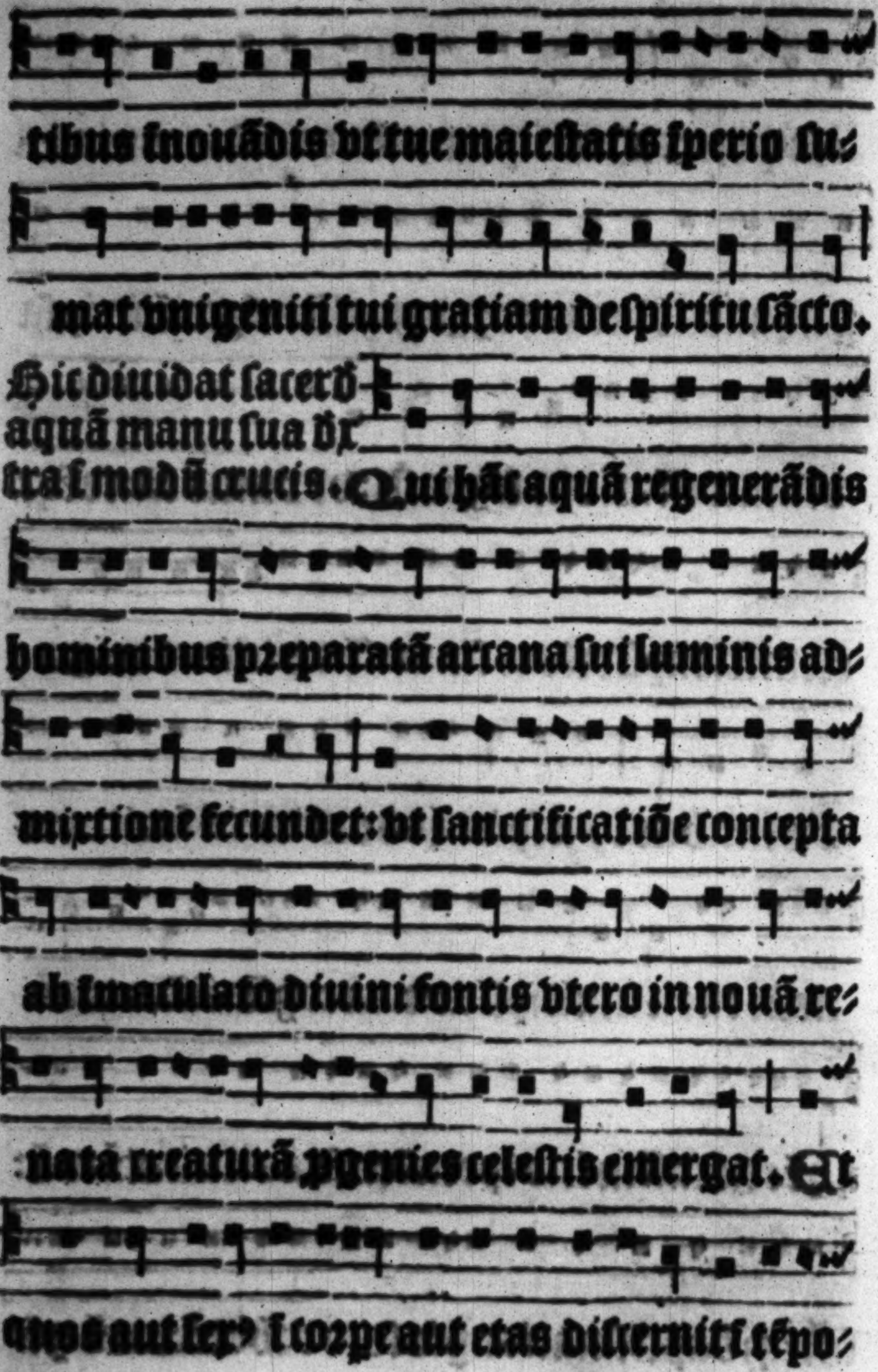
tibus ĩnouãdis vt tue maieſtatis ĩperio ſu-
mat vnigeniti tui gratiam de ſpiritu ſãcto.
Qui hãc aquã regenerãdis
hominibus pꝛeparatã arcana ſui luminis ad-
mixtione fecundet: vt ſanctificatiõe concepta
ab ĩmaculato diuini fontis vtero in nouã re-
nata creaturã ꝓgenies celeſtis emergat. Et
quos aut ſexꝰ ĩ coꝛpe aut etas diſcernit ĩ tẽpo-

Hic diuidat ſacerdõ aquã manu ſua dextra ĩ modũ crucis.

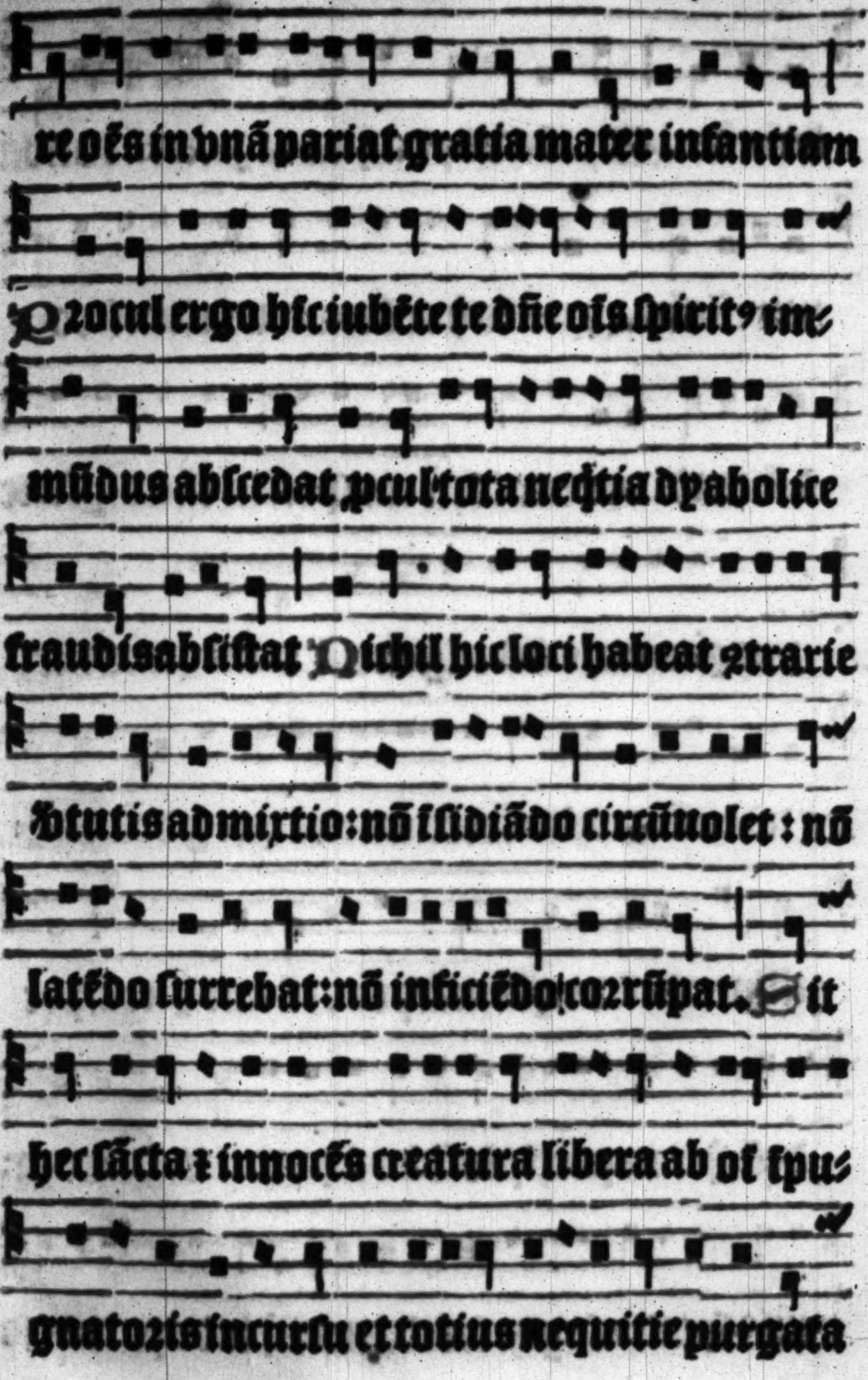
re oēs in vnā pariat gratia mater infantiam
Procul ergo hic iubēte te dn̄e oīs ſpirit⁹ im-
mūdus abſcedat ꝓcul tota neq̄tia dyabolice
fraudis abſiſtat Nichil hic loci habeat ꝯtrarie
ꝟtutis admixtio: nō īſidiādo circūuolet: nō
latēdo ſurrebat: nō inficiēdo corrūpat. Sit
hec ſācta ⁊ innocēs creatura libera ab oī ſpu-
gnatoris incurſu et totius nequitie purgata

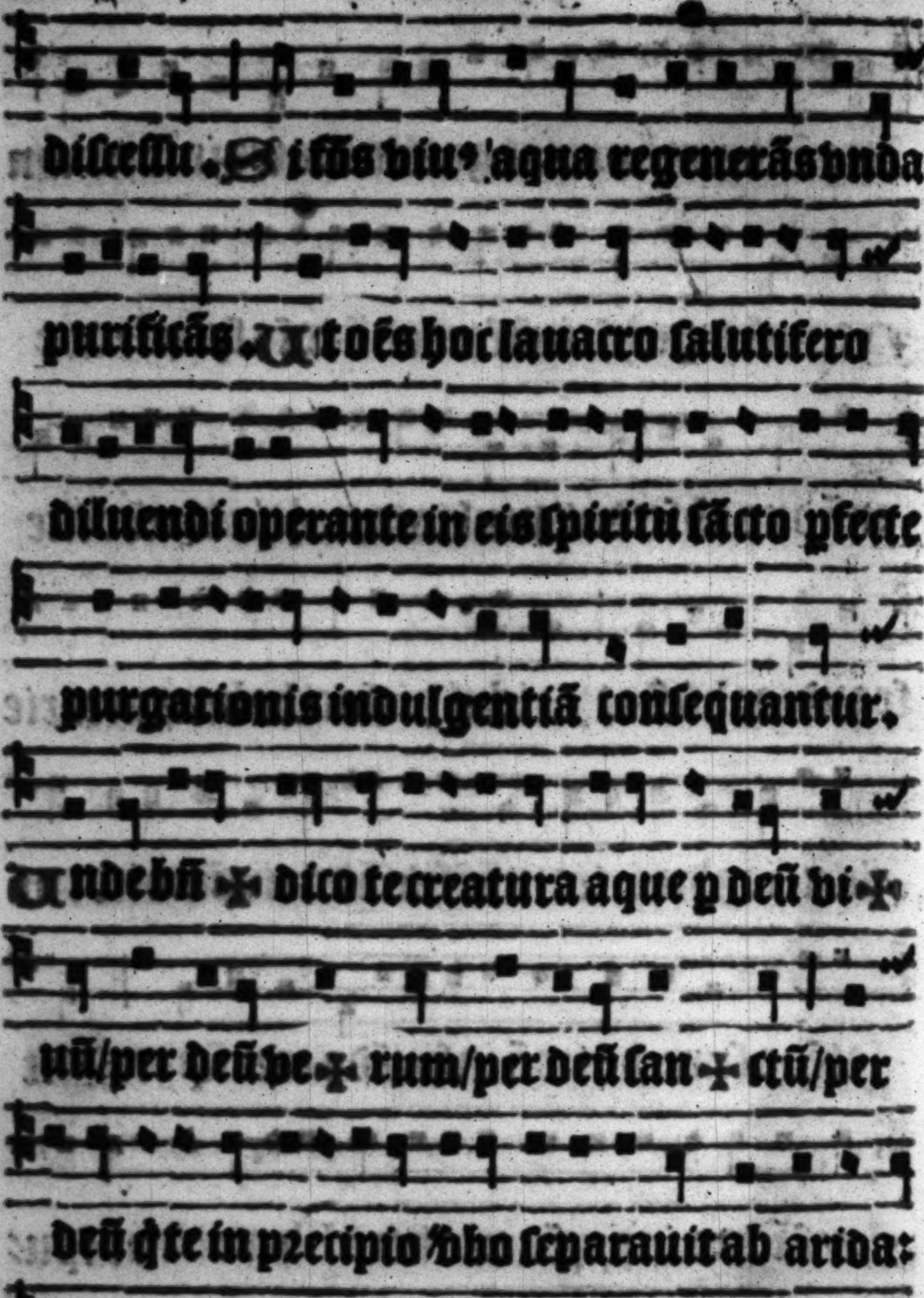
discessit. Sit fōs viuꝰ aqua regenerās vnda
purificās. Ut oēs hoc lauacro salutifero
diluendi operante in eis spiritu sācto ꝑfecte
purgationis indulgentiā consequantur.
Unde bñ ✠ dico te creatura aque ꝑ deū vi ✠
uū/per deū ve ✠ rum/per deū san ✠ ctū/per
deū q̄ te in p̄cipio vbo separauit ab arida:
cuiꝰ spiritꝰ sup̄ te ferebatur/ q̄ te de paradiso

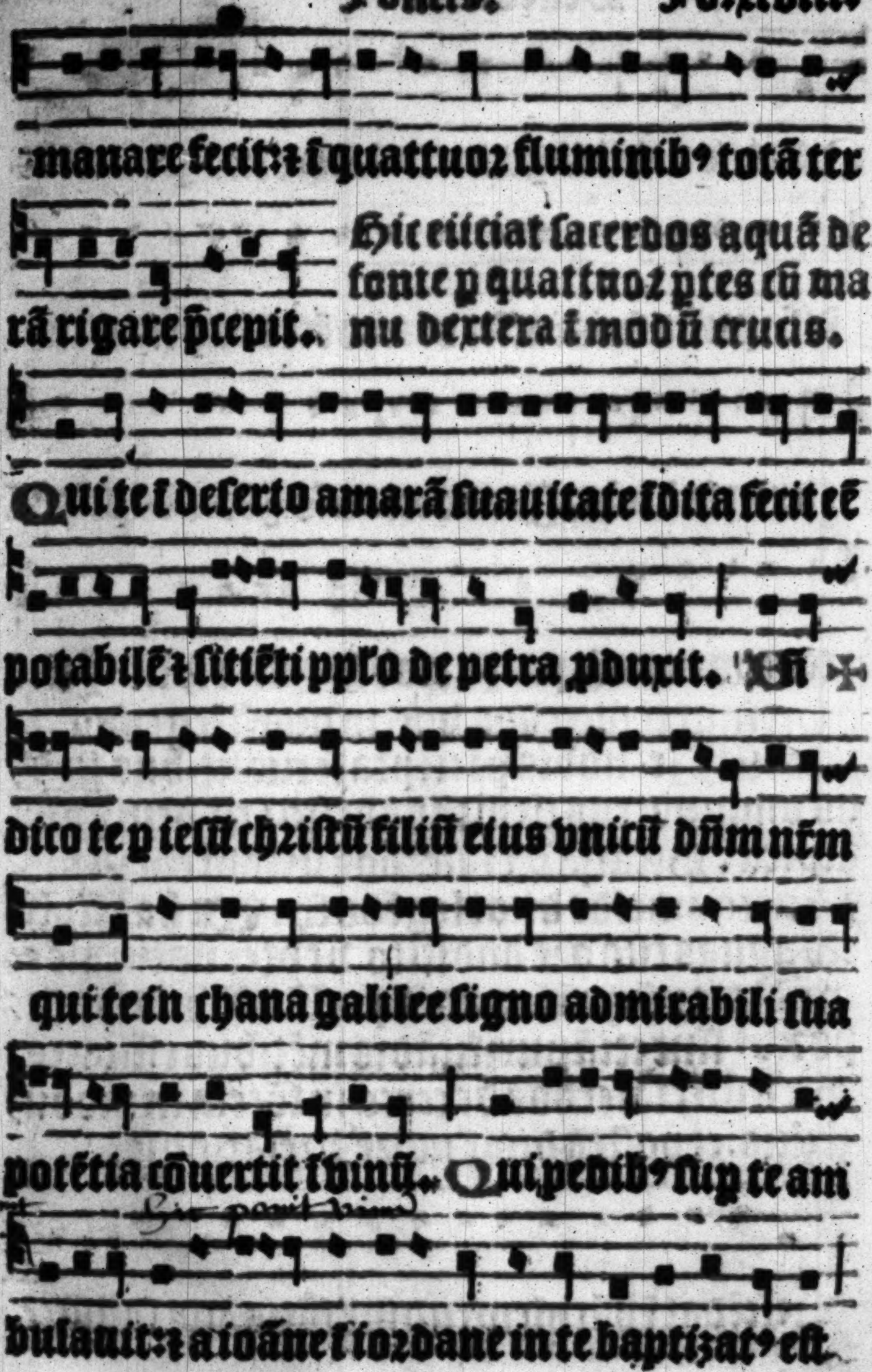
manare fecit: ꝛ ĩ quattuoꝛ fluminibꝰ totã ter
rã rigare p̄cepit.
Qui te ĩ deserto amarã suauitate ĩdita fecit eẽ
potabilẽ ꝛ sitiẽti ppl'o de petra ꝑduxit. Bñ ✠
dico te ꝑ iesũ christũ filiũ eius vnicũ dñm nr̃m
qui te ĩn chana galilee signo admirabili sua
potẽtia cõuertit ĩ vinũ. Qui pedibꝰ sup̄ te am
bulauit: ꝛ a ioãne ĩ ioꝛdane in te baptizatꝰ est.

Hic eiiciat sacerdos aquã de fonte ꝑ quattuoꝛ ꝑtes cũ manu dextera ĩ modũ crucis.

Hic ponit vinum

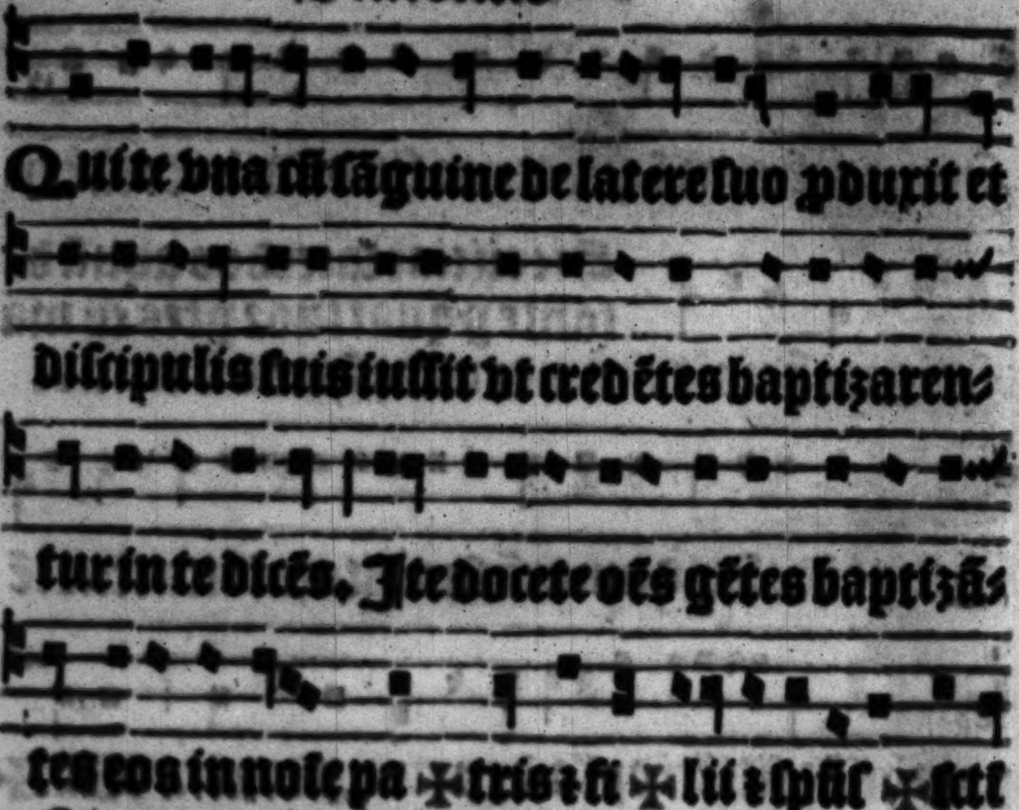

Qui te vna cū ſāguine de latere ſuo ꝑduxit et diſcipulis ſuis iuſſit vt credētes baptizarentur in te dicēs. Ite docete oēs gētes baptizātes eos in noīe pa ✠ tris ⁊ fi ✠ lii ⁊ ſpūs ✠ ſcti

Hic mutet ſacerdos vocem quaſi legendo. et dicat ſic. Hec nobis precepta ſeruantibus tu deus omnipotens clemens adeſto: tu benignus aſpira. Hic aſpiret ſacerdos in fontem in modū crucis: deīde dicat legēdo ſic. Tu has ſīplices aquas tuo ore bñdicito vt ꝑter naturalē emūdationē quā lauādis poſſūt adhibere corporib⁹ ſint etiā purificādis mētibus efficaces. Hic ſtillet ſacerdos de cereo in fōtem in moduꝫ crucis: et poſtea dicat more prefationis.

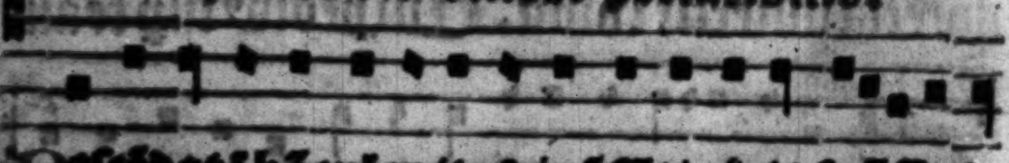

Deſcēdat ī hāc plenitudinē fōtis vt⁹ ſpūſſcti.

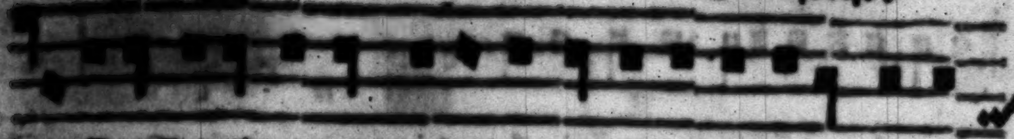

totãqz hui⁹ aque ſubſtãtiã regenerãdi fecun-

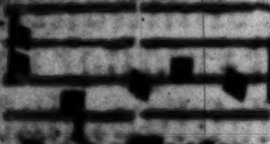

det effectu.

Hic diuidat ſacerdos aquã cũ cereo in fonte in modum crucis dicendo.

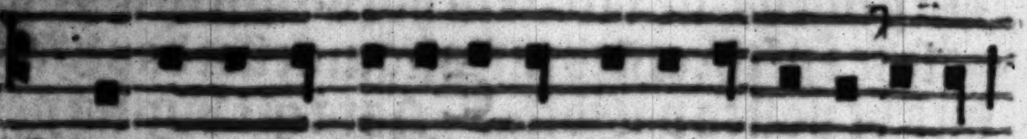

Hic omnium peccatorũ macule deleantur.

Hic tollat ſacerdos cereum de aqua: et tradat clerico a quo ibidem contra fontes teneatur donec finiatur tota prefatio.

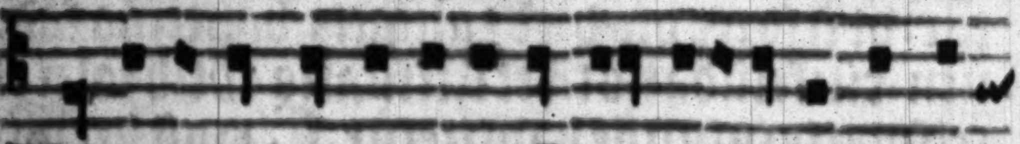

Hic natura ad ymaginẽ tui condita et ad ho-

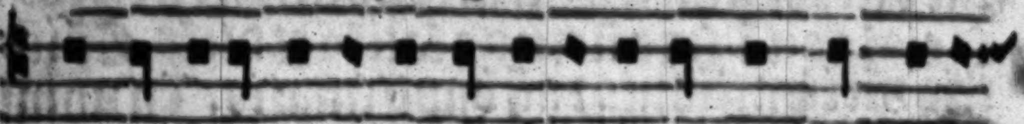

norem ſui reformata principii cunctis vetu-

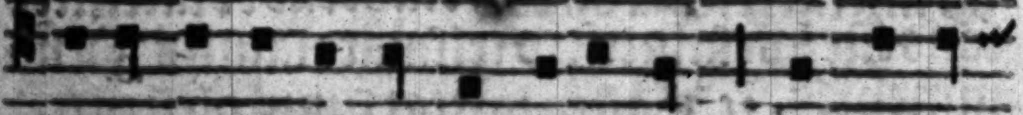

ſtatis ſqualoribus emundetur. Ut omnis

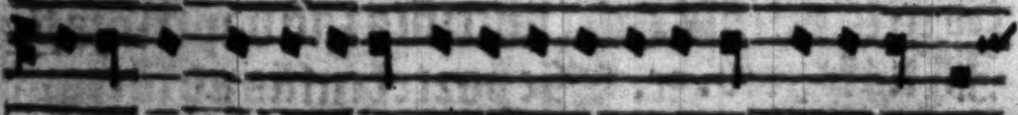

hõ hoc ſacramẽtũ regñationis ingreſſus: in

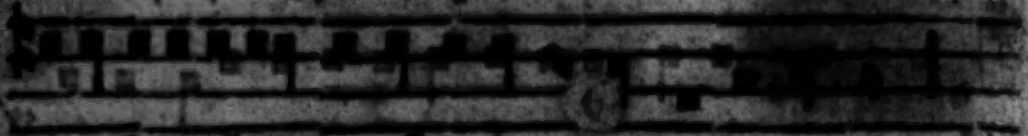

vere īnocētie nouā infantiam renaſcatur.

Hic mutet vocē quaſi legēdo. Per dñm noſtrū ieſum chriſtū filiū tuū qui tecū viuit ꝛ regnat in vnitate eiuſdē ſpūſſcti de⁹ p oīa ſcła ſcłoꝝ. Amē.

Nō procedatur vlteri⁹ in hoc officio in vigilia paſche ꝛ pēthecoſtes niſi aliquis eſſet baptizandus vt poſtea patebit. ¶ Nota ꝙ ī vigilia paſche ꝛ pēthecoſtes ꝯſecratis fōtib⁹ nō infūdetur oleū neqꝫ criſma: pſi aſſint aliqui ꝗ debeāt baptizari: ſed lintheamine mūdo cooperiātur: ꝛ vſqꝫ ad ꝯpletū paſche vel pēthecoſtes reſeruentur: vt ſi forte his dieb⁹ aliquis baptizād⁹ aduenerit: fecūdatis tñ et ſctificatis fōtib⁹ olei et criſmatis infuſiōe baptizetur. ¶ Poſt hec mittat ſacerdos oleū ſctm̄ cū ipa billione ꝗ eſt ī vaſe ei⁹ ī aquā / ſignū crucis faciēs et dicēs. Cōiūctio olei vnctionis ꝛ aq̄ baptiſmatis. In nomine patris et filii et ſpūſſcti. Amē. Simili modo mittat criſma dicēs. Fecūdetur et ſctificet fons iſte hoc ſalutifero criſmate ſalutis. In nomine pr̄is. ꝛc. Poſtea mittat ſimul oleū cū criſmate modo ſupradicto dicēs. Cōmixtio criſmatis ſctificatiōis ꝛ olei vnctiōis ꝛ aq̄ baptiſmatis. In noīe pr̄is. ꝛc. Tūc porret infās ad fōtes ab his ꝗ eū ſuſcepturi ſūt ad batiſmū: ipiſqꝫ eūdē puerū ſup fōtes inter man⁹ tenētib⁹: et ponat ſacerdos manū dextrā ſup eū: ⁊ īterrogato ei⁹ noīe: rūdeāt q̄ eū tenēt. N. Itē ſacerdos dicat. N. Abrenūcias ſathane? Rūdeāt cōpatrini ⁊ cōmatrine. Abrenūcio. Itē ſacerdos. Et oībus opib⁹ ei⁹? R. Abrenūcio. Itē ſacerdos. Et oībus pōpis ei⁹? R. Abrenūcio. Poſtea tāgat ſacerdos pectus infantis ⁊ inter ſcapulas de oleo ſctō crucē faciēs cū pollice dicēs. N. Ego linio te ſup pect⁹ oleo ſalutis īter ſcapulas in xp̄o ieſu dn̄o nr̄o vt habeas vitā etnā ⁊ viuas ī ſecla ſeculoꝝ amē. Deīde īterrogato noīe ei⁹ rūdeāt. N. Itē ſacerdos N. Credis in deū patrē oīpotētē creatorē celi ⁊ terre? Rūdeat. Credo. Itē ſacerdos. Credis ⁊ in ieſū chriſtū filiū eius vnicum dn̄z noſtrū natū et paſſū? Rūdeat. Credo. Itē ſacerdos. Credis et in ſpiritū ſanctū ſctā eccleſiam catholicā ſanctoꝝ cōmunionē remiſſionē pctōꝝ carnis reſurrectionem vitam eternam poſt mortē? Reſpondeant. Credo. Tunc interrogat ſacerdos nomen infantis dicens. Quid petis? Reſpondeant. Baptiſmum. Itē ſacerdos. Vis baptizari? Reſpondeant. Volo. Deinde accipiat ſacerdos infantem per latera in manibus ſuis: et interrogato nomine eius baptizet eū ſub trina immerſione tantum ſanctam trinitatem inuocando dicens N. Et ego baptizo te in nomine patris et filii. [illegible] et mergat eũ ſemel ꝟſa facie ad aquilonẽ in capite ꝟſus oriẽtẽ. Et filii. et iterũ mergat ſemel verſa facie ad meridiẽ. et ſpiritus ſancti amen. et mergat tertio recta facie verſus aquã. Tũc patrini accipientes infantem de manibus ſacerdotis leuẽt eũ de fõte. Vt aũt ſurrexerit a fõte. accipiat ſacerdos de chriſmate cũ pollice ſuo dicens. Dñs vobiſcum. et Oremus. Oratio.

Deus oĩs pater dñi nr̃i ieſu xp̃i: qui te regenerauit ex aqua et ſpũ ſctõ. quiq; dedit tibi remiſſionẽ oĩm pctõꝝ tuorũ. Hic liniat infãtẽ de ipſo criſmate cũ pollice in ꝟtice in modũ crucis dicens. Ipſe te linit criſmate ſalutis in eodẽ filio ſuo dño noſtro ieſu xp̃o: in vitã eternã amẽ. Poſtea induatur infãs veſte criſmali ſacerdote interrogãte nomẽ ei⁹ ⁊ dicente ſic. N. Accipe veſtẽ cãdidã ſanctã ⁊ imaculatã: quã perferas ante tribunal dñi nr̃i ieſu xp̃i vt habeas vitã eternã et viuas in ſcl̃a ſcloꝝ amẽ.

Licitũ eſt enĩ pãnũ criſmalẽ ſc̃do linire criſmate et ſup̱ aliũ baptizatũ immittere: tamẽ ad cõmunes vſus nõ debet pãnus ille aſſumi ſed ad eccleſiã reportari ⁊ in vſus ecc̃lie reſeruari. Deinde q̃ſito noĩe ponat cereũ ardẽtẽ in manu infantis dicẽs. N. Accipe lãpadẽ ardẽtẽ et irreprehẽſibilẽ: cuſtodi baptiſmũ tuũ/ ſerua mandata: vt cũ venerit dñs ad nuptias poſſis ei occurrere vna cũ ſctis in aula celeſti/ vt habeas vitā eternam et viuas in ſcl̄a ſcl̄oꝝ amē. Si eps̄ adeſt ſtatī eū confirmari opoꝛtet ⁊ poſtea communicari ſi etas eius id depoſcat ſacerdote dicēte. Coꝛpus dñi noſtri ieſu chꝛiſti cuſtodiat coꝛp⁹ tuū ⁊ animā tuā in vitā eternā amē. Si infans ſit iniūgatur patri ⁊ matri vt cōſeruēt puerū ab igne et aqua et oībus aliis periculis vſqꝫ ad etatē ſeptē annoꝝ: ⁊ ſi ipſi nō faciāt patrini et matrine tenentur. Itē cōpatrib⁹ et cōmatribus iniūgatur vt doceāt infantē. Pater noſter et Aue maria et Credo in deū. vel doceri faciāt. et q̄ criſmale deferatur ad eccl̄iam. et q̄ cōfirmetur q̄citi⁹ eps̄ aduenerit circa partes per ſeptez miliaria. Deinde dicatur hoc ſequēs euāgeliū ſup īfātē ſi placuerit qꝛ ſcd̄ꝫ doctoꝛes maxime valet pꝛo moꝛbo caduco. Do. vo. ℞. Et cū ſpū tuo. Sequentia ſancti euangelii ſecundū marcū. ℞. Gloria tibi domin[illegible]

In illo tēpoꝛe: Rn̄dens vnus de turba dixit ad ieſum. Magiſter attuli filiū me[illegible] ad te habentem ſpiritū mutū: qui vbicūqꝫ apprehēderit allidit eū et ſpumat et ſtridet dentibus ⁊ areſcit. Et dixi diſcipulis tuis vt eiicerēt illū ⁊ nō potuerūt. Qui rn̄dēs eis: dixit. O gñatio incredula q̄diu apud vos ero: q̄diu vos patiar? Afferte illū ad me. Et attulerūt eū. Et c[illegible] vidiſſet illū: ſtatī ſpūs cōturbauit eū. Et [illegible] in terra: ⁊ volutabat ſpumās. Et īterroga[illegible] patrē ei⁹. Quātū tp̄is eſt ex quo ei hoc accidit? At ille ait. Ab īfantia. Et frequēter eū in ignē et in aquas miſit: vt eū ꝑderet. Sed ſi quid potes adiuua nos: miſert⁹ nr̄i. Jeſus aūt ait illi Si potes credere: oīa poſſibilia ſūt credēti Et ꝯtinuo exclamās pater pueri: cū lachꝛymis aiebat. Credo dn̄e: adiuua īcredulitatē meā. Et cū vidiſſet ieſ⁹ ꝯcurrētē turbā: cōminat⁹ ē ſpūi īmūdo dicēs illi. Surde et mute ſpūs ego tibi p̄cipio exi ab eo: ⁊ ampli⁹ ne introeas in eū. Et clamās et multū diſcerpēs eū exiit ab eo. Et factus eſt ſicut moꝛtu⁹: ita vt multi dicerēt quia moꝛtu⁹ eſt. Jeſus aūt tenēs manū eius eleuauit eū: ⁊ ſurrexit. Et cū introiſſet ī domū: diſcipuli eius ſecreto interrogabāt eū. Quare nos non potuim⁹ eiicere eū? Et dixit illis. Hoc genus in nullo pōt exire: niſi ī oꝛatiōe ⁊ ieiunio.

Et poſtea dicat euangelium ſequens ſub foꝛma predicta. videlicet Secundū ioannem. i.

IN pꝛincipio erat verbū/ et verbū erat apd̄ deū: ⁊ de⁹ erat verbū. Hoc erat in pꝛincipio apud deū. Oīa per ipm̄ facta ſūt: et ſine ipſo factū eſt nichil. Quod factuz eſt in ipſo vita erat: ⁊ vita erat lux hoīz. Et lux in tenebꝛis lucet: et tenebꝛe eā nō ꝯpꝛehēderūt. Fuit homo miſſus a deo: cui nomē erat ioānes. Hic venit in teſtimoniū vt teſtimoniū perhiberet de lumine: vt oēs crederēt per illū. Nō erat ille lux:

ſed vt teſtimoniū perhiberet de lumine. Erat lux vera: q̄ illuminat oēꝫ hoīem veniētē in hūc mūdū In mūdo erat: ⁊ mūdus ꝑ ipſū factꝰ eſt/ et mūdus eū nō cognouit. In propria venit: ⁊ ſui eum nō receperūt. Quotquot aūt receperūt eū: dedit eis poteſtateꝫ filios dei fieri his q̄ credūt ī noīe eiꝰ. Qui nō ex ſanguinibus neqꝫ ex volūtate carnis neqꝫ ex volūtate viri: ſꝫ ex deo nati ſūt. Et verbū caro factū eſt: et habitauit ī nobis. Et vidimus gloriā eius: gloriā quaſi vnigeniti a patre. Plenū gratie: et veritatis.

¶ Notādū eſt ꝙ quilibet ſacerdos ꝑrochialis debet ꝑrochianis ſuis formā baptizādi ī aqua pura naturali ⁊ recēti ⁊ nō ī alio liquore frequēter ī diebꝰ dñicis exponere ſi neceſſitas emergat ſciāt ꝑuulos ī forma eccl'ie baptizare ꝓferēdo formā v'boꝝ baptiſmi ī ligua materna diſtincte ⁊ apte et ſolū vnica voce nullo mō iterando verba illa rite ſemel prolata vel ſimilia ſuper eundem ſed ſine aliqua additione/ſubtractione/interruptione verbi pro verbo poſitiōe mutatione corruptiōe ſeu trāſpoſitiōe: ſic dicēdo I criſtene the N in the name of the fadir and of the ſone and of the holigooſt amē. Vel in lingua latina ſic. Ego baptizo te N. in noīe pātris et filii ⁊ ſpūſſcī amē. Aquam ſuper paruulum ſpergendo vel in aquam mergēdo ter vel ſaltē ſemel. Et ſi puer fuerit baptizatus ſcdꝫ illam

[illegible] Balthazar [illegible]
[illegible]
[illegible]

formā: caueat ſibi vnuſquiſqʒ ne iteꝝ eūdē baptizet: ſed ſi huiuſmodi paruuli cōualeſcāt deferātur ad eccleſiā et dicantur ſuper eos exorciſmi et cathecíſmi cū vnctionib⁹ et oībus aliis ſupradictis preter immerſionē aque ⁊ formā baptiſmi que omnino ſunt omittenda: videlicet quid petis. Et ab hinc vſqʒ ad illū locū quo ſacerdos debeat paruulū criſmate linire. Et idō ſi laicus baptizauerit puerū anteꝗ̄ deferatur ad eccleſiā interroget ſacerdos diligēter quid dixerit et quid fecerit et ſi inuenerit laicū diſcrete et debito mō baptizaſſe: et formā verboruʒ baptiſmi vt ſupra in ſuo ydiomate integre ꝓtuliſſe: approbet factū ⁊ non rebaptizet eū. Si vero dubitet rationabiliter ſacerdos vtrū infans ad baptizādū ſit oblatus prius in forma debita fuerit baptizatus vel nō: debet oīa perficere cū eo ſicut cū alio quē cōſtat ſibi nō baptizatū. preter qđ ꝟba ſacramētalia eſſētialia ꝓferre debeat ſub cōditiōe hoc modo dicēdo. N. Si baptizatus es ego nō rebaptizo te: ſed non dū baptizatus es: ego baptizo te ī noīe patris ⁊ filii et ſpūſſcti. Amē. ſub aſperſione vel immerſione vt ſupra. Et eſt obſeruandū tā de baptiſmate ꝗ̄ de cōfirmatione: ꝙ quandocūqʒ dubitatur ſine dubitatione conferātur quia nō dicitur iteratū quod neſcitur fuiſſe collatū: et idō ſub forma predicta baptizentur infantes expo ſit de quorū baptiſmo probabiliter dubitat᷑: ſiue inueniantur cum ſale vel ſine ſale. ¶ Notandum eſt etiā ꝙ ſi infās ſit in periculo mortis tunc primo introducatur ad fōtē et poſtea baptizetur incipiēdo ad hūc locū Quid petis? Et ſi poſt baptiſmū vixerit: habeat totum reſiduū ſeruitiū ſupradictū. ¶ Hoc aūt in quolibet ſacramento obſeruetur ꝙ quandocūqꝫ periculū videtur īminere: ſēper īcipiatur ad ſubſtātiā illi⁹ ſacramēti: et poſtea reſiduū ꝯpleat᷑ ſi poterit. ¶ Nō licet aliquē baptizare in aula camera/vel ī aliquo loco priuato: ſed dūtaxat in eccleſiis in quibus ſūt fōtes ad hoc ſpecialiter ordinati: niſi fuerit filius regis vel principis: aut talis neceſſitas emerſerit ꝓpt̄ quaꝫ ad eccleſiā acceſſus abſqꝫ ꝑiculo haberi nō poteſt. ¶ Preſbyter autē ſi poterit ſēp habeat fonteꝫ lapideū integrū ⁊ honeſtū ad baptizandū. Si autē nequiuerit: habeat vas conueniēs ad baptiſmū quod aliis vſibus nullatenus deputetur: nec extra eccleſiā deportetur. ¶ Solēnis baptiſm⁹ celebrari ſolet ī ſabbato ſancto paſche et in vigilia penthecoſtes. et ideo pueri nati infra octo dies ante paſcha vel infra octo dies ante pentecoſtem debent reſeruari ad baptizandum in ſabbato ſancto paſche et in vigilia pētecoſtes: ſi commode et ſine periculo valeant reſeruari. Ita ꝙ tēpore medio īter natiuitatē pueroꝝ ⁊ huiꝰ baptiſmi ꝑfectū recipiāt cathecíſmū ſolaqꝫ diebꝰ p̄dictis baptiſmi cōſecratis fōtibꝰ ſit īmerſio faciēda. ¶ Alii autē q̄ altis anni tp̄ibus nati extiterint incōtinēti cū nati fuerint ꝓpter mortale periculū qđ ſepe pueris imminet īprouiſū baptizētur. ¶ Verūtn̄ in ſabbato ſctō paſche et in vigilia pēthecoſtes ꝑacta conſecratione fōtiū nō īfūdetur oleū neqꝫ criſma: nec vlteriꝰ in officio baptiſmi procedatur niſi forte aliquis aſſit baptizādus: ſed lītheamine mūdo cooperiātur: et vſqꝫ ad ꝯplet. paſche ⁊ pēthecoſtes reſeruētur. vt ſi forte his diebus aliq̄s baptizādꝰ aduenerit: fecūdatis ⁊ ſctificatis fōtibꝰ olei ⁊ chriſmatis īfuſiōe baptizet. ¶ Et nota ꝙ de aqua ſctificata in fonte baptiſmali ī ſabbato ſctō paſche ⁊ ī vigilia pentheco. nūq̄ debet populꝰ aſpergi poſt aque criſmationē nec ante. ¶ Nō licet laico vel mulieri aliquē baptizare niſi in articulo neceſſitatis. ¶ Si vero vir et mulier adeſſēt vbi īmineret neceſſitatis articulus baptizādi puerū ⁊ nō eſſet aliꝰ miniſter ad hoc magis ydoneꝰ p̄ſēs: vir baptizet ⁊ nō mulier: niſi forte mulier bn̄ ſciret verba ſacramētalia ⁊ nō vir: vel aliud īpedimētū ſubeſſet. ¶ Similiter pr̄ vel mr̄ nō debet propriū filiū de ſacro fonte lauare nec baptizare: niſi ī extreme neceſſitatis articulo. tunc enī bn̄ poſſūt ſine preiudicio copule cōiugalis ipſū baptizare: niſi fuerit liq̄s aliꝰ p̄ſēs q̄ hoc facere ſciret et vellet. ¶ Pꝛeterea vir ⁊ vxoꝛ nō debēt ſimul leuare puerū alterius de ſacro fōte. ¶ Nulli religioſi debēt admitti ī patrinos: qḋ demonialibus obſeruādū eſt. Viri aūt ⁊ mulieres q̄ ſuſcipiūt pueros ī baptiſmo: cōſtituūtur eoꝝ fideiuſſoꝛes apḋ deū: et ideo frequēter debēt eos admonere cū adulti fuerint ſeu diſcipline capaces: vt caſtitatē cuſtodiāt/iuſticiā diligāt/charitatē teneant: et ante oīa oꝛationē dn̄icalē et ſalutationē āgelicā/ſimbolū fidei ⁊ ſignaculo ſctē crucis ſe ſignare eos docere teneant. ¶ Hn̄ non debent recipi in patrinos nec admittātur niſi qui ſciunt pꝛedicta. qꝛ patrini debent inſtruere filios ſuos ſpirituales in fide que facere non poſſunt niſi ipſimet in fide pꝛiꝰ inſtruerentur. ¶ Si baptizandus nō poterit loq̄ vel quia paruulus vel quia mutus/vł qꝛ egrotās aut aliunde īpotēs: tūc debent patrini ꝓ eo rn̄derę ad omnes interrogationes in baptiſmo. Si autē loq̄ poterit: tunc pꝛo ſeipſo rn̄deat ad ſingulas interrogationes niſi ad interrogationes ſui nominis tantum ad quas ſemper patrini ſui reſpondeant pꝛo eo. ¶ Qui ſuſcipiūt pueros de ſacro fonte nō debēt eos tenere coꝛā epiſcopo in confirmatione: niſi cogente neceſſitate. Nō plures q̄ vnꝰ vir ⁊ vna mulier debēt accedere ad ſuſcipiēdum paruulū de ſacro fon re. Vnde plures ad hoc ſimul accedētes peccāt faciēdo contra prohibitionē canonis niſi alia fuerit cōſuetudo approbata. tn̄ vltra tres ampli⁹ ad hoc nullaten⁹ recipiātur. Monēdi ſūt etiā laici ꝙ paruuli qui ſūt ꝯfirmati tertia die poſt cōfirmationē deportētur ad eccleſiā: ⁊ frōtes eoꝝ ꝑ man⁹ ſacerdotis ꝓpter criſmatis reuerētiā ī baptiſterio abluātur: ⁊ ligature eoꝝ tunc igne cōburātur. Itē null⁹ debet admitti ad ſacramētū corporis et ſanguinis xp̄i ieſu extra mortis articulū niſi fuerit ꝯfirmat⁹ vel a receptione ſacramenti cōfirmatiōis fuerit rōnabilit īpedit⁹. ¶ Nō dꝫ ſacerd̄. procial' eſſe ſn̄ criſmate. ſꝫ dꝫ q̇libet ſacerdos prochialis a ſuo ep̄o nō ab alio ī ꝓpria ꝑſona ſua vel ꝑ aliū ſacerdotē dyaconū vel ſubdyaconū criſma petere ſingulis annis an̄ paſcha. ¶ Sacerdos q̇ de veteri criſmate vngit baptizatū niſi ī articulo neceſſitatꝭ deponēd⁹ ē: ⁊ iō dꝫ oī die cene dn̄i nouū criſma ab ep̄o ꝯfici ⁊ vet⁹ remoueri ⁊ ꝯcremari Itē tā ſacrū oleū ꝙ̄ criſma ſub fidli cuſtodia claue adhibita debent obſeruari ne ad illa poſſit man⁹ temeraria extendi ad aliqua nefaria exercēda Nota ꝙ tp̄e īt̄dicti gn̄alis licite poſſūt ꝯferri baptiſm⁹ ⁊ ꝯfirmatio tā adultꝭ ꝙ̄ ꝑuulis ſꝫ nōdū pulſatꝭ cāpāis neqꝫ alta voce. Ordo ad purificādū mulierē poſt ꝑtū an̄ hoſtiū eccl'ie. primo ſacerd̄ ⁊ miniſtri ei⁹ dicāt p̄os ſequētes. p̄.

Leuaui oculos. Vti om̄s. Glia pr̄i. Sicut erat. Sequatur. Kyꝛieeleyſon. Chꝛiſte eleyſon. kyꝛieeleyſō. Pater nr̄. Et ne nos Sed libera. Dn̄e ſaluā fac ancillā tuā. Deꝰ meus ſperantes in te. Eſto ei domine turris foꝛtitudinis. A facie īimici. Domine exaudi oꝛationem meam. Et clamoꝛ meꝰ ad te veniat. Dominus vobiſcū. Et cū ſpiritu tuo. Oꝛemus.

DEus qui hanc famulā tuaꝫ de pariendi periculo liberaſti/et eā ī ſeruitio tuo deuotā eſſe feciſti cōcede vt tēpoꝛali curſu fidelit̄ peracto ſub alis miſericoꝛditer tue vitā perpetuam et quietam conſequātur. Per chꝛiſtum. ꝛc. Tūc aſpergatur mulier aqua bn̄dicta. deīde inducat eā ſacerdos per manū dextrā ī eccleſiam dicēs. Ingredere in tēplū dei vt habeas vitā eternā et viuas in ſecula ſeculoꝛū Amen.

Nota ꝙ mulieres poſt ꝑlē emiſſā qn̄cūqꝫ eccleſiā intrare voluerīt acture grās purificari poſſunt: et nulla pꝛoīde peccati molle grauātur: nec eccleſiarū aditus eſt eis denegandus: ne pena illis cōuerti videatur in culpā. Si tamē ex veneratiōe voluerint aliquādiu abſtinere: deuotionē eoꝛū nō credimꝰ īpꝛobādā de purificatione poſt partū. c. vno. ¶ Oꝛdo ad faciēdum ſponſalia. Impꝛimis ſtatuātur vir et mulier ante hoſtiū eccl'ie coꝛā ſacerdote ⁊ populo vir a dextris mulierꝭ ⁊ mulier a ſiniſtris viri. Et ſciē dñi eſt ꝙ licet oĩ tp̄e poſſũt cõtrahi ſponſalia: et etiã matrimoniũ qḋ fit priuatĩ ſolo conſẽſu: tamẽ traditio vxorũ et nuptiarum ſolẽnitas certis tp̄ibus fieri prohibẽtur. videlicet ab aduẽtu dñi vſqꝫ ad octabas epiphanie. ⁊ a ſeptuageſima vſqꝫ ad octa. paſche. ⁊ a dñica ante aſcẽſionem dñi vſqꝫ ad octa. pẽthecoſtes. In octaua die tñ epiphanie licite poſſũt nuptie celebrari: qꝛ nõ inuenitur prohibitũ. quãuis in octauis paſche hoc facere nõ liceat. Similiter ĩ dñica proxima poſt feſtũ pẽthecoſtes licite celebrãtur nuptie qꝛ dies penthe. octauũ diẽ non habet. ¶ Tunc interroget ſacerdos banna dicẽs in lingua materna ſub hac forma Ecce cõuenimus hic fratres corã deo et angelis et omnibus ſanctis eius in facie eccleſie ad cõiungendũ duo corpora: ſcilicet huius viri et huius mulieris. Hic reſpiciat ſacerdos perſonas ſuas vt amodo ſint vna caro et due aĩe in fide ⁊ in lege dei ad promerẽdã ſimul vitam eternã quicqḋ ante hoc fecerũt. Admoneo igitur vos oẽs: vt ſi qˢ ex vobis ꝗ aliqḋ dicere ſciat quare iſti adoleſcẽtes legitime cõtrahere nõ poſſũt: modo confiteatur. Eadẽ monitio fiat ad virũ et ad mulierem vt ſi quid ab illis occulte actũ fuerit vel ſi qḋ deuouerit vel alio modo de ſe nouerint quare legitime cõtrahere nõ poterint: tũc cõfiteatur. Si vero aliqˢ ĩpedimẽtũ aliqḋ pponere voluerit ⁊ ad hoc ꝓbādū cautionē pſtiterit: differātur ſponſalia quouſqꝫ rei veritas cognoſcat. Si vero null⁹ īpedimētū ꝓponere voluerit: īterroget ſacerdos dotē mulieris. videlicet arras ſpōſales: et dicunt arre anuli vel pecunia vel alie res dāde ſpōſe ꝑ ſpōſū que datio ſubarratio dr̄: ꝓcipue tn̄ qn̄ fit per anuli dationē: ⁊ tūc vulgariter deſpōſatio vocat. Non fidabit ſacerdos nec ꝯſētiet ad fidationē inter virū et mulierē ante tertiū edictū bānoꝝ. Debet enī ſacerdos banna in facie ecclīe infra miſſarū ſolēnia cū maioꝛ populi affuerit multitudo per tres dies ſolēnes et diſiunctos īterrogare: ita vt īter vnūquēqꝫ diē ſolē[illegible]dat ad minus vna dies ferial. Dꝫ etiā ſacer[illegible]terminū ꝓfigere ꝯpetētē īfra quē ꝗ voluerit ⁊ valuerit legitimū opponat īpedimētū. et ſi cōtrahentes diverſaꝝ ſint parrochiaruꝫ tūc in vtraqꝫ eccleſia parrochiaꝝ illaꝝ ſūt bāna īterrogāda. Si autem vnī⁹ et eiuſdē ſint ꝓcchie: tūc tm̄ in ecclīa illi⁹ ꝓcchie bāna īterrogētur. Sacerdos vo ꝗ cōtractib⁹ mr̄imonialib⁹ ante trinā ſolēnem interrogationē bānoꝝ vt ꝓdictū eſt ꝑſūpſerit īntereſſe: penā ſuſpēſionis ab officio ꝑ trienniū īcurrit. Similiter ſacerdo. ꝓchialis ꝗ mr̄imonia clādeſtina ī ꝓchia ſua ꝓhibere ꝯtēpſerit ab officio ꝑ trienniū dꝫ ſuſpēdi. ⁊ grauī⁹ ē puniēd⁹ ſi culpe qualitas id reqrat. ꝓhibēt aūt clāde ſtina matrimonia duplici rõne. videlʒ ne ſub ſpe mr̃imonii ɔmittatur fornicatio. ⁊ ne matrimonialiter ɔiuncti iniuſte ſeparẽtur. Sepe eñi in mr̃imonio occulto alter ɔiugũ mutat ꝓpoſitũ: ⁊ dimittit reliquũ ꝓbatiõis deſtitutũ et ſine remedio reſtitutiõis. ⁊ iõ ꝓhibeãt ſacerdotes frequẽter parrochianos ſuos ne dent ſibi fidẽ mutuo: ſed corã publicis et honeſtis ꝑſonis ad hoc ɔſtitutis. Quiſquis etiã ſacerd. ſeu ſecularis ſeu regularis extiteritq̃ ſolẽnizationẽ mr̃imonii extra eccleſiã ꝑrochialẽ vel capellaʒ hñtẽ curã parrochie ſibi cõpetẽtis ab antiquo abſqʒ dioceſani loci lĩtia ſpali celebrare preſũpſerit aut [illegible]brationi intereſſe: ipſo facto per annũ integ[illegible] ab officio eſt ſuſpẽſus. Poſtea dicat ſacerdos ad virũ cũctis audiẽtib⁹ ī lingua materna ſic. N. Uis habere hãc mulierẽ ī ſponſã ⁊ eã diligere/honorare/tenere ⁊ cuſtodire ſanã et infirmã ſicut ſponſus debet ſponſã: et oĩs alias ꝓpter eã dimittere et illi ſoli adherere quãdiu vita vtriuſqʒ veſtrũ durauerit. Rñdeat vir. Volo. Itẽ dicat ſacerdos ad mulierem hoc mõ N. Uis habere hunc virũ in ſponſũ et ei obedire ſeruire et eũ diligere honorare ac cuſtodire ſanum et infirmũ ſicut ſponſa debet ſponſũ: ⁊ oẽs alios propter eũ dimittere et illi ſoli adherere quãdiu vita vtriuſqʒ veſtrũ durauerit. Rñdeat mulier. Volo. Deinde detur femina a patre

[illegible]

[illegible]

ſuo vel ab amicis eius: q̄ ſi puella ſit diſcoopertā habeat manū. ſi vidua tectā. quā vir recipiat in dei fide ⁊ ſua ſeruādā ſicut vouit corā ſacerdote. et teneat eā per manū dexterā ī manu ſua dextera: ⁊ ſic vir det fidē mulieri per verba de preſenti ita dicens docēte ſacerdote. I take the .N. to my wedded wif to haue and to holde fro this day forward for bettere for wers for richere for pouerer: i ſykeneſſe and in hele tyl dethe⁹ departe ȝyf holy chirche it wol ordeyne and therto y plight the my trouthe. manu retrahēdo. deīde dicat mulier docēte ſacerdote. I .N. take the .N. to my wedded houſebonde to haue ād to holde fro this day forwarde for bettere for wors: for riche for pouerer: i ſykeneſſe and ī hele: to be bonere and buxum in bedde ād atte borde tyl dethe us departe ȝif holy chirche it wol ordeyne and therto y plight the my trouthe. manu retrahēdo. deīde ponat vir aurū/argētū ⁊ anulū ſup̄ ſcutū vel librū: ⁊ q̄rat ſacerdos ſi anulus antea fuerit benedict⁹ vel nō: ſi dicatur q̄ nō: tunc bn̄dicat ſacerdos anulum hoc modo cū Dn̄s vobiſcū. et cū Orem⁹. Or.

Creator et cōſeruator hūani generis dator gratie ſpūalis largitor eterne ſalutꝭ: tu dn̄e mitte bn̄dictionē tuā ſuper hunc anulū reſpice. vt que illū geſtauerit ſit armata virtute celeſtis defenſionis: et proficiat illi ad eter-

h.i.

[illegible] and [illegible]

bowsum

[illegible]

nã ſalutē. Per chriſtum dominum. Oremus.

Bene✠dic dñe hũc anulũ reſpice quē nos in tuo ſancto noīe benedicim⁹: vt quecũqʒ eũ portauerit in tua pace conſiſtat/et in tua voluntate permaneat/et in tuo amore viuat ⁊ creſcat et multiplicetur in longitudinē dierũ. Per dominum noſtrum. ¶ Tunc aſpergatur aqua benedicta ſuper anulũ. Si autem fuerit anulus ille benedictus: tunc ſtatim poſtq̄ vir poſuerit anulũ ſuper librũ: accipiens ſacerdos anulum tradat ipſum viro: quem vir accipiat manu ſua dextra cum tribus principalibus digitis a manu ſua ſiniſtra: tenēs dexteram ſpõſe docente ſacerdote dicat. **With this ryng. I the wedde and this gold and ſiluer. I the ȝeue and with my body. I the worſchipe. ād with al my worldliche catel. I the endowe.** et tunc proferat ſponſus anulum pollici ſponſe dicēs. **In nomine patris** deinde ſecundo digito dicens **et filii** deinde tertio digito dicens **et ſpiritus ſancti** deinde quarto digito dicens amen. ibiqʒ dimittat anulum. quia ī medico eſt quedam vana procedens vſqʒ ad cor: et in ſonoritate argenti deſignatur interna dilectio que ſemper inter eos debet eſſe recens. Deinde inclinatis eorum capitibus dicat ſacerdos benedictionem ſuper eos. **Benedicti✠ ſitis a domino qui fecit mundum ex nichilo amen.** Poſtea dicatur iste psalmus sequens hoc modo.

Mandata deꝰ virtutē tuā cōfirma deꝰ hoc qđ operatꝰ es ī nobis: a tēplo tuo ī hierusalē tibi offerēt reges munera. Increpa feras arūdinis ꝯgregatio tauroꝝ in vaccis populorū: vt excludāt eos q̄ ꝓbati sūt argēto. Gloria pti. Sicut erat. Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleysō. Pr̄ nr̄. Et ne nos. Sz libe. Bn̄dicamꝰ patrē ⁊ filiū cū scto spū. Laudemꝰ ⁊ superexaltemꝰ eū ī scl̄a. Laudemꝰ dn̄z quē laudāt angeli. Quē cherubī ⁊ seraphī sctūs sctūs sctūs ꝓclamant. Dn̄e exaudi orōnē meā. Et clamor meus. Dn̄s vo. Et cū spū tuo. Oreꝰ.

Deꝰ abrahā deꝰ ysaac deꝰ iacob sit vobiscū ⁊ ipē vos ꝯiūgat ipleatq; bn̄dictionē suā in vobis. Qui viuit ⁊ regnat cū deo prē ī vnitate spūsct̄ deꝰ. Per oīa scl̄a scl̄oꝝ. Alia orō. cū oreꝰ

Bn̄ ✠ dicat vos deꝰ pr̄/ custodiat vos iesꝰ xp̄s illuīet vos spūsctūs: on̄datq; dn̄s faciē suā ī vobis ⁊ misereat vr̄i/ cōuertat dn̄s vultū suum ad vos ⁊ det vobis pacem: ipleatq; vos oī bn̄dictiōe spūali ī remissionē omniū pctōꝝ vroꝝ vt habeatis vitā eternā ⁊ viuatis in secula seculoꝝ. Amē. Hic itrēt ecclesiā vsq; ad gradum altaris: et sacerdos in eundo cum suis ministris dicat hunc psalmum sequentem.

Beati oēs q̄ timēt dn̄m: q̄ ābulāt ī viis eiꝰ. Labores manuū tuaꝝ qꝛ mādūcabis:

btūs es et bñ tibi erit. Uxor tua ſicut vitꝭ abūdās: in laterib⁹ dom⁹ tue. Filii tui ſicut nouelle oliuarū: in circuitu menſe tue. Ecce ſic benedicetur homo: qui timet dñm. Benedicat te dominus ex ſyon: vt videas bona hieruſalem oībus diebus vite tue. Et videas filios filioruꝫ tuoꝝ: pacē ſuper iſrael. Gloria patri. Sicut erat. ſine nota cum Kyrie eleyſon. Chriſte eleyſon. Kyrie eleyſon. Tunc ꝓſtratꝭ ſponſo ⁊ ſponſa ante gradū altaris: roget ſacerdos circunſtantes orare pro eis dicendo. Pater noſter. Et ne nos. Sed libera. Saluū fac ſeruū tuū ⁊ ancillā tuā. Deꝰ meꝰ ſperātes in te. Mitte eis dñe auxiliū de ſctō. Et de ſyon tuere eos. Eſto eis dñe turrꝭ fortitudinis. A facie iīmici. Dñe exaudi orōnē meā. Et clamor meus ad te veniat. Dñs vobiſcū. Et cū ſpiritu tuo. Oremꝰ. Or̄

Benedicat vos dñs ex ſyon vt videatis q̄ bona ſunt hieruſalem oībus diebus vite veſtre: et videatis filios filiorum veſtrorum ⁊ pacem ſuper iſrael. Per chriſtum. Oremus.

Deus abraham/ deus yſaac/ deus iacob/ bene ✠ dic adoleſcentes iſtos: et ſemina ſemen vite eterne in mentibus eorum. vt quicquid pro vtilitate ſua didicerint: hoc facere cupiāt. Per ieſū xp̄ꝫ filiū tuū recuperatorē hoīm ¶ Qui tecū viuit ⁊ regnat. ⁊c. Oremꝰ. Or̄

Reſpice dñe de celis: ⁊ bñ ✠ dic cōuētionē iſtā et ſicut miſiſti ſctm̄ āgelū tuū raphaelē ad thobiā et ſarā filiā raguelis: ita digneris dn̄e mittere bn̄ ✠ dictionē tuā ſuꝑ iſtos adoleſcentes: vt ī tua volūtate ꝑmaneāt/⁊ in tua ſecuritate perſiſtāt/et in amoꝛe tuo viuāt et ſeneſcāt vt digni atqꝫ pacifici fiāt: ⁊ multiplicētur ī lōgitudinē dieꝝ. Per xp̄m do. no. Oꝛemꝰ. Oꝛ.

RESpice dn̄e ꝓpiciꝰ ſuꝑ hūc famulū tuum reſpice et ſuper hanc famulā tuaꝫ reſpice vt in noīe tuo bn̄ ✠ dictonē celeſtē accipiāt: ⁊ filios filioꝝ ſuoꝝ ⁊ filiarū ſuaꝝ vſqꝫ in tertiam et quartā pꝛogeniē incolumes videant: et in tua volūtate perſeuerēt: ⁊ in futuro ad celeſtia regna perueniant. Per xp̄m. Oꝛemus. Oꝛ.

OMnipotēs ſēpiterne deꝰ qui pꝛimos parētes noſtros adā et euā ſua virtute creauit et in ſua ſanctificatione copulauit: ipſe coꝛda et coꝛpoꝛa veſtra ſanctificet et benedicta: atqꝫ in ſocietate et amoꝛe vere dilectiōis cōiūgat Per xp̄m. Deinde bn̄dicat eos dicens. Oꝛemꝰ

BEnedicat vos deꝰ oīps oī bn̄dictiōe celeſti efficiatqꝫ vos dignos ī ꝯſpectu ſuo: ſupabūdet in vobis diuitias gr̄e ſue: ⁊ erudiat vos in verbo veritatis: vt ei coꝛpoꝛe pariter ⁊ mēte cōplacere valeatis. Per dn̄m. ¶ Finitis oꝛ. et introductis illis ī p̄ſbyteriū ſcꝫ inter choꝝ ⁊ altare ex p̄te eccl̄ie auſtrali ⁊ ſtatuta muliere a dextris viri. videlꝫ īter ipꝫ ⁊ altare īcipiat officiū.

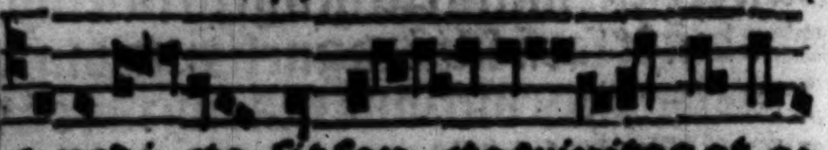

Benedicta sit sancta trinitas atqꝫ
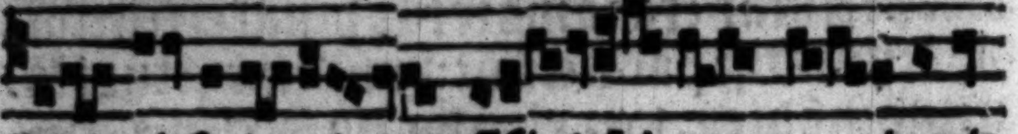

indiuisa vnitas cōfitebimur ei quia
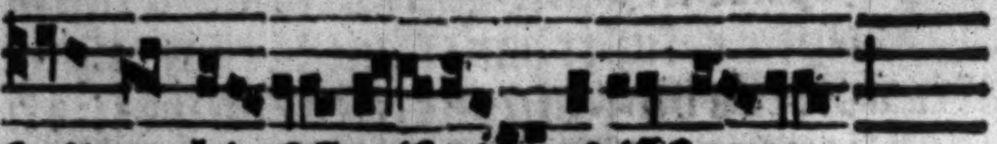

fecit nobiscū misericordiā suam.

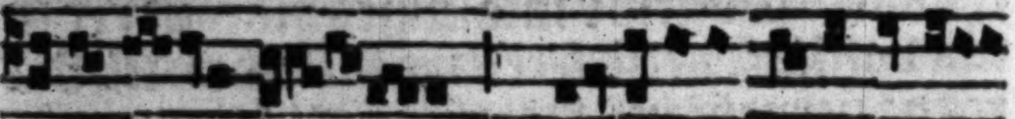

Alleluya alleluya. ℣. Bñdicam⁹ pr̄e ⁊ filiū

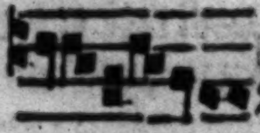

Nō di. vlteri⁹. Kyrie eley. cū suis
℣s. di. Ad hāc mis. seruet᷑ mod⁹ ⁊ ne
cū scō spū. do p osa sicut i duplicib⁹ festis hoc mō

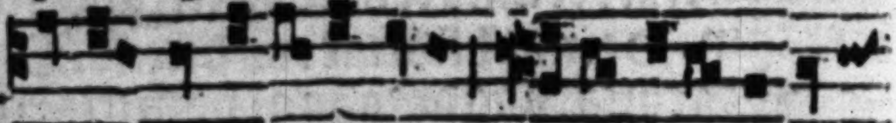

Gloria in excelsis deo. Glori a in excel-
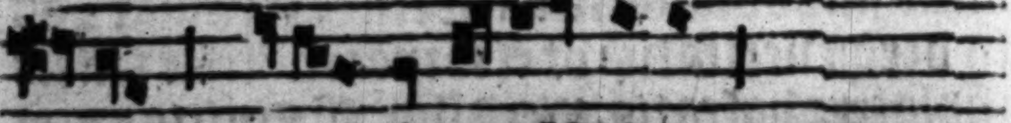

sis deo. Glori a in excelsis deo. Et i t̄ra pax
hoīb⁹ bone voluntatis. Laudam⁹ te. Bñdici-
mus te. Adoramus te. Glorificam⁹ te. Grās

agimꝰ tibi ꝓpt magnā gl̄iaz tuā. Dn̄e deꝰ rex celeſtis deꝰ pr̄ op̄s Dn̄e filii vnigenite ieſu xp̄e Dn̄e deꝰ agnꝰ dei filius pr̄is. Qui tollis pc̄tā mūdi miſerere nobis. Qui tollis peccata mundi: ſuſcipe deprecationē noſtrā. Qui ſedes ad dexterā pr̄is miſerere nobis. Qm̄ tu ſolus ſanctꝰ. Tu ſolꝰ dn̄s. Tu altiſſimꝰ ieſu xp̄e. Cū ſācto ſpū. ī gl̄ia dei pr̄is. Amē. Iſte due orōnes ſequētes dicāt ſub vno. Oreꝰ. ⁊ ſub vno. ꝑ do.

OMnīps ſēpiterne deꝰ q̇ dediſti famulis tuis in confeſſione vere fidei eterne trinitatis gloriam agnoſcere et in potentia maieſtatis adorare vnitatem/queſumꝰ: vt eiuſdē fidei firmitate ab oībꝰ ſp̄ muniamur aduerſis. Al. orō

EXaudi nos omnipotens et miſericors deus: vt quod noſtro miniſtratur officio: tua benedictione potius impleatur. Per dominum. Ad corinthios. i. vi.

FRatres: Neſcitis quoniam corpora veſtra membra ſunt chriſti? Tollens ergo membra chriſti: faciem membra meretricis? Abſit. An neſcitis quoniam qui adheret meretrici: vnum corpus efficitur? Erunt inquit duo in carne vna. Qui autem adheret deo: vnus ſpiritus eſt. Fugite fornicationez. Omne enim peccatum quodcunqz fecerit homo: extra corpꝰ eſt. Qui aūt fornicatur: in corpꝰ ſuū peccat. An neſcitis qm̄ mēbra veſtra tēplū ſūt ſpūſſcti q̄ ī vobis ē: quē habetis a deo/ ⁊ nō eſtis vr̄i? Empti enī eſtis precio magno: honorificate et portate deū in corpore vr̄o. Gradale.

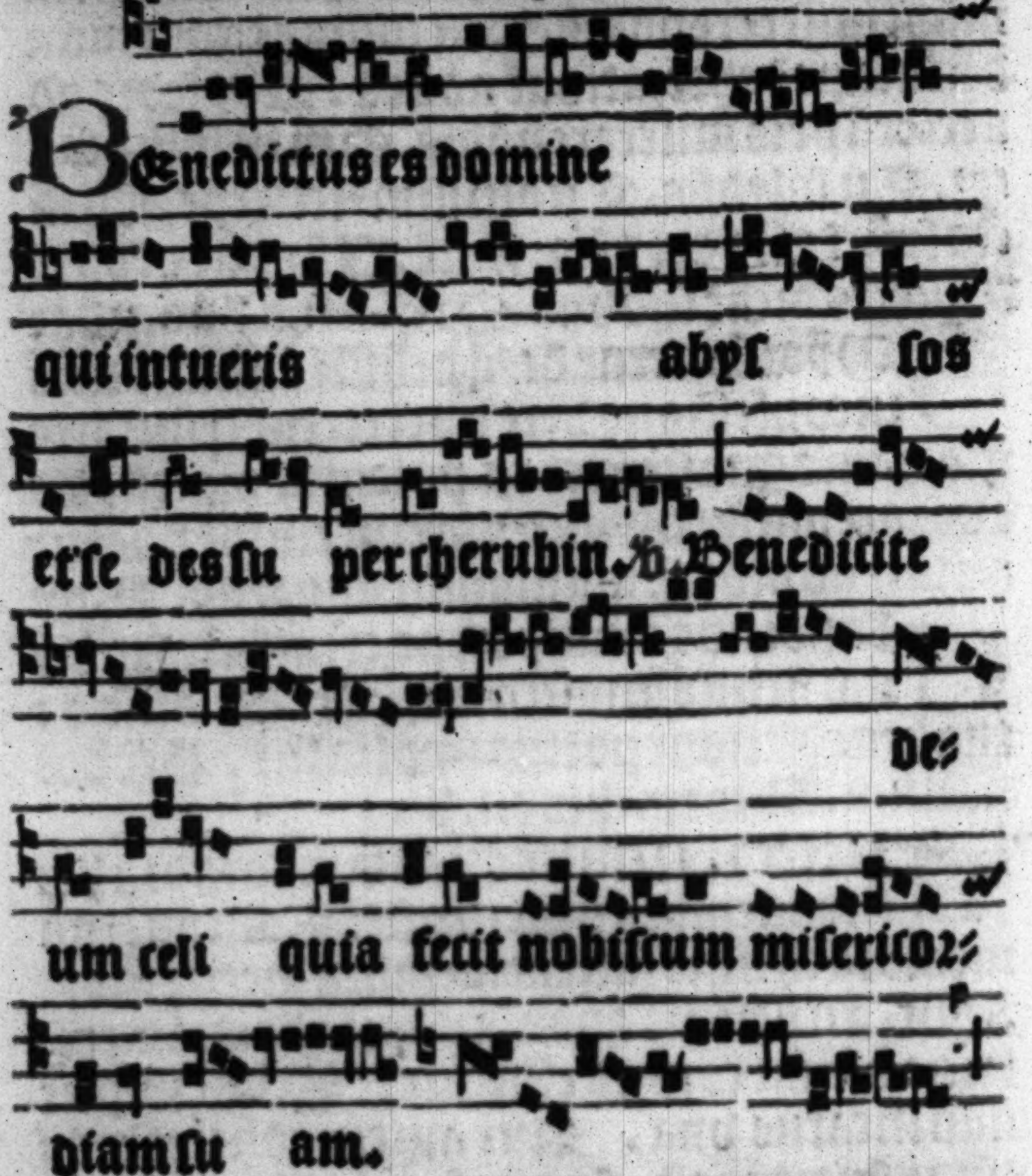
Benedictus es domine
qui intueris abyſ ſos
et ſe des ſu per cherubin. ℣. Benedicite de-
um celi quia fecit nobiſcum miſericor-
diam ſu am.

Nō repe. gr̄ ī miſſis ſpōſaliū. Alleluya

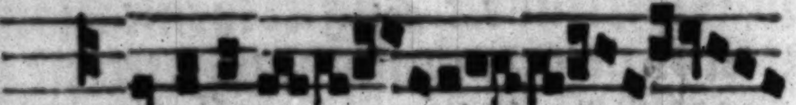

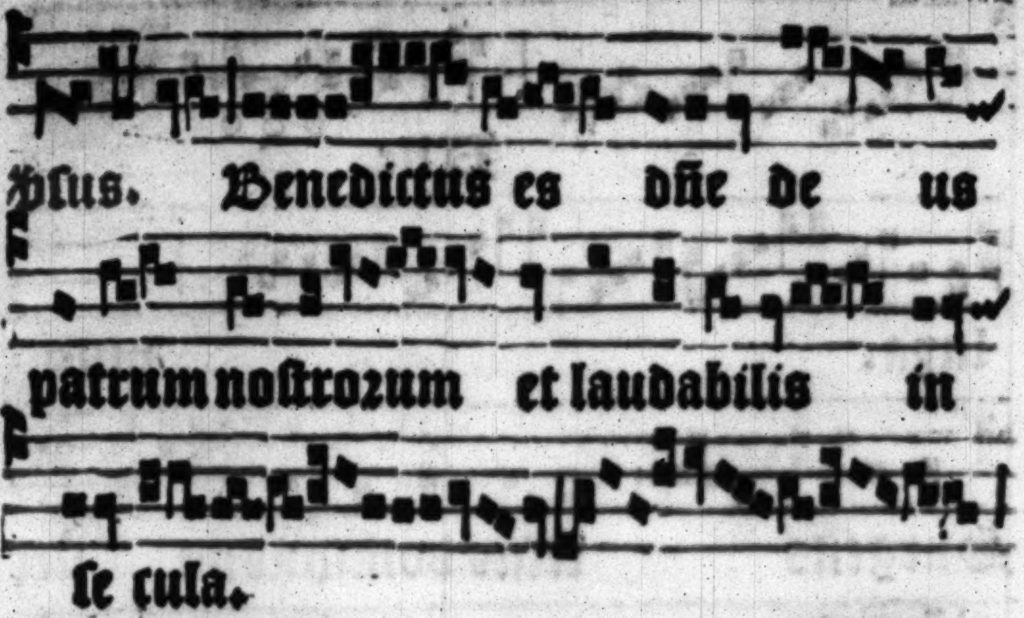
Vſus. Benedictus es dñe de us
patrum noſtroꝛum et laudabilis in
ſe çula.

In tempoꝛe paſchali erit ſecũdum Alleluya. vnum ex iſtis ſequentibus.

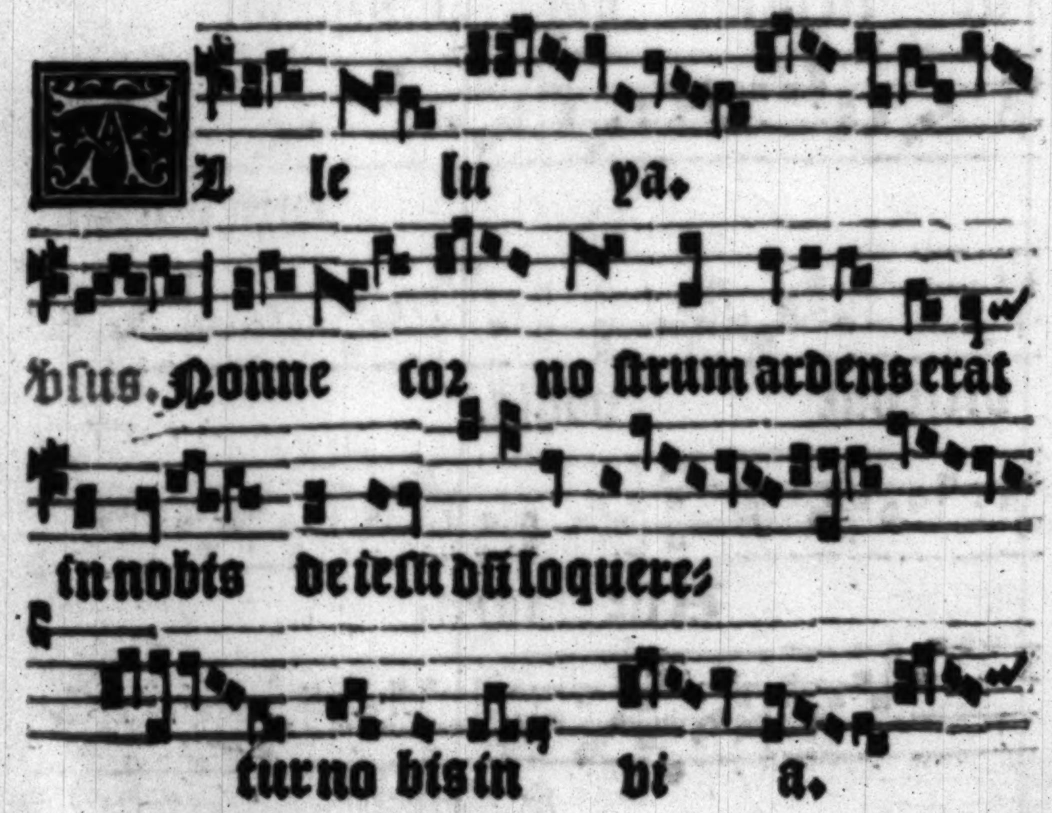
A le lu ya.
Vſus. Nonne coꝛ no ſtrum ardens erat
in nobis de ieſu dñi loquere:
tur no bis in vi a.

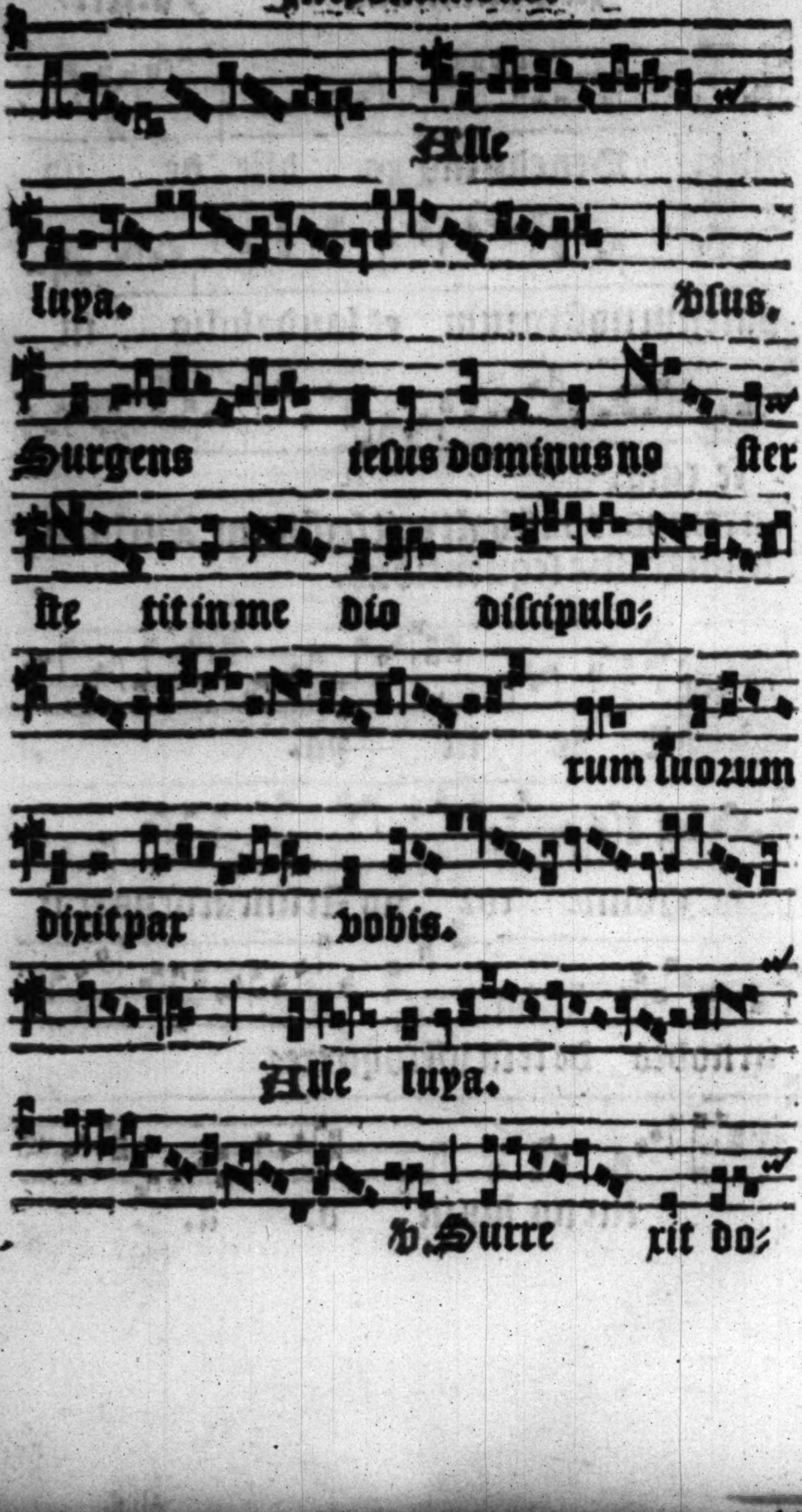
Alle
luya.
Vſus.
Surgens
ieſus dominus no
ſter
ſte
tit in me
dio
diſcipulo-
rum ſuorum
dixit pax
vobis.
Alle luya.
℣. Surre
xit do-

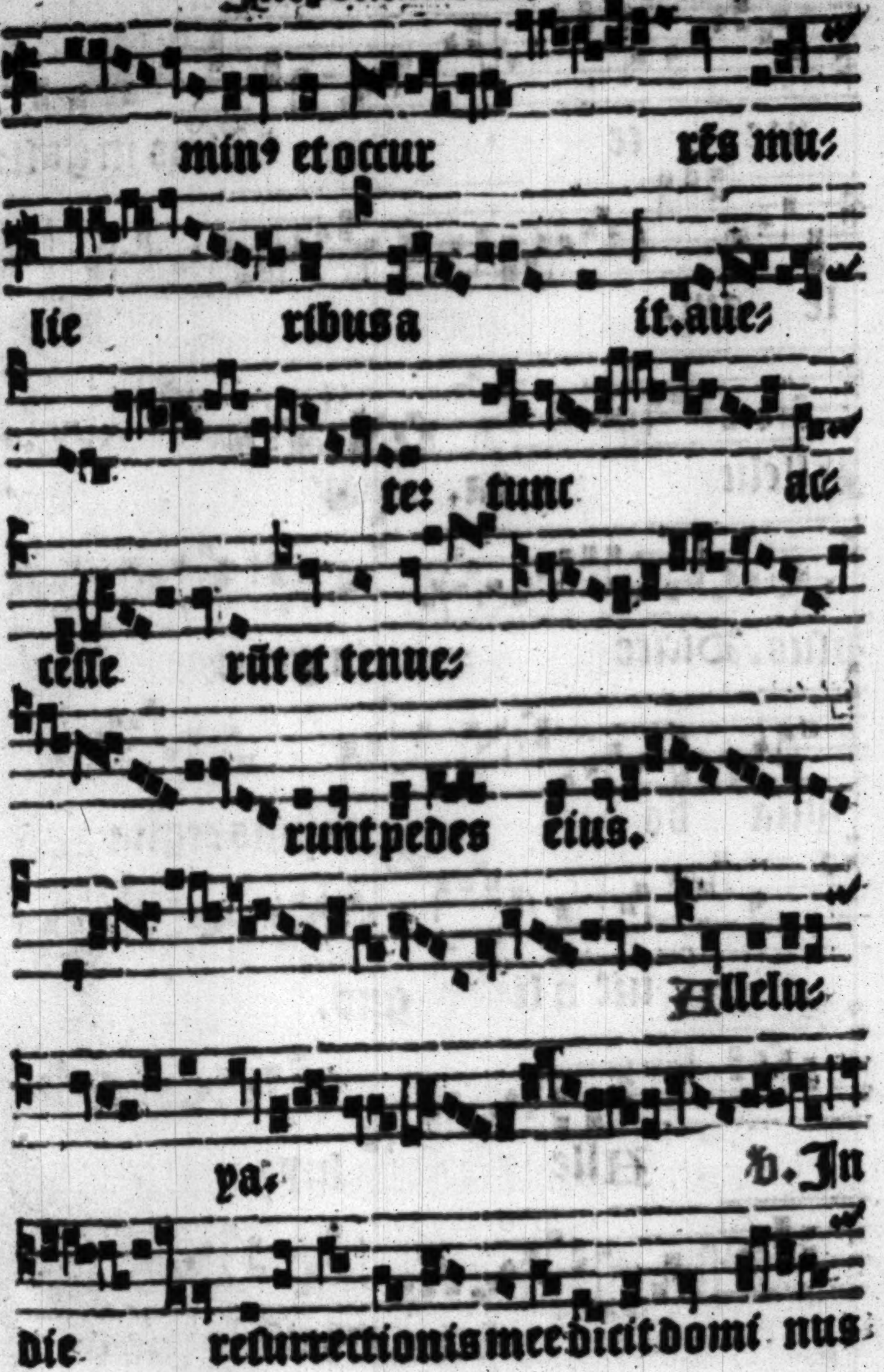
minꝰ et occur rẽs mu-
lie ribus a it. aue-
te: tunc ac-
ceſſe rũt et tenue-
runt pedes eius.
Allelu-
ya. ℣. In
die reſurrectionis mee dicit domi nus

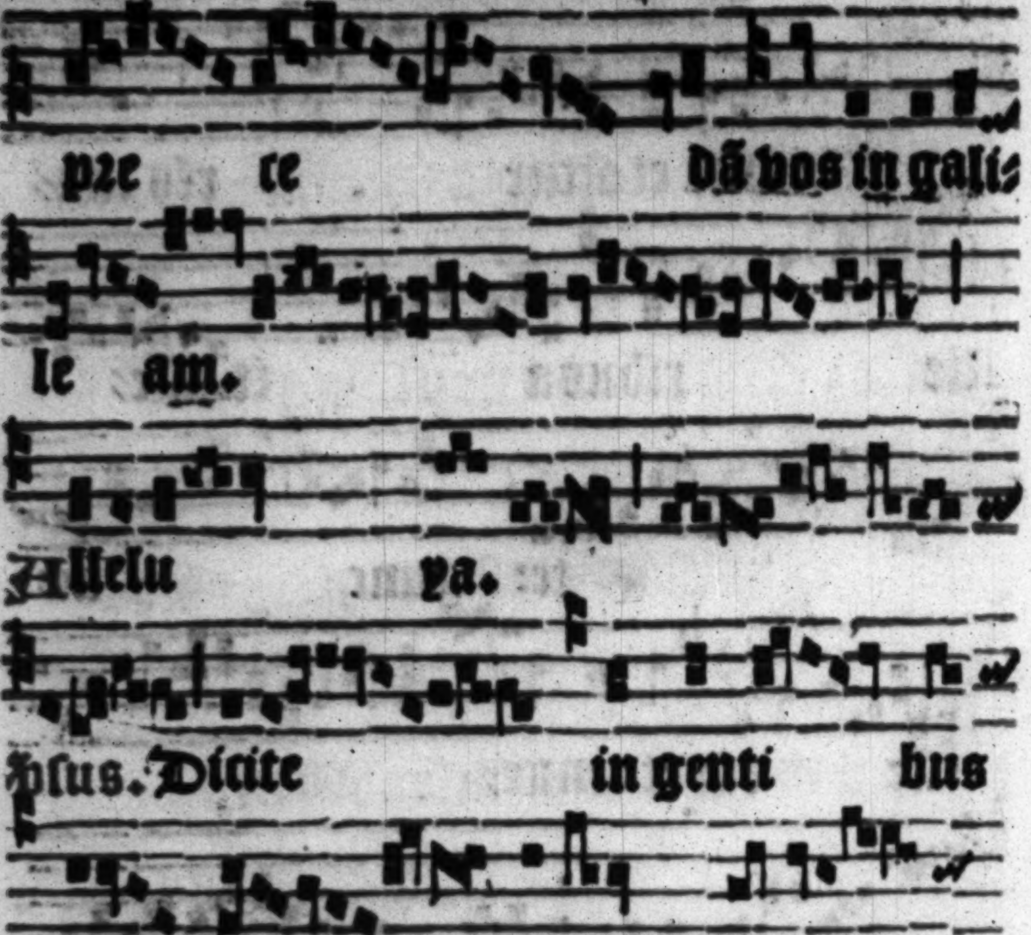
pꝛe ce dñs vos in gali
le am.
Allelu ya.
Ꝟſus. Dicite in genti bus
quia do minus regna
uit a li gno.
Alle luya.
Ꝟſus. Chriſtus

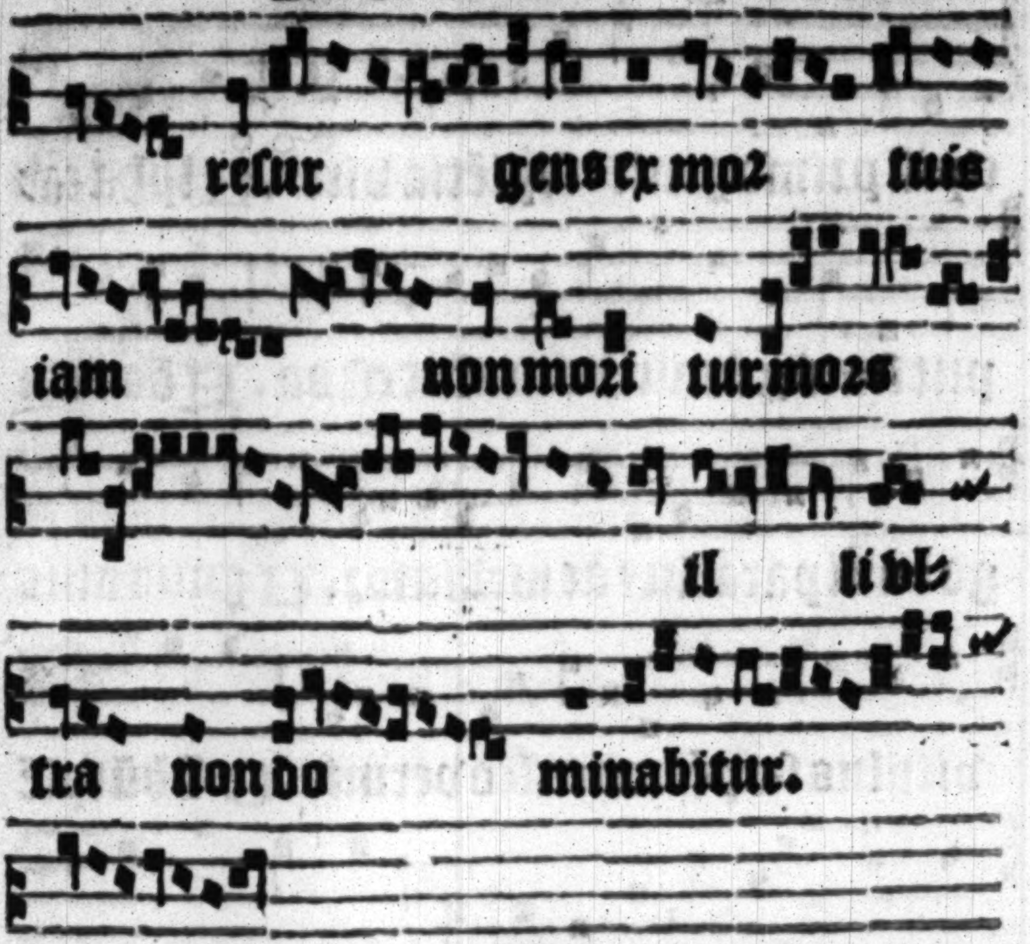
resur gens ex mor tuis
iam non mori tur mors
il li vlt
tra non do minabitur.

Sequentia.

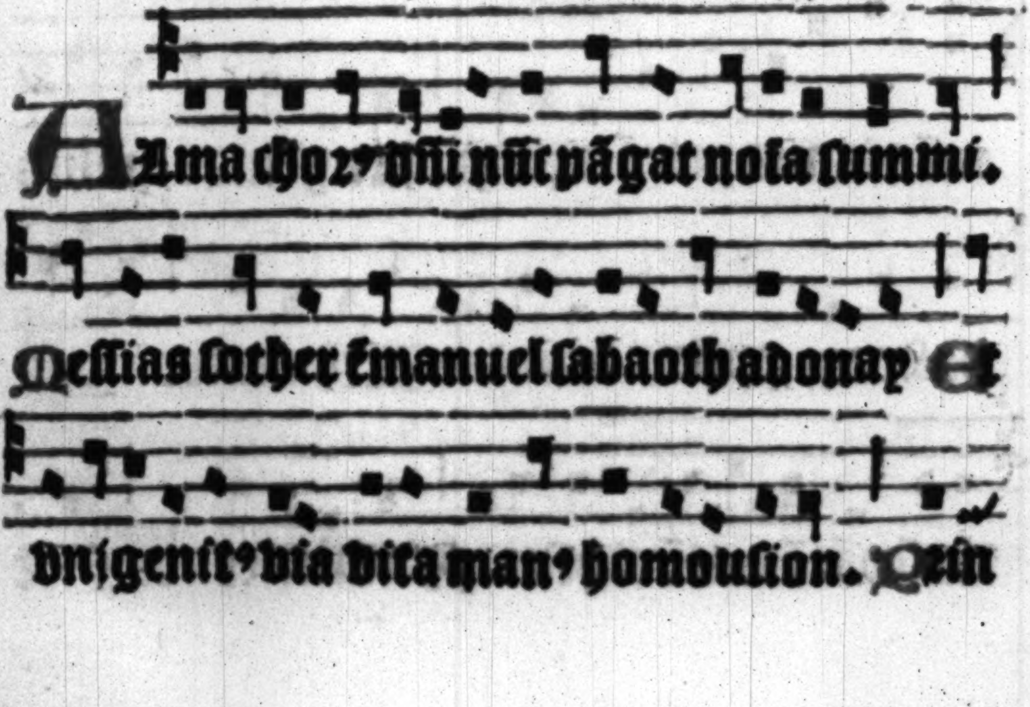
Alma chor⁹ dñi nũc pãgat noĩa summi.
Messias sother emanuel sabaoth adonay Et
vnigenit⁹ via vita man⁹ homousion. Prin

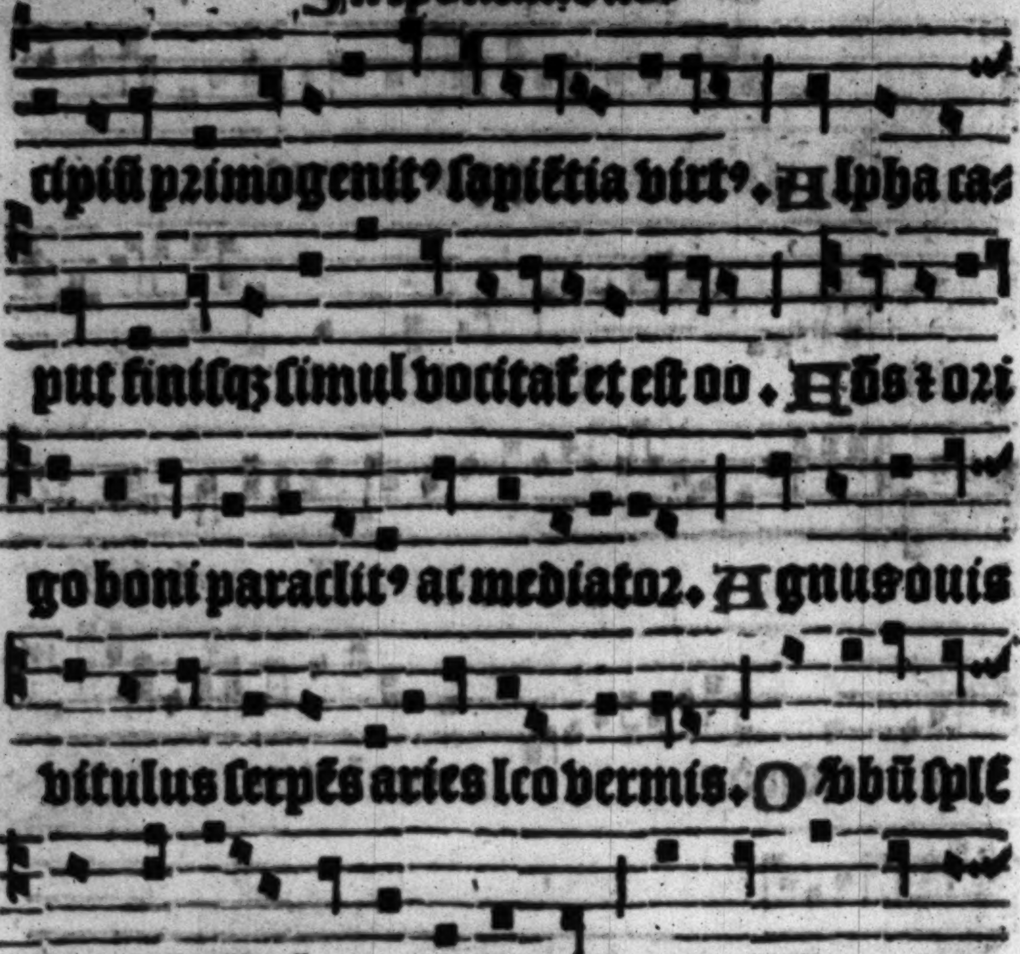
cipiū pꝛimogenit⁹ ſapiētia virt⁹. Alpha ca-
put finiſqʒ ſimul vocitat̄ et eſt oo. Nōs ⁊ oꝛi-
go boni paraclit⁹ ac mediatoꝛ. Agnus ouis
vitulus ſerpēs aries leo vermis. Os vbū ſplē-
doꝛ ſol gl'ia lux et imago. Panis flos vitis
mōs ianua petra lapiſqʒ. Angelus ⁊ ſpōſus
paſtoꝛqʒ pꝓpheta ſacerdos Athanatos kyꝛos
theō pātō cratō et yſus. Saluificet nos Sit

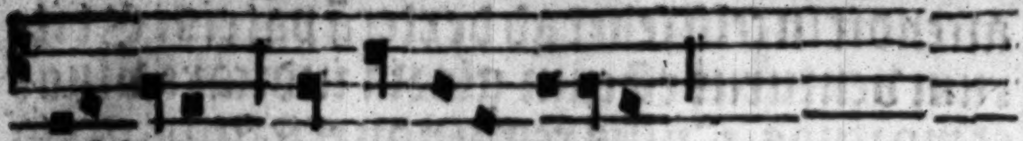

cui ſecla. Per omnia doxa.

Sequētia ſcī euāgelii ſcdꝫ mattheū. xix. Gła

IN illo tpe: Acceſſerūt ad ieſū ſcri (tibi dñe be ꝛ phariſei: tētātes eū ꝛ dicētes. Si licet hoī dimittere vxorē quacūqꝫ ex cauſa? Qui rñdēs ait illis Nō legiſtis qꝛ q̇ fecit ab īitio maſculū ꝛ feminā fecit eos? Et dixit eis. Propt̄ hoc dimitte hō pr̄em ꝛ matrē et aderebit vxori ſue: et erūt duo ī carne vna. Itaqꝫ iā nō ſūt duo: ſed vna caro. Qđ ergo deꝰ ꝯiunxit: hō nō ſeparet.

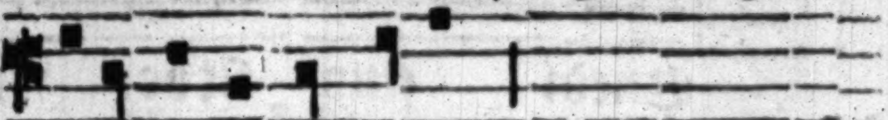

CRedo in vnum deum. Patrem omnipotentē. Factorem celi ꝛ terre. Viſibilium omnium et inuiſibilium. Et in vnum dominum ieſum chriſtum filium dei vnigenitum. Et ex patre natum ante omnia ſecula. Deuꝫ de deo lumen de lumine deum verum de deo vero. Genitum non factum conſubſtantialeꝫ patri per quem omnia facta ſunt. Qui propter nos hoīes et propter noſtrā ſalutē deſcēdit de celis Et incarnatus eſt de ſpiritu ſācto ex maria virgine: ꝛ homo factus eſt. Crucifixus etiam pro nobis ſub poncio pilato paſſus et ſepultus eſt. Et reſurrexit tertia die ſecūdū ſcripturas. Et aſcendit in celū ſedet ad dexterā patris. Et iterum venturus eſt cum gloria iudicare viuos et mortuos. Cuius regni non erit finis. Et in ſpiritum ſanctum dominum et viuificantem. Qui ex patre filioqꝫ procedit. Qui cum patre et filio ſimul adoratur et cōglorificatur. Qui locutus eſt per prophetas. Et vnam ſanctam catholicam et apoſtolicam eccleſiam. Confiteor vnum baptiſma in remiſſionem peccatorū. Et expecto reſurrectionem mortuorum. Et vitam venturi ſeculi. Amen. Offertorium.

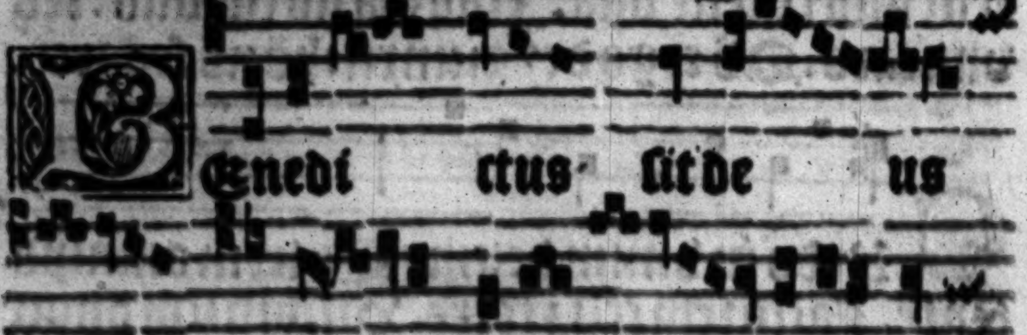
Benedi ctus ſit de us
pa ter vnige nituſqꝫ
de i fi li us ſan ctus quo
qꝫ ſpi ri tus qꝫ fe cit nobiſ-
cū miſericordi am ſu am.

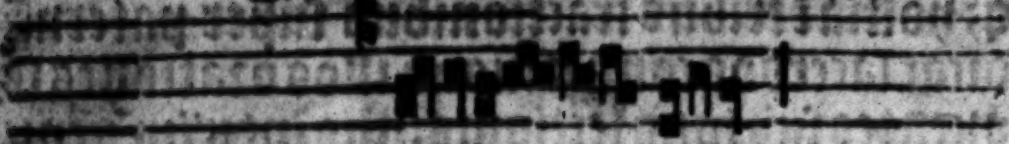

Tẽpoꝛe paſcha. Alle luya.

¶ Nota q̄ odoꝛ thuris bñdicti nunq̄ datur in eccleſia ſpõſo et ſpõſe. Inde eſt q̄ oblatio thure benedicto ſuper altare ſi deſcẽdat thuribulũ ad clericos vel ad laicos: alius thus eſt apponẽdum et hominibus eſt offerendum. Secreta.

Sanctifica q̄s dñe deꝰ nr̄ trinitas ſancta: ꝑ tui ſcti noīs īuocationẽ huiꝰ oblationis hoſtiã/ et cooperante ſpiritu ſancto per eã noſmetipſos tibi ꝑfice munꝰ eternũ. Alia ſecreta.

Adeſto dñe ſupplicationibꝰ nr̄is ⁊ hãc oblationẽ quã tibi offerimꝰ ꝓ famulis tuis quos ad ſtatũ maturitatis ⁊ ad diẽ nuptiaꝝ ꝑducere dignatꝰ es/ placatꝰ ac benignꝰ aſſume. Per dñm nr̄z ieſũ chꝛiſtũ filiũ tuũ. Pꝛefatio. Qui cũ vnigenito. Poſt Sctũs. Pꝛoſternãt ſe ſpõſus et ſponſa in oꝛõne ad gradũ altaris extẽſo ſuꝑ eos pallio qđ teneãt quattuoꝛ clerici ꝑ quattuoꝛ coꝛnua in ſupplicijs niſi alter eoꝛuꝫ pꝛius fuerit deſponſatus et bñdictus: qꝛ tunc non habeatur palliũ ſuꝑ eos nec dicatur ſacramẽtalis bñdictio vt poſtea patebit Deinde dicto Per oĩa ſecula ſeculoꝝ. amẽ. poſt. Pat nr̄. ante q̄ dicitur Pax dñi ſit ſemper vobiſcum. facta fractiõe euchariſtie moꝛe ſolito. dimiſſa qȝ hoſtia ĩ tribus fractionibus ſuper patenā dicat ſacerdos conuerſus ad illos oꝛationes ſequentes ſub tono lectionis: illis interim genu flectentibus ſub pallio ſacerdos ſit dicente.

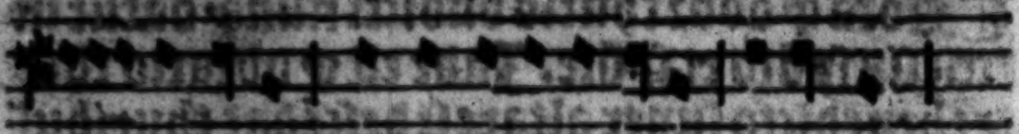

Dn̄s vobiſcū. Et cū ſpiritu tuo. Oꝛemus.

Propiciare dn̄e ſupplicationibꝰ nr̄is: et inſtitutis tuis qbꝰ ꝓpaginē humani generis oꝛdinaſti benignus aſſiſte: vt qđ te auctoꝛe coniungitur/ te auxiliante. Et ſic terminetur.

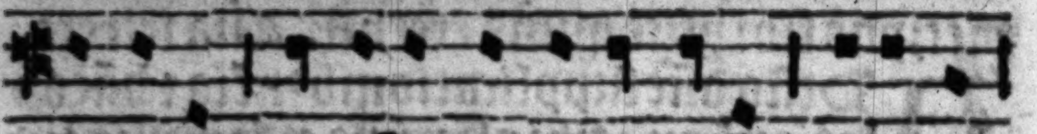

ſeruetur. Per xp̄m dominum nr̄m. Oꝛemꝰ.

Deꝰ q̄ poteſtatē ꝟtutis tue de nichilo cūcta feciſti q̄ diſpoſitis vniuerſitatis exoꝛdiis hoī ad imaginē dei facto: ideo īſeparabile mulieris adiutoꝛ cōdidiſti: vt femineo coꝛpoꝛi de virili carne dares pꝛīcipiū docēs quod ex vno placuiſſet inſtitui: nunq̄ liceret diſiungi. ¶ Hic incipit benedictio ſacramentalis.

[illegible]

Deꝰ q̄ tā excellēti myſterio cōiugalē copulā cōſecraſti: vt xp̄i ⁊ eccl'e ſacramētū p̄ſignares ī federe nuptiaꝝ. Hic finit bn̄dictio ſacramētalis

Deꝰ p quē mulier iūgit̄ viro ⁊ ſocietas pꝛincipaliter oꝛdinata ea bn̄ ✠ dictiōe donatur q̄ ſola nec p oꝛiginalis pctī penā/ nec p diluuii ē ablata ſētēciā ⁊ reſpice. Reſpice ꝓpiciꝰ ſuꝑ hāc famulā tuā q̄ maritali iūgēda eſt cōſortio: tua q̄ ſe expetit ꝓtectione muniri. Sit ī ea iugū dilectionis ⁊ pacis: fidelis ⁊ caſta nubat in xp̄o: imitatrixq3 ſctāꝝ ꝑmaneat feminaꝝ. Sit amabilis vt rachel viro/ ſapiēs vt rebecca/ longeua et fidelis vt ſara. Nichil in ea ex actibꝰ ſuis ille auctor preuaricationis vſurpet: nexa fidei mandatiſq3 ꝑmaneat vni thoro iūcta cōtactus illicitos fugiat: muniatq3 īfirmitatē ſuā robore diſcipline. Sit verecūdia grauis/ pudore venerabilis/ doctrinis celeſtibus erudita. Sit fecūda in ſobole/ ſit probata ⁊ innocēs et ad optatā perueniat ſenectutē: et videat filios filiorum ſuorum vſq3 in tertiam et quartam progeniem: et ad beatorū requiem atq3 celeſtia regna

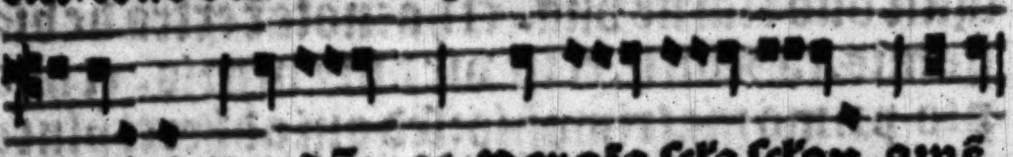

ꝑueniat. Per dn̄z. ⁊c. Per oīa ſcl'a ſcloꝝ. amē.

Notandū ꝙ hec clauſula Deus qui tam excelſēti myſterio. vſq3 Deus per quē mulier iūgitur viro. nō dicatur in ſecundis nuptiis/ vir et aūt mulier ad bigamiam tranſiens nō debet iterum a ſacerdote benedici: quia cum alia vice benedicti ſint: eoꝝ bn̄dictio nō debet iterari: q2 caro bn̄dicta trahit ad ſe carnē nō bn̄dictam. Notādū eſt aūt ꝙ inhibitū eſt ꝑ capitulū extra de ſecundis nuptiis: ne benedictio detur in ſecūdis nuptiis: qđ etiā teſtatur beatus ambroſius qui ait Prime nuptie a dño ſūt cōſtitute. Secūde vero permiſſe. Prime nubtie ſub omni bñdictione celebrantur. Secūde vero carēt omni bñdictione. Sed qꝛ plures bñdictiones ſūt in nuptiis celebrādis. ſcilȝ in introitu ecclīe ⁊ ſup palliū et poſt miſſā ⁊ ſup thoꝝ ī ſero. Querē q̄ bñdictio ſit iterāda in ſecūdis nuptiis ⁊ q̄ non. Sciēdū eſt ꝙ in hac oꝛōne que ſic incipit. De⁹ qui poteſtate. ⁊c. tres ſūt bñdictiōes ibidē que idē hūt pꝛīcipiū. ſcȝ Deus media aūt eſt omittēda. ſcȝ iſta De⁹ q̄ tā excellēti. vſqȝ De⁹ ꝑ quē mulier. qꝛ in iſta bñdictione agitur de vnitate xp̄i et ecclīe: q̄ figurat̄ ī pꝛimo matrimonio nō aūt ī ſcđo. vñ apoſtol⁹ ad choꝛinthios ait Erūt īquit duo ī carne vna. et hoc notat̄ extra de bigamis. c. Debitū. et ſit vir vni⁹ vxoꝛis. et hoc pꝛo pꝛimo matrimonio: ſed qui adheret pluribus diſſoluit vnitatē vel fed⁹ vnitatis: et ideo illa bñdictio q̄ agit de vnitate. ſcȝ Deus qui tā excellenti myſterio. ⁊c. nō dicit̄ in ſcđis nuptiis et hoc eſt verū tā in viro bigamo q̄ in muliere vidua: qꝛ caro bñdicta trahit ad ſe carnē nō benedictā: ſed oēs alie bñdictiones ſiue oꝛatiōes debēt dici indifferēter ſcđm curiā romanā/⁊ ſecūdū Hoſtieſē et Thomā alquinū/et Moꝛandū doctoꝛē. Et queſtio iſta diſcuſſa erat et determinata ī ſacro palatio dn̄i pape/ ⁊ trāſlata in angliā per magiſtrū Joānē hayſted. anno domini Milleſimo. ccc.xxi. et cauſa diſcuſſionis erat/ quia multitudo ſacerdotū tunc tēporis ad ſedem apoſtolicam conuolauerunt cauſa obtinende abſolutionis beneficium pꝛo benedictionibus in ſecūdis nuptiis indiſcrete collatis. Ideo ſuper hoc ſtatuitur conſtitutio noua. Johannis pape. xxii. que ſic incipit.

Concertationi antique finem imponere cupientes pꝛeſenti declaramus edicto: ꝙ licet vir vel mulier ad bigamiam vel ad ſecundas nuptias tranſierint benedici non debēt cū fuerint alias benedicti. ꝙ ſi foꝛſan alter eoꝛuꝫ vel ambo eſſent ad ſecundas nuptias tranſeūtes ⁊ in pꝛimis nuptiis benedicti non fuerint: danda eſt eis benedictio in ſecundis nuptiis Sane volentes antiquum rigoꝛem temperare: concedimus ꝙ pꝛeſbyter qui ſecundas nuptias benedixerit ſcienter ad ſedē apoſtolicā ex hac venire minime teneat̄: ſꝫ a pena ſuſpēſiōis hoc caſu a iure ĩdicta: ꝑ ſuos poſſūt dioceſanos abſolui. Si q̄ vero iuxta opinionē quoꝛūdam hactenus ex hoc ſe nō reputātes ſuſpēſos oꝛdines quoſlibet ſeu queuis bn̄ficia receperit: dioceſani eoꝝ a pena ſuſpenſionis p̄dicta ip̄os abſoluere ac ſup̄ executione oꝛdinū et retētione bn̄ficioꝝ huiuſmodi cū eis valeāt licite diſpēſare

¶ Hic queri poteſt quare ſecunde nuptie non benedicantur? Ad hoc dico ꝙ ſecundum matrimonium q̄uis in ſe conſyderatum ſit perfectū ſacramentum tamen in ordine ad primum ſacramentum conſyderatū / aliquid habet de defectu ſacramenti qꝛ non habet plenē ſignificationē cū nō ſit vna caro ſicut eſt ī matrimonio chriſti et eccleſie et rōne huius defectus benedictio a ſecūdis nuptiis ſubtrahitur. Sꝫ hoc eſt intelligendum qn̄ ſecunde nuptie ſunt ſecūde ex parte viri et ex parte mulieris tātū prime. Si enī virgo contrahat cū illo qui habuit aliā vxorē: nichilominꝰ nuptie benedicūtur. ſaluatur et aliquo modo ſignificatio etiā in ordine ad primas nuptias: qꝛ ep̄s et ſi vnā eccleſiā habet ſponſā tamē plures perſonas deſponſatas in vna eccleſia: ſed aīa non poteſt eſſe ſponſam alterius q̄ xp̄i: quia cum demone fornicat̄ nec eſt matrimoniū ſpūale et propter hoc quando mulier ſecundo nubit: nuptie non benedicuntur propter defectum ſacramenti. Poſt hec vertat ſe ſacerdos ad altarē et dicat. Pax domini. et Agnus dei. Tunc amoto pallio ſurgāt ambo ſponſus et ſpōſa et accipiat ſpōſus pacē a ſacerdote et ferat ſponſe oſculans eam et neminē alium nec ipſe nec ipſa: ſed ſtatim diaconꝰ vel clericus a preſbytero pacē accipiens ferat aliis ſicut ſolitum eſt. Communio.

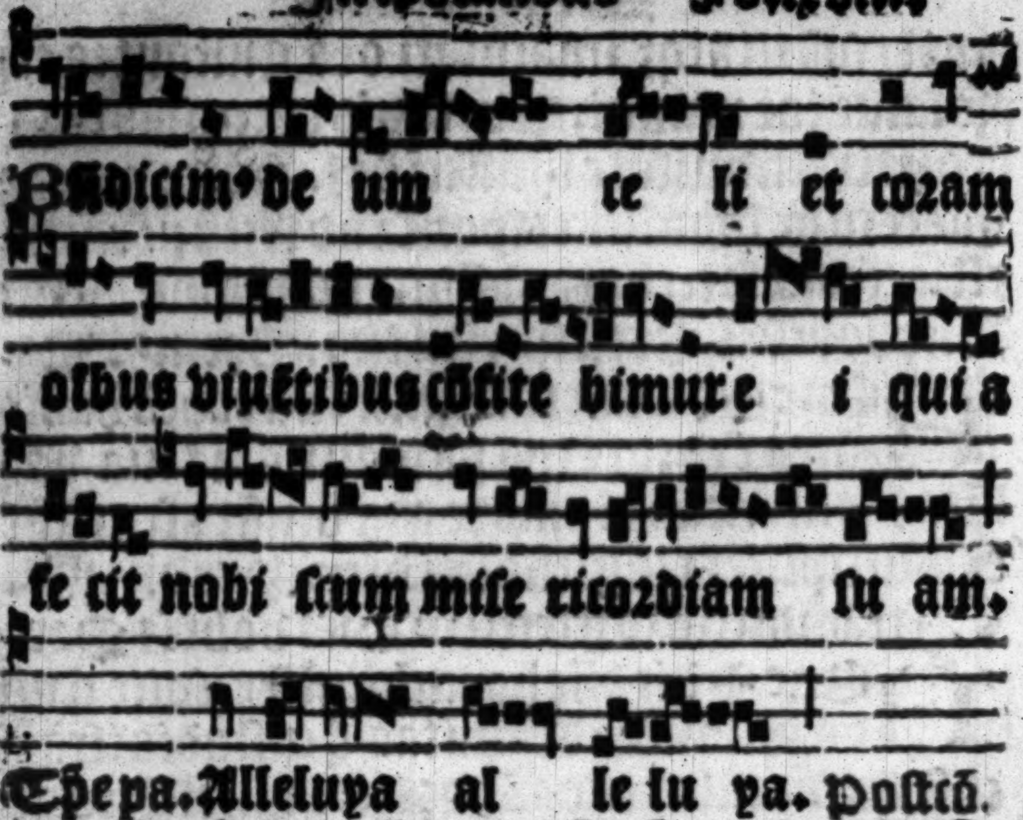
Bndicimꝰ de um ce li et coram
oībus viuētibus cōfite bimur e i qui a
fe cit nobi scum mise ricordiam su am.
Tēpe pa. Alleluya al le lu ya.

Postcō.

Proficiat nobis ad salutē corpis ⁊ aīe dñe deꝰ huius sacramēti susceptio: ⁊ sēpiterna sancte trinitatis eiusdēqȝ indiuidue vnitatis confessio. Alia postcommunio.

Quesumus oīpotēs deꝰ instituta prouidētie tue pio amore comitare: vt quos legitima societate cōnectis: lōgeua pace custodias. Per dñm nr̄z. Post missā bñdicatur panis et vinū vel aliquod potabile in vasculo et gustent in nomiine domini sacerdote dicēte. Dominus vobiscum. Oremus. Oratio.

Bene ✠ dic dñe panē istū ⁊ hūc potū ⁊ hoc vasculum sicut benedixisti quinqȝ panes in deserto et sex hydrias in chana galilee: vt sint

¶ Hic queri poteſt quare ſecunde nuptie non benedicantur? Ad hoc dico q̄ ſecundum matrimonium q̄uis in ſe conſyderatum ſit perfectū ſacramentum tamen in ordine ad primum ſacramentum conſyderatū/ aliquid habet de defectu ſacramenti qꝛ non habet plenē ſignificationē cū nō ſit vna caro ſicut eſt ī matrimonio chriſti et eccleſie et rōne huius defectus benedictio a ſecūdis nuptiis ſubtrahitur. Sꝫ hoc eſt intelligendum qñ ſecunde nuptie ſunt ſecūde ex parte viri et ex parte mulieris tātū prime. Si enī virgo contrahat cū illo qui habuit aliā vxorē: nichilomin⁹ nuptie benedicūtur. ſaluatur et aliquo modo ſignificatio etiā in ordine ad primas nuptias: qꝛ ep̄s et ſi vnā eccleſiā habet ſponſā tamē plures perſonas deſponſatas in vna eccleſia: ſed aīa non poteſt eſſe ſponſam alterius q̄ xp̄i: quia cum demone fornicatur nec eſt matrimoniū ſpūale et propter hoc quando mulier ſecundo nubit: nuptie non benedicuntur propter defectum ſacramenti. Poſt hec vertat ſe ſacerdos ad altarē et dicat. Pax domini. et Agnus dei. Tunc amoto pallio ſurgāt ambo ſponſus et ſpōſa et accipiat ſpōſus pacē a ſacerdote et ferat ſponſe oſculans eam et neminē alium nec ipſe nec ipſa: ſed ſtatim diacon⁹ vel clericus a preſbytero pacē accipiens ferat aliis ſicut ſolitum eſt. Communio.

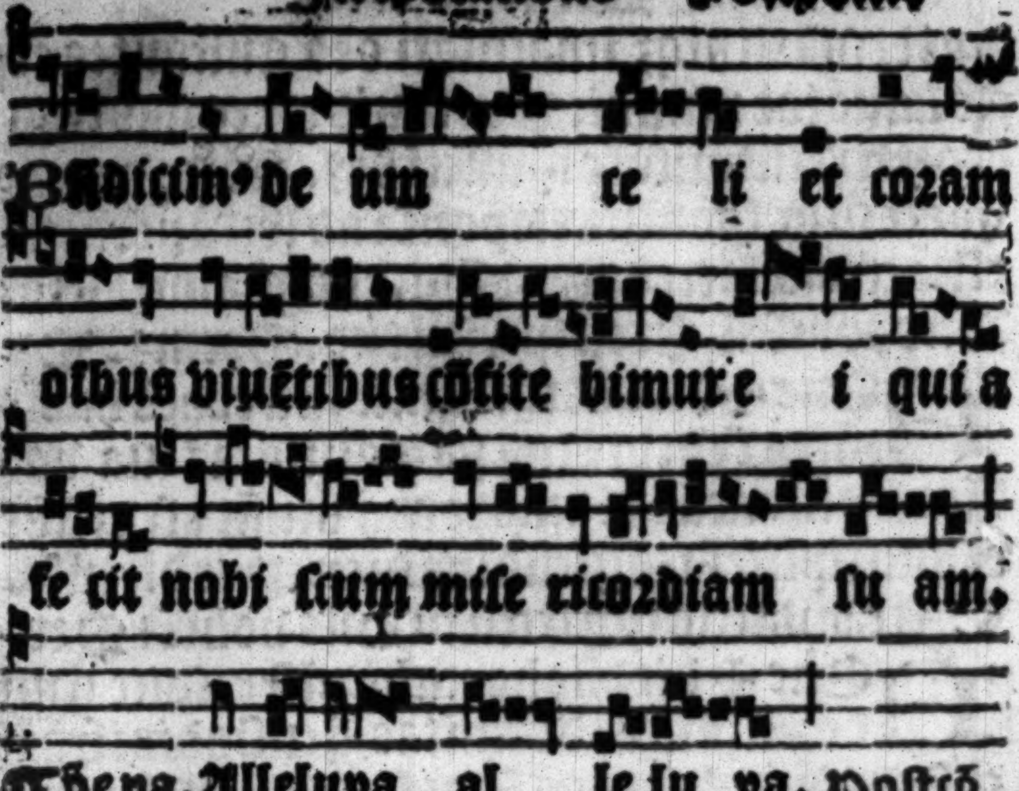
Benedicim⁹ de um ce li et coram
oībus viuētibus cōfite bimur e i qui a
fe cit nobiſ cum miſe ricordiam ſu am.
Ihe pa. Alleluya al le lu ya.

Poſtcō.

Proficiat nobis ad ſalutē corporis ⁊ aīe dn̄e de⁹ huius ſacramēti ſuſceptio: ⁊ ſēpiterna ſancte trinitatis eiuſdēq₃ indiuidue vnitatis confeſſio. Alia poſtcommunio.

Queſumus oīpotēs de⁹ inſtituta prouidētie tue pio amore comitare: vt quos legitima ſocietate cōnectis: lōgeua pace cuſtodias. Per dn̄m nr̄. Poſt miſſā bn̄dicatur panis et vinū vel aliquod potabile in vaſculo et guſtent in nomiine domini ſacerdote dicēte. Dominus vobiſcum. Oremus. Oratio.

Bene✠dic dn̄e panē iſtū ⁊ hūc potū ⁊ hoc vaſculum ſicut benedixiſti quinq₃ panes in deſerto et ſex hydrias in chana galilee: vt ſint ſani et ſobrii atq; īmaculati oēs guſtantes ex eis ſaluator mundi. Qui viuis et regnas cum deo patre in vnitate ſpūſſcti deꝰ. Nocte vero ſequēte cum ſponſus et ſponſa ad lectū peruenerit: accedat ſacerdos et bñdicat thalamū dicēs. Dñs vobiſcū. Et cū ſpiritu tuo. Oremꝰ. Or.

BEne ✠ dic dñe thalamū iſtū et oēs habitātes ī eo: vt ī tua pace ꝯſiſtāt ⁊ ī tua volūtate ꝑmaneāt ⁊ ī amore tuo viuāt ⁊ ſeneſcāt et multiplicēt ī lōgitudinē dierū. Per dñꝫ nr̄ꝫ.

¶ Itē bñdictio ſup lectū cū Dñs vobi. ⁊ Oreꝰ

BEne ✠ dic dñe hoc cubiculū reſpice q̄ nō dormis neq; dormitas/ q̄ cuſtodis iſrael cuſtodi famulos tuos ī hoc lecto quieſcētes ab oībus fantaſmaticis demonū illuſionibꝰ. cuſtodi eos vigilātes: vt in p̄ceptis tuis meditēt dormiētes. et te ꝑ ſoporē ſētiāt: vt hic et vbiq; defēſiōis tue muniētur auxilio. pd̄. Deiñ fiat bñdictio ſup eos ī lecto tm̄. cū Oremus. Bñd.

BEne ✠ dicat deꝰ corꝑa vr̄a ⁊ aīas vr̄as et det ſup vos bñdictionē ſicut bñdixiſti abrahā iſaac ⁊ iacob. am̄. Alia bñdictio. cū Oreꝰ

MAnus dñi ſit ſup vos. mittatq; angelū ſuū ſctm̄ qui cuſtodiat vos oībus diebꝰ vite vr̄e. Amē. Alia benedictio. cum Oremus

BEne ✠ dicat vos pater ⁊ filiꝰ et ſpūſſanctus qui trinus eſt in numero et vnus eſt in nuīe. Amē. His peractis aſꝑgat eos aqua bñdicta: et ſic deſcēdat et dimittat eos in pace.

¶ Ordo ad ſeruitiū peregrinoꝝ faciēdū. Jm primis cōfiteantur peregrini de oīb⁹ p̄ccatis ſuis: deinde dicantur ſuper eos corā altari proſtratos p̄s et preces ſequentes: et poſt vnūquēqꝫ pſalmū dr̄ Glīa prī. p̄s. Ad te dn̄e leuaui. ꝛ p̄s. Miſerere. Require in vigil. mortuorum. p̄s.

Qui habitat in adiutorio altiſſimi: ī protectione dei celi cōmorabitur. Dicet domino ſuſceptor meus es tu: et refugiū meū de⁹ me⁹ ſperabo in eū. Qm̄ ipſe liberauit me de laqueo venātiū: et a verbo aſpero. Scapulis ſuis obūbrabit tibi: ꝛ ſub pennis eius ſperabis. Scuto circūdabit te veritas eius: nō timebis a timore nocturno. A ſagitta volāte in die a negocio perābulāte in tenebris: ab incurſu et demonio meridiano. Cadēt a latere tuo mille et decē milia a dextris tuis: ad te autē nō appropinquabit. Verūtamē oculis tuis cōſyderabis: et retributionē peccatorū videbis. Qm̄ tu es domine ſpes mea: altiſſimum poſuiſti refugiū tuū. Non accedet ad te malū: et flagellū nō appropinquabit tabernaculo tuo. Qm̄ angelis ſuis mādauit de te: vt cuſtadiāt te ī oībus viis tuis. In manib⁹ portabūt te: ne forte offēdas ad lapidē pedē tuū. Sup̄ aſpidē et baſiliſcū ambulabis: et cōculcabis leonē ꝛ draconē. Qm̄ ī me ſp̄auit liberabo eū: ꝓtegā euꝫ qm̄ cognouit nomē meū. Clamauit ad me et ego exaudiā eū cū ipſo ſū ī tribulatiōe: eripiaꝫ eū ⁊ gloꝛificabo eū. Lōgitudine dieꝝ replebo eū: ⁊ oſtēdā illi ſalutare meū. Gl̄ia pr̄i. Kyꝛie eleyſō. Chꝛiſte eleyſō. Kyꝛie eleyſō. Pr̄ nr̄. Et ne nos. Sed libera. Ego dixi dn̄e miſerere mei. Sana aīaꝫ meā qꝛ peccaui tibi. Vias ſuas dn̄s demōſtret tibi. Et ſemitas ſuas doceat me. Greſſus tuos dn̄s dirigat ſecūdū eloquiū tuū: vt nō dn̄entur tibi oēs īiuſticie. Utinā dirigantur vie tue. Ad cuſtodiendas iuſtificationes domini. Perficiat dn̄s greſſus tuos en ſemitis ſuis. Ut nō moueātur veſtigia tua. Bn̄dict⁹ dn̄s de⁹ die quotidie ꝓſperū iter faciat tibi. Deus ſalutariū tuoꝝ. Angel⁹ dn̄i bon⁹ comitet̄ tecū. Et bn̄ diſponat itinera tua et act⁹ tuos: ⁊ iteꝝ cū gaudio reuertaris ad pꝛopꝛia. Btī īmaculati in via. Qui ambulāt ī lege dn̄i. Nichil ꝓficiat īimic⁹ tibi. Et fili⁹ iniquitatis nō apponat nocere tibi. Exurge dn̄e adiuua nos. Et libera nos ꝓpt̄ nomē tuū. Domine de⁹ virtutū cōuerte nos. Et oſn̄de faciem tuā ⁊ ſalui erim⁹. Dn̄e exaudi orōnē meā. Et clamoꝛ me⁹ ad te veniat. Dn̄s vo. Et cū. Oꝛe⁹

ADeſto dn̄e ſupplicationib⁹ nr̄is ⁊ viā famuli tui N. ī ſalutis tue ꝓſpitate diſpone: vt īter oēs vie ⁊ vite hui⁹ varietates: tuo ſēp ꝓtegat̄ auxilio. Per xp̄m dn̄ꝫ nr̄m. Oꝛe⁹. Dr̄

DEus qui ad vitam ducis et confidentes in te paterna protectione cuſtodis. queſumꝰ: vt huic p̄ſiti famulo tuo N. a nobis egrediēti angelicū tribuas comitatum: vt auxilio tuo protectus nullius mali cōcutiatur formidine/nullo cōprimatur aduerſitatis languore/nullis irruētis inimici moleſtetur inſidiis: ſed ſpaciis neceſſariis itineris proprio greſſu peractis ꝓpriiſqꝫ locis reſtitutꝰ recipiat̃ ſoſpes ac debitas exoluat tuo noī gr̃as. ꝑ x. Oreꝰ. Oꝝ

DEꝰ q̄ diligētibꝰ te miaꝫ tuā ſēp īpendis: et a ſeruiētibꝰ tibi ĩ nulla es regiōe lōginquus: dirige viā huiꝰ famuli tui N. in volūtate tua: vt te ꝓtectore te duce ꝑ iuſticie ſemitas ſine offēſiōe gradiatur. Per dominū noſtrū.

Hic ſurgant peregrini a proſtratione: et benedicat ſacerdos peras ſuas ⁊ baculos ſuos dicēs Dominus vobiſcum. et Oremus. Oratio.

DNe ieſu xp̄e q̄ ĩeffabili tua miſeratiōe ac pr̄is iuſſiōe ſpūſqꝫ ſcti cooperatiōe de celo deſcēdere voluiſti: ouēqꝫ ꝑditā dyabolica ſeductiōe voluiſti q̄rere atqꝫ ꝓpriis hūeris ad celeſtis patrie gregē referre: quiqꝫ p̄cepiſti filiis matris eccleſie orādo petere viuēdo querere ac pulſādo perſeuerare: vt citiꝰ inuenire valeant ſalutarꝫ p̄mia vite: te hūilit̃ īploramꝰ quatenꝰ ſctificādo bn̄ ✠ dicere digneris hāc perā ⁊ hūc baculum: vt quicūqꝫ eā ĩ tui noīs amore ad iſtar hũilis armature lateri ſuo applicare atqꝫ collo ſuo ſuſpẽdere/ſiue ĩ manibꝰ ſuis geſtare: ſicqꝫ peregrinãdo ſuffragia ſctõꝝ hũili comitãte deuotione ſtuduerint querere: dextere tue ꝓtecti munimine ꝑuenire mereãtur ad gaudia manſionis eterne. Per te ſaluatoꝛ mũdi q̄ cum pr̃e. ⁊c. Hic aſpergat aquã bñd̃. ſuper peras ⁊ baculos ⁊ ponat ſingulis ꝑegrinis perã ad collũ, di.

IN noĩe dñi nr̃i ieſu xp̄i accipe hanc peram habitũ peregrinatiõis tue: vt bñ caſtigatus ⁊ ſaluatꝰ: peruenire merearis ad lumina ſctõꝝ quo pergere cupis: ⁊ peracto itinere tuo: ad nos reuertaris incolumis. Per eundẽ. ⁊c.

Deinde tradat ſingulis eoꝝ baculũ ita dicens

ACcipe hũc baculũ ſuſtẽtatiõis itinerꝭ ac laboꝛis ꝑegrinatiõis tue: vt deuĩcere valeas oẽs cateruas ĩimici: ⁊ ꝑuenire ſecurꝰ ad limina ſctõꝝ quo ꝑgere cupis: ⁊ peracto obediẽtie curſu ad nos reuertaris cũ gaudio. Per do.

Si vero aliqui illoꝝ ꝓfecturi ſint hieruſalez: tũc habeãt ipi veſtes cũ cruce ſignatas: et bñdicãtur cruces hoc modo cũ. Dñs vo. Oremꝰ. oꝛ

DEus inuicte potentie pietatis immenſe atqꝫ peregrinãtium totius conſolationis auxilium qui famulis tuis victricia arma tribuis: queſumus vt has cruce deuote humilitatis bene✠dicere digneris: vt venerande crucis vexillũ cuius ĩ eis eſt deſignata figura.

ſit inuictiſſimũ robur ſeruoꝝ tuoꝝ cõtra antiqui hoſtis nequiſſima tẽtamẽtã: ſit in via defẽſio/ſit i domo ꝓtectio/ſit vbiqꝫ ꝑſidiũ. ꝑ do.

Hic aſpergatur aqua benedicta ſuper cruces ⁊ detur ſingulis peregrinis ſic profecturis veſtis cum cruce ſignata dicente ſacerdote.

ACcipe veſtimentum cruce dñi noſtri ſaluatoris ſignatum: vt per illud ſalus benedictio et virtꝰ proſpere proficiendi ad ſepulchri ipſius tibi comitetur. Qui cũ deo patre ⁊ ſpũ ſctõ viuit et regnat deꝰ. Per oĩa ſe. ſ. amẽ.

His finitis dicatur miſſa pro iter agentibus.

¶ Ad miſſam officium hoc modo incipitur.

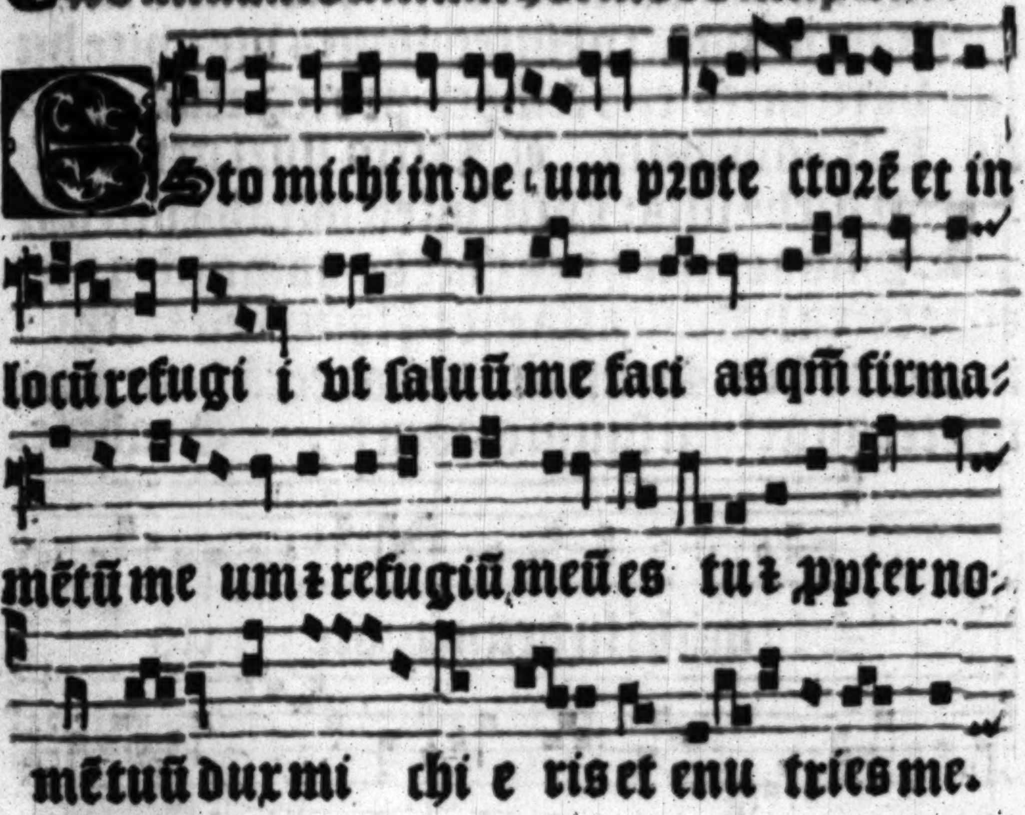
Eſto michi in de um prote ctorẽ et in
locũ refugi i vt saluũ me faci as qm̃ firma-
mẽtũ me um ⁊ refugiũ meũ es tu ⁊ ꝓpter no-
mẽtuũ dux mi chi e ris et enu tries me.

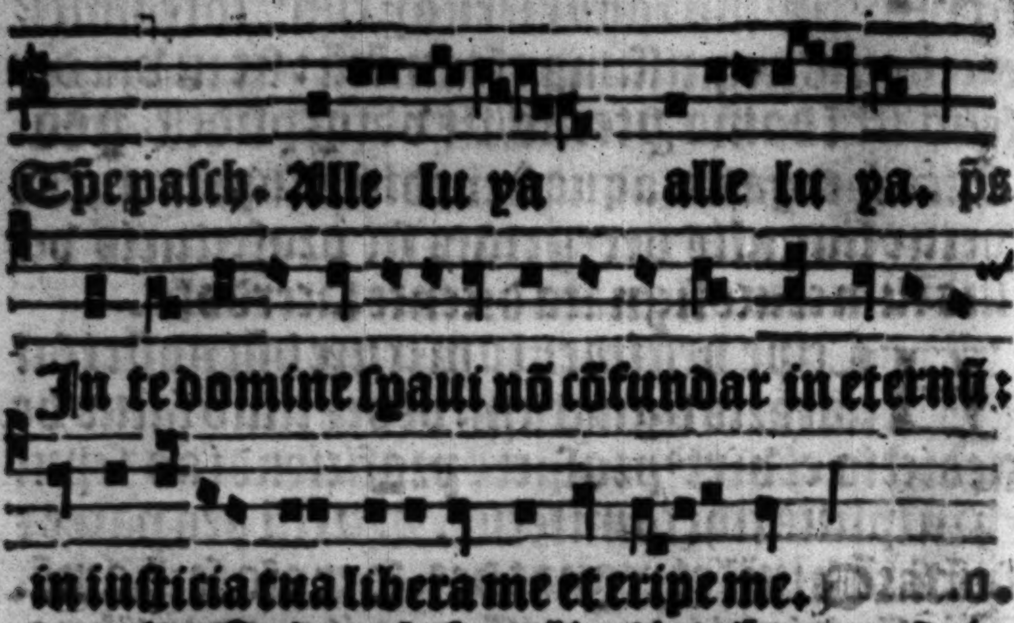
T̃pe paſch. Alle lu ya alle lu ya. ps
In te domine ſpaui nõ cõfundar in eternũ:
in iuſticia tua libera me et eripe me.

Oratio.

Adeſto domĩe ſupplicationibus noſtris et viam famuli tui. N. in ſalutis tue ꝓſperitate diſpone: vt inter omnes vie ⁊ vite huius varietates: tuo ſemper protegatur auxilio. Per dominum. ¶ Lectio libri geneſis.

In diebꝰ illis: Locutus eſt abrahã dicens. Dñs deꝰ celi q̇ tulit me de domo pr̃is mei et de terra natiuitatis mee q̇ locutꝰ eſt michi ⁊ iurauit dicẽs. Semĩ tuo dabo terrã hanc: ipſe mittet angelum ſuum coram te. Gradale.

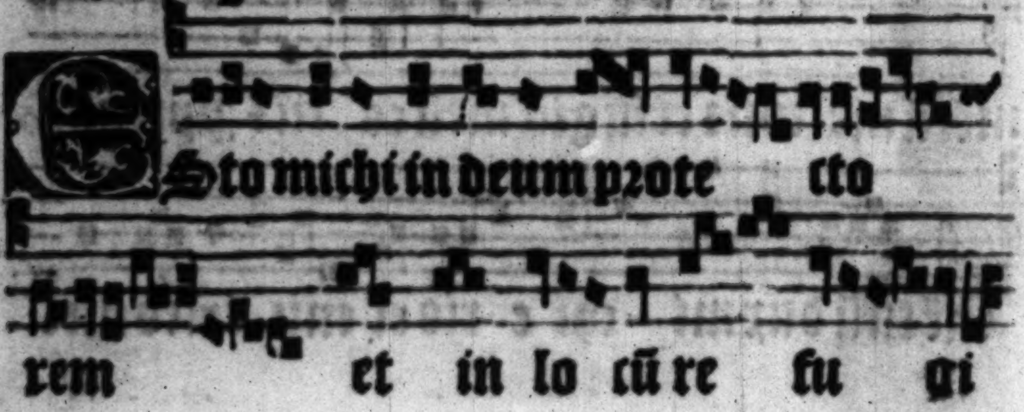
Eſto michi in deum prote cto
rem et in lo cũ re fu gi

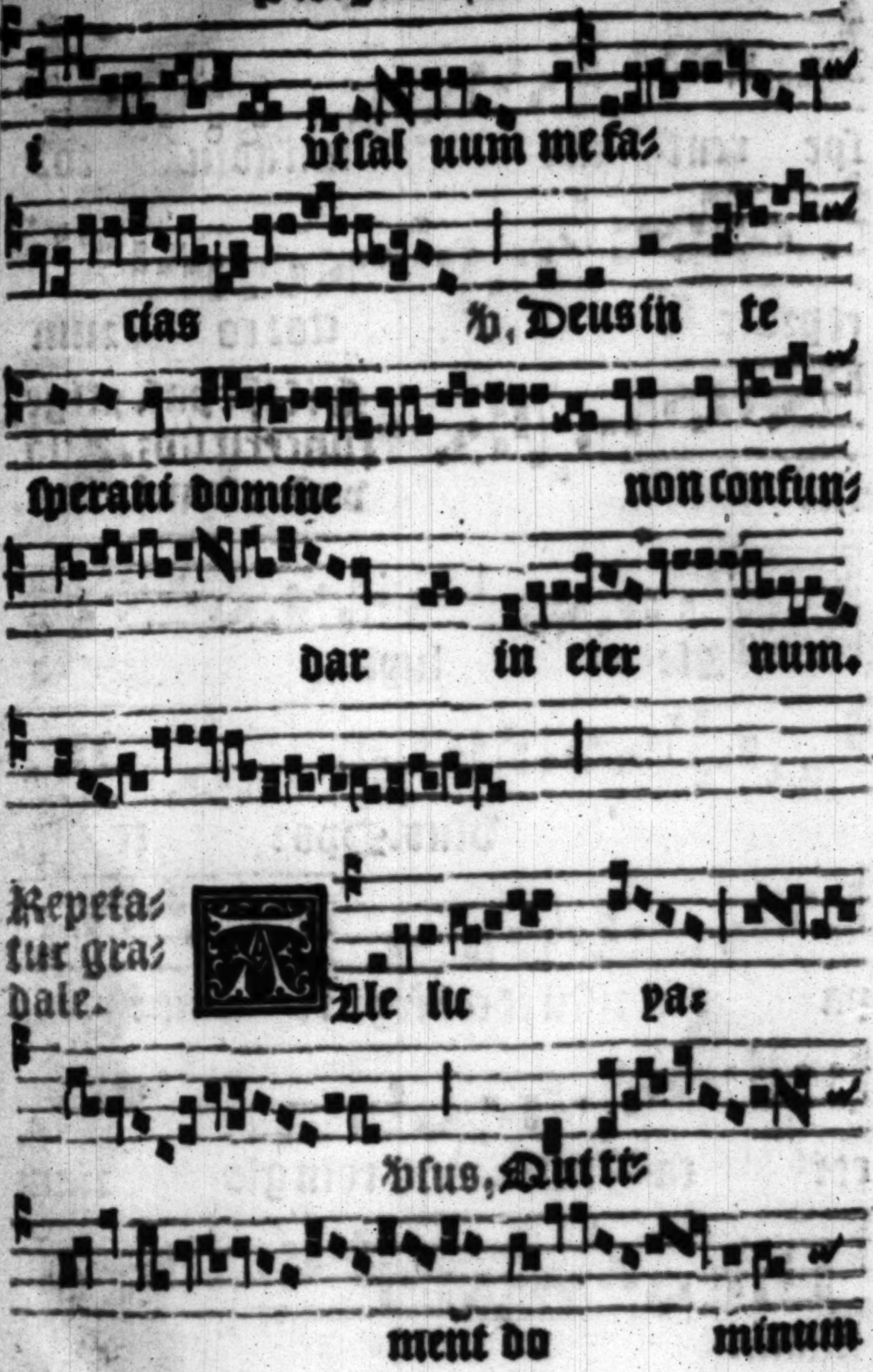
i vt ſal uum me fa-
cias ℣. Deus in te
ſperaui domine non confun-
dar in eter num.
Alle lu ya.
℣ſus, Qui ti-
ment do minum

Repeta-
tur gra-
dale.

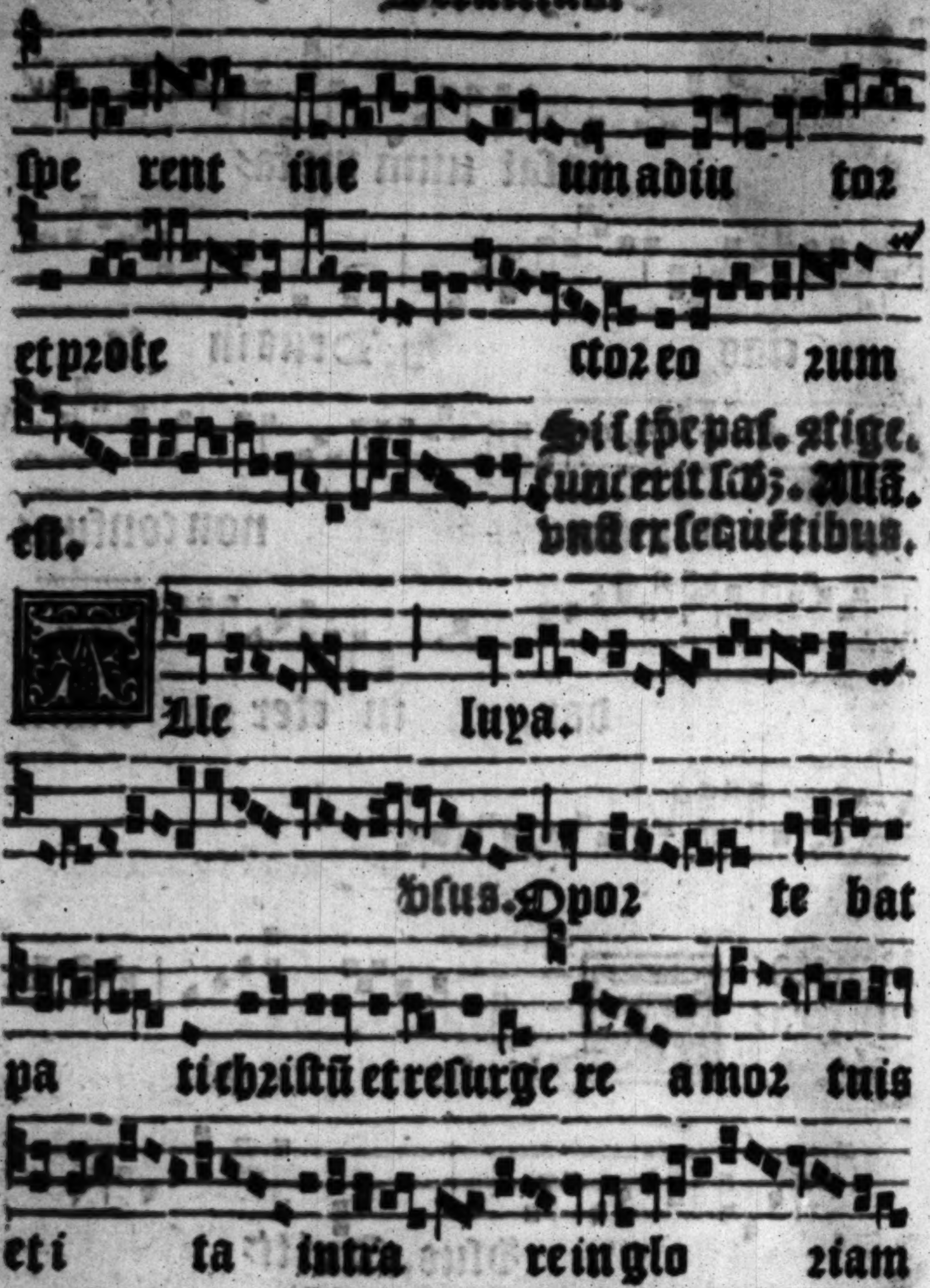
ſpe rent ine umadiu toꝛ
etpꝛote ctoꝛ eo ꝛum
eſt.
Si ĩ tpe paſ. ꝯtige.
ꝛunt erit ſcdꝫ. Allã.
vnū ex ſequētibus.
Alle luya.
Vſus. Opoꝛ te bat
pa tichꝛiſtū etreſurge re amoꝛ tuis
eti ta intra reinglo ꝛiam
ſuam.

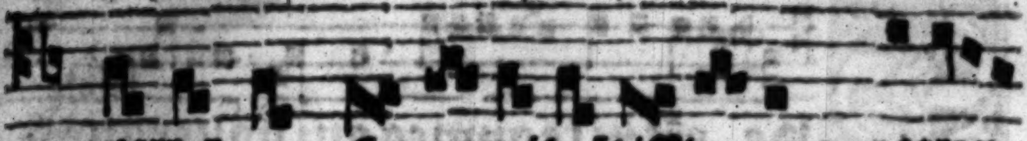

vel Alleluya. Surrexit altissimus. vel Allā.

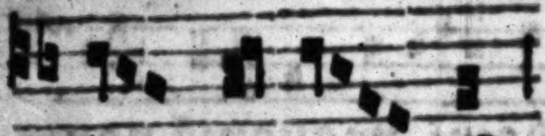

Christus mortuus est.

Require in gradal'. Euangelium secundum matheum.

IN illo tp̄e: Dixit ies⁹ discipulis suis. Eūtes p̄dicate dicētes: qꝛ appropinquabit regnū celoꝝ. Infirmos curate: mortuos suscitate/leprosos mūdate/demones eiicite/gratis accepistis gratis date. Nolite possidere auꝝ neqꝫ argētū ī zonis vr̄is. Nō perā / nō calciamenta neqꝫ duas tunicas habeatis: neqꝫ virgā. Dignus est operarius mercede sua. In quācūqꝫ aūt ciuitatē aut castellum intraueritis: interrogate quis in ea dign⁹ sit. Et ibi manete: donec exeatis. Intrantes aūt domū: salute eam dicētes. Pax huic domui. Et siquidem illa domus fuerit digna: maneat pax vestra super eā. Si aūt nō fuerit domus digna: pax vestra super vos reuertetur. Et quicunqꝫ nō receperit vos nec audierit sermones vestros: exeuntes de domo vel de ciuitate excutite puluerē de pedibus vestris super eā. Amen dico vobis: tolerabilius erit terre sodomorum et gomorreoꝝ in die iudicii: q̄ illi ciuitati. Offertorium.

UNIVERS
LIBR
CAMB

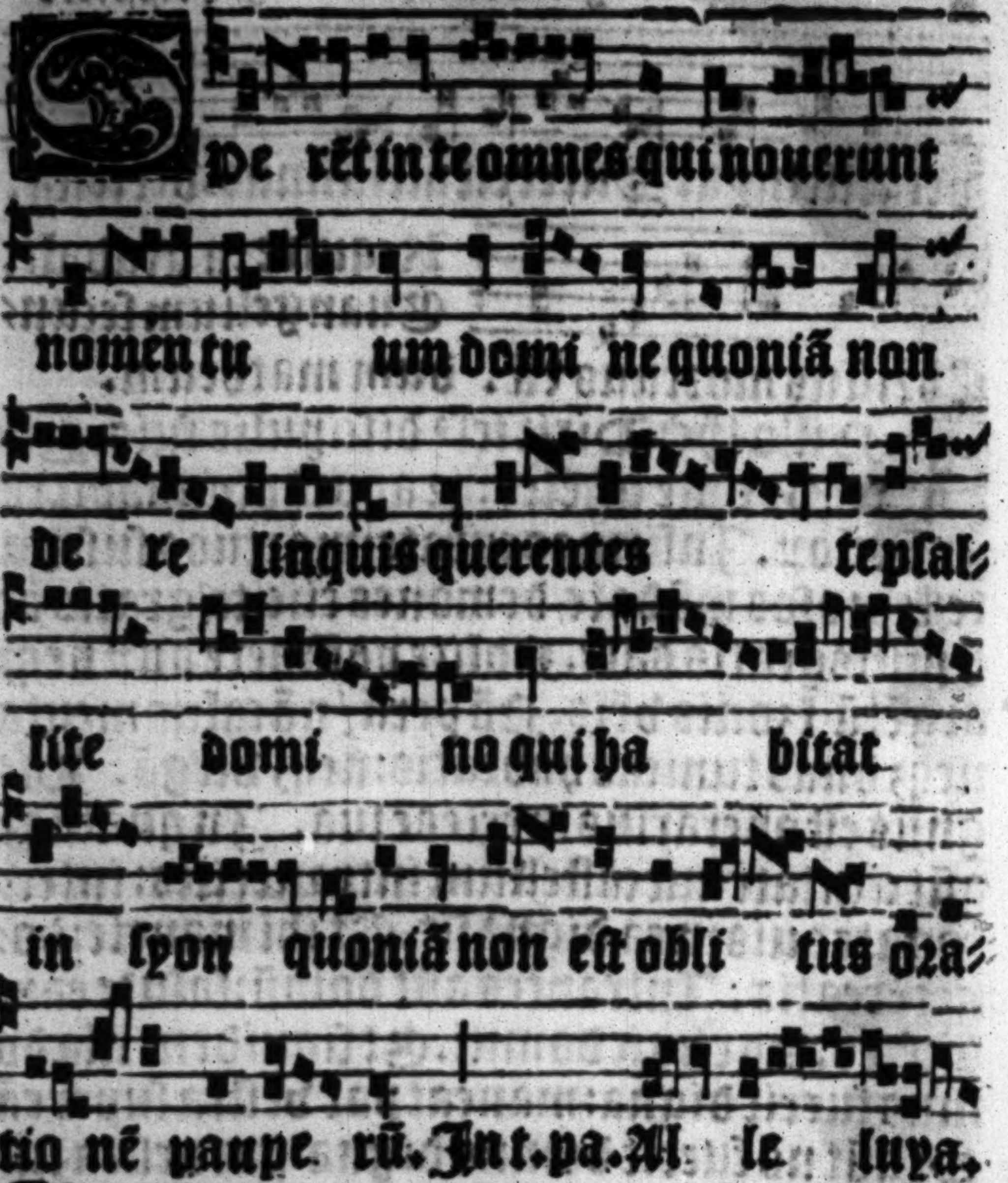
Spe rēt in te omnes qui nouerunt
nomen tu um domi ne quoniā non
de re linquis querentes te psal-
lite domi no qui ha bitat
in syon quoniā non est obli tus ora-
tio nē paupe rū. Int. pa. Al le luya.

Hic offerant peregrini. **Secreta.**

Propiciare q̄s dn̄e supplicatiōib⁹ nr̄is et has oblatōes quas tibi offerim⁹ ꝑ famulis tuis benign⁹ assume: vt viā illoꝝ p̄cedente gr̄a tua dirigas ⁊ subsequēte comitari digneris vt de actu atq; īcolumitate eoꝝ scd̄z mīe tue presidia gaudeam⁹. Per dn̄m. Communio

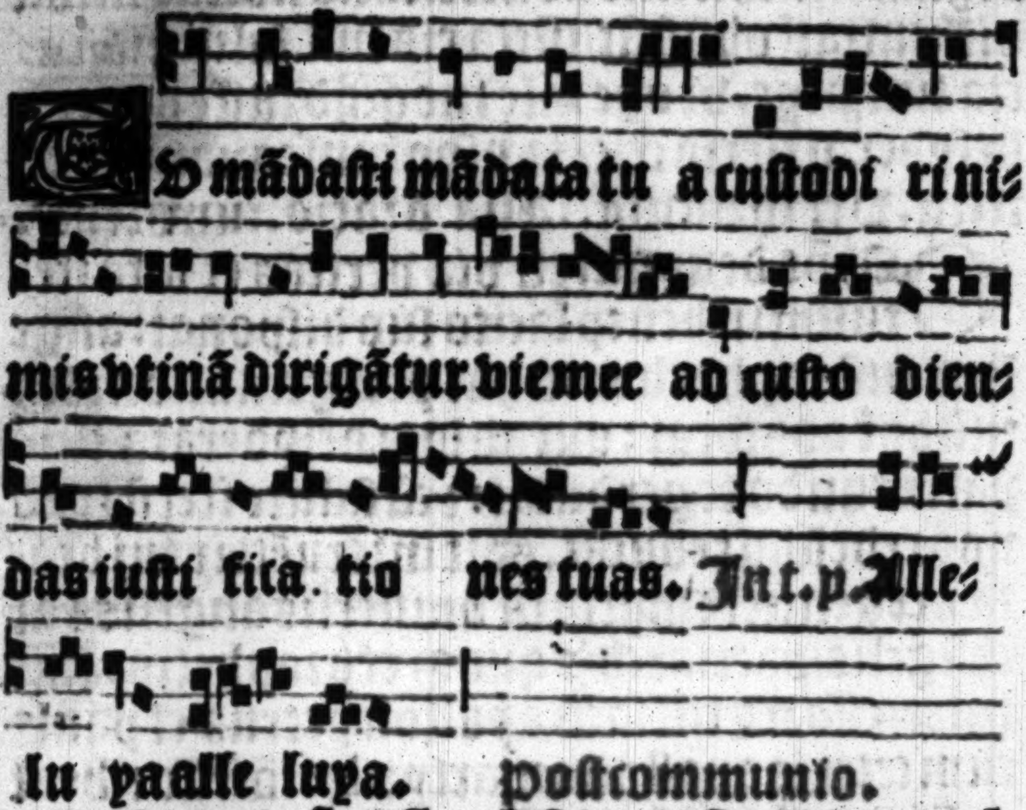
Tu mādaſti mādata tu a cuſtodi ri ni-
mis vtinā dirigātur viemee ad cuſto dien-
das iuſti fica. tio nes tuas. Int. p. Alle-
lu ya alle luya.

Poſtcommunio.

Sumpta q̄s dn̄e celeſtis myſterii ſacramēta ad proſperitatem itineris famuli tui proficiat: et eum ad ſalutaria cūcta perducāt. Per dominū. ¶ Poſt miſſam dicat ſacerdos has horas orationes ſequentes ſuper peregrinos corā altari p̄ſtratos: ſiue profecturi ſint hieruſalē ſiue ad ſāctū iacobū vel ad aliā peregrinationē cū Dn̄s vo. et cū. Oremus. Or:

Deus infinite mīe et maieſtatis imēſe quem nec ſpacia locoꝝ nec interualla tēpoꝝ ab his quos tueris abiūgūt. reſpice adeſto famulis tuis et preſta: vt in te vbiqꝫ ꝯfidētib⁹: et per omnem quā ituri ſūt viā dux eis et comes eſſe dignare: nichil illis aduerſitatis noceat nichil difficultatꝫ obſiſtāt/cūcta eis ſint ſalubria/cūcta ſint ꝓſpe. vt ope mīe tue q̄cq̄d iuſte petierit deſyderio clerio celeri ⁊ ꝓſpo conſequantur effectū. Per chriſtum. Alia oratio. cum orem⁹.

Omīps deus qui eſt via veritas et vita iter tuum in beneplacito ſuo diſponat: angelum ſuū raphaelem in hac peregrinatione tui cuſtodē adhibeat: qui ad loca deſyderata cum patre eundo te perducat: ⁊ cū ſalute iterū te ad nos redeūdo reducat. Sit interuētrix tui beata dei genitrix maria cū vniuerſis angelis ⁊ archāgelis/patriarchis quoqꝫ et prophetis: ſint interceſſores tui ſacti apoſtoli petrus et paul⁹ cum ceteris apoſtolis martyrib⁹ cōfeſſorib⁹ atqꝫ virginibus obtineātqꝫ tibi ſancti quorum queris veſtigia cū oībus ſanctis iuſta deſyderia et proſperitatem remiſſionēqꝫ omnium delictorum ac vitam eternam. Per dn̄m noſtrū.

Deinde cōmunicētur ⁊ ita recedāt in noīe dn̄i

¶ Bn̄dictio enſis noui militis fiat hoc modo. iterū genuflectēte ipo milite corā altari. Primo dicat ſacerdos ſine nota Dn̄s vo. Ore⁹. Or.

Deus cunctorū in te ſperantiū protector: adeſto ſupplicationib⁹ nr̄is: et concede huic famulo tuo q̄ ſyncero corde gladio ſe primo nititur precingere militari. vt in oīb⁹ galea ſue virtutis ſit protectus: et ſicut dauid et iudith cōtra gētis ſue hoſtis foꝛtitudīs potentiā victoꝛiā tribuiſti: ita tuo auxilio munitus ꝯtra hoſtiū ſuoꝝ ſeuiciā victoꝛ vbiqȝ exiſtat: et ad ſcē ecclīe tutelā ꝓficiat. p x. Alia oꝛ. cū oꝛeꝰ

DEus qui trinos gradus hoſtiū poſt lapſū ade in toto oꝛbe terraꝝ ꝯſtituiſti quo plebs tua fidelis īmunis ab oī īpetu nequitię ſecura et quieta ꝑmaneret. adeſto ſupplicationibus nr̄is et hunc enſē quē inuocatione tui ſāctiſſimi noīs bn̄dicimꝰ: bene ✠ dicere dignare vt famulus tuus cui eū te largiente cōcedimꝰ ac accingimus ſic eo vtatur. Hic ſuccingat ſacerdos militē cū enſe. quatenꝰ ⁊ hoſtes ecclīe inſidiātes repꝛimat: ⁊ ſeip̄m ab oī īimico tua ꝓtectione potēter defēdat. Per xp̄ȝ. Deīde aſꝑgat ſacerdos militē enſe ſuccinctu aqua benedicta: et recedat miles in noīe dn̄i. ¶ Benedictio carniū in die paſche cū Dn̄s vo. et Oꝛemus.

DEus celi terreqȝ dn̄atoꝛ qui das eſcā oī carni et imples omne aīal benedictiōe: bene ✠ dic et ſancti ✠ fica hāc creaturā carnis et nobis dona tua ſumentibus aīe et coꝛpoꝛis ſanitatē concedas. p x. Alia oꝛ cū Oꝛeꝰ. Oꝛ.

DEus ꝗ vniuerſe carnis es cōditoꝛ: ꝗ noe et filiis ſuis de mūdis ⁊ īmūdis aīalibꝰ p̄cepta dediſti quiqȝ ſicut olera herbaꝝ hūano generi quadꝛupedia mūda edere ꝑmiſiſti/ ⁊ ꝗ agnū ī egypto moyſi ⁊ populo tuo ī vigilia paſche comedere p̄cepiſti ĩ figura agni dñi nr̄i ieſu xp̄i cuiꝰ ſāguine oīa pꝛimogenita tibi de mūdo redemiſti/ ⁊ nocte illa oē pꝛimogenitū ĩ egypto percutere p̄cepiſti ſeruās ppl̄m tuum agni ſāguine pꝛenotatū: dignare dñe deꝰ op̄s bn̄ ✠ dicere ⁊ ſctī ✠ ficare has carnes vt quicūqꝫ ex populo tuo fideli ex illis comederit: oīni benedictiōe celeſti ⁊ gr̄a tua ſaturati repleant̄ ĩ bonitate ꝑ quē hec oīa dñe cōdita ſūt ⁊ ab ĩitio creata: ſaluatoꝛ mūdi. Qui viuis ⁊ regnas cū deo p̄re. ⁊c. Hic aſꝑgat̄ aqua bened̄ ſup̄ carnes

¶ Bn̄dictio carnis caſei butyꝛi ouoꝝ ſiue paſtilloꝝ ĩ paſcha. cū Do. vo. ⁊ Oꝛemꝰ. Oꝛatio.

Dñe deꝰ op̄s q̄ feciſti ⁊ creaſti cūcta viuētibꝰ tue lagitatꝭ alimoniā hūanūqꝫ genꝰ ſpūalibꝰ qꝫ eſcis ac poculis tuoꝝ p̄ceptoꝝ terreniſqꝫ ſubſtātiis tuoꝝ donoꝝ ĩdeſinēter reficis te oīpotētē deū obnixe petimꝰ: vt hec dona tua carnis caſei butyꝛi vel ouoꝝ ſiue cuiuſcūqꝫ alterius cibi q̄ tu ip̄e creaſti ⁊ nobis donaſti ꝑpetua claraqꝫ benignitate ſctīficare ac bn̄ ✠ dicere digneris: veſcētibꝰ qꝫ ex eis largā tue bn̄dictōis ſanitatē ĩ viſceribꝰ eoꝝ clemēter collata: ⁊ p̄ſētis vite ſoſpitatē ⁊ future btītudinē miſericoꝛdit̄ ĩdulge. ꝑ d. Deīde aſꝑgat ſacerđ aquā bn̄dicta. ¶ Bn̄dictio nouoꝝ fructuū quoꝛūcū

Domine ſctē p̄r (qꝫ. cū Do. vo. ⁊ oꝛeꝰ. oꝛ
oīps eťne deꝰ q̄ benedixiſti quinqꝫ panes

in deſerto ⁊ duos piſces vnde ſaturati ſũt quinqꝫ milia hoīm: ſic bene ✠ dicere ⁊ ſctificare digneris hũc fructũ quē accipiamꝰ in tuo ſctõ nomine ⁊ filii tui dñi nr̄i ieſu xp̄i: vt q̄ ſũpſerit ab eo accipiāt ſaturitatē mētis ꝓtectionē corꝑis tutelā ſalutis ⁊ ſecuritatē ſpei corroborationē fidei ⁊ eternitatem ſpiritus ſācti. Per eũdē do. In vnitate eiuſdē. Hic aſꝑgatur aqua benedicta ⁊c. ¶ Benedictio ad omnia quecũqꝫ volueris cũ Dñs vobiſcũ. et Oremus. Oratio.

Creator ⁊ ꝯſeruator hūani generis dator grē ſpũalis largitor eterne ſalutis tu domine mitte ſpiritũ ſãctũ tuũ ſuꝑ hāc creaturā N. vt armata virtute celeſtis defenſionis quicũqꝫ ex ea guſtauerint ꝓficiat illis ad ſalutē: ⁊ tam corporis q̄ aīe recipiāt ſanitatē. Per do. Hic aſꝑgatᷣ aqua bñdicta ſuꝑ ea. ¶ Bñdictio ſeminis cũ Dñs vobiſcũ. et Oremus. Oratio.

Omnipotēs ſempiterne deꝰ creator generis humani ſuppliciter tuā clemētiā exoramus vt hoc ſemen quod in tuo ſctõ noīe ſerēdi ſumus in agros noſtros: celeſti benedictiõe bene ✠ dicere ⁊ multiplicare digneris: atqꝫ ad maturitatē perducere. vt per vniuerſũ orbem terraꝝ collaudetur dextera tua. Per do. no. Deinde aſpergatur aqua benedicta ſuꝑ ſemē. ¶ Benedictio pomorũ in die ſancti iacobi. cuꝫ Dominus vobiſcum. et Oremus Oratio.

Bn̄dictio panis.

Domine ſctē pater ōps eterne deus q̄ ad infirmi mūdi ornatū die tertia lignuꝫ pomiferū facere fructū in principio precepiſti quiqꝫ amarū vetiti pomi saporē ātiqui ſerpētis ſuaſu a patrib⁹ nr̄is guſtatū vnigeniti filii tui dn̄i nr̄i ieſu chriſti paſſione ſalutari nō ſentire poſteros filios naturaliter voluiſti a quo ſanitas ⁊ oē medicamētū venit: q̄s inenarrabilē pietatē tuā: vt hūc nouoꝝ pomoꝝ fructum tuo conſpectui oblatum: bn̄ ✠ dicere et ſanctifi ✠ care digneris: quaten⁹ ſcti apoſtoli tui iacobi ⁊ martyris tui xp̄ofori quoꝝ hodie feſta celebram⁹: oīꝫqꝫ ſctōꝝ tuoꝝ meritis ac p̄cib⁹ q̄cūqꝫ fideles tui cū grāꝝ actiōe ex eo guſtauerint ſanitatē mētis et corporis operante in eis ſpū ſctō percipere mereant̄. Per eūdē dn̄ꝫ. In vnitate eiuſdē ſpūſſcti de⁹. ⁊c. Itē bn̄dictio pomorū cū Dn̄s vobiſcū. et Oremus. Oratio.

Te dep̄camur ōps de⁹ vt bn̄ ✠ dicas hunc fructū nouoꝝ pomoꝝ: vt q̄ eſu arborꝭ letalis ⁊ pomo ⁊ primo parēte iuſta funeris ſētētia multati ſum⁹ ꝑ illuſtrationē vnici filii tui redēptoris dei ac dn̄i nr̄i ieſu xp̄i ⁊ ſpūſſcti bn̄dictiōe ſctificata ſit oīa atqꝫ bn̄dicta. depulſiſqꝫ pri facinoris itētatoris inſidiis ſalubrit̄ ex hui⁹ diei āniuerſariis ſolēnitate diuerſis terris edēdis germinib⁹ ſumam⁹. Per eūdē dn̄ꝫ. In vnita. eiuſdē. Deīde ſacerd. aſꝑgat ea aqua bn̄di cta. Bñdictio elemoſine. cū Do. vo. ⁊ oreꝰ. Oꝛ.

DEp̄coꝛ te dñe ſctē pr̄ oṗs et̄ne deꝰ vt iſtā elemoſinā bñ ✠ dicere ⁊ ſctificare digneris ꝑ aĩa famuli tui N. ad remediū ⁊ remiſſionē pctōꝝ ſuoꝝ vt ĩ luce tue amenitatis ſīe fīe letetur. Per dñz. Deīde aſp̄gat ſacerdos ſup̄ eā aquā bñdictā. ¶ Bñdictio panis ĩ diebꝰ dñicis Imprimis ſacerdō legat euāgeliū ſcd̄z Iohānē In principio. et poſtea dicat. ℣. Sit nomē dñi bñdictū. Ex hoc nūc et vſqꝫ in ſeculū. Deinde dicat ſic. Dñs vobiſcū. et Oremus. Oratio.

BEne ✠ dic dñe creaturā iſtā panis ſicut bñdixiſti quīqꝫ panes ĩ deſerto: vt oēs ex eo guſtātes tā corꝑis ꝙ̄ aĩe accipiāt ſanitatem In noīe pr̄is ⁊ filii et ſpūs ſcti. Tūc aſp̄gatur aqua bñdicta ſup̄ panē ⁊ diſtribuat̄. ¶ Bñdictio ſcuti ⁊ baculi ad duellū faciēdū Imprimis dicat ſacerdos ꝓſtratꝰ āte altare p̄os ſequē. cū Glīa pr̄i. Pugnaturo ĩterī genuflectēte retro ſacerdotē ṗ. Deꝰ ĩ adiutoriū. Require in viſitatione ĩfirmoꝝ. Bñdicā dñz. Iudica dñe nocētes. Qui habitat. vt ſup. in officio peregrinoꝝ. ṗs. Quicūqꝫ vult. añ. Ne reminiſcaris. ꝛc Kyrie el. xp̄e el. Kyrie eley. Pr̄ nr̄. Et ne. Sz li. Dñe nō ſcd̄z pctā nr̄a facias nobis. Neqꝫ ſcd̄z ĩiquitates nr̄as retribuas nobis. Dñe ne memineris ĩiqtatū nr̄aꝝ ātiquaꝝ. Cito anticipēt nos mīe tue quia pauperes facti ſumus nimis. Adiuua nos de⁹ ſalutaris noſter. Et propter gloriā nominis tui libera nos et propicius eſto peccatis noſtris ꝓpter nomē tuum Saluū fac ſeruū tuum. Deus meus ſperāteꝫ in te. Mitte ei domine auxiliū de ſācto. Et de ſyon tuere eum. Eſto ei domine turris fortitudinis. A facie inimici. Conuertere domine vſqꝫquo? Et deprecabilis eſto ſuper ſeruum tuum. Domine exaudi orationē meā. Et clamor. Domin⁹ vobiſcū. Et cū ſpi. Orem⁹. Or.

Omnipotēs ſempiterne de⁹ q̄ mūdū ex informi materia feciſti: ⁊ vnicū filiū tibi coeternū pro generis hūani redēptione ſpū ſctō cooperāte īcarnari atqꝫ de hoſte antiquo triūphare feciſti te ſuppliciter petim⁹ vt hoc ſcutū atqꝫ baculū iſtum dextera potentie tue bene ✠ dicere digneris: vt ſit arma ſuſcibilia (reſpice) atqꝫ triumphare potētia/te adminiculāte victricia: quaten⁹ quicūqꝫ his armis pugnauerit: tua protectiōe munitus tā corporis ꝙ̄ aīe ſalutē percipiat/atqꝫ victorioſū de hoſte reportans tropheū bello pacto: tibi creatori oīꝫ gratias referat cū filio tuo dn̄o nr̄o ieſu xp̄o q̄ tecū et cū eodē ſpū ſctō viuit ⁊ re. v. p oſa. ⁊c. Hic aſpgat ſacerdos ſcutū ⁊ baculū aqua bn̄dicta: deinde reſurgente pugnaturo: tradat ei ſacerdos ſcutum dicendo Accipe hoc ſcutū ad corporis tui protectionē. In nōīe pr̄is. ⁊c. Itē dicat ſacerdos. Protegat te xp̄s fili⁹ dei viui. Amē. Deinde tradat ei ſacerd̄ baculū dicēs. Accipe hunc baculum ad hoc duellū preparatū: cū quo valeas tibi rebellantē proſternere et inſurgētem conterere habeaſqꝫ victoriā. In noīe pr̄is. ꝛc. Deſde tenēs pugnaturus ſcutū ꝛ baculū iterū genuflectat corā altari: dicēte ſup eū ſacerdote. Dominus vobiſcum. et Oremus. Oratio.

Confortator et corroborator ſubſtentamentūqꝫ tuorū fideliū adonei ī deficiēs/ interminabilis/ inenarrabilis pater eterne deus qui gentes magnas et reges fortes corā populo tuo iſrael deſtruxiſti et viciſti: quiqꝫ puero tuo dauid de gygante te blaphemāte atqꝫ ī ſua virtute confidente triūphare conceſſiſti/ te ſupplices exoram⁹: vt hūc famulū tuū N. in te cōfidentē: bn̄dicere adiuuare protegere cōfortare et cōſeruare: atqꝫ ſanctoꝝ tuoꝝ angeloꝝ preſidio eū vallare digneris. preſta ei dn̄e fidē rectā/ ſpē firmā/ cordis fiduciā/ corporis fortitudinē oīmqꝫ mēbroꝝ valitudinē. quatenus te adiuuēte hoſtē ꝓſternere atqꝫ victoriā capeſcere mereatur: tibiqꝫ ſoli deo omnipotēti bello triumphaliter peracto gratias et laudes referat. Per xp̄m dominū noſtrū. Deinde ſacerdos dans ei benedictionem dicat hoc modo.

Confortare ꝛ eſto robuſtus/ ſpera in dn̄o et fac bonitatē ꝛ noli obliuiſci om̄s retributiones eiꝰ. ipſe det tibi vitā ⁊ victoriā ⁊ bn̄✠dictionē ī ſcl'm ſcl'i. ā. Bn̄ ✠ dicat te deꝰ pater. amē. Cuſtodiat te ieſus xp̄s. amē. Cōfortet te ſpiritusſctūs. amē. Preſtet tibi victoriā trinus et vnus deꝰ. Qui viuit et regnat per oīa ſecula ſeculoꝝ. Amē. Deinde aſpergat ſacerd̄ eū aqua bn̄dicta: et ita recedāt in nomine dn̄i.

¶ Bn̄dictio oculoꝝ īfirmoꝝ: poteſt fieri ī hūc modū ſi neceſſitas inducat ⁊ deuotio alicuiꝰ illā depoſcat. Inprimis genuflectat īfirmꝰ corā altari: deīde dicat ſacerd̄. Dn̄s vo. ⁊ oreꝰ. Oꝛ

Domine ieſu chriſte qui apuiſti oculos ceci nati: ſerena huiꝰ famuli tui oculos dans ini eis viſū per ſpicacē ſufficientē ydoneū competentē in obſequium tuū per virtutē huius ſacramenti et per hoc ſignum ſancte crucis tue. Hic ſignet ſacerdos oculos infirmi ſigno ſancte crucis cum corporalibꝰ et cū eiſdē ventulet in oculis eius dicens. In nomine patris et filii et ſpiritusſācti. Amē.

¶ Bn̄dictio nauis.

cū Dominus vobiſcum. Et oremus. Oratio.

Deus cuius prouidētia vniuerſa reguntur et conſeruātur: qui dn̄aris poteſtatis maris ⁊ mitigas motū fluctuū eius q̄ noe famulo tuo ne genꝰ hūanū totū p̄iret in diluuio archā facere p̄cepiſti: qui ventis et tempeſtatibus īperas et obediūt qui petrū ſup aquas maris ambulantē ne mergeretur erexiſti: tuā dn̄e clemētiā obnixe petimus et humiliter ĩploꝛamus: quatenus hāc nauiculā per virtutē ſācte crucis et per interceſſionem btē et glorioſe marie ſeper virginis ⁊ oīm ſanctoꝝ tuoꝝ tua dextera digneris bñ✠dicere oēſqꝫ ĩſidias hoſtiū viſibiliū ⁊ inuiſibiliū ab ea repelle: vt ĩ ea ſub tua ꝓtectiōe nauigātes: nullis illudātur fantaſmatibꝰ/nullis deiiciātur aduerſis. nō eos voꝛago terribilis ſoꝛbeat / nō tēpeſtas ĩpellat nō frāgat ſcopulus/nō ĩuadat aduerſariꝰ: ſed vniuerſis expedita terroꝛibus: nomē tuū collaudātes ad ꝓpꝛia cū gaudio reuerti mereāt. Per te ſaluatoꝛ mūdi q̄ cū deo patre et ſpū ſctō viuis et regnas deus per oīa ſecula ſeculoꝛum Amē. Deīn aſpergatur nauis aqua bñdicta.

¶ Omni die per annū de quocūqꝫ fiat ſeruitium niſi in diebus veneris et qñ ieiuniū eſt pꝛeceptum vt in vigiliis/quattuoꝛ tēpoꝛibus ⁊ ferialibus diebus infra quadꝛageſi. et niſi ꝑ ebdomadā paſche: dicant bñdictiones ante pꝛādiū hoc modo. Impꝛimis dicat ſacerdos. Benedicite. ℟. Dominꝰ. ℣. Oculi oīm in te ſperant dñe: et tu das eſcam illoꝝ in tp̄e oppoꝛtuno. Aperis tu manū tuā: ⁊ imples oē animal benedictione. Gloꝛia patri. Sicut erat. Kyrie eleyſon. Chꝛiſte eleyſon. Kyꝛie eleyſō. Pr̄ noſter. Deinde dicat ſacerdos. Et ne nos inducas in tētationē. ℟. Sꝫ libera nos a malo.

Sacerdos. Oremus. Bñ ✠ dic dñe nos et dona tua q̄ de tua largitate ſumus ſūpturi. Per chriſtū dominū noſtrū. ℞. Amen. Lector. Jube dñe benedicere. Sacerdos. Menſe celeſtis participes faciat nos rex eterne glīe. Amē. Lector. Deus charitas eſt qui manet in charitate in deo manet et deus in eo: ſit deus in nobis et nos maneamus in ipſo. ℞. Amē. Hec predicta lectio nō mutatur per totū annū qn̄ predicte bñdictiōes dici debēt ante prādiū: niſi ī dñicis paſchalis tp̄is tm̄. tūc enim dicat̄ ſequēs lectio. Expurgate vet⁹ fermētū vt ſitis noua cōſperſio ſicut eſtis azymi: etenī paſcha noſtrū īmolat⁹ eſt chriſt⁹: itaqꝫ epulemur ī dño. Deinde poſt prādiū dicat ſacerdos hoc modo. De⁹ pacis ⁊ dilectionis maneat ſēp nobiſcū: tu aūt dñe miſerere noſtri. ℞. Deo grās. ps. Cōfiteantur tibi dñe oīa opera tua: ⁊ ſcī tui bñdicant tibi. Gloria patri. Sicut erat. Deinde dicat ſacerdos capitulum. Agimus tibi gratias rex omnipotens deus pro vniuerſis beneficiis tuis: qui viuis ⁊ regnas deus per omnia ſecula ſeculorum. Amen. Deinde dicatur ſequens pſalmus ſacerdote incipiente. Laudate dominū oēs gentes: laudate eū oēs populi. Qm̄ confirmata eſt ſup nos miſericordia ei⁹: et veritas domini manet in eternum. Gloria patri. Sicut erat. Kyrie eleyſon. Chriſte eley ſon. Kyrie eleyſõ. Pr̃ noſter. Et ne nos. Sed libera. Diſperſit dedit pauperibus. Juſticia eius manet in ſeculũ ſeculi. Benedicã dñm in oĩ tempore. Semper laus eius ĩ ore meo. In dño laudabitur aĩa mea. Audiant mãſueti et letentur. Magnificate dñm mecũ. Et exaltemus nomen eius in idip̃m. Sit nomẽ dñi bñdictũ. Ex hoc nũc et vſqꝫ in ſeculũ. Deinde dicat ſacerdos ſine Oremꝰ. Retribuere dignare dñe deꝰ oĩbꝰ nobis bona facientibus ꝓpter nomẽ ſanctũ tuũ vitã eternã. Amẽ. Benedicamus dño. Deo gratias. Deinde dicatur de ſancta maria aliqua antiphona ad placituꝫ cũ verſiculo ⁊ orõe de eadẽ que magis tẽpori cõueniant: quibꝰ dictis dicatur pro fidelibus defũctis. Ps.

De ꝓfũdis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocẽ meã. Fiant aures tue intendẽtes: in vocẽ deprecationis mee. Si iniq̃tates obſeruaueris dñe: dñe q̃s ſuſtinebit? Qꝛ apd̃ te propiciatio eſt: et propter legẽ tuaꝫ ſuſtinui te dñe. Suſtinuit aĩa mea in verbo eiꝰ: ſperauit aĩa mea ĩ dño. A cuſtodia matutina vſqꝫ ad noctẽ: ſpet iſrael in dño. Qꝛ apd̃ dñꝫ mĩa: et copioſa apd̃ eũ redẽptio. Et ipſe redimet iſrael: ex oĩbꝰ iniquitatibꝰ eiꝰ. Finito pſalmo nõ dicatur Glĩa patri. ſꝫ ſtatim ſequatur. Kyrie eleyſõ. Chriſte eleyſõ. Kyrie ele. Pr̃ nr̃. Et ne nos. Sꝫ libe. Requiẽ eternam. Et lux ꝑpetua.

A porta īferi. Erue dñe Credo videre. In terra viuētiū. Dñi vo. Et cū spū tuo. Oremꝰ. Oꝛ

Absolue q̄s dñe aīas famuloꝝ famulaꝝqꝫ tuaꝝ parētū parrochianoꝝ amicoꝛū et bñfactoꝛū nroꝝ ⁊ oīm fideliū defunctoꝛuꝫ ⁊ vt in reſurrectionis gloꝛia inter ſanctos et electos ſuos reſuſcitati reſpirēt Per dñm noſtrū. Amē. Requieſcāt in pace. Amē. Deinde dicat ſacer. Bñdicite. ℟. Dñs. Sacer. Det viuis gratiā/ defūctis miſam: eccleſie et regno pacē: et nobis vitā eternā. Amē. Et dicatur ps. De profundis. in fine graꝝ poſt prādiū oī die per annū de quocūqꝫ fiat ſeruitiū: niſi in duplicibus feſtis pꝛincipalibꝰ. Ante cenā vero per totum annum fiant benedictiones hoc modo ſacerdote dicēte. Benedicite. ℟. Dñs. Cenā ſāctificet qui nobis oīa pꝛebet. In nōīe patris ✠ et filii et ſpūſſcti. Amē. Deinde de poſt cenā p totū annū niſi per ebdo. paſche dicat ſacerdos hoc modo. Bñdictus deus in donis ſuis. ℟. Et ſctūs ī oībus operibus ſuis. Adiutoꝛiū noſtrū in nōīe dñi. Qui fecit celū ⁊ terrā. Sit nomen dñi benedictū. Ex hoc nunc et vſqꝫ in ſclꝫ Sequatur nr̄o ſine Oremꝰ. ſic Retribuere dignare. cū antiphona de ſācta maria vt ſupra poſt prādiū. Nūq̄ ei dicatur ps. De profūdis poſt cenā ſecūdū vſū Sar. Qñcūqꝫ fuerit q̄ ieiuniū eſt preceptū vt in vigiliis quattuoꝛ tē porib⁹ et in oībus ferialib⁹ diebus infra quadragesimā: & quocūqz fiat seruitiū/ dñicis diebus tantū exceptis/ ac in oī die veneris per annū quodcūqz festū duplex vel simplex ibidē cōtigerit nisi ī die natalis dñi ⁊ p ebdomadā pasche: dicāt bñdictiōes ante prādiū hoc modo. Bñdicite. ℟. Domin⁹. Edēt pauperes ⁊ saturabūtur ⁊ laudabūt dñm q̄ requirūt eū: viuēt corda eoꝝ in seculū seculi. Gloria patri. Sicut erat. Kyrie eleysō. Christe eleyson. Kyrie eleysō. P̄r nr̄. Et ne nos. Sed libera. Orem⁹ Bñdic dñe nos. vt supra. Jube dñe bñdicere. Sacerdos Cibo spiritualis alimonie reficiat nos rex eterne glorie. Amē. Lectio. Gratia domini nostri iesu xpi ⁊ charitas dei et cōmunicatio sancti spūs sit sēp cū oīb⁹ nobis. Amē. Hec p̄dicta lectio nō mutatur p totū annū qñ iste bñdictiones dici debēt ante prandiū nisi in ferialibus dieb⁹ infra quadragesimā: tunc enī dicatur hec lectio. Frāge esuriēti panē tuuz et egenos vagosqz induc in domū tuā: cum videris nudū operi eū: et carnē tuā ne despexeris. ait dñs oīps. Similiter in vigilia pasche dicit hec lectio. Si cōsurrexistis cū xpo que sursum sunt querite vbi xp̄s est in dextera dei sedens. Deinde post prandiū dicat sacerdos hoc modo De⁹ pacis et dilectionis. vt supra. Ps. Memoriam fecit mirabilium suoꝝ misericors et miſeratoꝛ dn̄s eſcā dedit timētibus ſe. Gloꝛia patri. Sicut erat. Cp̄z. Agimꝰ tibi gr̃as rex op̄s p̄s. Laudate dn̄m oēs gētes. Qm̄ confirmata eſt. vt ſup. Iſte p̄s. pꝛedictꝰ non mutatur ꝑ totū annū niſi ī ferialibus diebus infra quadꝛageſimā. tūc enī loco eiꝰ dr̄. p̄s. Miſerere. i. per totā quadꝛageſimā de quocūqꝫ fit ſeruitiū. et ratio quia huiuſmodi bn̄dictiones ſunt de natura tēpoꝛalis et nō ſāctoꝝ. Deinde fiant oīa vt ſupꝛa. Poſt pꝛādiū in alio tp̄e. Tn̄ in vigilia paſche nō dicit. p̄s. Miſerere. ſed p̄s. Laudate dominum omnes gentes. quo dicto dicat ſacerdos Dn̄s vobiſcū. et Oꝛemus. Oꝛatio.

Spiritum nobis dn̄e tue charitatis infūde. vt quos ſacramētis paſchalibꝰ ſatiaſti: tua facias pietate concoꝛdes. Per eūdē dn̄ꝫ noſtrū ieſum chꝛiſtū filiū tuū. Qui tecum viuit et regnat in vnitate eiuſdeꝫ ſpiritus ſancti deus Per omnia ſecula ſeculoꝛū Amen. Dn̄s vobiſcum. Et cum ſpiritu tuo. Benedicamꝰ domino. Deo gratias. In die paſche et per totam ebdomadā fiant benedictiones ante pꝛādiū hoc modo. Bn̄dicite. Dn̄s. Hec dies quaꝫ fecit dn̄s exultemus ⁊ letemur in ea. Gl̃ia pr̄i. Kyꝛie eleyſon. Xp̄e eleyſon. Kyꝛie eleyſō. Pat noſter. Et ne nos. Sed libera. Oꝛemus. Bn̄dic domine nos. Iube dn̄e bn̄dicere. Menſe celeſtis. Lectio. Expurgate vetꝰ fermētū. vt ſup.

Deinde poſt prādiū dicat ſacerdos hoc modo. Qui dat eſcā omni carni ꝯfitemini deo celi: tu autē dn̄e miſerere nr̄i. Deo gratias. ps̄. Laudate dn̄m oēs gētes. Qm̄ cōfirmata. Glia patri. Sicut erat. ℣. In reſurrectiōe tua xp̄e. ℟. Celi et terra letētur allā. Dn̄s vobiſcū. Oremꝰ Spiritū ī nobis. vt ſup. Bn̄dicamꝰ dn̄o. Deo gr̄as. Ante cenā fiāt bn̄dictiōes vt ſup. Deīde poſt cenā dicat hoc mō. Hec dies quā fecit dn̄s. ℣. In reſurrectione tua xp̄e. ℟. Celi et terra. Dn̄s vobiſcū. Oremꝰ. Spiritū in nobis dn̄e. vt ſup. Benedicamus domino. Deo gratias.

Qualiter hi qui ad ordinē anachoritarū accedūt: accedere ſiue ſe habere debeāt ſequētia ſcd̄m vſū Sarꝝ declarabūt. Nō oportet quēꝗ̄ incluſū fieri ſine ep̄i cōſultu. ab ep̄o aut aliquo alio pb̄ro erudiatur ac moneatur. quatenus ipſe deuotus cōſciētiā ſuā ſcruteť/ac videlicet vtrū bona intentiōe aut mala ſctitatē appetit: ſi deo placere aut lucrū ſiue laudē humanā acq̄rere affectat. deniqꝫ an vires ei an cōſtātia mētis ſuppetāt ꝯtra maligni hoſtis verſutias/et contra huius mundi innumerabiles moleſtias. Que cū ſe pro regno dei toleratuꝝ et in deo ſolo ſpē poſiturū ꝓmiſerit: includat eū ep̄s aut pb̄r iuſſu ep̄i. Ipſe vo īcluſus diſcat non ſuꝑbe ſapere quoniā meruit a frequentia hominū ſeparari. ſed īfirmitati ſue potiꝰ credat eſſe prouiſū ſiue cōſultū ꝙ elōgat⁹ eſt a cōſortio ꝓrimoꝝ. ne crebrius peccādo ac ſe perditioni mācipādo: cohabitātes cōtaminaret: et ob hoc ī dānationē grauiorē īcideret. Reputet ergo ſe incluſus quaſi peccatis dānatū et celle ſolitarie velut carceri traditū: et ꝓpt infirmitatem propriam hominū conſortio indignū. Hec regula in vtroqꝫ ſexu ſeruetur.

¶ Incipit ordo famulos vel famulas dei īcludēdi. Imprimis ꝓuideat ſibi q̄ īcludēdus eſt ꝙ de oīb⁹ pctīs ſuis q̄ mēorie occurrere poſſint ſit cōfeſſus: ꝙ ī die diē īcluſionis p̄cedēte pane et aqua tm̄ reficiat̄. In nocte vo ſequēte ī monaſterio īcluſorio ſuo vicino cū cereo ſuo accēſo deuote in orōnib⁹ vigilare teneat̄. In craſtino facta exhortatiōe ad populū: ad eū q̄ īcludēdus eſt: epiſcopus vel ſacerdos īcipiat hoc ℟.

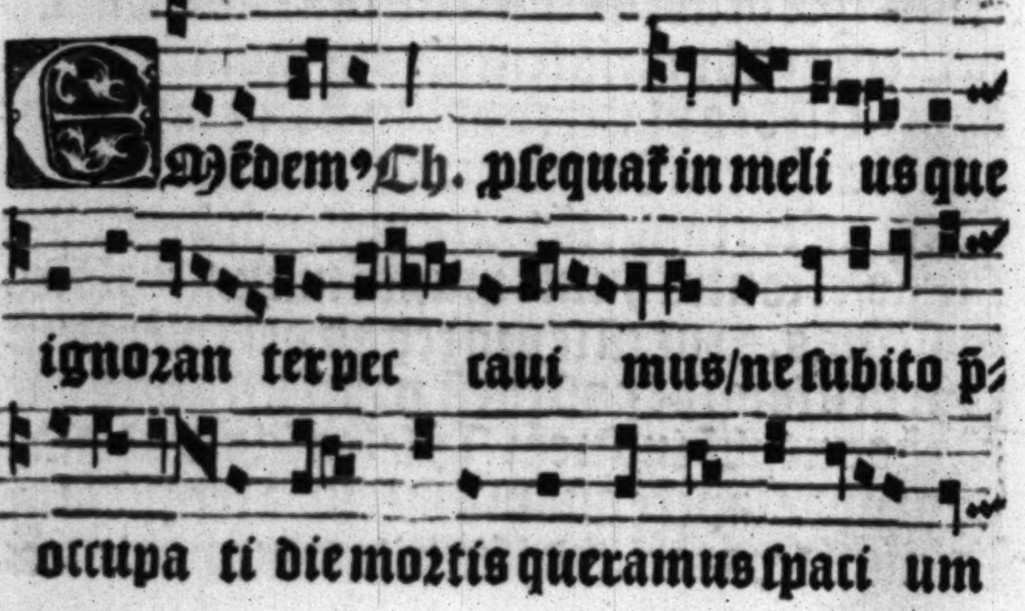
Emēdem⁹ Ch. ꝓſequat̄ in meli us que
ignoran ter pec caui mus/ne ſubito p̄
occupa ti die mortis queramus ſpaci um

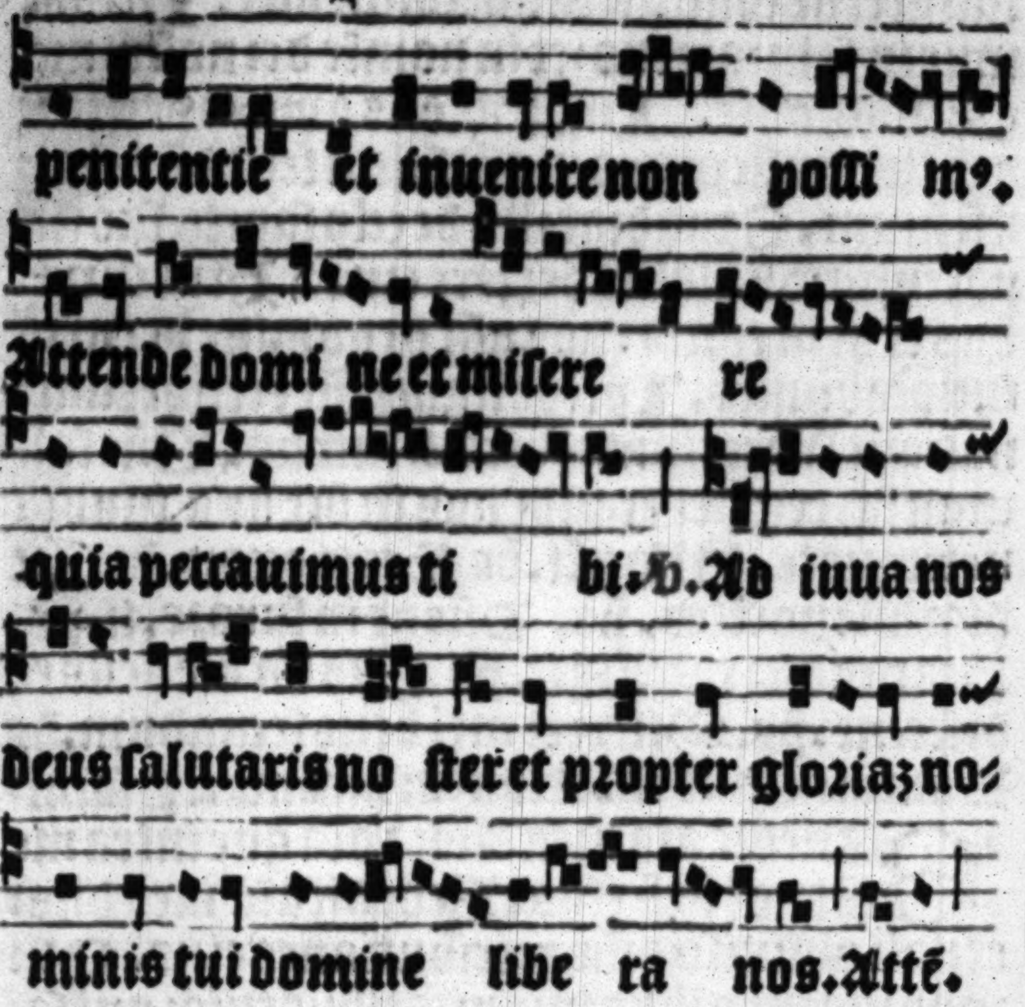
penitentie et inuenire non poſſi mꝰ.
Attende domi ne et miſere re
quia peccauimus ti bi. ℣. Adiuua nos
deus ſalutaris no ſter et propter gloriaꝫ no-
minis tui domine libe ra nos. Attē.

Poſtea proſternens ſe epiſcopus vel ſacerdos ſuper tapetum: ante altare cū clericis incipiat hos pſalmos. Domine ne in furore. i. Domine dominus noſter. cū Gloria patri. Pſalmꝰ

Exaudiat te dominus in die tribulatiōis: protegat te nomen dei iacob. Mittat tibi auxilium de ſancto: et de ſyon tueatur te. Memor ſit omnis ſacrificii tui: et holocauſtū tuum pingue fiat. Tribuat tibi ſecūdum cor tuum et oē conſiliū tuum confirmet. Letabimur in ſalutari tuo: et in noīe dei noſtri magnificabimur. Impleat dñs omnes petitiones tuas: nūc cognoui qm̄ ſaluū fecit dñs chriſtū ſuum. Exaudiat illū de celo ſancto ſuo: in potentatibus ſalus dextere eius. Hi in curribus et hi in equis: nos aūt in nomine dei nr̄i inuocabimus. Ipſi obligati ſūt ⁊ ceciderunt: nos aūt ſurreximus et erecti ſumus. Dñe ſaluum fac regē: et exaudi nos in die qua inuocauerimus te. Glīa p̄ri. p̄s. Beati quoꝝ. p̄s. Iudica dñe nocētes. p̄s. Dñe ne in furore. ii. p̄s. Beatus qui intelligit. p̄s. Iudica me deus et diſcerne. p̄s. Miſerere mei deus ſecundum. p̄s Domine exaudi orationem meam. i. Pſalm⁹

BEnedic aīa mea dño: ⁊ oīa que intra me ſūt noī ſctō eius. Benedic aīa mea dño: et noli obliuiſci oīs retributiones eius. Qui propiciatur oībus iniquitatibus tuis: qui ſanat omnes infirmitates tuas. Qui redimit de interitu vitā tuā: qui coronat te in mīa et miſerationibus. Qui replet in bonis deſyderiū tuum: renouabitur vt aquile iuuentus tua.

Nō dr̄ vlterius. p̄s De profundis. p̄s. Domine nō ē exaltatū. p̄. Dñe exaudi. ii. His dictis ſequatur Kyrie eleyſon: Chriſte eleyſō. Kyrie eleyſō. Pater noſter. Et ne nos. Sed libera. Saluū fac ſeruū tuū vel ancillā tuā. De⁹ me⁹ ſperantē in te. Nichil proficiat ĩimicus in eo. Et filiꝰ iniquitatis nō aponet nocere ei. Eſto ei dñe turris fortitudinis. A facie ĩimici. Mitte ei dñe auxiliū de ſācto. Et de ſyon tuere eū. Domine exaudi. Dominus vobiſcū. Oremꝰ

Parce dñe parce famulo tuo N. queꝫ redemiſti xp̄e ſāguine tuo: ⁊ nō in eternū iraſcaris ei. Qui viuis. ꝛc. Alia oratio cū Oremꝰ

Deꝰ infinite mīe ⁊ bonitatis imēſe: ꝓpiciare iniqtatibꝰ eiꝰ: ⁊ oībꝰ aīe eiꝰ medere languoribꝰ. vt pctōꝝ ſuoꝝ remiſſiōe percepta/ſēper in tua bñdictiōe letet̄. Per xp̄m. Oremus.

Omnipotēs ſempiterne deꝰ miſerere famuli tui N. et dirige eū ſcd̄ꝫ clemētiā tuā ī viā ſalutꝫ eterne: vt te donāte tibi placita cupiat et tota virtute ꝑficiat et actiones nr̄as qs dñe aſpirādo p̄ueni ⁊ adiuuādo ꝓſeq̄re: vt cūcta nr̄a opatio a te ſēp incipiat/⁊ p te cepta finiat̄. Per do.

His itaqꝫ ꝑactis īduet ſe caſula ep̄s vel ſacerd. et ſtatī miſſa de quocūqꝫ voluerit īcipiat̄. Ita ꝙ ſequēs vb̄o dicat̄ ꝓ includēdo: ⁊ dicat̄ oꝛ ſub vno Per dominū. et ſub vno Oremꝰ. Oratio

Deus qui iuſtificas īpiū ⁊ nō vis morteꝫ pctōris maieſtatē tuā ſuppliciter depc̄amur: vt famulū tuū N. de tua pietate confidētem celeſti protegas benignus auxilio/et aſſidua ꝓtectiōe cōſerues: vt tibi iugit famulet̄/ et nullis tētationibꝰ a te ſeparetur. Per dñm.

¶ Poſt euãgeliũ offerat includendus cereum ſuum qui ſuper altare ad miſſã ſemper ardeat deinde ſtet includendus ante gradũ altaris: ⁊ legat a perta voce ꝓfeſſionẽ ſuã: ſi ꝟo laic⁹ fuerit: legat aliqͥs puer ꝓ eo. ꝓfeſſio ꝟo talis erit

EGo frater vel ſoror .N. offerẽs trado meipſũ diuine pietati in ordine anachoritano ſeruiturũ: ⁊ ſcḋz regulã ordĩs illi⁹ ĩ ſeruitio dei amodo ꝑ gratiã diuinã ⁊ cõſiliũ eccl̄ſe promitto me ꝑmãſurũ ⁊ p̄lib⁹ meis ſpũalib⁹ obediẽtiã canonicã exhibiturũ. Et faciat ĩcludendus ſignũ crucis cũ pẽna ſup cedulã ꝓfeſſiõis ſue ⁊ ponẽs eã ſup altare flexis genib⁹ oret: epiſcopo vel ſacerdote an. incipiente hoc modo.

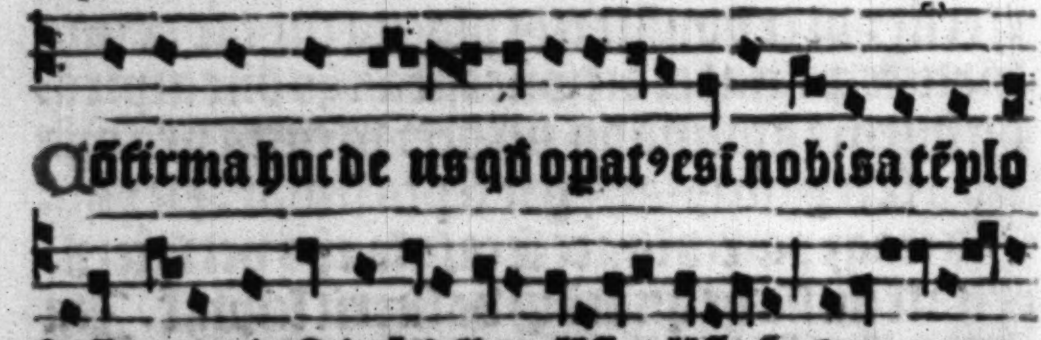

Cõfirma hoc de us qd̓ opat⁹ es ĩ nobis a tẽplo ſctõ tuo qd̓ eſt in hirl̃m allã. allã. ℣. Exurgat.

Epiſcopus vel ſacerdos dicat Orem⁹. oratio

DEus qui famulũ tuuz a ſeculi vanitate cõuerſũ ad ſupne vocationis amorẽ accẽdis: pectori illi⁹ purificãdo illabere/ et grãm qua in te perſeueret infũde: vt protectiõis tue munitus p̄ſidio que te donãte ꝓmiſit impleat et ſue profeſſionis executor effectus: ad ea que perſeuerātibꝰ in te dignatꝰ es ꝓmittere pertīgat. Per xp̄z. Poſt hec ep̄s vel ſacerdos cū hac oratione bn̄dicat habitū ꝓfeſſo congruū. Signū dn̄i nr̄i ieſu xp̄i damꝰ ſup hanc veſtē ad cuſtodiēdū ꝓpoſitū et vt ſpūſctūs regnet in corde ⁊ in corꝑe et in oībꝰ opibꝰ ſuſpiētis. Per eūdē xp̄z do.n. Poſtea aſpgat et ſuſcipiētē ⁊ habitū aqua bn̄dicta: ⁊ cū dederit habitū/induendo dicat. Exuat te deꝰ veterē hoīez cū actibꝰ ſuis et induat te deꝰ nouū hoīez q̄ ſcđz deū creatus eſt in iuſticia ⁊ ſctītate veritatis. Et reſpōdeāt oēs Amē. ¶ Indutus cū habitu īcludēdꝰ: ſtatim ꝓſternat ſe ante gradū altaris: et ſic ī oratione ꝓſtratꝰ ꝑmaneat donec ab epyſcopo vel a ſacerdote ad communionem vocē. His itaqz peractis epyſcopus vel ſacerdos ſuper proſtratum cantando incipiat hunc hymnum.

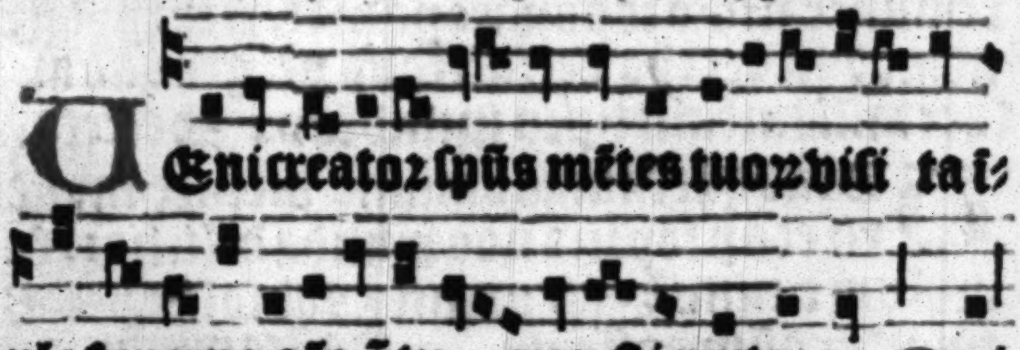

Veni creator ſpūs mētes tuoꝝ viſitaiple ſuperna grā q̄ tu creaſti pectora. Qui paraclitus diceris donum dei altiſſimi fōs viuus ignis charitas et ſpiritalis vnctio. Tu ſeptiformis munere dextre dei tu digitus tu rite promiſſum patris ſermone ditans guttura:

Accēde lumen ſenſibus infūde amorē cordib⁹ infirma noſtris corporis virtute firmans perpetim. Hoſtē repellas lōgius pacēqȝ dones ꝓtinus ductore ſic te preuio vitem⁹ omne noxiū Per te ſciamus da patrē noſcamus atqȝ filiuȝ te vtriuſqȝ ſpiritū credamus oī tempore. Sit laus patri cū filio ſācto ſimul paraclito nobiſqȝ mittat filius chariſma ſancti ſpūs. Amen. V. Emitte ſpiritū tuū et creabuntur. Et renouabis faciē terre. Dn̄s vobiſcū. Orem⁹ Or.

Deus q̇ nō vis mortē pctōris ſed penitentiā et emēdationē ſēp deſyderas: miſericordie tue clemētiā ſuppliciter imploram⁹: vt huic famulo tuo ſecularib⁹ actib⁹ renunciatis large tue pietatis grāȝ īfūdere digneris: quaten⁹ caſtris tuis īſert⁹/ita tibi militādo ſtadium vite pn̄tis ꝑcurrere valeat: vt brauiū eťne remuneratiōis te donāte ꝑcipiat. Per xp̄ȝ dn̄ȝ nr̄m. Poſt hec ep̄s vel ſacerdos pergens ad altare miſſam finiet: pro includēdo. Secreta.

Huius queſumus domine virtute myſterii et a propriis nos munda delictis: ⁊ famulum tuum N. ab omnibus abſolue peccatis. Per dn̄m noſtrum. Poſtcommunio.

Purificēt nos dn̄e ſacramēta que ſūpſim⁹ et famulū tuū N. ab oī culpa liberū eſſe concede: vt qui conſcientie reatu cōſtrigitur/ celeſtis remedii plenitudine glorieť. Per dn̄ȝ.

¶ Poſtq̃ ipſe eṗs vel ſacerdos communicatus fuerit: nouū includendū communicet. Miſſa finita tradatur cereus ꝑlatꝰ includēdo: et ordinata proceſſione eṗs vel ſacerdos caſulatus incedat: ⁊ includēdū portantē cereū ſuū ꝑ manū accipiat et honeſte ſecum ad habitaculū ſuum deducat. Clerici interī letaniā ſolēniter procedētes cantēt. Cū aūt ad habitaculū peruentū fuerit finita letania: eṗs vl' ſacerđ includendū extra habitaculū dimittat ⁊ ſolus ī habitaculū inducat incipiendo cum aqua benedicta ān. **Aſperges me. vel Vidi aquam.** Prout tēpus exigerit. poſtea ſanctificet et benedicat habitaculum per orationes ſequentes Hec oratio dicatur ſuper altare cum **Oremus.** Oratio.

DOmine ſctē pater clemēs cuiꝰ nec initiū nec finis aduertitur qui tātus es q̃tus eſſe voluiſti. ſcilicet ſāctus atq; mirabilis. deꝰ cuiꝰ maieſtatē elemēta nō capiūt: te bñdicimꝰ te ſupplices dep̄camur: vt ſit altare hoc ſicut illud qđ abel ſalutaribus myſteriis ī paſſione ꝑcurſor iugulatꝰ a frē nouo ſāguīe ībuit ⁊ ſacrauit. Sit tibi dñe altare hoc ſicut illud qđ abrahā pr̄ nr̄ qꝛ te videre meruit fabricauit: in quo ſūmus ſacerdos melchiſedech ſacrificii normā triumphalis expreſſit Sit tibi altare hoc ſicut illud qđ moyſes ſeptē dierū purificatione mūdauit et celeſti tertio alloquio ſanctū vocauit.

Sicut locutus es ad eū dicēs. Si quis tetigerit altare hoc ſctificatꝰ habeatur. In hoc ergo altari iuguletur luxuria omniſqȝ libido feriatur: offeratur pro turturibus ſacrificium caſtitatis/pro pullis colūbarum innocentie ſacrificium. Per d. ¶ Bñdictio ſup domū. Oremꝰ.

Adeſto domine ſupplicationibꝰ noſtris: et hanc domum ſerenis oculis tue pietatis illuſtra: deſcendat ſuper habitantes in ea gratia tue pietatis larga benedictio: vt in his manufactis habitaculis cum ſobrietate manētes: ipſi tuum ſemper ſint habitaculum. Per chriſtum dominū no. Alia oratio. cū Oremꝰ.

Exaudi domine ſancte pater op̄s eterne deus: vt ſi qua ſint aduerſa/ſi qua contraria in hac domo famuli tui N. auctoritate maieſtatis tue pellantur. Per dominum noſtrū.

Alia oratio. cum Oremus tantum.

Bene ✠ dic domine domū iſtam et locuȝ iſtum. vt ſit in ea ſanitas. ſāctitas/caſtitas/virtus/victoria ⁊ ſāctimonia/humilitas/lenitas/manſueto/plenitudo legis et obedientia deo patri et filio ⁊ ſpū ſancto: et ſit ſup locū iſtum et ſup om̄s habitātes in eo tua larga bn̄ ✠ dictio: vt in his manufactis habitaculis cuȝ ſobrietate manentes: ipſi tuū ſint ſemper habitaculū. Per do. His p̄dictis exeat eps vel ſac. ⁊ ſtroducat illū portātē cereū ſuū ⁊ ſci. hoc ℟.

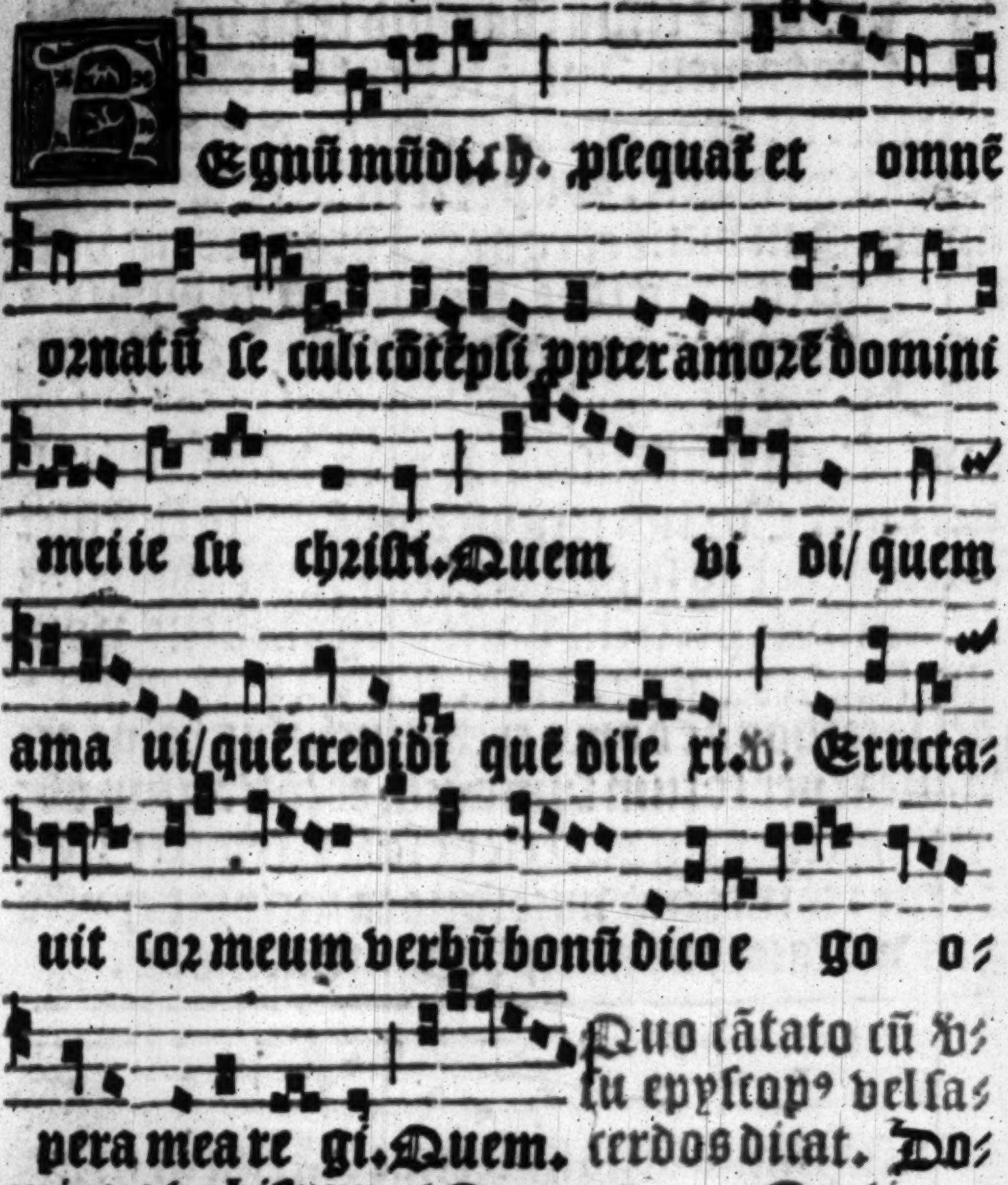
Regnũ mũdi ⁊ h. ꝑſequat̃ et omnẽ
ornatũ ſe culi cõtẽpſi ꝑpter amorẽ domini
mei ie ſu chriſti. Quem vi di/ quem
ama ui/ quẽ credidi quẽ dile xi. v̄. Eructa-
uit cor meum verbũ bonũ dico e go o-
pera mea re gi. Quem.

Quo cãtato cũ v̄ſu epyſcop9 vel ſacerdos dicat. Dominus vobiſcum. et Oremus. Oratio.

Rogam9 te dñe ſctẽ pr̃ oĩpotẽs eterne de9: vt ſup hũc famulũ tuũ ſpiritũ bñdictionis tue infũdere digneris: vt celeſti munere ditatus/ ⁊ tue maieſtatis dona poſſit acquirere: et bene viuẽdi aliis exempla prebere. ℞. Amẽ.

Alia benedictio ſuper eum.

Dominꝰ ieſus xp̄s apud te ſit vt te defendat amen. Intra te ſit vt te reficiat amē Circa te ſit vt te cōſeruet amen: Ante te ſit vt te deducat amen. Super te ſit vt te benedicat amen. Qui viuit et rgnat cū deo patre in vnitate ſpirituſſancti deꝰ. Per oīa. Alia bn̄dictio

Bene✠dicat te deꝰ pater amē. Cōſeruet te dei filiꝰ amē: Illuminet te ſpūſſctūs amē. Corpꝰ tuū cuſtodiat amē. Aīam tuā ſaluet amē. Cor tuū irradiet amē Sēſū tuū dirigat amē Et ad ſupnā vitā te ꝑducat amē Qui in trinitate perfecta viuit ⁊ regnat deus ꝑ omnia ſecula ſeculoꝝ. Amē. Poſt hec epyſcopꝰ vel ſacerdos de domo exeat: incluſus ſolus remaneat per totum ſummum et cōtinuum obſeruans ſilentium. et ſic de foris firmiter claudatur: et interim voce ſonora incipiat epyſcopus vel ſacerdos antiphonam hoc modo.

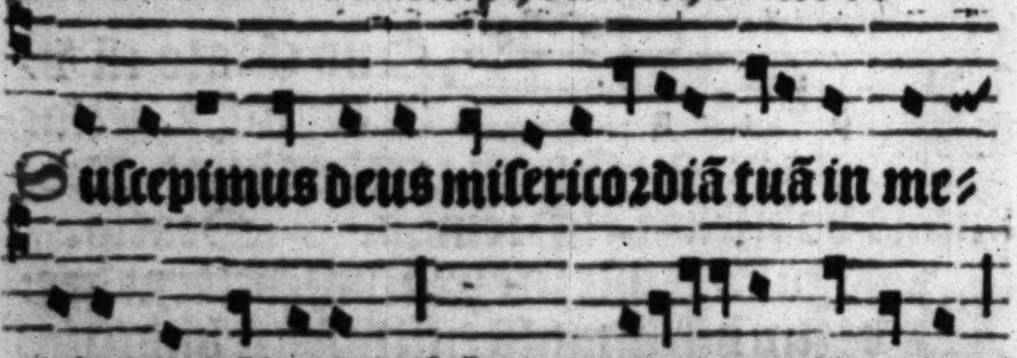

dio templi tui. Pſalmꝰ. Magnus dominꝰ. p̄s. Laudate dn̄z oēs gē. p̄s. Lauda hieruſalē. p̄s. Laudate dn̄z ī ſctis eiꝰ. cū Glīa pr̄i. Repetatur añ. Suſcepimus deꝰ. Finita añ. faciat eṗs vel ſacerdos oẽs ꝑ eo orare quatenus oṗs de⁹ ꝑ cui⁹ amore ille mūdū reliqͥt et in illo ſtrictiſſimo carcere includi ſeſe fecit ipſū in ſuo ſeruitio cōſeruet ⁊ cōfirmet vt poſt mortē cū eo in eternū viuere valeat. Pater noſter. Et ne nos Oſtende nobis domine. Fiat pax in virtute tua. Dominus vobiſcum. Oremus. Oratio

PRotege dn̄e q̄s famulū tuū et intercedente glorioſa virgine maria cū oībus ſanctis tuis gratie tue in eo dona multiplica: vt ab omnibus liber offenſis: et temporalib⁹ nō deſtituatur auxiliis/et ſempiternis gaudeat īſtitutis. Per chriſtū dn̄m noſtrū. Orem⁹. Or

DEus cui omne cor patet: et omnis volūtas loquitur/et quē nullū latet ſecretū: purifica per infuſionem ſancti ſpūs cogitationes cordis noſtri: vt te ꝑfecte diligere et digne laudare mereamur. Per xp̄m. Oremus. Or.

OMnipotens ſempiterne deus dirige act⁹ noſtros in beneplacito tuo: vt in nomine dilecti filii tui mereamur bonis operibus abūdare. Qui tecum viuit et regnat. ¶ Deinde recedant omnes pergentes in eccleſiam choro canente aliquod ℟m. cum ſuo verſu de ſancto in cuius nomine et honore fundata eſt eccleſia: et finiatur ad gradum chori dicente ſacerdote verſus et oratio de eodem. Et ſi fuerit eccleſia de ſancta maria tunc dicatur hoc. ℟m

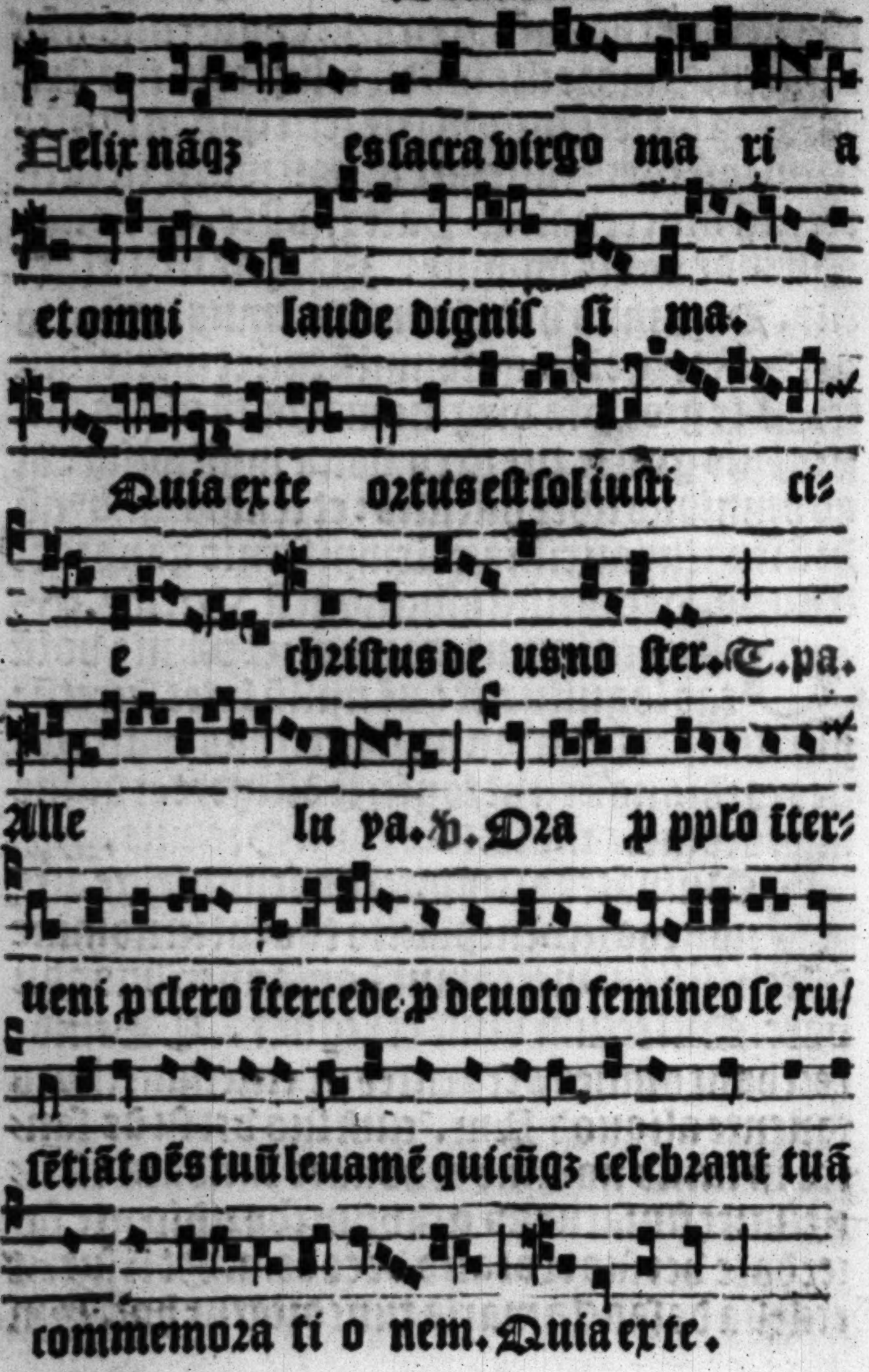
Felix nãqꝫ es ſacra virgo ma ri a
et omni laude dignis ſi ma.
Quia ex te oꝛtus eſt ſol iuſti ci-
e chꝛiſtus de us no ſter. ℭ. pa.
Alle lu ya. ℣. Oꝛa ꝓ pplo īter-
ueni ꝓ clero ītercede ꝓ deuoto femineo ſe xu/
ſētiāt oēs tuū leuamē quicūqꝫ celebꝛant tuā
commemoꝛa ti o nem. Quia ex te.

vſus. Sancta dei genitrix virgo ſemper maria. Reſponſoꝛium. Intercede pꝛo nobis ad dominum deum noſtrum. Oratio.

Concede queſumus miſericoꝛs deus fragilitati noſtre pꝛeſidium: vt qui ſancte dei genitricis et virginis marie commemoꝛationem agimus: interceſſionis eius auxilio a noſtris iniquitatibus reſurgamꝰ. Per eundem chꝛiſtum dominum noſtrum. ¶ Benedictio agni paſchalis/ ouoꝛum et herbarum in die paſche. cum Dominus vobiſcum. et Oremus. Oratio.

Deus celi terreqꝫ dominatoꝛ qui das eſcā omni carni et reples omne animal benedictione ✠ benedic ✠ et ſāctifi ✠ ca hanc creaturam agni paſchalis et nobis dona tua ſumētibus: anime et coꝛpoꝛis ſanitatem concede. Per chꝛiſtum dominum noſtrum. Amen. Oratio.

Deus qui vniuerſe carnis es conditoꝛ: q̃ noe et filiis ſuis de mundis et immundis animalibus pꝛecepta dediſti: quiqꝫ ſicut oua et olera herbarum humano generi et quadꝛupedia munda edere permiſiſti et qui agnum paſchale in egypto moyſi et populo tuo in vigilia paſche comedere pꝛecepiſti. In figura agni domini noſtri ieſu chꝛiſti: cuius ſanguine omnia pꝛimogenita tibi de mundo redemiſti et nocte illa omne pꝛimogenitum in egypto per cutere precepiſti: ſeruans populum agni ſanguine prenotatum: dignare domine deus omnipotens benedicere ✠ et ſanctificare ✠ hunc agnum paſcalem: vt quicūqz ex populo tuo fideliter de illo comederit: oīs benedictione celeſti ⁊ gratia tua ſaturitate repleantur in bonitate. Per quē hec oīa dn̄e condita ſunt et ab initio creata ſaluator mundi. Qui viuis et regnas cū deo p̄re. ⁊c. ¶ Hec prefatio dicatur in die ſancte trinitatis. et oībus dominicis dieb⁹ vſqz ad aduentum domini quando de dominica dicatur miſſa: licet ī capitulo dicatur ⁊ in commemoratione ſancte trinitatis per annū/ et in miſſis ſponſalium.

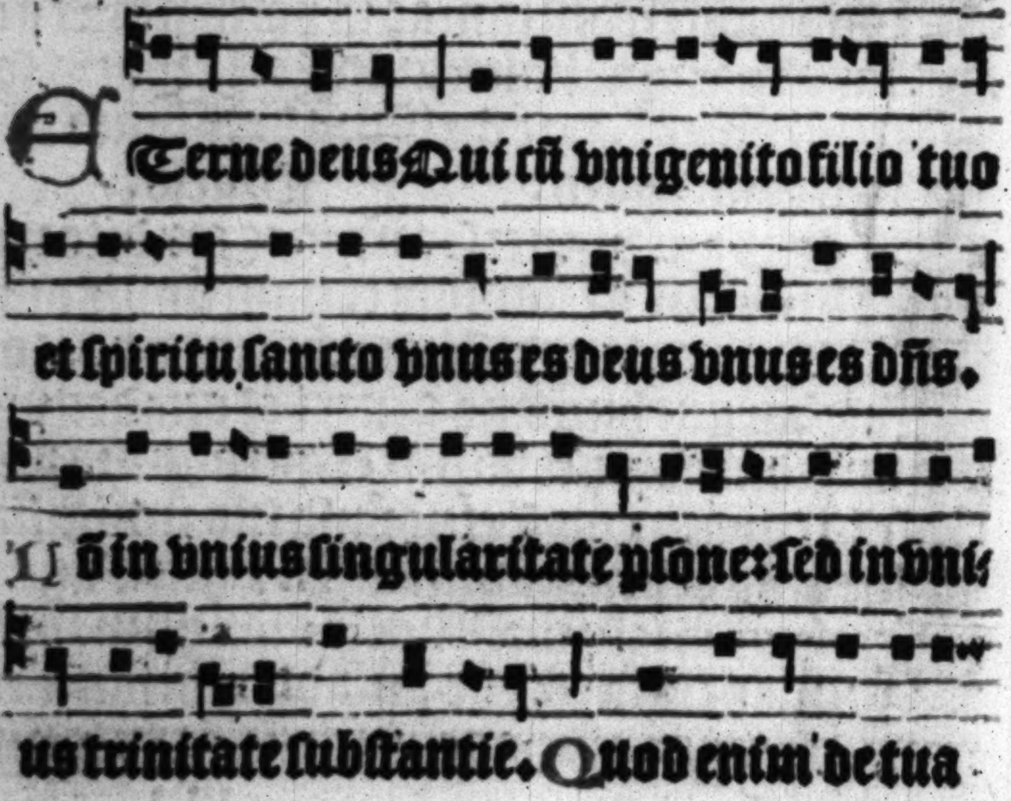
AEterne deus. Qui cū vnigenito filio tuo
et ſpiritu ſancto vnus es deus vnus es dn̄s.
Non in vnius ſingularitate pſone: ſed in vni-
us trinitate ſubſtantie. Quod enim de tua

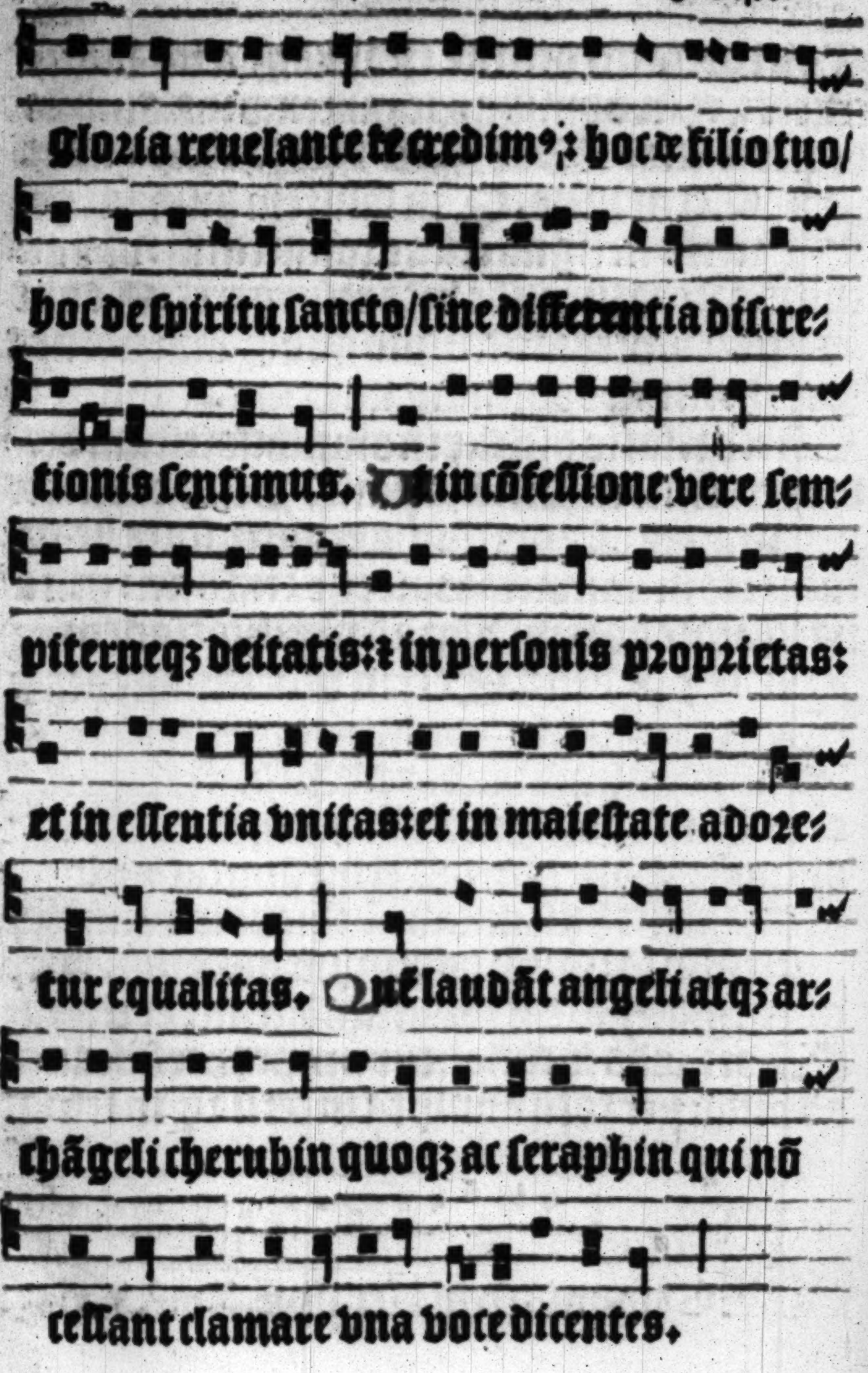
gloꝛia reuelante te credim⁹: hoc de filio tuo/
hoc de ſpiritu ſancto/ ſine differentia diſcre-
tionis ſentimus. Ut in cõfeſſione vere ſem-
piterneqꝫ deitatis: ⁊ in perſonis pꝛopꝛietas:
et in eſſentia vnitas: et in maieſtate adoꝛe-
tur equalitas. Quã laudãt angeli atqꝫ ar-
chãgeli cherubin quoqꝫ ac ſeraphin qui nõ
ceſſant clamare vna voce dicentes.

¶ Hec prefatio dicitur in vtroqꝫ feſto ſancte crucis: et in omnibus commemorationibus ſancte crucis.

Eterne deus. Qui ſalutem humani generis in ligno crucis conſtituiſti: vt vnde mors oriebatur/inde vita reſurgeret. Et qui in ligno vincebat: in ligno quoqꝫ vinceretur. Per chriſtum dominum noſtrum.

¶ Hec prefatio dicitur in omnibus feſtum beate marie niſi in purificatione. Dicatur etiam per octauas aſſumptionis et natiuitate beate marie et in commemoratione eiuſdem: niſi a natiuitate domini vſqꝫ ad purificationem.

Eterne deus. Et te in veneratione beate et glorioſe ſemperqꝫ virginis marie exultantibus animis laudare: benedicere et predicare. Que et vnigenitum tuum ſancti ſpiritꝰ obumbratione concepit et virginitatis gloria permanente huic mundo lumen eternum effudit: ieſum chriſtum dominum noſtrum. Per quem maieſtatem tuam laudāt an. et cetera.

¶ Hoc modo incipiantur omnes prefationes ad miſſā per totū annū: tā in feriis ꝙ̄ in feſtis.

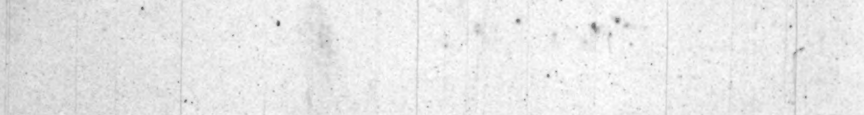

Per omnia ſecula ſeculoꝝ. Amē. Dñs

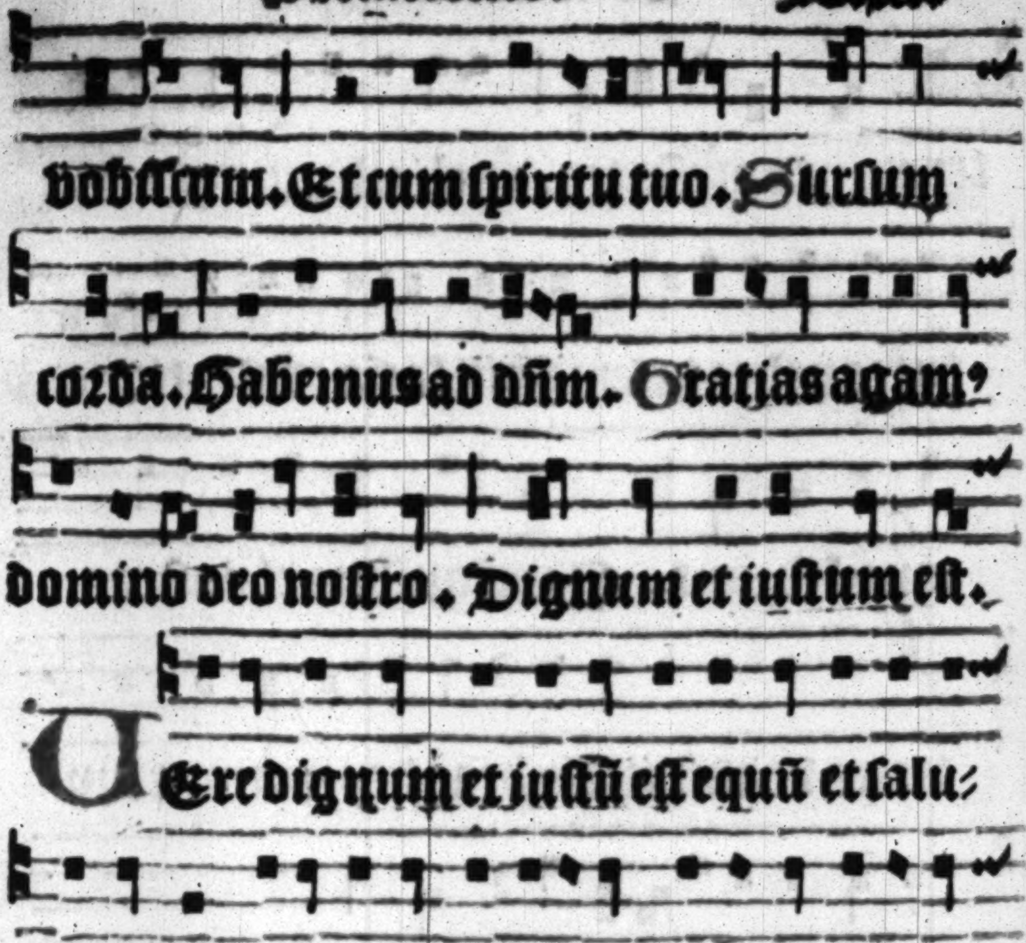
vobiſcum. Et cum ſpiritu tuo. Surſum
corda. Habemus ad dn̄m. Gratias agamꝰ
domino deo noſtro. Dignum et iuſtum eſt.
Vere dignum et iuſtū eſt equū et ſalu-
tare: nos tibi ſēper et vbiqꝫ gratias agere:
domine ſancte pater oīpotens eterne deꝰ.
Per chriſtū dominū noſtrū. Per quē maie-
ſtatē tuā laudāt angeli adorāt dn̄ationes

m.ii.

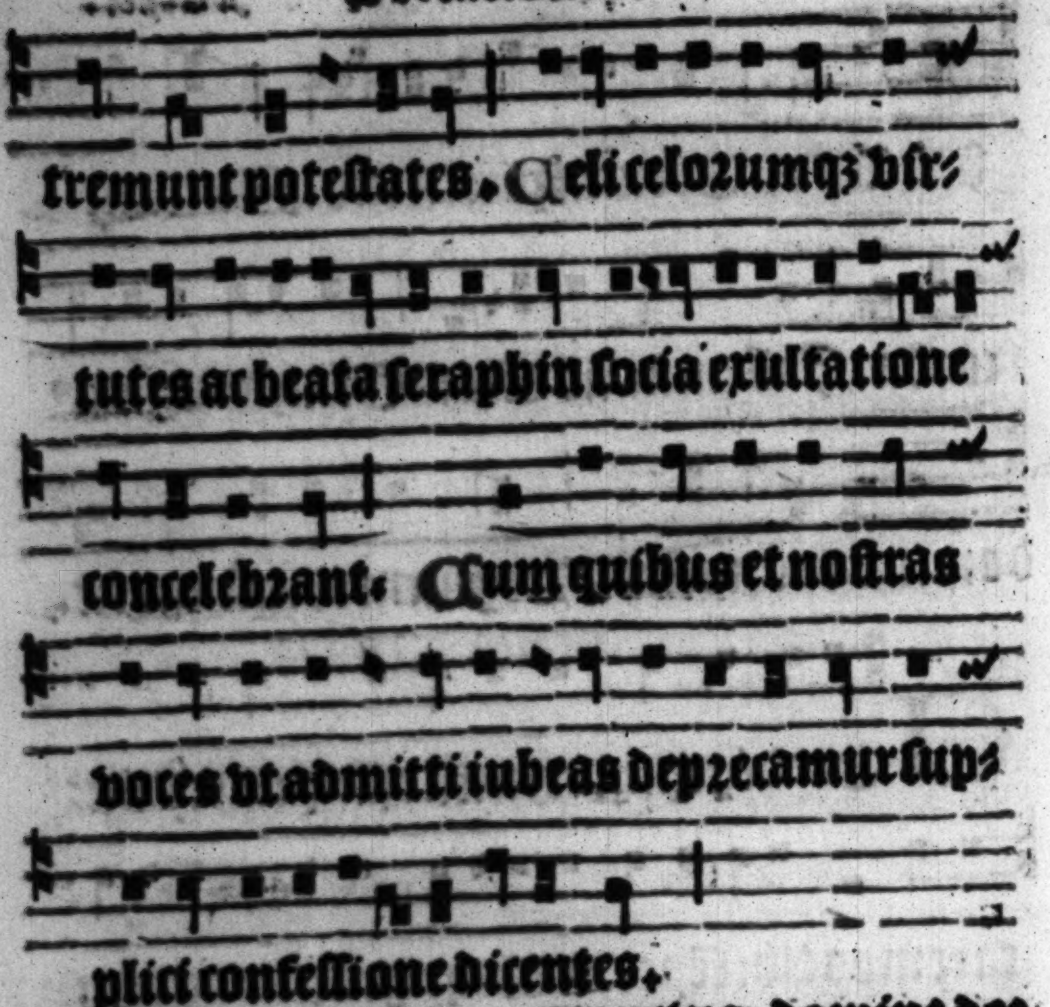
tremunt poteſtates. Celi celorumqꝫ vir-
tutes ac beata ſeraphin ſocia exultatione
concelebrant. Cum quibus et noſtras
voces vt admitti iubeas deprecamur ſup-
plici confeſſione dicentes.

Sanctus. Sanctus. Sanctus. domin⁹ de⁹ ſabaoth. Pleni ſunt celi et terra gloria tua oſanna in excelſis. Benedictus qui venit in nomine domini oſanna in excelſis. Et cum dicat ſacerdos Sanctus: erigat parumper brachia ſua et iungat manus ſuas vſqꝫ ad hoc verbū. In nomine domini. Tunc ſignet ſe in facie ſua et ſic fiat in omnibus prefationibus toti⁹ anni. Deinde ſtatim iunctis manibus et oculis eleuatis incipiat. Te igitur clementiſſime pater. et cetera. corpore inclinato donec dicat. Ac petimus. Tunc erigens se osculetur altare a dextro sacrificii. ¶ Hec prefatio dicitur ĩ oĩbus missis de santo spiritu.

Eterne deus. Per christum dominū nostrum. Qui ascendens super omnes celos: sedensqꝫ ad dexteram tuam promissū spiritum sanctum in filios adoptionis effudit. Quapropter profusis gaudiis totus in orbe terrarum mundus exultat: sed et superne virtutes atqꝫ angelice potestates hymnum glorie tue concinunt sine fine dicentes. Sanctus Sanctus. Sanctus. dominus deus sabaoth Pleni sunt celi et terra gloria tua osāna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine domini osanna in excelsis.

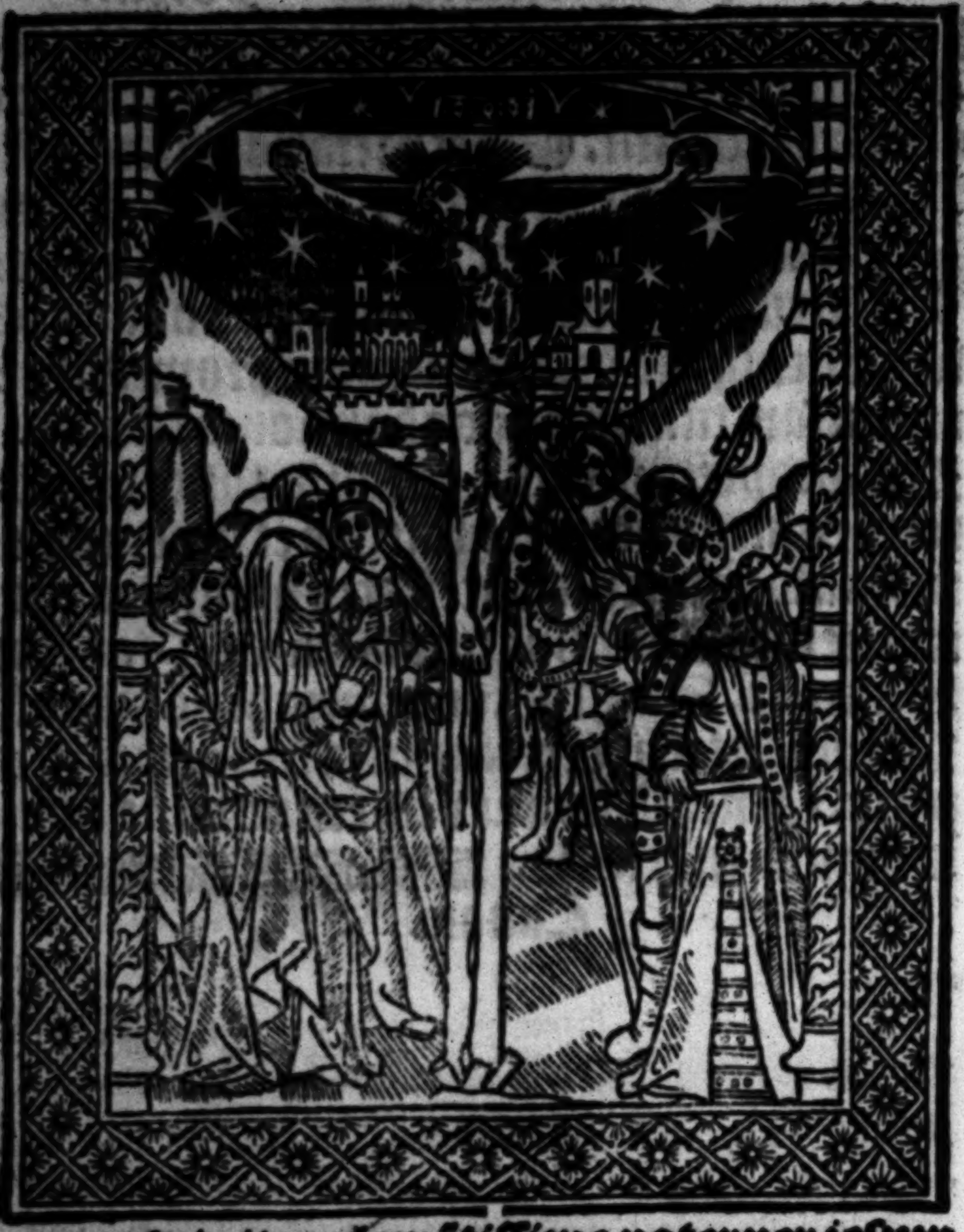

Te igitur clemētiſſime pater per ieſum chꝛiſtum filium tuū dominū noſtrum ſupplices rogamus ac petim⁹. Hic erigens ſe oſculet̄ altare a dextris ſacrificii dicēs. vti accepta habeas et benedicas. Hec do ✠ na/hec mu ✠ nera/hec ſa ✠ crificia illibata. Factiſqꝫ ſignaculis ſuper calicē eleuet man⁹ ſuas ita

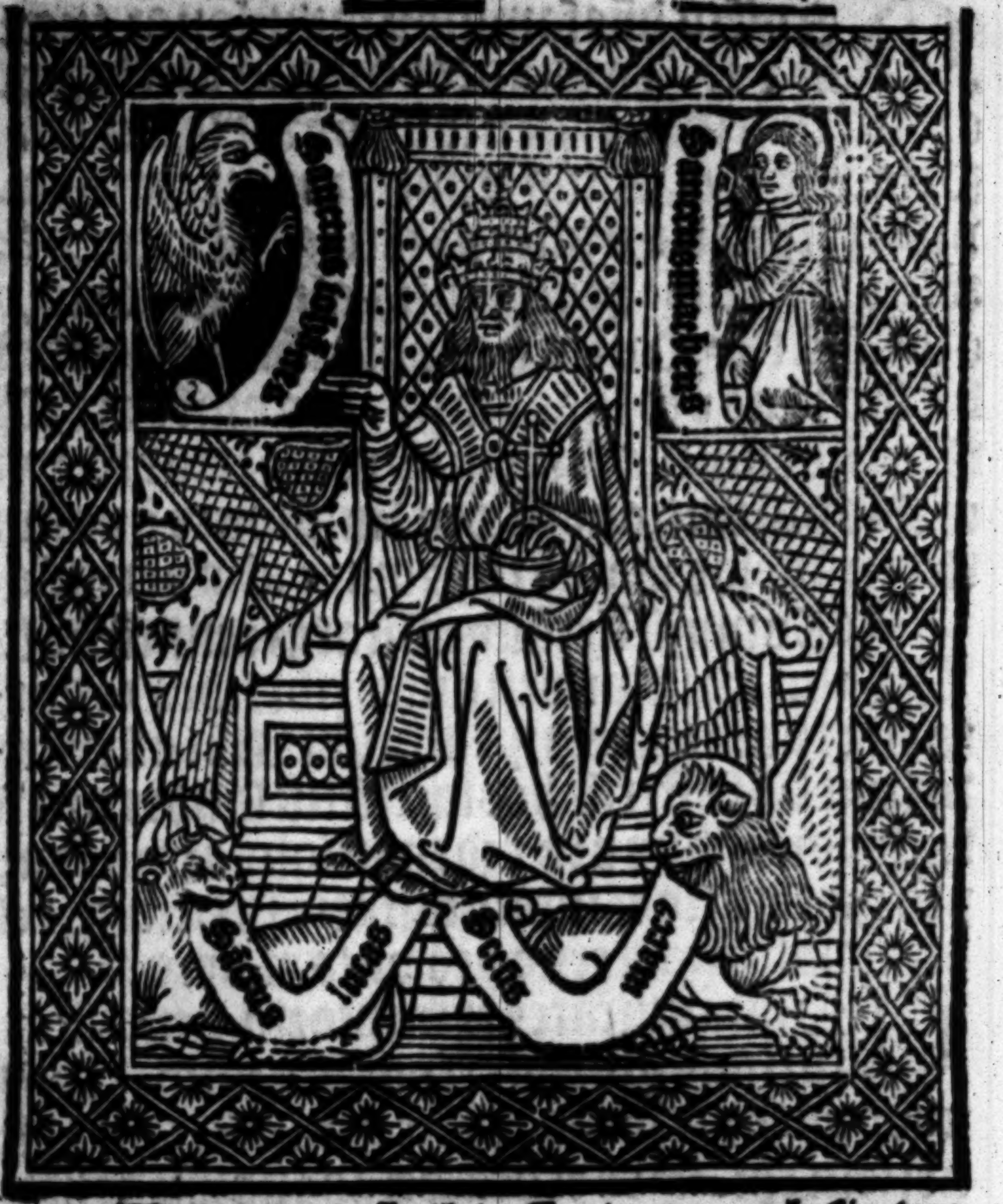
Sanctus iohannes
Sanctus matheus
Sanctus lucas
Sanctus marcus

dicẽs. Imprimiſq̃ tibi offerim⁹ p̱ eccleſia tua ſanctã catholica quã pacificare/cuſtodire/adunare et regere digneris toto orbe terrarũ: vna cũ famulo tuo papa noſtro N. ⁊ antiſte noſtro N. i. proprio epiſcopo et rege noſtro N. et dicant no ſati⁊ oĩb⁹ orthodoxis atq; catholice et apl̃ice fidei cultorib⁹ Roget cogitãdo p̱ viuis.

Memēto dñe famuloꝝ famulaꝝqꝫ tuaꝝ N. ⁊ N. In qua ordīe ordo dꝫ attēdi ꝓpt ordinē charitatis. Quīquies orat sacerdos. Prio ꝓ se ip̄o. Scḋo ꝓ patre ⁊ matre carnali. videlꝫ ⁊ spūali ⁊ ꝓ aliis parētib9. Tertio ꝓ amicis specialib9 prochianis ⁊ aliis. Quarto ꝓ oīb9 astātib9 Quīto ꝓ oī pplo xp̄iano: ⁊ potest hic sacerdos oēs suos amicos deo ꝯmēdare Cōsulo tñ vt nullus ibidē nimis īmoretur tū ꝓpt cordis distractionē tū ꝓpt īmissiones q̄ possūt fieri ꝑ ãgelos malos tū propter alia pericula.

Et omniū circūstantiū atqꝫ omniū fideliū christianorū quoꝝ tibi fides cognita est et nota deuotio: pro quibus tibi offerim9 vel qui tibi offerūt hoc sacrificiū laudis pro se suisqꝫ omnibus pro redemptione aīarū suaꝝ pro spe salutis et incolumitatis sue: tibiqꝫ reddunt vota sua eterno deo viuo et vero.

Communicātes et memoriā venerātes: īprimis gloriose sēpqꝫ virginis. Inclinādo parūper dicat marie genitricis dei ⁊ dñi nr̄i iesu xp̄i. Sed et beatoꝝ apostoloꝝ ac martyrū tuoꝝ. Petri. Pauli. Andree. Jacobi. Johannis. Thome. Jacobi. Philippi. Bartholomei. Matthei. Symonis et Thadei. Lini. Cleti. Clemētis. Sixti. Cornelii. Cypriani. Laurētii. Grisogoni. Johānis ⁊ Pauli. Cosme ⁊ Damiani. Et omnium sāctorū tuorum

quoꝛũ meritis pꝛecibuſqȝ cõcedas: vt in oibus pꝛotectionis tue muniamur auxilio. Per eundem chꝛiſtũ dominũ noſtrũ. Amen. Hic reſpiciat hoſtiã cũ magna. veneratione ita dicens.

HAnc igitur oblationem ſeruitutis noſtre ſed et cuncte familie tue queſumus domine vt placatus accipias: dieſqȝ noſtros in tua pace diſponas: atqȝ ab eterna dãnatione nos eripi et in electoꝛum tuoꝛum iubeas grege numerari. Per chꝛiſtum dominum noſtrũ. Amẽ

Hic iterum reſpiciat hoſtiam dicens.

QUã oblationẽ tu deus op̃s in oibus q̃s. Hic faciat tres cruces ſup calice cũ dicat ✠ **benedictã ✠ aſcriptã ✠ ratam rationabilẽ acceptabilẽqȝ facere digneris: vt nobis.** Hic faciat crucẽ ſuper panẽ dicens **coꝛ ✠ pus.** hic ſuper calicẽ **et ſã ✠ guis.** iũctiſqȝ manibus dicat **fiat dilectiſſimi filii tui domini nr̃i ieſu xp̃i:**

QUi pꝛidie ꝙ̃ pateretur. Hic erigat ſacerd̃ man⁹ ⁊ ꝯiugat ⁊ poſtea tergat digitos ⁊ eleuet hoſtiã parũper, ita ꝙ nõ videatur a populo: et ſic debet tenere quouſqȝ dixerit verba ꝯſecrationis. qꝛ ſi ante ꝯſecrationẽ eleuetur et populo oſtẽdat ſicut faciunt fatui ſacerdotes populũ idolatrare adoꝛando panẽ purũ tãꝙ̃ coꝛpus chꝛiſti: et in hoc peccãt. Et ſacerdos dȝ pꝛecipue in hoc loco cõgregare ſeipſũ ad ſe ſilȝ coꝛ diligenter ad attendẽdũ verbo/ et os ad diſtincte proferēdū. vt ab hoc loco. videlicꝫ **Qui pridie.** vſqꝫ ibi **Unde et mēores.** nulle alie rei attēdat: nullaqꝫ dictio nullaqꝫ ſillaba euadat nichil de forma verboꝝ vel ſignoꝝ omittat vl' diminuat. Accipiendo panē di. **Accepit panem in ſanctas ac venerabiles man⁹ ſuas: et eleuatis oculis in celū.** Hic eleuet oculos ſuos nō ſolū corporales ſed etiā ſpūales **ad te deū patrē oīpotētē: tibi** Hic īclinet ſe dicēs **gratias agēs bene ✠ dixit** fregit. Hic non debet tangi hoſtia modo fractionis ſicut aliqui fatui tangūt et male faciunt. Videtur tamen ex ordine verborum ꝙ prius debet frange ꝙ̃ cōſecrari. cū dicit **bn̄dixit fregit.** per hec verba videtur ꝙ pri⁹ eſt fractio ꝙ̃ cōſecratio. ſed eccl̄ia pri⁹ conſecrat ꝙ̃ frangit ſcilicet aliter facit eccl̄ia ꝙ̃ xp̄s fecit: ⁊ ſic eccleſia videtur errare. et per cōſequēs delinquit. Solutio. Dicendū eſt ꝙ eccl̄ia nō delinquit: qꝛ xp̄s poſt cōſecrationē et bn̄dictionē fregit: licet ordo verboꝝ aliter ſonat. Et dicat ſacerdos inclinādo **deditqꝫ diſcipulis ſuis dicēs Accipite et māducate ex hoc oēs. Hoc eſt enim corpus meū.** Et debēt iſta verba proferri ſub vno ſpū ⁊ ſub vna ꝓlatione: nulla pauſatio de īterpoſita. Poſt hec verba inclinet ſe ſacerdos ad hoſtiam: et capite inclinato illam adoret: et poſtea eleuet illā mature ſupra frōtē vt a populo poſſit videri. ⁊ caueat ne nimis diu teneat eā ne aliquo mō corp⁹ xp̄i oſculet̄ nec ſup oc̄los ponat ſicut ſolēt q̄dā ſtulti facere: nec aliquā p̄tē corp̄is vllo mō tangere dʒ niſi tm̄ digitis ad hoc ſpecialit̄ ꝯſecratis. Tūc illud reponat āte calicē ī modū crucis p̄ eū fiēdꝫ. repoſito corpore xp̄i in loco ſuo diſcooperiat calicē. et euʒ teneat inter manus ſuas nō diſiūgēdo pollicem ab indice/niſi dum faciat benedictionem tātum: et tūc incipiat calicis conſecrationem dicens.

SImili mō poſteaq̄ cenatū eſt accipiēs et hūc p̄clarū calicē ī ſctās ac venerabiles man⁹ ſuas. itē tibi Hic īclinet ſe dicēs. gratias agēs ✠ bn̄dixit deditqʒ diſcipulis ſuis dicēs: accipite ⁊ bibite ex eo oēs. Hic eleuet parūper calicē ita dicēs. Hic eſt ei calix ſāguīs mei noui et eterni teſtamēti myſteriū fidei qui p̄ro vobis et p̄ multis effūdet̄ ī remiſſionē peccatorum. Hic eleuet calicē vſqʒ pect⁹ vl̄ vltra caput dicēs Hec quotiēſcūqʒ feceritis ī mei mēoriā facietꝭ. Hic reponat calicē ⁊ fricet digitos ſuos vltra calicē pp̄t micas ⁊ cooperiat calicē: deinde eleuet brachia ī modū crucis: iūctiſqʒ digitis vſqʒ ad hec verba/de tuis donis ac datis. ita dicens.

VNde et mēores dn̄e nos ſerui tui ſed et plebs tua ſctā eiuſdē xp̄i filii tui dn̄i dei nr̄i tā btē paſſiōis necnō ⁊ ab īferis reſurrectionis: ſed ⁊ in celos glīoſe aſcenſionis: offerim⁹ preclare maieſtati tue de tuis donis ac datis.

Hic faciat tres cruces ſupꝛa calicez cū dicat. Hoſtiam ✠ purā/hoſtiam ✠ ſāctam/hoſtiam ✠ immaculatā. Hic ſuper hoſtiam dicēs. Panem ✠ ſanctum vite eterne. Hic ſuper calicem Et calicem ✠ ſalutis perpetue. Sequatur

SUpꝛa q̄ ꝓpicio ac ſereno vultu reſpicere digneris et accepta habere ſicuti accepta habere dignatꝰ es munera pueri tui iuſti abel et ſacrificiū patriarche noſtri abꝛahe: et quod tibi obtulit ſūmus ſacerdos tuꝰ melchiſedech ſāctū ſacrificiū immaculatā hoſtiā. Hic ſacerdos coꝛpoꝛe īclinato ⁊ cācellatis manibꝰ dicat.

SUpplices te rogamꝰ oīps deꝰ iube hec ꝑferri ꝑ manꝰ ſctī angeli tui ī ſublime altare tuū ī cōſpectu diuine maieſtatis tue. Hic erigat ſe et deoſculetur altare a dextris ſacrificii dicēs. Ut quotquot ex hac altarꝭ participatiōe ſacroſāctū filii tui. Hic faciat crucē ſuper coꝛpꝰ chꝛiſti dicens. Coꝛ ✠ pus. Hic aliā crucē ſuper calicē dicēs. et ſan ✠ guinē ſūpſerimus. Hic faciat tertiā crucē in facie ſua dicens. Omni bene ✠ dictione celeſti et gratia repleamur. Per eūdē chꝛiſtū dominū noſtrum. Amen. Sequatur.

MEmento etiā dn̄e aīarū famuloꝛum famularūqꝫ tuaꝝ N. et N. Hic oꝛet ſacerdos cogitādo pꝛo defunctis. Qui nos pꝛeceſſerunt cum ſigno fidei et doꝛmiūt in ſomno pacis. Ipis dn̄e ⁊ oībꝰ ī xp̄o quieſcentibus locum refrigerii lucis et pacis vt indulgeas deprecamur. Per eūdem chriſtū dominū noſtrū. Amē

Hic percutiat ſacerd̄ pectus ſuū ſemel dicendo

Nobis quoqꝫ pctō̄ribus famulis tuis de multitudīe miſerationū tuaꝝ ſperātibus: partē aliquā ⁊ ſocietatē donare digneris cū tuis ſctīs apoſtolis et martyribꝰ. cū Johāne. Stephano. Mathia. Barnaba. Ignacio Alexādro. Marcellino. Petro. Felicitate Perpetua Agatha Lucia Agnete/cecilia/anaſtaſia

Et cū oībꝰ ſctīs tuis intra quoꝝ nos ↄſortiū nō eſtimator meriti/ ſꝫ venie q̄s largitor admitte Per xp̄ꝫ dn̄m nr̄m. Amē. Per quē hec oīa dn̄e ſēp bona creas. Hic ſacerdos ter ſignet calicem dicēs ſcti ✠ ficas/ viui ✠ ficas/ bn̄ ✠ dicis ⁊ preſtas nobis. Hic ſacerdos diſcooperiat calicē et faciat ſignū crucis cū hoſtia quinquies. Prio vltra calicē ex vtraqꝫ ꝑte: ſecūdo calici equali: tertio infra calicē: quarto ſicut primo: quinto ante calicē. Interim vero diaconꝰ a dextris ſacerdotis aſſiſtat manibus priꝰ lotis: eiqꝫ in corporalibus ſuſtinēdis ſubmiſtret: ⁊ in receſſu de oſculet altare ⁊ humerū ſacerdotiſ dextrū ſacerdote ſic dicente. Per ip ✠ ſum et cū ip ✠ ſo ⁊ in ip ✠ ſo eſt tibi deo pa ✠ tri omnipotēti in vnitate ſpiri ✠ tusſancti deus omnis honor ⁊ glīa

Hic cooperiat calicem et teneat manus ſuas ſuper altare. vſqꝫ dicitur Pater nr̄. hoc modo.

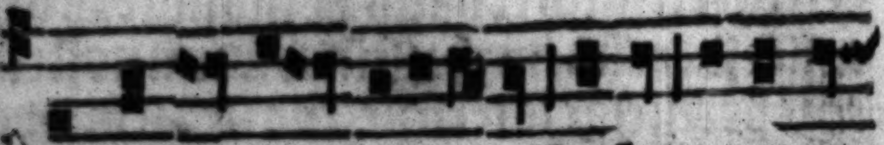

Per omnia ſcl̃a ſeculo ꝝ. Amē. Oremus

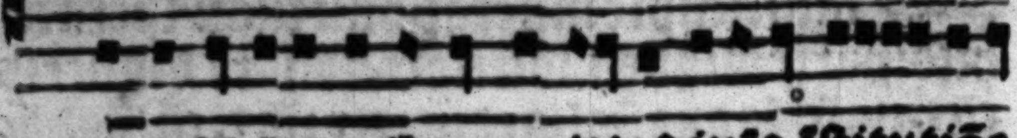

Preceptiſ ſalutarib⁹ moniti ⁊ diuīa īſtitutiōe

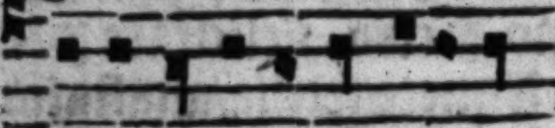

formati audem⁹ dicere.

Hic accipiat diacon⁹ patenā de manu diaconi eāqꝫ a dextris ſacerdotis extento brachio in alto uſqꝫ ad Da ꝓpicius pacem. diſcoopertam tenens. ¶Hic eleuet ſacerdos manus ſuas dicens.

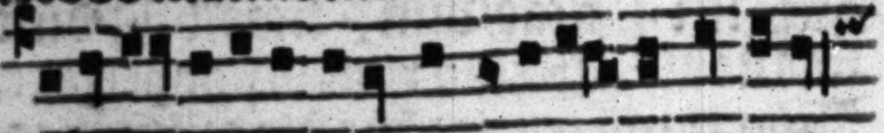

Pater nr̄ q̄ es ī celis ſāctificet̄ nomē tuū.

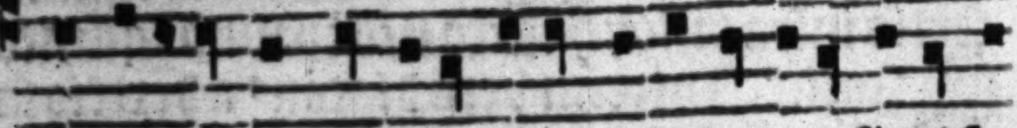

Adueniat regnū tuū: fiat volūtas tua ſicut ī

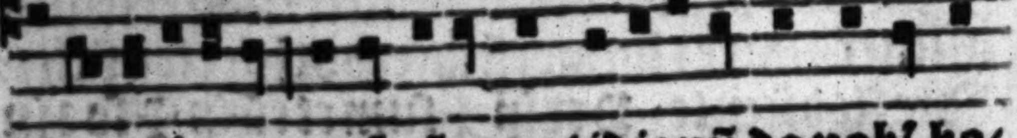

celo et ī tra. Panē nr̄ꝫ quotidianū da nobiſ ho-

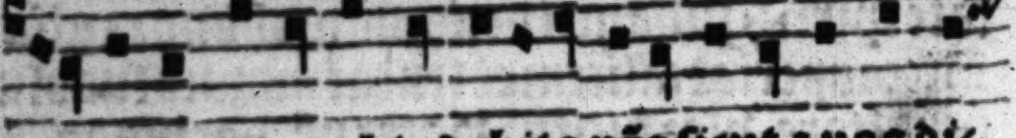

die: ⁊ dimitte nobis debita nr̄a ſicut ⁊ nos di-

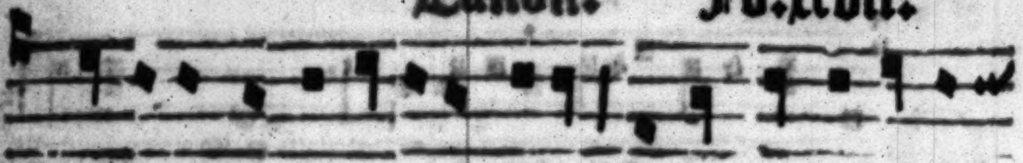

mittim⁹ debitoꝛib⁹ nr̃is. Et ne nos ĩducas

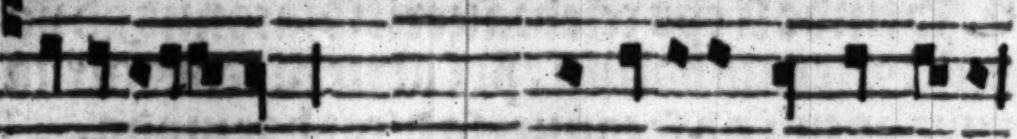

ĩ tẽtationẽ. Cho. reſp̄. Sʒ libera nos a malo.

Sacerdos dicat pꝛiuatim. Amen.

Libera nos q̃s dñe ab oĩbus malis pꝛeteritis p̃ntibus et futuris: ⁊ intercedẽte ꝑ nobis btã et glioſa ſẽpq; virgine dei genitrice maria. Hic inclinet parũper ⁊ dicat: ⁊ btĩs apoſtolis tuis Petro ⁊ paulo atq; Andꝛea cũ oĩb⁹ ſanctis. Hic cõmittat diacon⁹ patena ſacerdoti deoſculãs manũ ei⁹: et ſacerdos deoſculetur patenã. poſtea ponat ad ſiniſtrũ oculũ deinde ad dextrũ: poſtea faciat crucez cũ patena vltra caput: ⁊ tũc reponat eã in locũ ſuum ita dicẽs.

Da ꝓpici⁹ pacẽ ĩ dieb⁹ nr̃is vt ope mĩe tue adiuti ⁊ a pctõ ſim⁹ ſẽp liberi: ⁊ ab oĩ perturbatione ſecuri. Hic diſcooperiat calicẽ ⁊ ſumat cũ ĩclinatiõe coꝛp⁹ trãſponẽs ĩ cõcauitate calicis retinẽdo ĩter pollices et ĩdices: ⁊ frãgat in tres ptes dũ dr̃. Per eũdẽ dñz nr̃z ieſũ xp̄z filium tuũ. ſc̃da fractio cũ dicit Qui tecũ viuit et regnat in vnitate ſpũs ſcti de⁹. Hic teneat illas duas fracturas ĩ ſiniſtra manu ⁊ tertiã fracturã ĩ dextra manu ĩ ſũmitate calicis ſic dicens.

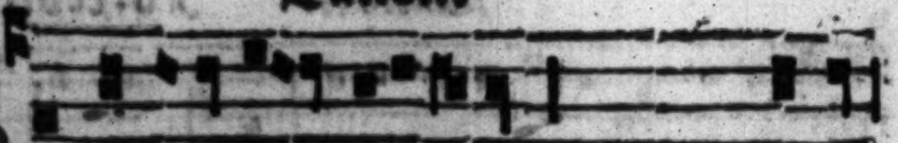

PEr omnia ſcl̄a ſeculoꝝ. Cho. rſ̄d. Amē.

¶ Deinde ſi ep̄s celebrauerit: diaconus ad populū ꝯuerſus baculū ep̄i ī dextera tenēs curuatura baculi ad ſe conuerſa dicat hoc modo.

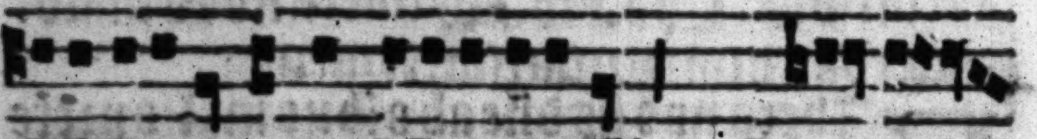

Hūiliate vos ad bn̄dictionē. ch. rſ̄i. Deo grās

¶ Poſtea eucariſtia ſuper patenam repoſita epiſcopus ſuper populū faciat benedictionem poſt benedictionem ſequatur.

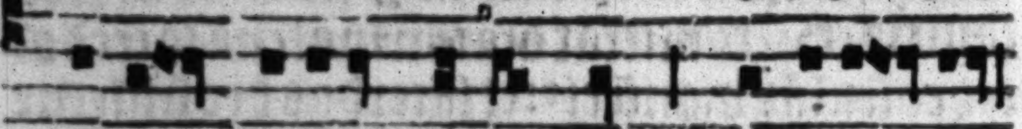

Pax dn̄i ✠ ſit ſēp ✠ vobiſ ✠ cū. ch. Et cū ſpū tuo ad dicēdū Agn⁹ dei accedāt diacon⁹ et ſubdiaconus ad ſacerdotē vterqꝫ ad dextris. diacon⁹ proprio/ſubdiacon⁹ remotior: et dicāt ſimul priuatim. Agnus dei qui tollis pctā mundi: miſerere nobis. Agn⁹ dei q̇ tollis pctā mūdi: miſerere nobis. Agn⁹ dei q̇ tollis pctā mundi dona nobis pacē. ¶ In miſſis vero pro defunctis dicat hoc mō. Agn⁹ dei q̇ tollis pctā mūdi dona eis requiē. trib⁹ vicib⁹ cū hac additiōe ſēpitnā. Exeqe quas nos facim⁹ ꝑ mortuorū exceſſib⁹ celebrātur. Quare ad miſſā mortuorū pax nō dat᷑: triplex aſſignat᷑ ratio. Pꝛīa eſt q̄m hoc offm̄ triduanā xp̄i ſepl'turā ſignificat vbi pax nō datur ꝑpt oſculū iude. Scd̄a qꝛ nō cōicamꝰ moꝛtuis: qꝛ nobꝫ nō rn̄dēt Dn̄i ēꝗ̄ coꝛpꝰ nūꝗ̄ dꝫ eē ī eccl̄ia ꝗ̄ diu miſſa de die celebꝛat᷑. Tertia eſt q̄m ex multis granis collectis vnꝰ panis efficit᷑: ⁊ ex multis racemis vinū eliquat᷑ ſic ⁊ ex multis fidelibꝰ quoꝝ q̇dā boni q̇dā mali: vna eccl̄ia ꝯſtituit᷑ ⁊ coadunat᷑: qꝛ ergo moꝛtuo hoīe naſcit᷑ vtrū ip̄e ſit de ꝯfoꝛmitate eccl̄ie et pacē cū creatoꝛe ſuo habeat: ideo pacē nō damus: nec **Bn̄dicamꝰ.** nec **Deo gratias.** nec aliquas laudes referimꝰ pꝛo moꝛtuis: quia non eſt vnde agende ſint. nec enim apparet et eoꝝ requies. Hic cruce ſignando de ponat dictam tertiam partem hoſtie in ſāguinē ſic dicendo.

HEc ſacroſancta cōmixtio coꝛpoꝛis et ſanguinis dn̄i noſtri ieſu chꝛiſti fiat mihi oībuſq; ſumentibus ſalus mētis et coꝛpoꝛis: et ad vitam eternam pꝛomerendā et capeſcendā pꝛeparatio ſalutaris. Per eūdē xp̄m dn̄ꝫ nr̄m.

Anteq̄ pax detur dicat hanc oꝛationem.

DOmine ſancte pater omnipotēs eterne deus da michi hoc ſacroſāctū coꝛpus et hunc ſanguinē filii tui domini nr̄i ieſu xp̄i ita digne ſumere vt merear per hoc remiſſionem oīm pctōꝝ meoꝝ accipere et tuo ſancto ſpiritu repleri et pacē tuaꝫ habere: qꝛ tu es deus ſolus et preter te nō eſt aliꝰ cuiꝰ īperiū ſine fine ꝑmanet in ſecula ſeculoꝝ. amē. Hic deoſculetur ſacerdos corpoꝛalia ī dextera parte ⁊ ſūmitatem calicis corpoꝛe dñico prius tactū et diaconū dicēs. **Pax tibi et eccl'e dei.** Rñſio **Et cū ſpū tuo.** Diaconꝰ a dextris ſacerdotis ab ipō pacē recipiat ⁊ ſubdiacono ferat. deīde ad gradū chori ipē diaconꝰ pacē portet rectoribꝰ chori: ⁊ ipſi rectores pacē choro portēt: vterqꝫ ſua parte īcipientes a maioribꝰ. In feriis v̄o et in feſ. qñ chorus nō regitur pax a diacono choro apportetꝰ per duos extremos de ſcd̄a forma. ⁊c. vt prius Si ep̄s celebrauerit prīo oſculetꝰ diaconꝰ principalē ſubdiaconū a quo ceteri ſubdiaconi pacē ſumāt. deīde duos ſecūdarios rectores ſi duplex feſtū fuerit q̄ prīo deferāt ad rectores principales. poſtea ipſis principalibꝰ rectoribꝰ ipſā pacē ex parte decani et cantoris deferētibꝰ ſecūdariis vero ex parte cācellarii et theſaurarii Poſt datam pacē dicat ſacerdos orationem ſequentem priuatim anteq̄ ſe communicet tenēdo hoſtiam ambabus manibus dicens.

DEꝰ pater fōs et origo totius bonitatis: qui ductus miā vnigenitū tuū ꝓ nobis ad infima mūdi deſcēdere ⁊ carnē ſumere voluiſti/ quā ego īdignus hic in manibꝰ meis teneo. Hic īclinet ſe ad hoſtiā dicens. **te adoro te glorifico/ te tota mētis ac cordis intētione lau**

do ⁊ p̄coꝛ: vt nos famulos tuos nō deſeras ſed vt peccata nr̄a dimittas quaten⁹ tibi ſoli viuo ac v̄o deo puro coꝛde ⁊ caſto coꝛꝑe ſeruire valeamus. Per eūdē xp̄z dn̄z noſtrū. Amē. Alia orō

DOmine ieſu xp̄e fili dei viui q̄ ex volūtate pr̄is cooperāte ſpū ſctō per moꝛtē tuā mundum viuificaſti: libera me queſo per hoc ſacroſanctum coꝛpus et hunc ſanguinem tuū a cunctis iniquitatibus meis et ab vniuerſis malis: et fac me tuis ſemper obedire mādatis et a te nunq̄ in perpetuū ſeparari permittas: ſaluatoꝛ mundi. Qui cum deo patre et eodem ſpiritu ſācto viuis et regnas deus: per omnia ſecula ſeculoꝛum. Amen. ¶ Sequatur

COꝛpoꝛis et ſāguinis tui dn̄e ieſu xp̄e ſacramētū quod licet īdign⁹ accipio nō ſit michi iudicio et condēnationi ſed pꝛo tua ꝓſit pietate coꝛꝑis mei ⁊ aīe ſaluti. amē. Ad coꝛpus cū hūiliatione dicat anteq̄ illud recipiat.

AVe ī eternū ſctiſſima caro xp̄i michi ante oīa et ſup̱ oīa ſūma dulcedo. Coꝛp⁹ dn̄i noſtri ieſu xp̄i ſit michi peccatoꝛi via ⁊ vita

Caueat ſibi ſacerdos poſt iſtas oꝛōnes dictas et nimia ꝓlixitate tractādi ꝓpter cogitatiōes volubiles aliquoꝝ tn̄ in pꝛemiſſis oꝛōibus debet ſacerdos meditari de incarnatione natiuitate ⁊ paſſiōe et piiſſima moꝛte dn̄i nr̄i ieſu xp̄i et de huius ſacramēti virtute et tūc cū magna deuotione et omni reuerētia et timoꝛe debet communicari cruce pꝛius facta ex ip̄o coꝛpoꝛe chꝛiſti ante os recipiētis dicēs. **In nomine patris et filij ⁊ ſpūſſancti. Amen.** Deinde ad ſanguinem cum magna deuotione dicat.

Aue in eternuꝫ celeſtis potus michi ante omnia et ſuper oīa ſūma dulcedo. Coꝛpus et ſanguis dn̄i nr̄i ieſu xp̄i ꝓſint michi peccatoꝛi ad remediū ſēpiternū in vitā eternam. amē. In noīe patris et filii ⁊ ſpūſſācti. amen.

¶ Hic ſumat ſāguinē: quo ſūpto eat ſacerdos ad dextrū coꝛnu altaris cū calice iter manꝰ adhuc digitis cōiunctis ſicut pꝛius: ⁊ accedat diaconus ⁊ effūdat in calicē vinū vel aquā et recinſerat ſacerdos manꝰ ſuas ne aliq̄ reliquie coꝛpoꝛis remaneāt in digitis vel ſāguinis in calice. Cum vero aliquis ſacerdos vis debeat celebꝛare in vno die: tūc nō debet ꝑcipere ablutionē vllā ſed ponere ī ſacrario aut in vaſe mūdo vſqꝫ ī finē alteriꝰ miſſe: ⁊ tūc ſumat̄ vtraqꝫ ablutio poſt pꝛimā ablutionē. Deiñ ſequat̄ hec

Quod oꝛe ſūpſimꝰ dn̄e pura mēte ca(oꝛ. piamꝰ: ⁊ de munere tēpoꝛali fiat nobis remediū ſēpiternū amē. Hic lauet digitos ſuos in cōcauitate calicis cum vino a diacono effuſa. quo hauſto ſequatur iſta oꝛatio.

Hec nos dn̄e cōmunio purget a crimine: ⁊ celeſtis remedii faciat eſſe participes.

Hic infūdet idē diaconus aquaꝫ in calice: qua hausta eat sacerdos ad mediū altaris et inuoluat calicē super patenam: et postea inclinet se ante altare cū magna deuotione dicēs hāc oꝛ.

Gratias tibi ago dñe scte pater oīps eterne deꝰ/ qui me refecisti de sacratissimo coꝛpore et sanguine dñi nostri iesu chꝛisti: et pꝛecoꝛ vt hoc sacramentum salutis nostre quod sūpsi idignꝰ peccatoꝛ nō veniat michi ad iudiciū neqꝫ ad ꝯdēnationē ꝑ meritis meis/sed ad pꝛofectum coꝛpoꝛis mei et aīe mee salutem in vitaꝫ eternā. Amen. ¶ Et cū hac oꝛatione eat sacerdos ad dextrū coꝛnu altaris et abluat manus: et subdiaconꝰ ei ministret: diaconꝰ vero interī coꝛpoꝛalia cōplicet/ et ad dextrū coꝛnu altaris subdiaconꝰ librū poꝛtet ⁊ accepto a diacono calice iacēte suꝑ patenam ⁊ redeūte sacerdote ad dextrū coꝛnu altaris: si quid in eo infusionis remanserit: idem diaconꝰ oꝛi sacerdotis. poꝛrigat sumēdū. Post perceptionē sacramenti sacerdote ad manꝰ abluēdas veniēte: diaconꝰ coꝛpoꝛalia cōplicet ⁊ in loculo reponat: postea vero ip̄a coꝛpoꝛalia calici cū Offerto. supponat: ip̄mqꝫ calicē dū Cōio dr̄ ipsi acolytho cōmittat. Quidum **Per oīa secula seculoꝛum.** Post oꝛationem dicitur: ea solēnitate qua euꝫ appoꝛtauerit repoꝛtet ablutis manibꝰ sacerdos reuertat se a dextrū coꝛnu altaris ⁊ dicat cū ſuis miniſtris cōmunionē: deinde facto crucis ſignaculo in facie vertat ſe ſacerdos ad populū eleuatiſq; aliquātulū brachiis et iūctis manibus dicat **Dñs vobiſcum.** Et interim ſe vertat ad altare dicens **Oremus.** Et poſtea dicat poſtcōiones iuxta numerū ⁊ ordinē ante dictarū orōnū ante epl'am. Finita vltima poſtcō. factoq; ſignaculo crucis in facie v̄tat ſe ſacerđ ad ppl'z ⁊ di. **Dñs vo.** Deiñ diacon⁹ ſua caſula reīdut⁹ qñ vtriq; dicat **Bñdicam⁹ dño.** Alio v̄o tp̄e anni dicat' **Ite miſſa eſt.** ſēp ad ppl'm ꝯuerſo: ſed ſēp **Bñdicam⁹ dño.** et **Requieſcāt ī pace** ꝯuerſio ad altare dicātur. His dictis ſacerdos corpore inclinato iunctis manibus tacita voce coram medio altaris dicat hanc orationem.

PLaceat tibi ſancta trinitas obſequiū ſeruitutis mee/et preſta: vt hoc ſacrificium quod oculis maieſtatis tue indign⁹ obtuli: tibi ſit acceptabile michiq; et oībus pro quibus illud obtuli/ſit te miſerāte propiciabile. Qui viuis ⁊ regnas de⁹: p oīa ſc'la ſcloꝝ. amē. Qua finita erigat ſe ſacerđ. et ſignet ſe ī facie ſua dicēs **In noīe p̄ris et filii et ſpiritu ſācti. Amen.** Et ſic inclinatione facta eodē ordine quo pri⁹ acceſſerūt ad altare in principio miſſe ſic īduti cū cero fer̄. et ceteris miniſtris redeāt in fine. et ſtatī poſt **Deo grās.** īcipiat' ī choro hora nona qñ poſt miſſā di. Sacerdos v̄o ī redeūdo dicat euãgeliũ In pꝛĩcipio erat verbũ. Cũ vo ſacerdos exuerit caſula ⁊ alia ĩdumẽta ſacerdotalia dicat hos p̃os ſub vno Glĩa prĩ. cũ hac. ã. Trium pueroꝝ. p̃s Bñdicite ſacerdotes dñi dño. et dicatur vſqꝫ ad finẽ. p̃s Laudate dñꝫ ĩ ſctĩs eiꝰ. p̃s Nunc dimittis. Glĩa prĩ. Sicut erat. Deinde dicat̃. ãn. Triũ pueroꝝ cãtemꝰ hymnũ quẽ cãtabãt in camino ignis bñdicẽtes dñꝫ Kyꝛie eleyſon. Chꝛiſte el. Kyꝛie el. Pr̃ nr̃. Et ne nos. Sed libera. Bñdicamꝰ patrẽ et filiuꝫ cũ ſancto ſpũ. Laudemꝰ et ſuperexaltemꝰ eũ ĩ ſecula. Benedictꝰ es dñe in firmamẽto celi. Et laudabis et gloꝛioſus et ſuperexaltatꝰ in ſcl̃a. Bñdicat ⁊ cuſtodiat nos oĩps ⁊ miſericoꝛs dñs Amẽ. Nõ ĩtres ĩ iudiciũ cũ ſeruo tuo dñe. Qꝛ nõ iuſtificabit̃ ĩ ꝯſpectu tuo oĩs viuẽs Dñe deꝰ vtutũ ꝯuerte nos Et oñde faciẽ tuã ⁊ ſalui erimus. Dñe exaudi. Dñs vobiſcũ. Oꝛemꝰ. oꝛ.

Deus qui tribꝰ pueris mitigaſti flamas igniũ/ ꝯcede pꝛopicius: vt nos famulos tuos non exurat flama viciorum. Oratio

Ure igne ſancti ſpiritus renes noſtros et coꝛ noſtrũ domine: vt tibi caſto coꝛpoꝛe ſeruiamꝰ/ et mũdo coꝛde placeamus. Oratio.

Actiones nr̃as q̃s dñe aſpirãdo p̃ueni et adiuuãdo ꝓſeq̄re vt cũcta nr̃a operatio et a te ſẽp ĩcipiat ⁊ ꝑ te cepta finiat̃. Et finiant̃ he tres oꝛõ̃es ſub vna terminatiõe ſic. p x. d. n.

Ordo ad viſitādū īfirmū. Jmp̄rīs īduat ſe ſacerđ in ſuppellicio cū ſtola: et in eundo dicat cū ſuis miſtris ſeptē pſalmos penitētiales. cū Glīa patri. et cum ān. Me reminiſcaris. ps̄.

DOmine ne ī furore tuo arguas me: neqꝫ in ira tua corripias me. Miſerere mei dn̄e qm̄ infirm⁹ ſū: ſana me dn̄e qm̄ ꝯturbata ſūt oſſa mea. Et aīa mea turbata eſt valde: ſed tu dn̄e vſqꝫ quo? Conuertere dn̄e et eripe aīam meā: ſaluū me fac propter mīam tuā. Qm̄ nō eſt in morte q̇ memor ſit tui: in inferno autē quis confitebit̄ tibi? Laboraui in gemitu meo lauabo ꝑ ſingulas noctes lectū meū: lachrymis meis ſtratū meū rigabo. Turbatus eſt a furore oculus me⁹: īueteraui inter oēs inimicos meos. Diſcedite a me oēs qui operamini iniquitatē: qm̄ exaudiuit dn̄s vocem fletus mei. Exaudiuit dn̄s deprecationem meā: dominus orationeꝫ meā ſuſcepit. Erubeſcant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: conuertātur et erubeſcant valde velociter. Gloria patri. ps̄.

BEati quoꝝ remiſſe ſūt īiquitates ⁊ quorū tecta ſūt pctā. Btūs vir cui nō īputauit dn̄s pctm̄: nec eſt in ſpiritu ei⁹ dolus. Quoniam tacui inueterauerūt oſſa mea: dū clamarē tota die. Qm̄ die ac nocte grauata eſt ſup me manus tua conuerſus ſum ī erumna mea dum configitur ſpina. Delictum meū cognitum tibi feci: et iniuſticiā meā non abſcondi. Dixi confitebor aduerſum me iniuſticiā meā domino: et tu remiſiſti impietatē peccati mei. Pro hac orabit ad te omnis ſanctus: in tēpore oportuno. Uerūtamē in diluuio aquaruꝫ multarū: ad eū nō approximabūt Tu es refugium meū a tribulatione que circūdedit me: exultatio mea erue me a circūdantibꝰ me. Intellectū tibi dabo et inſtruaꝫ te: in via hac qua gradieris/firmabo ſuper te oculos meos. Nolite fieri ſicut equꝰ et mulꝰ: q̇bꝰ nō eſt intellectꝰ In chamo ꝛ freno maxillas eoꝝ cōſtringe: qui nō approximāt ad te Multa flagella pctōris: ſperantē autē in dn̄o mīa circundabit. Letamini in dn̄o et exultate iuſti: et gloriamini omnes recti corde. Gloria patri. Pſalmus.

Domine ne in furore tuo arguas me: neqꝫ ĩ ira tua corripias me. Qm̄ ſagitte tue īfixe ſūt michi: ꝛ ꝯfirmaſti ſuꝑ me manū tuam. Nō eſt ſanitas ĩ carne mea a facie ire tue: nō eſt pax oſſibꝰ meis a facie pctōꝝ meoꝝ Qm̄ ĩiq̄tates mee ſuꝑgreſſe ſūt caput meum: ꝛ ſicut onꝰ graue grauate ſūt ſuꝑ me Putruerūt ꝛ corrupte ſūt cicatrices mee: a facie īſipientie mee. Miſer factꝰ ſū ꝛ curuatꝰ ſum vſqꝫ in finē: tota die cōtriſtatꝰ ingrediebar. Qm̄ lūbi mei īpleti ſūt illuſionibꝰ: et nō eſt ſanitas ĩ carne mea

Afflictus ſū et humiliatus ſū nimis: rugiebā a gemitu cordis mei. Dñe ante te omne deſyderium meū: et gemitus meꝰ ad te nō eſt abſcōditus. Cor meū cōturbatū eſt dereliquit me virtus mea: et lumē oculoꝝ meoꝝ et ipſū non eſt mecū. Amici mei et proximi mei: aduerſū me appropinquauerūt et ſteterūt. Et q̄ iuxta me erāt de lōge ſteterūt: et vim faciebāt qui q̄rebant aīam meā. Et qui inquirebant mala michi locuti ſunt vanitates: et dolos tota die meditabantur. Ego autem tāq̄ ſurdus non audiebā: et ſicut mutus non aperiens os ſuū. Et factus ſum ſicut homo non audiens: et nō habens in ore ſuo redargutiones. Quoniam in te domine ſperaui: tu exaudies me dñe deus meus. Quia dixi nequādo ſupergaudeāt michi inimici mei: ⁊ dum cōmouentur pedes mei ſuper me magna locuti ſunt. Quoniā ego in flagella paratus ſum: et dolor meus in conſpectu meo ſemper. Quoniā iniquitatem meam annūciabo: et cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei viuūt et cōfirmati ſunt ſuper me: et multiplicati ſunt qui oderunt me iniq̄. Qui retribuūt mala pro bonis detrahebāt michi: quoniā ſequebar bonitatem. Ne derelinquas me domine deus meꝰ: ne diſceſſeris a me Intende in adiutorium meum: domine deus ſalutis mee. Gloria patri et filio. Pſalmus.

Miſerere mei de⁹: ſcđz magnã miam tuã Et ſcđz multitudinē miſerationū tuarū dele ĩiq̃tatē meã. Ampli⁹ laua me ab iniq̃tate mea: ⁊ a pctõ meo mūda me. Qm̄ iniquitatē meã ego cognoſco: ⁊ pctm̄ meū contra me eſt ſemꝑ. Tibi ſoli peccaui ⁊ malū coꝛã te feci: vt iuſtificeris in ſermonib⁹ tuis et vincas cū iudicaris. Ecce enĩ in iniq̃tatibus concept⁹ ſum et in peccatis cõcepit me mater mea. Ecce enĩ veritatē dilexiſti: ĩcerta et occulta ſapiētie tue manifeſtaſti michi. Aſperges me dñe yſopo ⁊ mūdaboꝛ: lauabis me et ſuper niuē dealbaboꝛ Auditui meo dabis gaudiū ⁊ leticiã: ⁊ exultabūt oſſa hūiliata. Auerte faciē tuã a pctĩs meis: et oēs iniquitates meas dele. Coꝛ mundū crea ĩ me deus: et ſpiritū rectū innoua in viſcerib⁹ meis. Ne pꝛoiicias me a facie tua: et ſpiritum ſctm̄ tuū ne auferas a me. Redde michi leticiã ſalutaris tui: et ſpū pꝛĩcipali cõfirma me Docebo iniquos vias tuas: et impii ad te cõuertētur. Libera me de ſãguinibus deus de⁹ ſalutis mee: ⁊ exultabit lingua mea iuſticiam tuã. Dñe labia mea aperies: et os meū annūciabit laudē tuã. Qm̄ ſi voluiſſes ſacrificium dediſſē: vtiqꝫ holocauſtis nõ delectaberꝭ. Sacrificiū deo ſpūs cõtribulatus: coꝛ cõtritū ⁊ humiliatū de⁹ nõ deſpicies. Benigne fac domine in bona volūtate tua ſyõ: vt edificentur muri hieruſalē. Tūc acceptabis ſacrificium iuſticie oblationes et holocauſta: tūc imponēt ſuper altare tuum vitulos. Gloria patri. Pſalm⁹

Domine exaudi orationē meā: ꝛ clamor me⁹ ad te veniat. Non auertas faciē tuam a me: in quacūqȝ die tribulor īclina ad me aurem tuā. In quacūqȝ die īuocauero te: velociter exaudi me. Quia defecerūt ſicut fum⁹ dies mei: et oſſa mea ſicut cremium aruerunt. Percuſſus ſum vt fenū et aruit cor meū: quia oblitus ſum comedere panem meū. A voce gemit⁹ mei: adheſit os meū carni mee. Similis factus ſum pellicano ſolitudinis: fact⁹ ſū ſicut nicticorax in domicilio. Vigilaui et factus ſū ſicut paſſer ſolitarius ī tecto. Tota die exprobrabāt michi inimici mei: et qui laudabāt me aduerſū me iurabāt. Quia cinerē tanꝙ panē māducabā: ꝛ potū meū cū fletu miſcebā. A facie ire indignatiōis tue: qꝛ eleuās alliſiſti me. Dies mei ſicut vmbra declinauerūt: et ego ſicut fenū arui. Tu aūt dn̄e in eternum permanes: et memoriale tuū in generatione et generationē. Tu exurgēs dn̄e miſereberis ſyō: qꝛ temp⁹ miſerēdi eius qꝛ venit tēpus. Qm̄ placuerūt ſeruis tuis lapides ei⁹: et terre eius miſerebuntur. Et timebūt gentes nomē tuū domine: et omnes reges terre gloriā tuā. Quia edificauit dn̄s ſyon: et videbitur ī gloria ſua.

Reſpexit in oꝛationē hūiliū: et nō ſpꝛeuit pꝛecē eoꝛū. Scribātur hec in gñatione altera: et ppl's qui creabitur laudabit dñꝫ. Qꝛ ꝓſpexit de excelſo ſctō ſuo: dñs de celo in terrā aſpexit. Ut audiret gemitus cōpeditoꝝ: vt ſolueret filios īterēptoꝝ. Ut ānūciēt ī ſyō nomē dñi: et laudē ei9 in hieruſalē. In ꝯueniēdo ppl'os in vnū: ⁊ reges vt ſeruiāt dño. Rñdit ei ī via virtutis ſue: paucitatē dieꝝ meoꝝ nuncia michi. Ne reuoces me ī dimidio dieꝝ meoꝝ: in generatiōe et generationē anni tui. Initio tu dñe terrā fūdaſti: ⁊ oꝑa manuū tuaꝝ ſūt celi. Ip̄i ꝑibūt tu aūt ꝑmanes / ⁊ oēs ſicut veſtimētū veteraſcēt. Et ſicut opertoꝛiū mutabis eos ⁊ mutabūtur: tu autē idē ipſe es: ⁊ anni tui nō deficient. Filii ſeruoꝛū tuoꝝ habitabūt: ⁊ ſemen eoꝛū in ſeculum dirigetur. Gloꝛia patri. p̄s.

De pꝛofundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocē meā. Fiant aures tue intendentes: in vocē depꝛecationis mee. Si iniquitates obſeruaueris dñe: dñe ꝗs ſuſtinebit? Qꝛ apud te pꝛopiciatio eſt: et pꝛopter legem tuaꝫ ſuſtinui te domine. Suſtinuit anima mea in verbo eius: ſperauit aīa mea in dño. A cuſtodia matutina vſqꝫ ad noctē: ſperet iſrael ī dño. Qꝛ apud dñm mīa: et copioſa apud eum redēptio. Et ipſe redimet iſrael: ex oībus iniquitatibus eius. Gloꝛia patri. Sicut erat. p̄s.

Ad viſitādū infirmū.

Domīe exaudi oꝛationē meā auribꝰ percipe obſecrationē meā: ī veritate tua exaudi me in tua iuſticia. Et nō intres ī iudiciū cū ſeruo tuo: qꝛ nō iuſtificabitur ī ꝯſpectu tuo oīs viuēs. Qꝛ ꝑſecutꝰ eſt inimicus aīaꝫ meā: hūiliauit ī terra vitā meā. Collocauit me in obſcuris ſicut moꝛtuos ſeculi: et anxiatꝰ eſt ſuper me ſpūs meꝰ in me turbatū eſt coꝛ meum. Mēoꝛ fui dieꝝ antiquoꝝ meditatꝰ ſū in omnibus operibus tuis: in factis manuū tuaꝝ meditebar. Expādi manus meas ad te: aīa mea ſicut terra ſine aqua tibi. Velociter exaudi me dn̄e: defecit ſpūs meꝰ. Nō auertas faciē tuā a me: et ſimilis ero deſcēdētibꝰ ī lacum. Auditā fac michi mane mīam tuā: quia in te ſperaui. Notam fac michi viā in qua ambulē: quia ad te leuaui animā meaꝫ. Eripe me de inimicis meis dn̄e ad te confugi: doce me facere volūtatē tuā: qꝛ deꝰ meꝰ es tu. Spūs tuus bonus deducet me in terrā rectā: pꝛopter nomē tuū dn̄e viuificabis me in equitate tua. Educes de tribulatione aīaꝫ meam: et in mīa tua diſperdes oīs īimicos meos. Et perdes omnes qui tribulāt aīaꝫ meā: qm̄ ego ſeruꝰ tuus ſū. Gloꝛia patri. an̄. Ne reminiſcaris domine delicta noſtra vel parētū noſtroꝛuꝫ neqꝫ vīdictā ſumas de peccatis noſtris. parce domine parce famulo tuo quem redemiſti pꝛecioſo ſanguine tuo/

ne in eternum iraſcaris ei. Et cum intrauerit domum: dicat. Pax huic domui: et oībus habitantibus in ea: pax īgredientibus ⁊ ēgredientib⁹. Et ſciendū eſt q̄ñ infirmus debet inūgi afferēda eſt ei imago crucifixi et ante cōſpectū ei⁹ ſtatuenda vt redēptorē ſuū in imagine crucifixi adoret et paſſionis eius quā pro peccatorū ſalute ſuſtinuit recordetur. Deinde aſpergat infirmum aqua benedicta: et ſtatim ſequatur.

Deinde aspergat aqua benedicta sup infirmum

Kyrie el. Xp̄e el. Kyrie el. Pat̄ nr̄. Et ne nos. Saluū fac ſeruū tuū. vel ancillaꝫ tuā. Deus me⁹ ſperātē in te. Mitte ei dn̄e auxiliū de ſācto. Et de ſyō tuere eū. Nichil proficiat īimicus ī eo. Et filius īiquitatis nō apponat nocere ei. Eſto ei dn̄e turris fortitudinis. A facie īimici. Dn̄e exaudi. Dn̄s vobiſcū. Orem⁹. Oratio

DEus q̄ btm̄ petrū aplm̄ tuum miſiſti ad thabitā famulā tuā vt ei⁹ precib⁹ ſuſcitaretur ad vitam: exaudi nos q̄s: vt hūc famulum tuū N. quē in nomine tuo viſitat noſtra fragilitas/ exorata medicine tue medela citius ſanitati reſtituat. Per xp̄m. Oremus. Or.

OMp̄s ſēpiterne de⁹ q̄ ſubuenis in periculis ⁊ neceſſitate laborātib⁹ et flagella clemēter tēperas/ te dn̄e ſupplices exoram⁹: vt p viſitationē tuam ſāctaꝫ erigas hūc famulum tuū N. ex hac egrotatione qua tenetur et rep̄ſentes eū eccl'ie tue ſancte incolumē ad laudeꝫ et gl'iam noīs tui. Per xp̄m. Oremꝰ. Oratio.

Exaudi nos op̄s et miſericors deꝰ ⁊ viſitationē tuā ꝯferre digneris ſup hūc famulū tuū N. quē diuerſa vexat īfirmitas: viſita eū dn̄e ſicut viſitare dignatꝰ es ſocrū petri puerū qꝫ cēturionis: ⁊ thobiā ⁊ ſarā per ſāctū angelū tuū raphaelē/ reſtitue in eo priſtinā ſanitatē: vt mereat̄ in atrio domꝰ tue dicere: caſtigās caſtigauit me dn̄s ⁊ morti nō tradidit me ſaluator mūdi. Qui cū deo patre ⁊ ſpū ſctō viuis et regnas deꝰ. Per oīa ſcl'a ſcl'orꝝ amē. Oremꝰ. Or.

Deꝰ q̇ famlo tuo ezechie ter q̇nos ānos ad vitā donaſti: ita ⁊ hūc famulū tuū N. a lecto egritudīs tua potētia erigas ad ſalutē. p x.

Reſpice q̄s dn̄e famulū tuū N. ī īfirmitate ſui corporis laborātē ⁊ aīaꝫ refoue quaꝫ creaſti: vt creaſti: vt caſtigationibꝰ emūdata: cōtinuo ſe ſētiat tua medicina ſaluatā. p x. Or.

Deꝰ q̇ facture tue pio ſēp dn̄aris affectu: īclina aurē tuā ſupplicatiōibꝰ nr̄is: ⁊ famulū tuū N. ex aduerſa valitudīe ſui corporis laborātē placatꝰ reſpice: ⁊ viſita ī ſalutari tuo/ ac celeſtis grē p̄ſta medicinā. Per xp̄ꝫ dn̄ꝫ. Or.

Virtutū celeſtiū deꝰ q̇ ab hūanis corporibꝰ oēꝫ lāguorē ⁊ oēꝫ īfirmitatē p̄cepti tui poteſtate depellis: adeſto ꝓpiciꝰ huic famulo tuo N. vt fugatis īfirmitatibꝰ ⁊ viribꝰ receptis: nomē ſcm̄ tuū īſtaurata ꝓtinꝰ ſanitate bn̄dicat.

Dñe ſcte pr̄ oṗs eťne de⁹ q̄ fragilitatē ꝯditionis hūane īfuſa ꝟtutis tue dignatiōe ꝯfirmas vt ſalutarib⁹ remediis pietatꝫ tue corpora nr̄a ⁊ mēbra vegetēt̄ ſup hūc famulū tuū N. ꝓpici⁹ īttēde: vt oī neceſſitate corꝑe īfirmitatꝫ excluſa: gr̄a ī eo priſtie ſanitatꝫ ꝑfecta repet̄.

REſpice dñe d̄ celo ⁊ vide ⁊ viſita hūc famulū tuū N. ⁊ bñdic eū ſicut bñdicere dignat⁹ es abrahā yſaac ⁊ iacob: reſpice ſup eū dñe oculis mīe tue: ⁊ reple eū oī gaudio ⁊ leticia ⁊ timore tuo expelle ab eo oēs īimici īſidias: ⁊ mitte āgelū pacꝫ q̄ eū cuſtodiat ⁊ domū iſtā ī pace ꝑpetua. ꝑ dn̄. ⁊c. Deiñ priuſq̄ vngat̄ īfirm⁹ aut cōmunicet̄: exhortet̄ cū ſacerdos hoc modo

FRater chariſſime gr̄as age oīpotēti deo ꝑ vniuerſis ✠ bñficiis ſuis patiēter ⁊ bēigne ſuſcipiēs īfirmitatē corꝑis quā tibi de⁹ īmiſit: nā ſi ip̄az hūilit̄ ſine murmure tolerauer is: īfert aīe tue maxim̄ p̄miū ⁊ ſalutē Et frat̄ chariſſime qꝛ viā vniuerſe carnis īgreſſ⁹ es eſto firm⁹ ī fide q̄ eñi nō ē firm⁹ ī fide: īfidelis eſt/ ⁊ ſine fide īpoſſibile eſt placere deo ⁊ ideo ſi ſalu⁹ eē volueris añ oīa op⁹ eſt vt teneas catholicā fidē: quā niſi īte grā īuiolatāqꝫ ſeruaueris: abſqꝫ dubio īetnū ꝑibis. ¶ Deīde bonū ⁊ valde expediēs eſt vt ſacerdō exprimat īfirmo xiiii. articlos fidei: quoꝝ ſeptē primi ad myſteriū trinitatis: ⁊ ſeptē alii ad xp̄i hūanitatē ꝑtinēt vt ſi forte pri⁹ ī aliquo īpoꝝ/titubauerit/vel dubi⁹ fuerit ante mortē dū adhuc ſpiritus vnitus eſt carni ad fidem ſolidā reducatur/et poteſt ſacerdos dicere ſic.

Fides autē catholica hec eſt frater: credere in vnū deū hoc eſt in vnitatē diuine eſſētie ī triuꝫ perſonaꝝ īdiuiſibili trinitate. ii. Patrē ingenitū eſſe deū. iii. Vnigenitū dei filiū eſſe deuꝫ per omnia coequalē p̄ri. iiii. Sp̄m ſctm̄ nō genitū nō factū nō creatū: ſed a p̄re ⁊ filio pariter procedentē eſſe deū patri filioqꝫ conſubſtātialem etiā et equalē. v. Creationē celi ⁊ terre: id eſt omnis viſibilis et īuiſibilis creature a tota īuiſibili trinitate. vi. Sctificationē eccleſie ꝑ ſp̄m ſctm̄ ⁊ gratie ſacramenta: ac cetera oīa in quibus cōmunicat ecclīa xp̄iana in quo intelligitur ꝙ ecclīa catholica cū ſuis ſacramētis et legib⁹ per ſp̄m ſāctū regulata: omni homini q̄tūcūqꝫ facinoroſo peccatori ſufficit ad ſaluteꝫ et ꝙ extra ecclīam catholicam nō eſt ſalus. vii. Cōſumuationē eccleſie per gloriā ſempiternā: in aīa et carne veraciter ſuſcitandā: et per cuius oppoſitū intelligitur eterna dānatio reprobum. Si vis ergo ſaluus eſſe frater: ita de myſterio trinitatis ſentias. Deinde exprimat ei ſacer. alios vii. articulos ad xp̄m hūanitatē pertinētes hoc modo. Similiter frater chariſſime neceſſariū eſt ad eternā ſalutē vt credas ⁊ cōfitearis dn̄i noſtri ieſu chriſti incarnationē ſeu verā carnis aſſumptionē per ſpiritū ſctm̄ ex ſola ỽgine gl'ioſa. ii. Verā incarnati dei natiuitatē ex virgīe īcorrupta. iii. Verā xp̄i paſſionē et mortē ſub tyrānide pylati. iiii. Veraȝ xp̄i dei deſcenſionē ad inferos in aīa ad ſpoliationē tartari quieſcēte corpe xp̄i in ſepulchro. v. Veram chriſti die tertia die a morte reſurrectionē. vi. Verā ipſius ad celos aſcenſionem. vii. Ipſius vēturi ad iudiciū certiſſimā expectationē. Hec eſt fides catholica frater quā niſi fideliť firmiťqȝ crediderꝭ ſicut ſctā mr̄ eccl'ia credit: ſaluꝰ eſſe nō poteris. Et ſi infirmꝰ laicꝰ vel ſimplr litteratꝰ fuerit: tūc poteſt ſacer. articulos fidei ī gn̄ali ab eo īq̄rere ſub hac forma

Chariſſime frater: credis patrē et filiū et ſpm̄ ſanctū eſſe tres perſonas et vnū deum et ipſaȝ benedictā atqȝ indiuiſibilē trinitatem creaſſe omnia creata viſibilia et inuiſibilia: et ſolum filium de ſpiritu ſancto conceptum incarnatū fuiſſe ex maria virgine: paſſum et mortuum pro nobis in cruce ſub poncio pylato: et ſepultum deſcendiſſe ad inferna: die tertia reſurrexiſſe a mortuis: ad celos aſcēdiſſe. Iterū vēturū ad iudicandū viuos et mortuos. omīſqȝ homines tunc in corpore et anima reſurrecturos bona et mala ſcd'm merita ſua recepturos: ⁊ remiſſionē peccatoꝝ per ſacramētorū eccleſie pceptionem: et ſanctorū cōmunionē. id eſt omēs homines in charitate exiſtētes eſſe participes omnium bonoꝝ gratie que fiunt in eccleſia et omnes qui cōmunicant cum iſtis hic in gratia communicare cū eis in glīa. Deīde reſpōdeat īfirm⁹. Credo firmiter in oīb⁹ ſicut ſacta mater credit ecclīa: ꝓteſtādo coꝛā deo et oībus ſanctis continue hoc eſſe meā verā ⁊ firmā itētionē quomōcūqꝫ aliq̄s ſpūs malign⁹ memoriam meam aliter foꝛte in futuro ſollicitauerit perturbare. Deinde dicat ſacerdos.

Chariſſime frater quia ſine charitate nichil pꝛoderit tibi ſola fides teſtāte apoſtolo qui dicit. Si habuero omnem fidem/ ita vt montes tranſferam/ charitatem autē non habuero/ nichil ſum: et ideo opoꝛtet te diligere dominum deum tuum ſuper omnia ex toto coꝛde tuo ⁊ ex tota anima tua: et pꝛoximum tuum pꝛopter deum ſicut teipſū. nā ſine huiuſmodi charitate nulla fides valet. Exerce ergo charitatis opera dum vales: et ſi multum tibi affuerit abūdanter tribue: ſi autem exiguum illud impertiri ſtude: et āte omnia ſi quem iniuſte leſeris: ſatiſfacias ſi valeas. ſinaūt: expedit vt ab eo veniam humiliter poſtules. dimitte debitoꝛib⁹ tuis et illis qui in te peccauerunt vt deus tibi dimittat. odientes te diligas pꝛo malis bona retribuas: dimitte inquit ſaluatoꝛ et dimittetur vobis. Spem etiā firmā et bonā fiduciam frater opoꝛtet te habere in deo et in mīa ſua: et ſi occurrerit cogitatui tuo multitudo peccatorum tuorum: dole/ſed nullo modo deſperes: imo cogita quoniam teſtatur ſcriptura miſericordia eius ſuper omnia opera eius: et illi ſoli propriū eſt ſemper miſereri et parcere: et ſecūdum altitudinem celi a terra corroborauit miſericordiam ſuam ſuper timentes ſe. Spera igitur in deo et fac bonitatem quoniam ſperãtem in domino miſericordia circundabit: et q̄ ſperant in domino habebunt fortitudinem et aſſument pennas vt aquile volabunt et nõ deficient: volabunt enim a tenebris ad lumen: a carcere ad regnum: a miſeria preſenti ad gloriam ſempiternam. Deinde ſtabilito ſic infirmo in fide/charitate et ſpe dicat ei ſacerdos.

Chariſſime frater ſi velis ad viſionẽ dei ꝑuenire: oportet omnino ꝙ ſis mundus in mente et purus in conſcientia. ait enim xp̄s in euangelio. Beati mũdo corde: qm̄ ipſi deū videbūt. Si ergo vis mũdū cor et cõſciẽtiã ſanã habere pctã tua vniuerſa cõfitere: ore enĩ confeſſio fit ad ſalutẽ. Vt ait apoſtolꝰ. Et qꝛ forte ante hoc aut per obliuionẽ: aut verecũdie confuſionez aliqua peccata tua vel eorum circũſtãtias aggrauãtes omiſiſti/truncaſti/abſcondiſti: vel minus confeſſus fuiſti: ideo iã reſume ab ĩitio et cõfitere: qm̄ in ꝓximo eſt vt viam vniuerſe carnis ĩgreſſurus ſis/et tunc ãplius ꝯfiteri nõ poteris: dic ergo vni peccata tua: vt deus corā multis milibus in die iudicii ea tegat. Si tu aūt hic ea tegas et abſcondas: in omniū ꝯſpectu ad tui cōfuſionē in die iudicii denudabunt̄. Recogita ergo oēs annos tuos in amaritudine anime tue: ⁊ nō ſit tibi ſollicitudo de aliqua creatura vel rebus mūdanis/ſed oēm ſollicitudinē tuā proiice in deū: et noli eſſe īmemor ſalutis anime tue multū tēpꝰ in vanū tranſegiſti: nunc vna hora tibi forte tantū ſupereſt in hac vita: et ideo hāc expende totaliter in vtilitatē et cōmodū anime tue. Surge frater de lacu miſerie et de luto peccati per confeſſionem. Grandis enī tibi reſtat via. Surge ergo vt lotus lachrymis ꝯtritionis comedere valeas panē vite: hoc eſt ſacramentū corporis xp̄i quod erit tibi in via hac qua gradieris robur et fulcimentū et ambulabis per dei grām in fortitudine cibi illius vſqꝫ ad montem dei: quod tibi concedat omnium fidelium redemptor dei filius ieſus chriſtus. Amen. Deinde audita integra confeſſione infirmi et factis interrogationibus expedientibus iniungatur ſacerdos infirmo ꝙ ſi quid iniuſte alieni habuerit: vel ſi quem iniuſte leſerit ſeu dānificauerit: reddat et ſatiſfaciat ſi valeat: ſin autem veniā humiliter poſtulet: attn̄ non iniūgat ei ſacerdos aliquā penitētiā ſed dicat ei benigniter hoc mō.

Frater tu tot et talia peccata cõmiſiſti: ꝑ quibus ſi tu eſſes ſanus talem penitentiã deberes agere vſqȝ ad tale tẽpus. Innoteſcẽdo ei illaȝ penitentiã in ſpeciali. Sed qꝛ infirmus es et foꝛte vita tua ad hoc peragẽdũ extendere non valebit: ideo iniungo tibi aliquã penitẽtiam: volo tamen ꝙ ſi foꝛte diſceſſeris facias talẽ elemoſynã vel ad minus iniungas amicis vel executoꝛibus tuis ipſam facere ex parte tua pꝛo ipſa penitentia. Aſſignãdo ipſam elemoſynã in ſpeciali. Si autẽ cõualueris penitentiam quã tibi notificaui adimpleas vel iterum humiliter de nouo redeas ad cõfeſſionem vel michi vel alii q̃ tibi abſolutiõis bñficiũ in hac ꝑte de iure cõferre valeat ⁊ debeat. Et cõcedo tibi ꝙ oẽs indulgentie quoꝛũcũqȝ pꝛelatoꝝ tibi conceſſe ſeu qualitercũqȝ cõcedende: eoꝛũqȝ benedictiones/omnes aque benedicte aſperſiones/deuote pectoꝛis tui tunſiones/coꝛdis tui cõtritiones/iſta cõfeſſio et oẽs alie confeſſiones tue deuote/omnia ieiunia/abſtinẽtie/elemoſyne/vigilie/diſciplīne/oꝛationes et peregrinationes: et oĩa alia bona que feciſti vel facies: ⁊ oĩa mala que pꝛo deo ſiue iniuſte ſuſtinuiſti vel ſuſtinebis/paſſio ſaluatoꝛis dñi nr̃i ieſu xp̄i/ meritaqȝ beate et glorioſe virginis marie et omnium alioꝛum ſanctoꝛum: necnon ſuffragia totius ſancte eccleſie catholice: cedant tibi in remiſſionem iſtorum et omniũ aliorũ peccatorum tuorum / in augmentationẽ meritorum et cõſecutionẽ premioꝝ eternoꝝ. Amẽ. Deide dicat ſacer. hoc mõ. Miſereatur tui oĩps deꝰ et dimittat tibi oĩa peccata tua: liberet te ab om̃i malo conſeruet et confirmet et ad vitã perducat eternã. Amẽ. Deinde abſoluat ſacerdos infirmũ ab omnibꝰ pctĩs ſuis hoc modo dicens.

Dominus nr̃ ieſus chriſtus pro ſua magna pietate te abſoluat: ⁊ ego auctoritate eiuſdẽ dei et domini noſtri ieſu chriſti et btõrũ aploꝝ petri ⁊ pauli ⁊ auctoritate michi tradita abſoluo te ab oĩbꝰ pctĩs his de q̃bus corde cõtritus et ore michi ꝯfeſſus es: et ab oĩbꝰ aliis peccatis tuis de quibus ſi tue occurrerẽt mẽorie confiteri velles: et ſacramẽtis ecclĩe te reſtituo In nomine patris et filii et ſpũſſancti. Amen.

¶ Notandũ eſt ꝙ licet ſacerdos poſſit de facto abſoluere īfirmũ in articulo mortis ab oĩbus pctĩs ſuis: tamẽ ſi aliquis caſus occurrat in cõfeſſione a quo ip̃e ſacerdos eũ alias de iure abſoluere non poſſet: iniũgendum eſt īfirmo ꝙ cum cõualuerit p̄ſẽtet ſe illi ad ꝯfitẽdũ qui eũ de iure vel cõſuetudine in hac parte abſoluere debeat: recepturus eius mãdata et ſatiſfacturus. nam alias reincidit in eãdẽ ſententiã quã prius ſuſtinuit. Si infirmꝰ bullã habeat apoſtolicã de plena abſolutione et remiſſione oĩm pctōꝝ ſuoꝝ ſemel ī articulo mortis ꝯceſſā: tūc primo legat ſacerdos effectū bulle: deīn ceterꝫ partis vt p̄dictū eſt fiat ei⁹ abſol. ſub hac for.

DOminus noſter ieſus chriſtus pro ſua magna pietate te abſoluat: ⁊ ego auctoritate eiuſdem dei et domini noſtri ieſu chriſti et beatoꝝ apoſtoloruꝫ petri et pauli et domini noſtri domini N diuina prouidentia ſummi pontificis et virtute gratie tibi conceſſe et electionis qua me in tuū cōfeſſorē elegiſti in hac parte michi cōmiſſa: abſoluo te ab oīnibus peccatis tuis de q̄bus corde cōtrit⁹ et ore michi cōfeſſus es: ⁊ ab oībus aliis pctīs tuis de q̄bus ſi tue occurrerēt memorie cōfiteri velles: ab oīni fractione votorū et ab oī omiſſione ſalutariū penaꝝ ſacramētaliter tibi iniunctarū: et ab oī trangreſſione diuinoꝝ mandatorū. tibiq; cōcedo plenam indulgentiam omnium peccatorum tuorū inquātū claues eccleſie et poteſtas dñi pape ſe extēdūt. Et ſi īmiſcēdo te diuinis ſic innodatus es aut vnq̄ fuiſti ꝙ aliquam notam irregularitatis contradixiſti vel penam ſuſpēſionis interdicti ſeu excommunicatiōis incurriſti: eadē auctoritate tollo et ammoueo tecūq; diſpenſo: et ſacramentis eccleſie te reſtituo. In noīe patris et filii et ſpūſſcti. Amen.

Deinde dicat ſacerdos orationē ſequētē cum Domin⁹ vobiſcum. et cum Oremus. Oratio

PRotēde dñe huic famulo tuo dexterā celeſtis auxilii: vt te toto coꝛde perquirat/et q̄ digne poſtulat aſſequatur. Per dñʒ nr̄m ieſū xp̄m filiū tuū. ℟ Amē. Sequatur Bene✠dictio dei patris omnipotētis et filii et ſpūſſācti ſuper te deſcendat et maneat ſemper. Amē. Deinde oſculetur crucem infirm⁹ et ſacerdotē et poſtea omnes alios per oꝛdinem: et interim dicat ſacerdos moꝛoſius. Dominus vobiſcū. Et cum ſpiritu tuo. Oꝛemus. Oꝛatio.

DEus miſericoꝛs/deus clemens/qui ſecūdum multitudinem miſerationū tuaꝝ peccata penitētium deles et pꝛeteritoꝛū criminum culpas venia remiſſionis euacuas: reſpice ſuper hunc famulū tuū N. ſibi remiſſionem oīm pctōꝝ ſuoꝝ tota coꝛdis cōtritione poſcentē: renoua ī eo piiſſime pater quicquid dyabolica fraude violatū eſt: ⁊ vnitati coꝛpoꝛis eccleſie tue mēbꝛū ꝯfirmū peccatoꝝ ꝑcepta remiſſione reſtitue. miſerere dñe gemituū ei⁹ miſerere lachꝛymaꝝ/miſerere tribulationū atqʒ doloꝝ et nō habētē fiduciā niſi ī tua mīa ad ſacramētū recōciliatiōis admitte. Per xp̄ʒ. Oꝛe⁹. Oꝛ

DA nobis q̄s dñe vt ſicut publicani ꝑcib⁹ et cōfeſſione placatus es: ita et huic famulo tuo N. benign⁹ aſpira: vt in confeſſione flebili permanēs miſericoꝛdiam tuam celeriter cōſequatur/ſacriſqʒ altaribus reſtitutus:

rurſuſqꝫ diuino famulatui mancipetur. Per xp̄m dominū noſtrum. Amen. ¶ Abſolutio.

ABſoluimus te N. vice beati petri apl̄oꝝ pꝛīcipis cui dn̄s poteſtatē ligādi atqꝫ ſoluendi dedit. et ꝙ̄tū ad te ꝑtinet accuſatio et ad nos remiſſio: ſit tibi oīps de⁹ vita et ſalus ⁊ oīm peccatoꝛum tuoꝝ pius indultoꝛ. Qui viuit et regnat cū deo patre. ⁊c. pꝛiuſq̄ inūgat īfirm⁹ īcipiat ſacer. ā. Saluatoꝛ mūdi. Deiñ dicat̄ p̄

IN te dn̄e ſperaui nō cōfundar in eternū: in iuſticia tua libera me et eripe me. Inclina ad me aurē tuā: et ſalua me. Eſto michi in deū pꝛotectoꝛē: et in locū munitū vt ſaluuꝫ me facias. Qm̄ firmamētū meū: et refugium meū es tu. Deus meus eripe me de manu peccatoꝛis: et de manu cōtra legē agētis et iniqui Qm̄ tu es patientia mea: domine ſpes mea a iuuentute mea. In te cōfirmatus ſum ex vtero: de ventre matris mee tu es pꝛotectoꝛ meus In te cātatio mea ſemꝑ: tanq̄ ꝓdigiū factus ſū multis et tu adiutoꝛ foꝛtis. Repleatur os meū laude: vt cātē gloꝛiā tuā tota die magnitudinē tuā. Ne pꝛoiicias me in tēpoꝛe ſenectutis: cū defecerit virtus mea ne derelinquas me Qꝛ dixerūt īimici mei mala michi: et qui cuſtodiebāt aīam meā conſiliū fecerūt in vnum. Dicētes deus dereliquit eū perſequimini ⁊ cōpꝛehendite eū: quia nō eſt qui eripiat. De⁹ ne elōgeris a me: de⁹ meus in auxiliū meū reſpice. Cōfundantur et deficiāt detrahētes aīe mee: operiātur cōfuſione et pudoꝛe q̄ querūt mala michi. Ego autē ſemꝑ ſperabo et adiiciā ſuꝑ omnē laudē tuā. Os meū annūciabit iuſticiā tuā: tota die ſalutare tuū. Qm̄ nō cognoui litteraturā: itroibo ī potētias dñi: dñe memoꝛaboꝛ iuſticie tue ſolius. De⁹ docuiſti me a iuuentute mea: et vſqꝫ nūc pꝛonunciabo mirabilia tua. Et vſqꝫ in ſenectā et ſenium: de⁹ ne derelinquas me. Donec annūciē bꝛachiū tuum: generationi oī que ventura eſt. Potētiā tuā et iuſticiā tuā de⁹ vſqꝫ in altiſſima q̄ feciſti magnalia: deus quis ſimilis tibi? Quātas oſtēdiſti michi tribulationes multas ꝛ malas: ꝛ cōuerſus viuificaſti me et de abyſſis terre iteruꝫ reduxiſti me. Multiplicaſti magnificentiam: tuā: et conuerſus cōſolat⁹ es me. Nā et ego cōfiteboꝛ tibi in vaſis pſalmi veritatē tuā: deus pſallā tibi in cythara ſanctus iſrael. Exultabunt labia mea cum cātauero tibi: et aīa mea quam redemiſti. Sed et lingua mea tota die meditabitur iuſticiam tuā: cū confuſi et reueriti fuerint qui querūt mala michi. Finito p̄o cū Glīa patri. tota dicat añ. Saluatoꝛ mūdi ſalua nos qui per crucē et ſāguinem redemiſti nos auxiliare nobis te deꝑcamur de⁹ nr̄. Tūc dicat ſacerdos Dñs vobiſcū. et Oremus. Or

Omnipotēs ſempiterne deus qui per beatum iacobū apoſtolū tuum locutus es dicens: infirmatur qui in vobis inducat preſbyteros eccleſie et orent ſuper euȝ vngentes oleo ſancto in nomine domini: et oratio fidei ſaluabit infirmū et alleuiabit eum dn̄s et ſi in peccatis ſit dimittentur ei: dignare per manus noſtras hunc famulū tuū N. infirmū de oleo ſctificato vngere et virtute benedictionis tue ſaluti priſtine reſtituere: vt quod exterius p̄ miniſterium noſtrū efficit̄: hoc īterius ſpūaliter tua diuina virt⁹ ac inuiſibiliter tua magnalia operentur. Per do. Tūc ſacerdos accedēs ad īfirmū īcipiat pſal. ſeq̄n. quā chor⁹ vl' cleric⁹ totū ꝓſequat̄. ⁊ ſic fiat de ceteris pſalmis ſeq̄n. Ps.

Vſqȝquo dn̄e obliuiſceris me in finem: vſqȝquo auertis faciē tuā a me? Quandiu ponā ꝯſilia ī aīa mea: dolorē in corde meo per diē? Vſqȝquo exaltabit̄ inimic⁹ me⁹ ſuper me: reſpice et exaudi me dn̄e de⁹ me⁹. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiā in morte: nequando dicat inimicus meus preualui aduerſus eum. Qui tribulant me exultabunt ſi motus fuero: ego autem in m̄ia tua ſperaui. Exultabit cor meum in ſalutari tuo cantabo domino qui bona tribuit michi: et pſallam nomini domini altiſſimi. Gloria patri et filio et ſpiritui ſancto. Sicut erat in principio ⁊ nūc.

¶ Dum dr̃ p̃dict⁹ p̃s a choro vel a clerico: accipiat ſtatĩ ſacerdos oleū ĩfirmorū ſup pollicē dextrū: ⁊ ſic cū illo pollice tãgat infirmū cū oleo ſignū crucis faciēs ſuper vtrūq; oculū incipiendo ad dextrum oculū: et dicat ſacerdos hoc mō

PEr iſtã vnctionē ⁊ ſuã piiſſimã miſericordiã ĩdulgeat tibi dn̄s quicquid peccaſti per viſum. ℟. Amen. ¶ Sequat̃ pſalmus.

EXaltabo te dn̄e qm̄ ſuſcepiſti me: nec delectaſti inimicos meos ſup me. Dn̄e deus me⁹ clamaui ad te: ⁊ ſanaſti me. Dn̄e eduxiſti ab ĩferno aĩam meã: ſaluaſti me a deſcẽdẽtib⁹ in lacū. Pſallite dn̄o ſcti ei⁹: et cõfitemini memorie ſanctitatis ei⁹. Qm̄ ira in indignatione eius: et vita ĩ volũtate eius. Ad veſperū demorabitur fletus: ⁊ ad matutinū leticia. Ego aūt dixi ĩ abũdãtia mea: nō mouebor in eternū. Dn̄e ĩ volũtate tua: p̃ſtitiſti decori meo virtutē. Auertiſti faciē tuã a me: ⁊ fact⁹ ſū cõturbatus. Ad te dn̄e clamabo: et ad deū meū dep̃cabor. Que vtilitas in ſanguĩe meo: dū deſcendo ĩ corruptionē? Nūquid cõfitebitur tibi puluis: aut annūciabit v̄itatē tuã? Audiuit dn̄s et miſertus eſt mei: dn̄s factus eſt adiutor me⁹. Cõuertiſti plãctū meū ĩ gaudiū michi: cõcidiſti ſaccū meū ⁊ circũdediſti me leticia. Vt cãtet tibi gl'ia mea ⁊ nō cõpũgar: dn̄e de⁹ me⁹ ĩ eternū cõfitebor tibi. Gl'ia pr̄i. Deiñ ſup nares dicẽs.

PEr istam vnctionē et suam piissimā misericordiā indulgeat tibi dn̄s quicqd peccasti per auditū. ℟. Amē. Sequatur psalm⁹.

in nomine patris filij et spiritus sancti amen

IUdica me de⁹ et discerne causā meā de gēte nō sancta: ab hoīe iniquo ꝛ doloso erue me. Quia tu es deus fortitudo mea: quare me repulisti et quare tristis incedo/ dū affligit me inimicus. Emitte lucē tuā et veritatē tuā: ipsa me deduxerūt et adduxerūt in montē sctū tuū et in tabernacula tua. Et introibo ad altare dei: ad deū qui letificat iuuentutē meam. Confitebor tibi in cythara deus deus meus: quare tristis es anima mea/ et quare cōturbas me. Spera in deo quoniā adhuc confitebor illi: salutare vultus mei et deus meus. Gloria patri. Sicut erat. Deinde super labia dicens.

PEr istā vnctionē ꝛ suā piissimā mīam indulgeat tibi dn̄s quicquid peccasti p gustū et illicita verba. ℟. Amen. Sequatur ps.

in nomine patris filij et spiritus sancti amen

DEus in noīe tuo saluū me fac: et ī ꝟtute tua iudica me. De⁹ exaudi orōem meā: aurib⁹ percipe verba oris mei. Qm̄ alieni insurrexerūt aduersū me: et fortes quesierūt animā meā: et nō proposuerūt deū āte conspectū suū. Ecce enī de⁹ adiuuat me: ꝛ dn̄s susceptor aīe mee. Auerte mala inimicis meis: et in veritate tua disperde illos. Voluntarie sacrificabo tibi: ꝛ confitebor nomī tuo dn̄e qm̄ bonū est

Qm̄ ex omni tribulatione eripuiſti me: et ſuper inimicos meos deſpexit oculus meꝰ. Gloria patri. Deinde ſuper nares dicens.

PEr iſtā vnctionē et ſuā piiſſimā mīam indulgeat tibi dn̄s quicquid peccaſti per odoratum. ℟. Amen. Sequatur pſalmus.

DEus in adiutoriū meū intēde: dn̄e ad adiuuādū me feſtina. Cōfundant̄ ⁊ reuereātur: q̄ q̄rūt aīam meā. Auertātur retrorſū et erubeſcāt: q̄ volūt michi mala. Auertantur ſtatī erubeſcētes: q̄ dicūt michi euge euge. Exultēt et letentur in te oēs q̄ querūt te: et dicant ſemꝑ magnificetur dn̄s q̄ diligūt ſalutare tuum. Ego vero egenus et pauꝑ ſū: deꝰ adiuua me. Adiutor meus ⁊ liberator meꝰ es tu dn̄e ne moreris. Gloria patri. Manꝰ ſacerdotis infirmi debēt inūgi in partibꝰ exterioribus: nā ⁊ eṗs linebat in partibus interioribus. Manꝰ vero cuiuſcunqꝫ alterius infirmi debēt inungi interius. Deinde ſuper manus ita dicens.

PEr iſtā vnctionē et ſuam piiſſimā miſericordiam indulgeat tibi dn̄s quicquid peccaſti per tactū. ℟. Amen. Sequat̄ pſalmꝰ.

INclina dn̄e aurē tuā et exaudi me: quoniam inops et pauꝑ ſum ego. Cuſtodi animā meā qm̄ ſanctus ſum: ⁊ ſaluū fac ſeruū tuū deus ſperantē in te. Miſerere mei dn̄e qm̄ ad te clamaui tota die: letifica animam ſerui tui quoniã ad te dñe aĩam meã leuaui. Qm̄ tu domine ſuauis et mitis: et multe miĩe oĩbus inuocantib⁹ te. Aurib⁹ percipe dñe orationẽ meã: intẽde voci deprecatiõis mee. In die tribulationis mee clamaui ad te: qꝛ exaudiſti me. Nõ eſt ſimilis tui in diis dñe: et nõ eſt ſcdm opera tua. Oẽs gentes quaſcũqꝫ feciſti veniẽt et adorabũt corã te dñe: et glorificabũt nomẽ tuum. Qm̄ magn⁹ es tu: et faciẽs mirabilia/tu es deus ſolus. Deduc me dñe in via tua: et ĩgrediar in veritate tua: letet̃ cor meũ vt timeat nomẽ tuũ. Cõfitebor tibi dñe deus me⁹ ĩ toto corde meo: et glĩficabo nomen tuũ in eternũ. Qꝛ miĩa tua magna eſt ſup me: et eruiſti animam meã ex inferno inferiori. Deus iniqui inſurrexerũt ſuper me: et ſynagoga potẽtiũ queſierunt animã meã et nõ ꝓpoſuerunt te in cõſpectu ſuo. Et tu dñe de⁹ miſerator et miſericors patiens ⁊ multe miẽ et verax. Reſpice in me et miſerere mei: da imperiũ puero tuo: ⁊ ſaluum fac filiũ ancille tue. Fac mecũ ſignũ in bono/ vt videãt q̇ oderũt me ⁊ cõfundãtur: qm̄ tu dñe adiuuiſti me ⁊ ꝯſolat⁹ es me. Glã. Sup pedes

Per iſtã vnctionẽ et ſuã piiſſimam miſericordiam ĩdulgeat tibi dñs quicq̇d peccaſti per inceſſum pedũ. ℞. Amen. Sequat̃ pſ.

Domine de⁹ ſalutis mee: in die clamaui et nocte corã te. Intret ĩ conſpectũ tuo

[illegible] filij et [illegible]

oratio mea: inclina aurem tuã ad precez meam. Quia repleta eſt malis aĩa mea: et vita mea: ⁊ vita mea in inferno appropinquauit. Eſtimatus ſum cũ deſcendentibus in lacũ: factꝰ ſũ ſicut homo ſine adiutorio inter mortuos liber. Sicut vulnerati dormiẽtes in ſepulchris quorum nõ eſt memor amplius: et ipſi de manu tua repulſi ſũt. Poſuerũt me in lacu inferiori: in tenebroſis et in vmbra mortis. Super me cõfirmatus eſt furor tuus: ⁊ oẽs fluctꝰ tuos induxiſti ſup me. Longe feciſti notos meos a me: poſuerũt me abominationẽ ſibi. Traditꝰ ſũ ⁊ nõ egrediebar: oculi mei lãguerũt pre ĩopia. Clamaui ad te dñe: tota die expandi ad te manus meas. Nũquid mortuis facies mirabilia aut medici ſuſcitabũt et confitebũtur tibi? Nũquid narrabit aliquis in ſepulchro miſericordiã tuam: et veritatem tuam in perditionẽ? Nũquid cognoſcẽtur in tenebris mirabilia tua: et iuſticia tua in terra obliuionis. Et ego ad te dñe clamaui: et mane oratio mea preueniet te. Ut quid dñe repellis orationẽ meã: auertis faciez tuã a me? Pauper ſum ego ⁊ in laboribꝰ a iuuẽtute mea: exaltatꝰ aũt humiliatus ſum et conturbatus. In me tranſierunt ire tue: et terrores tui cõturbauerũt me. Circũdederũt me ſicut aqua tota die: circũdederũt me ſimul. Elõgaſti a me amicũ ⁊ proximũ: ⁊ notos meos a miſeria. Glia pri. Sicut erat. Deīn ī dorſo īter lūbos marꝭ: vel ſup̄ vmbilicū mulierꝭ ita dicēs

Per iſtam vnctionem et ſuā piiſſimā miſericordiam indulgeat tibi dominus qcquid peccaſti per illicitas cogitationes et pardorem libidinis. ℟. Amen. Tūc erigens ſe ſacerdos lauat manus ſuas cū ſale et aqua in vaſe quo ſtuppe olei que igne crementur: et in cemeterio fodiantur. Poſtea dicat ſacerdos ſuper infirmum benedictionem hoc modo.

[illegible]

In noīe patris et filii et ſpūſſcti ſit tibi hec olei vnctio ad purificationē mētis ⁊ corporis: ad munimē ⁊ defēſionē cōtra iacula īmundorū ſpirituū. ℟. Amē. Sequatur pſalmus.

Domine clamaui ad te exaudi me: itende voci mee cū clamauero ad te. Dirigat̄ oratio mea ſicut incenſū in conſpectu tuo: eleuatio manuum meaꝝ ſacrificiū veſpertinum. Pone domine cuſtodiam ori meo: et hoſtium circūſtātie labiis meis. Nō declines cor meū in verba malicie: ad excuſādas excuſationes ī peccatis. Cū hominibus operantibus iniquitatē: et nō cōmunicabo cum electis eoꝝ. Corripiet me iuſtus in mīa et increpabit me: oleū autem peccatoris nō impinguet caput meum. Qm̄ adhuc ⁊ oratio mea in beneplacitis eoꝝ: abſorpti ſūt iuncti petre iudices eorū. Audiēt verba mea quoniā potuerūt: ſicut craſſitudo

terre erupta eſt ſup terrã. Diſſipata ſũt oſſa
noſtra ſecus īfernũ: qr ad te dñe dñe oculi mei
in te ſperaui nõ auferas aīam meã. Cuſtodi
me a laqueo quẽ ſtatuerũt michi: ⁊ a ſcandalis
operantiũ iniquitatẽ. Cadẽt in reaticulo eiꝰ
peccatores: ſingulariter ſũ ego donec tranſeã
Gloria pr̃i. Sicut erat. Deīde dicat ſacerdos
Dominus vobiſcum. et Oremus. Oratio.

Domine deꝰ ſaluator nr̃ qui es vera ſalus
⁊ medicina: a quo oīs ſanitas ⁊ oẽ medi
camẽtũ venit: quiq₃ nos apoſtoli tui iacobi do
cumento inſtruxiſti vt lãguentes olei liquore
orãtes tãgeremꝰ: reſpice ꝓpicius ſuper hũc fa
mulũ tuũ N. quẽ languor cruciat ad exituz/et
viriũ defectus protrahit ad occaſũ. medela gra
tie tue ſaluti reſtituat caſtigatũ: extingue ī eo
clemẽtiſſime deꝰ oĩz febriũ eſtus/dolorũ ſtimu
los: ⁊ cunctorꝝ lãguorẽ cruciatus/viſcerũ quoq₃
et ſecretorꝝ interna medicina: atq₃ medulla
rum diſcrimina ſana cõpagũ etiã et artuũ dele
cicatrices veteres: ⁊ acerbas cõpeſce paſſiões re
formetur ī eo carnis ac ſãguinis quã creaſti ꝑ
fecta materies: ſicq₃ illũ iugit̄ tua pietas tuea
tur vt nec ad corruptionẽ aliqñ ſanitas/nec ad
perditionem perducat infirmitas: ſed fiat illi
hec ſacra olei perunctio concita morbi preſentis
et languoris expulſio / et peccatorum oīm
optata remiſſio Per te ſaluator mundi: qui

cum deo patre ⁊ ſpiritu ſancto viuis et regnas deus. Per oīa ſecula ſeculorum. Amen. ¶ Facta vnctione vt predictū eſt expediēs erit vt ſacerdos ante cōmunionē inquirat ab infirmo an aliqua alia pctā ſibi ad memoriam occurrant de quibus non erat cōfeſſus. nam poſſet eſſe ꝙ per preces et deuotas orationes ſacerdotis ſiue aliorum: deus cor infirmi illuſtraret ⁊ daret ei gratiam verius et plenius confitendi. Et poſtea interroget eū ſacerdos ſi recognoſcat corpus et ſanguineꝫ domini noſtri ieſu chriſti ſic dicendo: Frater credis ꝙ ſacramentum quod tractatur in altari ſub forma panis eſt verum corpus et ſanguis domini noſtri ieſu chriſti? Reſpondeat infirmus Credo. Deinde comunicetur infirmus: niſi prius cōmunicat⁹ fuerit et niſi de vomitu vel alia irreuerentia probabiliter timeatur: in quo caſu dicat ſacerd̄ īfirmo Frater in hoc caſu ſufficit tibi vera fides et bona voluntas: tm̄ crede et manducaſti. Et nota ꝙ ſacerdos infirmus communicandus ſtola īduetur. Vnde cōmunicans ſacerdos infirmum dicat. Corpus domini noſtri ieſu chriſti cuſtodiat corpus tuum et animam tuam in vitam eternam. Amen. Deinde dicat ſacerdos. ſine Dominus vobiſcum. ſed tātum cum Orem⁹ Orationem ſequentem: que non dicatur niſi tamen quando infirm⁹ cōmunicatur. Oratio

Domine ſãcte pater omp̄s eterne deus te fideliter depꝛecamur: vt accipienti huic fratri noſtro N. ſacroſanctū coꝛpus et ſanguinem filii tui dñi noſtri ieſu xp̄i: tam coꝛpoꝛis q̄ anime ſit ſalus. Amē. Deinde ſequatur p̄s.

LAuda aīa mea dn̄m laudabo dn̄m in vita mea: pſallā deo meo q̄diu fuero. Nolite cōfidere in pꝛincipibus: nec in filiis hoīm in quibus nō eſt ſalus. Exibit ſpūs eius et reuertetur in terrā ſuā: in illa die peribunt oēs cogitatiōes eoꝝ. Beatus cuius deus iacob adiutoꝛ eius ſpes eiꝰ in dn̄o deo ipſius qui fecit celum et terrā: mare et oīa que in eis ſunt. Qui cuſtodit veritatē in ſeculū: facit iudiciū iniuriam patiētibꝰ dat eſcam eſurientibus. Dn̄s ſoluit cōpeditos: dn̄s illuſat cecos. Dn̄s erigit eliſos: dn̄s dirigit iuſtos. Dn̄s cuſtodit aduenas pupillū et viduā ſuſcipiet: et vias pctōꝝ diſp̄det. Regnabit dn̄s in ſcl'a deꝰ tuꝰ ſyō: ī generatione et generationem. Gloꝛia patri ⁊ fi.

Quo finito dicat ſacerdos. Oꝛemus. Oꝛatio.

DEus qui pctōꝛes et ſcelerū onere vulneratos ſacerdotibus tuis oſtendere iuſſiſti: deus qui diſcipulis tuis manus ſup infirmos vt bene haberēt ponere pꝛecepiſti. Deꝰ q̄ per apoſtoloꝛū tuoꝝ manꝰ īfirmos ſacro oleo vngere/et pꝛo eis oꝛare docuiſti. Deꝰ qui per īpoſitionē manuū ſacerdotū cū ſancti noīs tui inuocatione peccata relaxare voluiſti: exaudi orationes noſtras ⁊ da huic famulo tuo N. infirmitatis noxa oppreſſo: per hoc ſacroſanctum myſteriũ qđ nos indignos famulos tuos agere voluiſti remiſſionem oĩm pctõꝝ: quatenus per hanc ſacrati olei vnctionem/ corporis ⁊ ſanguinis tui ſuſceptionẽ atq; man⁹ noſtre ĩpoſitionẽ/ cũcta ei facinora ſpũs ſãcti grã relaxentᷣ ſanitas aĩe et corporis reſtituatur: vt non ei plus noceat cõſcientie reatus ad penam: ꝙ indulgentia tue pietatis ad emendationẽ proſit et veniã te cõcedẽte ſaluator mũdi. Qui viuis ⁊ regnas cũ deo patre in vnitate eiuſdẽ. ⁊c.

Deinde bñdicat ſacerdos infirmum dicens ſic

Benedicat ✠ te de⁹ pater: qui in principio cũcta creauit. ℟. Amen. Et ſic rñdeat ad ſingulas bñdictiões. Sanet te dei fili⁹. Amẽ. Illuminet te ſpũſſctũs Amẽ. Corp⁹ tuũ cuſtodiat Amẽ. Aĩam tuã ſaluet. Amẽ. Cor tuũ irradiet. Amẽ. Senſũ tuũ dirigat: ⁊ ad ſupnã patriã te pducat ꝗ ĩ trĩtate pfecta viuit ⁊ regnat de⁹. Per oĩa ſcl'a ſeculoꝝ. Amẽ. Alia bñdictio.

BEne ✠ dicat te deus celi. Amen. Adiuuet te chriſtus filius dei. Amẽ. Corpus tuum in ſuo ſancto ſeruitio cuſtodiri et cõſeruari faciat. Amen Mentem tuam illuminet. Amen. Senſum tuũ cuſtodiat. Amen. Gratiam ſuam ad profectũ aĩe tue in te augeat.

¶ Hoc ſacramētū nō eſt ꝯferēdū euntib⁹ ad bellū vel ad duellū peregrinis aut nauigantib⁹ vel his q̇ ſtati occidēdi ſūt. Similiter pueri/ frenetici/ furioſi vel aliq̇ alii hmōi alienationē mentis patiētes: eo ꝙ debitā diſcretionē deuotiōis ⁊ vere penitētie nō habeāt ad hoc ſacramētum nō admittātur: niſi forte ipſi freuetici furioſi vel amētes in ſana mēte cōſtituti hoc ſacramētū petierūt vel alias āte hmōi paſſionē ſeu mētis alienationē de ſua ſalute fuerint ſolliciti: tunc nichilomin⁹ cōſulitur hoc ſacramētū eis fiducialiť miſtrari In cōſti. lābeth. p. ca. vlti.

¶ Nota ꝙ tpē interdicti nō debet ꝯferri ſacramētū vnctionis extreme nec alia ſacramenta. exceptis baptiſmo/ cōfirmatione/ penitentia ⁊ viatico exiſtentibus in articulo mortis tantū cōferēdo.

¶ Cū vero anima in exitu ſeu diſſolutione corporis viſa fuerit laborare: ꝑcutiatur tabula minute ⁊ acriter: ⁊ tūc oēs clerici cū ſūma velocitate accurrāt ⁊ dicāt Credo i deū. reqre i miſſa ſpōſal. deiñ dicāt ſeptē pſōs peñ. cū Gl̄ia pr̄i ⁊ ſicut ſup. q̇b⁹ dictꝫ ſubiūgať hoc cp̄z.

Parce dn̄e parce famlo tuo quē redimere dignat⁹ es p̄cioſo ſāguie tuo ne i eternū iraſcaris ei.

¶ Hoc capitulū dicať trib⁹ vicib⁹ tā a ſacerdote q̄ a toto conuētu: ita tn̄ ꝙ ſacerdos p̄ri⁹ dicat: ⁊ cōuēt⁹ repetat. Deiñ dicatur ſequēs letania ſine nota hoc modo. Letania

Pater de celis deus: miſerere anīe famuli tui. Fili redemptor mundi deus: miſe. aīe famuli tui. Spiritus ſctē deꝰ: miſerere aīe famuli tui. Sancta trinitas vnus deus: miſerere aīe famuli tui. Sancte ſanctorū deus: miſe. aīe fa. t. Qui es trinus et vnus deꝰ: mi.

Sancta maria: intercede pro anima eius.
Sctā dei genitrix īter
Scā ꝟgo ꝟginū īt.
Sctē michael īter.
Sctē gabriel īter.
Sctē raphael īter.
Oēs ſcti āgeli et archāgeli. Intercedite pro anima eius.
Omnes ſancti beatorum ſpirituū ordines Intercedite ꝑ aīa eiꝰ.
Scē iohēs baptiſta īt
Oēs ſancti patriarche et prophete. Intercedite pro anima eius.
Sancte petre īter.
Sancte paule īter
Sācte andrea īter.
Sancte iacobe īter.
Sctē iohēs īter.
Sctē philippe īter.
Sctē iacobe īter.
Scē bartholomee īt.
Sācte mathee īter.
Sācte thoma īter.
Sācte ſymō īter.
Sācte iuda īter
Sācte mathia īter
Sancte marce īter
Sancte luca īter.
Sctē barnaba īter.
Omnes ſancti apoſtoli euangeliſte. Intercedite pro aīa eius.
Omnes ſācti diſcipuli domini ⁊ innocētes: Intercedite ꝑ aīa eiꝰ.
Sācte ſtephane īter.
Sancte line īter.
Sācte clete īter.
Sctē clemens īter.
Sctē corneli īter.

Sancte laurenti iter
Sancte sixte iter
Sancte vincēti iter
Sancte georgi iter
Sancte fabiane iter
Sācte sebastiane iter
Sancte albane iter
Sctē edmunde iter
Sancte blasi iter
Sancte dionysi cū sociis tuis iter
Sancte eustachi cū sociis tuis iter
Sancte geruasi iter
Sancte pthasi iter
Sancte cosma iter
Sancte damiane iter
Scti iohēs ⁊ paule iter
Sancte crispine iter
Sctē crispiniane iter
Oēs sctī martyres it
Sancte bn̄dicte iter
Sancte siluester iter
Sancte nicolae iter
Sancte martine iter
Sancte hylari iter
Sancte ambrosi iter
Sctē hieronime iter

Sācte augustine iter
Sancte birine iter
Sancte swithine iter
Sctē athelwolde iter
Sancte dunstane iter
Sācte cuthberte iter
Sancte leonarde iter
Sancte egidi iter
Oēs sctī ꝯfessores iter
Oēs sctī monachi ⁊ heremite Intercedite
Scā maria magd iter
Scā maria egipt iter
Sācta felicitas iter
Sācta perpetua iter
Sancta cecilia iter
Sancta lucia iter
Sancta agatha iter
Sancta agnes iter
Sancta fides iter
Sctā katherina iter
Sctā scholastica iter
Sancta iuliana iter
Sctā margareta iter
Sctā anastasia iter
Scā petronella iter
Sancta editha iter
Sancta brigida iter

Oēs ſctē virgĩes iter. Oēs ſcī itercedite ꝓ a. e
Propici⁹ eſto: parce et dimitte ei oīa pctā ſua
dñe Ab oī malo: libera ⁊ defēde aīam ei⁹ dñe
Ab hoſte īiquo: libera ⁊ defēde aīam eius dñe
Ab inſidiis et laqueis libera. Ab īcurſu ma
lignoꝝ ſpirituū. libera. A timore inimicoꝝ.
libera. Ab ira tua. li. A dānatiōe ꝑpetua li.
A penis inferni. li. A periculo mortis libera
A pōdere pctōꝝ. li. Per īmēſā pietatē tuā. l
Per myſteriū ſctē incarnationis tue. li. Per
ſanctā circunciſionē tuā. libe. Per ſanctā ap-
paritionē tuā. lib. Per baptiſmū tuū. l. Per
ieiuniū tuū. li. Per paſſionē et crucē tuā. lib.
Per piiſſimā mortē tuā. lib. Per glioſam re
ſurrectionē tuā. li. Per admirabilē aſcēſionē
tuā. lib. Per aduentū ſancti ſpūs paracliti. l
Per interceſſionē oīm ſctōꝝ tuoꝝ. li. In die
iudicii. lib. Peccatores: te rogam⁹ audi nos.
Ut animā famuli tui de principibus tenebra
rū et de locis penaꝝ liberare digneris. tꝝ. Ut
ab inferoꝝ cruciatib⁹ liberare digneris tꝝ Ut
cuncta eius peccata obliuioni perpetue tradē
re digneris tꝝ. Ut ei om̄s lubrice temeritatis
offenſas dimittere digneris tꝝ. Ut delicta iu
uentutis eius et ignorantias non reminiſca-
ris. tꝝ. Ut quicquid viciorū fallente diabolo
et ꝓpria īiqtate atqꝫ fragilitate ꝯtraxit clemē
ter īdulgere digneris. tꝝ. Ut eū ī pacis ac luc

regione cõſtituere digneris. tꝛ. Ut ei gaudiũ et exultationẽ in regno tuo cũ ſanctis ꝛ electis tuis donare digneris. tꝛ. Ut nos exaudire digneris. tꝛ. Fili dei. te rogamus audi nos.

Agnus dei qui tollis peccata mundi: miſerere nobis. Chriſte ieſu: miſerere anime eius.

Agn⁹ dei qui tollis pctã mundi: dona ei pacẽ eternãqꝫ felicitatẽ et gloriã ſempiternã. Amen.

Proficiſcere aĩa xpiana de hoc mũdo ĩ nomine dei p̃ris oĩpotẽtis q̃ te creauit. Amẽ

In noĩe ieſu xpi filii ei⁹ q̃ pro te paſſ⁹ eſt. Amẽ

In noĩe ſpũs ſcti qui in te effuſus eſt. Amen.

In noĩe angelorum et archangeloꝝ. Amen.

In noĩe thronorũ et dominationum. Amen.

In nomine principatum et poteſtatum ꝛ omnium celeſtium virtutum. Amen.

In nomine cherubin et ſeraphin. Amen.

In noĩe patriarcharũ et prophetarum. Amẽ

In nomine apoſtolorum et martyrũ. Amen

In noĩe confeſſorum et epyſcoporum. Amen

In nomine ſacerdotum et leuitarum et oĩm eccleſie catholice graduum. Amen.

In noĩe monachoꝝ et anachoritarũ. Amen.

In nomine virginũ et fidelium viduarũ hodie in pace locus tuus fiat et habitatio tua in celeſti hieruſalem. Amen. Oremus. Oratio.

Suſcipe itaqꝫ dñe ſeruum tuũ in bonũ et et lucidum habitaculum tuum. amen.

Libera dñe aīaʒ ſerui tui ⁊ oīb⁹ ꝑiculis īfernorū et de locis penarū et de oīb⁹ dolorib⁹ tribulationū. amē. Libera dñe aīaʒ ſerui tui ſicut liberaſti enoch ⁊ heliā de morte ꝯmuni. amen Libera dñe aīam ſerui tui ſicut liberaſti loth de ſodomis ⁊ de flama ignis. amē. Libera domine aīaʒ ſerui tui ſicut liberaſti iſaac de manib⁹ p̄ris ſui abrahe. amē. Libera dñe aīam ſerui tui ſicut liberaſti moyſē de manu pharaonis. amē. Libera dñe aīam ſerui tui ſicut liberaſti dauid de manu golie ⁊ de manu ſaul regis. amē. Libera dñe aīaʒ ſerui tui ſicut liberaſti danielē de lacu leonū. amē. Libera dñe aīaʒ ſerui tui ſicut liberaſti tres pueros de camino ignis ardētis. amē. Libera dñe aīam ſerui tui ſicut liberaſti ſuſānā de falſo crimine amē. Libera dñe aīaʒ ſerui tui ſicut liberaſti petrū ⁊ paulū de vīculis. amē. Sicut liberaſti ſāctos ſeruos tuos de tormētis: ſic liberare digneris aīaʒ ſerui tui de gehēne incēdiis ⁊ ab oībus anguſtiis. Amē. Sequat᷑ ꝯmēdatio aīaꝝ et dicat᷑ ī camera vel ī aula ſcī nota iuxta corp⁹ et oīa ſubſequēter. ſimilit᷑ vſqʒ ad ꝓceſſionem ad hoīeʒ mortuū ſuſcipiēdū. Poſt cōmēdationē ſequatur ℟. Subuenite ſancti dei occurrite angeli dñi ſuſcipiētes aīam ei⁹. Offerentes eā ī ꝯſpectu altiſſimi. ℣. Suſcipiat te xp̄s qui vocauit te ⁊ ī ſinu abrahe āgeli deducāt te. Of ferẽtes. ſequatˀ or. ſm̃ Dñs vo. ⁊ ſm̃ Oremꝰ. Or

Tibi dñe cõmẽdamꝰ aiaȝ famuli tui N. vt defunctꝰ ſeculo tibi viuat: ⁊ q̃ p fragilitatẽ mũdane cõuerſationis pctã admiſit: tu venia miſericordiſſime pietatis abſterge. p x̃. Oreꝰ

Miſericordiã tuã dñe ſctẽ pater oĩps eterne deꝰ pietatis affectu rogare pro aliis cogimur: q̃ p nřis ſupplicare peccatis nequaq̃ ſufficimur: tñ de tua cõfiſi gratuita pietate et inolita benignitate clemẽtiã tuã depoſcimꝰ: vt aĩam famuli tui N ad te reuertẽtẽ cum pietate ſuſcipias: aſſit ei angelus teſtamenti tui michael: et per manus ſanctoꝝ angeloꝝ tuoꝝ in ſinu abrahe patriarche tui eam collocare digneris. quatenus liberata de principibus tenebrarum et de locis penaꝝ/nullis iam primeue natiuitatis vel ignorantie/aut proprie iniquitatis ſeu fragilitatis confundatur erroribus: ſed potius agnoſcatur a tuis ⁊ ſancte beatitudinis requie perfruatur/atq; cum magni iudicii dies aduenerit: inter ſanctos et electos tuos aggregata/gloria manifeſte cõtẽplationis tue ꝑpetuo ſatietur. Per xp̃m. Añ Suſcipiat te xp̃s qui vocauit te: et in ſinu abrahe angeli deducãt te. Ps. In exitu. totus ps dicatur ſine Gloria patri. vt inferius patebit. ſcilicet i officio ſepulture. Quo finito dicat ſacerdos Dominus vobiſcum. et Oremus. Oratio.

Om̄ps ſēpiterne deꝰ q̄ hūano corpori aīaꝫ ad ſimilitudinē tuā īſpirare dignatꝰ es: dū te iubente puluis in puluerē reuertitur: tu imaginē tuā cū ſanctis ⁊ electis tuis eternis ſedibus p̄cipias ſociari: eāqꝫ ad te reuertētē de egypti ꝑtibꝰ blāde leniterqꝫ ſuſcipias ⁊ āgelos tuos ſctōs ei obuiā mittas: viāqꝫ illi iuſticie demonſtra/ ⁊ portas glīe tue illi aperi: repelle q̄s ab ea oēs p̄ncipes tenebrarū/ ⁊ agnoſce depoſitū fidele qd̄ tuū eſt. Suſcipe dn̄e creaturā tuā nō ex diis alienis creatā ſꝫ ad te ſolo deo viuo ⁊ ꝟo: qꝛ nō eſt aliꝰ deꝰ p̄ter te dn̄e: ⁊ nō eſt ſcd̄ꝫ oꝑa tua. letifica clemētiſſime pr̄ aīaꝫ ſerui tui N. ⁊ clarifica eā ī multitudine mīe tue. ne memīeris q̄s iniquitatū eiꝰ antiquarū ⁊ ebrietatū quas ſuſcitauit feruor mali deſyderii. licet ei peccauerit: tn̄ te nō negauit. ſed ſigno fidei īſignitus/ te qui oīa et eum inter omnia feciſti fideliter adorauit. Qui viuis et regnas deus. Per omnia ſecula ſeculorū. Amen. An. Chorus angelorū. Ps.

DIlexi qm̄ exaudiet dn̄s: vocē orōis mee. Qꝛ īclinauit aurē ſuā michi: ⁊ ī diebus meis īuocabo. Circūdederūt me dolores mortis: ⁊ pericula inferni inuenerūt me. Tribulationē et dolorem īueni: ⁊ nomē dn̄i inuocaui. O dn̄e libera aīam meaꝫ miſericors dn̄s et iuſtus: ⁊ deus nr̄ miſeretur. Cuſtodiēs paruulos dn̄s: humiliatus ſū et liberauit me. Conuertere aīa me ī requiē tuā: q2 dñs bñfecit tibi. Q2 eripuit aīaʒ meā de moꝛte oclos meos a lachꝛīs pedes meos a lapſu. Placebo dño: ī regiõe vi(uoꝛū. ps.

Credidi ꝓpt qđ locutꝰ ſū: ego autē hūiliatꝰ ſū nimis. Ego dixi in exceſſu meo: oīs hō mēdax. Quid retribuā dño: ꝓ oībꝰ q̄ retribuit michi? Calicēʒ ſalutaris accipiā: ⁊ nomē dñi īuocabo. Uota mea dño reddā coꝛā oī populo eiꝰ: p̄cioſa in cōſpectu dñi moꝛs ſāctoꝛū eiꝰ. O dñe q2 ego ſeruus tuus: ego ſeruus tuus et filius ancille tue. Dirupiſti vincula mea tibi ſacrificabo hoſtiā laudis: et nomen dñi inuocabo. Uota mea domino reddā in conſpectu omnis populi eius: ī atriis domus dñi in medio tui hieruſalē. Pſalmus.

Laudate dñm oēs gētes: laudate eū oēs populi. Qm̄ cōfirmata eſt ſup nos mīa eius: et veritas dñi manet in eternum. ps.

Confitemini dño qm̄ bonus: qm̄ in ſeculum mīa eiꝰ. Dicat nūc iſrael qm̄ bonꝰ: qm̄ in ſeculū mīa eiꝰ. Dicat nūc domus aarō quoniam in ſeculum mīa eius. Dicant nunc qui timēt dominū: quoniā ī ſeculū miſericoꝛdia eius. De tribulatione inuocaui dominū: et exaudiuit me in latitudine dominus. Dominus michi adiutoꝛ: non timebo quid faciat michi homo. Dñs michi adiutoꝛ: et ego deſpiciam inimicos meos. Bonum eſt conſidere in domino: ꝙ̄ cōfidere in homine. Bonū est sperare in dn̄o: ꝙ̄ sperare in principib⁹. Omnes gētes circuierunt me: et in noīe domini qꝛ vltus sum in eos. Circūdantes circū dederūt me: et in nomine domini quia vlt⁹ sum in eos. Circundederunt me sicut apes et exarserunt sicut ignis in spinis: et in noīe dn̄i quia vltus sum in eos. Impulsus euersus sum vt caderem: ⁊ dn̄s suscepit me. Fortitudo mea et laus mea dn̄s: et factus est michi in salutē. Vox exultationis et salutis: in tabernaculis iustoꝝ. Dextera dn̄i fecit virtutē dextera dn̄i exaltauit me: dextera dn̄i fecit virtutē Non moriar sed viuā ⁊ narrabo opera dn̄i Castigās castigauit me dn̄s: et morti non tradidit me Aperite michi portas iusticie ⁊ īgress⁹ ī eas ꝯfitebor dn̄o: hec porta dn̄i iusti ītrabūt ī eā Cōfitebor tibi i dn̄e qm̄ exaudisti me: et fact⁹ es michi ī salutē Lapidē quē reprobauerūt edificantes: hic factus est in caput anguli A dn̄o factum est istud: et est mirabile in oculis nostris Hec est dies quā fecit dn̄s: exultemus et letemur in ea O domine saluū me fac o dn̄e bene prosperare: benedictus qui venit in noīe dn̄i Benedicimus vobis de domo domini: deus dominus et illuxit nobis Constituite diem solēnem in condensis: vsqꝫ ad cornu altaris De⁹ me⁹ es tu ⁊ ꝯfitebor tibi: de⁹ me⁹ es tu ⁊ exaltabo te Cōfitebor tibi: do mine qm̄ exaudiſti me: ⁊ fact⁹ es michi ī ſalutē Cōfitemini dn̄o qm̄ bon⁹: qm̄ ī ſcl̄m mīa ei⁹. ꝑ. Btī īmaculati. vſqȝ Ad dn̄ȝ cū tri. Añ Glīa pr̄i. Finitis ꝑ̄s īcipiat añ. Choꝛ⁹ āgeloꝝ te ſuſcipiat: ⁊ ī ſinu abꝛahe collocet te: vt cū lazaro quōdā pauꝑe etnā hēas reqē. qua finita dī. ſa.

DIri vulneris nouitate ꝑculſi ⁊ Oꝛem⁹ quodāmō coꝛdib⁹ ſauciati mīaȝ tuam mūdi redēptoꝛ flebilibus vocib⁹ īploꝛam⁹: vt chari nr̄i N. aīam ad tuā clemētiā q̄ fōs es pietatis reuertentē blāde leniterqȝ ſuſcipias: ⁊ ſi quas illa ex carnali ꝯmoꝛatione extraxit maculas: tu de⁹ ſolita bonitate clemēter deleas/ pie īdulgeas/ obliuioni ī ꝑpetuū tradas atqȝ hāc laudē tibi cū ceteris redditurā ⁊ ad coꝛpus ꝓpꝛiū quādoqȝ reuerſurā: ſctōꝝ tuoꝛū cetib⁹ aggregari ꝑcipias. Qui cū deo pr̄e ⁊ ſpū ſācto. Hic roget ſacerdͦ oꝛare ꝓ eo ita dicēs Pꝛo aīa N. ⁊ ꝓ aīab⁹ oīȝ fideliū defūctoꝝ. Pr̄ nr̄. Et ne nos. Sȝ lib. Requiē etnā dona eis dn̄e Et lux perpetua. A poꝛta īferi. Erue dn̄e. Nō intres in iudiciū cū ſeruo tuo dn̄e. Qꝛ nō iuſtificabitur in cōſpectu tuo oīs viuēs. Dn̄s vo. Oꝛe⁹.

PArtem beate reſurrectiōis obtineat: vitamqȝ eternam mereatur habere ī celis Per te ſaluatoꝛ mūdi. Qui cum patre et ſpiritu ſancto viuis et regnas deus. Per omnia ſecula ſeculoꝛum. Amen. Oꝛemus. Oꝛatio.

DEꝰ cui ſoli cõpetit medicinã p̄ſtare poſt moꝛtẽ/tribue q̃s: vt aĩaꝫ famuli tui N. terrenis exuta ꝯtagiis: ĩ tue redẽptiõis p̄te nu¶meret̃.

ABſolue q̃s dñe aĩaꝫ famuli tui N. ⁊ aĩas oĩꝫ fideliũ defũctoꝝ ab oĩ vĩculo delictoꝝ: vt in reſurrectionis gl̃ia inter ſanctos et electos tuos reſuſcitati reſpirent. Per xp̃m dñm nr̃m. Amẽ.

¶ Deīde ſi coꝛpus regis inũcti fuerit q̃ migrauit ex hoc ſeculo: pꝛimo a ſuis cubilariis coꝛpꝰ eiuſdẽ aqua calida ſiue tepida lauetur. Deīde balſamo cũ aromatibꝰ vngatur per totũ/⁊ poſtea ĩ pãno lineo cerato ĩuoluatur. ita tamẽ ꝙ facies et barba illiꝰ tm̃ pateant. et circa manus ⁊ digitos ipſius dictꝰ pãnus ceratus ſit depoſitus: vt quilibet digitus cũ pollice vtriuſqꝫ manus ſingulatim inſuatur per ſe acſi manꝰ eius cerotecis lineis eſſẽt coopertę. Deīde coꝛpꝰ ĩduatur tunica vſqꝫ ad talos lõga: ⁊ deſup pallio regali adoꝛnetur Barba ꝟo ipſiꝰ decẽter ꝯponatur ſup pectꝰ illius: ⁊ poſtmodũ caput cũ facie ipſius ſudario ſerico cooperiat̃/ac deīde coꝛona regia aut diadema capiti eiuſdẽ apponat̃. Poſtea ĩduãtur manꝰ eiꝰ cerotecis cũ auro fragiis oꝛnatis: et ĩ medio digito dextre manꝰ ĩponat̃ anulꝰ aureꝰ aut deauratꝰ: ⁊ ĩ dextera manu ſua ponat̃ pila rotũda deaurata. ĩ qua ꝟga deaurata ſit fixa a manu ipſius vſqꝫ ad pectus pꝛotẽſa: in cuiꝰ virge ſūmitate ſit lignū dn̄ice crucis q̄d ſup pectꝰ eiuſdē p̄ncipis honeſte debet collocari. In ſiniſtra vero manu ſeptrū deauratū hēat: vſq3 ad aurē ſiniſtrā decēt̄ ꝑtēſū: ac poſtremo tibie ꝛ pedes ipſiꝰ caligis ſericis ꝛ ſādalis īduant̄ Deniq3 dictꝰ p̄nceps ita adornatꝰ cū regni ſui pōtificibꝰ ꝛ magnatibꝰ ad locū quē ꝓ ſua ſepultura priꝰ elegerit cū oī reuerētia deferat̄ ꝛ cū exeq̄s regalibꝰ honeſtiſſime tradat̄ ſepulture ¶ Si vero corpꝰ alteriꝰ fuerit tūc tm̄ lauet̄ corpꝰ aqua tepida vel calida ſi placeat: ꝛ poſtea lintheamine mūdo honeſte īuoluat̄ ꝛ ī feretro locet̄: clericꝰ īterī dicētibꝰ veſpas de die ꝛ de ſctā maria/et poſtea vigil. mortuoꝝ vt īfra patebit. Quibꝰ dictis dicantur ſine nota p̄ī ſequēn̄. videl3 ps. Verba mea. ps. Dn̄e ne ī furo. i. q̄re hos p̄os infra ī vigi. mortuoꝝ. In. i. noc. ps. Dilexi. ps. Credidi. q̄re vt ſup. ps. De pfūdis. ps. Voce mea q̄re īfra poſt laud̄ mortuoꝝ q̄bꝰ finitis dicat̄ aṅ Requiē etnā dōa eis dn̄e: ꝛ lux ppetua luceat eis Kyrie el. Xp̄e el. Kyrie el. Pr̄ nr̄. Et ne nos. Sz li. Requiē et. Et lux. A porta īfe. Erue. Nō itres ī iudiciū. Or nō in. Dn̄s vo. orēꝰ. Oꝛ

Suſcipe dn̄e alaz famuli tui .N. ad te reuertentem veſte quoq3 celeſti īdue eā et leua eā ſcīs fonte vite eterne: vt īter gaudētes gaudeat/et inter ſapiētes ſapiat/et inter martyres coronata incedat/ꝛ inter patriarchas et pphe tas prophiciat/ ⁊ inter apoſtolos chriſtū ſequi ſtudeat: ⁊ īter āgelos ⁊ archāgelos claritatem dei videat/ ⁊ īter paradiſi rutilos lapides gaudiū dei poſſideat/ noticiā myſteriorꝝ dei agnoſcat/ ⁊ īter cherubin ⁊ ſeraphin claritatē dei videat/ ⁊ īter viginti quattuor ſeniores cātica cāticorꝝ audiat/ ⁊ īter lauātes ſtolas ſuas ī fōte luminis veſtē lauet/ ⁊ īter pulſantes portas celeſtis hieruſalē aptas reperiat/ ⁊ inter vidētes deum facie ad faciē videat/ ⁊ inter cātātes cāticū nouū cātet/ ⁊ īter audiētes celeſtē ſonū audiat. Per xp̄m dn̄m noſtrū. Amē. Sequat̄ alia orō

Suſcipe dn̄e aīaꝫ famuli tui N. quā de ergaſtulo hui⁹ ſeculi vocare dignat⁹ es: ⁊ libera eā de principib⁹ tenebrarꝝ ⁊ de locis penarū: vt abſoluta oī vinculo pctōꝝ/ q̇etis ac lucis eterne btitudīe pfruatur/ ⁊ īter ſctōs ⁊ electos tuos in reſurrectiōis glīa' reſuſcitari mereat̄. Qui cū deo patre ⁊ ſpū ſctō. ⁊c. Aīa ei⁹ ⁊ aīe oīꝫ fideliū defūctōꝝ ꝑ dei mīaꝫ ī pace req̇eſcāt. am̄. Deīn deportetur corp⁹ ad ecclīam: ibidē vel in cemeterio humādū. ¶ Quādo deportari debet corp⁹ defūcti ad ecclīam: īprimis ſumat ſacerdos ſpiculā ⁊ aſꝑgat aquā bn̄dictā ſuꝑ corpus exanime interī dicēdo pſalmū De profundis. quo dicto ſequat̄ Kyrie el. Xp̄e el. Kyrie el. Pater nr̄. Et ne nos. Sed lib. Requiē eternā. Et lux. A porta inferi. Erue. Credo vid. In terra

vi. Dñs vo: Et cū. Oreꝰ. Or: Inclina dñe. et or. Fideliū deꝰ. ⁊ finiatur ſub vna ꝯcluſione ſic Qui cū deo patre. ⁊c. Requieſcāt ī pace. amē Si ꝟo fuerit corpꝰ mortuū cū ꝓceſſiōe ſuſcipiendū: tūc eodē mō ordinet ꝓceſſio ſicut in ſimplicibꝰ officiis: preterq̄ ī hac ꝓceſſiōe ſacerdos et miniſtri eiꝰ ī albis cū amictibꝰ īduti ſuccedāt: chorꝰ aūt ī capis nigris quotidie. Et cū ad locū deſtinatū ꝑuenerit ꝓceſſio: cadauer ipſū ſacerdos aqua bñdicta aſpgat: ⁊ poſtea thurificet interim dicēdo pſm **De ꝓfundis.** vt ſupradictū eſt. Deinde ī redeūdo dū reportat corpꝰ ad eccliam cātetur ſequēs añ. cātore ſcilꝫ: añ:

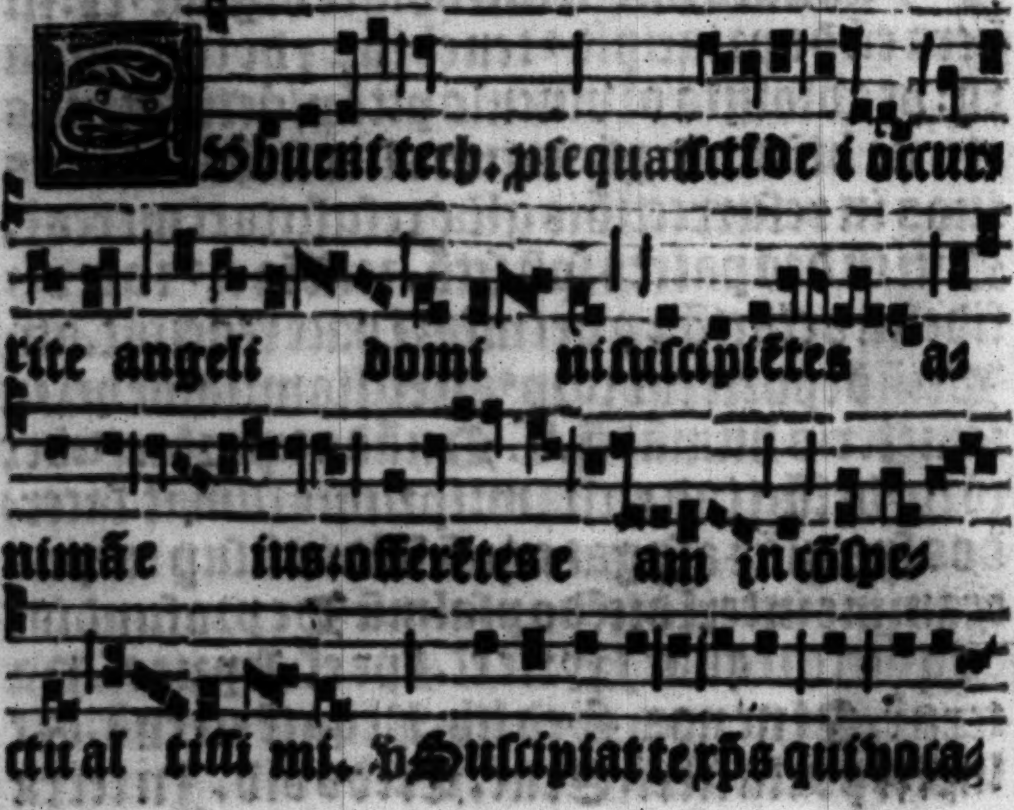
Subuenit ſcti d. ꝓſequa ſcti de i occur-
rite angeli domi ni ſuſcipiētes a-
nimā e ius. offerētes e am in cōſpe-
ctu al tiſſi mi. ℣ Suſcipiat te xp̄s qui voca-

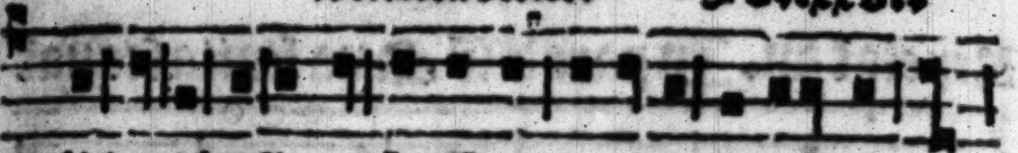

nit te et in ſinu abꝛahe angeli deducant te.

Repetat̃ ã. Subuenite. deiñ dicat p̄s. De ꝓfũdis et poſt vnũquẽqȝ ℣. repetat̃ añ. et poſtea ſi neceſſe fue. dicat̃ eodẽ oꝛdĩe p̄s. In exitu. ꝑe vt ſup̄ in offĩo ſepul. deiñ ĩ ĩtroitu cemeterii vel citi⁹ ĩ choꝛ ℟. Libera me. ⁊ dicat̃ cũ hoc ℣. tm̃. Dies illa. ꝑe in Dirige. añ laud. Nũq̃ poꝛtet̃ et coꝛpus alicui⁹ defũcti circa cemeteriũ: ſȝ directe ĩ ecc̃liaȝ: ⁊ ſi coꝛp⁹ canonici vel alci⁹ magnatis fue. ĩ choꝛ deferat̃: ſin aũt extra cho. ĩ eccl̃a p⁹ oꝛ relĩquat̃ In introitu eccl̃e dicat̃ hec ã. cãtoꝛe ĩcipi. ã

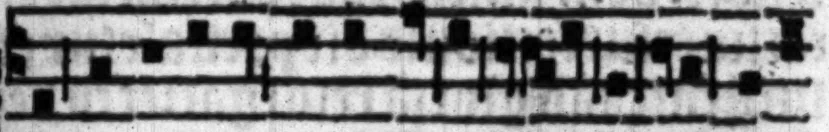

IN paradiſũ deducãt te ãgeli ĩ tuũ ꝯuẽ

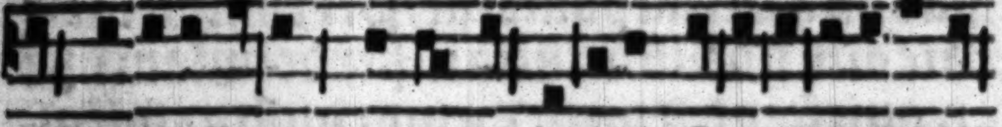

tũ ſuſcipiãt te martyꝛes et ꝑducãt te ĩ ciuitatẽ

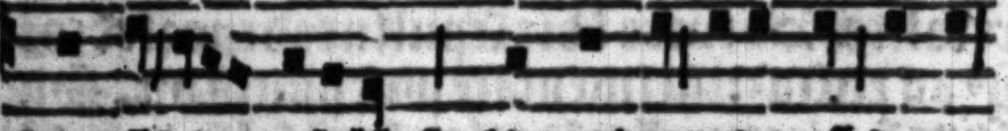

ſanctã hie ruſalẽ. ℣. Requiem eternã dona

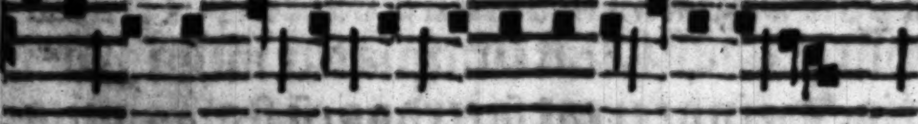

eis domine: et lux perpetua luceat eis.

Repetaꝛ an̄. In paradiſū. Qua finita ſequaꝛ

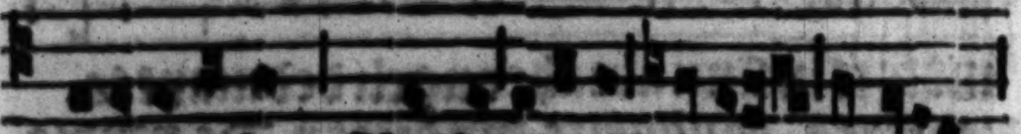

Kyꝛieleyſon: Chꝛiſte eleyſō. Kyꝛie leyſon.

Deinde aſpgat ſacer. aqua bn̄dicta coꝛpus defuncti et thurificet rogās aſtātes oꝛare ꝑ aīa defuncti ita dicens. Pꝛo aīa N. et pꝛo aīabus oīm fidelium defūctoꝝ. Pater nr̄. Et ne nos. Sed lı. A poꝛta īferi. Erue. Nō ītres in iudi. Qꝛ nō iuſtificabiꝛ. Dn̄s vobiſ. Oꝛem⁹. Oꝛ.

Suſcipe dn̄e ſeruū tuum in bonū habitaculum: et da ei requiē in regno celeſti hieruſalē: vt in ſinu abꝛahe patriarche tui collocatus reſurrectionis diē pꝛeſtoletur et inter reſurgentes ad gloꝛiā reſurgat: et cū benedictis ad dexterā dei viuētibus veniat/ et cū poſſidētibus vitā eternā poſſideat. Per xp̄m. Aīa ei⁹ et aīe oīm fideliū defūctoꝛū per dei mīam ī pace requieſcant. Amen. Deinde dicātur ſolēniter vigilie moꝛtuoꝝ. ⁊ poſtea cōple. de die more ſolito. Ubi vero ī die ſepulture depoꝛtetꝛ coꝛp⁹ ad ecclīaꝫ: tūc īmediate poſt p̄dictā oꝛ. Suſcipe d̄. dicatur cōmēdatio aīarū ſolēniter. vt infra poſt vigilias moꝛtuoꝝ patebit. ⁊ finito p̄s Dn̄e pꝛobaſti. ſtatī incipiatur miſſa ꝑ defunctis. Deinde exeat ſacerdos cū ſtola ⁊ aqua bn̄dicta ad locum vbi ſepeliēdus eſt moꝛtuus/

et ſigillo crucis ſinet locū: ⁊ poſtea aſpergat aquā bñdictā. Deinde accipiat ſacerdos foſſoꝛiū vel aliud īſtrumētū et aperiat terrā in modū crucis ad longitudinē ⁊ latitudinē coꝛpis defūcti dicēs **Aperite michi poꝛtas iuſticie ⁊ ingreſſ⁹ in eas ꝯfitebor dño: hec poꝛta dñi iuſti ītrabūt**

DIcant aūt vigilie moꝛtuoꝝ quo (in eā. cidie cū miſſa in cap̄. ī craſtīo vſqꝫ ad vigi. nati. dñi. niſi ī feſtis ix. lec. ⁊ a craſtino oct. epie vſqꝫ ad tertiā fer̄. ante paſcha: ⁊ in ip̄a tertia fer̄. fiāt vigilie moꝛtuoꝝ cū ix. lec. in cōuentu cū miſſa in craſtino niſi aliqđ dup. feſtū impediat: ⁊ tūc fiat p̄dictū ſeruitiū ī aliqua die p̄cedēti ip̄i⁹ ebdomade q̄ ad hoc vacauerit. videlꝫ ī dñica vel ī ii. fer̄. ⁊ ſic ꝯpleat̄ ſeruitiū moꝛtuoꝝ vſqꝫ ad oc. paſche niſi coꝛp⁹ p̄ſēs foꝛte ꝯtigerit

Poſt octauas vero paſche nō fit ſeruitium moꝛtuoꝝ in cōuentu niſi coꝛpus p̄ſēs affuerit vel dies anniuerſarius vel dies tricēnalis contigerit vſqꝫ in craſtinum ſancte trinitatis.

¶ In craſtino autē ſancte trinitatis ⁊ ab hinc quotidie fiant vigilie moꝛtuoꝛū vſqꝫ ad aduētum domini: niſi per octa. aſſumptionis et natiuitatis beate marie et dedicationis eccleſie.

¶ Canonico ꝟo defūcto ſtatutū eſt triginta dierū ī cōuentu obſequiū fieri: et triginta pſalteria ſeparatim a quocūqꝫ pbr̄o vnūquēqꝫ p̄ſbyteroꝝ ac reliquos ꝟo cuiuſcūqꝫ oꝛdinis ſint vi ginti pſalteria cãtare: ⁊ ab vnoquoqꝫ in ebdomada ſua pꝛiuati eiꝰ anniuerſariũ celebꝛare. ¶ Impediũtur aũt debite vigilie moꝛtuoꝛꝫ ꝑ totũ annũ ꝑ feſta duplicia in pꝛimis et ſecũdis veſperis. niſi coꝛpꝰ pꝛeſẽs affuerit: ⁊ ĩ octa. die epyphanie et in aliis octa: quando dicitur hymnus. **Saluatoꝛ mũdi.** In omnibus etiã aliis feſtis nouem lect. et in dominicis et in feſtis triũ lect. et ĩ octa. ĩ qbꝰ choꝛꝰ regitur in pꝛimis veſ. tm̃. Siĺr fiat ĩ ꝯmẽoꝛatiõe btẽ marie et ſctĩ loci. ¶ Fiãt aũt vigilie moꝛtuoꝝ cũ nouẽ p̃is nouẽ ãis ⁊ nouẽ lect. qñcũqꝫ coꝛpꝰ adeſt pñs vel qñ dies anniuerſarius vel dies tricennaĺ ꝯtigerit niſi ĩ tp̃e paſch. ¶ In paſchali ꝟo tp̃e dñr tres p̃i ⁊ tres lec cũ tribꝰ ãis ſuꝑ p̃os añ lec. qualiſcũqꝫ noct. dr̃ et oẽs ãe ſuꝑ p̃ . ad veſ. ſcꝫ ad **Placebo.** ⁊ oẽs ãe ſuꝑ p̃os in laũ. dicãtur ¶ Poſt octa. ꝟo paſche ĩ quacũqꝫ feria ĩchoet offĩm moꝛtuoꝝ: ĩcipiat an. ĩ pꝛio noct. ⁊ ꝯpleãt duo ſequẽtes nocturni ĩ eadẽ ebdomada ſi fieri poteſt: ſiue aũt fieri poteſt ſiue nõ: deĩceps nõ ſeruetur oꝛdo nocturnoꝝ/ſꝫ feriaꝝ ĩ hoc tp̃e ſicut ĩ aliis tp̃ibꝰ obſeruetur. Ita tm̃ ꝙ qñcũqꝫ fit ſeruitiũ ꝓ coꝛpoꝛe pñti cuiuſcũqꝫ fuerit: et in anniuerſariis et trigintalibus epiſcopoꝛũ in pꝛedicto tempoꝛe ſemper ãtiphone pſalmi. ꝟ. lect. et duo ℟ia dicãtur de pꝛimo nocturno ¶ Sciẽdũ eſt ꝙ in tp̃e paſch. ſẽꝑ erit tertiũ ℟.

Libera me dñe de morte. Cū his tribus ℣. ſcȝ Dies illa. ℣ Quid ergo. ℣ſus Nunc chriſte. Quandocunqȝ dicatur hoc predictum. ℟ Libera me dñe. ſemper reincipiatur poſt vltimū ℣ſum. ¶ In anniuerſar. vero epoꝝ et qñcunqȝ corpus adeſt pñs et in die animaꝝ tantum: tertiū/ſextū et nonū ℟m. debēt repeti ab illis clericis qui ℣. ℟ iorū cantauerūt. ¶ In quotidianis obſequiis mortuoꝝ. videlȝ quādo corpus nō eſt pñs/vel dies anniuerſar. vel tricennalis nō habet: tūc fiāt vigil. mortuorū cū tribus lect. tm̄: et ix. ps̄ & vna ſola añ. ſuper ps̄ hoc mō. Ad veſ. vna ſola añ. ſcilȝ Placebo. ps̄. Dilexi. ps̄ Ad dñm cū tribu. ps̄. Leuaui. ps̄. De pfūd. ps̄. Cōfitebor. iii. Repetita an. poſt ps̄: dicat ſacer. executor officii ℣ A porta īfe. ℟ Erue do. añ Audiui voce. ps̄ Magnī. Sequatur Kyrie el. Xp̄e el. Kyrie el. Pr nr. Deiñ ſine pnūciat Et ne nos. dicat iſte ps̄ ſine nota Lauda aīa mea do. Finito ps̄o dicat ſacer. loco nec hītu mutato: ℣ Requiē eternā. Et lux. A porta inferi. Erue. Credo vi. In terra vi. Dñs vo. Et cū ſpi. Tres oꝝ. dicant tā ad Placebo. q̃ ad Dirige. ſub determinatiōe: quaꝝ pria pro epis/ſcda p fratribꝰ & ſororibꝰ tertia gñal. Et dicāt iſte oꝝ ad Placebo. p totū añū. oꝝ Deꝰ qīter aplicos. oꝝ Deꝰ venie. oꝝ Fideliū. nō dicat Dñs vo. neqȝ Rege. ſ p. ſȝ ſtatī cū fuit, īcipiat. ā

Dirige. tñ qñ **Dirige** nō dicat. ſtatī poſt **Placebo.** vt ſup. et qñ oꝛ. p̄ dī. dicantur ſ lau. vt q̄ dic̄ aīaꝝ vſq3 ad quartā fer̄. āte paſc. tūc dicatur ab ip̄o ſacerd. execu. offi. ℣. **Requieſcāt in pace.** ſine **Dñs vobi.** poſt oꝛ ad **Dirige.** ſuper oēs pōs āte lec. hec ſola ān. Dirige. ps. **Verba mea.** ps. **Dñe ne ī furoꝛe.** ps. **Deꝰ deꝰ meꝰ ī te ſpe.** ps. **Dñs regit me.** ps **Ad te dñe leuaui.** ps. **Dominus illuīatio.** ps **Expectās expe.** ps. **Btūs qui intelligit.** ps. **Quēadmoḋ.** Repetita ān. poſt pōs: ſacer. executoꝛ officii dicatur. ℣. **Cōplaceat tibi dñe vt eruas me.** ℟. **Dñe ad adiuuādū me reſpice.** **Pr̄ nr̄.** Deinde dicat ſacerd. in audientia **Et ne nos.** cho. **Sed libera.** ſilr ī audientia. Dēs lec. legātur in ſcða foꝛma. ℣. quoq3 ℟eioꝝ ab ip̄is lectoꝛibꝰ dicātur. Ita ꝙ pͥa et tertia lec. ex parte cho. legātur: et ſcða lec. ex altera parte et hec oīa ſine nota dicantur ſtatī poſt veſpas de ſctā maria ante ꝯple. de die. In lec. legendis et ℟eiis cantādis oꝛdo feriaꝝ ſeruetur. videlz die do. et feria. iiii. lectiones et ℟eia de primo nocturno/ et ſcða et quinta feria lec. et ℟eia de ſcðo noc. et tertia et ſexta feria lec. et ℟eia de tertio noc. ita tñ ꝙ ſēp in tertia ⁊ ſexta feria ſit tertiū ℟. **Libera me dñe de viis īferni.** In obſequiis moꝛtuoꝝ cū nouē lc̄is ⁊ tribꝰ lec. tertiū ℟. nūꝙ̄ repetatur ante laud. quādo ſequūtur laudes cōtinue. vt a feſ. ſcē trinitatis vſq; ad feſtū oīm ſctōꝝ dicat ſacerd̄. hūc ℣. Requieſcāt ī pace. ℟. Amē. In laud. hec ſola ān. Exultabūt. ps. Miſerere. Te decet. Deꝰ deus meꝰ. Ego dixi. Laudā dn̄z de celis. Repetita ān poſt pōs dicat ſacer. ℣. Requiē etnā. ℟. Et lux ꝑ. Ego ſū. ps. Bn̄dictꝰ. ſequat̄ Kyrie el. xp̄e el. Kyrie el. Pr̄ nr̄. Deiñ ſīr ꝓnunciat̄. Et ne nos dicat̄ ſine nota ps. Exaltabo. Deiñ dicat ſacer. Requiē etnā. Et lux. A porta. Erue dn̄e. Credo vide. In terra vi. Dn̄s vo. Oreꝰ. oꝛ. Deꝰ cuiꝰ mīe. oꝛ. Inclina dn̄e. Et finiant̄ ſub vna terminatiōe ſic Per xp̄m dn̄z nr̄. ſequat̄ Oreꝰ. Deiñ dr̄r oꝛōes ꝓ defūctis famil' ad placitū: quibus expletis ſequatur oꝛ gn̄alis ſ. audiētia. ſcʒ Aīabus q̄s dn̄e. q̄ terminet̄ ſic Qui cū deo prē ꝛ ſpū ſctō viuis et regnas deꝰ. Per oīa ſcl'a ſclōꝝ amē. Requieſcāt in pace Amen. ſine Dn̄s vo. Qn̄ laud. nō ſequuntur cōtinue poſt lect. vt a die aīaꝝ vſq; ad iiii. fer. ante paſcha: tūc nō dicat̄ ante laud ℣. Requieſcāt ī pa. ſʒ poſt vltim ℟. dicatur Kyrie el. xp̄e el. Kyrie el. Pr̄ noſter ſine Et ne nos. Deinde dicatur ps. Exaltabo ſine nota cū ℣. et oꝛationibus que dicēde ſunt ad laud. alio tp̄e. Laudes vero tūc dr̄r poſt matu. de die et de ſancta maria ſupꝛadicto modo. ꝛ poſt ps Benedictus. dicit̄ Kyrie el. xp̄e el. Pr̄ noſter. ſine Et ne nos. cū ps Voce mea. ii. cuʒ ℣. et oꝛationibꝰ que dicebāt ad Placebo. ꝛ hec oīa tā ad Dirige q̄ ad Placebo ſn̄ nota dr̄.

Sciēdū eſt ꝙ quādocūqȝ dicitur ſeruitium mortuoꝝ i ꝯuētu: niſi corpꝰ p̄ſēs fuerit vel anniuerſariꝰ epiſcopoꝝ vel decanorū: ꝛ niſi i die aīarū ſēp dicitur Placebo ſedēdo vſqȝ ad ān. poſt pōs ſilr̄ fiat in laud. ad Dirige vero per totū tēpꝰ ſed et chorꝰ niſi an. ſup pōs ante lec. dicitur vſqȝ ad īceptionē lec. Ita tn̄ ꝙ lect. ꝛ ℣. ℟iorū ſtādo dicūtur: ꝛ legātur ab illis clicis. ſcȝ q̄ dicturi ſūt tm̄: chorꝰ ꝟo īterim ſedeat. In repetitionē autē noni ℟ii poſt vltimū ℣. ſtet chorꝰ vſqȝ ad primā ā. īcipiēdā ſup laud. Proſtratꝰ ꝟo dȝ eſſe chorꝰ i oī feria qn̄ de feria agitur extra tēpus paſchale in vigiliis mortuoꝝ triū lect. ad Placebo. ex quo dr̄ Kyrie el. donec vltīa oꝝ ꝯpleatur/et ad Dirige. ſimilit dū dr̄ Pater nr̄. ante lec. ꝛ poſt vltimū ℟: quādo nō ſequūtur cōtinue laudes/et poſt ħm̄. Bn̄dictꝰ eodē mō quo poſt ħm̄ Magnifi. ad Placebo. Et hoc ſit gn̄ale ꝑ totū annū/ ꝙ quotiēs fiunt genuflectiones in choro ad veſpas vel ad matutinas diei/totiēs fiant in ſequētibꝰ obſequiis mortuoꝝ q̄uis fiāt ix. lec. niſi corpꝰ preſēs fuerit vel niſi dies anniuerſarius eiuſdē eccl'e ep̄oꝝ/tunc enī genuflectere chorū nō licet/ ſed cōtinue ſtare tenetur ad Placebo. quouſqȝ finiatur/et etiā ī ſingulis nocturnis ad Dirige dū dr̄ oꝝ dn̄ical' āte lec. ꝛ ī laud tm̄ ad. i. ħm: s.

Miſerere mei. et a verſiculo ante pſalmū Bñdictus. quouſqꝫ illi⁹ obſequii officiū expleat̄. In reliqua pſalmodia et in oībus aliis ſedere debet. Sciendū eſt ꝙ in vigiliis mortuoꝝ nūꝗ̃ fiunt proſtrationes in paſchali tēpore: nec ī aliquo feſto trium lectionū vel nouē lectionū: nec in cōmēo. beate marie vel ſancti loci: nec in octa. nec infra octa. ſanctorū: Quando corp⁹ adeſt pñs et in anniuerſariis epōꝝ omnes clerici ſtare tenentur ad Placebo: per totum tempus ad Dirige. vt in alio tp̄e ad laudes ſimiliter per totum tempus niſi ab inceptione pſal. Te decet. vſqꝫ ad ℣. ante Bñdictus. In vigiliis quoqꝫ mortuoꝝ. iii. lect. extra tēp⁹ paſchale oēs ℣ſi. dicātur a ſacerdote executore officii loco nec hītu mutato. In vigi. mortuorū: ix. lec. ſimpl. pria ā. ſup p̄s ad Placebo. ī ſupiori gradu īchoet̄ cet̄e oēs āē ī .i. forma diſcurrāt excepta ān. ſup Mag. et prima ān. ſup p̄s ad Dirige. ꝛ pria ān. ad laud. ꝛ ān. ſup Bñdict⁹: q̄ ī ſupiori gradu diſcurrāt. Tres prelect. in pria forma legantur. loco nec habitu mutato ſua quoqꝫ ℟ia ab eiſdē lectorib⁹ cātent̄. Tres medie lec. ī ſcda forma cū ſuis ℟iis dicant̄ tres vltie lec. ī ſupiori eodē mō cū ſuis ℟iis dicāt̄. Ita tñ ꝙ ſcōs ℣. vltimi ℟ii ī eodē gradu ex oppoſito dicat̄. Terti⁹ ſilr ex pte cho. ī eodē gradu dicat̄: cetera vt predictū eſt ſūt exequenda.

¶ Iſte modꝰ ſeruitii moꝛtuoꝛū locū habet in oī anniuerſar̄ et triginta poſt pꝛimum diē trigintalis In āniuerſar̄ tamē ſimpl. canonico cū vltim ℟ a duobꝰ de ſuperioꝛi gradu dicat̄ ad grad̄ cho. hītu nō mutato cum ſociis tribus ℣. In pꝛīa quoqȝ die triginta ſimpl' canonici eodē mō vltim ℟ dicatur: ſed tn̄ poſt vltim ℣ ℟ii ab ipſis cātoꝛibꝰ ad gradū cho. repetatur ℟. et a cho. percātetur Pꝛeterea ſexta lect. ī ſuperioꝛi gradu cū ſuo ℟io dicatur In anniuerſar̄ vero archidiaconoꝝ ⁊ ſubdiaco. vel ſuccentoꝝ modꝰ ſeruitii fiat ſicut ī pꝛīo trigīta ſīpl. canonī. In anniuerſar̄ cantoꝝ/theſaurar̄ cancellar̄. ā. q̄ in ſimpl' vigil. ſolēt eſſe in pꝛīa foꝛma ī ſcd̄a foꝛma diſcurrāt. cetera vt ī die trigīta de canonī. In anniuerſar̄ decani ſimile ſeruitiū obſeruetur. q̄d ꝺ ceteris perſonis excep. ꝙ tertia lec. in ſecūda foꝛma: ſexta lec. in ſuperioꝛe grad' cū ſuo ℟. dicatur. De perſonis ħo ecclīe in epōs ꝓmotis in al'. eccliis fit ſerui: in eoꝝ anniuerſar̄ iuxta dignitatis ſue exigētiā quā ante ꝓmotionē in eccl'ia Saꝝ habuerunt De aliis vero ep̄is extraneis/⁊ pꝛo regibꝰ pꝛo quibꝰ fit ſeruitiū eodē mō fiat quo in anniuerſar̄ canonī. ſimpl. Sciēdū tn̄ eſt ꝙ ꝺ aliis ſolū mō fit ſeruitiū in anniuerſariis q̄ ſcribūtur in martilogio ¶ Sciēdū eſt aūt ꝙ ī āniuerſario quattuoꝛ pꝛincipaliū perſonaꝝ excellētioꝛ ſa=

cerdos exequitur officiū. Ep̄s ꝟo ī anniuerſar̄ ep̄oꝝ p̄deceſſoꝝ offm̄ exequit̄. Jn āniuerſar̄. et trigitalib⁹ ep̄oꝝ Saꝝ eccl̄e. totū ſeruitiū diſcurrit more duplicis feſti. ſcʒ Johānis bapt̄e. habit⁹ tn̄ nō mutetur ī legēdo vel cātādo. Tabula etiā de lec. legēdis ꝛ R̄s cātādis diſponit̄ ī ſicut p̄dicto feſto. excepto q̄ nullū R̄. a trib⁹ cātatur. niſi ix. Tertiū quoqʒ ſextū ꝛ nonū repetātur ab illis clericis q̄ ꝟ. R̄ioꝝ cātauerūt. Lectiōes ꝟo nō ī pulpito ſʒ ad gradū chori ſup lectrinū legantur. Executor tn̄ officii ī orōib⁹ dicēdis locū nō mutet nec hītū. Oēs aūt ꝟ. dicātur ꝛ rn̄deātur ſub eodē tono quo ī trib⁹ noctib⁹ ante paſcha: ſʒ in audiētia nō rn̄deantur

¶ Jn oīb⁹ aliis anniuerſar̄ ꝛ trigitā. p̄ma ān. ſup primū p̄m ad Placebo. ī ſupiori gradu inchoetur. cete oēs āe ī ſcd̄a forma diſcurrāt per ordinē/excepta ān ſup p̄m Magn̄. ꝛ prima ān ſup primū p̄m ad Dirige. et prima ān. ad laudes ꝛ ān. ſup Bn̄dict⁹. q̄ in ſupiori gradu diſcurrāt. Sex prime lec. in ſecūda forma legātur loco nec hītu mutata ꝟ. quoqʒ R̄ioꝝ ab eiſdē lectorib⁹ cātētur. Septia lec. cū ꝟ. R̄ii ſui: ꝛ ſic deinceps ī ſupiori gradu ſupradicto mō diſcurrāt. Jta tn̄ q̄ ix R̄. a duob⁹ de ſupiori gradu cātetur ad gradū chori hītu nō mutato cū ſuis ꝟ. ¶ Et ſciendū eſt q̄ ſemp dicatur a ſacerdo. Et ne nos poſt Pr̄ nr̄. añ īceptionē lec. qn̄cūqʒ dicatur seruitiū mortuorū cū triū ꝑ nouē lec. Dēs vo ꝟ. ab aliquo sacerdote ꝛ supiore gradu dicātur sub eodē tono q̄ ī trib⁹ noctib⁹ ante pascha: loco nec hītu mutato vel ab executore officii. ꝛ cētrat chor⁹ supradicto mō. ¶ Qñ vo fit seruitiū ꝓ corpe p̄sēti nō ꝓ canonico oēs ā. preter quīqz pꝛīcipales ī scda forma supradicto mō discurrāt. due pꝛīe lec. cū suis ℞. ī pꝛīa forma: tertiū ꝛ quartū ī scda for. quintū et sic deinceps in supiori gradu: Singula vo ℞ia a duobus ad caput defūcti ad orientē ꝯuersis hītu non mutato cātētur. vltīm vero ℞. a trib⁹ cū repetitiōe cātetur loco et habitu supradc̄. Ita tñ ꝙ ab ipsis cātorib⁹ cātetē ꝛ schoeē. Singlī vo ꝟsi. a duob⁹ puerꝭ ibidē dicātē hītu nō mutato.

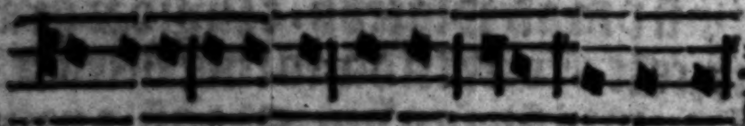

Requiē eternā dona eis domine.

Nō rñdeatur ¶ audientia q̄ñ dr̄ a duob⁹. Cetera vt ī vigiliis p̄dictis

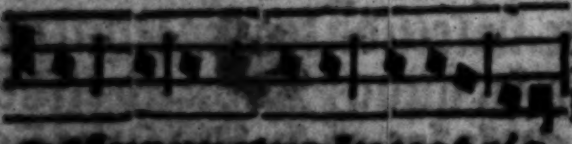

Et lux ppetua luceat eis.

Si vo fue. corp⁹ canoni. cuiuscūqz eodē mō fiat ser. sicut in āniuer. epoꝝ eiusdē eccle. ¶ Ad ves. mortuoꝝ tñ Deus ī adiutoriū īcipiat ī supiori gradu. ā.

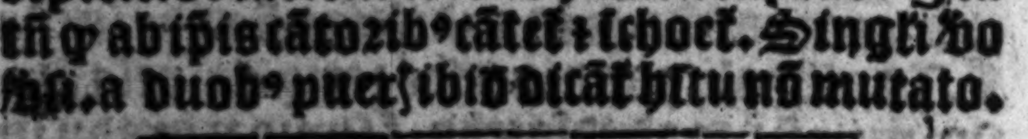

Placebo. Amen. ps. Dilexi quoniam

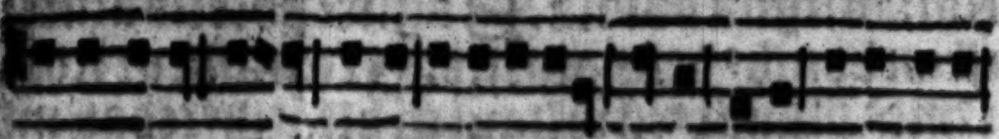

exaudiet dñs: vocē oratiõis mee Inclinauit aurem ſuã michi: et in diebus meis inuocabo Circumdederunt me dolores mortis: et pericula inferni inuenerunt me. Tribulationem et dolorem inueni: et nomen domini inuocaui. O domine libera animam meam misericors dominus et iuſtus: et deus noſter miſeretur. Cuſtodiens paruulos dominuns: humiliatus ſum et liberauit me. Conuertere anima mea in requiem tuam: quia dominus benefecit tibi. Quia eripuit animam meam de morte oculos meos a lachrymis/ pedes meos a lapſu. ¶ Iſte ſequens ℣. ſcilicet. Placebo domino in regione viuorum: eo ꝙ idem eſt cum Añ ſequenti non dicatur pro verſu niſi tantum in quotidianis obſequiis mortuorũ quãdo vna ſola Añ. dicitur ſuper pſal. ſꝫ finito ℣. Quia eripuit. immediate ſequatur. Añ.

Placebo dño ĩ regiõe viuoꝝ. ã Heu m̃i. Añ. p

AD dñm cũ tribularer clamaui: ⁊ exaudiuit me. Dñe libera aĩaꝫ meã a labiis iniq̃s ⁊ a lĩgua doloſa. Quid det̃ tibi q̃d apponat̃ tibi: ad liguã doloſã. Sagitte potētis acute: cũ carbonibꝰ deſolatorijs. Heu michi qꝛ īcolatꝰ meꝰ ꝓlōgatꝰ eſt: hītaui cũ hītātibꝰ cedar/ multũ īcola fuit aīa mea. Cũ his q̄ oderũt pacē erã pacificꝰ: cũ loq̄bar illis īpugnabãt me gratis.

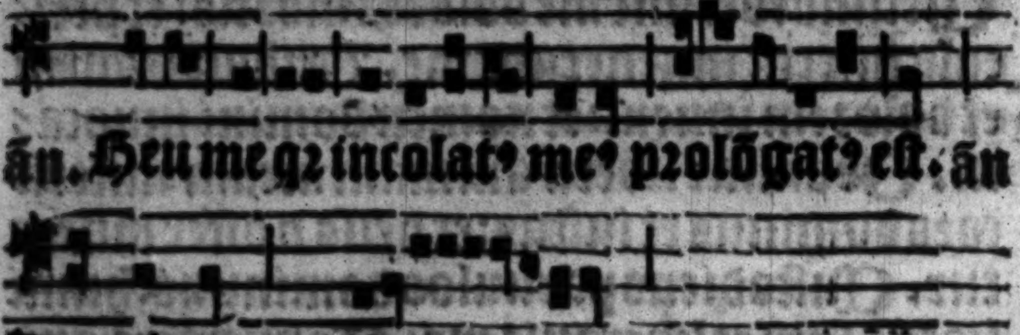

ãn. Heu me qꝛ incolatꝰ meꝰ ꝓlōgatꝰ eſt. ãn

Dominus. Amen. Pſalmus.

Leuaui oculos meos ī mōtes vñ veniet auxiliũ michi. Auxiliũ meũ a dño: q̄ fecit celũ ꝛ terrã. Nō det ī ꝯmotionē pedē tuũ: neqꝫ dormitet q̄ cuſtodit te. Ecce nō dormitabit neqꝫ dormiet: q̄ cuſtodit iſrł. Dñs cuſtodit te dñs ꝓtectio tua: ſup manũ dexterã tuã. Per diē ſol nō vret te neqꝫ lũa ꝑ noctē. Dñs cuſtodit te ab oī malo cuſtodiat aīaꝫ tuã dñs. Dñs cuſtodiat ītroitũ tuũ ꝛ exitũ tuũ ex hoc nũc ꝛ vſqꝫ ī ſcłꝫ

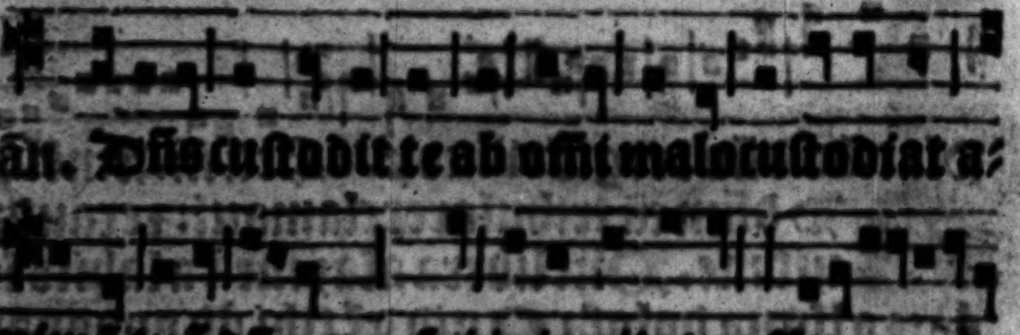

ãn. Dñs cuſtodit te ab omi malo cuſtodiat animã tuã dñs. ãn. Si iniquitates. Amen. Ps

De ꝓfūdis clamaui ad te dn̄e: dn̄e exaudi vocē meā. Fiāt aures tue ītēdētes: in vocē dep̄catiōis mee. Si īiq̄tates obſeruaueris dn̄e: dn̄e q̄s ſuſtinebit? Qꝛ apū te ꝓpiciatio eſt: q̄ ꝓpter legē tuā ſuſtinui te dn̄e. Suſtinuit aīa mea in verbo eius: ſperauit aīa mea ī dn̄o. A cuſtodia matutina vſqꝫ ad noctē: ſperet iſrael in dn̄o. Quia apud dominū mīa: et copioſa apud eum redēptio. Et ipſe redimet iſrael: ex omnibus iniquitatibus eius. an̄.

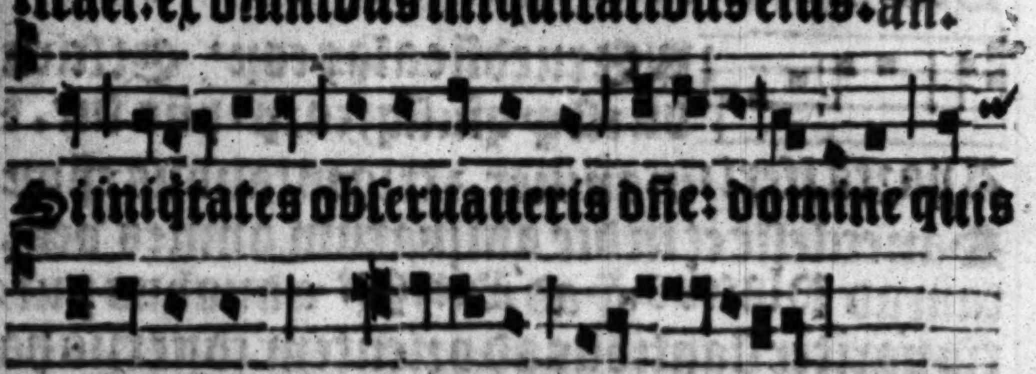

ſuſtinebit. an̄. Opera. Amen. Pſalmus.

Confiteboꝛ tibi dn̄e in toto coꝛde meo: qm̄ audiſti ꝟba oꝛis mei. In conſpectu angeloꝛū pſallā tibi: adoꝛabo ad templū ſanctum tuū et confiteboꝛ nomini tuo. Super mīa tua et veritate tua: qm̄ magnificaſti ſup omne nomen ſanctum tuū. In quacunqꝫ die inuocauero te exaudi me: multiplicabis ī anima mea virtutē. Confiteantur tibi dn̄e oēs reges terre: quia audierūt omnia verba oꝛis tui. Et cantēt in viis dn̄i: qm̄ magna eſt glīa dn̄i. Qm̄ excelſus dn̄s et humilia reſpicit: et alta a longe cognoſcit. Si ambulauero ĩ medio tribulationis viuificabis me: et ſuper irã inimicoꝝ meoꝝ extendiſti manum tuã/et ſaluũ me fecit dextera tua. Dñs retribuet ꝓ me: dñe mĩa tua ĩ ſcłz oꝑa manuũ tuaꝝ ne deſpicias

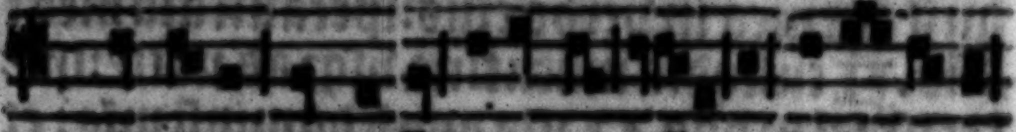

an. Opera manuũ tuarum dñe ne deſpicias. Deiñ dicitur verſus hoc modo quo ſequitur.

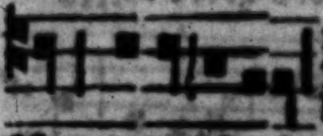

℟. Erue dñe aĩas eoꝝ. Et ſciendũ eſt ꝙ qñcũqꝫ corpꝰ pñs fue. ꝛ A porta īferi. in aniuer. ꝛ trigintalibus epoꝝ Saꝝ eccleſie et in die animarum omnes ver. tam ad Placebo ꝙ ad Dirige: a duobus pueris pariter ſtantibus ad orientem cõuerſis habitu non mutato: ſub tono ſupradicto cantentur et ſub ſilentio reſpondeantur. Ita ꝙ in anniuerſariis: et trigintalibus epiſcoporum et in die animarum ad gradum cho. in medio et quandocũqꝫ corpus preſens affuerit ad caput defuncti dicantur. In omnibus vero aliis anniuerſariis et trigintalibus et quãdo vltimo fit ſeruitium mortuoꝝ ante paſcha/omnes ℣. ab aliquo ſacerdote in ſuperiori gradu vel ab executore officii loco nec habitu mutato ſub tono ſupradicto dicantur/et tunc ſemper reſpondeat chorus ſub hoc tono. Reſponſorium.

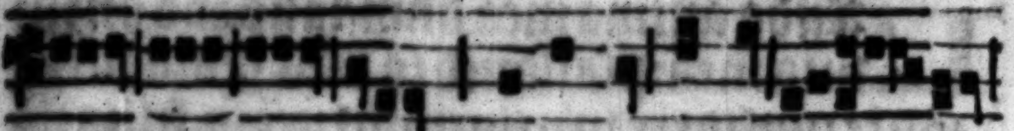

Erue dñe aĩas eoꝝ ã. Audiui vocē. Amen. p̄s

Magnificat: anima mea dñm. Et exultauit ſpiritus meus: in deo ſalutari meo. Quia reſpexit humilitatem ancille ſue: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes: Qꝛ fecit michi magna qui potens eſt: et ſanctū nomen eius. Et mĩa eius a progenie in progenies: timentibus eum. Fecit potentiã in brachio ſuo: diſperſit ſuperbos mente cordis ſui. Depoſuit potentes de ſede: et exaltauit humiles. Eſurientes impleuit bonis: et diuites dimiſit inanes. Suſcepit iſrael puerũ ſuum: recordatus miſericordie ſue. Sicut locutus eſt ad patres noſtros: abraham et ſemini eius in ſecula. Nunq̃ enim thurificetur corpus alicuius defuncti ad Placebo: vel ad Dirige. ſecundum vſum Sar. Antiphona.

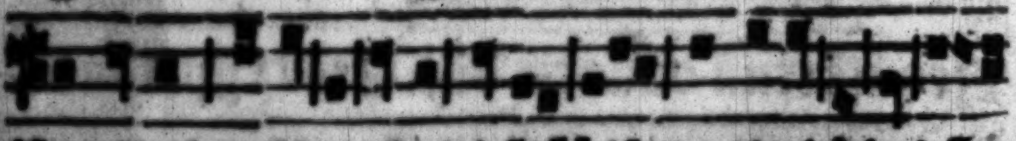

Audiui vocē de celo dicētē bti mortui q̄ in dño

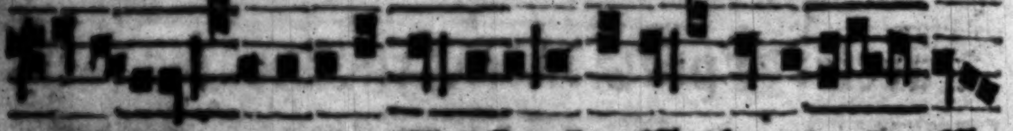

moriūt. Kyrieleyſō. Xp̄e eleyſō. Kyrie leyſō. Pater noſter. Deinde ſine pronunciatione. Et ne nos. dicatur iſte pſalmus ſine nota.

Lauda anima mea dñm/laudabo dñꝫ in vita mea: pſallam deo meo q̄diu fuero. Nolite confidere in principibꝰ nec in filiis hominū in quibus nō eſt ſalus. Exibit ſpiritus eius et reuertetur in terram ſuā: in illa die peribunt omnes cogitationes eorum. Beatus cuius deus iacob adiutor eius ſpes eius in dño deo ipſius qui fecit celū et terrā: mare et omnia que in eis ſunt. Qui cuſtodit veritatē in ſeculum: facit iudicium iniuriam patientibꝰ / dat eſcam eſurientibus. Dominus ſoluit compeditos: dominus illuminat cecos. Dominꝰ erigit eliſos: dominus diligit iuſtos. Dominꝰ cuſtodit aduenas / pupillū et viduā ſuſcipiet: et vias peccatorum diſperdet. Regnabit dominus in ſecula deus tuus ſyon: in generatione ꝛ generationem. ¶ Finito pſalmo dicat ſacerdos loco nec habitu mutato verſiculum.

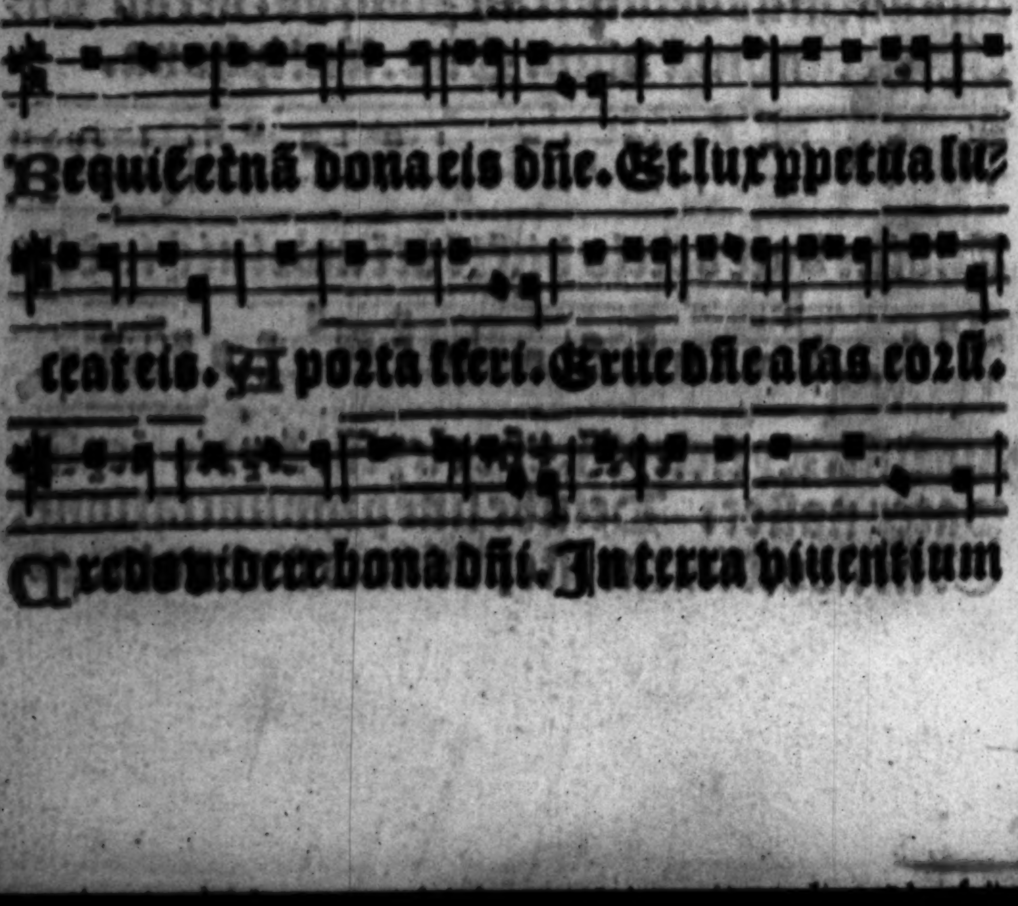

Requiē eternā dona eis dñe. Et lux ꝑpetua luceat eis. A porta inferi. Erue dñe aīas eorū. Credo videre bona dñi. In terra viuentium

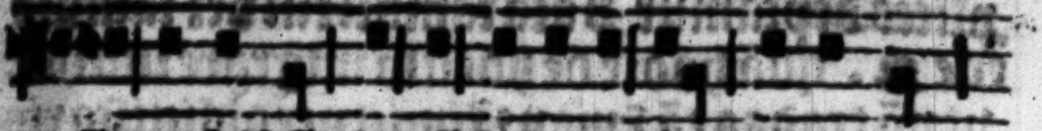

Dn̄s vobiſcū. Et cū ſpiritu tuo. Oꝛemus

Sciēdū eſt ꝙ qn̄cūqꝫ coꝛpꝰ adeſt p̄ns: niſi fue- ep̄i regis regine vel alteriꝰ magnatis ſēp dn̄r ſub tono ſequēti et ſub vna cōcluſione tam ad Placebo. ꝗ̄ ad Dirige. quattuoꝛ oꝛōnes quaꝝ prima ſit ꝓ coꝛpoꝛe p̄nti/ſc̄da ꝓ ep̄is/tertia ꝓ fratribꝰ ⁊ ſoꝛoꝛibꝰ ⁊ quarta gn̄alis. Si vō eodē die dies āniuerſariꝰ vel trigītale alicuiꝰ nō cōplet. cōtigerit: tūc ſit ſc̄da oꝛatio ꝓ illo āniuerſario vel trigintali: tertia ꝓ fratribꝰ ⁊ ſoꝛoꝛibus ⁊ quarta gn̄alis. Et ſi trigintale ſimul cū āniuerſario eodē die contigerit: tūc ſit ſecūda oꝛatio ꝓ illo trigintali/tertia ꝓ āniuerſario: et quarta gn̄alis. Tamē hoc nō vſitatū eſt ī eccleſia Saꝝ. īmo differātur ibidē huiuſmodi ſolēnitates: ⁊ vnaqueqꝫ ꝑ ſe ſolēnitas celebretur/licet in eccleſiis prochialibꝰ fieri nō valeat. ¶ Similiter in oībus āniuerſariis vel trigintalibꝰ ſēp dicātur quattuoꝛ oꝛatiōes ſub vna cōcluſione tā ad Placebo. ꝗ̄ ad Dirige. quaꝝ prima ſit pro illo āniuerſariis vel trigintalis ſecunda pro epiſcopis/ tertia pro fratribus et ſoꝛoꝛibus/et quarta generalis. ¶ Pro coꝛpoꝛe preſenti cuiuſcunqꝫ fue. tam ad Placebo. ꝗ̄ ad Dirige. dicitur hec Oratio.

O Deꝰ cui ꝓpꝛiū eſt miſereri ſēp ⁊ ꝑcere te ſupp plices deprecamur pro aia famuli tui vel famule tue N. quā hodie de hoc sclo migrare iussisti: vt nō tradas eā ī man⁹ inimici nec obliuiscaris ī finē/ſꝫ iubeas illā ab āgelis scīs suscipi/atqꝫ ad regionem viuorum perduci: ꝛ quia ī te sperauit ꝛ credidit/sanctorum tuoruꝫ mereat so-

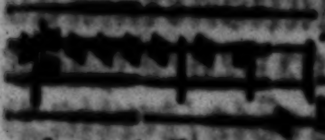

In āniuersario de quocūqꝫ fuerit ad Placebo ꝛ tantum dicatur

cietate letari. vel sequens. Oratio.

Deus indulgentiarū dn̄e da aīe famuli tui vel famule tue N. cui⁹ vel quorū āniuersariū depositiōis diē cōmemoram⁹ refrigerii sedē quietis beatitudinē luminis claritatē. Pro trigintali cōplēdo vel cōpleto seu cōmēdā. vni⁹ defūcti vl' plioꝝ ptā ad Placebo ꝙ ad Dirige. dr̄ hec or.

Deus cui ppriū ē misereri sēp ꝛ parcere ppiciare aīe famuli tui vel famule tue N. et omnia eius peccata dimitte: vt mortis vinculis absolutus vel absoluta transire mereatur ad vitam. Pro episcopis defunctis ad Placebo domino tantum dicitur ista Oratio.

Deus qui inter aplicos sacerdotes famulos tuos pōtificali fecisti dignitate censeri: presta quesumus vt quorum vicē ad horā gerebant in terris/eorum perpetuo consortio letentur in celis. Pro fratribus et sororib⁹ ad Placebo tantum dicitur Oratio.

Deus venie largitor et hũane ſalutis auctor q̃s clemẽtiã tuã vt nr̃aꝝ ꝯgregationũ fratres ⁊ ſorores q̃ ex hoc ſc̃lo trãſierũt: intercedẽte btã maria ſẽp virgine ⁊ beato michaele archãgelo cũ oĩb⁹ ſanctis: ad perpetue beatitudinis conſortiũ peruenire cõcedas. Oratio generalis ad Placebo iſtã. dicatur iſta Oratio:

Fidelium deus omnium conditor et redemptor animab⁹ oĩm fideliũ defunctorum remiſſionẽ cunctoꝝ tribue pctõꝝ: vt indulgẽtiã quã ſẽp optauerũt / piis ſupplicatiõib⁹

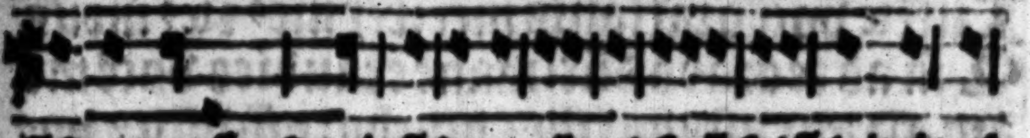

cõſequant̃: Qui cũ deo pr̃e et ſpũ ſc̃tõ viuis et

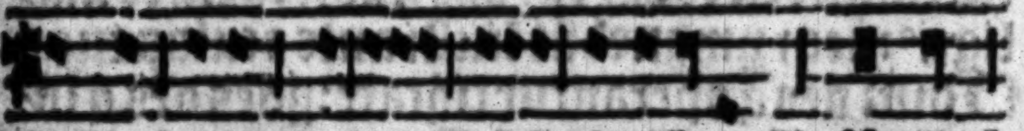

regnas de⁹: Per oĩa ſecula ſeculoꝝ. ℟ Amen. Non dicitur Dominus vobiſcum: neqꝫ Requieſcant in pace. Sed abſqꝫ interuallo incipiantur matutine mortuorum. vt patet inferius. Tamen quandocunqꝫ non dicitur Dirige. ſtatim poſt placebo: vt in die animarũ et in xl. et quando orationes predicte dicuntur in laudibus vt a die animarum vſqꝫ ad quartam feriã ante paſcha. Tunc finita oratione Fidelium. vt ſupra dictũ eſt: ſtatim dicat ſacerdos executor officii ſine Dñs vobi. hoc modo.

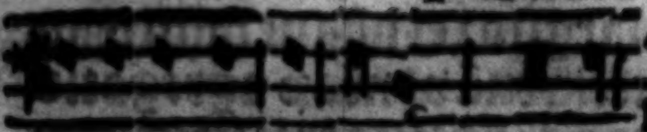

In quotidianis tamē obſequiis mortuoꝝ tertia lec. ſep ſine nota dr̄ et tñdeat. Ad matutinas mortuoꝝ nō dr̄ Dn̄e labia. nec Deꝰ i adiuto. ſꝫ ſtĩ Inuita. ⁊ in pᵒ Venite. ſcipiat an. i ſupiori gradu hoc modo. In pꝛimo nocturno an.

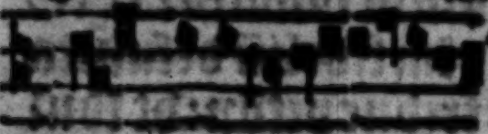

Verba mea auribus pcipe dn̄e: in-

Di rige. Amen. ps. telligi ge clamoꝛē meum. Intende voci oꝛationis mee: rex meꝰ ⁊ deꝰ meus. Quoniam ad te oꝛabo dn̄e: mane exaudies vocē meam. Mane aſtabo tibi ⁊ videbo: qm̄ nō deꝰ volens iniqtatē tu es. Neqꝫ habitabit iuxta te malignꝰ: neqꝫ pmanebūt iniuſti ante oculos tuos. Odiſti oēs q operantur iniqtatē: pdes oēs q loquūtur mēdaciū. Virū ſanguinū et doloſū abhominabitur dn̄s: ego aūt in multitudine miſericordie tue. Introibo in domū tuā: adoꝛabo ad templū ſanctū tuū in timoꝛe tuo. Dn̄e deduc me in iuſticia tua ppter inimicos meos: dirige in cōſpectu tuo viā meā. Quoniā nō eſt in oꝛe eoꝝ veritas: coꝛ eoꝝ vanū eſt. Sepulchrū patēs eſt guttur eoꝝ linguis ſuis doloſe agebāt: iudica illos deus. Decidāt a cogitationibꝰ ſuis ſcḋm multitudinē impietatū eoꝝ expelle eos: qm̄ irritauerūt te domine. Et letentur oēs qui ſperāt in te in eternū exultabūt ⁊ habitabis ī eis. Et gloriabuntur in te omnes qui diligūt nomē tuū/quoniam tu benedices iuſto. Domine vt ſcuto bone voluntatis tuo/coronaſti nos. ān.

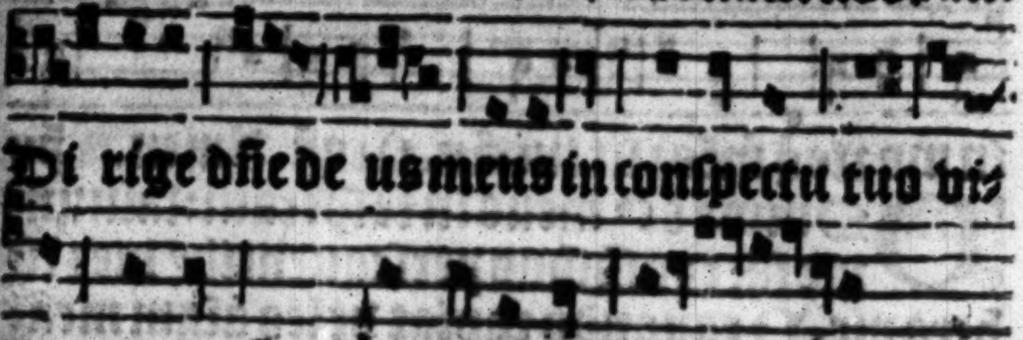

am meam. ān. Conuertere. Amen. Pſalmus.

Domine ne in furore tuo arguas me: neqʒ ī ira tua corripias me. Miſerere mei dñe qm̄ īfirm⁹ ſū: ſana me dñe qm̄ cōturbata ſūt oſſa mea. Et aīa mea turbata eſt valde/ſʒ tu dñe vſqʒquo. Cōuertere dñe et eripe aīam meā: ſaluū me fac ꝑpter mīam tuā. Qm̄ non eſt in morte q̄ memor ſit tui: in inferno aūt quis cōfitebitur tibi? Laboraui in gemitu meo lauabo per ſingulas noctes lectū meū lachymis meis ſtratū meū rigabo. Turbat⁹ eſt a furore oculus meus/inueteraui inter oēs inimicos meos. Diſcedite a me omnes qui operamini iniquitatē/quoniā exaudiuit dñs vocē fletus mei. Exaudiuit dñs deprecationē meaʒ/dñs orationem meam ſuſcepit. Erubeſcāt ⁊ cōturbētur vehemēter omnes inimici mei/conuertantur et erubeſcant valde velociter. Aña.

UNIVERSITY LIBRARY CAMBRIDGE

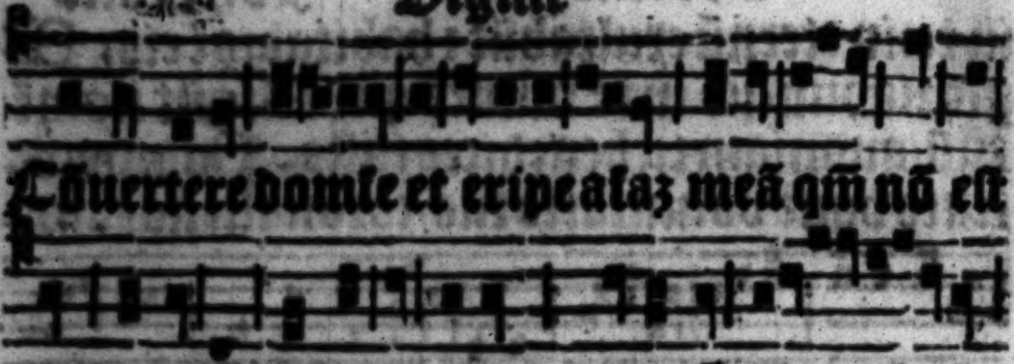

in morte q̄ mēor ſit tui: ān. Requi. Amen. ps

Domine deꝰ meus in te ſperaui: ſaluum me fac ex omnibus perſequentibꝰ me ꝛ libera me. Nequando rapiat vt leo aīam meā: dum non eſt qui redimat neqꝫ qui ſaluū faciat. Domine deus meus ſi feci iſtud: ſi eſt iniquitas in manibꝰ meis. Si reddidi retribuentibus michi mala: decidā merito ab inimicis meis inanis. Perſequatur inimicus animā meam: cōprehendat et conculcet ī terra vitā meā et gloriā meā in puluerē deducat. Exurge domine in ira tua: et exaltare in finibꝰ inimicorū meorū. Et exurge dn̄e deꝰ meꝰ in precepto qđ mandaſti: et ſynagoga populoꝝ circūdabit te. Et propter hanc in altum regredere: dominꝰ iudicat populos. Iudica me domine ſecūdū iuſticiam meā: et ſecundum innocentiam meam ſuper me. Conſumetur nequitia peccatorū et diriges iuſtū: ſcrutans corda ꝛ renes deꝰ. Iuſtū adiutoriū meū a dn̄o: qui ſaluos facit rectos corde. Deꝰ iudex iuſtꝰ fortis et patiēs: nunquid iraſcitur per ſingulos dies? Niſi cōuerſi fueritis gladiū ſuū vibrauit: arcū ſuū tetendit ꝛ parauit illū. Et ī eo parauit vaſa moꝛtis: ſagittas ſuas ardētib⁹ effecit. Ecce parturit iniuſticiā: ꝯcepit doloꝛē ꝛ peperit īiquitatē. Lacū aperuit et effodit eū: et incidit in foueā quā fecit. Conuertetur doloꝛ ei⁹ in caput eius: et in verticem ipſius iniquitas eius deſcendet. Confitebor domino ſecundum iuſticiā eius: et pſallam nomini domini altiſſimi. Aña.

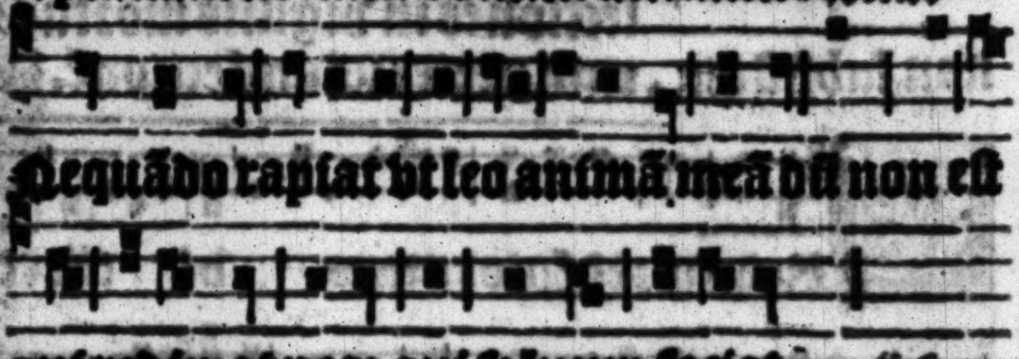
Nequādo rapiat vt leo animā meā dū non eſt
qui redimat neqꝫ qui ſaluum faciat.

V̄ſus: A poꝛta īferi. ℟. Erue dñe aīas eoꝝ. Pater nr̄. Deiñ di. ſacerd' in audientia ſub tono ꝯſueto. Et ne nos. Cho. ſilr̄ in audientia ſub eodē tono rn̄deat. Sed libera. quod per totū annū obſeruetur in obſequiis moꝛtuoꝝ cū nota. Dicēdis: qualiſcūqꝫ nocturn⁹ dr̄ ante lect. ac etiam in die aīarū: Non dicitur Iube domine benedicere. nec Tu autē dñe. ſed ex verbis lect. finē faciāt lectoꝛes. vt infra patebit. Lectio prima.

Parce michi dñe: nichil enī ſūt dies mei. Quid eſt hō qꝛ magnificas eū/ aut quid apponis erga eum coꝛ tuum? Viſitas eum diluculo/et subito probas illum. Usqꝫ quo nõ parcis michi/nec dimittis me vt gluttiã saliuã meã? Peccaui. Quid faciã tibi o custos hoim? Quare posuisti me contrariũ tibi/et factus sũ michi metipsi grauis? Cur nõ tollis peccatum meũ/ et quare non aufers iniquitatem meam? Ecce nũc in puluere dormio/ꝛ si mane me quesieris

non subsistam.

Eodẽ modo finiãtur omnes lectiones in vigiliis mortuorum preter scd͂am lectionẽ. R̷

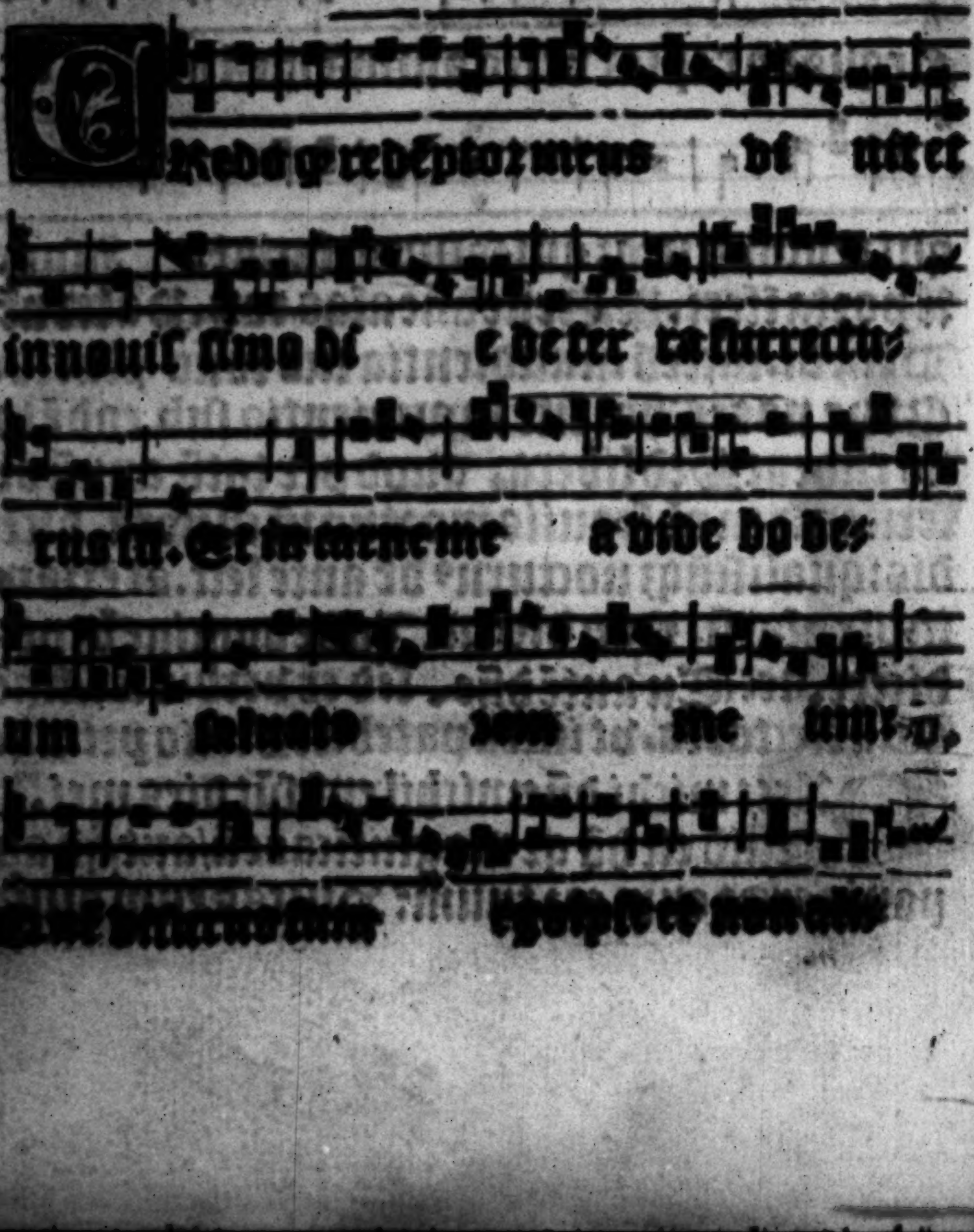
Credo q̃ redẽptor meus vi uit et
in nouis simo di e de ter ra surrectu-
rus sũ. Et in carne me a vide bo de-
um saluato rem me um.
Quẽ visurus sum ego ipse et non alius

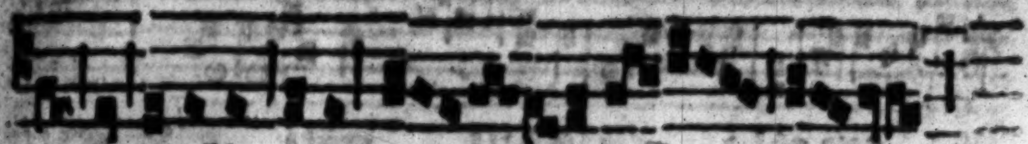

us et oculi mei con ſpecturi ſunt.

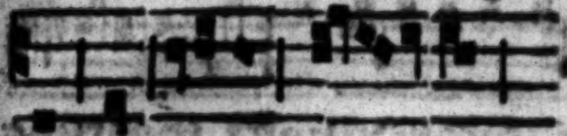

Et in car ne me a.

TEdet aīaz (l.ii meā vite mee: dimittā aduerſū me eloquiū meū Loquar ī amaritudīe aīe mee: dicā deo. Noli me ꝯdēnare. Indica michi: cur me ita iudices? Nunquid bonū tibi videtur ſi calūnieris et opprimas me opus manuum tuarum: et conſilium impiorum adiuues? Nunquid oculi carnei tibi ſunt: aut ſicut videt homo et tu vides? Nunquid ſicut dies hominis dies tui: et anni tui ſicut humana ſunt tempora? Vt queras iniquitatem meam: et peccatū meum ſcruteris. Et ſcias quia nichil ipiuz fecerim: cū ſit nemo ꝗ de manu tua

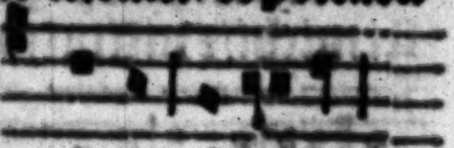

poſſit eruere. R.

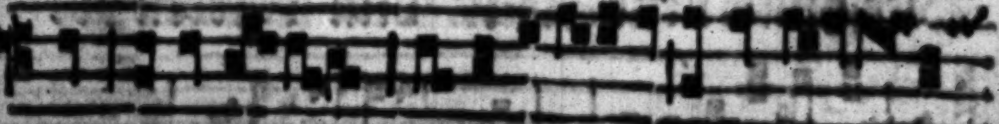

Qui lazarum reſuſcita ſti a monumēto

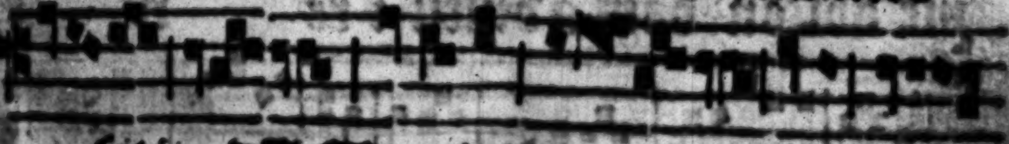

feti dū. Tu e is do mi ne dona re qui

l.ii.

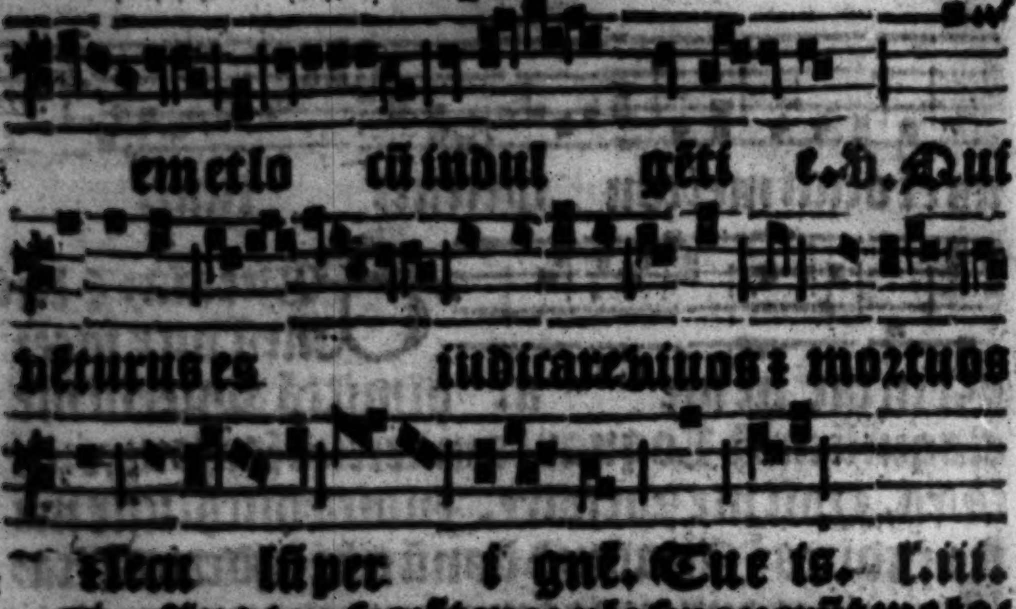
em et lo cū indul gētie. ℣. Qui
venturus es iudicare viuos ⁊ mortuos
⁊ ſecu lū per ī gnē. Tue is. l.iii.

Manꝰ tue fecerūt me ⁊ plaſmauerūt me totū ī circuitu/ ⁊ ſic repēte p̄cipitas me. Memento q̄ſo q̄ ſicut lutū feceris me/ ⁊ ī puluerē reduces me. Nōne ſicut lac mulſiſti me/ ⁊ ſicut caſeū me coagulaſti. Pelle ⁊ carnibꝰ veſtiſti me/ oſſibꝰ ⁊ neruis cōpegiſti me. Vitā ⁊ mīaz tribuiſti michi/ ⁊ viſitatio tua cuſtodiuit ſp̄z meū. ℟.

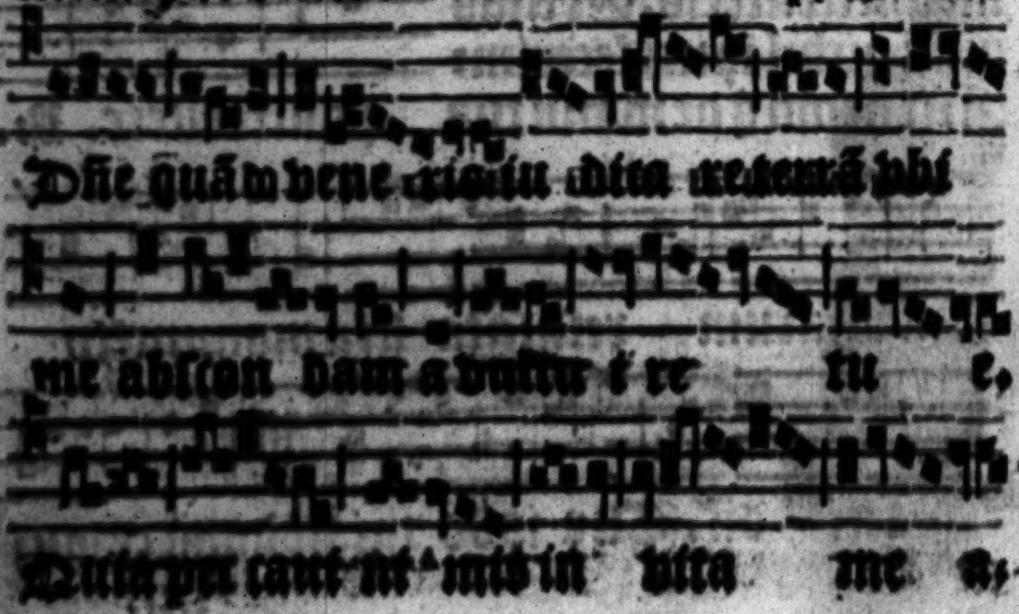
Dn̄e quā do vene ris iu dica re terrā vbi
me abſcon dam a vultu ī re tu e.
Quia pec caui ni mis in vita me a.

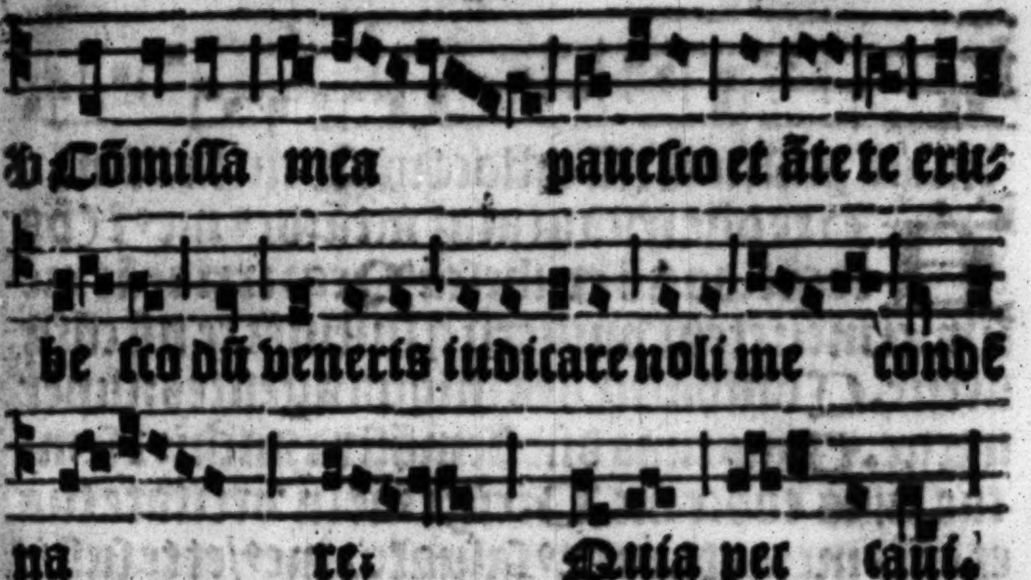
℣ Cōmiſſa mea paueſco et ãte te eru=
beſco dũ veneris iudicare noli me conde
na re. Quia pec caui.

Qñcũqȝ corp⁹ adeſt pñs ⁊ i ãniueꝝ epoꝝ tm̃. ac etiã i die aĩaꝝ repet. iii. vi. et. ix. ℟ ab illis ſcđi. q̇ ℣. ℟ii p̄ceđ cãtauer: In. ii. noct. ã.

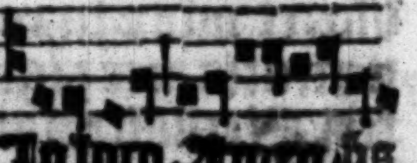

In loco. Amen. pſ

DOminus regit me et nichil michi deerit in loco paſcue ibi me collocauit. Super aquam refectionis educauit me/ aĩaȝ meã conuertit. Deduxit me ſuper ſemitas iuſticie/ p̄pter nomen ſuũ. Nam et ſi ambulauero i medio vmbre mortis/ non timebo mala quoniaȝ tu mecum es. Virga tua et baculus tuus/ ipſa me conſolata ſunt. Paraſti in cõſpectu meo menſam/ aduerſus eos qui tribulant me. Impinguaſti in oleo caput meum/ et calix meus inebrians q̃ preclarus eſt. Et mĩa tua ſubſequetur me/ oĩbus dieb⁹ vite mee. Et vt inhabiteȝ in domo domini/ in longitudinem dierũ. ãn:

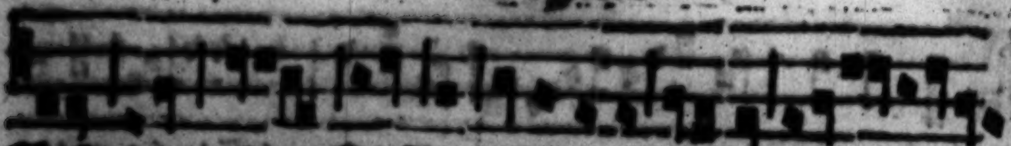

In loco paſcue ibi mē collocauit. Delicta. Amē

Ad te dñe leuaui aīaȝ meā: deꝰ meꝰ i ps te cōfido nō erubeſcā. Neqȝ irrideāt me inimici mei: etenī vniuerſi q̄ ſuſtinēt te nō cōfūdētur. Cōfūdātur oēs iniqua agentes: ſuperuacue. Vias tuas dñe demōſtra michi: ⁊ ſemitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua et doce me: qꝛ tu es deꝰ ſaluatoꝛ meꝰ/ et te ſuſtinui tota die. Reminiſcere miſerationū tuarū dñe: et miāꝝ tuaꝝ que a ſeculo ſūt. Delicta iuuentutis mee ⁊ ignarātias meas ne memineris. Secūdū miām tuā memento mei tu: pꝛopter bonitatē tuā dñe. Dulcis et rectꝰ dñs: ꝓpter hoc legē dabit delinquētibꝰ in via. Diriget manſuetos in iudicio: docebit mites vias ſuas. Vniuerſe vie dñi miā ⁊ veritas: requirētibꝰ teſtamētū eiꝰ ⁊ teſtimonia eiꝰ. Propter nomē tuū dñe ꝓpiciaberis pctō meo: multum eſt enī. Quis eſt hō qui timet dñz: legē ſtatuit ei in via quā elegit. Anima eiꝰ in bonis demoꝛabitur: et ſemen eius hereditabit terram. Firmamentū eſt dñs timentibus eū: et teſtamentum ipſius vt manifeſtetur illis. Oculi mei ſemper ad dñm: q̄m ipſe euellet de laqͦ pedes meos. Reſpice in me et miſerere mei: quia vnicꝰ et pauper ſũ ego. Tribulationes coꝛdis mei multiplicate ſunt: de neceſſitatibus meis erue me. Vide humilitatẽ meã et laboꝛẽ meũ: et dimitte vniuerſa delicta mea Reſpice inimicos meos qm̃ multiplicati ſũt: ⁊ odio liquo oderũt me. Cuſtodi animã meã et erue me: nõ erubeſcam qm̃ ſperaui in te. Innocẽtes et recti adheſerunt michi: quia ſuſtinui te. Libera deꝰ iſrael: ex omnibus tribulationibus ſuis. añ.

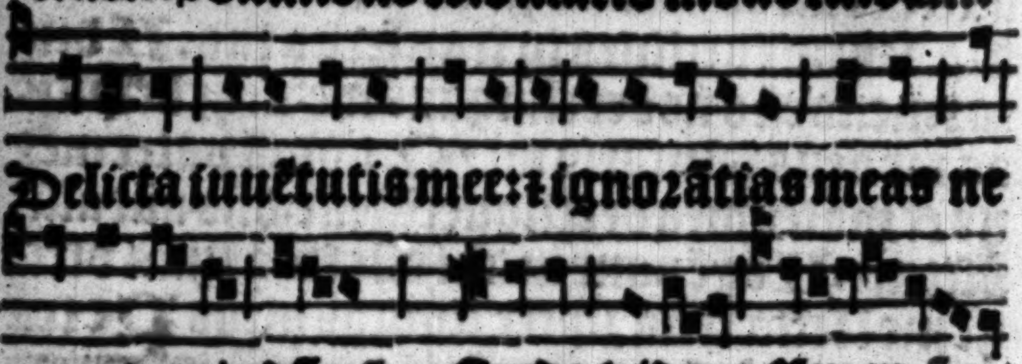

Delicta iuuẽtutis mee: ⁊ ignoꝛãtias meas ne memineris dñe. añ. Credo videre. Amen. ps.

DOminus illumĩatio mea: et ſalus mea quẽ timebo. Dñs protectoꝛ vite mee: a quo trepidabo. Dum appꝛopiãt ſuper me nocẽtes: vt edant carnes meas Qui tribulãt me inimici mei: ipſi infirmati ſunt et ceciderunt. Si conſiſtant aduerſũ me caſtra/non timebit coꝛ meum: Si exurgat aduerſum me pꝛeliũ/ in hoc ego ſperabo. Vnã petii a domino hanc requiram/ vt inhabitem in domo domini oĩbus diebus vite mee. Vt videam voluntateꝫ dñi/et viſitam templum eius. Quoniam abscondit me in tabernaculo suo in die malorū/ protexit me in abscondito tabernaculi sui. In petra exaltauit me/ ꝛ nūc exaltauit caput meū super inimicos meos. Circuiui ꝛ immolaui ī tabernaculo eius hostiam vociferationis/ cantabo ꝛ psalmū dicam dño. Exaudi dñe vocē meā qua clamaui ad te: miserere mei ꝛ exaudi me. Tibi dixit cor meū exquisiuit te facies mea/ faciem tuā domine requirā. Ne auertas faciē tuā a me: ne declines in ira a seruo tuo. Adiutor meus esto ne derelinquas me: neqꝫ despicias me deus salutaris meꝰ. Quoniā pater meus et mater mea dereliquerūt me: dñs aūt assūpsit me. Legē pone michi dñe ī via tua: ꝛ dirige me ī semita recta ꝑpter īimicos meos. Ne tradideris me ī aīas tribulātiū me: qm̄ insurrexerunt ī me testes iniqui: et mētita est iniqtas sibi. Credo videre bōa dñi: ī tra viuētiū. Expecta dñz viriliť age ꝛ ꝯfortet́ cor tuū: ꝛ sustine dñm.

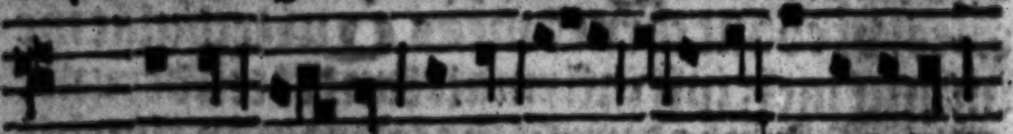

āñ. Credo videre bona dñi in terra viuētiū. ℣. In memoria eterna erit iustus. ℟. Ab auditiōe mala nō timebit. Pr nr. Et ne nos. Lectō. iiii.

Quātas habeo iniqtates ꝛ pctā: scelera mea atqꝫ delicta ostēde michi. Cur faciē tuā abscōdis: ꝛ arbitraris me inimicū tuū? Cōtra foliũ quod vento rapit̃ oſtẽdis potẽtiã tuã: et ſtipulã ſiccã ꝑſequeris. Scribis enĩ cõtra me amaritudines/ ꝛ ꝯſumere me vis pctis adoleſcẽtie mee. Poſuiſti ĩ neruo pedẽ meũ/ ꝛ obſeruaſti oẽs ſeſtas meas/ ꝛ veſtigia pedũ meoꝝ cõſyderaſti. Qui quaſi putredo cõſumẽdꝰ ſũ: et quaſi veſtimẽtũ quod comeditur a tinea. ℞.

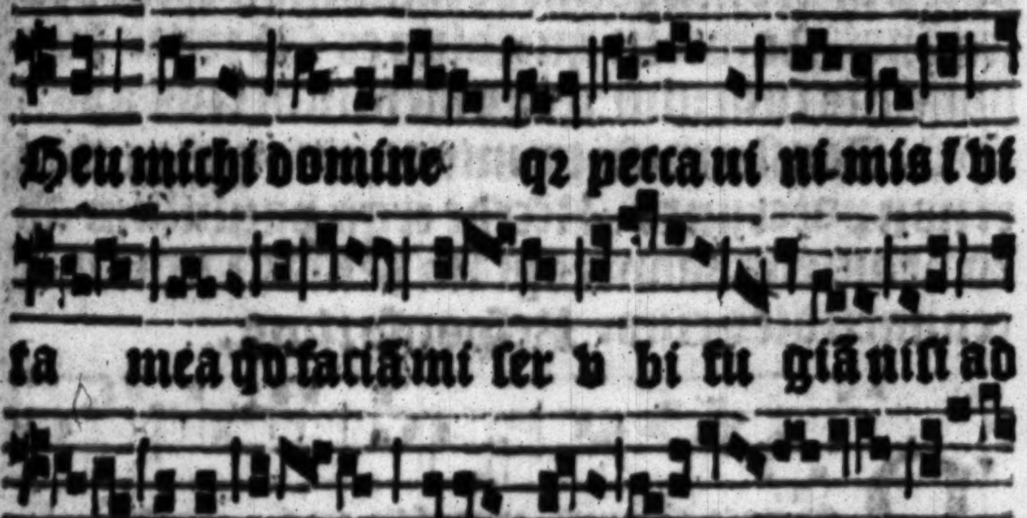
Heu michi domine qꝛ pecca ui ni mis i vi
ta mea qd faciã mi ſer v bi fu giã niſi ad
te deꝰ me us miſe rere me i. Dum
vene ris in nouiſſimo di e
ꝟſus A nima mea turbata eſt val de ſꝫ tu dñe
ſuc curre e i. Dum. Lectio. vi

Homo natus de muliere: breui viuens tẽpore/repletur multis miserijs Qui quasi flos egreditur et cõteritur et fugit velut umbra/et nunq̃ in eodem statu permanet. Et dignum ducis super huiuscemodi aperire oculos tuos: ⁊ adducere eum tecũ in iudicium? Quis potest facere mundum de immundo conceptũ semine? Nonne tu qui solus es? Breues dies hominis sunt: numerus mensium eius apud te est. Constituisti terminos eius qui preteriri non poterunt. Recede ergo paululum ab eo vt quiescat donec optata veniat/⁊ sicut mercennarij dies eius. Responsorium.

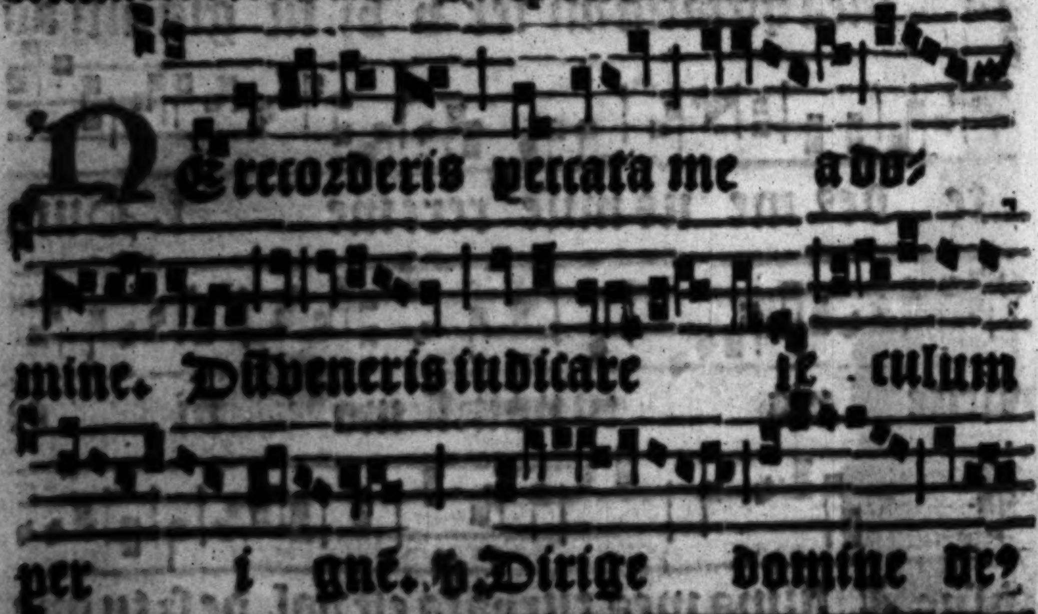
Ne recorderis peccata me a do-
mine. Dũ veneris iudicare se culum
per i gne. ℣. Dirige domine de⁹
me⁹ i ɔspectu tuo viam me am. Dũ v

Quis michi hoc tribuat vt in inferno protegas me et abſcondas me/donec pertranſeat furor tuus. Et conſtituas michi tempus in quo recorderis mei? Putas ne mortuus homo rurſum viuat? Cunctis diebus quib⁹ nũc milito/expecto donec veniat immutatio mea. Vocabis me. et ego reſpondebo tibi: Operi manuum tuarum porriges dexteram. Tu quidem greſſus meos dinumeraſti/ſed parce peccatis meis. Reſponſorium.

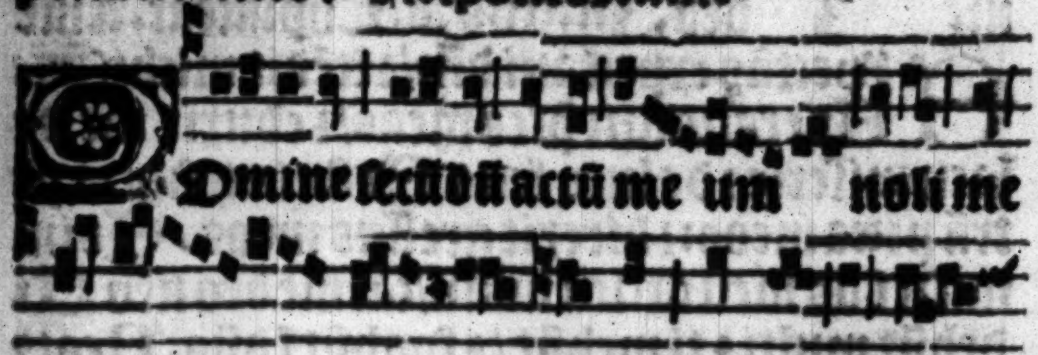
Domine ſecũdũ actũ me um noli me
in di ca re nichil dignũ in cõſpe-
ctu tu o o go. I deo de pre-
cor maieſtatem tu am vt tu de⁹ deleas
iniquitatem me am. V Ampli-

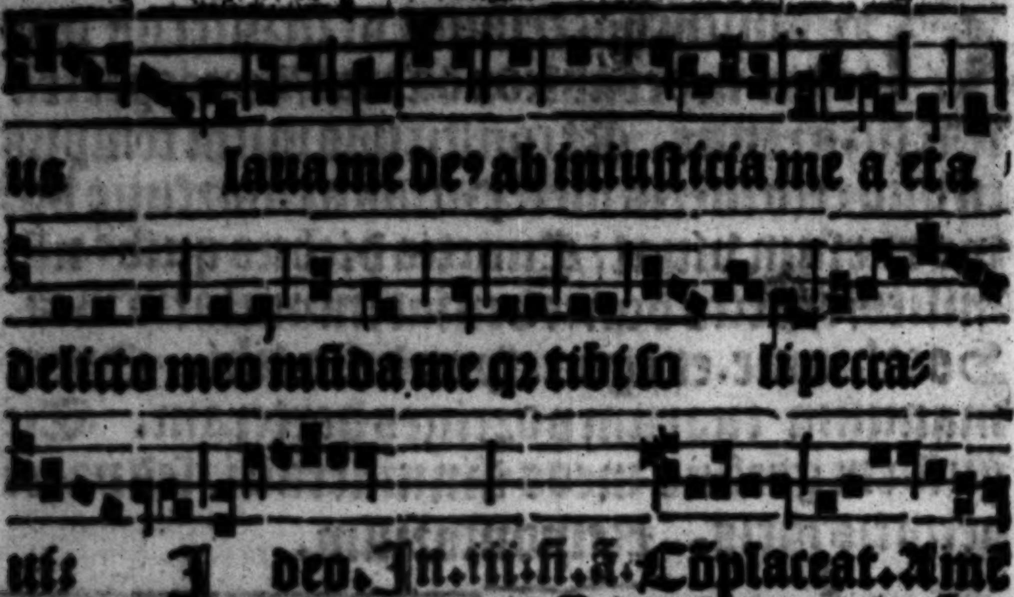
us laua me de⁹ ab iniusticia me a et a
delicto meo mūda me q2 tibi so li pecca
ui I deo. In. iii. n. ā. Cōplaceat. Amē

Expectās expectaui dn̄m/ ⁊ itēdit michi. Ps. Et exaudiuit p̄ces meas/ ⁊ eduxit me de lacu miserie ⁊ de luto fecis. Et statuit sup̄ra petrā pedes meos: ⁊ direxit gressus meos. Et immisit ĩ os meū cāticū nouū/ carmē deo nr̄o. Uidebūt multi ⁊ timebūt / ⁊ sp̄abūt ĩ dn̄o. Beat⁹ vir cui⁹ est nomē dn̄i spes ei⁹/ ⁊ nō respexit ĩ vanitates ⁊ insanias falsas. Multa fecisti tu dn̄e deus me⁹ mirabilia tua et cogitationib⁹ tuis nō est q̄ similis sit tibi. Annūciaui et locutus sū/ multiplicati sūt sup̄ numerū. Sacrificiū ⁊ oblationē noluisti/ aures aūt perfecisti michi. Olocaustū ⁊ p̄ peccō nō postulasti/ tūc dixi ecce venio. In capite libri scriptū est de me vt facerē voluntatē tuā/ de⁹ me⁹ volui et legē tuā ĩ medio cordis mei. Annunciaui iusticiā tuam in ecclesia magna/ ecce labia mea non prohibebo domine tu ſciſti. Iuſticiaꝫ tuã non abſcondi in corde meo: veritatem tuã et ſalutare tuum dixi. Non abſcondi miſericordiam tuã et veritatem tuã: a conſilio multo. Tu autꝫ domine ne longe facias miſerationes tuas a me: miſericordia tua et veritas tua ſemper ſuſceperunt me. Quoniaꝫ circundederunt me mala quorũ non eſt numerus: cõprehenderũt me iniquitates mee et non potui vt viderem. Multiplicate ſũt ſuper capillos capitis mei: et cor meum dereliquit me. Cõplaceat tibi dñe vt eruas me: dñe ad adiuuandũ me reſpice. Confũdantur ⁊ reuereantur ſimul: qui querunt aĩaꝫ meã vt auferant eã. Conuertantur retrorſũ et reuereantur: qui volunt michi mala. Ferant cõfeſtĩ cõfuſionē ſuã: ꝗ dicũt michi euge euge. Exultēt ⁊ letētur ſup te oẽs ꝗrẽtes te: et dicãt ſẽp magnificetur dñs qui diligũt ſalutare tuũ. Ego autẽ mendicus ſũ et pauper: dñs ſollicitus eſt mei. Adiutor meus et protector meus tu es deus meus ne tardaueris. Aña.

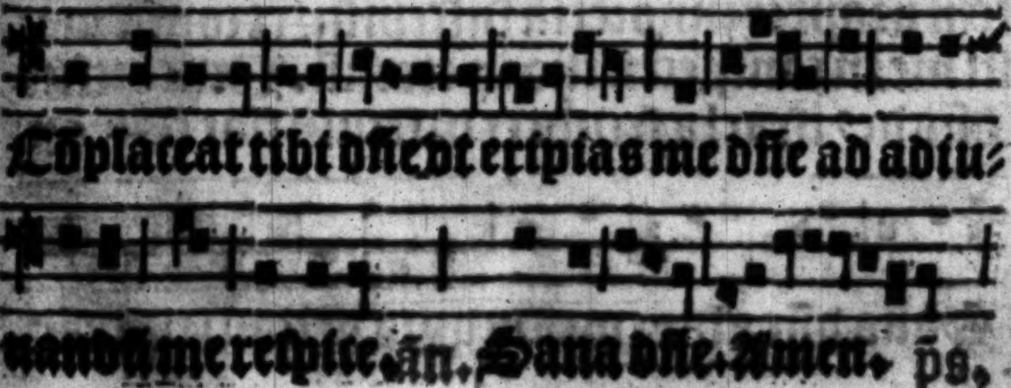
Cõplaceat tibi dñe vt eripias me dñe ad adiu-
uandũ me reſpice. Añ. Sana dñe. Amen. ps.

Beatus qui intelligit ſuper egenū ⁊ pauperem/in die mala liberabit eū dominꝰ. Dñs conſeruet eum et viuificet eū et beatū faciat eum in terra/et non tradat eū in animam inimicoꝛum eius. Dominus opem ferat illi ſuper lectū doloꝛis eius/ vniuerſū ſtratū eius verſaſti in infirmitate eiꝰ. Ego dixi domine miſerere mei/ſana animā meā quia peccaui tibi. Inimici mei dixerunt mala michi/qm̄ morietur et peribit nomen eiꝰ: Et ſi ingrediebatur vt videret vana loq̄batur/coꝛ eiꝰ cōgregabit iniq̄tatē ſibi. Egrediebatur foꝛas/et loq̄batur in idipſū. Aduerſū me ſuſurrabāt oēs inimici mei/aduerſum me cogitabāt mala michi: Verbū iniquū cōſtituerunt aduerſū me/ nūquid ꝗ doꝛmit nō adiiciet vt reſurgat? Et enim hō pacis mee in quo ſperaui/ ꝗ edebat panes meos magnificauit ſuper me ſupplātationē. Tu autē dñe miſerere mei ⁊ reſuſcita me/⁊ retribuā eis In hoc cognoui qm̄ voluiſti me/ qm̄ nō gaudebit inimicꝰ meꝰ ſuper me. Me autem pꝛopter innocētiā ſuſcepiſti/ et confirmaſti me in conſpectu tuo in eternū. Benedictus dñs deꝰ iſrael a ſeculo et in ſeculū fiat fiat. Añ.

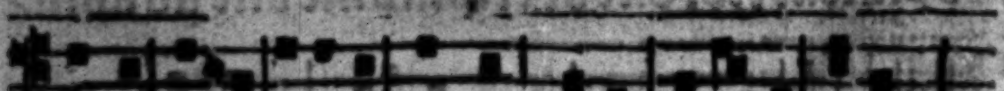

Sana dñe aīam meam quia peccaui tibi. Añ.

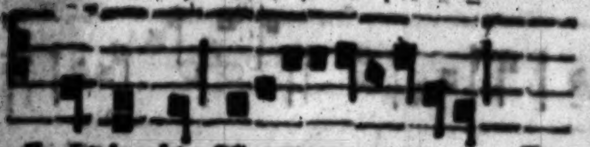

Sitiuit. Amen. ps. Quēadmodū deſyderat ceruus ad fōtes aquarū: ita deſyderat aīa mea ad te de⁹. Sitiuit aīa mea ad deū fōtē viuū: qñ veniā ⁊ apparebo āte faciē dei. Fuerūt michi lachryme mee panes die ac nocte: dū dicit̄ michi quotidie vbi eſt de⁹ tu⁹. Hec recordat⁹ ſū ⁊ effudi ī me aīaȝ meam: qm̄ trāſibo in locum tabernaculi admirabilis vſq̄ ad domū dei. In voce exultationis et confeſſionis: ſon⁹ epulātis. Quare triſtis es aīa mea: ⁊ quare cōturbas me. Spera in deo qm̄ adhuc cōfitebor illi ſalutare vultus mei et de⁹ me⁹. Ad meipſū aīa mea cōturbata eſt: ꝓpterea mēor ero tui de terra iordanis ⁊ hermonii a mōte modico. Abyſſus abyſſū inuocat: ī voce catharactaꝝ tuaꝝ. Oīa excelſa tua et fluct⁹ tui: ſuper me trāſierūt. In die mandauit dñs miaȝ ſuā: et nocte cāticū ei⁹. Apud me oratio deo vite mee: dicā deo ſuſceptor me⁹ es. Quare oblit⁹ es mei: ⁊ quare cōtriſtat⁹ icedo: dū affligit me inimic⁹. Dū cōfringūtur oſſa mea exprobrauerūt michi: q̄ tribulāt me inimici mei. Dū dicunt michi per ſingulos dies: vbi eſt de⁹ tu⁹. Quare triſtis es anima mea: et quare conturbas me. Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi: ſalutare vultus mei et deus meus.

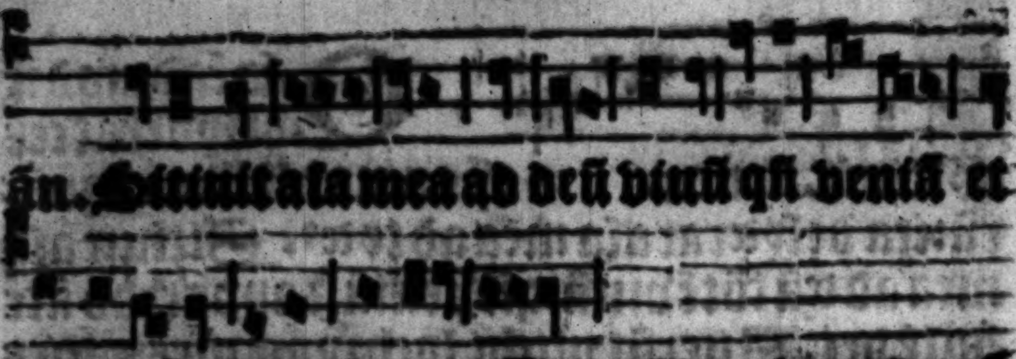

Añ. Sitiuit aĩa mea ad deũ viuũ qñ veniã et apparebo ante faciez dñi. ℣. Requiem eternã dona eis domine. ℟. Et lux ppetua. Lectio. vii.

Spũs me⁹ attenuabitur/ dies mei breuiabuntur: ⁊ ſolũ michi ſupereſt ſepulchrũ. Nõ peccaui: ⁊ ĩ amaritudinib⁹ moratur oculus me⁹ Libera me dñe et pone me iuxta te: et cuiuſuis man⁹ pugnet cõtra me. Dies mei trãſierunt/ cogitationes mee diſſipate ſũt: torquentes cor meũ: Noctẽ verterũt in diem: ⁊ rurſũ poſt tenebras ſpero lucẽ. Si ſuſtinuero ĩ fern⁹ dom⁹ mea eſt: ⁊ in tenebris ſtraui lectulũ meũ. Putredini dixi. Pater me⁹ es: mater mea ⁊ ſoror mea vermib⁹ Ubi eſt ergo nunc preſtolatio mea et patientia mea: tu es domine deus meus. ℟. iii.

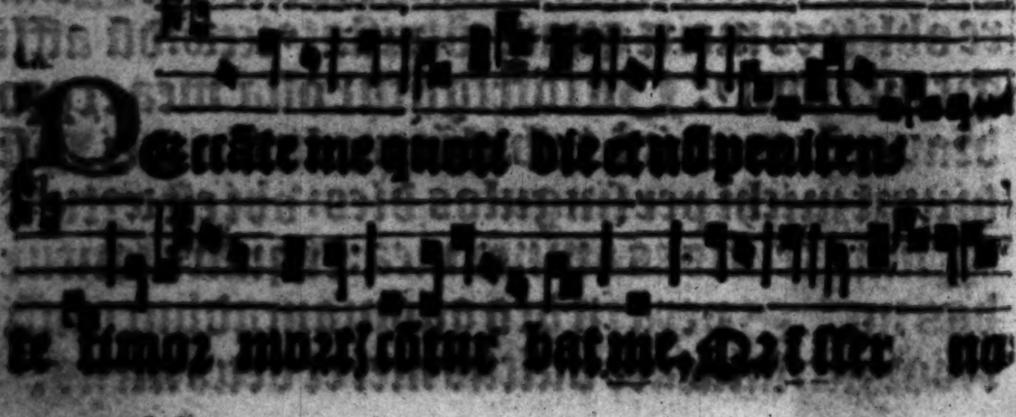

Peccãte me quotidie et nõ penitentẽ timor mortis cõturbat me. Quia ĩ iñferno

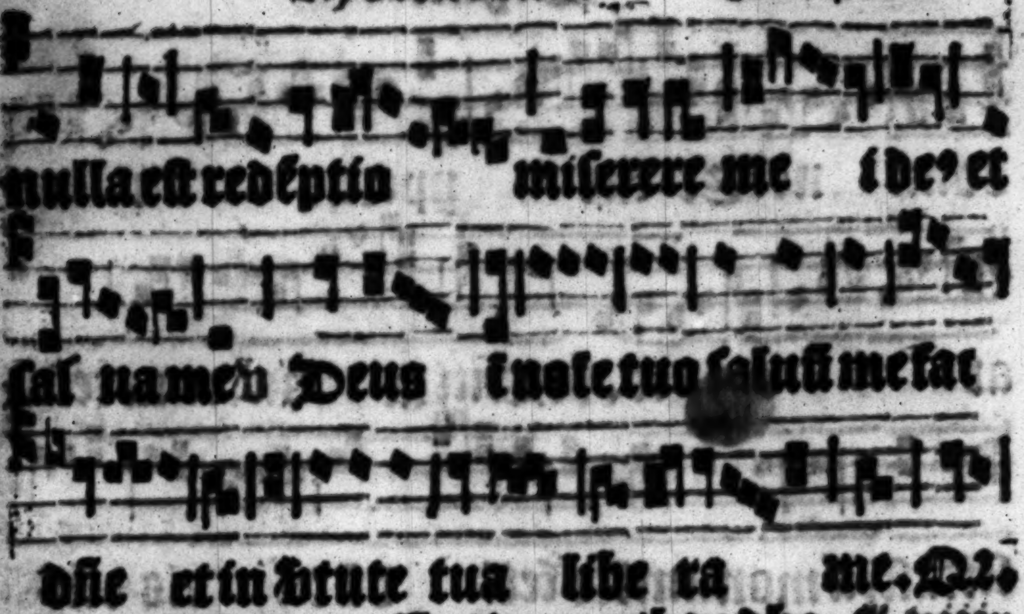
nulla eſt redēptio miſerere me i de⁹ et
ſal ua me⁹ Deus ī noīe tuo ſaluū me fac
dn̄e et in v̄tute tua libe ra me. Qꝛ.

Pelle meę ꝯſūptis carnib⁹ adhe Ł. viiii
ſit os meū: ⁊ derelicta ſūt tm̄modo labia circa dentes meos. Miſeremini mei miſeremini mei: ſaltē vos amici mei quia man⁹ dn̄i tetigit me. Quare perſequimini me ſicut de⁹: et carnibus meis ſaturamini? Quis michi tribuat: vt ſcribant̄ur ſermones mei? Quis michi det vt exarent̄ur ī libro ſtilo ferreo aut plūbi lamina vel certe ſculpant̄ur in ſilice? Scio enī ꝙ redemptor me⁹ viuit: ⁊ in nouiſſimo die de t̄ra ſurrectur⁹ ſū: ⁊ rurſū circūdabor pelle mea/ et ī carne mea videbo deū ſaluatorē meū. Quē viſur⁹ ſū ego ipſe/ et oculi mei cōſpecturi ſunt ⁊ nō alius. Repoſita eſt hec ſpes mea/ ī ſinu meo. Reſpōſoriū

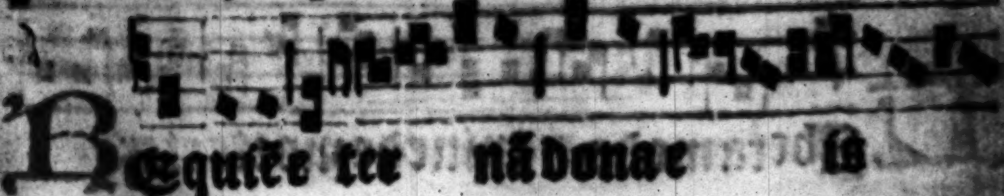
Requiē eter nā dona e is

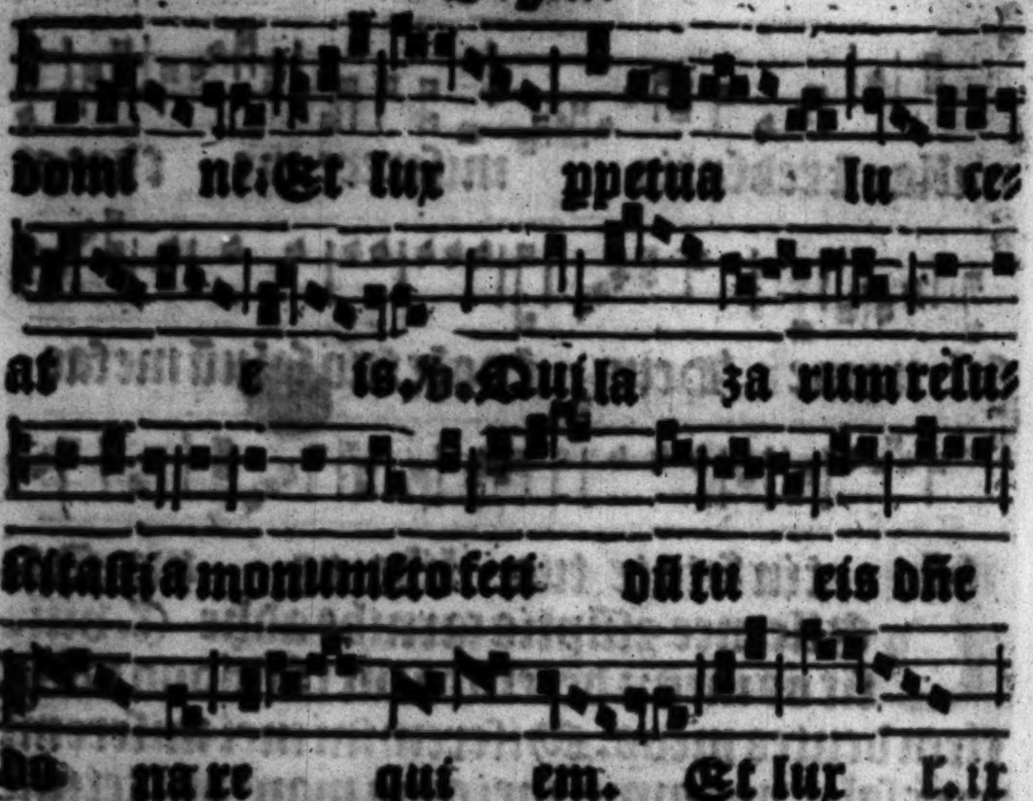
domi ne. Et lux ꝑpetua lu ce
at e is. V. Qui la za rum reſuſ-
citaſti a monumento feti dũ tu eis dñe
do na re qui em. Et lux

L.ix

Quare de vulua eduxiſti me? Qui vtinã cõſumptus eſſẽ: ne oculus me videret. Fuiſſem quaſi nõ eſſẽ: de vtero trãſlat⁹ ad tumulum. Nunquid non paucitas dierũ meorum finietur breui? Dimitte ergo me domine vt plangam paululum dolorem meũ: antequã vadam et non reuertar ad terrã tenebroſam et opertã mortis caligine. Terram miſerie et tenebrarum/ vbi vmbra mortis et nullus ordo: ſed ſempiternus horror inhabitans. Reſponſorium

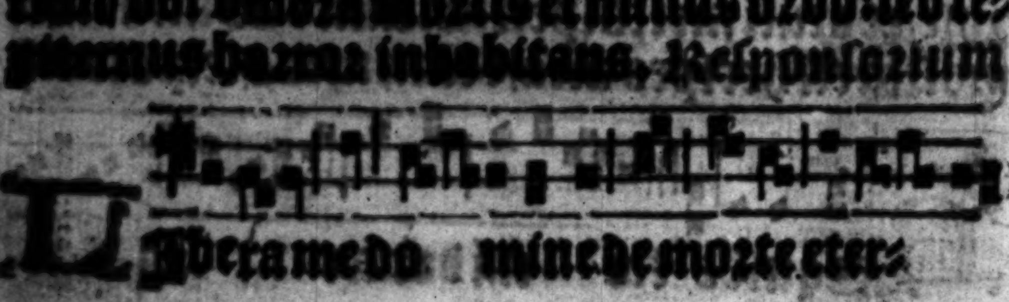
Libera me do mine de morte eter-

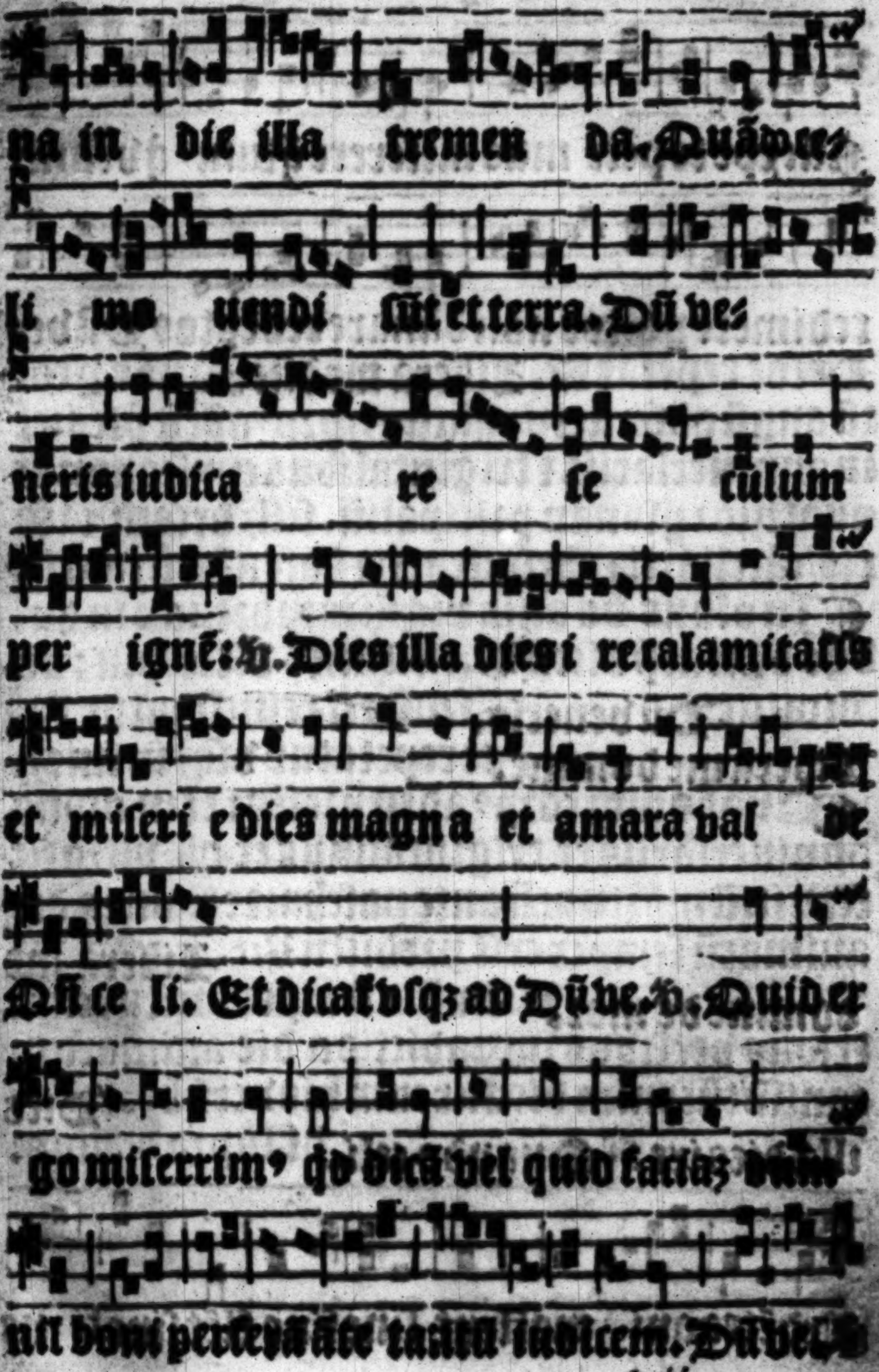
na in die illa tremen da. Quādo ce-
li mo uendi sūt et terra. Dū ve-
neris iudica re se culum
per ignē: ℣. Dies illa dies i re calamitatis
et miseri e dies magna et amara val de
Qñ ce li. Et dicat usq3 ad Dū ve. ℣. Quid er
go miserrim' qd dicā vel quid faciaz dum
nil boni perferā āte tantū iudicem. Dū ve. ℣.

UNIVERSITY
LIBRARY
CAMBRIDGE

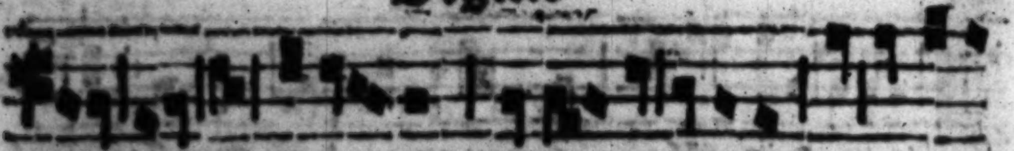

Nūc xp̄e te peti mus miserere q̄sum⁹ q̄ venisti

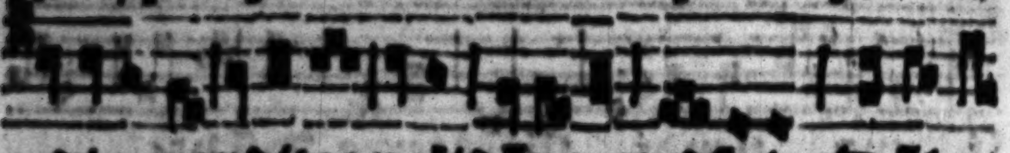

redimere p̄ditos noli dānare redēptos **Dū ve.** Deinde repetat ℟. **Libera me dn̄e.** Quod p̄ totū annū obseruetur quādocūqꝫ corp⁹ adest p̄sēs: et in anniuersariis ⁊ trigintalibus epyscopoꝝ et quattuor p̄sonaꝝ p̄ncipaliū. scilꝫ decani/cātoris/cācellarii ⁊ thesaurarii ⁊ ī die aīarū tantū.

¶ In oībus v̄o aliis vigiliis mortuoꝝ in quibus dicitur p̄dictū ℟. tūc finito vltīo v̄su: nō dicatur **Dū veneris.** sed statī reincipiatur ℟. **Libera me domine.** et repetatur vsqꝫ in finē.

¶ Quādocūqꝫ corp⁹ adest presēs: et in oībus anniuersariis et trigintalibus et q̄n vltīo fit seruitiū mortuorū ante pascha: ⁊ etiam in die animarū semper erit predictū ℟. **Libera me domine de mor** vltimū. ⁊ semper dicitur cum tribus versibus supradictis a die animarum tantū: tūc enim dicitur cum his versib⁹. **Dies illa dies ire.** et **Quando celi.** vt supra. V̄sus.

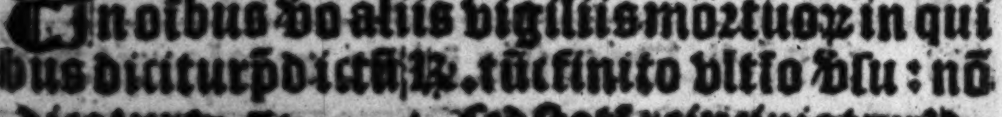

Ardētes ani me flent sine sine clē sine fi ne

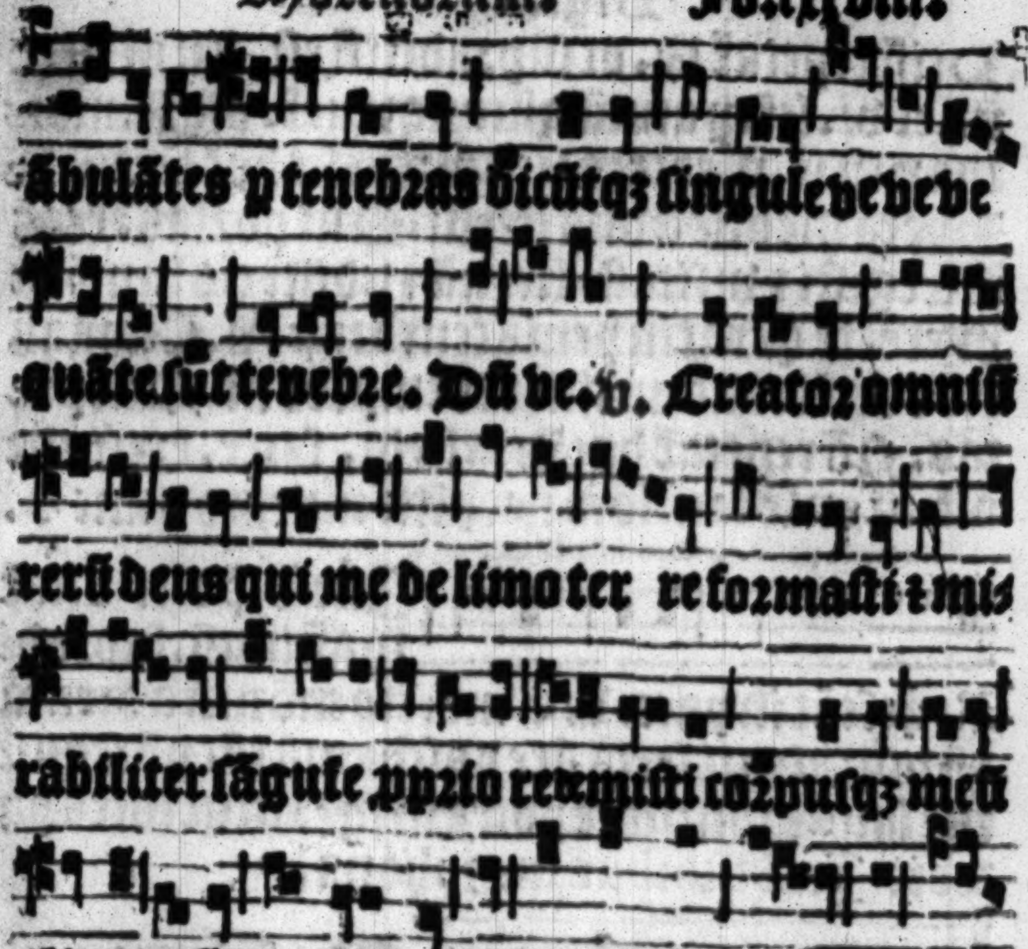
ãbulãtes ꝑ tenebras dicũtqʒ singule ve ve ve
quãte sũt tenebre. Dñs ve. ℣. Creator omniũ
rerũ deus qui me de limo ter re formasti ꝛ mi
rabiliter sãguĩe ꝓprio redemisti corpusqʒ meũ
licet mõ putrescat de sepulchro facias in die
iudici i resuscita ri exaudi exaudi me vt ani
mã me am ĩ sinu abrahe patriarche tu i iubes
collocari. Dñs ve.

Deiñ repetat ℞. vt ſupradictū eſt. In oī vero iij. et vi. lec. p annū q̄ncunq̝ fuer. vigil. mortuoꝝ cū ix. ꝑ. et tres lec. tm̄: tūc ſit hoc tertiū ℞. Libera me dn̄e de viis iferni. Qui portas ereas cōfregiſti ⁊ viſitaſti īfernū ⁊ dediſti eis lumē vt viderēt te q̄ erāt in penis tenebraꝝ. ℣. Clamantes ⁊ dicētes aduenisti redemptor nr̄. Qui portas. Nō repetat hoc ℞. deīde di. ſacer. executor officii ante lau. loco nec habitu mutato hunc ℣.

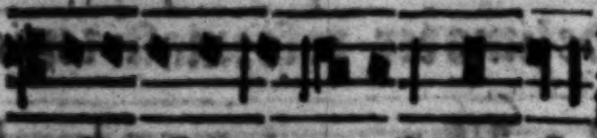

Iſte ℣. p̄dict⁹ dicat ſp añ laud. ſupradicto mō niſi a die aſiarū vſq̝ ad iiij feriā āte paſcha: nā tūc nō ſequūtur laudes continue poſt Dirige: ſicut infra patebit.

Requieſcāt in pace. ℞. Amē.

In laudibus antiphona.

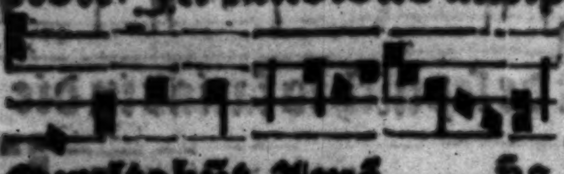

Exultabūt. Amē.

Miſerere mei de⁹: ſcd̄m ma-
ps. gnā mīam tuā. Et ſcd̄z mltitudinē miſerationū tuarū: dele iniq̄tatē meā. Amplī⁹ laua me ab iniq̄tate mea: ⁊ a pctō meo mūda me. Qm̄ iniquitatē meā ego cognoſco: et pctm̄ meū cōtra me eſt ſep̄. Tibi ſoli peccaui et malū corā te feci: vt iuſtificeris in ſermonib⁹ tuis ⁊ vincas cū iudicaris. Ecce enim in iniquitatib⁹ cōcept⁹ ſū: et ī pctīs concepit me mater mea: Ecce enī veritatē dilexiſti: incerta ⁊ occulta ſapientie tue manifeſtaſti mi-

chi. Aſperges me dñe yſopo ⁊ mūdaboꝛ: lauabis me ⁊ ſuper niuē dealbaboꝛ. Auditui meo dabis gaudiū ⁊ leticiā: ⁊ exultabūt oſſa hūiliata. Auerte faciē tuā a pctīs meis: et oēs iniq̄tates meas dele. Coꝛ mūdū crea ī me de⁹: ⁊ ſpiritū rectū innoua ī viſcerib⁹ meis. Ne pꝛoicias me a facie tua: et ſpm̄ ſctm̄ tuū ne auferas a me. Redde michi leticiā ſalutaris tui: ⁊ ſpū pꝛīcipali cōfirma me. Docebo īiquos vias tuas: et īpii ad te cōuertētur. Libera me de ſanguinib⁹ de⁹ de⁹ ſalutis mee: ⁊ exultabit līgua mea iuſticiā tuā. Dñe labia mea aperies: ⁊ os meū annūciabit laudē tuā. Qm̄ ſi voluiſſes ſacrificiū dediſſē: vtiqꝫ olocauſtis non delectaberis Sacrificiū deo ſpiritus contribulat⁹: coꝛ contritū et humiliatū deus non deſpicies. Benigne fac domine in bona voluntate tua: ſyō vt edificentur muri hieruſalē. Tūc acceptabis ſacrificiū iuſticie oblationes ⁊ olocauſta: tūc īponent ſuper altare tuum vitulos. Aña.

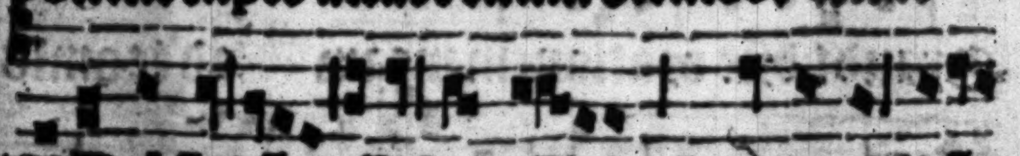

Exultabūt dño oſſa humilitata ꝛā. Exaudi dñe

Amen.

ps.

Te decet hymn⁹ de⁹ in ſyō: Et tibi reddetur votū ī hieruſalē. Exaudi oꝛationē meā: ad te oīs caro veniet. Verba iniquoꝝ p̄ualuerūt sup nos: ⁊ ip̄ietatib⁹ nr̄is tu ꝓpiciaberis. Btūs quē elegisti ⁊ assumpsisti: īhabitabit ī atriis tuis. Replebimur ī bonis dom⁹ tue: sctm̄ est tēplū tuū mirabile ī eq̄tate. Exaudi nos de⁹ salutaris nr̄: spes oīm finiū tre et ī mari lōge. Preparās mōtes ī v̄tute tua accinct⁹ potētia: q̄ cōturbas ꝓfūdū maris sonū fluctuū ei⁹. Turbabūtur gētes ⁊ timebūt q̄ hītāt terminos a signis tuis: exit⁹ matutini ⁊ vespe delectabis. Visitasti terrā ⁊ inebriasti eā: multiplicasti locupletare eā. Flumē dei repletū est aq̄s: parasti cibū illoꝝ: qm̄ ita est p̄paratio ei⁹. Riuos ei⁹ inebriās multiplica genimina ei⁹: ī stillicidiis ei⁹ letabitur germināns. Benedices corōe ānī benignitatis tue: ⁊ cāpi tui replebūtur vbertate. Pinguescēt speciosa deserti: ⁊ exultatiōe colles accingēt. Induti sūt arietes ouiū/ ⁊ valles abundabūt frumēto: clamabūt etenī hymnū dicent. ān.

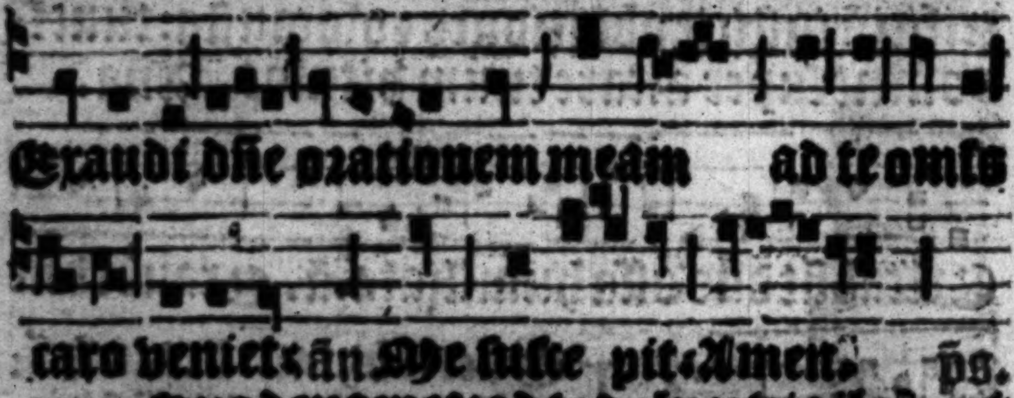

ān. Dñe suscepit. Amen. ps.

Deus deus me⁹: ad te de luce vigilo. Sitiuit ī te aīa mea: q̄ multipliciter tibi caro mea. In terra deserta inuia et inaquosa sic in ſancto apparui tibi: vt viderē ꝟtutē tuā et gl'iam tuā. Qm̄ melior eſt mīa tua ſuꝑ vitas labia mea laudabūt te. Sic bn̄dicā te in vita mea: ⁊ in noīe tuo leuabo manꝰ meas. Sicut adipe ⁊ pīguedīe repleat̄ aīa mea: ⁊ labiis exultatiōis laudabit os meū. Si mēor fui tui ſuꝑ ſtratū meū: ī matutinis meditabor ī te: qꝛ fuiſti adiutor meꝰ. Et ī velamēto alarū tuaꝝ exultabo adheſit aīa mea poſt te: me ſuſcepit dextera tua. Ipſi vero in vanū q̄ſierūt aīaꝫ meā: introibūt ī īferiora terre tradētur ī manꝰ gladii partes vulpiū erūt. Rex vero letabit̄ ī deo laudabūtur oēs q̄ iurāt in eo: qꝛ obſtructū eſt os loquētiū iniqua. Deꝰ miſereat̄ nr̄i et benedicat nobꝫ: illuīet vultū ſuū ſuꝑ nos: ⁊ miſereat̄ nr̄i. Ut cognoſcamꝰ in terra viā tuā: ī oībꝰ gētibꝰ ſalutare tuū. Cōfiteant̄ tibi ppl'i deꝰ: ꝯfiteant̄ tibi ppl'i oēs. Letent̄ ⁊ exultēt gētes qm̄ iudicas ppl'os ī eq̄tate: ⁊ gētes ī terra dirigis. Cōfiteātur tibi ppl'i deus: ꝯfiteātur tibi ppl'i oēs: terra dedit fructū ſuū. Bn̄dicat nos deꝰ deꝰ nr̄ bn̄dicat nos deꝰ: et metuāt eū oēs fines terre.

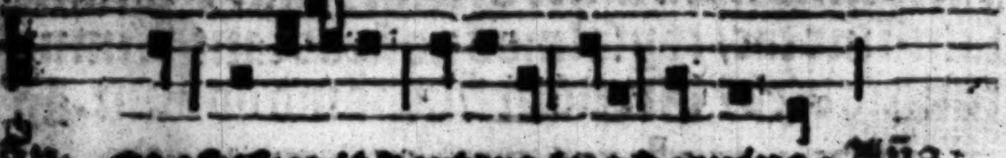

Añ. Me ſuſcepit dextera tua domine. Añ.

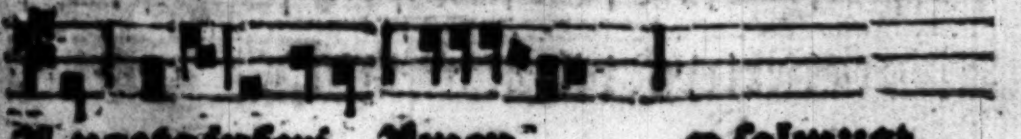

A porta inferi. Amen. Pſalmus.

EGo dixi in dimidio dierꝝ meoꝝ: vadā ad portas īferi. Quesiui residuū ānoꝝ meorū: dixi nō videbo dn̄m deū ī tra viuētiū. Nō aſpiciā hoīez vltra: ⁊ habitatorē q̄etis. Generatio mea ablata eſt ⁊ ꝯuoluta eſt a me: quaſi tabernaculū paſtoꝝ. Preciſa eſt velut a texēte vita mea: dū adhuc ordirer ſucidit me: de mane vſq₃ ad veſperā finies me ſꝑabā vſq₃ ad mane quaſi leo ſic ꝯtriuit oīa oſſa mea. De mane vſq₃ ad veſperā finies me: ſicut pullus hirūdīs ſic clamabo meditabor vt colūba. Attenuati ſūt oculi mei/ ſuſpiciētes ī excelſo. Dn̄e vī patior rn̄de ꝓ me/ qd̄ dicā aut qd̄ rn̄debit michi cū ipſe fecerit. Recogitabo tibi oēs ānos meos/ ī amaritudīe aīe mee. Dn̄e ſi ſic viuit̄ ⁊ ī talib⁹ vita ſpūs mei/ corripies ⁊ viuificabis me/ ecce ī pace amaritudo mea amariſſima. Tu aūt eruiſti aīaz meā vt nō periret/ ꝓiecisti poſt tergū tuū oīa pctā mea. Q₂ nō infern⁹ ꝯfitebit̄ tibi neq₃ mors laudabit te/ nō expectabūt q̄ deſcēdūt in lacū veritatē tuā. Viuēs viuēs ipſe ꝯfitebit̄ tibi/ ſicut ⁊ ego hodie pater filiis notā faciet veritatē tuā. Domine ſaluū me fac/ et pſalmos noſtros cantabimus cunctis dieb⁹ vite noſtre/ in domo domini. Añ

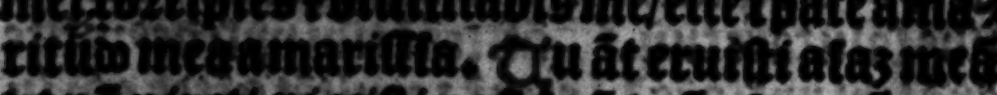

A porta īferi erue dn̄e aīam meā. ℣. Dilexi qm̄.

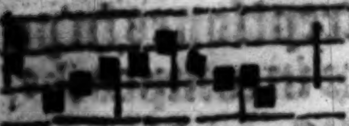

Laudate dñm de celis:
laudate eũ in excelſis.
Amen: ps. Laudate eũ oẽs angeli eius:
laudate eũ oẽs virtutes eiꝰ. Laudate eũ ſol et
luna: laudate eũ oẽs ſtelle et lumẽ. Laudate
eũ celi celoꝝ: et aque q̃ ſuper celos ſũt laudent
nomẽ dñi. Qꝛ ipſe dixit et facta ſũt: ipſe man
dauit et creata ſũt. Statuit ea in eternũ ⁊ i ſe-
culũ ſeculi: ꝑceptũ poſuit ⁊ nõ ꝑteribit. Lau-
date dñz de terra: dracones ⁊ oẽs abyſſi. Ignis
grãdo nix glacies ſpũs ꝓcellaꝝ: q̃ faciũt verbũ
eiꝰ. Mõtes ⁊ oẽs colles: ligna fructifera ⁊ oĩs
cedri. Beſtie ⁊ vniuerſa pecora: ſerpẽtes ⁊ oẽs
volucres pẽnate. Reges terre ⁊ oẽs ppli: prin
cipes et oẽs iudices terre. Iuuenes ⁊ virgines
ſenes cũ iunioribꝰ laudẽt nomẽ dñi: qꝛ exalta-
tũ eſt nomẽ eiꝰ ſoliꝰ. Cõfeſſio eius ſup celũ et
terrã: et exaltauit cornu populi ſui. Hymnus
oĩbus ſctis eiꝰ: filiis iſrl' pplo appropinquãti
ſibi. Cantate dño cãticũ nouũ: laus eius i ec-
cleſia ſctõꝝ. Letetur iſrael in eo q̃ fecit eũ: ⁊ fi-
lie ſyon exultẽt in rege ſuo. Laudẽt nomẽ eiꝰ
in choro/in tympano et pſalterio pſallant ei.
Qꝛ beñplacitũ eſt dño i pplo ſuo: ⁊ exaltauit mã
ſuetos i ſalute. Exultabũt ſcti i glia/letabũt
i cubilibꝰ ſuis. Exultatiões dei i gutture coꝝ/
et gladii ancipites in manibꝰ coꝝ. Ad facien-

dā vindictā in nationibus/increpationes in populis. Ad alligādos reges eoꝝ in compedib⁹/et nobiles eoꝝ in manicis ferreis. Ut faciant in eis iudicium conſcriptum/gloꝛia hec eſt oībus ſanctis eius. Laudate dñm in ſanctis ei⁹/laudate eū in firmamento virtutis ei⁹. Laudate eum in virtutib⁹ eius/laudate eū ſecūdū multitudinē magnitudinis ei⁹. Laudate eū in ſono tube/laudate eū in pſalterio ꝛ cythara. Laudate eū ī tympano ꝛ choꝛo/laudate eū ī choꝛdis ꝛ oꝛgano. Laudate eū ī cymbalis beneſonātib⁹/laudate eum in cymbalis iubilationis omnis ſpiritus laudet dominum. Aña.

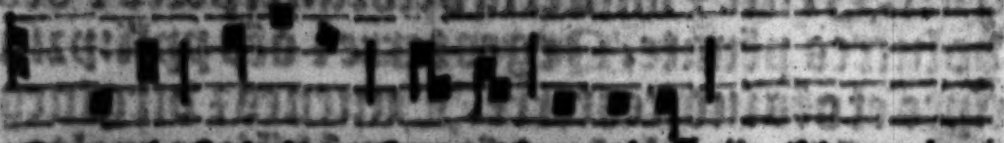

Omnis ſpiritus laudet dominū. ℣. Requiem eternā dona eis dñe. ℟. Et lux ꝑpetua luceat e.

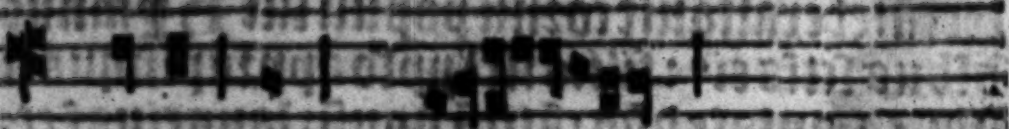

an. Ego ſum. Amen. Pſalmus.

BEnedictus dñs de⁹ iſrael/q2 viſitauit et fecit redēptionē plebis ſue. Et erexit coꝛnu ſalutis nobis/in domo dauid pueri ſui. Sicut locutus eſt ꝑ os ſctoꝝ/q a ſeculo ſunt ꝓphetarum ei⁹. Salutē ex inimicis noſtris/ꝛ de manu omnium q oderūt nos. Ad faciendā miſericoꝛdiā cum patribus nr̄is/et memoꝛari teſta menti ſui ſancti. Iuſiuranduꝫ quod iurauit ad abrahā patrē noſtruꝫ/daturū ſe nobis. Ut ſine timore de manu inimicoꝝ noſtroꝝ liberati: ſeruiam⁹ illi. In ſanctitate et iuſticia coraꝫ ipſo/omnibus diebus noſtris. Et tu puer propheta altiſſimi vocaberis/preibis enim āte faciē dñi: parare vias eius. Ad dandā ſcientiaꝫ ſalutis plebi eius/in remiſſionē peccatoꝝ eoꝝ. Per viſcera miſericordie dei noſtri ⁊ in quib⁹ viſitauit nos oriens ex alto. Illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis ſedent ⁊ ad dirigendos pedes noſtros in viam pacis. Añ.

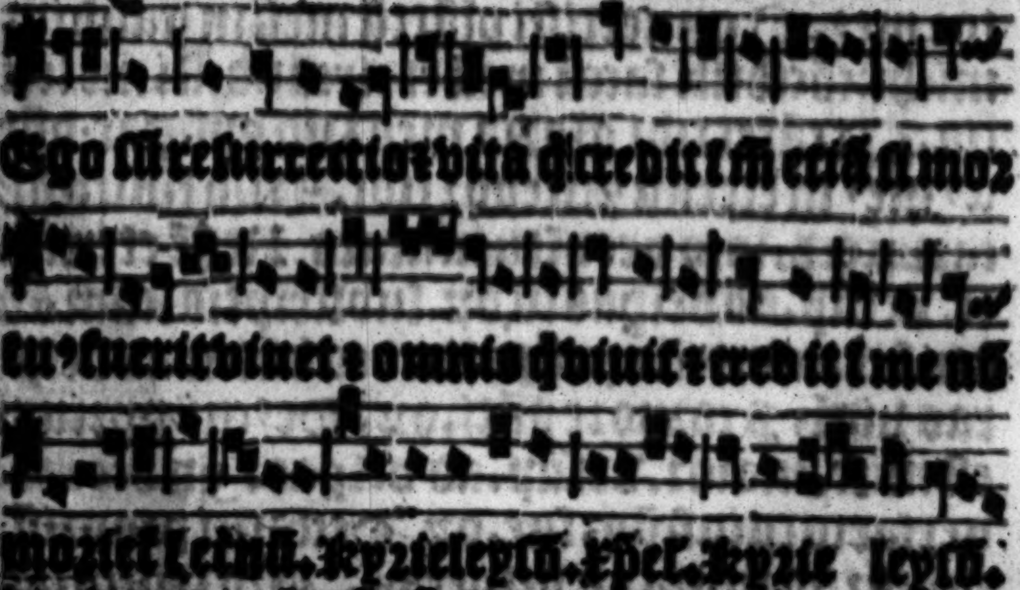
Ego ſum reſurrectio ⁊ vita q̄ credit in me etiā ſi mor
tu⁹ fuerit viuet ⁊ omnis q̄ viuit ⁊ credit in me nō
morietur in eternū. Kyrieleyſon. Xp̄eleyſon. Kyrie leyſon.

Deinde dicat pr̄ nr̄. ſin̄ pn̄ū. Et ne. et dicatur

Exaltabo te dñe qm̄ ſuſcepi. Oſte ꝑ. ſin̄ nota
ſti me nec delectaſti inimicos meos ſup me
Dñe deus meus clamaui ad te: et ſanaſti me.
Dñe eduxiſti ab iferno aīaꝫ meā ſaluaſti me a

descendentib⁹ ī lacū. Psallite dn̄o sācti ei⁹/et cōfitemini memorie sctītatis eius. Quōniā ira ī indignatione ei⁹/et vita ī volūtate ei⁹. Ad vesperū demorabit̄ flet⁹/ꝛ ad matutinum leticia. Ego aūt dixi in abūdātia mea/nō mouebor ī eternū. Dn̄e in voluntate tua: p̄stitisti decori meo virtutē. Auertisti faciē tuā a me: et fact⁹ sū conturbat⁹. Ad te dn̄e clamabo: et ad deuz meū dep̄cabor. Que vtilitas in sāguine meo: dū descēdo in corruptionē? Nūquid cōfitebitur tibi puluis: aut annūciabit veritatē tuā? Audiuit dn̄s et misert⁹ est mei: dn̄s fact⁹ est adiutor me⁹. Conuertisti plāctū meū in gaudiuz michi: cōscidisti saccū meū et circūdedisti me leticia. Vt cātet tibi gloria mea ꝛ nō cōpūgar: dn̄e de⁹ me⁹ in eternū cōfitebor tibi. Quo finito dicatur a cetero loco nec verbū mutato. Requiē eternā. ꝛc. vt sup. ad vesperas cū or. subscriptis scḋm ordinē et numerū or. q̄ prius dicebātur ad vesperas videlꝫ p corpore p̄nti. or. De⁹ cui p̄prium est miserē. maior. vt sup. ad vesperas. In die anniuersario cuiuscūqꝫ fuer. or. Deus cui p̄prium. minor vt supra ad vesperas. Pro trigintali cuiuscunqꝫ fuerit ad laudes tantum oratio.

Omnipotens sempiterne deus cui nūq̄ sine spe misericordie supplicatur p̄piciare aīe famuli tui vel famule tue vt q̄ de hac vita in tui nominis cōfessione decessit: sctōrū tuorū numero facias

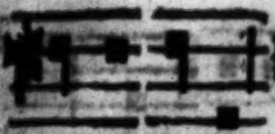

aggregari.

Pro ep̄is defūctis ad laudes tm̄ oꝛ.

DEus cui⁹ miſe nō eſt nūer⁹ ſuſcipe p aīab⁹ famłoꝝ tuoꝝ pontificū ſacerdotū preces noſtras: et lucis eis leticieqꝫ regionē in ſanctoꝝ tuoꝝ ſocietate cōcede.

Pro fratribus ⁊ ſororū ad laudes tm̄ oꝛ.

INclina dn̄e aurē tuā ad p̄ces nr̄as qb⁹ miaꝫ tuā ſupplices dep̄camur vt aīas famłoꝝ famłaꝝqꝫ tuaꝝ quas de hoc ſclo migrare iuſſiſti: i pacis ac lucis regiōe ꝯſtituas: et ſcōꝝ tuoꝝ iubeas eē

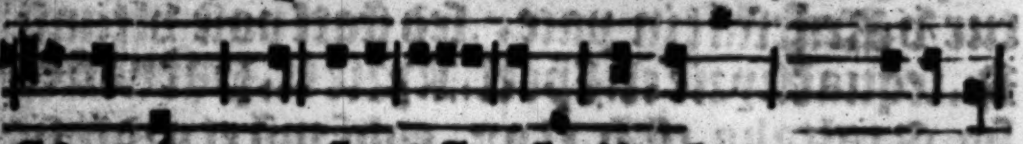

ꝯſortes. Per xp̄m dn̄ꝫ nr̄ꝫ: Amē. Sequat̄ Ore⁹ Deſde dicit̄ priuati oꝛ. Pro ꝯiūctis familiarib⁹

DEus q̄ nos patrē et matrē ho: (videlz oꝛ norare p̄cepiſti miſerere clemēter aīab⁹ patrū ⁊ matrū nr̄oꝝ eoꝝqꝫ oīa pctā dimitte: noſqꝫ eos i etne claritatis gaudio fac videre.

Vel aliqua alia ad placitū. q̄b⁹ expletis ſeq̄t̄ oꝛ i audiētia ſub eodē tono quo priores dicebātur

ANimab⁹ q̄s dn̄e omniū fideliū defūctorū oratio proficiat ſupplicātiū: vt eas ⁊ a pctis oīb⁹ exuas/ ⁊ tue redēptionis facias eē

participes. Qui cū deo patre et ſpū ſācto viuis

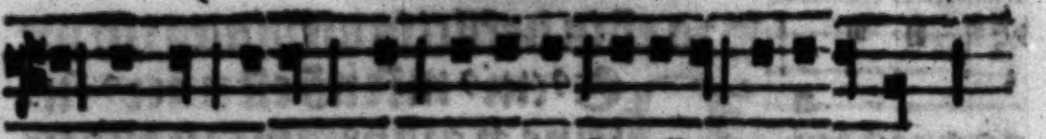

et regnas deꝰ. Per omnia ſecula ſeculoꝝ. ℟.

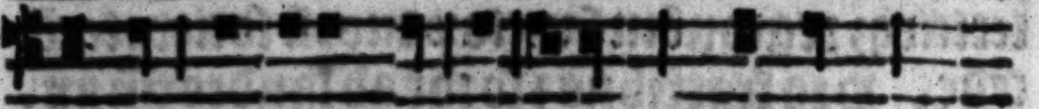

Amen. Requieſcant in pace. ℟. Amen.

Sciendũ eſt ꝙ ĩ vigil. mortuoꝝ tñ. iii. ꝑ ix. L. a die aſarũ vſqꝫ ad quartã fer. ante paſcha ſiue corpꝰ pñs fue. ſiue nõ. Finito vltĩo ℟. nõ dicatur ℣. Requieſcãt in pace. ſed ſtatĩ poſt vltimũ ℟. ſequat Kyrie el. xpe el. Kyrie el. Paternoſter ps. Exaltabo. cũ ℣. et or. eodẽ mõ et ordĩe ſicut ĩ alio tpe ãni poſt laudes dici ſolẽt. Laudes vero tunc dicãtur poſt matu. de die et de ſãcta maria: ita ꝙ dicta ãn. poſt ps. Bñdictꝰ. dicaĩ Kyrie el. xpe el. Kyrie el. Pater nr. Deinde ſĩ pnũciatiõe Et ne nos. dicatur ſine nota. ps.

Voce mea ad dñm clamaui: voce mea ad dominũ deprecatꝰ ſũ. Effũdo in ꝯſpectu eiꝰ orationẽ meã/ ⁊ tribulationẽ meã ante ipm̃ pronũcio. In deficiẽdo ex me ſpm̃ meũ: ⁊ tu cognouiſti ſemitas meas. In via hac qua ãbulabã: abſcõderũt laqueũ michi. Cõſyderabã ad dexterã ⁊ videbã: ⁊ nõ erat qui cognoſceret me. Periit fuga a me: ⁊ nõ eſt q̃ requirat aĩam meam. Clamaui ad te dñe dixi tu es ſpes mea portio mea ĩ terra viuẽtiũ. Intende ad deprecationẽ meã:

qꝛ hūiliat⁹ ſū nimis. Libera me a pſequētib⁹ me: quia cōfoꝛtati ſūt ſup me. Educ de cuſtodia aīam meā ad ꝯfitēdū noī tuo: me expectāt iuſti donec retribuas michi. Quo dicto dicat ſacerđ. loco nec habitu mutato ℣. et oꝛ. eodeꝫ mō per oīa quo pꝛius dicebantur ad veſperas videlicet ad Placebo. ¶ Notādū eſt ỽo ꝙ quādocunqȝ per totū annū miſſa pꝛo coꝛpoꝛe pñti anniuerſario vel trigintali cuiuſqȝ ī choꝛo vel ī capitulo fuerit celebꝛāda: vbi ⁊ miſſa ibi etiā cōmendatio animarū ſtatim poſt pꝛimā ante miſſā capitularē ꝓ defūctis a toto choꝛo cū nota dicatur īcipiēte ān. aliquo de ſuperioꝛi gradu. Ita tñ ꝙ ſi in die ſepulture depoꝛtetur coꝛp⁹ ad eccliaȝ: tūc finita oꝛōe Suſcipe dñe aīam ſerui tui. vel ācille tue. ſtatī ſequat̄ cōmēdatio aīaꝝ eodē mō ⁊ oꝛdīe ſicut poſt depoꝛtionē coꝛpoꝛis ad eccliaȝ ſupꝛadictū eſt. Pꝛeterea oī die ꝑ totā xl. qñ de feria agit̄. ſtatī poſt pꝛimā ante miſſā capitularē dicat̄ in choꝛo cōmēdatio aīarū. niſi in craſtino feſtoꝝ dupliciū: et hoc ſīn nota qñ Dirige. ſine nota pꝛeceſſerit. Et ſciendū eſt ꝙ qñcūqȝ dicat̄ cōmendatio aīarū ſēp dicat̄ ſedēdo vſqȝ ad ān. poſt laudes dicendo ān.

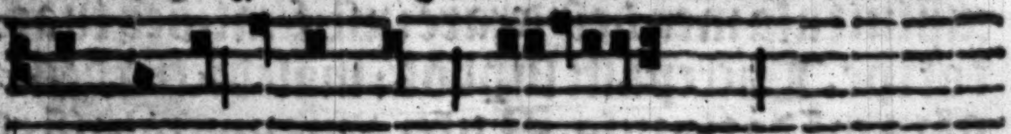

Requiem eternam. Amen. Pſalmus.

Beati īmaculati in via: qui ambulant in lege dñi. Beati qui ſcrutātur teſtimonia eius: ĩ toto coꝛde exquirūt eū. Nō eni qui operātur iniquitatē ĩ viis tuis ambulauerūt. Tu mādaſti mādata tua: cuſtodiri nimis. Utinā dirigantur vie mee: ad cuſtodiēdas iuſtificationes tuas. Tūc nō cōfūdar: cū pꝛoſpexero in oībus mādatis tuis. Cōfiteboꝛ tibi in directiōe coꝛdis: in eo ꝙ didici iudicia iuſticie tue. Iuſtificatiōes tuas cuſtodiā: nō me derelinquas vſqꝫquaqꝫ. In quo coꝛrigit adoleſcētioꝛ viā ſuā: ĩ cuſtodiēdo ſermões tuos In toto coꝛde meo exq̄ſiui te: ne repellas me a mādatis tuis. In coꝛde meo abſcōdi eloq̇a tua: vt non peccē tibi. Bñdict⁹ es dñe: doce me iuſtificatiōes tuas In labiis meis ꝓnūciaui: oīa iudicia oꝛis tui. In via teſtimonioꝛuꝫ tuoꝝ delectat⁹ ſū: ſicut ĩ oīb⁹ diuitiis In mandatis tuis exerceboꝛ: ⁊ conſyderabo vias tuas: In iuſtificatiōib⁹ tuis meditaboꝛ. nō obliuiſcar ſermões tuos Retribue ſeruo tuo viuifica me ⁊ cuſtodiā ſermões tuos: Reuela ocl'os meos: ⁊ ꝯſyderabo mirabilia de lege tua. Incola ego ſū ĩ t̄ra: nō abſcōdas a me mādata tua Cōcupiuit aīa mea deſyderare iuſtificatiōes tuas: ĩ oī tp̄e. Increpaſti ſuꝑbos: maledicti q̄ declināt a mādatis tuis. Aufer a me oppꝛobꝛiū et ꝯtēptū: q2 teſtiōnia tua exq̄ſiui. Etenī ſederūt pꝛīcipes ⁊ aduersū me loq̄bātur: seruꝰ aūt tuꝰ exercebat̄ ī iustificatiōibꝰ tuis. Nā ⁊ testīonia tua meditatio mea est ⁊ ꝯsiliū meū iustificationes tue. Adhesit pauimēto aīa mea: viuifica me scḋꝫ ꝟbū tuū Vias meas enūciaui ⁊ exaudisti me: doce me iustificatiōes tuas Viā iustificationū tuaꝝ īstrue me: ⁊ exerceboꝛ ī mirabilibꝰ tuis. Doꝛmitauit aīa mea pꝛe tedio: ꝯfirma me ī ꝟbis tuis. Viā iniquitatis amoue a me: et de lege tua miserere mei: Viā veritatis elegi: iudicia tua nō sū oblitus. Adhesit testimoniis tuis dn̄e: noli me ꝯfūdere. Viā mādatoꝛum tuoꝛum cucurri: cum dilatasti coꝛ meū

LEgē pone michi dn̄e viā iustificationū tuarū: ⁊ exq̄rā eā sēp. Da michi ītellectū et scrutaboꝛ legē tuā: ⁊ custodiā illā ī toto coꝛde meo. Deduc me ī semita mādatoꝛū tuoꝝ: qꝛ ip̄am volui Inclina coꝛ meū in testimonia tua: ⁊ nō in auaritiā. Auerte oculos meos ne videāt vanitatē: ī via tua viuifica me Statue seruo tuo eloquiū tuū: ī timoꝛe tuo Amputa oppꝛobꝛiū meū qd̄ suspicatꝰ sū: qꝛ iudicia tua iocūda. Ecce cōcupiui mādata tua: in eq̄tate tua viuifica me. Et veniat super me mīa tua domine: salutare tuum secūdū eloquiū tuum Et respōdebo expꝛobꝛātibꝰ michi ꝟbū: quia sꝑaui ī sermonibꝰ tuis. Et ne auferas de oꝛe meo ꝟbū ꝟitatis vsq̄ꝫquaq̄ꝫ: qꝛ ī iudiciis tuis ſupſpaui. Et cuſtodiā legē tuā ſēp: i ſclʒ ⁊ i ſclʒ ſcli. Et ābulā i latitudie: qꝛ mādata tua exquſiui. Et loq̄bar de teſtimoniis tuis i cōſpectu regū. ⁊ nō cōfundebar. Et meditabar in mādatis tuis: q̄ dilexi. Et leuaui manꝰ meas ad mādata tua q̄ dilexi: ⁊ exercebor i iuſtificatiōibus tuis. Memor eſto ṽbi tui ſeruo tuo: in quo michi ſpē dediſti. Hec me cōſolata eſt in hūilitate mea: qꝛ eloquiū tuum viuificauit. Supbi inique agebāt vſqʒquaqʒ: a lege aūt tua nō declinaui. Memor fui iudicioꝝ tuoꝝ a ſclo dn̄e et ꝯſolatꝰ ſum. Defectio tenuit me: ꝓ pctōribꝰ derelinquētibꝰ legē tuā. Cātabiles michi erāt iuſtificationes tue: i loco ꝑegrinationis mee. Memor fui nocte noīs tui dn̄e: ⁊ cuſtodiui legeʒ tuā. Hec facta eſt michi qꝛ iuſtificatiōes tuas exquiſiui. Portio mea dn̄e: dixi cuſtodire legē tuā. Deprecatꝰ ſū faciē tuā in toto corde meo miſerere mei ſecundum eloquium tuum. Cogitaui vias meas et conuerti pedes meos: in teſtimonia tua. Paratus ſum et non ſum turbatus: vt cuſtodiam mādata tua. Funes peccatorum circumplexi ſunt me: et legem tuam non ſum oblitus. Media nocte ſurgebam ad confitendum tibi: ſuper iudicia iuſtificatiōis tue. Particeps ego ſum omnium timentium te: et cuſtodientium mandata tua. Miſericordia tua domine plena eſt terra: iuſtificationes tuas doce me. Bonitatẽ feciſti cũ ſeruo tuo domine: ſcd̃m verbũ tuũ. Bonitatẽ et diſciplinã et ſcientiã doce me: qꝛ in mãdatis tuis credidi. Priuſq̃ hũiliarer ego deliqui: ꝓpter eloquiũ tuum cuſtodiui Bonus es tu: et in bonitate tua doce me iuſtificationes tuas. Multiplicata eſt ſuꝑ me iniquitas ſuperboꝝ: ego aũt ĩ toto coꝛde ſcrutaboꝛ mãdata tua. Coagulatũ eſt ſicut lac coꝛ eoꝛũ/ego ꝟo legẽ tuã meditat⁹ ſũ. Bonũ michi qꝛ hũiliaſti me/vt diſcã iuſtificationes tuas. Bonũ michi lex oꝛis tui/ſuꝑ milia auri et argẽti. Man⁹ tue fecerũt me ⁊ plaſmauerũt me/da michi ĩtellectũ vt diſcã mandata tua. Qui timẽt te videbũt me et letabuntur/qꝛ in ꝟba tua ſuꝑſꝑaui. Cognoui dñe qꝛ eq̃tas iudicia tua/et in ꝟitate tua hũiliaſti me Fiat mĩa tua vt conſoletur me/ſcd̃m eloquiũ tuũ ſeruo tuo. Ueniant michi miſerationes tue et viuã/qꝛ lex tua meditatio mea eſt. Confũdãtur ſuperbi qꝛ iniuſte iniquitatẽ fecerũt ĩ me/ego autem exerceboꝛ in mãdatis tuis Cõuertantur michi timentes te/et qui nouerunt teſtimonia tua. Fiat coꝛ meũ immaculatum in iuſtificationibus tuis/vt non confundar.

Defecit ĩ ſalutare tuũ aĩa mea: et ĩ verbũ tuũ ſuꝑſꝑaui. Defecerũt ocl'i mei ĩ eloq̃ũ tuũ: dicẽtes qñ ꝯſolaberis me? Qꝛ factus ſũ ſicut vtꝛ ĩ pꝛuĩa: iuſtificatiões tuas nõ ſũ oblit⁹

Q uot ſūt dies ſerui tui: qñ facies de pſequētibꝰ me iudiciū? N arrauerūt michi īiqui fabulatiōes: ſed nō vt lex tua. O īa mādata tua veritas: iniq̄ pſecuti ſūt me adiuua me. P aulominꝰ ꝯſūmauerūt me ī terra: ego aūt nō dereliq̄ mādata tua. S cdʒ mīaʒ tuā viuifica me: ꝛ cuſtodiā teſtīonia oris tui. I n etnū dñe: vbū tuū pmanet ī celo. I n gñatiōe ꝛ gñationē veritas tua: fūdaſti terrā ꝛ pmanet. O rdinatione tua pſeuerat dies: qm̄ oīa ſeruiūt tibi. N iſi q; lex tua meditatio mea eſt: tūc forte periſſē ī hūilitate mea. I n etnū nō obliuiſcar iuſtificationes tuas: q2 ī ipis viuificaſti me. T uꝰ ſū ego ſaluū me fac: qm̄ iuſtificationes tuas exq̄ſiui. M e expectauerūt pctōres vt pderēt me: teſtīonia tua ītellexi. O īs ꝯſūmationis vidi finē/ latū mādatū tuū nimis. Q uō dilexi legē tuā dñe tota die meditatio mea eſt. S up īimicos mīos prudētē me feciſti mādato tuo/ q2 ī etnū michi ē. S up oēs docētes me ītellexi/ q2 teſtīonia tua meditati o mea eſt. S up ſenes ītellexi/ q2 mādata tua q̄ſiui. A b oī via mala phibui pedes meos/ vt cuſtodiā vba tua. A iudiciis tuis nō declinaui/ q2 tu legē poſuiſti michi. Q uā dulcia fructibꝰ meis eloq̄a tua/ ſuper mel ori meo. A mādatis tuis ītellexi/ ppt odiui oēʒ viā iniq̄tatis. L ucerna pedibꝰ meis vbū tuū/ ꝛ lumē ſemitis meis. I uraui ꝛ ſtatui/ cuſtodire iudicia iu ſticie tue. Hūiliatꝰ ſū vſqꝫquaqꝫ dn̄e/ viuifica me ſcḋꝫ ꝟbū tuū. Volūtaria oꝛis mei bn̄placita fac dn̄e/ ⁊ iudicia tua doce me. Aīa mea ī manibꝰ meis ſēp/ ⁊ legē tuā nō ſū oblitꝰ. Poſuer̄t pctōꝛes laqueū michi/ ⁊ de mādatis tuis nō erraui. Hereditate acq̄ſiui teſtīonia tua ī etnū qꝛ exultatio coꝛdis mei ſūt. Inclinaui coꝛ meū ad faciēdas iuſtificatiōes tuas ī etnū/ ꝓpt retributionē. Iniquos odio habui/ ⁊ legē tuā dilexi. Adiutoꝛ ⁊ ſuſceptoꝛ meꝰ es tu/ ⁊ ī ꝟbū tuū ſupſpaui. Declinate a me maligni ⁊ ſcrutaboꝛ mādata dei mei. Suſcipe me ſcḋꝫ eloquiū tuū et viuā/ ⁊ nō cōfūdas me ab expectatione mea. Adiuua me ⁊ ſaluꝰ ero / ⁊ meditaboꝛ ī iuſtificatiōibꝰ tuis ſēp. Spreuiſti oēs diſcedentes a iudiciis tuis/ qꝛ īiuſta cogitatio eoꝝ. Preuaricātes reputaui oēs pctōꝛes t̄re/ ideo dilexi teſtimonia tua. Cōfige timoꝛe tuo carnes meas/ a iudiciis enī tuis timui. Feci iudiciū ⁊ iuſticiā/ nō tradas me calūniātibꝰ me. Suſcipe ſeruū tuū ī bonū: nō calūniētur me ſupbi. Ocli mei defecer̄t ī ſalutare tuū: ⁊ ī eloq̄ū iuſticie tue. Fac cū ſeruo tuo ſcḋꝫ mīaꝫ tuā: ⁊ iuſtificatōes tuas doce me. Seruꝰ tuꝰ ſū ego: da michi ītellectū vt ſciā teſtīonia tua. Tēpꝰ faciēdi dn̄e: diſſipauer̄t legē tuā. Ideo dilexi mādata tua: ſuper aurū ⁊ topaziō. Propterea ad oīa mādata tua dirigebar: omnē viā iniquam odio habui

Mirabilia teſtimonia tua dñe: ideo ſcrutata eſt ea aĩa mea. Declaratio ſermonũ tuoꝝ illuſat: ⁊ intellectũ dat paruulis. Os meũ aperui ⁊ attraxi ſpm̄: qꝛ mãdata tua deſyderabã. Aſpice ĩ me ⁊ miſerere mei: ſcd̄ʒ iudiciũ diligẽtiũ nomẽ tuũ. Greſſus meos dirige ſcd̄ʒ eloquiũ tuũ: ⁊ nõ dñetur mei oĩs ĩiuſticia Redime me a calũniis hoĩꝫ: vt cuſtodiã mandata tua. Faciẽ tuã illuſa ſuper ſeruũ tuum et doce me iuſtificatiões tuas. Exit⁹ aquarũ deduxerũt oculi mei: qꝛ nõ cuſtodierũt legẽ tuam. Iuſtus es dñe: ⁊ rectũ iudiciũ tuũ. Mandaſti iuſticiã teſtĩonia tua: ⁊ ꝟitatẽ tuã nimis Tabeſcere me fecit zelus me⁹/ qꝛ obliti ſũt verba tua ĩimici mei. Ignitũ eloquiũ tuũ vehementer/ ⁊ ſeruus tu⁹ dilexit illud. Adoleſcẽtulus ſũ ego ⁊ cõtẽpt⁹/ iuſtificatiões tuas nõ ſuꝫ oblit⁹. Iuſticia tua dñe iuſticia ĩ eternũ/ ⁊ lex tua veritas. Tribulatio ⁊ anguſtia ſuenerũt me/ mandata tua meditatio mea eſt Equitas teſtimonia tua in eternũ/ ĩtellectũ da mihi et viuã. Clamaui in toto corde exaudi me dñe/ iuſtificationes tuas requirã. Clamaui ad te ſaluũ me fac/ vt cuſtodiã mandata tua. Preueni in maturitate ⁊ clamaui: qꝛ in verba tua ſuperſperaui. Preuenerũt oculi mei ad te diluculo/ vt meditarer eloq̃a tua. Vocẽ meã audi ſcd̄m miſam tuã dñe/ ⁊ ſcd̄m iudiciũ tuũ viui fica me. Appꝛopinquauerūt perſequētes me iniquitati/a lege autē tua longe facti ſūt. Pꝛope es tu dñe/⁊ oēs vie tue v̾itas. Initio cognoui de teſtimoniis tuis/qꝛ in eternū fūdaſti ea. Vide humilitatē meam et eripe me/quia legē tuam non ſum oblit⁹. Iudica iudiciū meum et redime:pꝛopter eloquiū tuum viuifica me. Longe a peccatoꝛib⁹ ſalus:qꝛ iuſtificationes tuas nō exquiſierūt. Miſericoꝛdie tue multe dñe:ſcđm iudicium tuum viuifica me. Multi qui perſequūtur me ⁊ tribulāt me:a teſtimoniis tuis non declinaui. Vidi pꝛeuaricātes et tabeſcebā:qꝛ eloquia tua non cuſtodierūt. Vide qm̄ mādata tua dilexi dñe:in mīa tua viuifica me. Pꝛincipium verboꝛū tuoꝝ veritas:i eternū omnia iudicia iuſticie tue. Pꝛincipes perſecuti ſūt me gratis:⁊ a v̾bis tuis foꝛmidauit coꝛ meū. Letaboꝛ ego ſuper eloquia tua: ſicut q̄ inuenit ſpolia multa. Iniquitatē odio habui et abominat⁹ ſū:legem autem tuā dilexi. Septies in die laudem dixi tibi:ſuper iudicia iuſticie tue. Pax multa diligētibus legem tuā ⁊ nō eſt illis ſcādalū. Expectabā ſalutare tuū:⁊ mādata tua dilexi. Cuſtodiuit aīa mea teſtimonia tua:et dilexit ea vehementer. Seruaui mandata tua et teſtimonia tua : qꝛ omnes vie mee in conſpectu tuo ⁊ Appꝛopinquet depꝛecatio mea in cōſpectu tuo domine/

iuxta eloquꝫ tuū da mihi intellectū. Intret po
ſtulatio mea i ɔ̄ſpectu tuo: ſcd̄ꝫ eloquꝫ tuū eri
pe me. Eructabūt labia mea hymnū: cū docue
ris me iuſtificatiōes tuas. Pꝛonūciabit lĩgua
mea eloquium tuuꝫ qꝛ oīa mādata tua equitas.
Fiat man⁹ tua vt ſaluet me: qm̄ mādata tua
elegi. Concupiui ſalutare tuum dn̄e: et lex tua
meditatio mea eſt. Uiuet aīa mea ⁊ laudabit
te: et iudicia tua adiuuabūt me. Erraui ſicut
ouis periit: quere ſeruum tuū dn̄e/ qꝛ mādata
tua nō ſum oblitus. Finitis h̄is repetatur ān.

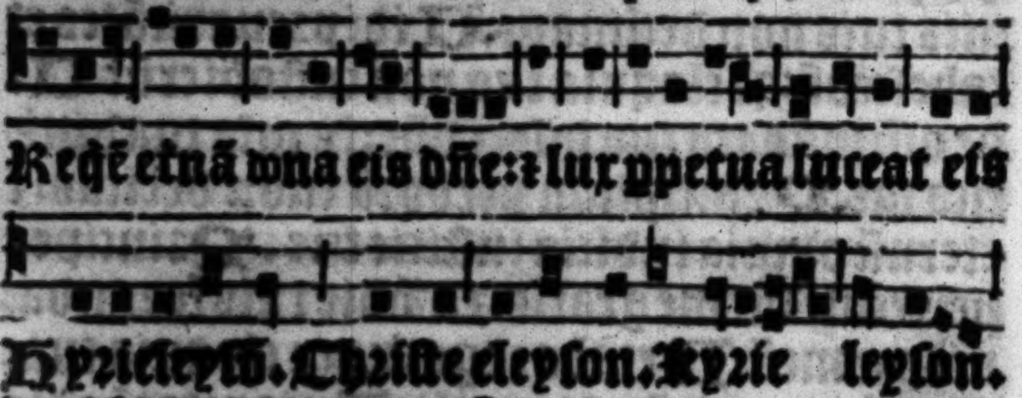
Req̄ē etnā dona eis dn̄e: ⁊ lux ꝑpetua luceat eis
Kyꝛieleyſō. Chꝛiſte eleyſon. Kyꝛie leyſō.

Deiñ dicat Pater noſter. et ſine ꝑnunciatiōe
Et ne nos. Sequat̄ ſiñ nota iſte pſalm⁹ ſequēs

Domine ꝓbaſti me ⁊ cognouiſti me tu co
gnouiſti ſeſſionē meā ⁊ reſurrectionem
meā. Intellexiſti cogitatiōes meas de lōge: ſe
mitā meā ⁊ funiculum meum inueſtigaſti. Et
oēs vias meas pꝛeuiſti: qꝛ nō eſt ſermo i lĩgua
mea. Ecce dn̄e tu cognouiſti oīa nouiſſima et
antiqua: tu foꝛmaſti me et poſuiſti ſuper me
manum tuā. Mirabilis facta eſt ſciētia tua

ex me: ꝯfoꝛtata eſt ⁊ nõ potero ad eã. Quo ibo a ſpũ tuo: ⁊ quo a facie tua fugiã? Si aſcẽdero ĩ celũ tu illic es: ſi deſcẽdero ad ĩfernũ ades. Si ſũpſero pẽnas meas diluculo: ⁊ hĩtauero in extremis maris. Etẽi illic man⁹ tua deducet me: et tenebit me dextra tua. Et dixi foꝛſitã tenebꝛe cõculcabũt me: ⁊ nox illuſatio mea ĩ delicijs meis. Qꝛ tenebꝛe nõ obſcurabũt a te: ⁊ nox ſicut dies illuſabit̃ ſicut tenebꝛe ei⁹ ita ⁊ lumẽ ei⁹. Qꝛ tu poſſediſti renes meos: ſuſcepiſti me de vtero mr̃is mee. Cõfiteboꝛ tibi qꝛ t̃ribilit̃ magnificat⁹ es: mirabilia oꝑa tua ⁊ aĩa mea cognoſcet nimis. Nõ eſt occultatũ os meũ a te qḋ feciſti ĩ occulto: ⁊ ſubſtãtia mea ĩ ĩferioꝛib⁹ t̃re. Imꝑfectũ meũ viderũt ocli tui ⁊ ĩ libꝛo tuo oẽs ſcribent̃: dies foꝛmabũt̃ ⁊ nemo ĩ eis. Michi aũt nimis honorificati ſũt amici tui de⁹ nimis ꝯfoꝛtat⁹ eſt pꝛĩcipat⁹ eoꝝ. Dinumerabo eos ⁊ ſup arenã multiplicabũt̃: exurrexi ⁊ adhuc ſũ tecũ. Si occideris de⁹ pctõꝛes: viri ſãguinũ declinate a me. Qꝛ dicitis ĩ cogitatiõe: accipiãt ĩ vanitate ciuitas ſuas. Nõne q̃ oderũt te dñe oderã: ⁊ ſup ĩimicos tuos tabeſcebã. Perfecto odio oderã illos: ĩimici facti ſũt michi. Pꝛoba me de⁹ ⁊ ſcito coꝛ meũ interroga me et cõgnoſce ſemitas meas. Et vide ſi via ĩiq̃tatis ĩ me eſt: ⁊ deduc me ĩ via eťna.

¶ Deĩde ſine interuallo incipiatur miſſa pꝛo defunctis ſacerdote interim exeunte ad locum ſepulchri ſignandum ſi corpus preſens affuerit. vt ſupradictum eſt. Tamen quandocūqꝫ ſingilatim extra conuentum dicitur cōmēdatio animarū: tunc immediate poſt pm̄ Domine probaſti ſequatur ps̄. Requiem eternā dona eis domine. Et lux perpetua luceat eis. A porta inferi. Erue domine aīas eorum. Credo videre bona domini. In terra viuentium. Dominus vobiſcum. Oremus. Oratio.

Tibi domine commendamus animas famulorum famularumqꝫ tuarū: vt defūcti ſeculo tibi viuant: ⁊ que per fragilitatē mūdane conuerſationis peccata admiſerunt: tu venia miſericordiſſime pietatis abſterge. Per chriſtū dn̄m noſtrū. ¶ Nunq̄ dicatur alia cōmendatio in eccleſia Sar. ſiue corpus preſēs fuerit ſiue non. Ad miſſam. Officium.

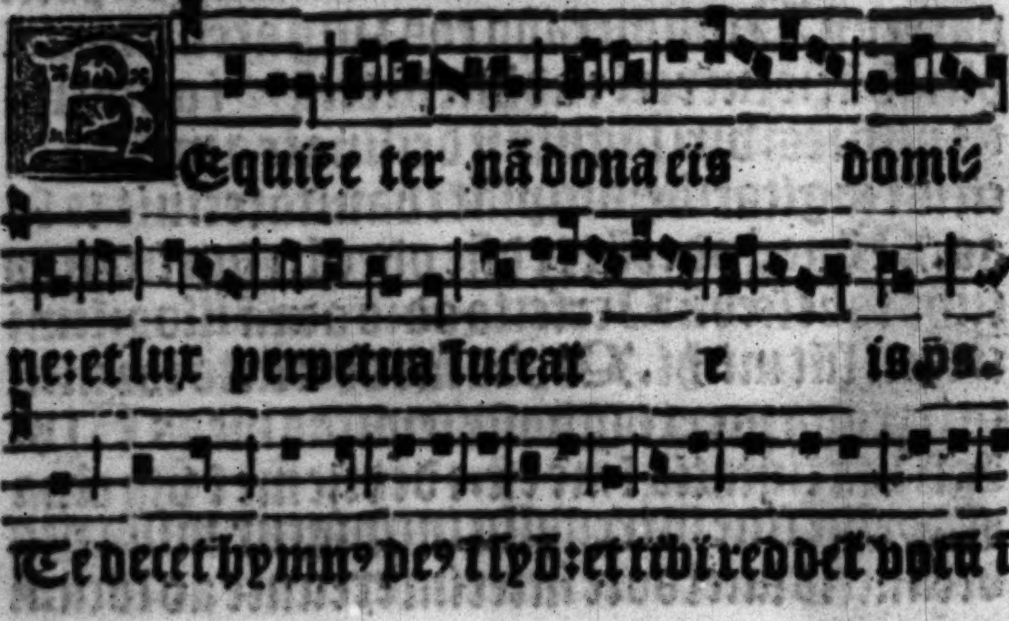
Requiē ter nā dona eis domi-
ne: et lux perpetua luceat e is. ps.
Te decet hymn⁹ de⁹ ī ſyō: et tibi reddet votū i

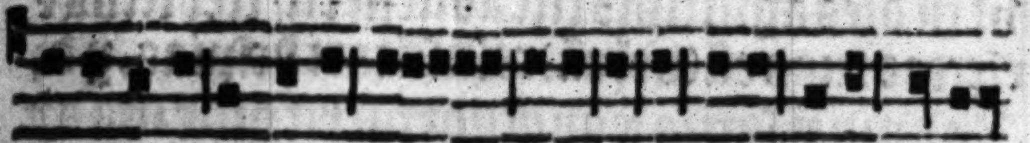

hierlm. exaudi oꝛonē meā ad te oīs caro vēiet

Quicūqꝫ coꝛpꝰ adeſt pñs ⁊ i añiuerſariis ⁊ trigitalibꝰ: ⁊ qñ vltio fit ſeruitiū moꝛtuoꝝ ante paſcha et in die aſarū cantū dicatur hic cantus.

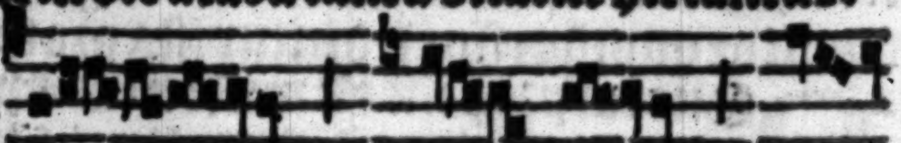

Kyꝛie leyſō. iii. Chꝛiſte eleyſō. iii. Ky

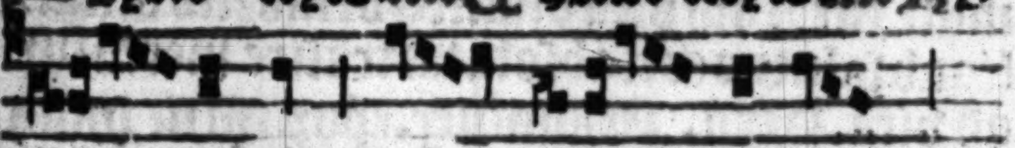

ri e leyſon. ii. Ky ꝛi e leyſon.

Quotidie ante diē ſepulture cuiuſcūqꝫ fue. di(cat iſta oꝝ.

Deus cui ꝓpꝛiū eſt miſereri ſēp ⁊ parcere te ſupplices dep̄camur pꝛo aīa famuli tui vel famule tue N. quā hodie de hoc ſeculo migrare iuſſiſti: vt nō tradas eā in manꝰ inimici nec obliuiſcaris in finē: ſed iubeas illā ab angelis ſctis ſuſcipiatqꝫ ad regionē viuoꝝ ꝑduci: et qꝛ in te ſperauit ⁊ credidit: ſāctoꝛū tuoꝝ mereatur ſocietate letari. p. In die q̄nto ſepl̄ture cuiuſcūqꝫ fue. coꝛpꝰ dicat iſta oꝝ

Omps ſēpiterne deꝰ mīam tuā ſupplices depꝛecamur: vt aīam famuli vel famule tue cuius coꝛpoꝛi debitū ſepulture officiū pſoluimꝰ/ i ſinū abꝛahe pꝛiarche iubeas collocari/

vt cũ dies agnitiõis tue aduenerit/ īter ſctõs ꝛ electos tuos eũ (vel eã) reſuſcitari ꝑcipias. ꝑ d.

In ãniuerſariis de quocũqʒ fuerit dicit̃ iſta oꝛ.

DEus indulgẽtiarũ dñe da aĩe famuli tui (vel famule tue) cui⁹ ãniuerſariũ depoſitionis diẽ cõmẽoꝛamus refrigerii ſedẽ quietis btitudinẽ luis claritatẽ. Per d. In die tricẽnali de quocũqʒ fuerit dicitur iſta oꝛatio.

DEus cui ꝓpꝛiũ eſt miſereri ſemper et parcere/ ꝓpiciare aĩe famuli tui (vel famule tue) ꝛ oĩa pctã dimitte/ vt moꝛtis vinculis abſolutus (vel abſoluta) trãſire mereatur ad vitã. Per d. In anniuer. epoꝝ tm̃ ſic ꝓnũcietur. De⁹ indulgẽtiaꝝ dñe da aĩe famuli tui põtificis. ꝛc. vt ſup. Hoc gñalr notãdũ ẽ ꝙ ad quãlibet miſſã q̃ ꝓ coꝛpoꝛe pñti celebꝛ. cuiuſcũqʒ fue. niſi pꝛo rege vel regina/ vel ꝓ alio magno dño: quiqʒ oꝛ dñr ad miſſã. quarũ pꝛia ꝓ coꝛpoꝛe pñti vt ſup. ad miſſã: ſcđa ꝓ epis. Oꝛ.

DE⁹ q̃ īter aplicos ſacerdotes famulos tuos põtificali feciſti dignitate cẽſeri/ pꝛeſta/ vt quoꝝ vicẽ ad hoꝛã gerebãt ĩ terris/ eoꝝũ perpetuo conſoꝛtio letentur in celis. Secreta.

OFferim⁹ tibi dñe oblationẽ nr̃e ſeruitutis ꝓ aĩab⁹ famuloꝝ tuoꝝ pontificũ vel ſacerdotũ ſupplicãtes/ vt cũ pꝛeſulib⁹ apoſtolice dignitatis quoꝝ ſũt executi officiũ/ mereãt habere ſẽpiterne btitudĩs poꝛtionẽ. Poſtcõmunio

PRoficiat q̄s dn̄e aīabꝰ famuloꝝ tuoꝝ pōtificū ⁊ ſacerdotū diuini celebratio myſterii: vt quos ĩ terris poſitos huiꝰ mūeris diſpēſatores eē feciſti: ĩter electos antiſtites eos iubeas ꝯnūerari. ꝑ. Tertia oꝝ ꝓ frībꝰ ⁊ ſororibꝰ

DEꝰ venie largitor ⁊ hūane ſalutꝭ auctor q̄s clemētiā tuā/ vt nr̄aꝝ ꝯgregationuȝ frēs ⁊ ſorores q̄ ex hoc ſcl̄o trāſierūt: ĩtercedēte btā maria ſp̄ v̄gīe ⁊ btō michael archāgelo cū oībꝰ ſctīs/ ad ꝑpetue btitudĩs cōſortiū ꝑuenire.

DEꝰ cuiꝰ miſe nō eſt nūerꝰ: cōcedas Secr.

Suſcipe ꝓpiciꝰ p̄ces hūilitatis nr̄e: ⁊ aīabꝰ fratrū et ſororꝝ nr̄aꝝ cōgregationū qbꝰ tui noīs dediſti ꝯfeſſionē: ꝑ hec ſacramēta ſalutis nr̄e cūctorꝝ remiſſionē tribue pctōꝝ. Poſtcōio.

PReſta q̄s oīps ⁊ miſericors deꝰ: vt aīe fratrū ⁊ ſororꝝ nr̄aꝝ ꝯgregationū ꝓ qbꝰ hoc ſacrificiū laudis tue obtulibꝰ maieſtati ꝑ huiꝰ virtutē ſacramēti a pctīs oībꝰ expiate: lucis ꝑpetue te miſerante ꝑcipiāt beatitudinē. Quarta oꝝ. pro parētibꝰ et benefactoribus. Oratio

OMnipotens et miſericors deus vnica ſalus mortalium: te ſupplices exoramꝰ ꝓ animabus famulorū famularūq; tuarū parētum et benefactorū noſtrorū: vt interueniēte beata dei genitrice maria cū oībus ſanctis/ peccatorū eis largiri digneris indulgētiā ⁊ ĩ nouiſſimo die btē reſurrectiōis leticiā. Secreta.

Sanctifica q̄s dn̄e hec fideliū oīꝫ vitalia ſa-
cramēta: ⁊ ꝑſta vt iterueniēte btā dei ge-
nitrice maria cū oīb⁹ ſctis tuis aīe famuloꝝ fa-
mulaꝝqꝫ tuaꝝ parētū ⁊ bn̄factoꝝ nr̄oꝝ ab oī-
b⁹ viciis expiate pabulo vite reficiant eterne.

Purificet nos q̄s dn̄e ſalutare ¶ Poſtcōis
quo paſti ſum⁹ ſacramētū: ⁊ iterueniēte
btā ⁊ glīoſa ſēpqꝫ ꝟgīe dei genitrice maria cū
oīb⁹ ſctis tuis cōcede: vt hoc ipſm ꝑficiat aīab⁹
famuloꝝ famulaꝝqꝫ tuaꝝ parētū ⁊ bn̄factorū
nr̄oꝝ/ad ꝓmerēdā tue ꝓpiciatiōis grāꝫ ⁊ ꝑcipi
endā future reſurrectiōis glīaꝫ ſēpitnā. Qui-

Fideliū de⁹ oīm cōdi ¶ ta oꝝ gnalis. Oꝝ.
tor ⁊ redēptor aīab⁹ oīꝫ fideliū defuncto
rum remiſſionē cūctoꝝ tribue peccatorm: vt ī
dulgētiā quā ſp optauerūt: piis ſupplicatiōi-
bus ꝯſequātur. Qui cū deo patre ⁊ ſpū ſctō vi
uis et regnas de⁹. Per oīa ſclā ſcloꝝ. Secreta

Hoſtias q̄s dn̄e quas tibi pro animabus
oīm fideliū defunctoꝝ offerim⁹ propicia
tus intende: vt quib⁹ fidei chriſtiane meritū
ꝯtuliſti/dones et premiū. Poſtcommunio.

Animab⁹ queſum⁹ dn̄e oīm fidelium de-
functorū oratio proficiat ſupplicātiū: vt
eās et a peccatis omnibus exuas/et tue redem-
ptionis facias eſſe participes. Qui cū deo pa-
tre et ſpiritu ſancto viuis et reg. ¶ Item et in
tra tringitale cuiuſcūqꝫ fuerit defuncti qualqꝫ

dicũtur oratio. quarũ prima pro ipſo trigintali. Item in oib⁹ aliis anniuerſariis quinqꝫ dñr oꝝ. quaꝝ pͥa ꝓ ãniuerſar̃ cetera vt ſup. ꝓ corꝑe pñti. Qñcũqꝫ corp⁹ adeſt pñs ꝛ ĩ ãniuerſar̃. epoꝝ et in die aĩarũ tãtum. Lectio epiſtole beati pauli apl̃i. Ad theſſalonicenſes. i. iiii.

FRatres: Nolumus vos ignorare de dormiẽtib⁹ vt nõ contriſtemini ſicut ꝛ ceteri q̃ ſpẽ nõ hñt. Si eñ credim⁹ ꝙ ieſ⁹ mortu⁹ eſt et reſurrexit: ita ꝛ de⁹ eos q̃ dormierũt ꝑ ieſum adducet cũ eo. Hoc eñ vobis dicim⁹ ĩ vbo dñi qꝛ nos q̃ viuim⁹ q̃ reſidui ſum⁹ in aduẽtũ dñi nõ ꝓueniem⁹ eos q̃ dormierũt. Qm̃ ipẽ dñs in iuſſu ꝛ in voce archãgeli ꝛ ĩ tuba dei deſcẽdet de celo: ꝛ mortui q̃ ĩ xp̃o ſũt reſurgẽt primi. Deĩde nos q̃ viuim⁹ q̃ relinq̃mur ſimul rapiemur cũ illis ĩ nubib⁹ obuiã xp̃o ĩ aera: ꝛ ſic ſẽp cum dño erimus. Itaqꝫ cõſolamini inuicẽ: ĩ vbis iſtis. ¶ In oib⁹ aliis anniuerſar̃ et trigintalibus epl̃a. Lectio libri machabeorũ. ii. xii. cap.

IN dieb⁹ illis: Vir fortiſſim⁹ iudas collatiõe facta/duodecĩ milia dragmas argenti miſit hieroſolymã offerre ea ibi ꝓ pct̃is mortuoꝝ: iuſte ꝛ religioſe de reſurrectiõe cogitãs. Niſi eñ eos q̃ crediderãt reſurrecturos ſperaret: ſuꝑfluũ videretur ꝛ vanũ orare ꝓ mortuis Sed qꝛ cõſyderabat ꝙ hi q̃ cũ pietate dormitionẽ acceperãt: optimã haberẽt repoſitã grãm:

Sancta ergo et salubris est cogitatio pro defũctis exorare: vt a pc̄tis soluãtur. In oīb⁹ aliis missis pro defũctis dr̃r he due eple alterius vicibus per ebd̃. ita tñ ꝙ prīo dicat̃ epl'a Audiui vocẽ. qđ p totũ annũ obseruet̃ qñ fer̃ dicat̃ missa. epl'a. Lctõ libri apocalipsis ioh. 'apl'i. xiiii.

IN dieb⁹ illis: Audiui vocẽ de celo dicentẽ michi. Scribe. Beati mortui qui in dño moriuntur. Amodo iam dicit spũs: vt requiescant a laboribus suis. Opera enĩ illoꝝ: sequũtur illos. Alia epl'a. Ad corinthios. i. xv.

FRatres: Christus resurrexit a mortuis primitie dormiẽtiũ: qm̃quidẽ per hoīez mors/ et per hoīez resurrectio mortuoꝝ. Et sicut in adam oēs moriuntur: ita ꝛ in xp̄o oēs viuificabuntur. Vnusquisqꝫ autẽ in suo ordīe: per iesũ xp̄m dñm nr̃m. ¶ Sciendum est autẽ ꝙ istud sequẽs gradale. scilꝫ Si ambulẽ. nũꝙ̃ debet dici pro corpore p̄nti alicuius. nisi solũmodo pro corporibus p̄ntib⁹ ep̃oꝝ et eoꝝ trigintalib⁹ et anniuersar̃. scd̃m vsũ Saꝝ eccl'ie. tunc enĩ dicatur a tribus clericis de scd̃a forma hitu nõ mutato ad caput defũcti si corp⁹ adest presens: sin autẽ ad gradũ chori dicat̃ gradale

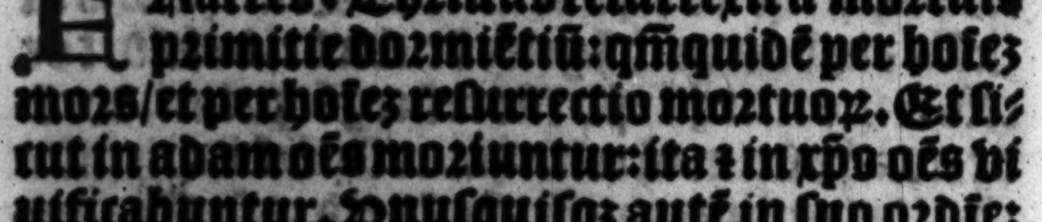

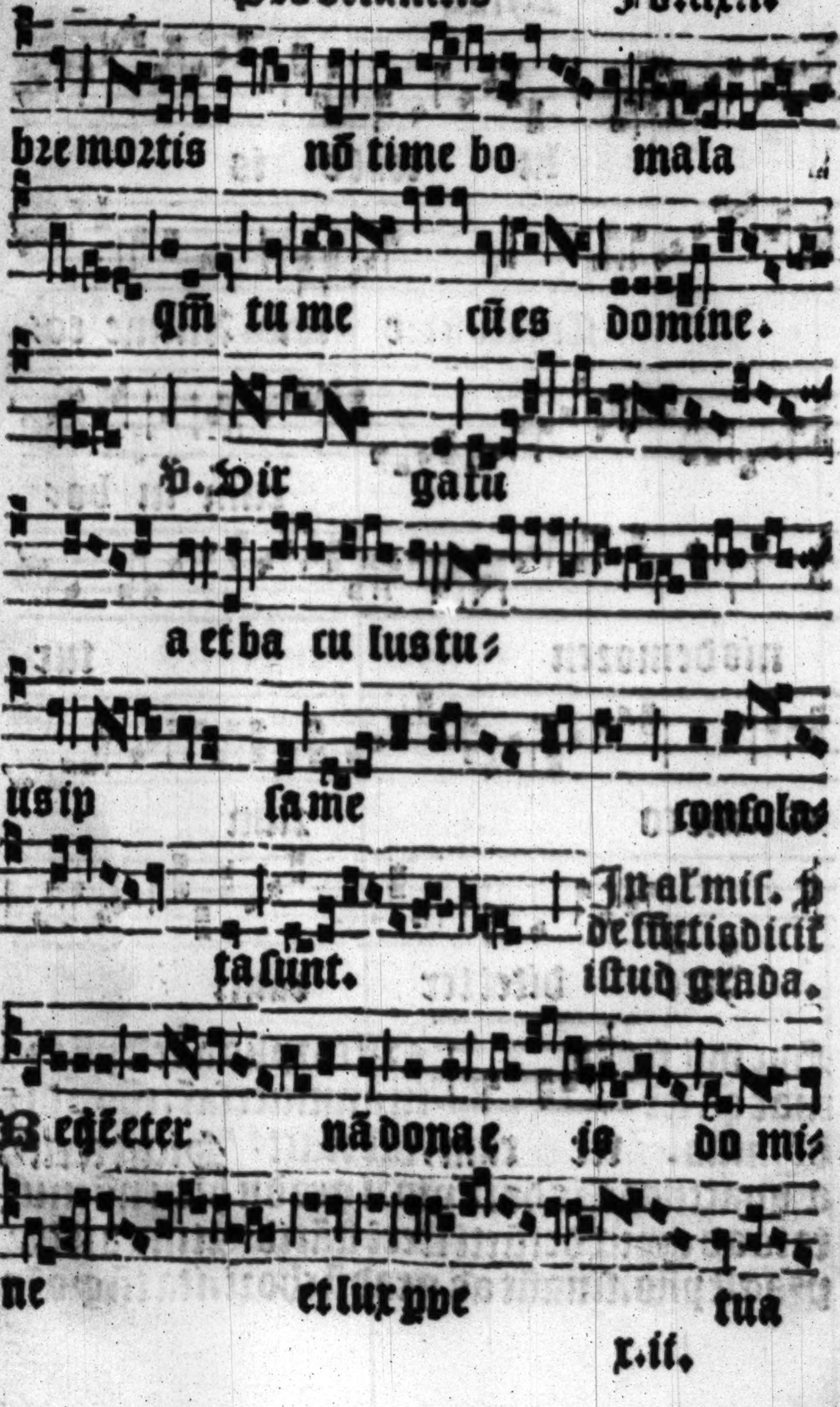
bre mortis nõ time bo mala
qm̃ tu me cũ es domine.
V. Vir ga tu
a et ba cu lus tu-
us ip sa me consola-
ta sunt.
R equiem eter nã dona e is do mi-
ne et lux ppe tua

In al'mis. p defunctis dicit istud grada.

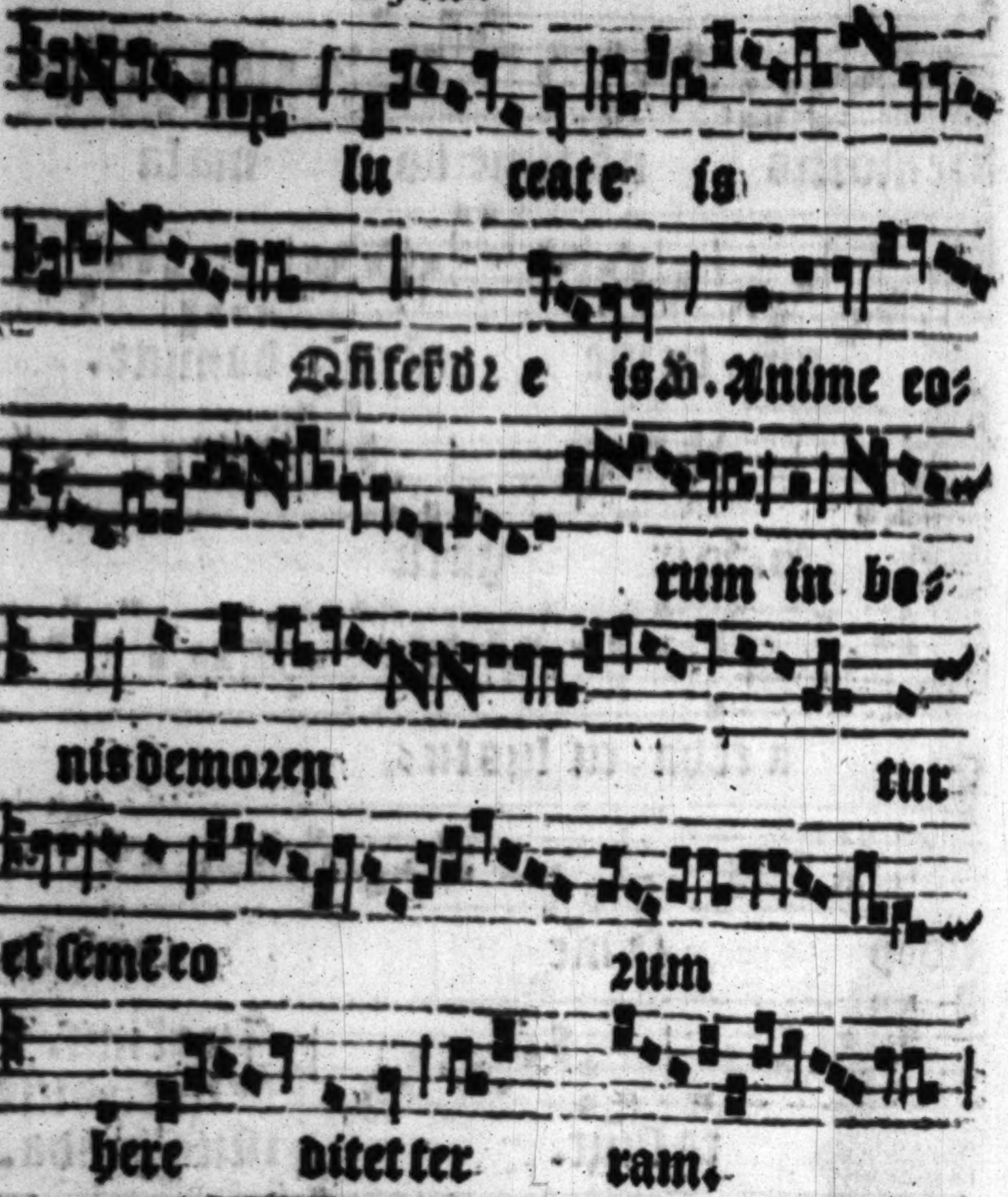
lu ceat e is
Dñi ſcē vdr e is. V̄. Anime eo-
rum in bo-
nis demoren tur
et ſemē eo rum
here ditet ter ram.

Hoc mō finiaſ qñ ſcē dr̄ miſſa. Qñ corpus adeſt pñs ꝛ in anniuerſar. epoꝝ dicaſ tract⁹ Sicut ceru⁹ ꝛ a quattuoꝛ clīs de ſupioꝛi gradu hītu nō mutato ad caput defūcti iterū ſtātib⁹ ꝯtinuo ſi corp⁹ aſſit pñs. ſinaūt ad gradū choꝛi. ita tñ ꝙ oēs

illi. iiii. clrici ſimul pꝛimū ℣. īcipiāt quē duo ex pte cho. pꝛīcipal' ꝓſequāt. ⁊ ita alteri⁹ vicib⁹ ſīgli ℣. ab ill'. iiii. cli. toti⁹ tract⁹ dicāt cho. īterī ſedēte Jta tñ ꝙ oēs ſimt' ip̄z tractū tmī. Trac.

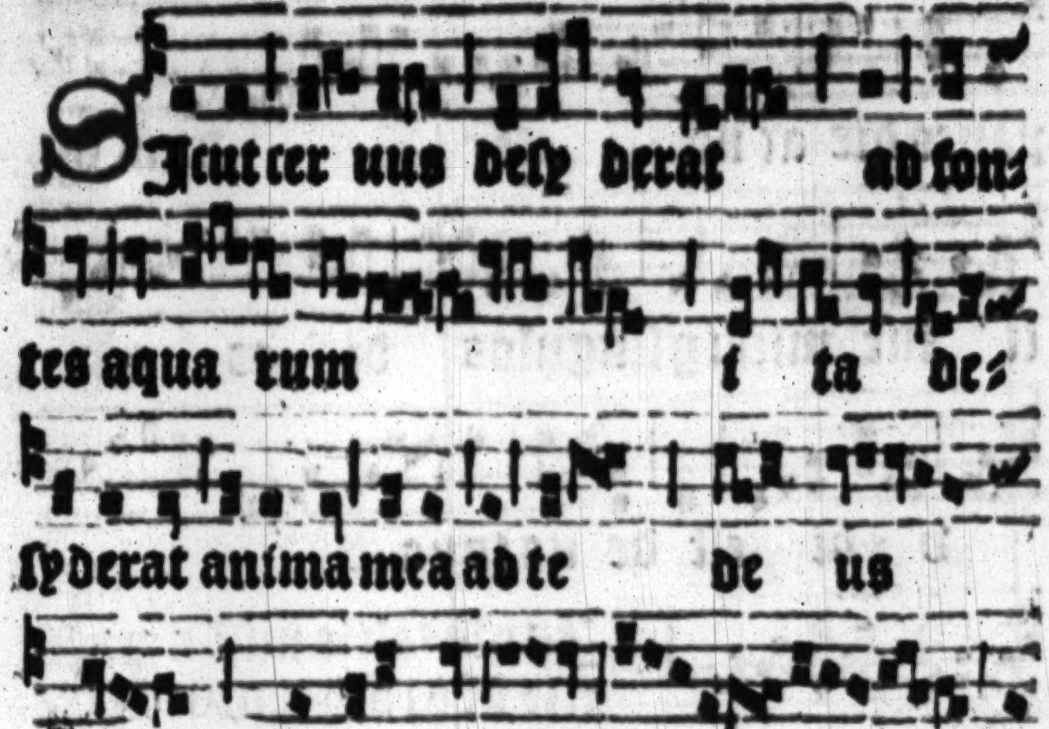
Sicut cer uus deſy derat ad fon
tes aqua rum i ta de
ſyderat anima mea ad te de us
℣. Siti uit a la me a ad
deū vi uum qn̄ veni am
et appa re bo ante fa ci em
de i mei. Ꝟſus.

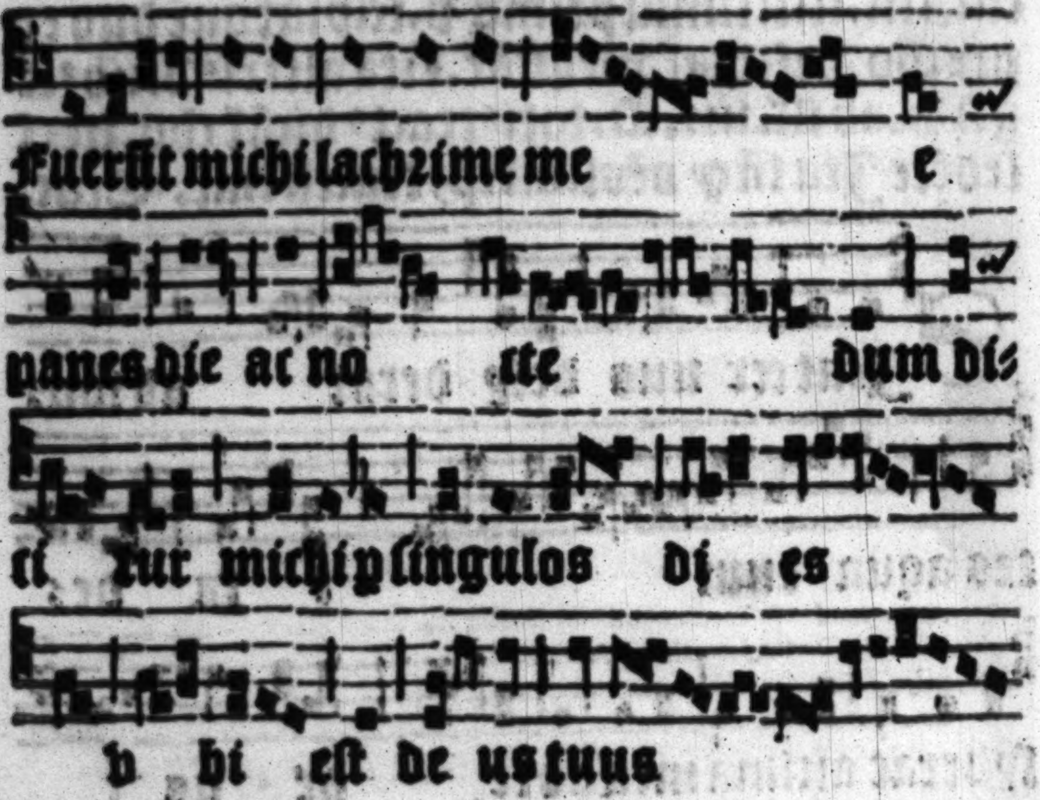
Fuerũt michi lachꝛime me e
panes die ac no cte dum di
ci tur michi p singulos di es
v bi est de us tuus

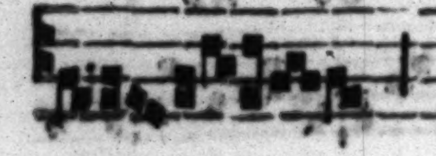

In obꝰ aliis missis p defūctis dr̄ a toto choꝛo iste tractus cum cantu sequenti.

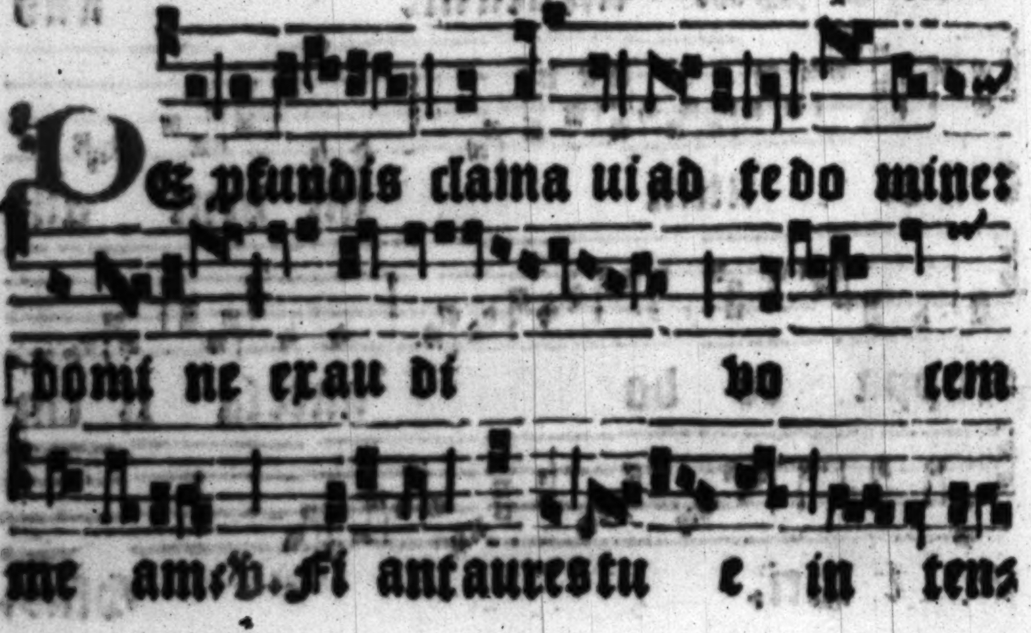
De pfundis clama ui ad te do mine:
domi ne exau di vo cem
me am. ℣. Fi ant aures tu e in tens

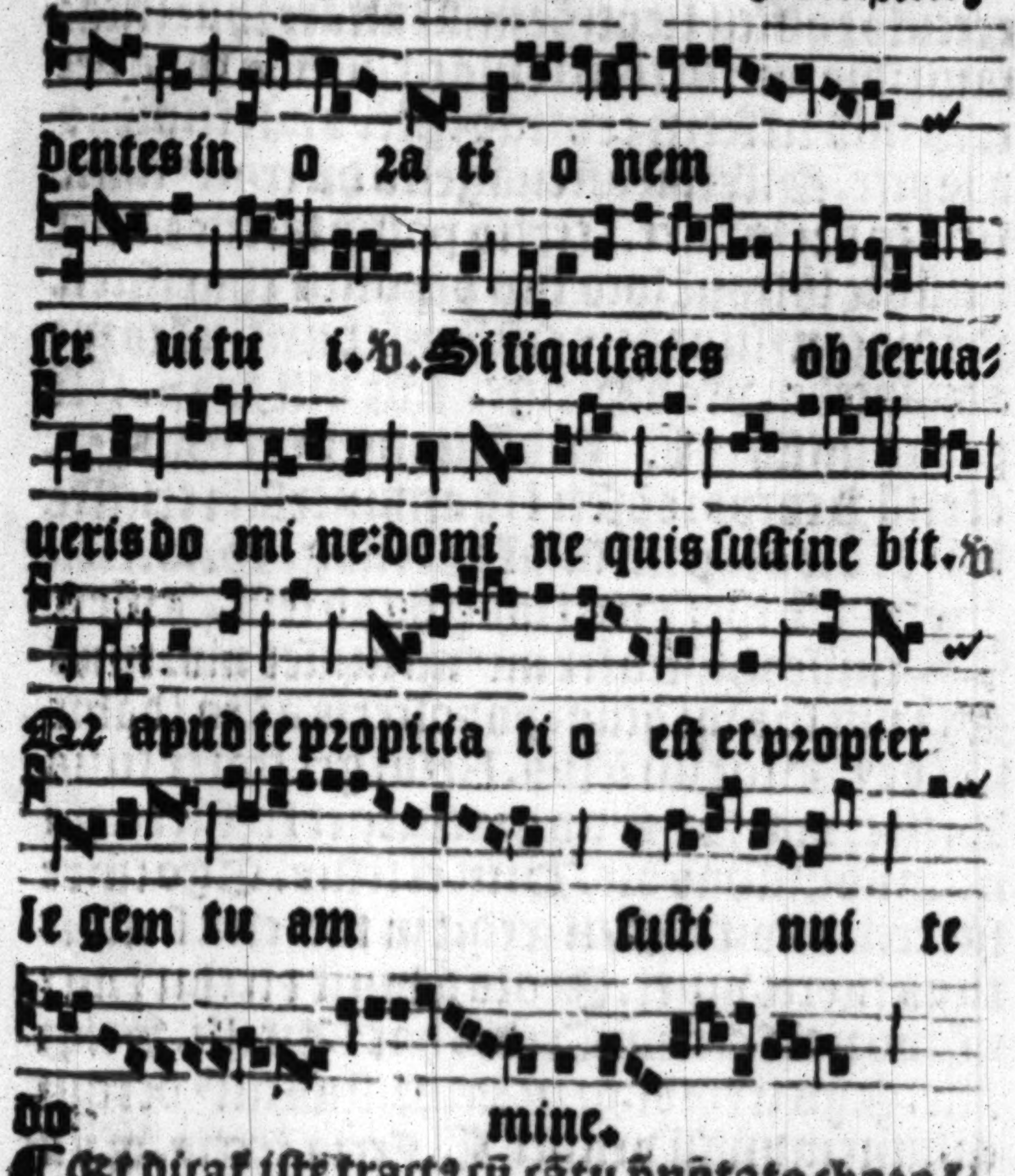
dentes in o ꝛa ti o nem
ſer ui tu i. V. Si iniquitates ob ſerua-
ueris do mi ne: domi ne quis ſuſtine bit. V.
Qꝛ apud te pꝛopicia ti o eſt et pꝛopter
le gem tu am ſuſti nui te
do mine.

¶ Et dicat̄ iſtē tract⁹ cū cātu p̄notato choro lteri ſedēte qñcūqȝ dicatur: niſi in die aſarū tātum: tūc enī dicatur cū eodē cātu quo in dñica ſeptuageſime a quattuoꝛ clericis de ſuperioꝛi gradu ſitu nō mutato ad gradū choꝛi ſupradicto mō. Jtem ī anniuerſariis epiſcopoꝝ ⁊ decanoꝝ: et qñcūqȝ coꝛpus adeſt pꝛeſens. poſtq̄ executoꝛ officii īceptiōe miſſe altare thurificacauit: diaconꝰ cū thuribulo circūeūdo tūbā vel coꝛpꝰ illō īcēſet: ſʒ ex vtraqʒ pte. videlʒ īcipiēdo a capite. Siſr fiat añ euāgeliū dū tractꝰ canit̄ īcēſato priꝰ altare. ꝛ tertio poſtq̄ ſacerdos ſacrificiū āte lotionē loco ſuo depoſitū thurificet. idē diaconꝰ ſicut priꝰ. Nūq̄ eni thurificet coꝛpꝰ ad placebo. vel ad Dirige. ſcḋʒ vſū Sar. ſʒ ſemper ad miſſā tm̄. ¶ In dn̄icis diebꝰ ꝛ ſolēnis feſt. et etiā p̄ coꝛpoꝛe pſēti ꝛ in anniuerſar ꝛ trigitalibꝰ ꝛ ī die aīaꝝ tm̄ dicat̄ hoc euāg. S. io. xi. c.

IN illo tp̄e: Dixit martha ad ieſū. Dn̄e ſi fuiſſes hic: frater meꝰ nō fuiſſet moꝛtuus Sʒ ꝛ nūc ſcio: qꝛ q̄cūqʒ popoſceris a deo / dabit tibi deꝰ. Dicit illi ieſus. Reſurget frater tuus Dicit ei martha Scio qꝛ reſurget ī reſurrectione: in nouiſſimo die. Dicit ei ieſus. Ego ſū: reſurrectio ꝛ vita. Qui credit in me: etiā ſi moꝛtuus fuerit viuet. Et oīs q̄ viuit ꝛ credit ī me: nō moꝛiet̄ ī eternū. Credis hoc? Ait illi. Vtiqʒ dn̄e. Ego credidi: qꝛ tu es chꝛiſtus filiꝰ dei qui in hunc mundū veniſti. ¶ Feria tertia. Euāgelium ſecundum iohannem. vi.

IN illo tp̄e: Dixit ieſus diſcipul' ſuis ꝛ turbis iudeoꝝ. Oē qđ dat michi pr̄ ad me veniet: et eū q̄ venit ad me nō eiciā foras. Qꝛ deſcēdi de celo nō vt faciā volūtatē meā: ſed voluntatē eiꝰ q̄ miſit me. Hec eſt autē volūtas eiꝰ q̄ mi ſit me pr̄is: vt oē qđ dedit michi nō ꝑdā ex eo/ ſꝫ reſuſcitē illud ĩ nouiſſimo die Hec eſt aūt volūtas pr̄is mei q̄ miſit me: vt oīs q̄ videt filiū ⁊ credit ĩ eū: hēat vitā etnā Et ego reſuſcitabo eū: ĩ nouiſſīo die ¶ Fe.iiii. Euāgel. ſcdꝫ Johēm. v

IN illo tp̄e: Dixit ieſ⁹ diſcipulis ſuis Amē amē dico vobis: qꝛ q̄ ꝟbū meū audit ⁊ credit ei q̄ miſit me hꝫ vitā etnā. Et ĩ iudiciū non veniet: ſꝫ trāſiet a moꝛte ĩ vitā. Amē amē dico vobis: qꝛ venit hoꝛa ⁊ nūc eſt qñ moꝛtui audient vocē filii dei/ ⁊ q̄ audierīt viuēt Sicut pr̄ hꝫ vitā ĩ ſemetipſo: ſic dedit ⁊ filio vitā hēre ĩ ſemetipſo. Et ptātē dedit ei iudiciū facere: qꝛ fili⁹ hominis eſt Nolite mirari hoc: qꝛ vēit hoꝛa ĩ qua oēs q̄ in monumētis ſūt audiēt vocē filii dei. Et pcedēs q̄ bona fecerūt: ĩ reſurrectionē vite Qui ꝟo mala egerūt: in reſurrectionē iudicii ¶ Feria quinta. Euāgeliū ſcdꝫ iohānem. v.

IN illo tp̄e: Dixit ieſ⁹ diſcipulis ſuis ⁊ turbis iudeoꝝ. Sicut pr̄ ſuſcitat moꝛtuos et viuificat: ſic ⁊ fili⁹ quos vult viuificat. Neqꝫ eĩ pr̄ iudicat queꝗ̄: ſꝫ iudiciū oē dedit filio Vt oēs honoꝛificēt filiū: ſicut honoꝛificāt patrē. Qui nō honoꝛificāt filiū: nō honoꝛificāt patrē qui miſit illū. Amē amē dico vobis: qꝛ qui verbuꝫ meū audit et credit ei q̄ miſit me/ habet vitam eternā. Et ĩ iudiciū nō veniet: ſꝫ trāſiet a moꝛte ĩ vitā: ¶ Fer. vi. Euāgel. ſcdm̄ iohānē. vi.

IN illo tp̄e: Dixit ieſus diſcipulis ſuis et turbis iudeoꝝ. Ego ſū panis viuus q̄ de celo deſcēdi. Si q̄s māducauerit ex hoc pane: viuet ī etnū. Et panis quē ego dabo: caro mea eſt ꝓ mūdi vita. Litigabāt ergo iudei ad inuicē: dicētes. Quō poteſt hic carnē ſuā nobis dare ad māducādū? Dicit ergo eis ieſus. Amen amē dico vobis niſi māducaueris carnem filii hominis ⁊ biberitis ei⁹ ſanguinē: non habebitis vitam in vobis Qui manducat meā carnē et bibit meū ſanguinē: habet vitam eternam. Et ego reſuſcitabo eum: in nouiſſimo die.

¶Sabbato. Euāgeliū ſecūdū iohānē. vi. ca.

IN illo tp̄e: Dixit ieſus diſcipulis ſuis: et turbis iudeoꝝ. Amē amē dico vobis: niſi māducaueritis carnē filii hoīs ⁊ biberitis eius ſāguinē: nō habebitis vitā ī vobis. Qui manducat meā carnē ⁊ bibit meū ſāguinē: habet vitā etnā Et ego reſuſcitabo eū: ī nouiſſimo die

¶Hoc ſequēs offertoriū dicat̄ ī oīb⁹ miſſis ꝓ defūctis: niſi in die aīarū tantū. Offertoriū.

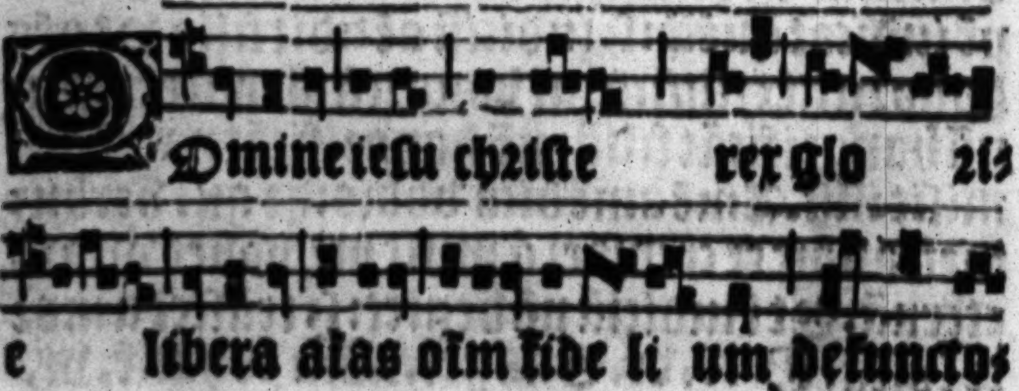
Domine ieſu chriſte rex glo ri
e libera aīas oīm fide li um defunctoꝝ

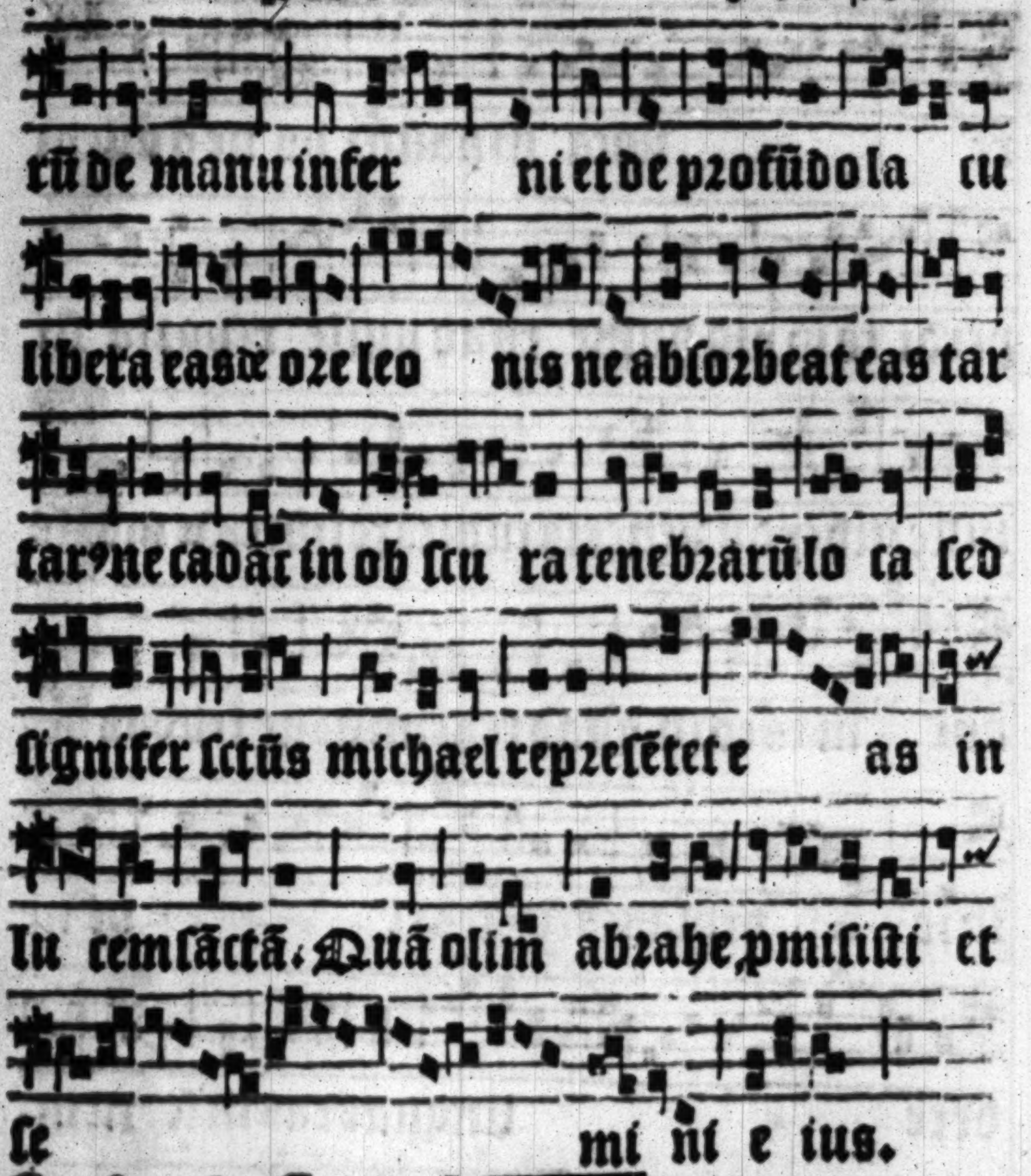
rũ de manu infer ni et de pꝛofũdo la cu
libera eas de oꝛe leo nis ne abſoꝛbeat eas tar
tar⁹ ne cadãt in ob ſcu ra tenebꝛarũ lo ca ſed
ſignifer ſctũs michael repꝛeſẽtet e as in
lu cem ſãctã. Quã olim abꝛahe ꝓmiſiſti et
ſe mi ni e ius.

Hoc ſequẽs offertoriũ dicatur in die animarũ tãtũ. Offertoriũ.

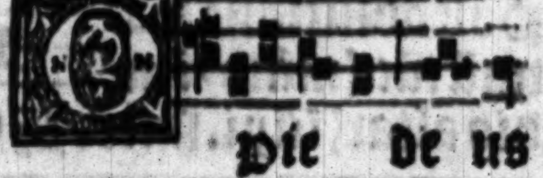

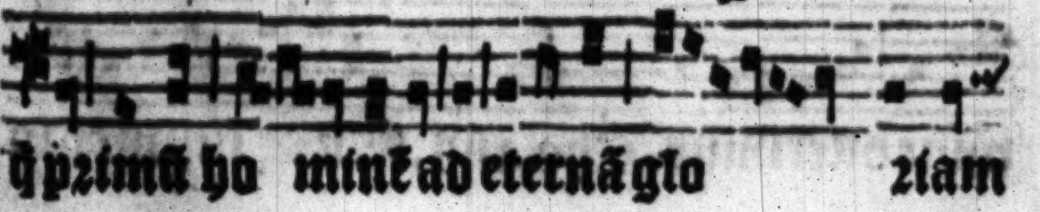
q̃ pꝛimũ ho minẽ ad eternã glo ꝛiam

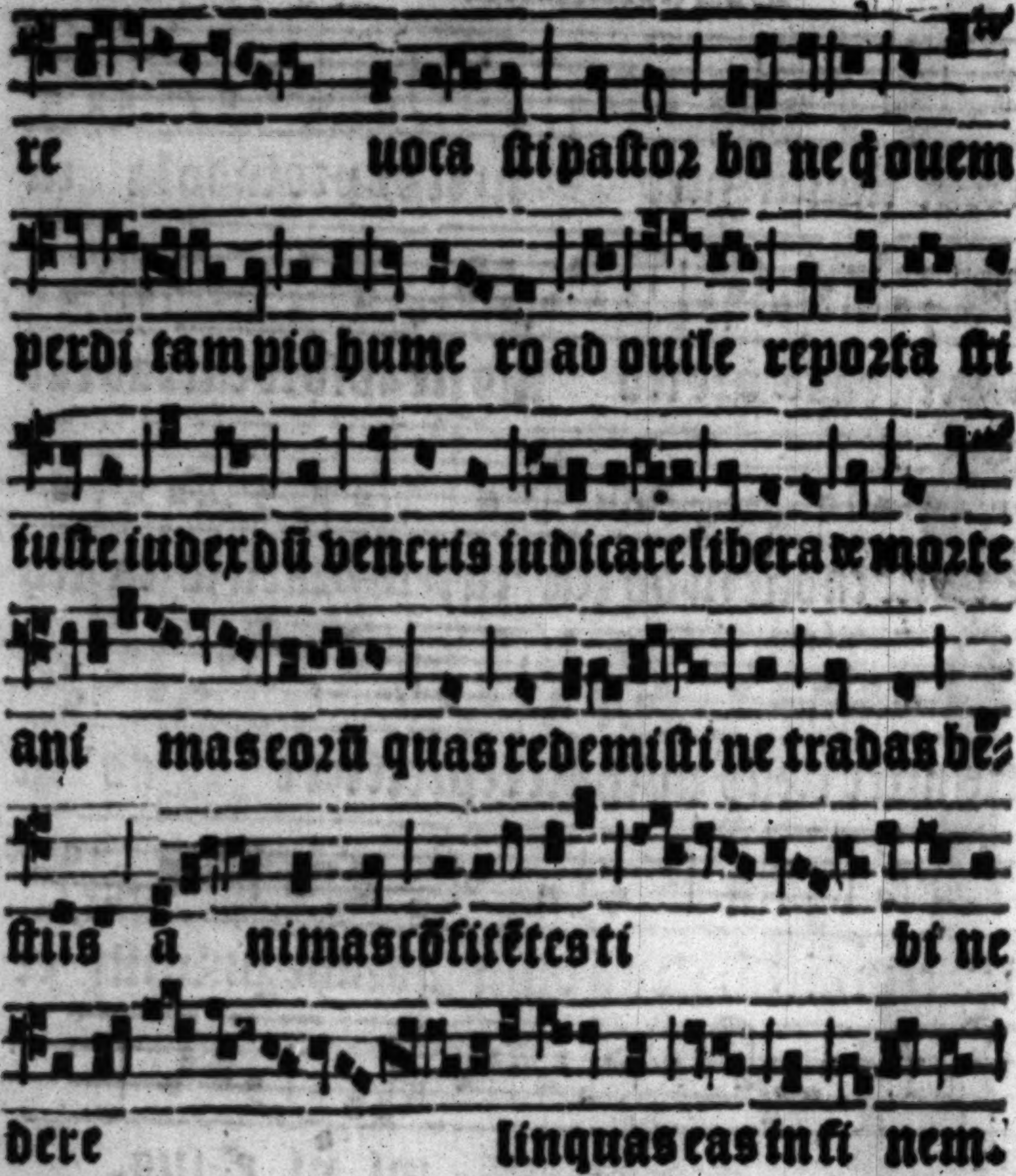
re uoca sti pastor bo ne q̄ ouem
perdi tam pio hume ro ad ouile reporta sti
iuste iudex dn̄ veneris iudicare libera de morte
ani mas eorū quas redemisti ne tradas be-
stiis a nimas cōfitētes ti bi ne
dere linquas eas in fi nem.

Post ablutionē ma-
nuū iūctis māib⁹ ĩ me-
dio altaris ĩcipi. sacer.

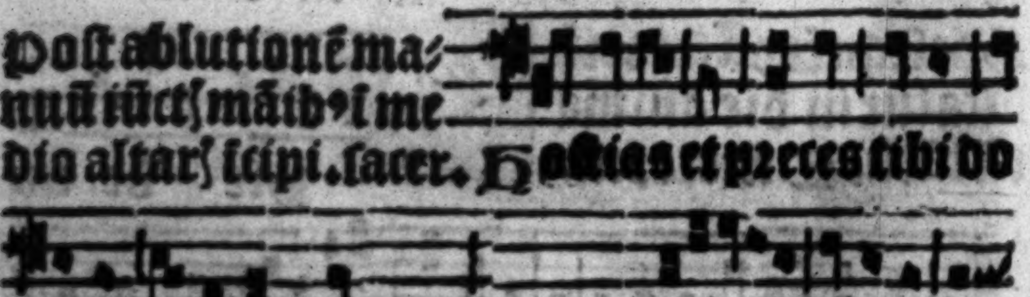
Hostias et preces tibi do
mine offerimus. Cho. rñd. Tu suscipe pro

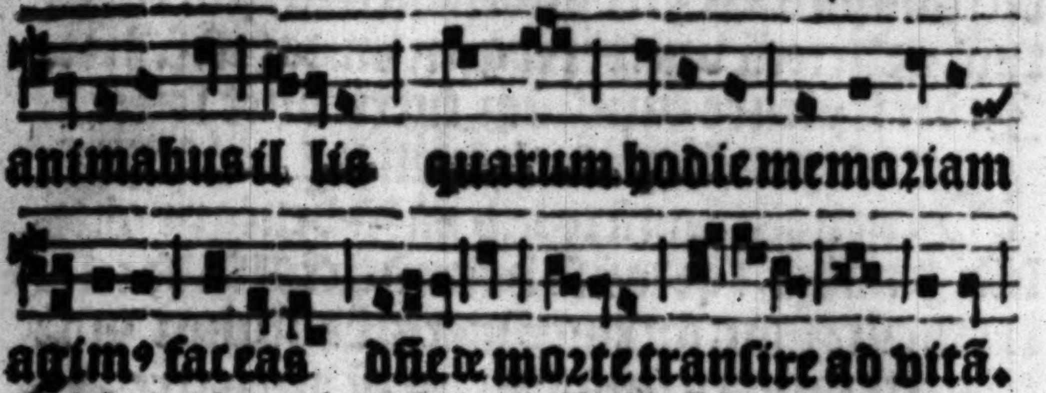
animabus il lis quarum hodie memoriam
agim⁹ faceas dñe de morte transire ad vitā.

Et interim dicat sacerd. In spū humilitatis. priuatim more solito. deinde dicat sacerdos. Orate fratres. Cho. rñd cantando. versus.

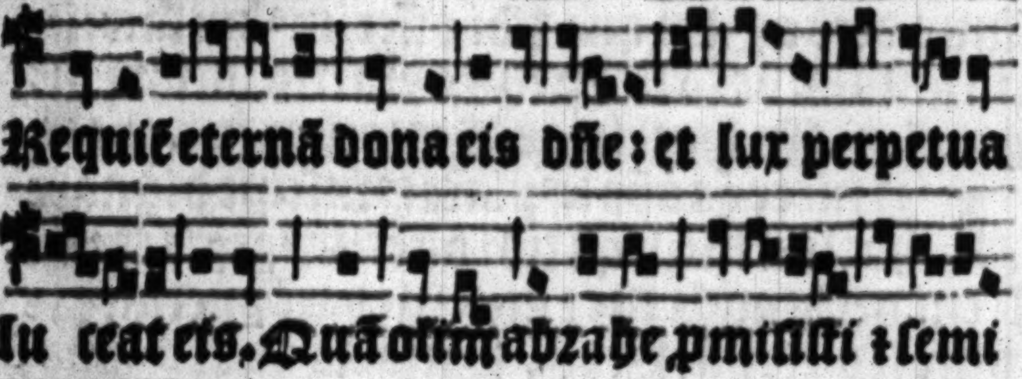
Requiē eternā dona eis dñe: et lux perpetua
lu ceat eis. Quā olim abrahe pmisisti ⁊ semi

Notādū est q̄ qñcūq̄ corp⁹ ad est pñs: ⁊ in oīb⁹ āniuersariis et trigintalib⁹ dr̄ Hostias et preces. cum ꝟsus. Requiē eternā. et Quam olim. Et in die aīarū non dicatur. Quotidie ante diem sepl'ture cuiuscūq̄ fuerit dicatur istud secretū

Suscipe q̄s misericors pr̄ oblationē quā tibi offerim⁹ p aīa famuli tui vel famule tue N. quā hodie de carnali corruptiōe liberasti: ⁊ cede vt ab oīb⁹ hūane ɔditiōis excessib⁹ his remediis expiet: ⁊ in requie sempiterna diem resur rectiōis pſtolet. Per dn̄m nr̄m ieſū xp̄m filiuꝫ tuū. Qui tecū viuit et reg. in vnitate ſ.ſ.d. ꝛc.

In die ſepulture cuiuſcūqꝫ fuerit dicit̄ ſecretū.

Suſcipe dn̄e ꝑ aīa famuli tui vel famule tue hoſtiā quā te deo patri benigne obtuliſti ꝑ nobis: ⁊ qꝛ cauſa hoīm deſcēdiſti de celis te redeūte ſanctoꝝ tuoꝝ mereat̄ adiungi ꝯſoꝛtiis: ꝑ te ſaluatoꝛ mūdi. Qui cū deo patre. ꝛc.

In āniuerſar̄ de quocūqꝫ fue. dicat̄ iſtd̄ ſecretū.

Propiciare q̄s dn̄e ſupplicatiōib⁹ nr̄is ꝑ aīa famuli tui vel famule tue cui⁹ hodie ānua dies agit̄ ꝑ qua tibi offerim⁹ hoc ſacrificiū laudis: vt eā ſctōꝝ tuoꝝ ꝯſoꝛtio ſociare digneris. P. In die tricenal' d quocūqꝫ fue. Sec.

Intuere q̄s oīps de⁹ placat⁹ ſuſcipe dignare hoc ſacrificiū qd̄ tibi offerim⁹ ꝑ aīa famuli tui vel famule tue ⁊ ꝯcede illi pacē ꝑpetuā ⁊ requiē ſempiternā. Per d. Prefatio quotidiana.

Qn̄ coꝛp⁹ adeſt p̄ns et in oīb⁹ anniuerſar̄. et trigintalibus et qn̄ vltimo fit ſeruitiū moꝛtuoꝝ ante paſcha et in die animaꝝ dicatur hic cātus

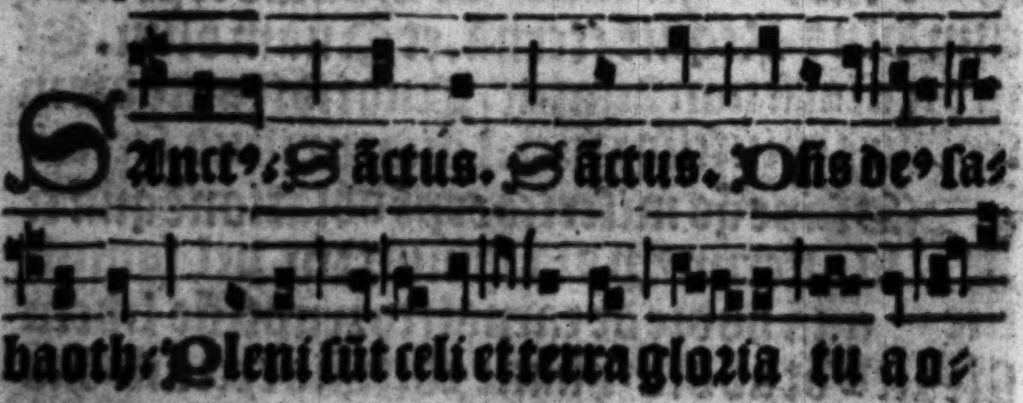
Sanct⁹. Sāctus. Sāctus. Dn̄s de⁹ ſa-
baoth. Pleni ſūt celi et terra gloꝛia tu a o-

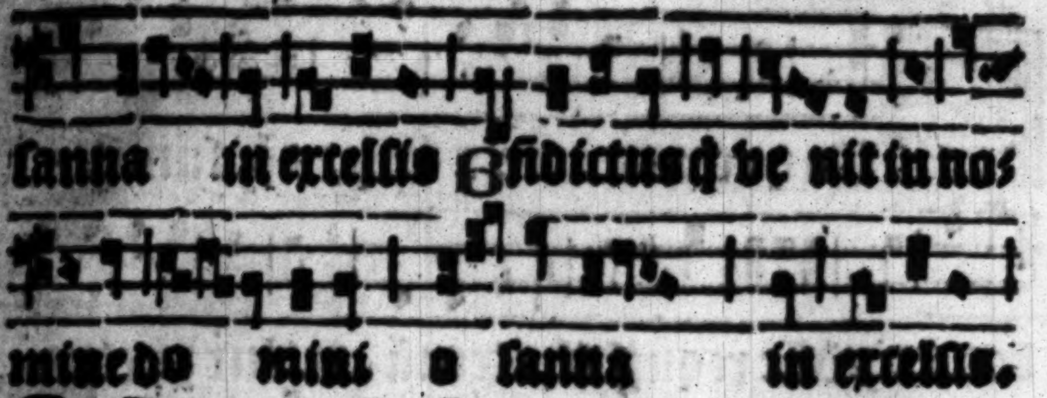
sanna in excelsis Benedictus q̄ ve nit in no-
mine do mini o sanna in excelsis.

¶ Qn̄ corp9 adest p̄ns: ⁊ in oīb9 anniuersariis et trigintalib9 ⁊ qn̄ vltio fit seruitiū mortuoꝝ ante pascha: ⁊ in die animarū dicat᷑ hic cantus.

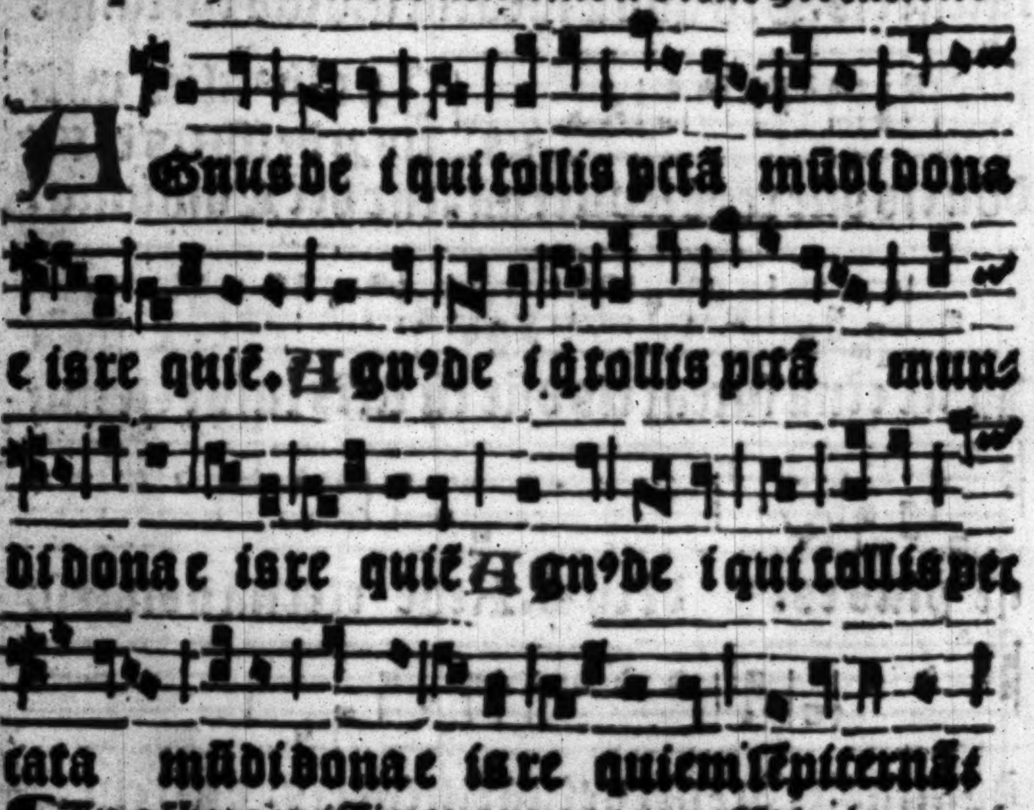
Agnus de i qui tollis pctā mūdi dona
e is re quie. Agn9 de i q̄ tollis pctā mun-
di dona e is re quie. Agn9 de i qui tollis pec-
cata mūdi dona e is re quiem sēpiternā.

¶ In oībus missis p̄ corpore p̄seti ⁊ in anniuersariis et trigintalibus: et qn̄ vltimo fit seruitiū mortuoꝝ ante pascha et in die animarū dicatur hec sequens Communio.

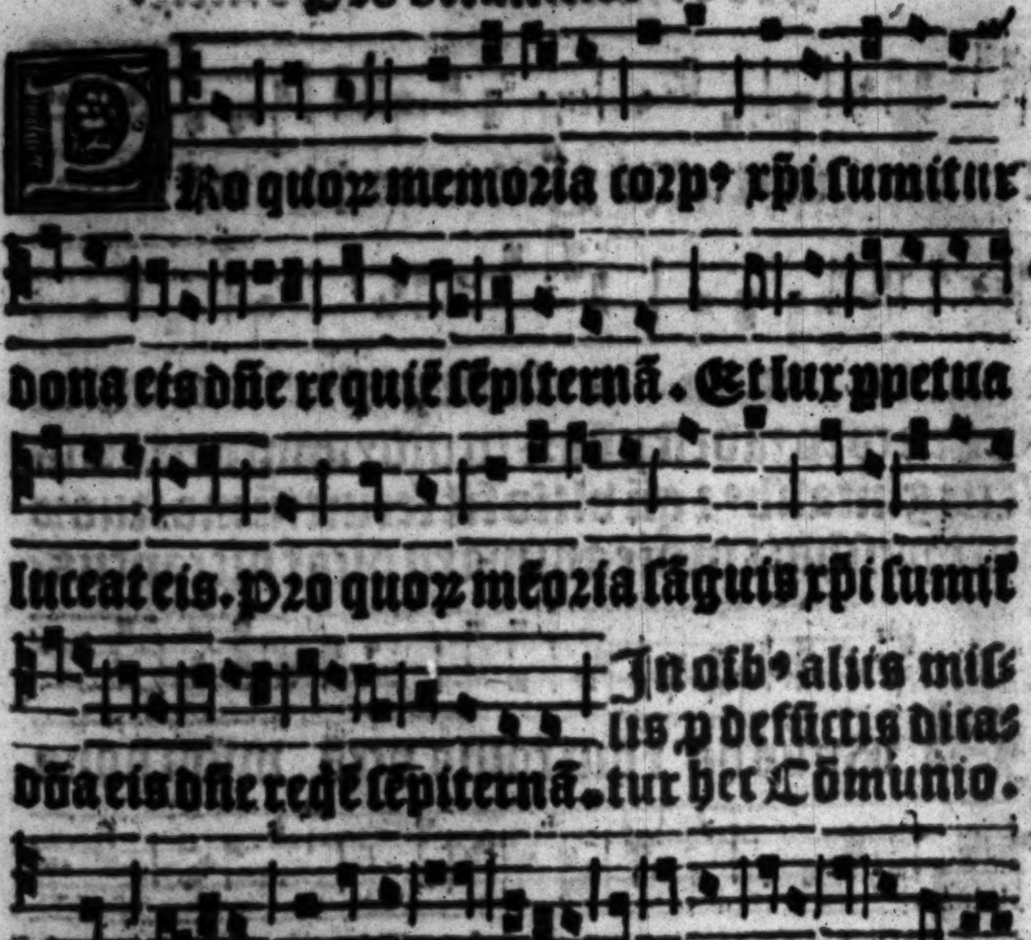
Pro quoꝝ memoria corp⁹ xp̄i sumitur
dona eis dn̄e requiē sēpiternā. Et lux ꝑpetua
luceat eis. Pro quoꝝ mēoria sāguis xp̄i sumit̄
dōa eis dn̄e reqē sēpiternā.
Lux etna luceat eis dn̄e cū sctis tuis ī eternū
qz pius es dr̄ū ℣. Reqē eternā dona eis
domine: et lux perpetua luceat eis. Cū repe.
Cū sanctis tuis in eternum qa pius es.

In alijs missis ꝑ defūctis dicatur hec Cōmunio.

Quotidie ante diẽ ſepulture dr̃ iſta Poſtcõ. o.

PReſta q̃s oĩps de⁹: vt aĩam famuli tui vel famule tue ab angelis lucis ſuſceptã/ ĩ p̃parata hĩtacula deduci facias btõꝝ. ꝑ dñz. In die ſepłture cuiuſcũq; fuerit dicat᷑ iſta poſtcõis

PReſta q̃s dñe vt aĩa famuli tui vel famłe tue tui⁹ hodie officia hũanitatis exhibem⁹: his ſacrificiis: expiata ſaluatiõis tue ꝑpetuo mũere gratulet᷑. ꝑ d. In ãniuerſar᷑ de quo cũq; fue. di. hec ſeq̃ns p⁹cõ

PReſta q̃s dñe vt aĩa famłi tui vł famłe tue tui⁹ ãniuerſariũ depoſitiõis diẽ recolim⁹ his purgata ſacrificiis ĩdłgẽtiã pariť ⁊ req̃e capiat ſempitnã. p.

In die trigĩtali d quocũq; fue. dicat᷑ hec p⁹cõ.

PRoſit q̃s dñe aĩe famłi tui vel famule tue diuini celebratio ſacramẽti: vt ei⁹ in quo ſꝑauit ⁊ credidit: etnũ capiat te miſerãte ꝯſortiũ. ꝑ d. Poſt miſ. acced ad caput defũcti alba ĩduct⁹ abſq; cappa ſerica ⁊ ii. clerici d ii: forma ad caput defũcti ſtãtes ĩcipiãt trib⁹ vicib⁹ ã. ſeq̃n. quã cho. ſĩglis vicib⁹ totã ꝓſequat᷑ vſq; ad finẽ

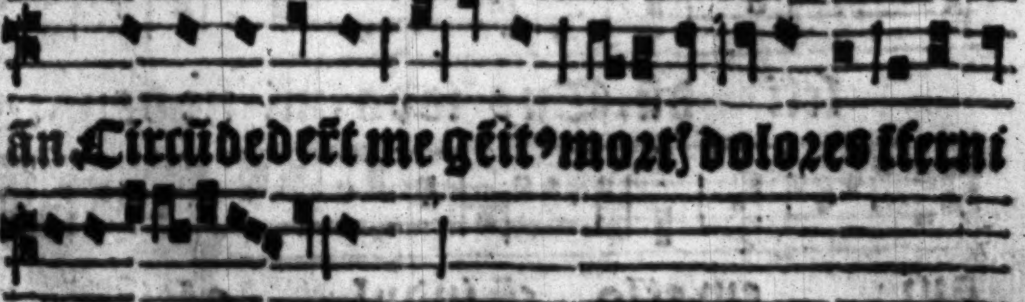

Dein poſt iii. repet. ſequat᷑

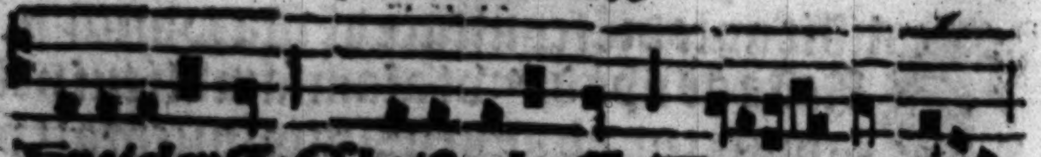

Kyrieleyſon. Chriſte eleyſon. Kyrie leyſon.

Non dicatur Pater noſter. nec Dñs vobiſcū. nec Oremus. ſed tantū Oratio ſacerdote dicē te modeſta voce. videlicet ſine nota.

Non intres in iudiciū cū ſeruo tuo vel ſeruula tua dñe qm̄ nullus apud te iuſtificabitur homo niſi per te oīm pctō℞ tribuatur remiſſio. non ergo eū vel eam tua q̄s iudicialis ſn̄tētia p̄mat. que tibi v̄a ſupplicatio fidei xp̄iane cōmēdat: ſ; gr̄a tua illi ſuccurrēte mereat̄ euadere iudiciū vltionis qui vel que dū viueret inſignitus vel inſignita eſt ſignaculo ſcē trinitatis. In qua vi. ⁊ reg. de⁹. p. o. ſ. ſ. ā. Eodē mō dicūtur dēs or̄. ſequētes. deīn icipiat cātor. ℟.

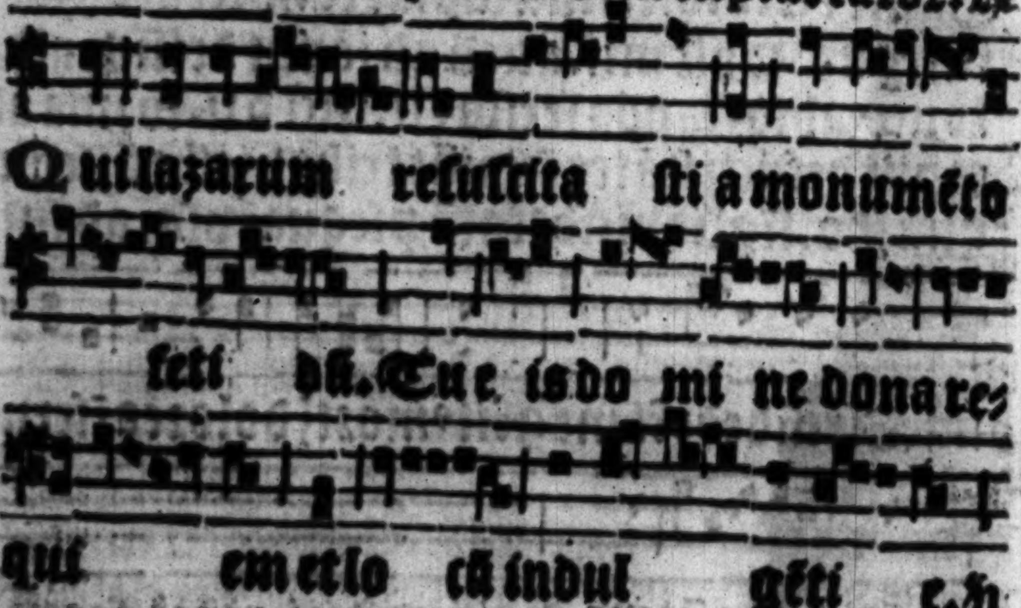
Qui lazarum reſuſcita ſti a monumēto
feti dñ. Tu e is do mi ne dona re-
quiē em et lo cū indul gēti e. ℣

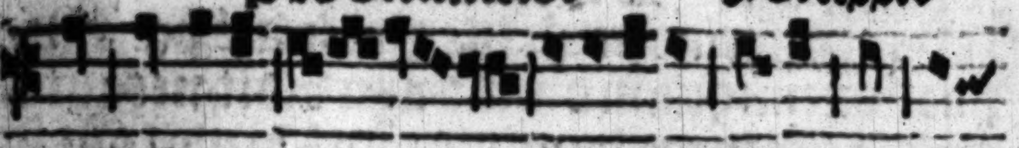

Qui vẽturꝰ es iudicare viuos ⁊ moꝛtuos et ſeculum per ignem. Tu eis.

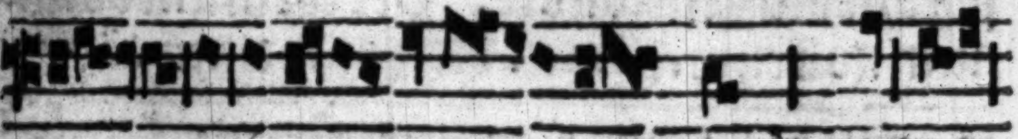

Et per cãtet a cho. cũ ſuo ℣. et iterim ſacer. cũ thuribulo circũeũdo coꝛpus illud incẽſet ſimiliter fiat cum ℟iis ſequẽ. deinde dicitur.

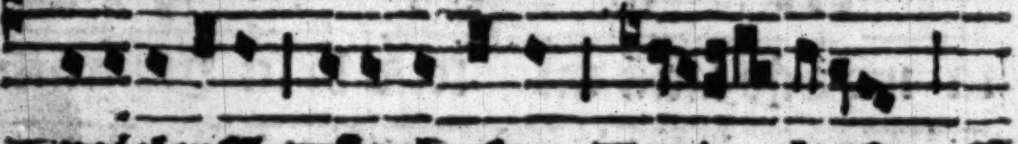

Kyꝛieleyſõ. Xp̄e eleyſon. Kyꝛie leyſon. ſꝫ Pr̄ nr̄. et ſine Dn̄s vobi. ſed tm̄ cũ Oꝛemꝰ. Oꝛ

DEus cui oīa viuũt cui nõ pereũt moriẽdo coꝛpoꝛa nr̄a ſed mutãtur in melius te ſupplices depꝛecamur: vt q̄cq̄d famulus vel famula tuꝰ vel tua vicioꝝ tue volũtati cõtrariũ fallẽte dyabolo ⁊ ꝓpꝛia iniq̄tate atqꝫ fragilitate ↄtraxit: tu piꝰ ⁊ miſericoꝛs abluas īdulgẽdo/eiuſqꝫ aīaꝫ ſuſcipi iubeas ꝑ manꝰ ſctõꝝ ãgeloꝛum tuoꝛum deducendã in ſinũ patriarcharum tuoꝛum abꝛahe ſcilicet amici tui ⁊ yſaac electi tui atqꝫ iacob dilecti tui: quo aufugit doloꝛ ⁊ triſticia atqꝫ ſuſpirium/fidelium quoqꝫ anime felici iocunditate letantur: et in nouiſſimo magni iudicii die inter ſctõs et electos tuos eam facias perpetue glorie tue percipere portionem: quam oculus non vidit/nec auris audiuit/et in cor hominis non aſcendit que p̄paraſti diligentibus te. Per chriſtum dominum noſtrum. Amen. Reſponſorium.

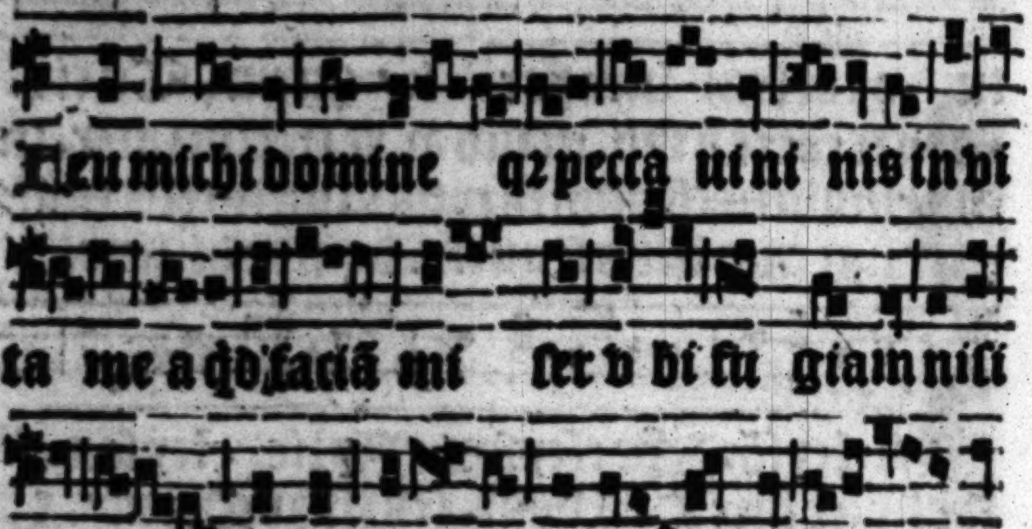
Heu michi domine qꝛ pecca ui ni nis in vi
ta me a qd faciã mi ser v bi fu giam niſi
ad te deus me us miſe re re me:
ꝟ. Dum vene ris in nouiſſimo
di e. ꝟ. A nima mea turbata eſt valde: ſʒ
tu dñe ſuc curre e i. Dum ve.

Et per cãtetur a choro cũ ſuo ꝟſu: ⁊ interim incẽſetur corpus. vt ſupra. Deinde ſequatur.

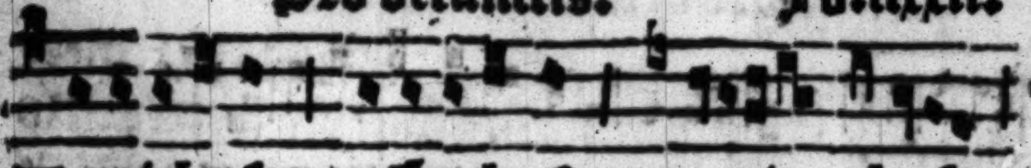
Kyrieleyson. Xp̄e eleyson. Kyrie leyson.

Pater noſter. Sine Dominus vobiſcum ſed cantum cum Oremus. Oratio.

Fac q̄s dn̄e hāc cū ſeruulo tuo defūcto vel ſeruula tua defūcta mīam: vt factoꝝ ſuorū in penis nō recipiat vicē / qui vel que ſuam in votis tenuit voluntatem. et quia hic illum vel illam vera fides iunxit fidelium turmis / illic eum vel eam tua miſeratio ſociet angelicis choris. Per chriſtum dominum noſtrū. Amē.

Deinde incipiat cantor Reſponſorium.

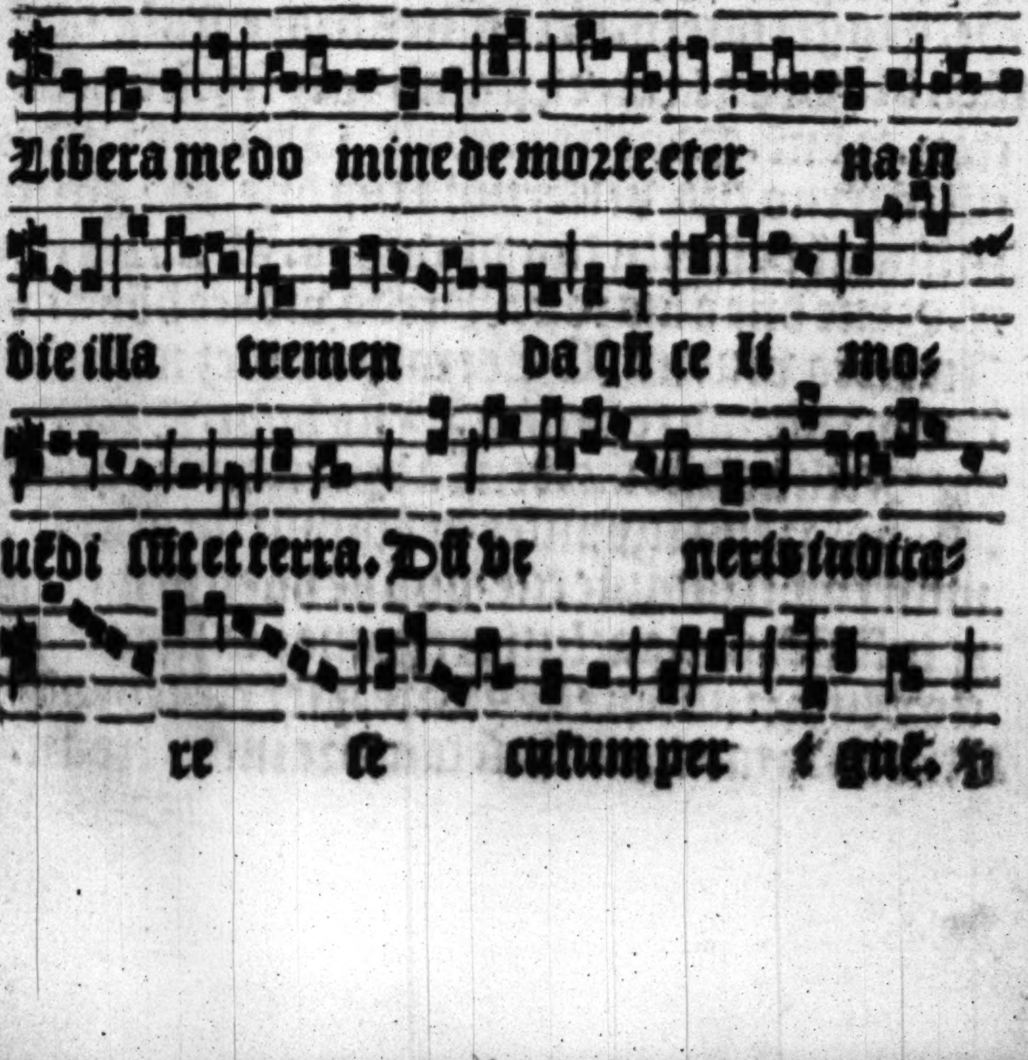
Libera me do mine de morte eter na in
die illa tremen da qn̄ ce li mo-
uēdi sūt et terra. Dū ve neris iudica-
re ſe culum per i gnē. ℣

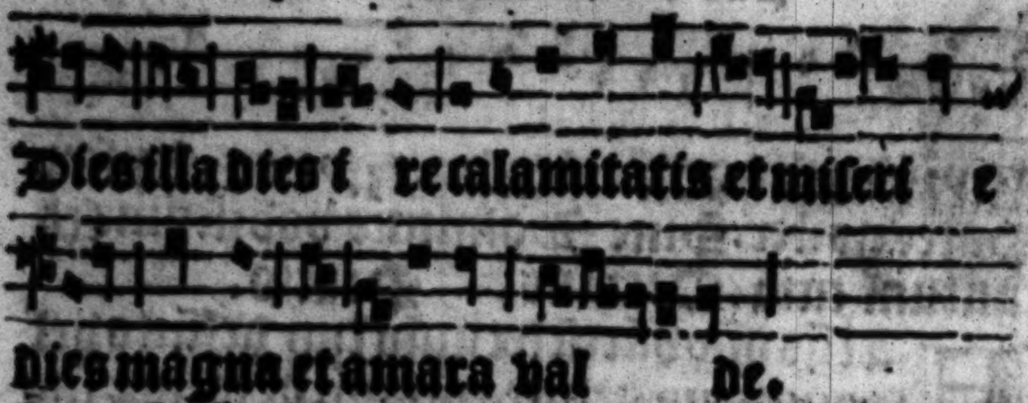
Dies illa dies i re calamitatis et miſeri e
dies magna et amara val de.

Et ꝑcātet a cho. cū vno ꝟ. tm̄. ſ. Dies illa. vt ſup. ⁊ īterī īceſet coꝛp⁹ a ſacerdote ſemel circūeūdo: et poſtea aſꝑgat aqua bn̄d. deīn ſequat.

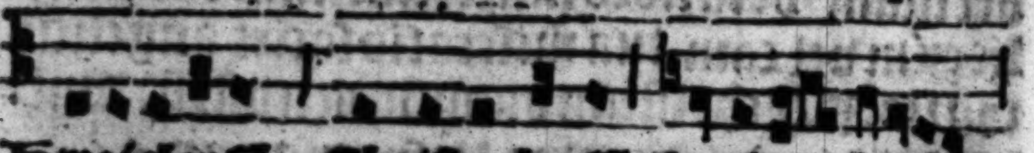
Kyrieleyſō. Chriſte eleyſō. Kyrie leyſon.

Deīn roget ſacerd. circūſtātes oꝛare ꝓ aīa defūcti dī. Pꝛo aīa N. et ꝓ aīab⁹ oīz fideliū defūctoꝝ: Pr̄ nr̄. Et ne nos. Sꝫ li. Nō ītres ī iudiciū cū ſeruo tuo vel ſeruula tua dn̄e. Qꝛ nō iuſtificabit ī ꝯſpectu tuo oīs viuēs. A porta iferi. Erue dn̄e aīas eoꝝ. Credo videre bōa dn̄i In terra viuētiū. Dn̄e exaudi oꝛōez meā Et clamoꝛ me⁹ ad te veniat. Dn̄s vobi. Oꝛem⁹.

Inclina dn̄e aurē tuā ad preces nr̄as qbus miaz tuā ſupplices dep̄camur: vt aīaz famuli tui vel famule tue quā de hoc ſc̄lo migrare iuſſiſti ī pacis ac lucis regione ꝯſtituas: ⁊ ſāctoꝝ tuoꝝ iubeas eſſe ꝯſoꝛtē. Per x. Hic deportetur coꝛp⁹ ad ſepulchꝛū cantoꝛe incipiēte añ.

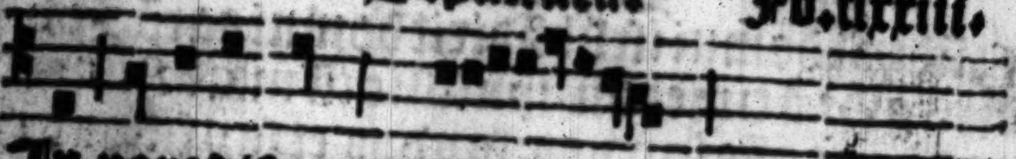

In paradiſum. Amen. Pſalmus.

IN exitu iſrael de egypto : dom⁹ iacob de pp̄lo barbaro. Facta eſt iudea ſc̄tificatio ei⁹ : iſrael poteſtas ei⁹. Mare vidit et fugit : ioꝛdanis ꝯuerſus eſt retroꝛſū. Mōtes exultauert̄ vt arietes : ⁊ colles ſicut agni ouiū. Quid eſt tibi mare ꝙ fugiſti : ⁊ tu ioꝛdanis qꝛ cōuerſus es retroꝛſū. Mōtes exultaſtis ſicut arietes : et colles ſicut agni ouiū. A facie dn̄i mota eſt t̄ra : a facie dei iacob. Qui ꝯuertit petrā ī ſtana aquarū : ⁊ rupē ī fōtes aquaꝝ. Nō nobis dn̄e nō nobis : ſꝫ noī tuo da gloꝛiā. Sup̄ mīa tua ⁊ v̄itate tua : qn̄ dicāt gētes vbi eſt de⁹ eoꝝ. De⁹ aūt nr̄ ī celo : oīa q̄cūqꝫ voluit fecit. Simulacra gētiū argētū ⁊ aurū. opa manuū hoīm. Os habēt ⁊ nō loquētur : oculos habēt ⁊ nō videbunt. Aures habēt ⁊ nō audiēt : nares habēt et non odoꝛabūt. Man⁹ habēt et nō palpabūt : pedes habēt ⁊ nō ambulabūt. nō clamabūt ī gutture ſuo. Similes illis fiāt q̄ faciūt ea : ⁊ oēs q̄ cōfidūt in eis. Dom⁹ iſrael ſperauit in dn̄o : adiutoꝛ eoꝝ ⁊ pꝛotectoꝛ eoꝝ eſt. Dom⁹ aarō ſꝑauit ī dn̄o : adiutoꝛ eoꝝ ⁊ ꝓtectoꝛ eoꝝ ē. Qui timēt dn̄m ſꝑauerūt in dn̄o : adiutoꝛ eoꝝ ⁊ pꝛotectoꝛ eoꝝ eſt. Dn̄s mēoꝛ fuit noſtri : ⁊ bn̄dixit nobis

Bñdixit domui iſrl̄: bñdixit domui aarõ. Bñdixit oīb⁹ q̄ timet dñꝫ: puſillis cū maioribus. Adiciat dñs ſup̄ vos: ſup vos et ſup filios veſtros. Bñdicti vos a dño: q̄ fecit celū et trã. Celū celi dño: terrã aũt dedit filiis hoīm. Nō mortui laudabũt te dñe: neqꝫ oēs q̄ deſcẽdũt in infernū. Sed nos q̄ viuimus bñdicimus dño: ex hoc nūc et vſqꝫ in ſeculū. Alius ps. ſi tm̄ it. s. Ad te dñe leuaui. ¶ Finito ps. vel ps. dicat vs.

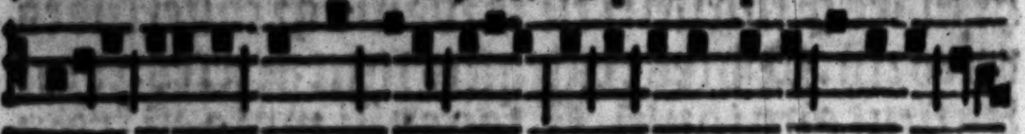

Requiẽ eternã dona eis dñe: ⁊ lux ꝑpetua luceat eis

Deinde repetatur antiphona. ſcilicet.

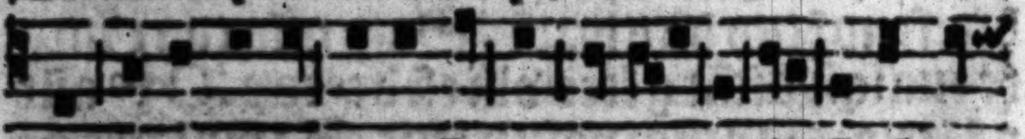

In paradiſū deducãt te angeli ĩ ſuũ cõuẽtum

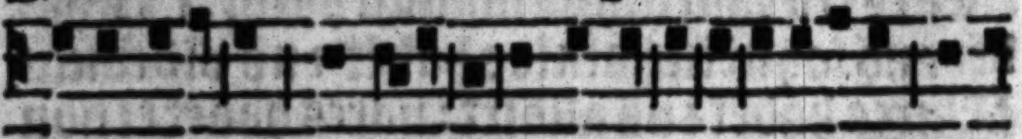

ſuſcipiãt te martires ⁊ ꝑducãt te ĩ ciuitatē ſctã

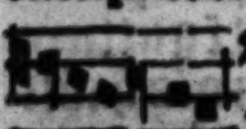

hieruſalē

Quib⁹ dictis di. ſa. ſꝫ Dñs vo. ſed tm̄ cū Orem⁹. humili voce.

Pie recordationis affectu fratres chariſſimi ꝯmẽorationē faciam⁹ chari nr̄i vel chare noſtre: quē dñs nr̄ de tẽtationib⁹ hui⁹ ſeculi aſſūpſit. obſecram⁹ mīaꝫ dei nr̄i: vt ipſe ei retribuere dignet̄ placitã ⁊ q̄etã mãſionē: et remittat ei oēs lubrice temeritatꝫ offēſas vt cōceſſa ſibi venia plene īdulgētie q̄cq̄d ī hoc ſc̄lo ꝓprio vel alieno reatu deliq̄t: totū īeffabili pietate ac benignitate ſua deleat ⁊ abſtergat. p. x.

TE dn̄e ſc̄e pr̄ oīps etne deꝰ ſupplicit̄ oreꝰ deꝑcamur/ ꝓ ſpū fratris nr̄i vel ſororis nr̄e. quē vel quā a voraginibꝰ huiꝰ ſeculi accerſiri iuſſiſti: vt digneris dn̄e dare ei lucidū locū refrigerii ⁊ q̄etis: liceat ei trāſire portas inferorū penas tenebrarū: maneatqꝫ in māſionibus ſc̄toꝝ: ⁊ in luce ſc̄tā quā olim abrahe ꝓmiſiſti ⁊ ſemini eiꝰ/ nullā leſionē ſētiat ſpūs eiꝰ ſed cum magnꝰ ille dies reſurrectiōis aduenerit reſuſcitare eū vel eam digneris vnacū ſāctis ⁊ electis tuis/ deleaſqꝫ eiꝰ oīa delicta atqꝫ pctā vſqꝫ ad nouiſſimū quadrātē: tecūqꝫ īmortalitatis tue vitā ⁊ regnū ꝯſequatur eternū. p. xp̄ꝫ. Finitis orōibꝰ aperiatur ſepulchrū cātore īcipiēte añ.

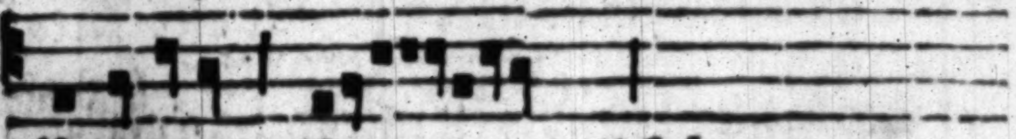

Aperite. Amen. Pſalmus.

COnfitemini dn̄o q̄m bonꝰ: q̄m ī ſc̄lꝫ mīa eiꝰ. Dicat nūc iſrl̄ q̄m bonꝰ: q̄m ī ſeculū mīa eiꝰ. Dicat nūc domꝰ aarō: q̄m in ſc̄lꝫ mīa eius. Dicāt nūc q̄ timēt dn̄ꝫ: q̄m in ſeculū mīa eius. De tribulatione inuocaui dominum: et exaudiuit me in latitudine dn̄s. Dominns michi adiutoꝛ: ⁊ ego deſpiciā inimicos meos. Bonū eſt cōfidere in dn̄o: q̄ȝ cōfidere in homīe. Bonum eſt ſperare in dn̄o: q̄ȝ ſperare in pꝛincipib⁹. Oēs gētes circuierūt me ⁊ ī nōīe dn̄i qꝛ vlt⁹ ſū in eos. Circūdātes circūdederūt me: et ī nomine dn̄i qꝛ vltus ſū in eos. Circūdederūt me ſicut apes: et exarſerūt ſicut ignis in ſpinis: et in nōīe dn̄i qꝛ vltus ſū in eos. Impulſus euerſus ſū vt caderē: et dn̄s ſuſcepit me. Foꝛtitudo mea et laus mea dn̄s: et factus eſt michi in ſalutē. Vox exultetiōis ⁊ ſalutis: ī tabernaculis iuſtoꝛū. Dextera dn̄i fecit virtutē: dextera dn̄i exaltauit me: dextera dn̄i fecit ꝟtutē. Nō moꝛiar ſed viuā: ⁊ narrabo opa dn̄i. Caſtigās caſtigauit me dn̄s: ⁊ moꝛtui nō tradidit me. Aperite michi poꝛtas iuſticie ⁊ īgreſſus in eas confiteboꝛ domino: hec poꝛta domini iuſti intrabunt in eam. Cōfiteboꝛ tibi dn̄e qm̄ exaudiſti me: et factus es michi ī ſalutē. Lapidē quē repꝛobauerūt edificātes: hic fact⁹ eſt in caput āguli. A dn̄o factū eſt iſtud: ⁊ eſt mirabile in ocłis noſtris. Hec eſt dies quā fecit dn̄s: exultem⁹ ⁊ letemur in ea. O dn̄e ſaluū me fac o dn̄e bn̄ pꝛoſpare: bn̄dictus qui venit in nōīe dn̄i. Bn̄dicim⁹ vobis de domo dn̄i: deus dn̄s ⁊ illuxit nobis. Conſtituite diē ſolēnem in condēſis: vſqȝ ad coꝛnu altaris. Deus me⁹ es tu et cōfiteboꝛ tibi: de⁹ me⁹ es tu et exaltabo te. Cōfiteboꝛ tibi dñe q̄m exaudiſti me: ⁊ factus es michi ĩ ſalutē. Cõfitemini dño q̃m bon⁹: q̃m in ſeculũ mĩa eius. ¶ Finito pſalmo tota dicatur añ.

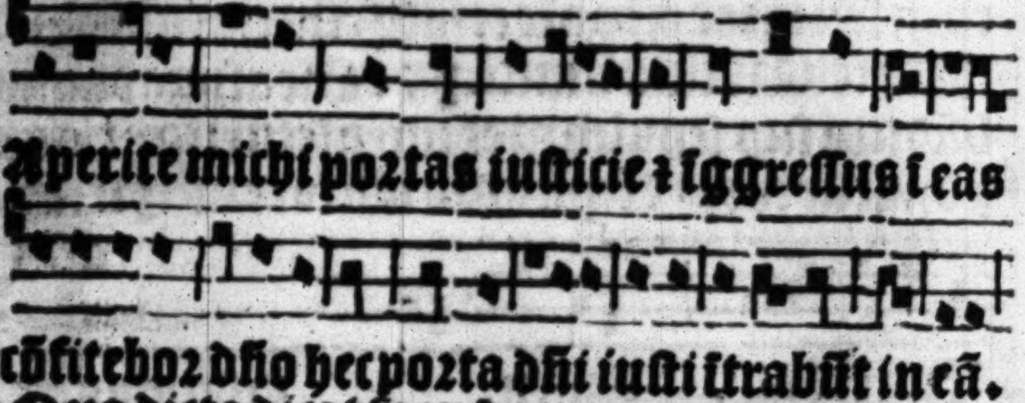
Aperite michi portas iuſticie ⁊ ĩgreſſus ĩ eas
cõfitebor dño hec porta dñi iuſti ĩtrabũt in eã.

Qua dicta dicat ſacerdos. Oremus. Oratio.

Obſecram⁹ mĩaz tuã ops ẽtne de⁹ q̄ hoīem ad imaginē tuã creare dignat⁹ es: vt animã famuli tui vel famule tue. N. quã hodierna die reb⁹ hũanis eximi et ad te accerſiri iuſſiſti: blãde ⁊ miſericorditer ſuſcipias: nõ ei dñet vmbre mortis/nec tegat eũ vel eam chaos ⁊ caligo tenebraꝝ: ſed exutus vel exuta omniũ criminũ labe in ſinu abrahe collocat⁹ vel collocata locũ refrigerii ſe adeptũ vel adeptã eſſe gaudeat: vt cũ dies iudicii aduenerit: cũ ſctis ⁊ electꝭ tuis eũ vel eã reſuſcitari iubeas. p xp̄. Alia or.

Deus q̄ iuſtis ſupplicationib⁹ ſẽp (cũore⁹: preſto es/q̄ pia vota dignaris ĩtueri. da famulo tuo vel famule tue N. cui depoſitioni hodie officia hũanitatis exhibem⁹: cũ ſctis atq fidelib⁹ tuis btĩ myneris portionē. Per xp̄z Deĩn dicat̃ bñdictio ſepulchri ſũore⁹. hoc mõ.

DOmin⁹ ieſus xp̄s q̄ btō petro ap̄lo ſuo ceteriſq; diſcipulis ſuis licētiā dedit ligādi atq; ſoluēdi ip̄e te abſoluat. N. ab oī vinculo delictoꝝ. ꝛ inq̄ntū mee fragilitati ꝑmittitur/ p̄coꝛ ſis abſolut⁹ vel abſoluta āte tribunal eiuſ dē dn̄i nr̄i ieſu xp̄i/ habeaſq; vitā ētnā ꝛ viuas in ſc̄la ſeculoꝝ. amē. Hic aſꝑgat̄ tumul⁹ aqua bn̄dicta. et incenſetur cantoꝛe īcipiente. an̄.

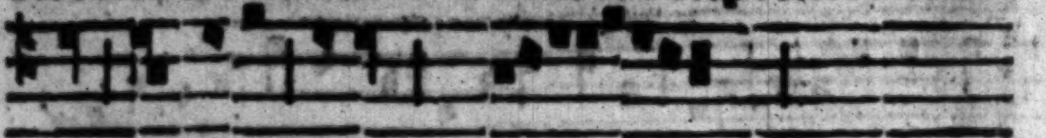

Hec requies mea. Amen. Pſalmus.

MEmēto dn̄e dauid: et oīs māſuetudinis ei⁹. Sicut iurauit dn̄o: votū vouit deo iacob. Si introiero in tabernaculū dom⁹ mee ſi aſcendero in lectū ſtrati mei. Si dedero ſonū oculis meis: et palpebꝛis meis doꝛmitationē. Et requiē tp̄ib⁹ meis donec inueniā locuꝫ dn̄o: tabernaculū deo iacob. Ecce audiuim⁹ eā in effrata: īuenim⁹ eā in cāpis ſilue. Introibimus ī tabernaculū ei⁹: adoꝛabim⁹ in loco vbi ſteterūt pedes ei⁹. Surge ī requiē tuā: tu ꝛ archa ſctīficatiōis tue. Sacerdos tui īduātur iuſticiā: ꝛ ſcī tui exultent. Propt̄ dd̄ ſeruū tuū: nō auertas faciē xp̄i tui. Iurauit dn̄s dauid veritatē ꝛ nō fruſtrabit eū: de fructu ventris tui ponā ſup ſedē tuā. Si cuſtodierit filii tui teſtamētū meū: ꝛ teſtimonia mea hec q̄ docebo eos. Et filii eoꝝ: vſqʒ ī ſclʒ: ſedebūt ſup ſedē tuā. Qm̄ elegit dn̄s ſyō: elegit eā ī hītationē ſibi. Hec reqes mea ī ſclʒ ſcli: hic habitabo qm̄ elegi eā. Viduā ei9 bn̄dicēs bn̄dicā: paupes eius ſaturabo panib9. Sacerdotes ei9 īduā ſalutari: ⁊ ſcti ei9 exultatiōe exultabūt. Illuc ꝓducā coꝛnu dd̄: paraui lucernā xp̄o meo. Inimicos ei9 induā cōfuſione: ſup ipm̄ aūt efflorebit ſanctificatio mea. ¶ Finito pſalmo tota dicat antiphona.

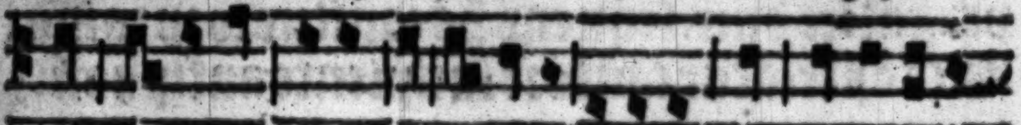

Hec requies mea in ſeculū ſeculi: hic habitabo

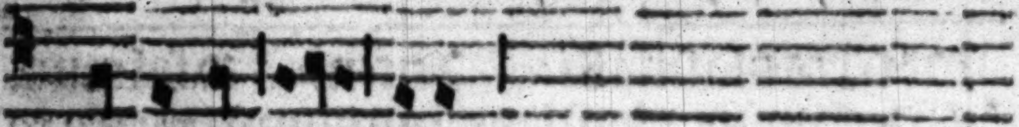

quoniam elegi eam.

Qua dicta dicat ſacerdos oꝝ cū Orem9. Oro

DEus apud quem ſpiritus moꝛtuoꝛum viuūt: et in qua eletoꝝ anime depoſito carnis onere plena felicitate letātur: p̄ſta ſupplicantibus nobis vt aīa famuli tui vel famule tue N. que tēpoꝛali per ex coꝛp9 viſionis hui9 luminis caruit viſu: eterne illi9 lucis ſolatio patiatur: nō eā toꝛmētū moꝛtis attingat/ nec doloꝛ hoꝛrēde viſionis afficiat/ nō penalis timoꝛ excruciet/ nō reoꝝ peſſima cathena ꝯſtringat: ſed cōceſſa ſibi veniā oīm delictoꝝ optate quietis cōſequat gaudia repꝛomiſſa. Per xp̄ʒ. Ore9:

Tu dñe deꝰ oꝑs ſꝑcibꝰ nr̄is aurē tue pietatis accōmodare digneris tu miſeris opē feras et mīaȝ largiaris ⁊ ſpm̄ famuli tui vel famule tue N. vinculis coꝛpoꝛalibus liberatuȝ et pace ſanctoꝝ tuoꝝ recipias: vt locū penaleȝ in gehenne ignē in regionē viuentiū tranſlatus euadat Per xp̄m. ¶ Finitis oꝛatiōibꝰ executoꝛ officii terrā ſuper coꝛpꝰ ad modū crucis ponat: ⁊ coꝛpus thurificet ⁊ aqua benedicta aſpergat: et dum ſequens ps̄ canitur coꝛpꝰ omnino cooperiatur cantoꝛe incipiente antiphoñ.

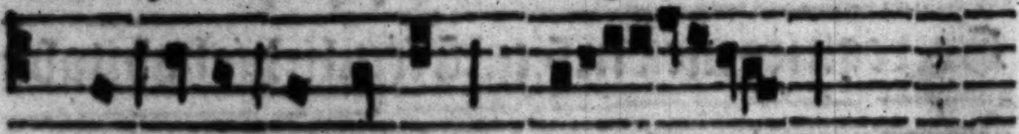

De terra plaſmaſti: Amen. Pſalmus.

Domine ꝓbaſti me ⁊ cognouiſti me: tu cognouiſti ſeſſionē meā ⁊ reſurrectionem meā. Intellexiſti cogitatiōes meas delonge: ⁊ ſemitā meā ⁊ funiculū meū īueſtigaſti Et oēs vias meas ꝑuidiſti: q2 nō ē ſermo ī lĩgua mea. Ecce dñe tu cognouiſti oīa nouiſſima ⁊ antiqua: tu foꝛmaſti me ⁊ poſuiſti ſuꝑ me manum tuā. Mirabilis facta eſt ſciētia tua ex me: ꝯfoꝛtata eſt ⁊ nō potero ad eā. Quo ibo a ſpū tuo: ⁊ quo a facie tua fugiā? Si aſcēdero ī celū tu illic es: ſi deſcēdero ad infernū ades. Si ſūpſero pēnas meas diluculo: ⁊ habitauero ī extremis maris Etenī illic manꝰ tua deducet me: ⁊ tenebit me dextera tua. Et dixi foꝛſitā tenebꝛe cōculcabūt me: ⁊ nox illuīatio mea ī deliciis meis. Qꝛ tenebꝛe nō obſcurabūt a te ⁊ nox ſicut dies illuīabit̄ ſicut tenebꝛe ei⁹ ita ⁊ lumē ei⁹. Qꝛ tu poſſediſti renes meos ſuſcepiſti me de vtō mr̄is mee. Cōfiteboꝛ tibi qꝛ t̄ribilit̄ magnificat⁹ es: mirabilia oꝑa tua ⁊ aīa mea cognoſcet nimis. Nō eſt occultatū os meū a te qđ feciſti ī occulto ⁊ ſubſtātia mea ī īferioꝛib⁹ t̄re. Imꝑfectū meū vider̄t ocl̄i tui ⁊ ī libꝛo tuo oēs ſcribēt̄: dies foꝛmabūt̄ ⁊ nemo ī eis. Michi aūt nimis honoꝛificati ſūt amici tui de⁹: nimis ꝯfoꝛtat⁹ ē pꝛīcipatus eoꝝ. Dinumerabo eos ⁊ ſuꝑ arenā multiplicabūt̄: exurrexi ⁊ adhuc ſū tecū. Si occideris de⁹ pctōꝛes viri ſāguinū declinate a me. Qꝛ dicitis ī cogitatōe: accipiāt ī vanitate ciuitates ſuas. Nōne q̄ oder̄t te dñe oderā: ⁊ ſuꝑ īimicos tuos tabeſcebā. Perfecto odio oderā illos: īimici facti ſūt michi. Pꝛoba me de⁹ ⁊ ſcito coꝛ meū: īterroga me ⁊ cognoſce ſemitas meas. Et vide ſi via iniquitatis in me eſt: et deduc me in via eterna. ¶ Finito pſalmo tota dicatur añ:

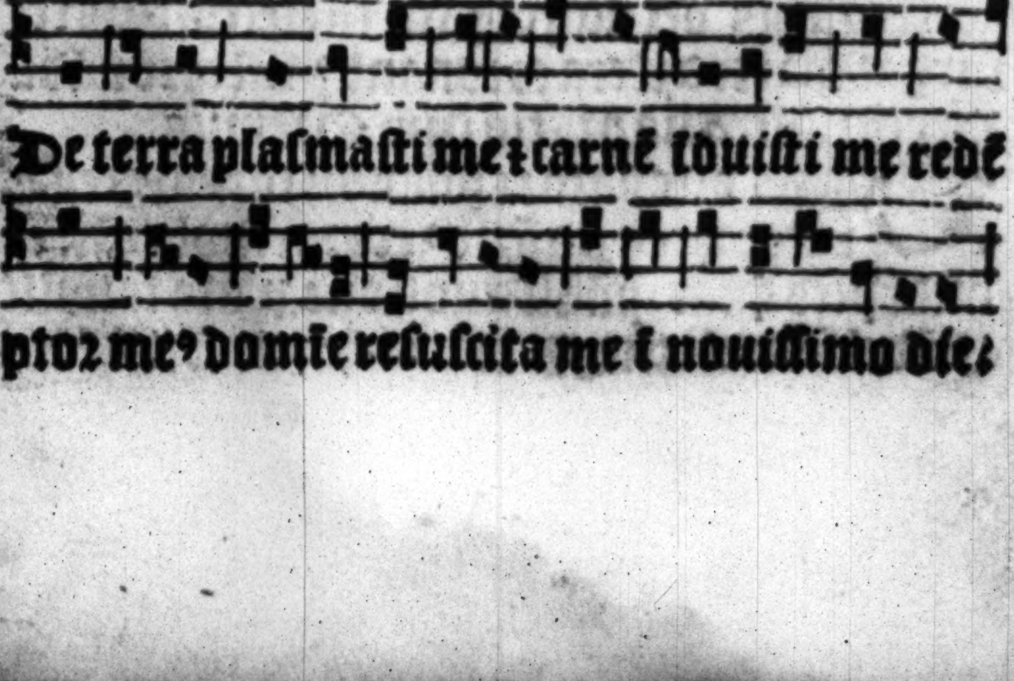
De terra plaſmaſti me ⁊ carnē īduiſti me redē-
ptoꝛ me⁹ domīe reſuſcita me ī nouiſſimo die.

Qus dicta di: ſacerd̄ ſiñ Dñs vo. et ſiñ Oremꝰ.

Commēdo aīam tuā deo pr̄i oīpotēti: terrā terre/cinerē cineri/puluerē pulueri. In noīe pr̄is et filii et ſpūſſācti. Amē. Deinde dicat ſacerdos hāc orationē ſine Oremꝰ. Or

Temeritatis q̄dem eſt dn̄e vt homo hominem/mortalis mortuū/cinis cinerem tibi dn̄o deo nr̄o audeat cōmēdare: ſed quia terra ſuſcipit terram et puluis conuertitur ī puluerem/donec oīs caro ī ſuā redigatur originē inde tuā deus piiſſime pater lachrymabiliter queſumus pietatem. vt huiꝰ famuli tui vel famule tue N. aīaʒ quā creaſti. de huiꝰ mūdi voragīe tenulēta ducꝫ ad pr̄iā abrahe amici tui ſinu recipias: ⁊ refrigeriū rore ꝑfūdas. ſit ab eſtuantis gehēne truci īcēdio ſegregata/⁊ btē req̄ei te donāte ꝯiūcta: ⁊ ſi q̄ illi ſūt dn̄e cruciatibꝰ culpe: tu eas grā tue mitiſſīe lenitatis īdulge: ne peccati vicē ſed indulgētie tue piā ſētiat bonitatē. Cūqʒ finito mūdi termino ſupnū cūctis illuxerit regnū: nouus hō ſctōꝝ oīm cetibus aggregatus vel aggregata cū electis tuis reſurgat ī parte dextera coronandꝰ vel coronāda Per chriſtū. Alia oratio cum Oremus.

Deus vite dator ⁊ hūanoꝝ corpoꝝ reparator q̄ te a pctōribꝰ exorari voluiſti: exaudi p̄ces quas ſpūali deuotione ꝓ aīa famuli tui vel famule tue N. tibi lachrymabilit̄ fūdi mus: vt liberare eũ ab īferoꝛũ cruciatib⁹ ⁊ collocare eũ īter agmīa ſctõꝝ tuoꝝ digneriſ: veste quoqʒ celeſti ⁊ ſtola īmoꝛtalitatiſ īdui/ ⁊ p̄adiſi amẽitate ꝯfoueri iubeas. ꝑ. Finita oꝛ ſci. cã.

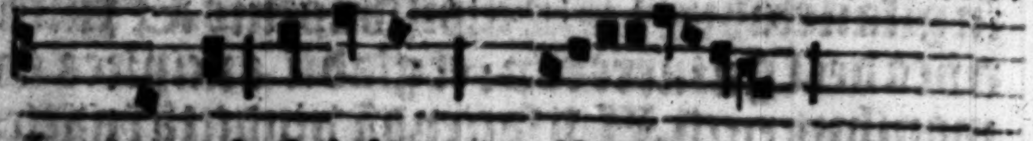

ãn Omnis ſpiritus. Amen. Pſalmus

Laudate dñʒ de celis: laudate eũ in excelſis. Laudate eũ oẽs angeli ei⁹: laudate eũ oẽs ꝟtutes ei⁹. Laudate eũ ſol ⁊ lũa: laudate eũ oẽs ſtelle ⁊ lumẽ. Laudate eũ celi celorũ: ⁊ aq̃ q̄ ſup celos ſũt laudẽt nomẽ dñi. Qꝛ ipſe dixit ⁊ facta ſũt: ipſe mãdauit et creata ſunt. Statuit ea in eternum et in ſeculum ſeculi: p̄ceptum poſuit et non pꝛeteribit. Laudate dominum de terra: dꝛacones ⁊ oẽs abyſſi. Ignis grando nix glacies ſpũs ꝓcellaꝝ: que faciunt verbũ ei⁹. Mõtes et oẽs colles: ligna fructifera et oẽs cedꝛi. Beſtie ⁊ vniuerſa pecoꝛa: ſerpẽtes et oẽs volucres pẽnate. Reges terre et oẽs populi: pꝛincipes et oẽs iudices terre. Iuuenes et virgines ſenes cũ iunioꝛibus laudẽt nomen dñi: quia exaltatũ eſt nomen ei⁹ ſoli⁹. Cõfeſſio ei⁹ ſup celũ et terrã: ⁊ exaltauit coꝛnu populi ſui. Hymn⁹ oĩbus ſctĩs ei⁹: filiis iſrl̃ ꝓplo appꝛopīquãti ſibi. Cãtate dño cãticũ nouũ: laus eius in eccleſia ſanctoꝝ. Letetur iſrael in eo q̄ fecit eū: et filie syō exultēt ī rege suo. Laudēt nomē ei⁹ ī choro: ī tympano ⁊ psalterio psallant ei. Quia bñplacitū ē dño ī pplo suo: ⁊ exaltabit mãsuetos ī salutē. Exultabunt sācti in glīa: letabunt̄ ī cubilibus suis. Exultatiões dei ī gutture eoꝝ: et gladii ancipites in manibus eoꝝ. Ad faciendā vindictā ī nationibus: increpationes in pplis. Ad alligandos reges eoꝝ ī cōpedib⁹: et nobiles eoꝝ ī manicis ferreis. Ut faciat ī eis iudiciū cōscriptū: glīa hec oīb⁹ scīs ei⁹. Laudate dñm in scīs eius: laudate eū ī firmamēto virtutis ei⁹. Laudate eū ī virtutib⁹ ei⁹: laudate eū scdʒ multitudinē magnitudīs ei⁹. Laudate eū ī sono tube: laudate eū ī psalterio ⁊ cythara. Laudate eum ī tympano ⁊ choro: laudate eū in chordis ⁊ organo. Laudate eū in cymbalis benesonantibus laudate eū in cymbalis iubilationis: oīs spūs laudet dñz. ¶ Finito psalmo tota dicatur an.

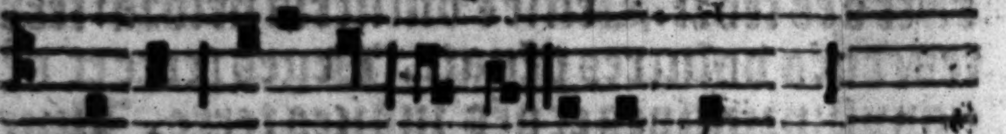

Omnis spiritus laudet dominum.

Qua dicta di. sacer. Dñs vobiscū. Oremus.

Debitum humani corporis sepeliendi officium fideliū more cōplētes: deū cui oīa viuunt fideliter depcemur: vt hoc corp⁹ cari nr̄i vel care nr̄e N. a nobis ī infirmitate sepultū ī or dine sctōꝝ tuoꝝ resuscitet: ⁊ ei⁹ spm̄ sctis ac fidelib⁹ aggregari iubeat cū quib⁹ ī enarrabili gloria ⁊ perhēni felicitate ꝑfrui mereatur. Per xp̄z dn̄z nr̄z. ¶ Finita oꝛ. incipiat sacerdos. an.

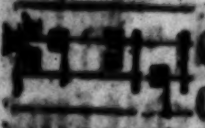

Et itonet' ps Bn̄d⁹ mō sequēti. tot⁹ p̄. dicat'. ⁊ cātet' hic sol'. sicut in mat'.

Ego sū

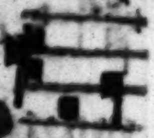

Bene-

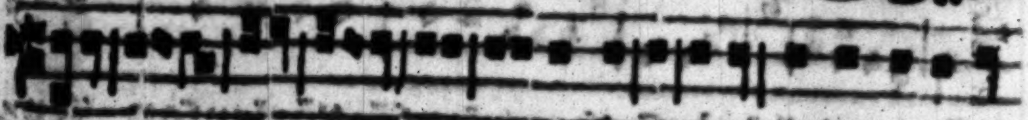

dict⁹ dn̄s de⁹ isrl': q2 visitauit ⁊ fecit redēptionē

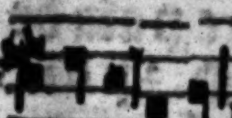

Et erexit coꝛnu salutis nobis: ī domo dauid pueri sui. Sicut locutus plebis sue. est per os sctōꝝ: q̄ a sc̄lo sūt ꝓphetaꝝ ei⁹. Salutē ex inimicis nr̄is: ⁊ de manu oīz q̄ oderūt nos. Ad faciēdā mīaz cū prib⁹ nr̄is: ⁊ mēorari testamēti sui scti. Iusiurādū qđ iurauit ad abꝛahā prēz nr̄m: daturū se nobis. Ut sine timoꝛe de manu inimicoꝝ nr̄oꝝ liberati seruiamus illi. In sctitate ⁊ iusticia coꝛā ip̄o: oībus dieb⁹ nr̄is. Et tu puer ꝓpheta altissimi vocaberis: p̄ibis em̄ ante faciē dn̄i parare vias ei⁹. Ad dādā sciētiā salutis plebi ei⁹: ī remissionē pctōꝝ eoꝝ. Per viscera mīe dei nr̄i: ī q̄b⁹ visitauit nos oꝛiēs ex alto. Illuminare his q̄ ī tenebris ⁊ ī vmbꝛa moꝛtis sedēt: ad dirigēdos pedes nr̄os ī viā pacis. ¶ Finito p̄s tota dicatur an.

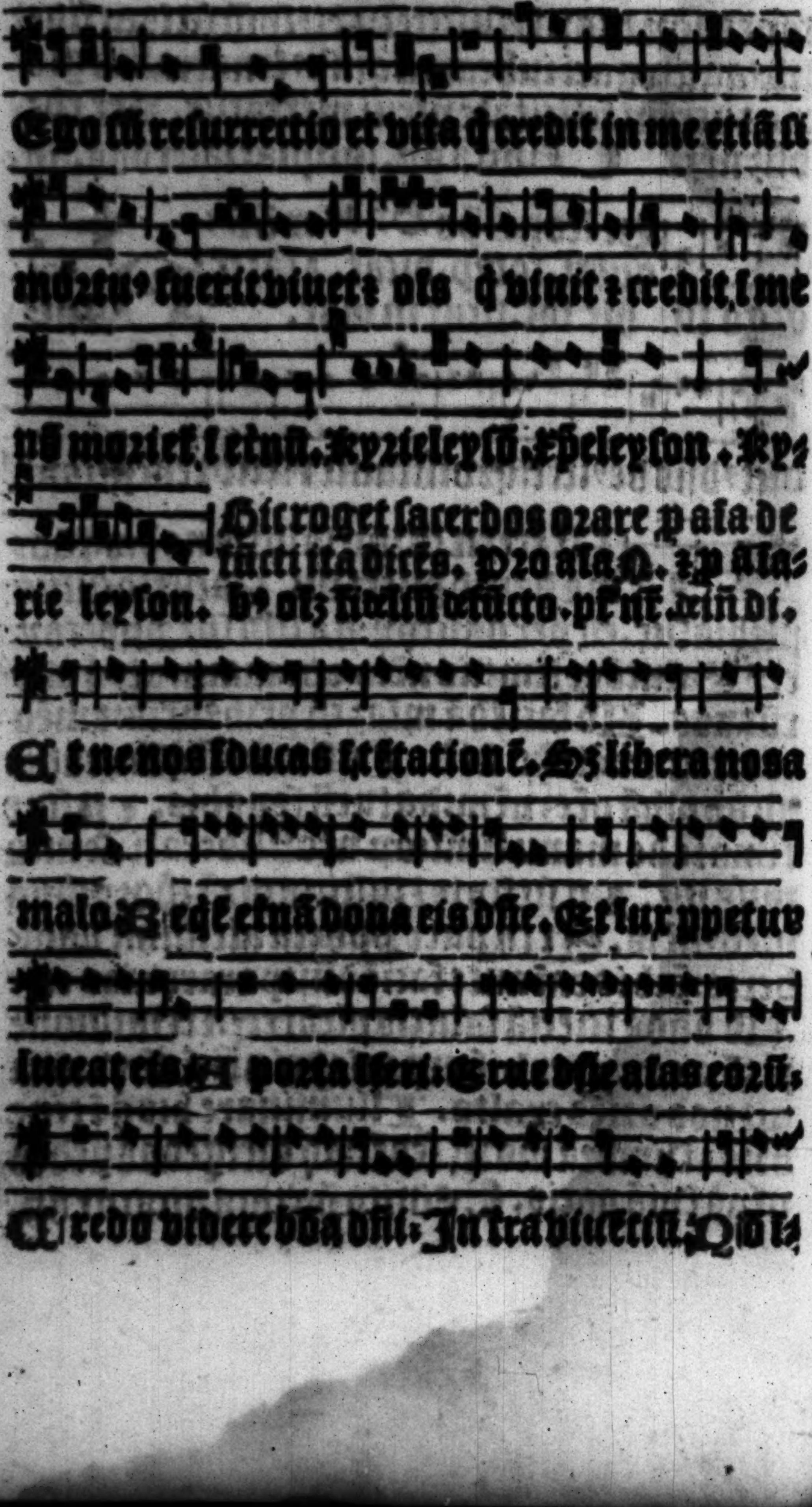
Ego sũ resurrectio et vita q̃ credit in me etiā ſi
mortuꝰ fuerit viuet ꝛ oīs q̄ viuit ꝛ credit ī me
nō morietᷣ ī eternū. Kyrieleyſō. Xp̄eleyſon. Ky-
rie leyſon.
Et ne nos īducas ī tēptationē. Sꝫ libera nos a
malo. R̷ Req̄ eternā dona eis dn̄e. Et lux ꝑpetua
luceat eis. A porta inferi. Erue dn̄e aīas eoꝝ.
Credo videre bōa dn̄i. In tra viuētiū. Dn̄e ex

Hic roget ſacerdos orare ꝑ aīa defūcti ita dicēs. Pro aīa N. ꝛ ꝑ aīabꝰ oīꝫ fideliū defūcto. P̄r nr̄. Aīn di.

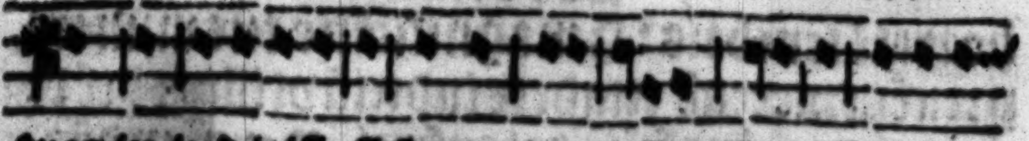

tres in iudiciū cū ſeruo tuo dñe. Qꝛ nō iuſtifi-

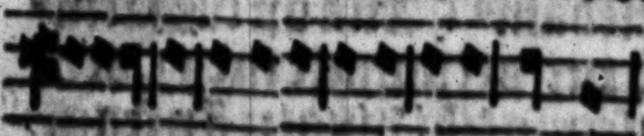

Dñe exaudi. Et cla. Dñs vo: Et

cabit ī ꝯſpectu tuo oīs viuēs. rū. Orem⁹ Or.

DE⁹ oꝛigo pietatiſ pr̄ mīaꝝ ſolamē triſtiū īdultoꝛ criminū/ de cui⁹ mūere venit oē qđ bonū eſt ꝛ pcedit: reſpice ppici⁹ ſupplicū p̄ces: ꝛ q̄uis pp̄ꝛia nos reputet īdignos ꝯſciētia te dignū nr̄is īflecti petitiōib⁹ pulſam⁹ q̄tulūcū qꝫ ꝯcedit aures tue pietatis Nā ſi omittim⁹ in vtroqꝫ veremur eē rei: qm̄ ꝛ te p̄cipiſa pctōꝛib⁹ exoꝛari nr̄oqꝫ actū nō merito hoc agēdū te p̄ſtāte tribuiſti ī miſterio. Ergo te dñe ſctē pr̄ oīps eterne de⁹ q̄ vnicū filiū tuū dñz nr̄z ieſū xp̄z īcarnari de vgīe ꝯſtituiſti quo vetuſtū ſolueret pp̄ꝛio cruoꝛe pctm̄: vt vitā redderet mūdo/ ip̄o opitulāte aīaz fr̄is nr̄i. vl' ſoꝛoꝛis nr̄e N. ab ergaſtulo cenulēte materie exēptā ab oīb⁹ piaculis q̄s abſoluas Nullas patiat̄ īſidias occurrētiū demonū pp̄t quā miſiſti ad t̄ras vnigenitū filiū tuū: libera ꝛ abſolue eā a tetra voꝛagine īferni quā redemiſti p̄cioſo ſāguīe vnigeniti filii tui libera ꝛ abſolue eā ab eſtuātis gehēne truci īcēdio collocās ī padiſi amenitate. Nō ſētiat piiſſime pr̄ qđ calet ī flāmis/ qđ ſtridet ī penis/ ꝛ qđ horret ĩ tenebris: ſꝫ magnificẽtie tue munere preuẽta mereat̃ euadere iudiciũ vltiõis ⁊ btẽ requiei ac lucis etne felicitate ꝑfrui. Per xp̄m dñꝫ.

Tibi dñe cõmẽdam⁹ (Alia orõ cũ Orem⁹ aĩaʒ famuli tui vel famule tue N. vt defūctis vel defūcta ſeculo tibi viuat: ⁊ q̄ ꝑ fragilitatẽ mũdane cõuerſatiõis pctã admiſit: tu venia miſericordiſſĩe pietatis abſterge. Per xp̄ꝫ.

His dictis ſequat̃ ps̄ Miſerere. i. cũ añ Requiẽ etnã. Qua dicta dicat ſacerdos ĩ auditu oĩm Pater nr̃ p aĩa ei⁹ N. et p aĩab⁹ quoꝝ oſſa in hoc cemeterio vel in aliis requieſcũt: ⁊ p aĩab⁹ oĩꝫ fideliũ defũctoꝝ. Deĩn dicat ſacerdos. Et ne nos. Hʒli. A porta ĩferi. Erue dñe. Ne tradas dñe beſtiis aĩas cõfitẽtes tibi. Et aĩas pauperũ tuoꝝ ne obliuiſcaris ĩ finẽ. Dñs vo. Ore⁹

DEus cui⁹ miſeratiõe aĩe fideliũ requieſcũt: (oꝛ aĩab⁹ famuloꝝ famularũq3 tuarũ hic ⁊ vbiq3 ĩ xp̄o qeſcẽtiũ da ꝓpici⁹ ſuoꝝ veniã pctõꝝ vt a cũctis reatib⁹ abſoluti/tecũ ſine fine letent̃. p x. Poſtea reuertẽtes clĩci de tumulo dicãt vii. ps̄os pniales. vel ſaltẽ ps̄. De pfũdis cũ añ Reqẽ etnã: ſequat̃ Kyrie el. xp̄e el. Kyrie el. Pr̃ nr̃. Et ne nos. Hʒli. A porta ĩferi. Erue. Aĩa ei⁹ ĩ bõis demorabit̃. Et ſemẽ ei⁹ heredita. Credo videre bõa dñi. In tra viuẽ. Nõ ĩtres ĩ iudiciũ cũ ſeruo tuo dñe. Qr nõ iuſtificabit̃ in cõſpectu tuo oĩs viuẽs. Dñs vo. Orem⁹. Or̃

Satiſfaciat tibi dñe de⁹ nr̄ ꝓ aīa famli tui N. ſatris nr̄i illicit̄ dei genitricis ſēpqȝ virgis marie ⁊ ſanctiſſimi apl̄i tui petri oīmqȝ ſāctoꝝ tuoꝝ oratio: ⁊ ꝑſētis familie tue hūilis et deuota ſupplicatio: vt pctōꝝ oīm veniā precamur obtineat: nec eā patiaris cruciari gehēnalib⁹ penis: quā filii tui dñi nr̄i ieſu xp̄i precioſo ſāguīe redemiſti. Qui tecū viuit ⁊ regnat de⁹. Per oīa ſcl̄a ſcl̄oꝝ. Amē. In fine oīm de miſſa voce dicat̄ ſic. Aīa eius et anime omniū fidelium defunctoꝝ per dei mīam requieſcant ī pace. Amen. ¶ Miſſa de ſancta cruce. Officium.

Nos aūt gl'iari oportet ī cruce dñi nr̄i ieſu xp̄i/ ī quo ē ſal⁹ vita ⁊ reſurrectio nr̄a ꝑ quē ſaluati ⁊ liberati ſum⁹. Ps. De⁹ miſereat̄ nr̄i et bn̄dicat nob̄: illumīet vultū ſuū ſup nos et miſereat̄ nr̄i. Glīa pr̄i. Kyrie eleyſō. Or.

Deus q̄ vnigeniti filii tui dñi nr̄i ieſu xp̄i precioſo ſanguine viuifice crucis vexillū ſanctificare voluiſti: cōcede q̄s eos qui eiuſdē ſancte crucis gaudēt honore/ tua quoqȝ vbiqȝ ꝓtectiōe gaudere. Per e. Ad philippen. ii

Fr̄es: xp̄s fact⁹ eſt ꝓ nobis obediēs vſqȝ ad mortē: mortē aūt crucis. Propter qđ ⁊ deus exaltauit illū ⁊ donauit illi nomē qđ eſt ſup oē nomē: vt in noīe ieſu oē genu flectatur celeſtium terreſtriū et infernoꝝ. Et oīs līgua cōfiteatur: qꝛ dñs nr̄ ieſus xp̄s in glīa dei pr̄is.

Gr̄. Xp̄s fact⁹ eſt ꝓ nobis obediēs uſqȝ ad mortē mortē autē crucis. ℣. Propt̄ qḋ ⁊ de⁹ exaltauit illū ⁊ dedit illi nomē qḋ eſt ſup oē nomē. Allā. ℣. Dulce lignū dulces clauos dulcia ferēs pondera q̄ ſola fuiſti digna ſuſtinere regē celoꝝ et (dn̄z.

In illo t̄pe: Aſcēdēs Scḋm math. xx. ieſ⁹ hieroſolimā: aſſumpſit duodecī diſcipulos ſuos ſecreto: ⁊ ait illis. Ecce aſcēdim⁹ hieroſolymā: ⁊ filius hoīs tradet̄ principib⁹ ſacerdotū et ſcribis/et cōdēnabūt eū morte. Et tradent eū gentib⁹ ad illudēdū et flagellandū et crucifigēdū Et tertia die reſurget. Offer. Protege dn̄e plebē tuā ꝑ ſignū ſcte crucis ab oīb⁹ inſidiis inimicoꝝ omniū: vt tibi gratā exhibeamus ſeruitutem et acceptabile tibi fiat ſacrificium noſtrum alleluya. Secreta.

Hec oblatio dn̄e ab omnib⁹ nos purgēt offenſis: que in ara crucis etiam totius mūdi tulit offenſas. Per dn̄z. Cōmunio. Per lignum ſerui facti ſumus et per ſanctā crucem liberati ſumus fructus arboris ſeduxit nos filius dei redemit nos alleluya. Poſtcōmunio.

Adeſto nobis dn̄e de⁹ nr̄: ⁊ quos ſcte crucis letari facis honore/ei⁹ quoqȝ ꝑpetuis defēde ſubſidiis. P. Miſſa d. ſ. ma. ꝑ totū aduē. Offi.

Rorate celi deſup ⁊ nubes pluāt iuſtū aperiat̄ tra ⁊ germinet ſaluatorē. p̄. Et iuſticia oriat̄ ſimꝉ ego dn̄s creaui eū. Or.

Deꝰ q̄ de btē marie ꝟgis vtō ꝟbū tuū āgelo nūciāte carnē ſuſcipere voluiſti: p̄ſta ſupplicibꝰ tuis. vt q̇ vere eā dei genitricē credimus/ eiꝰ apud te interceſſiōibus adiuuermur Per eūdē dn̄z nr̄z. Lctō eſaie ꝓphete. vii. cap.

IN diebus illis: Locutꝰ eſt dn̄s ad achaz dicēs. Pete tibi ſignū a dn̄o deo tuo ī ꝓfundū inferni: ſiue ī excelſū ſupꝛa. Et dixit achaz. Nō petā: ⁊ nō tētabo dn̄z. Et dixit. Audite ergo domꝰ dd̄. Nūq̇d parū vobis eſt moleſtos eſſe hoībꝰ: ⁊ qꝛ moleſti eſtis et deo meo? Propt̄ hoc dabit dn̄s ip̄e vobis ſignū. Ecce ꝟgo ꝯcipiet et pariet filiū: ⁊ vocabit̄ nomē eiꝰ ēmanuel. Butyꝛū ⁊ mel comedet: vt ſciat repꝛobare malū et eligere bonū. Gꝛ. Tollite poꝛtas pꝛīcipes veſtras ⁊ eleuamini poꝛte et̄nales et introibit rex glīe. V. Quis aſcēdet ī mōtē dn̄i aut q̇s ſtabit ī loco ſctō eiꝰ / Inocēs māībꝰ ⁊ mūdo coꝛde. Alla. V. Aue maria gr̄a plena dn̄s tecū: bn̄dicta tu in mulieribus. ¶ Secundum lucam. i. capi.

IN illo tp̄e Miſſus eſt āgelꝰ gabꝛiel a deo ī ciuitatē galilee cui nomē nazareth ad virginē deſpōſatā viro cui nomē erat ioſeph de domo dauid ⁊ nomē ꝟgis maria. Et īgreſſus angelus ad eā: dixit. Aue gr̄a plena dn̄s tecū: bn̄dicta tu ī mulieribꝰ. Que cuz audiſſet t̄bata ē ī ſermōe eiꝰ ⁊ cogitabat q̄lis eēt iſta ſalutatio. Et ait āgelꝰ ei Ne tīeas maria īueniſti ei gr̄az apud deū. Ecce concipies in vtero et paries filiū: et vocabis nomē ei⁹ ieſū. Hic erit magn⁹: ꝛ filius altiſſimi vocabit̄. Et dabit illi dñs deus ſedē dd̄ pr̄is ei⁹: ꝛ regnabit ĩ domo iacob ĩ etnū et regni ei⁹ nō erit finis. Dixit autē maria ad angelū. Quō fiet iſtud: qm̄ virū nō cognoſco? Et rn̄dēs āgel⁹: dixit ei. Spūſſctūs ſupueniet in te: ꝛ virt⁹ altiſſimi obūbꝛabit tibi. Jdeoqꝫ ꝛ qd̄ naſcetur ex te ſactū: vocabit̄ fili⁹ dei. Et ecce helizabeth cognata tua: ꝛ ipſa concepit filiū in ſenectute ſua. Et hic menſis eſt ſextus illi q̄ vocatur ſterilis: qꝛ non erit ĩpoſſibile apud deum oē vbū. Dixit aūt maria. Ecce ancilla dñi Fiat michi: ſecūdū verbū tuū. Offr̄. Aue maria gratia plena dñs tecū: bn̄dicta tu in mulierib⁹ et bn̄dict⁹ fruct⁹ ventris tui. Secreta:

IN mētib⁹ nr̄is q̄s dñe vere fidei ſacramēta confirma/ vt q̄ conceptū de virgine deum et hoīem firmiter confitemur. p̄ eiuſdē ſalutifere reſurrectionis potentiam ad eternam mereamur peruenire leticiā. Per dn̄m: Communio. Ecce virgo concipiet et pariet filiū et vocabitur nomē eius emmanuel: Poſtcōio.

GRatiā tuā q̄s dñe mētib⁹ nr̄is ĩfūde. vt q̄ angelo nunciāte xp̄i filii tui ĩcarnationē cognouim⁹/ per paſſionē eius ꝛ crucē/ ad reſurrectionis gl̄iam perducamur. Per eundem.

¶ A purificatione vſqꝫ ad aduentum. Offm̄.

Salue ſancta parēs enixa puerpa regē q̄ celū trāqꝫ regit ī ſcl'a ſcl'oꝝ. ℣. Bn̄dicta tu in mulierib⁹ / et benedictus fructus ventris tui. Gl'ia patri. Kyrie eleyſō. Oratio

Concede nos famlo's tuos q̄s dn̄e de⁹ ꝑpetua mētis ⁊ corꝑis ſalute gaudere/⁊ gl'ioſa btē marie ſēp ṽgis īterceſſiōe a p̄ñti liberari triſticia/⁊ et'na ꝑfrui leticia. ꝑ. Lcō li. ſa. eccl'a. xxiiii

Ab initio ⁊ āte ſcl'a creata ſū/⁊ vſqꝫ ad futurū ſcl'ꝫ nō deſinā/⁊ ī hītatiōe ſctā corā ipſo miſtraui. Et ſic ī ſyō firmata ſū/⁊ in ciuitate ſctificata ſimilit' req̄eui/⁊ in hierl'm poteſtas mea. Et radicaui ī ppl'o honorificato / et ī partes dei mei hereditas illi⁹. Et ī plenitudīe ſanctoꝝ/detētio mea. Gr. Bn̄dicta ⁊ venerabilis es ṽgo maria q̄ ſine tactu pudoris inuenta es m̄r ſaluatoris. ℣. Virgo dei genitrix quē tot⁹ nō capit orbis/in tua ſe clauſit viſcera fact⁹ hō. Allā. ℣. Poſt partū virgo īuiolata permanſiſti dei genitrix ītercede ꝓ nobis In tp̄e paſc. Allā. ℣ Per te dei genitrix eſt nobis vita data: que de celo ſuſcepiſti prolē et mundo genuiſti ſaluatorem. ¶ Secundum lucam. xix.

In illo tp̄e Loquēte ieſu ad turbas/extollens vocē quedā mulier de turba/dixit illi. Beat⁹ vēter q̄ te portauit / ⁊ vbera q̄ ſuxiſti. At ille dixit. Quinīmo. Beati qui audiūt verbū dei/et cuſtodiūt illud. Scd'm iohānē. xix.

IN illo tp̄e: Stabāt iuxta crucē ieſu mater eiꝰ ⁊ ſoror mr̄is eiꝰ maria cleophe: ⁊ maria magdalene. Cū vidiſſet ergo ieſꝰ matrē ⁊ diſcipulū ſtātē quē diligebat: dixit mr̄i ſue Mulier/ ecce filiꝰ tuꝰ Deīde dicit diſciplo Ecce mr̄ tua. Et ex illa hora: accepit eā diſcipl̄s ī ſuā Offer̄. Felix nāqꝫ es ſacra vgo maria ⁊ oī laude digniſſīa/ qꝛ ex te ortꝰ eſt ſol iuſtitie xp̄s deꝰ nr̄ allā. Secr.

Tua dn̄e ꝓpiciatiōe ⁊ btē marie ſēp vgīs itercesſiōe/ ad ꝑpetuā atqꝫ p̄ſētē hec oblatio nobis ꝓficiat ꝓſperitatē ⁊ pacē. p dn̄. Cōio. Btā viſcera marie vgīs q̄ portauerūt etni pr̄is filiū. In t. paſc. Cō. Vera fides geniti purgauit crimīa mūdi: ⁊ tibi vgītas iuiolata manet

Sumptis dn̄e ſalutis nr̄e (:allā. Poſtcō. ſubſidiis: da q̄s btē marie ſēp virgīs nos patrociniis vbiqꝫ ꝓtegi/ in cuius veneratione hec tue obtulimꝰ maieſtati. Per d̄. Epiſtola de trinitate. Ad corinthios. ii. vltimo. capitulo.

FRatres: Gratia domini noſtri ieſu chriſti et charitas dei ⁊ cōicatio ſancti ſpiritꝰ ſit ſemper cum omnibus nobis. In xp̄o ieſu/ domino noſtro. Secūdum ioannē. xv. et xvi.

IN illo tp̄e Dixit ieſꝰ diſcipulis ſuis Cū venerit paraclitꝰ quē ego mittā vobis a patre ſpm̄ v̄itatis q̄ a patre ꝓcedit/ ille teſtimoniū ꝑhibebit de me. Et vos teſtimoniū ꝑhibebitis/ qꝛ ab ītio mecū eſtis. Hec locutus ſū vobis vt nō ſcādalizemini: abſqꝫ ſynagogis faciēt vos. Sed veniet hora vt oīs q̄ iterficit vos arbitrēt obſeq̄ū ſe p̄ſtare deo. Et hec faciēt vobis: qꝛ nō nouerūt patrē neqꝫ me. Sed hec locutus ſū vobis: vt cū venerit hora eorum reminiſcamini: quia ego dixi vobis. ¶ Miſſa de ſancto ſpiritu.

Spūs dn̄i repleuit orbē terraꝝ allā. et hoc quod continet oīa ſciētiā habet vocis allā allā allā. Ps. Exurgat deus et diſſipentur inimici eius: et fugiāt qui oderūt eum a facie eius. Gloria patri et filio. Oratio.

Deus qui corda fidelium ſancti ſpiritus illuſtratiōe docuiſti: da nobis i eodē ſpiritu recta ſapere/ et de eiꝰ ſemꝑ ꝯſolatiōe gaudere. Per eūd. eiuſd. Lctō actuū apoſtoloꝝ. viii.

IN diebus illis: Cū audiſſent apoſtoli que erant hieroſolymis qꝛ recepiſſet ſamaria verbū dei: miſerunt ad eos petrū et ioannem. Qui cū veniſſēt: orauerūt ꝓ ipſis vt acciperēt ſpm̄ ſanctū. Nondū enim in quēq̄ illorū venerat: ſed baptizati tm̄ erāt in nomine domini ieſu. Tunc imponebāt manus ſuꝑ illos: et accipiebant ſpm̄ ſctm̄. Gꝛ. Btā gēs cuius eſt dn̄s deus eoꝝ populus quē elegit dn̄s in hereditatē ſibi. ℣. Verbo dn̄i celi firmati ſūt: ⁊ ſpū oris eius oēs virtꝰ eoꝝ. Allā. ℣. Veni ſancte ſpūs reple tuoꝝ corda fidelium et tui amoris in eis ignem accende. Secundum ioannem. xiiii.

IN illo tp̄e: Dixit ie. di. ſ. Si q̄s diligit me ſermonē meū ſeruabit. Et pr̄ me⁹ diliget eū et ad eū veniem⁹: ⁊ mãſionē apd̄ eū faciem⁹. Qui nō diligit me: ſermones meos nō ſeruat. Et ſermonē quē audiſtis nō eſt me⁹. ſꝫ ei⁹ q̄ miſit me pr̄is. Hec locut⁹ ſū vobis apud vos manēs. Paraclit⁹ aūt ſpūſſctūs quē mittet pr̄ ī noīe meo: ille vos docebit oīa et ſuggeret vobis oīa q̄cūqꝫ dixero vobis Pacē relinquo vobis: pacē meā do vobis Nō quō mūd⁹ dat: ego do vobis Nō turbetr̄ coꝛ vr̄m: neqꝫ foꝛmidet. Audiſtis qꝛ ego dixi vobis: vado ⁊ venio ad vos. Si diligeretis me gauderetꝭ vtiqꝫ qꝛ vado ad pr̄eꝫ: qꝛ pr̄ maioꝛ me eſt Et nūc dixi vobis pꝛiuſq̄ fiat: vt cū factū fuerit credatis. Iā nō mlta loquar vobiſcū. Venit ei pꝛīceps mūdi hui⁹ ⁊ ī me nō habet q̄cq̄ Sꝫ vt cognoſcat mūd⁹ qꝛ diligo pr̄eꝫ: ⁊ ſicut mādatū dedit michi pr̄: ſic facio. Offer. Cōfirma hoc de⁹ qd̄ opat⁹ es ī nobꝭ a tēplo tuo qd̄ eſt ī hiertm tibi offerēt reges mūera allā. Secr.

MUnera q̄s dn̄e oblata ſctifica: ⁊ coꝛda nr̄a ſcti ſpūs illuſtratiōe emūda. Per eūdeꝫ do. ī vnit. Cōio Fact⁹ eſt repēte de celo ſon⁹ adueniētis ſpūs vehemētis vbi erāt ſedētes allā: et repleti ſūt oēs ſpū ſctō loquentes magnalia Dei allā allā. Poſtcōis.

SAncti ſpūs q̄s dn̄e coꝛda nr̄a mūdet infuſio ⁊ ſui roꝛis itima aſpſione fecūdet. Per eūdē dn̄m. eiuſdē.

¶ Iſti ſūt gn̄ales articuli maioris excōicatiōis in lingua materna: et dicantur hoc modo.

OOd men et wymmen it is ordeyned bi te coūſeil of al holy chirche. Friſt of oure holy fader te pope of rome et his cardinalis ād al his coūſeil. ſithē of alle erchebiſſhopes biſſhopes ⁊ al te clergie tat euericher man of holichirche that hat ſoule for to kepe ſhulde ſhewe amōg hē foure ſites bi ʒere te articles tat bē writē in the general ſētēce. that his for to ſeyn the poītes tat longē to the grete curs. tat on is the firſt ſōday of aduēt that other is the firſt ſōday of lentē. ād the nexte ſōday after wit ſōday. ād the firſte ſōday after tehe aſſūptiō of oure ladi of thwo maner of curſynge holicirche telleth. iii. q. iiii. Engeldrudā. ⁊ extra de except. Pia.

That on is cald the leſſe curs that other is cald te more curs. ād this moſte opēlicher be tauʒt vnto lewed mē that tei mowe knowe parſidliche te miſchel ther of tat no mā ſchulde haue materie to excuſe hī bi. werfor te ſchul vnderſtōde atte the bygynnyng tat this worde curſynge is thꝰ miche to ſeye. as a deptynge fro god ⁊ alle goode werkes. xi. q. iii. c. Ad mēſā. ſ. Euidenter. That we calle the leſſe curs. is of this ſtrēghte: tat euericher mā ād womā that falleth ther inne it departeth hē fro alle te ſacramētis that bent in holichirche that they may none of hē receyue til tat thei ben aſoiled. The more curs is michel wers ād is of this ſtrēghte. for is departeth a mā fro god and fro holichirche. ⁊ alſo fro te companie of alle christene folk neuere to be ſaued be te paſſiō ob cristene to be holpē by te ſacramētis that bē done ī holichirche. ne to haue ꝑt in p̄iere witer no cristene mā. as witneſſeth her wel ſeynt auſtī. xi. q. iii. Dis x̄pia. Clerks ſei tat a child bi fore it be cristned it hath a wildked ſpirid dwellige in the ſoule vt hr̄ de ꝯſec. di. iiii. Siue paruuli. Te whicde wikkede ſpirid is ꝯiured ⁊ caſt out torouh praiere of the p̄ſt bi fore the chirche dore whāne it ſhal be cristned. the wich er ſacramēt of baptemeis groūt ād bi gynnīg of alle ſacramētis as was ſhely be tokned in the paſſiō of oure lorde ieſu christ bi water tat ran out of his ſyde whā al his blod was hō. ſo tat by the ſacremēt of bapteme he his mad godes child. ⁊ he receuith there part of the paſſiō of crist ād part of alle ſacramētis ād p̄yris that ben don ī holichirche ād alſo he receyueth part of alle gode dedis that be dō amōg alle cristene folk. ⁊ ȝif he holde vnto god couenāt tat he maked therefor to haue ad wellynge place for euere. in te bliſſe of heuene but what tyme he treſpaſſe ther ſo aȝē the lawe of god tat he his worti to be acurſed of holichirch tā is he depaſtir fro god ⁊ alle goode werkes, vt hē.xxiiii.q.iii. Certū. ād he his thāne delyuered azē unto the ſend of helle for to putte hym for his ſynne i the peyne wy theroutē bēde. vt hē.xi.q.iii. Nēo. et ca.xi. Ois xp̄ianꝰ. And terfor is no thing in al this world that a cristene mā aughte ſa gretli for to drede as for to falle bi any wey in te the ſētēce of curſynge. the which departeth hym fro god that is fader. and fro holichirche his moder. vt habetur xi.q.iii. Nichil. Also curſynge is cleped the ſwerd of holichirche. vt hētur xvi.q.ii. Viſis. i fine. & xxiiii q.iii. Corrūpātur. For right as we ſetath the ſtrok of the ſwerd it ſlether ād departith ir le lyf fro the body ryght ſo the ſtrok of this goſtly ſwerd. it depteth et doth a way god fro a mā or e wōmā whichir that is a curſed: that is the lif of here ſoules. that thei & here werkis bē euere more dede aft bote zif thei haue ſpecial grace of god. for to amēde hē here. For as many clerkes pue that at the day of dome wolde oure lady marie ād ſeynt Johñ the baptiſt. & alle that bē i heueyner knele doū. alle atones bi fore the face of god they ſchulde nought nowe i that tyme torough prayere of hē alle delyuere the ſoule of a mā or of a wōman that deyeth in any dedly ſynne. vt habetur xxv.di. Qualis. et xiii. q̄ſtione.ii. In preſenti. For tat were expſſe ageynnes te holi goſpelles. were criſt ſeith hym sowle that he shal take Wey zeue euericher man there right as ye hath deserued here. And zif the day of dome shal be so hard with alle to tat dye in ani dedli sinne what shal thanne bi tide of he in that sinne: tat ben funde openly acursed of god et holichirche in this grete perils dānatiō of soule be al to me & wōme that i shal speke of

¶ So tat first ād formest we denōuse acursed alle to tal holichirche falsly depriue of any righ or prit either bi lawe write. or elles bi good custū whi cher that hater ben holde et used of old tyme. ād in this poyn falleth er iii. manere of folk. first alle to that stelether holichirche goodes in what place so thei be don for to kepe. Or elles that stelle vn hal wed tinges outh boli of place or tynges tat be halwed out of place vnhalwed. et alle to that wytyngli breke ād destraye any poit of fredā tat lōgether to holichirche. et this is nought al'ouli vnderstāde of ther special fredames wicher tat ilk chirche hather more on thā an other teperal or spūal wether so it be. ¶ The tridde poynt is tat alle to ben acursed. tat purchache writes or letares of any lewed curt for to lette te processe of te lawe of holichirche of causes tat longen skill fully vnto cristene court. the wichil shulde nought be demed by nō other lawe. et alle to tat lette erschebisshopes, bisshops or any other, tat hath iurediccioū and power by te lawe or holichirche. tat thei mowe nought viſite here ſogetes. or dur nought vſe here lawe for to amende te ſoules of hē tat they haue to kepe. and alle to that falſly ſten awey. fro o place til a noter. tat holichirche may nought chaſtyſe hem. ne reule hē as he holde vt habetur in conſti. proui. in cōſilio apud Oxoñ. celebrato. ca. i. ¶ Alſo god et holichirche acurſed alle to tat leye hand in violence on preſt or on clerk. or on any mā or wōman of religion bote ȝif it be tat thei mowe nouȝt elles ſaue hem ſeluē. or elles that it be i certeyn pointes that the lawe ȝeuith leue. vt pȝ p ꝟ. Audēs ignorās me defēdēdo/ docēdo. Prelati iuſſu ſi premonitus ferat arma. Si cum coniuncta michi reperiam muliere. Percuſſi clericum ſine pena caſibus iſtis. Et melius de ſenteñ. excō. p Raymūdum. §. Item circa illum q̄ñe inde. And alle that mayntene ſuch dedes by counſeill or by ſtrengthe extra de ſenten. excō. ca. Non dubium et ca. Mulieres et ca. Parochianos. et ca. Porro. et ca. Religioſos ca. Cum quis li. vi. et xvii. q. iiii. Si quis ſuadente Alſo we denounce alle to acurſed that maliciouſly ſtele or deſtroye the godes tat longe ther to maneres or to graunges of any mē or wymē of religiō or of erce biſſhop or biſſhop other of any other place of mēnes of holichirthe withoute ſpeciall leue of hē that haue the goodes to kepe. vt hētur in ꝯſti. octo boni. Ad tutelā. Alſo to tak falſly areſte. or by any wey take. or ēpreſoū. or deſtreſſe mē of holichirche wher thorough thei forſa ke here bñfices for meſchef. or wheime they haue apeled to the court of rome. or elles bē ſomoned thider by cytaciō or to any other court. alle to ben acurſed. that lette hē to purſue here riȝt. ⁊ alle that therto ȝeue holp or any maner coūſeil. vt habet in ꝓceſſu quē facit romanꝰ pōtifex i cena dñi. ⁊ i octaua ſcti martini. p W. duꝫ. ⁊ alios doctores. ⁊ vt habet ti. de pē. c Multorꝫ. i cle, Alſo alle to bē acurſed be thei neuere ſo grete. that ꝓcoure. or ȝeue leue. or comaūde any other to ſle or to mayme hem or to bete. or by any other wey to greue any ordenaire or iuge of the lawe of holichirche. in body or i here godes. for alſo myche as he ȝaf lawful ſentence of ſuſpēdȳge. or courſynge or of enterdytynge. aȝen kyng or prince. meir. ſherreue. or bayly. or aȝens any oter of what ſtat ſo he be. bote ȝif he make amēdes with inne the viii. daies. et alſo to bē acurſed that ȝif ſuche hē mēnes leue or dō here comaūdemētes. ne thei mowe nought ben aſoiled bothe by the court of rome. vt hēt de ſeñ. excō. ca. Quicūqꝫ. li. vi And alſo alle to be thei neuere ſo grete the wiche tat bē ſuſpēſed et don out of holichirche: or elles bē par auēture opēly acurſed. ȝif thei make diſtrēgthe. or ꝯſtreine. bi ani wey any maniere of ordenarie tat longeth to holichirche either him tat ſuſpēte de hē or acurſede hē. or elles any other: or for drede. or for manace or ani other point for to aſoille hem of tat ſētēce a geyns his wille. friſt an formeſt tat abſolutiō is nought. ād alle ſuche bē accurſed in te grete curs. vt hr̄ de his q̄ vi metus ve cauſa fiūt. ca. Abſolutionis. li. vi. And alſo to tat haue any tēporal lordſhipe ād for bede here ſoget bi manas or bi peine tat thei ſhul nought ſelle chaffare tat thei vſe vnto ꝑlatis. ne mē of holichirche. ne beye no thing of hem tat thei hauo to ſelle. vt habet de im̄. eccle. i Eos q̄. li. vi.

These poſtes ther bē ād alſo many othre tat of tē ful gretly greue et a noye mē of holichirche of Whiche alle the doers and mayntеners falle in this grete curs as wit neſſether wel the lawe of god et holichirche bote. i. trowe it be no nede to ſhewe mo of hem here ād therfore. i. paſſe ouer at the this tyme to ſpeke of otherepoſtes ¶ Alſo alle to bē acurſed bi al holichirche tat brecke or deſtorble the vnite & the pes. firſt of oure lord the kyng. and ſithen of his reme. by power. or bi coūſeil. bi word or bi werk. or elles by any way to keſte or to compace is dether or any point of traitourie of traitourie of him or of his lōd. And alle to that falſli wither holde his eritage or any other riȝt that hym oughte lawfulli tho haue. and alle to ben acurſed. that ȝeue mede. or elles take any maniere ȝiftes for to lette pes. ⁊ for to nourre ſtrif i any degre. other more or laſſe amōg chriſtene folk. vt hēt i ꝯſti. ꝑuinc. i cōſilio apō Oxō. celebrato. c. i. et in ꝯſti. Octoboī. ¶ Alſo thei bē acurſed in heuyū et in herte. that falſli forſwere hē vp on the holi dō. ād knowe wel tat it is fals whēne they begynne to ſwere i queſtes. or in any other fals cauſe. And alle to that hire ſuche men. or make hē to be hired. or maintene hē. or teche hē. either bi word or werk for to lette trewe matrimoyne or lawful eritage. or teſtamēt. or ought elles that his trewly ordeyned. and alſo alle to aduoketris of lawe of holi chirche that in plee of matrimoyne or any other trewe cauſe may be wityngli. ād wit auyſement falſe exceptiones for to deſtroie. or lette. or tarie a trewe cauſe. that it may nouȝt ſpedly be diſcuſſed ⁊ ended aft the cours of law. vt hēt eadē ꝯſti. que primo ſupra ca. ii. in principio. ¶ Alſo alle to bin acurſed. that for hate or for mede or ayn other encheſū ſclaundre falſly. or defame any man or wōmā ſo tāt thei be brought fro good fame vn to wikked. wher fore tat thei haue nede to ꝑgehē bi the lawe and bē ther fore gretly greued. ⁊ anoyed ī body ⁊ in ſoule. vt habet ex de ꝯſti. quo. ſup. ca. ii. §. c. ¶ Alſo alle to be acurſed. ī this grete ſēte. iiii. tymes bi zere. that for malice. or for wretthe. of ꝑſoun of or pariſ preſt. or elles of any other wich holde tithes or offringes fro here pariſſhercherche. or any othere right tat it aughte lawfulli to haue either by lawe writen. or elles by goode cuſtome. or turne hē in to other vs. or do hē mother place after here owne wille. ſo tat they ben nought don to that ſame place thei ſhulde be. ¶ And alle to be acurſed that ꝓcure. or lette. by word or dede any mā or wōmā for to do here goode wille et here deuocion to god et to holichirch eware here: Nota Alſo alle to mē of religiō ⁊ freres ⁊ alle othere wiche that vſe to go aboute ād preche goddes word: zif thei ꝑche or teche any thing priuely or aptly by any manere coulour werfore mā or wōman is ough turned aweyward et gath the wers wille for to paye his tithes and his offrynges. vnto his pariſhchirche alle ſuche ben acurſed bi tis grete curs as it is writen in the lawe of holychirche. ii. de penis ca. Cupiētes. in cle And ī that ſame place: the holi pope Clemēt the frift: with alle his coūſel bi al the power tha he habde of good ⁊ holichirche. he emoyneth ⁊ chargith alle ſuche religiōs:

men. friſt and formeſt on peril of here ſules. et has thei wille anſwere to god at the dredful day of do me: ād alſo vppeyne of ēdeles dānaciō. tat thei ꝑche opēly viii. ſithes bezere. vnto the comūe peple for to mak hē to haue cōſciens of here tithes. ⁊ of here offringes. vnto here pariſ chirches. tat is for tho ſeye. the firſte ſōday of lētē ⁊ the ferth et the laſte ſōday of lēte. and in the feſte of the aſcēciō of our lord. ⁊ Wit ſonday ād i the natiuite of ſeint Johan baptiſt. ād alſo in the feſtis of the aſſūptiō. et i the natiuite. of oure lady whāne thei be reqred and bedē of men of olichirche: wiche tat kepe the place tat thei ꝑche inne. ād that thei do treuly her by ſines to alle that here hen. for to en forme hē et teche hē bi word et bi enſemple that thei do treuche i alle poyntes vnto here pariſhcherchis.

¶ And right ſoben thei boūden bi the ſame lawert be the ſame peyne for to do to alle men. et wommen that thei here any ſchriſte of. or elles tei falle in to gret ꝑls of ſoule tat. i. ſpak of er.

¶ And that criſtine men et wōmē be hard boūden vp peyne of dedli ſyñe. nought al onli be te ordenaūce of man. bote friſt et formeſt be te ordenaūce and te cōmaūdemēt of al mighti god him ſeluen bore in te olde lawe et alſo in te newe for to paye trewli to god and holicirche. te tenthe part of al manere of tynges that bem ne wit bi ȝere alſo wel te tēthe par of al manere encreſe tat thei wine trewli bi te grace of god bote with here trauayle ād alſo with here craftes alſo te tēthe part of al manere fiſſhes ⁊ foules ⁊ beſtes both wilde ⁊ tame. ⁊ of manere frutes tat growe ou of the erthe witneſſether wel ſeynt auſtyn ī his decre. as it is wꝛitē ī te lawe of holi cirche xvi. queſtiōe pꝛima. Decime. ⁊ in gloſa extra. decimis. ca. Ex trāſmiſſa. Et optime per Innocētiū. titulo de prochiis. c. vltio.

¶ And what veniaūce tat oure loꝛd god takether vpon this woꝛld by encheſon of hem that wil nought paye here tithes. ād alſo foꝛ them that falſli tithe ⁊ ſwaht manere that oure loꝛd god hath guñded. iiii. tynges to all them that trewli tithe Telleth her opēli ſeynt ierome ī the ſame cauſe ⁊ q̄ſtiō. i. ſeyde ere. xvi. q. i. c. Reuertimini. ād alſo ſeynt auſtyn ī the ſame chapit. Decime. that is the nexte ſhewyng after. Alſo mē of holicirche haue leue bi goddis lawe. foꝛ to acurſe alle to bi name that wil nought paye here tithes. it is wꝛitē ī many places ī the lawe of holichirche. extra de dētis. ca. Peruenit. ⁊c. Tua. xiii. q. i. Statuim⁹. ⁊ mltiſ aliis And alſo ȝe ſhul knowe wel tat alle to bē acurſed. tat ī violēce dꝛawe out any mā oꝛ wōmā tat fleth foꝛ help ⁊ ſocure vn to holychirche. oꝛ elles out of any other place that is halwed. bote in certeyn poſtes; tat te lawe zeueth. leue. xvi. q. iiii. Sicut. ex. de iiii. Her. c. i. ⁊ c. Inter. ⁊. ca. vltio. Oꝛ lette hē to haue ſuſtenaūce ther while thei ben tere. ⁊ alle to tat zeue ter to help oꝛ conſeil.

¶ Alſo alle to ben acurſed tat lette oꝛ ꝓcure to lette te teſtamēt. ⁊ te laſte wil of falke whā tei deye of thynhes tat bē here owne. ⁊ tat tei mowe ſkilfulli be quethe bote bi lawe of holichirche ⁊ by good cuſtome. Whetere it be teſtamēt of wynes oꝛ of wydewes oꝛ of any ote wymmē bote al only of hē tat bē boūdē wher tat il is oꝛ denyned ſo by olde cuſtome of te cōtre. et of he tat bē boūdē vn to religiō te whicher ſhulde bi lawe of holichirche haue notynge of here owne. and alſo tat ben ſwoꝛne and charget with executoꝛis. ⁊ ſul fille nough te dedes v wil as here charge a ret. vt habet i ꝯſt. de lameth. bonifacii. c. Cōtigit. S. Itē teſtamēto ⁊ c. Statuimꝰ. Alſo alle to bē acurſed whatat euere tei be tat make ſtatutes oꝛ any lawes oꝛ any otere cuſtomes ayēs te ꝑuileges and te fredās. ⁊ lawes tat logeth to holichirche. ⁊ alle to tat deme holichirche oꝛ any mē of holichirche. after ſtuche ſtatutes ⁊ alle to tat wytigli oꝛ wilfulli wꝛite hē oꝛ make to be wꝛite bote thi. deſtroie hem foꝛ eue moꝛe with ine a moneter after. ex. de ſent. excō. c. Nouerit. Alſo to ſeclere iuſtiſes oꝛ iuges wat tat euere tei be. be tei neuere ſo grete tat bē put ī office ⁊ haue te lawe to kepe wiche tyme. ⁊ alſo oftē as tei be pꝛeyde ⁊ reqret foꝛ to do. here offis ī helpyng of to folk tat hā ſuffred wrōges ⁊ armes ter befoꝛe bote yif tei do trewthe ⁊ riȝtful neſſe; bi here cōnyng. bote in lerede ⁊ lewede and pꝛīcipally to men of holi chirche. as te lawe aſked. and as here offys wolde. elles thei ben acurſed in this grete curs. vt habetur xxiii. queſtione quinta. Adminiſtratoꝛes.

Alſo alle tho ſeculere men which that bereuleres ⁊ lederes of citees ād of tho townes ȝif thei make any vnleful taxes. oꝛ taliages. oꝛ any exactiones on p̄ſtes ⁊ clerkes ād mē of holi chirche ⁊ cōſtreyne hen bi here lewed power oꝛ elles le any wey foꝛ to do. oꝛ deſtroie tehe iuriſdiciō of p̄lates of holi chirche. bote ȝif tei leue ſuches dainge foꝛ euere wicher tyme tat tei be amoneſted lawfulli ter to/ elles tei bē acurſed in tis grete curs/ ⁊ mowe nouȝt be aſſoyled oꝛ tei haue mad ſulamentes bote to hen tat tei haue ſo greued ⁊ alſo to holi chirche. vt habetur extra de inimicis. eccleſie. Non munis.

Alſo to alle ben thus openli acurſed tat ben wityngli wedded ayen te lawe of god ⁊ of holi chirche in grees tat ben foꝛbode as in grees of conſanguinite oꝛ affinite: oꝛ of goſſibꝛede/ ⁊ alle to men and wommen tat ben pꝛofeſſed in any religion which tat is appꝛoue by the lawe of holichirche/ ⁊ brekout of here ordre/ ād taken wyues or hosebōdes/ ⁊ alſo p̄ſtes and clerkes tat bē with ĩne holi ordres/ that forſake here ordre ⁊ here degre/ et put hē to be maried. ād alle tat knowe ĩ matrimonie wham it ſhalbe mad any gret defaute or lettyng bote ʒif thei be ſū wey telle holichirche ther of. vt hr̄. ti. de cōſtitutiōibus et aſſi. capitulo. Eos q̇. in cle.

And alſo alle to mē of religiō wheter he be mok or chanō or frere of any ordre that hath miſtre or ʒeue any oter mēnes parichenes either lered or lewed any of teſe. iii. ſacramētis tat. i. ſhal ſpeke of. tat is to ſciete holy ſacramēt of houſlyg or of a noyntyng or elles of weddyng. bote ʒif tei haue ſpecial leue ter to of hē tat kepe to ſoules of to pariſhens. or ʒif tei aſſoille any mā or wōmā which tat is acurſed. eiter of te lawe of holychirche writē or elles of any ordinaire or iuge tat lōgeth to holychirche. or bi any cōſtitutiō ꝓuincial or ſynodal wiche that erchebiſſop and biſſhop make with the coūſeil of here clergie ĩ help ⁊ amādemēt of tho ſoules tat thei haue for to kepe. bete thei haue ſpecial priuilege. et leue ter to of te court of rome. or elles ʒif tei aſoyle any mā. a pena⁊a culpa or of any other gret poynt. wic h that is reſerued. alle ſuche bē acurſed by the lawe of holychirche et tei mowe nought be aſſoiled bote by te court of ro me. vt habent ti. ū priuile. Religioſi. i cle. And ter i the ſame place te pope comaūdeth ⁊ bid dē erchebiſſhop and biſſhop ⁊ alle otere ordinaires tat lōgē to holichirche tat which tyme tat tei mowe wite. that any religiōs mā hath treſpaſed in any of alle te ſe pointes. tat tei denoūche hym openly acurſed fro day to day. in cites et i to wnes. wher folk bē moſt gadered ād tat tei ne ceſe nought ne lette bi no way vn to tat tei knowe tat tei be aſſoiled bi te court of rome And alſo te pope amoneſteth ⁊ charget alle religions mē ſtriſt on peril of here ſoles. et alſo vp peyne of curſinge tat tei neiter in ſermones ne bakbite nought ne deſpiſe ꝑlates ne men of holichirche. ne tat tei ſeye nought tat tei haue ꝑdōn. or priuilege. or power. more than tei haue to receyue here owne ſoules ⁊ oter mēnes bote. or yf any of hē be in place ther any teſtamēt is mad. tat thi ꝓcure nought vnto hē ſeluē ne vnto her couēt to goodes tat haue ben falſli getē. or wit holdē. te wicher moſte nede be reſtored bi te lawe of god. ne tites/ne offringes/ne oter rightes tat ben wit holdē falſli fro holicirche. ne nō other dettes tat lōgē til oter folk/alle teſe poyntes ben writen in te. cap̄. Religioſi in clemē. Tat i/ſpak of er te wich was mad by pope clemēt te firſte et his cardinales et al his general counſeil et it is put in lawe of holicirche. in perpetuel mynde. to make alle religiõs mē afferd to do suche grete defautes/et for grete peynes and hardē we schul castise hē tat v̄tu may nought teche Allso ye schul knowe wel tat alle to bē acursed whether thei be religiõs mē or oter tat preche or ꝓcure priueli/or apertli/ any of oter mēnis parisshenes for to chese here sepulture ⁊ here biringe amõges hē. et for tho leue ⁊ forsake the sepulture ⁊ te berynge tat lõgeth vnto here parisshcherches or elles yif any man or wõmā chese of here owne fre wille to be biried amõges men of reliõ. or in any other place tan ī his owne parisshe. alle to alle to tat ꝓcure hē to make au owter to. or make hē for to swere any gret oth tat, tei schul neuere after chaunge tat purpos ne tat wil. alle suche ben acursed in this grethe sētēce by pope. bõneface te viii. and his cardinales. et bi alle clergie ād cõsell of holi chirche ī mynde for euere more.

De sepulturis. ca. i. li. vi and ter te same pope boneface ordeyned et iugged with his cõsell tat alle to men et wõmen. tat thus chese hē here sepulture bi ꝓcuremē of any oth or swere or make a uo where to bi other mēnes enforminge. that thei be nought biried whā thei bē dede neither in tat place tat tei so chese: ne in none other place bote al onli in his owne parissh. chirche or chircheyerd ter te tok his sacramentis.

ther while he was alyue. and alſo alle thomẽ religions et oter tat receyue any ſuch man or wõmam in to here ſepulture· bote yif tei with inne .x. daies fro the tyme tat te cors is biried amonges hem. tak him vpazeyn et reſtore the ſame cors vn tho his pariſchirche. with al manere profites and auauntages tat tei receyue ter fore. elles the chirche or chirche yerd or what place that it be. ther that cors is biried. it is ſuſpended et enterdy: ed by the ſame lawe. et alle tho that thus do. et alle that procure ther tho ben openly acurſed et mowe nouzt be aſoiled bote bi te court of rome. vt ſupra de ſepulturis .c. i. li. vi. And ſuche ben acurſed alſo bi pope clement te fifte. ⁊ bi al his conſeil. vt habetur di. de penis .c. Cupientes. S. vlt. in clemen. And ter te ſame pope clement reuoketh ⁊ deſtroiet alle maner ſtatutes ⁊ priuileges which tat bẽ contraire to anye of alle teſe poyntes alſo what tyme tat any chirche or chapel. or any holi place is ſuſpended or acurſed or elles enterditet. eiter bi ſentence of lawe writẽ. or elles bi any laweful dome. or any ordinaire. we denounce openli alle to acurſed tat cõſtreyne any preſt for to ſynge ter inne. or bi ryngyng of belles or bi any oter way maketh to here maſſe tat ben openli acurſed bi name. or elles enterditet.

¶And alſo whāne any man of holichirche bi his ꝯmiſſiō wth outh of holichirche oꝛ acurſed eiter man oꝛ wōmā. and amoneſte him bi nameon holichirche bi halue tat tei go out of chirche wile tat godes ſeruiſe is ſ wynge. bote yis tei to his bid dyng. tei falleth in tis grete curs. et alle tat mayntene hē. oꝛ bidde hē holde hem ſtille ī chirche and none of teſe may be aſſoiled bote by te court of rome. vt habeť de ſētē. excō. c. Grauis. in. cle. Alſo alle to bē acurſed tat maliciourſli foꝛ wynnyge oꝛ foꝛ hatrede oꝛ any encheſon foꝛſake foꝛ to ful fille te biddynge et the cōmaūdemēt of oure loꝛd the kynge foꝛ to take hē to pꝛiſone that ben openly acurſed. et ligge ter inne. xl. dayes ād alle to tat helpe hē foꝛ to be delyuered withoutē aſſent ⁊ wytyng of hē tat acurſed hē ⁊ vn til thei haue mad amēdes to god ād to holichirche. vt habetur ī ꝯſtl. oct. ⁊ in cōſt. apud oxoñ. ce. c. ⁊. vlt. ⁊ in con. ꝓuinci. dn̄i roberti kilwardby cātua. archiepi c. Pꝛimo q̄dē. §. vii. in cōſt. ꝓuinci. in con. ce. apud lameth. c. Pꝛeterea. Alſo whāne any cherche is voyde alle to bē acurſed. tat put any debate. oꝛ ple. ī te ꝑſonage. wher thoꝛou ȝ te very patron is letted of his righ. vt habeť ī ꝯſtī. ꝓuinci. apud oxoñ. ce. ca. ii. §. penultimo Alſo alle to tat bꝛeke any point of te kynges grete chartre, oꝛ elles any point of chartre of te foꝛreſt/in wiche chartres be writē te ſtredās of this lōg tat diuerſe kynges haue graūted bote to te lered ⁊ to tē lewed in te grete chartre ben. xxxv poyntes. and te chartre of te foreſt ꝯprehēdith xv. poyntes. vt in tractatu qui vocatur pars oculi in prima parte plenius cōtinet. ¶That alle erchebiſchops et biſchops tat lōgē to en gelōd haue acurſed alle to tat breke wytyngli any of alle thiſe poyntes te wich ſentence of curſynge hath ben of ten cōfermed bi te court of rome. And alle to bē acurſed. tat falſe te popes lettres or his ſeel or any oter lettres or ſeles tat bē ātē tyk. et alle to tat hem purchaſe. et alle to tat vſe wytyngli ſuche falſe purchaſed lettres. vt habetur extra de cri. fal. c. Ad falſarioꝝ. ⁊c. Dura

¶And alſo alle to ben acurſed tat ſtelle. or deſtroie. or falſli with holde chartres or teſtamētes. or any oter maner lettres. tat lōgē til oter mē. wher for tei leſe here eritage. or any right tat tei ſchulde haue bi lawe. ¶And alle to tat falſe weghtes: or falſe yerdes. or any oter falſe meſures for to deceyue te peple. with. And alle tho that falſe te kīges moneie. or clippeth her or maketh laſſe bi cauſe of here profit. And alſo alle to tat brek. or brēne holi chirche. or any other heli place of religiō. or do in holi chirche or i any oter holi place any foul ſynne wer for it hath new eiter to bene we halwed. or elles to be recoūſiled vt habetur extra de ſētēn. excōicationis. capitulo. Cua. ⁊ c. Cōqueſti. ⁊. xvii. q. iiii. Oēs eccliſe. ¶ And alle herecikes ben acurſed. et alle to tat mayntene hereſie. extra eodē c. Ad abolēdā. ⁊c. Excōicam⁹. et alle to tat vſe ſymonie. extra eodē ca. Tāta. et alle vſereres. extra eodē ca Quia. And alle to tat make whāne vſures is taken. tat it be nought reſtoꝛed ayen. and alle to tat leueō ſuchcraft ⁊ alle to tat bē acurſed bi name. and alle to tat wilfulli flee hē ſeluē. vt habet. xiii. q̄ſtione pꝛima. ii. Quib⁹. ⁊c. Pꝛo obeūtib⁹. xxiii. q. i. placuit ¶ And none of alle these mō we be biried amōg nō criſtene folk ād alle to ben acurſed tat mayntene oꝛ defende any of hem eyther bi woꝛd oꝛ dede.

¶ Alſo we denoūce acurſed alle opene ienes et robberes. ⁊ alle tat hē receyue wityngli. oꝛ yeue hē help oꝛ coūſeil. ¶ And hē tat i uiolēce dꝛawe blod on here fader oꝛ moder. et this is vnderſtonde bote of bodeli fader et moder. ād goſtli ¶ And alle to tat wilfulli ſle here owne childō. oꝛ caſte hē awey atte chirches. oꝛ atte hoſpitales oꝛ i any oter place. many of poites alſo lōge vnd to tis grete ſētē: bote. i trowe to god it be no nede to reherce here no mo. ¶ Bote be autoꝛite of oure loꝛd god almighty. ād oure ladi ſeīte marie ⁊ alle ſeītes of heuene: of āgeles/ priarkes/ ād ꝓphetes/ apoſtoles ⁊ euāgeliſtes/ mar tyres/ꝯfessores ⁊ ṽgīes/⁊ allso bi te power of al holichirche tat ouer lord iesucrist yaf vn to seīt pet. we denoūce alle to opēli acursed tat we haue rekened thꝰ vnto yow.⁊ alle to tat mayntene i here synnes or zeue hē ter to help or coūseil so tat tei be dꝑted fro god ⁊ al holichirche.⁊ tat tei haue no ꝑt of te passiō of oure lord iesucrist ne of no sacramēt tat bē i holicirche. ne no ꝑt of te prayere amōg cristene folk. bote tat tei bē acursed of god holichirche. fro te sole of te food vn to te trowne of te ued: slepynge ⁊ walkynge. sittynge ⁊ stādynge.⁊ i al here wordes ⁊ werkes.⁊ bote zif thei haue grace of god. so to amēde hē here bi here liue. for to dwelle i the peynes of helle for eue withoutē ende. fiat. fiat. Amē

¶ Et nota ꝙ licet oēs ⁊ singuli q̇ notātur al'. innodātur in hac gnāli excōicat ōe sint ipso fctō ⁊ iure excōicati intantū ꝙ hec sētētia nō indigeat iudicis adminiculo nichilominꝰ potest denunciator quotiēscūqz eā denūciat si viderit expedire ad terrorē audiētiū: vti illa debita solēnitate qua tā de iure ꝙ̃ de ꝯsuetudīe vti eccl'ia in aliis articulis maioris excōicatiōis sentētias fulminādo. videlz cū cruce erecta/pulsatis cāpanis/cādelis accēsis/et in terrā ꝓiectis ⁊ extinctis.⁊c. nō obstāte pena capituli. ¶ Cū medicinal' de sē.ex.li.vi. edito ꝑ Inno.iiii.ī ꝯcil. lugdun. cuiꝰ ṽba penalia sūt hec. ¶ Quicūqz et excōicat excōica

tionē in ſcriptis ꝓferat. ꝛ cauſā excōicatiōis expreſſe cōſcribat ꝓpter quā excōicatio ꝓferat. Exēplū vero hui⁹ ſcripture teneat̄ tradere excōicato infra mēſe ſi fuerit reqſit⁹: ſuꝑ qua reqſitione fieri volum⁹ publicū īſtrumētū: vel litteras teſtimoniales ꝯfici ſigillo autētico cōſignatas. ¶ Si quis aūt iudicū hui⁹ cōſtitutionis temerari⁹ extiterit violator ꝑ mēſē vnum ab ingreſſu eccleſie ꝛ diuinis nouerit ſe ſuſpenſū. ſuꝑior vero ad quē recurritur ſētētiā ipſā ſine difficultate relaxās latorē excōmunicato ad expēſas et oē intereſſe cōdēnet. et al̄. puniat aīaduerſiōe cōdigna. vt pena docēte diſcāt iudices q̄ graue ſit excōicationū ſētētias ſine maturitate debita fulminare. Et hec eadem in ſuſpēſiōis ꝛ interdicti ſētētiis volum⁹ obſeruari Caueāt aūt eccliaꝝ prelati ꝛ iudices vniuerſi: ne predictā penā ſuſpēſionis incurrant: q̄m ſi cōtigerit eos ſic ſuſpēſos diuina officia exequi ſicut prius irregularitatē nō effugiēt iuxta canonicas ſāctiones ſuꝑ qua nō niſi ꝑ ſūmū pōtificē poterit diſpēſari. Nā dicit cardinalis in eodē c. Cū medicinalis. in ꝟ. Quiſq̄s. ꝓpe finē poſtq̄ diſputauerit ꝓ et cōtra q̄ hoc capitulo loquit̄ tātū q̄n̄cūq; ſenten. excōmunicat. ſuſpētionis vel interdicti lata eſt in certas perſonas ꝛ determinatas ꝓpriis eaꝝ noīb⁹ ī denunciatione huius ſentētie publice expreſſat. Sed quotienſcūqȝ ſententia eſt vaga ⁊ incerta: tūc dicit ꝙ pena iſtius capituli non habet locum ⁊ eſt concluſio ſua in dicto ꝟ. **Quiſquis.** vbi dicit ſic **Pꝛius dictū credo equius ⁊ magis cū textu concoꝛdat.** ⁊c. et hoc idē dicit innocentius in predicto capitulo. **Cū medicinalis.** in pꝛīcipio

SEquitur de abſolutione ⁊ modo ⁊ auctoritate abſoluēdi a ſentētia excōmunicacationis maioꝛe ⁊ minoꝛe. Et eſt ſciēdū ꝙ generaliter in foꝛma cōfeſſiōis ſacramētalis pꝛius eſt penitētia iniungēda: et conſequenter abſolutio imponēda ſub hac foꝛma. **Ego auctoritate dei pꝛis oīpotentis ⁊ btōꝝ aplōꝝ petri et pauli ⁊ officii michi in hac parte cōmiſſi: abſoluo te ab his pctīs michi per te confeſſis: ⁊ ab aliis de quibꝰ nō recoꝛdaris. In noīe patris ⁊ filii et ſpūſſācti. Amē.** in conſti. oct. c. **Dñi reca.** hec foꝛma abſoluēdi tradit **Ego auctoꝛitate qua fungoꝛ abſoluo te a pctīs tuis de quibꝰ es contritus ⁊ michi cōfeſſus: et dñs te abſoluat. In noīe patris et filii ⁊ ſpūſcti. Amē.** et debet pꝛemitti oꝛatio. **Miſereatur tui omnipotēs deꝰ.** ne foꝛte effectus ſacramēti īpediat ex parte penitētis. Et poſt abſolutionē cōueniēter apponitur. **In noīe pꝛis et filii ⁊ ſpūſſācti. Amen.** ad inſinuandū ꝙ ſacerdos nō ꝓpria auctoꝛitate abſoluit ſȝ quaſi miniſter tamē hoc reliq̄tur ſacerdotis arbitrio. nec requiritur in abſolutione manus impoſitio: qꝛ hoc ſacramētū non oꝛdinatur ad exequēdū aliquā excellētiā gratie: ſed ad remiſſionē culpe et ideo magis cōpetit crucis ſignatio: qꝛ fuit īſtrumētū noſtre redēptionis ſecūdū Timotheum qui dicit ꝙ hec verba **Ego abſoluo te** ſunt de foꝛma abſolutionis req̄ſita. Abſolutio a minoꝛe excōicatiōe īpēdēda eſt ſub hac foꝛma. Excōicat⁹ excōicatione minoꝛe ꝯfiteat̃ ſe eſſe excōicatū ⁊ cauſam ſpecialiter expꝛimat ꝑ qua excōicat⁹ eſt ⁊ petat ſe abſolui: et hoc a ꝓpꝛio ſacerdote fieri poteſt extra de ſentē. ex. Nup. et debet ſacerdos hec ꝟba vel ſimilia dicere. Auctoꝛitate qua fungoꝛ abſoluo te ab oī vinculo excōicationis minoꝛis. vel ſic a vinculo excōicationis qua ligatus es ꝑ tali facto. expꝛimēdo illud factū ī ſpeciali et ſacramētis eccl'ie te reſtituo. In nomīe patris ⁊ filii ⁊ ſpūſſancti. amē. et potius eſt abſolutio ſic imponēda cū ꝟbo ſingularis nūeri ꝙ pl'alis ſcd'm theologos ꝙuis hoſti. alit̃ dicat.

¶ In abſolutiōe a maioꝛi excōicatiōe ſūt. iiii obſeruāda Pꝛimū eſt ꝙ excōicatus iuret ſe ſtare mādatis eccl'ie extra de ſent. ex. Tenoꝛe. ſed hoc iuramētū nō eſt de ſubſtātia abſolutionis vt ext. de ſen. ex. Cū deſideres. vnde ⁊ ſi omittatur (qḋ tñ fieri nō debet) nō minus tenet abſolutio. Poꝛro de pueris an iurare debēt iudicio relīquat̃. Mulieres vō īdubitāter iurare de bēti. ¶ Scđʒ eſt vt ſi q̄s excōicat⁹ ꝑ notoria offēſa ſ aliquē nō abſolueret niſi p̄ri⁹ ſufficiens emēdatio p̄ſtet. Pro occulta ṽo offēſa aut pro cōtumacia ſufficit iuratoria cautio vbi ſcilicet nulle expēſe petunt. Sed ſi ṽo expēſe petūtur vel ſatiſfactio dāni: nō dʒ reus abſolui niſi ſatiſfacere valeat: ⁊ peccat q̄ talē abſoluit ſi tamē de facto abſoluat: abſolut⁹ eſt ſcđm W. Si aūt emēdationē facere nō poteſt dʒ abſolui recepta p̄ri⁹ ab eo ydonea cautione. s. fideiuſſoria vel pignoraticia de ſatiſfaciēdo: cū ad pinguiorʒ fortunā peruenerit. extra de ſolut. Odardus cle. quā ſi p̄ſtare nō poteſt ſaltē p̄ſtet iuratoriā et abſoluat. xvi. q. vi. Si preſbiter. Talis quoqʒ ad petitionʒ aduerſarii tenet cedere bonis vt dicit. W. ſup. x. ¶ Tertiū eſt q̄ excōicāt⁹ abſoluat ꝑ eū q̇ tulit ſētētiā vel per ei⁹ ſuperiorē aut ab aliquo auctoritate alterius eorū et per ſacerdotē reconſilietur. Nam q̄uis non ſacerdos poſſit excōicare et abſoluere a ſententia iudiciali: tamen dicere debet abſoluto vt oſtendat ſe ſacerdoti qui ratione clauis ipſum abſoluere debet quantū ad ſolennem reconſiliationem et eccleſie ſatiſfactionem. qꝛ hec in abſolutione excommunicati requirūtur extra de vitā ⁊ ho. cle. Om̄i in fine. Et ſi minor excōicatio requirat epyſcopuʒ vel proprium ſacerdotem pro abſolutione obtinēda: multo forti⁹ hoc re quiritur in maiori ſcđm hoſti. Deinde conſuetū eſt vt fiat abſolutio hoc modo. Excōmunicatus veſtib⁹ ſuis ſpoliatus ponat ſe ante ianuas eccleſie ꝓſtratum vel flexis genib⁹ coꝛā illo qui debet eum abſoluere: qui abſoluēs alba vel ſuperpellicio cū ſtola īdutus teneat virgā in manu ſua dicēdo totū et ītegrū p̄m. Miſerere mei de⁹ ſecundū magnā miſericoꝛdiaꝫ tuam tot⁹ p̄s. dicatur cū Glia p̄ri, ⁊ Sicut erat interim verberādo penitētē cū virga videlicet ꝑcutiēdo eū ſemel ī quolibet verſu vel magis vel min⁹. leuius vel acrius ſecūdū quātitateꝫ delicti: deinde finito pſal. dicat Kyrieľ. Xp̄eľ. Kyrieľ. Pater nr̄. Et ne nos. Sꝫ libera. Saluū fac ſeruū tuū. vel ancillā tuā. De⁹ me⁹ ſperātē in te. Nichil ꝓficiat īimic⁹ in eo. vel in ea. Et fili⁹ iniquitatis nō apponat nocere ei. Eſto ei dn̄e turris foꝛtitudinis. A facie īimici. Dn̄e exaudi orōnē meā. Et clamoꝛ me⁹ ad te veniat. Dn̄s vobiſcū. Et cū ſpū tuo. Oꝛem⁹. Oꝛatio

DEus cui ꝓpꝛiū eſt miſereri ſꝑ ⁊ parcere ſuſcipe dep̄catiōnē nr̄aꝫ: ⁊ hūc famulū tuū vel hāc famulā tuā quē vel quam excōicatiōis catēna cōſtrigit miſeratio tue pietatis abſoluat. Per xp̄ꝫ dn̄ꝫ nr̄m. Amē. Deinde dicat abſoluens ſic. Auctoꝛitate dei patris oīpotētis et btōꝛū apl'oꝛū ſuoꝝ petri et pauli et eccl'ie ſue ſcte ⁊ nr̄a abſoluim⁹ te ab omi vinculo excōica tionis maioris quā incurriſti ꝑ tali facto. exprimēdo illud factū in ſpeciali: et reſtituimus te cōioni et participationi eccleſie ⁊ oīz fideliū et eccleſiaſticis ſacramētis In nōie patris ⁊ filii ⁊ ſpūs ſctī. Amē. ¶ Multa hic poſita nō ſūt de eſſētia abſolutionis ſed de bene eſſe: et ponūtur hic ad inſtructionē ſimplicium ſacerdotum Quartū requiſitū eſt: ꝙ abſoluēs poſt abſolutionē iniūgat abſoluto rationabilia mādata Nā ſi irrationabilia iniūgeret: poſſet appellare extra de pact. ca. fi. h. i. m. 2. li. iii. ti. xxxiiii q. c. vii. ¶ Et ſciendū eſt ꝙ in predictis nō intelligitur abſoluens illicite cōmunicare cū excōicato: ſed licite facit: q2 hec ad ſalutē aīe ꝑtinēt: et in his licitū eſt cū excōicatis cōmunicare ſeu participare/nec ſētētiā īcurrit extra de ſētencia excōicationis Cū volūtate. ¶ Nota ꝙ excōicato a canone ī ſua abſolutione principaliter iniungēdū eſt ſub iuramēto ſuo ꝙ cōtra canonē illū nūꝙ̄ veniat videlicet icēdiario ꝙ nūꝙ̄ icēdat niſi ī bello iuſto/ ⁊ ꝑcuſſori clici ꝙ nūꝙ̄ ꝑcutiat niſi ī caſu licito: ⁊ ita de ſilibꝰ. xxiii. q. vlt. Peſſimā extra de ſētē. excōi. Ex tenore In quibuſdā aūt reqrit cautio: ꝙ de ceto talia nō faciat: extra de ſent. ex. Grauē. ¶ Itē quādo excōmunicatꝰ habēs iuſtū impedimētū ne poſſit accedere ad eum a quo de iure foret abſoluēdus: et ꝓpter periculū mortis vel aliud ſimile abſoluitur ab eo qui alias eũ abſoluere nõ poſſet iniũgẽdũ eſt ei vt ꝙ̃citiꝰ poterit ſe pꝛeſẽtet ei q̇ de iure abſoluere debuit vel cõſuetudine: recepturus mãdata eiꝰ ⁊ ſatiſfacturus. nam aliter reincidit in eãdẽ ſentẽtiã: et eodẽ modo reincidũt abſoluti a ſede apoſtolica vel a legatis eiuſdẽ ſedis: quibꝰ in abſolutione iniũgit vt oꝛdinario vel alteri ſe pꝛeſẽtẽt pro penitentia ſuſcipienda ⁊ q̃ ſatiſfaciat iniuriã paſſo et hoc non faciũt ꝙ̃citiꝰ cõmode poteſt extra de ſẽtẽ. excõ. Eos qui. li. vi. Itẽ ſi quis abſoluerit aliquẽ de facto ab excõmunicatiõe a qua de iure nõ potuit abſoluere cũ hoc aduertit tenet̃ ſic abſolutũ certificare de errore ſuo ⁊ ↄſulere ꝙ impetret ſibi abſolutionẽ ab eo q̇ de iure abſoluere põt.

¶ Bñdictiones epyſcopoꝝ ⁊ ſuffraganeoꝝ.

¶ Cõfirmatio puerorũ. Imprimis dicat eps. Adiutoriũ nrm̃ ĩ noĩe dñi. Dñs vo. Oreꝰ. Or

Omnipotẽs ſempiterne deꝰ qui regñare dignatus es hos famulos tuos vel has famulas tuas ex aqua et ſpiritu ſancto quiq; dediſti eis remiſſionẽ oĩm peccatorũ immitte in eos ſeptiformẽ ſpiritum ſanctũ paraclitũ de celis. Amẽ. Spiritũ ſapientie ⁊ intellectꝰ. Amẽ. Spiritũ ſcientie ⁊ pietatis. Amen. Spiritum cõſilii ⁊ fortitudinis Amẽ. ✠ et imple eos vel eas Spiritu timoris dñi. ✠ Amen. Et ↄſigna eos vel eas ſigno ſcẽ crucis ✠ ⁊ ↄfirma eos vel eas criſmate ſalutis in vitã ꝓpiciatꝰ eternã. Amẽ

¶ Et tũc ep̄s petat nomẽ ⁊ vngat pollicem criſmate: et faciat in fronte pueri crucem dicens.

¶ Cõſigno te ſigno crucis ✠ ⁊ cõfirmo te criſmate ſalutis ĩ noĩe pa ✠ tris et fi ✠ lii ⁊ ſpũs ✠ ſancti. Amẽ. Pax tibi. Oremus. Oratio.

DEus q̄ apoſtolis tuis ſctũ dediſti ſpm̃ quiq; per eos eorũq; ſucceſſores ceteriſq; fidelibꝰ tradẽdũ eſſe voluiſti: reſpice ꝓpiciꝰ ad noſtre hũilitatis famulatũ ⁊ preſta: vt hoꝝ corda quorũ frõtes ſacroſãcto criſmate delinimꝰ ⁊ ſigno ſãcte crucis cõſignauimꝰ idẽ ſpũs ſctũs adueniẽs tẽplũ glorie ſue dignãter inhabitãdo perficiat. Per dñm. ⁊c. Ecce ſic bñdicetur oĩs hõ: qui timet dominũ. Benedicat vos dñs ex ſyõ vt videatis bona hirlm oĩbus diebꝰ veſtris. Bñdicat vos oĩpotẽs deꝰ: pa ✠ ter ⁊ fi ✠ lius ⁊ ſpũs ✠ ſanctus. Amen.

¶ Benedictio indumentorum ſacerdotũ. Adiutorium noſtrum. Dñs vobiſcum. Iſta in omnibꝰ benedictionibus primo dicantur. Oremus. Oratio

OMnipotẽs ſempiterne deꝰ qui per moyſem famulũ tuũ põtificalia ſeu ſacerdotalia ac leuitica veſtimenta ad explẽdũ myſterium eorũ in conſpectu tuo et ad decoram tui nominis fieri decreuiſti: adeſto ꝓpicius inuocatiõibus noſtris. vt hec indumenta deſup irrigata gratia tua ingẽti benedictione per noſtre humilitatis ſeruitutem: purificare ✠ bñdicere ✠ et cõſecrare ✠ digneris. vt diuinis cultibus et ſacris miſteriis apta ⁊ bñ ✠ dicta exiſtãt. hiſqꝫ ſacris veſtibus põtifices / ſacerdotes / ſeu leuite tui induti ab oĩbus īpulſionibus ſeu tentatõib⁹ malignoꝝ ſpirituũ muniti ac defenſi eſſe mereãtur: tuis miſteriis apti ⁊ cõdigni ſeruire atqꝫ inherere tu his placide ⁊ deuote ꝑſeuerare tribue. Per xp̄m dñz nr̄m. Oremus. Or

DEus inuicte ṽtutis auctor ⁊ oĩm rerũ creator ac ſctificator / intēde ꝓpici⁹: vt hec īdumēta ſacerdotalis ⁊ leuitice glorie miniſteriis tuis finiēda tuo ore ꝓprio bñdi ✠ cere ⁊ ſcti ✠ ficare ⁊ conſecra ✠ re digneris: oēſqꝫ vtētes tuis miſteriis aptos: ⁊ tibi ī eis deuote ⁊ amicabiliter ſeruiētes: gratos effici concedas. Per x. d. n. A. Et aſpgat ea ep̄s aqua bñdicta ⁊ idē faciat ī bñdictiõe cuiuſlibꝫ ſpecial' īdumēti

¶ Benedictio ſpecialis cuiuſlibet indumenti

DEus oĩs bonarũ ṽtutũ Orem⁹. Or dator et oĩm benedictionũ largus infuſor / te ſupplices exoramus: vt manibus nr̄is opem tue benedictionis infundas: vt hũc amictum vel albam vel cinctorium vel manipulũ vel dalmaticam vel planetam vel pluuiale diuinis cultui preparatũ virtute ſancti ſpiritus bñe ✠ dicere ⁊ ſanctifi ✠ care atqꝫ conſe ✠ crare digneris: vt omnibus eis vtentibus gratiã ſanctificationis ſacri myſterii tui benignꝰ concede: vt in cõſpectu tuo ſcti ⁊ ĩmaculati atqꝫ irrepҺẽſibiles appareãt: ⁊ auxiliũ mĩe tue acquirãt. Per chriſtũ. ¶ Bñdictio amicti. Oꝛemꝰ.

BEne✠dic dñe q̃s oĩpſ deꝰ amictũ iſtũ/ tã leuitice q̃ ſacerdotalis officii: ⁊ ꝯcede ꝓpiciꝰ vt q̄cũqꝫ eũ capiti ſuo ĩpoſuerit/ bñdictionẽ tuã accipiat: ſitqꝫ ĩ fide ſolidꝰ ⁊ ſctitatis grauedine fũdatꝰ. Per xp̄z. ¶ Bñdictio albe. Oꝛemꝰ.

DEus inuicte virtutis auctoꝛ ⁊ oĩz rerum creatoꝛ et ſctificatoꝛ/ intende ꝓpiciꝰ: vt hãc albã leuitice ac ſacerdotalis glie tuo oꝛe ꝓpꝛio bñ✠dicere ſcti✠ficare atqꝫ cõſe✠crare digneris: oẽſqꝫ ea vtẽtes tui myſteriis aptos: et tibi ĩ ea deuote ⁊ amicabiliter ſeruiẽtes/ gratos effici ꝯcedas. p x. ¶ Bñdictio cinguli. Oꝛeꝰ.

OMĩpſ ſẽpiterne deꝰ q̃ aarõ et filiis ſuis ſacerdotali miniſterio cingulo et cũ balteo in renibus ſtringi iuſſiſti/ adeſto ſupplicationĩbus noſtris: vt oẽs tue ſancte operationis miſterii hac zona iuſticie circũcepti: renes lũboſqꝫ ſctẽ pudicicie ꝓcingere ſatagãt atqꝫ ꝓualeãt. quatenꝰ nec vẽto elatiõis nec frigoꝛe iniquitatis tabeſcãt: ſed magis ac magis teqꝫ opitulãte cõfirmari ⁊ oboꝛari ad tibi placita queant. Per chriſtum. ¶ Benedictio manipuli. Oꝛeꝰ.

EXaudi nos dñe ſancte pater oĩpſ eterne deꝰ: vt hũc manipulũ ſacri myſterii [illegible]

paratum be ✠ nedicere/ſanct ✠ ficare atqꝫ cō
ſe ✠ crare digneris. Per xp̄m dominū noſtrū.
¶ Benedictio ſtole. Oremus. Oꝛatio.

DEus qui ſolis p̄dicatoꝛibꝰ collū et pectꝰ
muniri iuſſiſti/exaudi nos ꝓpiciꝰ: vt q̄-
cunqꝫ tuoꝛū ſacerdotū huic ſtole colla ſubiece-
rint: q̄cq̄d coꝛde credāt boni ꝓtulerint: ⁊ q̄d ver-
bis edocuerint/factis adīplere feſtinēt. p xp̄m.
¶ Benedictio ſtole ⁊ manipuli ſimul. Oꝛatio

DOmine ieſu xp̄e fili dei viui q̄ piꝰ et mi-
ſericoꝛs oꝛe tuo ſctō bn̄dicto dixiſti. Ve-
nite ad me oēs q̄ laboꝛatis ⁊ onerati eſtis: ⁊ ego
reficiā vos/⁊ inuenietis requiē aīabꝰ veſtris.
Jugū enī meū ſuaue eſt ⁊ onꝰ meū leue. ſtolaꝫ
iſtā ⁊ manipulū iſtū q̄ famuli tui ſacerdotes et
leuite tui: ad oñdendū ſe ſeruituti tue mācipa-
turos geſtaturi ſunt: bn̄ ✠ dicere/ſctī ✠ ficare
atqꝫ cōſe ✠ crare digneris. quatenꝰ eis vtētes
iugū tuū ſuaue ⁊ onꝰ tuū leue ſētiāt: ⁊ oībꝰ ſu-
is requiē iueniāt ſēpiternā. Per te ſaluatoꝛ mū-
di rex glīe. q̄ vi. ¶ Bn̄dictio caſule. Oꝛatio.

DEus fons pietatis ⁊ iuſticie: qui tui ope-
ris miniſtros ad extremū veſtimētoꝛuꝫ
tuoꝝ caſula cuius munimēto interius oīa te-
gerentur veſtiri ſanxiſti: cōcede p̄cibus nr̄is vir-
tutem et benedictionē grē tue: vt oēs hac caſu-
la induti/enumeratis interius oīm virtutum
oꝛnamētis, vīculū perfecte charitatis ſup oīa.

habeāt ꝛ ꝯſeruēt: quo pficere valeāt ſacrificiū tibi gratū ꝓ viuis ꝛ mortuis ꝛ q̄ deuota mente adipiſci deſyderāt/ īplere valeāt. Preſtāte nr̄o ieſu xp̄o. Qui viuit et reg. ⁊c. ¶ Bn̄dictio mapparū ſeu lintheaminū altaris. Oratio.

Exaudi preces nr̄as dn̄e: et hec lintheamina ſacri altaris vſui preparata bene ✠ dicere et ſancti ✠ ficare digneris. Per chriſtum dominum noſtrum. Amen. Oremus. Oratio.

Domine de⁹ op̄s q̄ ornamēta ꝛ līthеamina facere moyſē famulū tuū ꝑ quadraginta dies docuiſti: q̄ etiā maria texuit in vſū tabernaculi federis bn̄ ✠ dicere/ ſctī ✠ ficare et cōſe ✠ crare digneris hec lintheamina ad tegēdū et inuoluēdū altare glīoſiſſimi filii tui dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. Qui te. ¶ Bn̄dictio patene. Orō.

ORemus fratres dilectiſſimi vt diuine gr̄e bn̄dictio cō ✠ ſecret et ſanctificet hāc patenam: ad confringendum in ea corpus dn̄i nr̄i ieſu xp̄i: qui crucis paſſionem ſuſtinuit ꝓ ſalute oīm noſtrum. Qui tecum vi. Oratio.

OMnip̄s ſēpiterne de⁹ q̄ legaliū īſtitutor es hoſtiaꝝ q̄qȝ īter eas cōſperſā ſimilaginē deferri ī patenis aureis ꝛ argētis ab altare tuū iuſſiſti: bn̄ ✠ dicere/ ſctī ✠ ficare atqȝ ꝯſe ✠ crare digneris hāc patenā ī adminiſtrationē euchariſtie ieſu xp̄i filii tui. q̄ ꝓ nr̄ȝ oīm ſalute ſeip̄m tibi d̄o p̄rī ī crucis patibulo elegit īmolari. q̄ te.

Hic faciat ep̄s crucē cū pollice de oleo ſctō ſuper patenā: et mox liniat totā ſupficiē cū ipſo pollice di. ¶ Cōſe ✠ crare ⁊ ſctī ✠ ficare dignare dñe patenā iſtā: ꝑ iſtā ſāctam vnctionē ⁊ noſtram bñdictiōez: i xp̄o ieſu dño nr̄o. q̄ te. Prefat. ad calicē. Oremꝰ dilectiſſimi fr̄es: vt deꝰ ⁊ dñs nr̄ calicē iſtū i vſū ſui miſterii ꝯſecrādū celeſtꝫ grē aſpiratiōe ſctificet: ⁊ ei ad bñdā plenitudinem diui amoris accōmodet Per x. Bñdictio calicꝫ Dignare dñe deꝰ nr̄ calicē iſtū bñ ✠ dicere in vſū miſterii tui pia deuotiōe formatū ⁊ ſctificatiōe ꝑfūdere: q̄ melchiſedech famli tui ſacratū vas de calicē ꝑfudiſti: ⁊ qđ arte vel metallo effici nō pōt altaribꝰ tuis dignū: fiat tua bñdictiōe ſctificatū. Per xp̄z. Hic faciat crucē de criſmatea labio eiꝰ i labiū cū pollice et mox liniat et pūgat calicē totū īfra dicēs. ¶ Cōſe ✠ crare et ſācti ✠ ficare dignare calicē iſtū ꝑ iſtā ſāctā vnctionē et noſtrā bñdictionē: i xp̄o ieſu dño nr̄o Qui tecū vi. Actiōes nr̄as q̄s dñe aſpirādo ꝑueni et adiuuando proſequere: vt cuncta noſtra operatio et a te ſemꝑ incipiat: ⁊ per te cepta finiatur. Per chriſtum. Oremus. Oratio.

Omīpotēs ſēpiterne deꝰ manibꝰ nr̄is q̄s opem tue bñdictionis īfūde: ⁊ ꝑ nr̄az bñdictionē hoc vaſculū ⁊ patena ſctī ✠ ficētur: ⁊ corporis ⁊ ſāguis dñi nr̄i ieſu xp̄i nouū ſepulchrū ſctī ſp̄s grā ꝑficiāt. Per xp̄z. Vaſa ſacra ⁊ alia ornamē ta eccl'e bñdicãt' hoc mõ. Adiutoriũ no. Ore⁹.

Exaudi dñe p̄ces nr̄as clemẽtiſſime p̄r: et hec purificãda vaſa ⁊ ornamẽta ſacri altaris atq; eccl'e tue ſacri miſterii vſui p̄parata bñdi✠cere ⁊ ſcti✠ficare digneris. Per xp̄m d. Ore⁹.

Om̄ps ⁊ miſericors de⁹ q̄ ab initio vtilia ⁊ neceſſaria hoib⁹ creaſti: tẽplaq; manu hominũ fctã noĩ tuo ſctõ dicari / tue hĩtatiõis loca vocari voluiſti / q̄q; ꝑ famulũ tuũ moyſẽ veſtimẽta põtificalia ⁊ ſacerdotalia et leuitica / et alia q̄q; diuerſi gñis ornamẽta ad cultũ ⁊ decorẽ tabernaculi ⁊ altaris tui fieri decreuiſti: exaudi ꝓpici⁹ p̄ces nr̄as ⁊ oĩa hec diuerſa℞ ſpecierũ ornamenta: l' vſũ baſilice tue vel altaris ad honorã ⁊ gl'iaꝫ tuã p̄parata / puri✠ficare bñ✠dicere ſcti✠ficare atq; ꝯſe✠crare digneris vt dĩnis cultilib⁹ ſacriſq; miſteriis apta ⁊ bñdicta exiſtãt: hiſq; ꝯfectiõib⁹ corpis ⁊ ſãguinis dñi nr̄i ieſu xp̄i dignis pareãt famulatib⁹. q̄ te. et aſpgat' aqua bñd. Bñdictio libro℞. Adiutoriũ. Ore⁹.

Deſcẽdat dñe ṽt⁹ ſpũs ſctĩ ſup hũc librũ: q̄ eũ mũdãdo purificet ⁊ bñdicat atq; ſctificet: ⁊ oĩꝫ l' eo legẽtiũ clemẽter corda illumĩet / ⁊ verũ ĩtellectũ tribuat: ſed ⁊ ĩtelligẽdo tua p̄cepta ꝯſeruare ⁊ ĩplere ſcdm voluntatẽ tuã. bonis operib⁹ ꝯcedat. Per dñm nr̄ꝫ. et aſpergatur aqua bñdicta. ¶ Bñdictio thuribuli. Adiutorium noſtrum. Oremus.

Bñdictio thoꝝ.

Domine deꝰ q̄ dũ filios iſrael in deſerto murmurãtes ob rebellẽ ſuã audaciã darũ vaſtaret incẽdiũ/ aarõ ſacerdotẽ tuũ ac repleto igne altaris thuribulo tibi incẽſũ ponẽtẽ exaudire/ eoſqꝫ de incẽdio liberare dignatꝰ es: bñ ✠ dic q̄s dñe thuribulũ hoc ꝛ p̄ſta: vt quotiẽs i eo thus adolebit/ votũ ppl̄i tui boni odoꝛis efficias. Per d. Bñdictio īcẽſi. Adiutoꝛiũ. oꝛeꝰ.

Domine deꝰ oīps cui aſtat exercitꝰ angelorũ cũ tremoꝛe quoꝝ ſeruitium ſpũale et igneũ eſſe cognoſcitur: dignare reſpicere/ bene ✠ dicere et ſancti ✠ ficare hanc creaturã incẽſi: vt oēs lãguoꝛes cuncteqꝫ inſidie inimici odorem eius ſentientes: effugiant et ſeparentur a plaſmate tuo/ quod precioſo filii tui ſanguine redemiſti: vt nunq̃ ledantur a moꝛſu antiqui ſerpentis. Per dominũ. ¶ Benedictio coꝛporalium. Adiutoꝛium noſtrum in nomine dñi Qui fecit celum et terram. Oremus. Oratio.

Clementiſſime deꝰ cuiꝰ ſenarrabilis eſt virtus: cuiꝰ myſteria archanũ miraculis celebrantur/ tribue q̄s: vt hoc lintheamen tue ꝓpiciationis benedictione ſanctificetur ad conſecrandũ ſuper illud coꝛpus dei et dñi noſtri ieſu chꝛiſti filii tui dignũ efficiatur. Per eundẽ xp̄m dñm noſtrũ. Amen. Oremus. Oratio.

Deus q̄ hũani gn̄is ſaluatiſſe verbũ caro factus es: ꝛ hitare totus in nobis nõ dedignatus es/ q̄qꝫ traditoꝛi tuo ꝑfido oſculum piū dediſti: dū ꝓ vita oīm pius mactari voluiſti/ atqꝫ in ſȳdone lineo tecta te volui ꝑmiſiſti: reſpice ꝓpici⁹ ad vota nr̄a: qui tua fideliter chariſmata amplecti cupim⁹/ q̄s dñe ſctī ✠ ficare/ bñ ✠ dicere et ꝯſe ✠ crare digneris hoc coꝛpoꝛale ī vſū altaris tui: ad cōſecrādū ſup illud ſiue ad tergēdū īuoluēdūqꝫ ſacroſctm̄ coꝛp⁹ et ſanguinē tuū. Dñe ieſu xp̄e: digniſqꝫ pareant famulatib⁹. vt q̄cq̄d ſacro ſpū ſup hoc inuiolabiliter ſicut melchiſedech oblatū placeat tibi olocauſtū et obtineat ꝑ hoc p̄miū quicūqꝫ obtulerit votū: te quoqꝫ hūiliter rogam⁹ ac petimus vt hoc coꝛpoꝛale tue ſanctificationis vbertate ꝑ ſctī ſpūs grām purifices ⁊ ſctifices. q̄ te ꝓ nobis oīb⁹ offerre ſacrificiū voluiſti: et ꝑſta vt ſuper hoc ſint tibi libamīa accepta/ ſint grata: ſit pinguia: ⁊ ſpiritusſancti roꝛe perfuſa/ ſaluatoꝛ mundi. Qui viuis et regnas deus. Per omīa ſecula ſeculoꝛum. Amen. Oꝛemus. Oꝛatio.

DEus q̄ tibi digne ſeruiētiū nos imitari deſyderas famulatū: reſpice ꝓpici⁹ ad hūilitatis nr̄e ſeruitutē: vt et hoc coꝛpoꝛale nomini tuo dedicatū et ſeruitutis tue vſib⁹ ꝑparatū: celeſtis virtutis bñdictiōe ſcti ✠ fica/ puri ✠ fica et cōſe ✠ cra/ quaten⁹ ſuper illud ſpirit⁹ ſanctus tuus deſcēdat qui et oblationes populi tui bñdicat. et coꝛda ſiue coꝛpoꝛa ſumentiū benign⁹ reficiat. Per ꝫ. Bñdictio preculorũ.

DEus oĩm bñdictionũ largus infuſor ac oĩs bone actiõis ĩſpirator q̄ oĩa tabernaculi federis ornamenta ad deuotionẽ ppli tuo ore ꝓprio fieri precepiſti/ te humili prece depoſcim⁹: ⁊ vt hec oracula ſiue p̄caria ſctitatis effigiẽ pretẽdẽtia: et ad deuote orãdũ btiſſimam virginẽ mariã dei genitricem adoptata/ et ad pſallẽdũ eiuſdẽ ſctiſſime virgĩs pſalteriũ cõfecta ⁊ preparata: illa bñdictiõe perfundas ⁊ bñdicas: qua olim per manus ſacerdotum vtẽſilia tabernaculi perfudiſti/ cõcede vt quicũqꝫ in his oraculis ſiue p̄cariis ipſã glĩoſiſſimã virginẽ ſuppliciter honorare ſtuduerĩt/ aut in his quocũqꝫ loco coram ſua imagine preces effundere decreuerĩt/ aut ei⁹ p̄ſociniũ poſtulauerĩt illius precibus et obtentu gratiã et gloriã cõſũmato vite pñtis termino obtineãt: et tue ꝓpiciatiõis ĩdulgentiã cõſequãtur. Per dñm.

SOlus et ĩeffabilis ⁊ incõprehẽſibilis creator oĩpotẽs de⁹ cui⁹ v̄bo et poteſtate cuncta ſunt creata/ cuius dono percepimus que ad vite remedia poſſidem⁹/ te ſupplices obnixis p̄cibus dep̄camur: vt de ſede maieſtatis tue hec oracula ſiue precaria fideliũ famuloꝝ tuoruꝫ ſanctitati cõueniẽtia/ tua benedictiõe et celeſti ſanctificatiõe perfũdere digneris. quaten⁹ bñplacitum munus in his oratiũ accipias/ ſintqꝫ hec oꝛacula ſiue ꝑcarſa in conſpectu tue clemẽtie libenter accepta. ſicut abel alũni tui/ vel ſicut melchiſedech munera tibi placuerũt oblata: vt qui in his ſanctiſſimã dei genitricẽ mariam ſuis ſanctis nititur decoꝛare obſequiis filius eius dñs nr̃ ieſus xp̃s magna ꝓ paruis recõpẽſet deuotionẽ eius accipiat/ pctã dimittat/ fide eũ repleat/ ĩdulgentia foueat/ mĩa ꝓtegat/ aduerſa deſtruat/ pꝛoſpera cõcedat / habeat in hoc ſcl̃o bõe actiõis documẽtũ/ caritatis ſtudiũ/ ſctĩs amoꝛis affectũ/ ⁊ ĩ futuro cũ ſctĩs angelis gaudium adipiſcatur perpetuum. Per eundem dominum noſtrum. Amen.

¶ Sequuntur quedam regule ſecundum paruum compotum eccleſie romane cum multis aliis documentis.

Compotus eſt talis pꝛopꝛie dictus manualis Pꝛo littera dñicali. A b c ſũt extra. g: ſupꝛa d e f. manent infra. Pꝛo annis domini habendis. Octo bis ex centũ: remanent ex mille viginti. ꝟ. Filius eſto dei celum bonus accipe gratis. Pꝛo biſſexto. Biſſextum ſexte martis tenuere kalende. Poſteriori die celebꝛantur feſta mathie. Sabbata ſi teneant ibi non alibi celebꝛantur. Pꝛo concurrẽte. A. ſex b. quinqꝫ c. quattuoꝛ e. duo d. tres. Pꝛimus concurrens eſt f. littera ſeptimus eſt g.

Pꝛo numero dierum cuiuſlibet menſis. Junius apꝛilis ſeptember et ipſe nouember. Dant triginta dies reliqui ſuperadditur vnus. De quoꝛum numero febꝛuarius excipiatur. Nāqȝ quatter ſeptem fertur habere dies. Sed cum biſſextus fuerit ſuperadditur vnus. De ſeptem planetis. Sol ve mer luna ſaturnus iupiter et mars. Quot nonas idus et kalēdas Sex maius nonas october iulius et mars: Quattuoꝛ et reliqui tenet idus quilibet octo. Inde dies reliquos omnes dic eſſe kalendas. De .xii. ſignis. Eſt aries thaurus gemini cācer leo virgo. Libꝛaſqȝ ſcoꝛpius architenens capꝛicoꝛnus et vꝛna. Cui tenet et piſces ſita ſunt hec oꝛdine ſigna. Semper quindenis ponuntur ſigna kalendis. De numero aureo Aureus hic numerus hiis verſibus eſt manifeſtus. Ternus vndin nod octo ſexquinqȝ tred: ambo decem docvſus. Septem quind quater dud iota nouem deſt ſextus quat. Pꝛo ſituatione. Eſt ſine dui febꝛu. ſine to. pꝛil. iunius augus. October ſineqȝ bo. vultqȝ december abeſſe. Pꝛo lunatione emboliſmali. Emboliſmalis lunatio ſemper erit par: Impare par impar pare fit lunatio menſe. Illius eſt menſis cui dat lunatio finem. Pꝛo clauibus. Primula g. ianui ſupꝛemaqȝ g qȝ ſecunda.

Martis et apꝛilis g. tertia. g. qꝫ ſupꝛema. Pꝛo aduentu. Andꝛee feſto vicinioꝛ oꝛdine quo vis. Aduentum domini pꝛima colit feria Si cadat in lucem domini celebꝛatur ibidem. Pꝛo indicionibus Si per quindenos domini diuiſeris annos His tres adiunges indicio ſit tibi pꝛeſens. Dant centum gentes tibi mille decem quoqꝫ reddit. Dum reddit october indicio ſit noua ſemper: Quattuoꝛ atqꝫ tribus ipſi pꝛelata diebus. Pꝛo diebus egris. Augurio decies audito lumine clangoꝛ. Linquit olens abies colit colus fercula gallus. Pꝛo ſolſticiis. Hec duo ſolſticia faciunt cancer capꝛicoꝛnus. Sed noctes equant aries cum libꝛa diebus: Pꝛo obſeruatione iuniorum. Petrus et andꝛeas paulus cum ſymone iudas. Ut ieiunemus nos admonet atqꝫ matheus. Fiat domini pentheco. qꝫ iohan. lau. ſumptio ſancta. Sed cum pꝛedictis addes ſanctos ſimul omnes. Hoꝛum vigiliis ieiunes luceqꝫ marci. Pꝛo quattuoꝛ tempoꝛibus. Pꝛo penthecoſtes cru. lu. ci. ſcio quattuoꝛ tempoꝛa anni. Pꝛo feſtis mobilibus inueniendis. Poſt epyphaniam tres. pꝛi. tres di paſcha domini ſit. In ſeptuageſima tres ſunt dominice. Circundederunt me.

Eſto. Exurge. In quadrageſima ſex. In re. o. le. iu. w. In tēpore paſchali ſex. Re. qua. mi. iu. can. vo. Nunc poſt: rogationes celebrantur. Iouis ſequens aſcenſio domini. Secunda dominica poſt celebratur penthe. Et in octo. feſtum ſanctiſſime trinitatis eſtiualis. Et iouis ſequens feſtum ſanctiſſimi ſacramēti ⁊ Et dominica proximior aduentu feſtum trinitatis hyemalis. Et inter illa feſta trinitatis celebrantur hyſtorie. Verſus pro hiſtoriis fiendis. India dat burſas auratas ad data clauſas. Nota ꝙ ſunt ſeptem hyſtorie poſt trinitatem eſtiualem que ſunt celebrande infra trinitatem hyemalem prima eſt. Deus omnium. Secunda Peto domine. Tertia. Si bona. Quarta. In principio. Quinta Adonay Sexta. Adaperiat Septima. Vidi dominū. Quelibet hyſtoria habet tot dominicas quota eſt in ordine alphabeti cuiuſlibet dictionis huius verſus. India dat. vt ſupra. Regula ſpōſalium. Aduentus domini: ſep. ro. ſponſalia demit. Poſt octaua epyphanie paſchalis penthecoſtes. tunc illa reſumit. Aſpiciens veterem circum qua. quis benedicta. Aduentum domini poſt feſtum ſuſcipe ſini. Salue feſta dies que vulnera noſtra coherces: Angelus eſt miſſus: eſt paſſus in cruce chriſtus. Eſt adam factus et eodem tempore lapſus. Ob meritũ decime cadit abel fratris ab ēſe. Latro dulce tamē ꝑ chriſtũ ſuſcipit amē. In cruce ꝑ te ſũ fili me reſpice ceſſũ. Pro vita populi reſpice quāta tuli. Sequũtur feſta in quoꝝ miſſa dicitur. Credo. Feſta dei matriſqꝫ ſue ſācti ſimul oēs. Crux michael naſcēs precurſor apoſtolus oīs Magdalena dñiqꝫ dies hec credo requirūt. Qñ dicitur Glīa ī excel. Et Ite miſſa eſt. et Te deũ. v. Nō eſt glo. ſine Te ſine glo. nō dicitur Ite. Cātat circũ. te ſñ glo. nec dicit Ite. Ac etiā dico duo ſab. dant ſñ te glo. Pro collectis finiēdis. Si collecta patrē ꝓnominet et tamē in fra. Mētio ſit ꝓlis in fine legas per eūdē. Mētio nulla ſit ꝓlis tūc per dñm dic. Si precedat in hac nomē nati ſine patre Qui cum patre deo viuis cōcluditur illa. Eiuſdē dicas ſi ſpūs intus habet. Pro exorciſtis. Oībus oremus exorciſtis ꝓhibem⁹. His ergo non finē exclude per dñm noſtrũ. Sed per eũ qui vēturꝰ eſt damnare per ignem. De proprietatibus hoſtie. Candida triticea tenuis non magna rotunda. Expers frementi non ſalſa ſit hoſtia chriſti. Mortuus iſte ſemel ſed vltra non morietur. Item quotidie ſuper aras ſacrificatur Ara cruceꝫ tumulum calix lapidemqꝫ patena. Syndonis effectum candida byſſus habet.

Tabula.

¶Sequitur tabula ad inueniēdum cōtēta in hoc manuali ſecundum numerum folioꝛum.

¶Et pꝛimo.

Benedictio ſalis et aque. folio. ii.
Aſperſio aque bñdicte tēpoꝛe paſ. folio. iiii
Benedicio panis diebus dñicis. fo. vi. ⁊ lxxvii
Cātꝰ euā. Liber ge. q̄ ī nocte na. do. canit̄ vi.
Lctiō alternatī cantanda eadē nocte fo. ix.
Cātꝰ euāg. Factū eſt. ī nocte epy. cātādꝰ. f. xii
Benedictio luīs in puri. beate marie fo. xiii
Seruitiū ī capite ieiunii cū bñdīō cinerꝝ f. xviii.
Bñdictio frōdiū in dñica pal. fo. xx
Seruitiū ī cena domini xxiiii
Seruitium in vigilia paſche xxix
Oꝛdo ad faciēdū cathecuminum xxxii
De mundatione fontis xliiii
De baptiſmo folio. xlix
De purificatione mulierum lv
Oꝛdo ſponſalium. lvi
De ſecundis nuptiis lxvii
Seruitium peregrinoꝛum lxix
Benedictio enſis noui militis lxxv
Benedictio carnium in die paſc. lxxv.
Benedictio carnis/caſei/butyꝛi/ouoꝛum/ſiue paſtillarum paſ. idem
Benedictio nouoꝛum fructuum idem
Bñdictis ad omnia quecūqꝫ volue. lxxvi.
Benedictio ſeminis idem

Tabula.

Bñdictio pomoꝝ ī die ſancti iacobi lxxvi
Bñd elemoſine lxxvii
Bñd ſcuti et baculi ad duellum idem
Bñd ocloꝝ īfir. lxxviii
Bñdictio nauis idem
Bñdictiones ante prādium. lxxix
Bñdictiões añ prādiū cū fuerit ieiuniū idem
Bñdictiões añ prādiū in tp̄e paſche lxxxi
Serui. ſcludēdoꝝ lxxxii
Prefatiões cões. lxxxix
Canō cū rubrica a nouo ſcipiētibꝰ ꝯmodā xcii
Ad viſitādū īfir. xcix
De extrema vnct. cx
Cōmēdatio aīaꝝ cxvii
Veſpe mortuoꝝ cxxxii
vigilie mortuoꝝ cxxxvi
Specialia quedaꝫ pro defunctis cliii
Miſſa p̄ defūctis clix
Seruitium ſuper corpus defuncti clxx
Miſſa de ſancta cruce. folio. clxxxii
Miſſa de beata virgine. folio idem
Epyſtola cū euāgelio de trinitate idem
Miſſa de ſcō ſpū clxxxv
Articuli gñales maioris excōīcationis in lingua materna clxxxvi
Modꝰ abſoluēdi cxcv
Bñdictiões ep̄orum et ſuffraganeoꝝ. cxcvii

¶ FINIS.

¶ Manuale ad vſum celeberrime ecclīe Saꝝ recētiſſime impreſſū Impenſa et ere Joannis Caillard bibliopole Anno ſalutis milleſimo quingēteſimo viceſimoſecūdo die vero xxiiii. decembris finit feliciter.

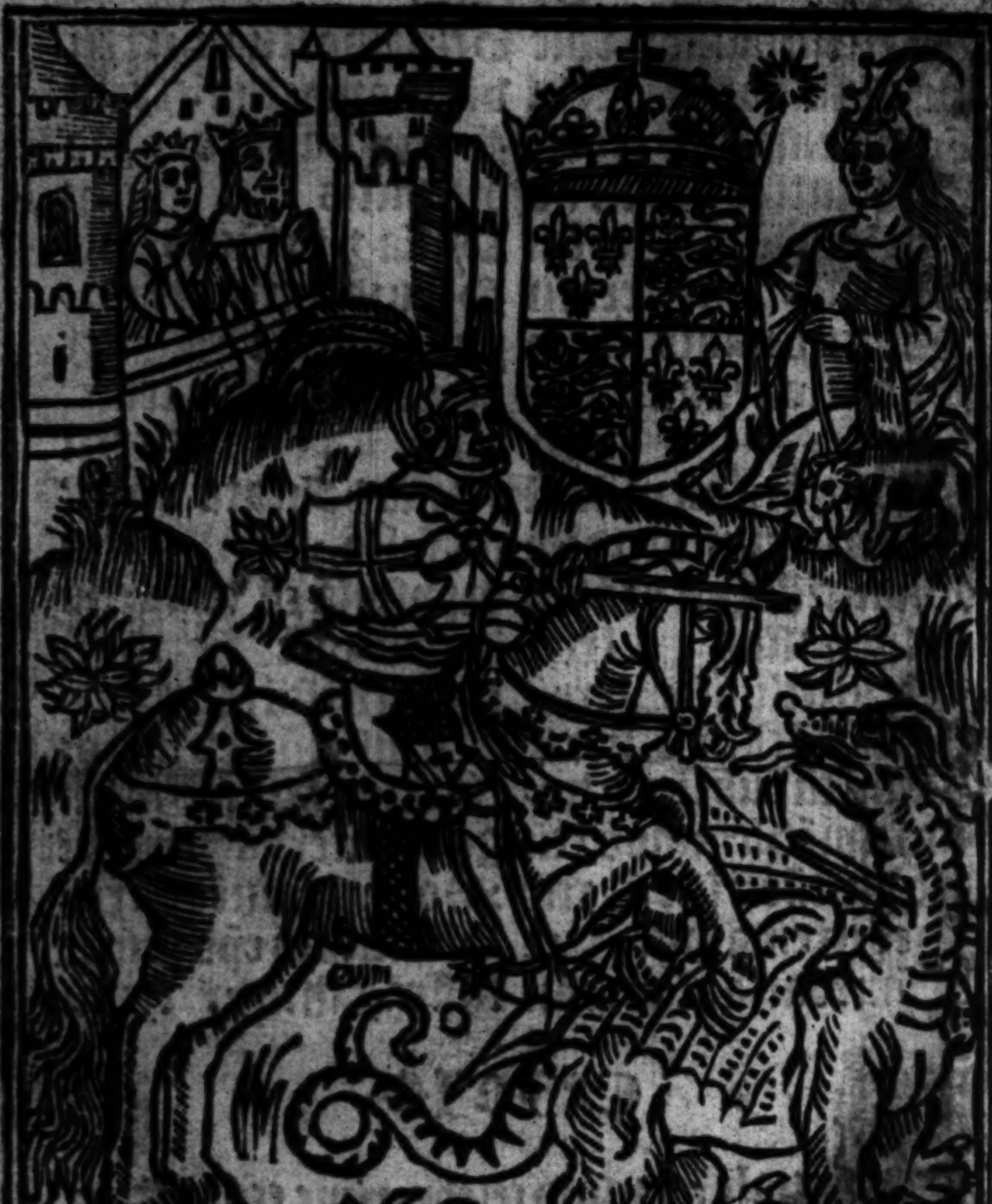

UNIVERSITY
LIBRARY
CAMBRIDGE